

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Pentateuchus mit Haftarot und Megillot

[Brescia], 23. Jan. 1492

[Text]

[urn:nbn:de:bsz:31-239792](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-239792)

ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע ורע לכם דוה לאכלה וכלל חית הארץ וכלל עוף השמים וכלל ירומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהי כן וירא אלדים את כל אשר עשה וזכה טוב מאוד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי :

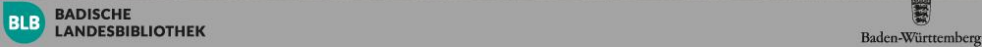
.2.

ויכל השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלדים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה ויברך אלדים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלדים לעשות :

אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יהוד אלדים ארץ ושמים : וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יהוד אלדים על הארץ ודאם אין לעבד את האדמה : ואר יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה : ויצר יהוד אלדים את האדם עפר מן האדמה ויפח ב באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה ויטע יהוד אלדים גן בעדן במקום וישם שם את האדם אשר יצר : ויצמח יהוד אלדים מן האדמה כל עץ באמר למראהו טוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע וינהר יוצא מעדן והשקות את הגן ומשם יפרד ודה לארבעה ראשים ושם האחד פישון הוא הסכב את כל ארץ החולה אשר שם הוהב : וזרב הארץ והיא טוב שם הברדח ואכן השמים :

Capit

ושם הנהר השני גיחון היא הסכב את כל ארץ כוש : ושם הנהר השלישי חדקל הוא החולד קרמת אשר וזנהר הרביעי הוא פרת ויקח יהוד אלדים את האדם ויגחהו בגן עדן לעבדו והל שמרה ויצר יהוד אלדים על האדם לאמר מכל עץ הגן אכל תאכל ורמעץ הדעת טוב ורע לא תאכל מפגו בני ביום אכלך כמגו מות תמות : ויאמר יהוד אלדים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו ויצר יהוד אלדים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל

האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא
 שכן ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית ה
 השדה וראדם לא מצא עוזר כנגדו ויפל יהוד אלוים תרדמה על
 האדם וישן ויקח אחת מצלעותיו ויסגר בשר תחתנה ויבן יהוד א
 אלוים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם ו
 ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי וכשר מבשרי וזאת יקרא אשה
 כי באיש לקחה זאת על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק ב
 באשתו והיו לבשר אחד ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא י
 יתבששו והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוד אלוים
 ויאמר אל האשה אף כי אמר אלוים לא תאכלו מכל עץ הגן ותאמר
 האשה אל הנחש מפרי עץ הגן נאכל ומפרי העץ אשר בתוך הגן א
 אמר אלוים לא תאכלו מפגו ולא תגעו בו פן תמתנו ויאמר הנחש
 אל האשה לא מות תמתנו כי יודע אלוים כי ביום אכלכם מפגו ו
 ונפקחו עיניכם והייתם כאלוים יודעי טוב ורע ותרא האשה כי טוב
 העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים ונחמד העץ להשביל ותקח מ
 מפגו ותאכל ותמן גם לאשה עמה ויאכל ותפקחנה עיני שניהם ו
 וידעו כי ערומים הם ויתפרר עלה תאנה ויעשו להם חגרת ו
 וישמעו את קול יהוד אלוים מתהלך בגן לרגח היום ויתחבא האדם
 ואשתו מפני יהוד אלוים בתוך עץ הגן ויקרא יהוד אלוים אל ה
 האדם ויאמר לו איכה ויאמר את קולך שמעתי בגן ואיך אבר ערום
 אנכי ואיכה ויאמר מי הגיד לך כי ערום אתה תמן העץ אשר צויתוך
 לבלתי אכל מפגו אכלת ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי ה
 היא נתנה לי מן העץ ואכל ויאמר יהוד אלוים לאשה מה זאת עשית
 ותאמר האשה הנחש השיאני ואכל ויאמר יהוד אלוים אל הנחש
 כי עשית זאת ארוך אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה על גחונך
 תלך ועפר תאכל כל ימי חייך ואיכה אשית כי נבך ובין האשה ובין

3

ורעך ובין זרעה הוא ושונך ראש ואתה תשוננו עקב
 אל האשה אמר חרבה ארבה ועצבונך והרנך בעצב תלדו ב
 בנים ואל איש תשוקתך והוא ימשל בך : ולאוס
 אמר כי שמעת לקול אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתוך לאמר לא
 תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך :
 וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את עשב השדה : בזעת אפך תאכל
 לחם עד שונך אל האדמה כי ממנה לקחת ביי עפר אתה ואל עפר ת
 תשוב : ויקרא האדם שם אשתו חוה כי היא היתה אם כל חי : ויעש
 יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וידבשם : ויאמר
 יהוה אלהים הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פן
 ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל חיו לעלם : וישלח יהוה א
 אלהים מן עדן לעבוד את האדמה אשר לקח משם : ויגיש את ח
 האדם וישכן במקום לגן עדן את הכרמים ואת ההשחרב המתהפכת
 לשמר את דרך עץ החיים : והאדם ידע את הוה
 אשתו ותהר ותלד את קין ותאמר קניתי איש את יהוה : ותספ ללדת
 את אחיו את הבל וידי הבל רעה צאן וקין היה עבד אדמה וידי מקן
 ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהוה : והבל הביא גם הוא מ
 מנחות צאנו ומחלבהן וישע יהוה אל הבל ואל מנחתו : ואל קין
 ואל מנחתו לא שעה ויחר לקין מאוד ויפלו פניו : ויאמר יהוה אל קין
 למה חיה לך ולמה נפל פניך : הלא אם תיטיב שאת ואם לא תיטיב
 לפתח חטאת רבץ וארץ תשוקתו ואתה תמשל בו : ויאמר קין אל
 הבל אחי וידו בדיוותם בשדה ויקס קין אל הבל אחי ויהרגהו ויאמר
 יהוה אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא ידעתי השומר אחי אכתי ויאמר
 מה עשית קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה : ועתה ארור אתה
 מן האדמה אשר פעתה את פיה לקחת את דמי אחיך מידך : כי ת
 תעבד את האדמה לא תוסף תת כחה לך כעונך ותזדבאין :

4

וכל חיה רעה
 תלכודת ה
 מבעל
 וכן יהיה א
 האדם ו
 ויקרא אשתה
 חוה כי היא
 היתה אם כל
 חי ויעש
 יהוה אלהים
 לאדם ולאש
 תו כתנות ע
 וידבשם ויא
 מר יהוה אל
 הים היה כ
 אחד ממנו
 לדעת טוב
 ורע ועתה
 פן ישלח י
 דו ולקח ג
 מעץ החיים
 ואכל חיו
 לעלם ויש
 לח יהוה א
 מן עדן ל
 עבוד את
 האדמה
 אשר לקח
 משם ויג
 יש את ח
 האדם ויש
 כן במקום
 לגן עדן
 את הכרמ
 ים ואת ה
 השחרב
 המתהפכ
 ת לשמר
 את דרך
 עץ החיים
 והאדם י
 דע את הו
 ותהר ות
 לדת את
 קין ותא
 מר קניתי
 איש את
 יהוה ות
 ספ ללדת
 את אח
 הבל וידי
 הבל רעה
 צאן וקין
 היה עב
 ד אדמה
 וידי מק
 נ ויבא ק
 ין מפרי
 האדמה
 מנחה ל
 יהוה וה
 בל הביא
 גם הוא
 מנחות
 צאנו ומ
 חלבהן
 וישע י
 הוה אל
 הבל ואל
 מנחתו
 ואל קין
 ואל מנ
 חתו לא
 שעה וי
 חר לקין
 מאוד ו
 יפלו פ
 ניו ויא
 מר יהוה
 אל קין
 למה ח
 יה לך ל
 ומה נ
 פלי פני
 כ הלא
 אם תיט
 ב שאת
 ואם לא
 תיטיב
 לפתח
 חטאת
 רבץ וא
 רץ תש
 וקתו ו
 אתה ת
 משל ב
 ו ויא
 מר קין
 אל הבל
 אחיך ו
 יאמר
 לא ידע
 תי השו
 מר אחי
 אכתי ו
 יאמר
 מה עש
 ית קול
 דמי א
 חייך צ
 וקים
 אלי מ
 נ האד
 מה ועת
 ה ארור
 אתה מ
 נ האד
 מה אש
 ר פעת
 ה את פ
 יה לק
 ח את ד
 מי אח
 יך מיד
 כ כי ת
 תעבד
 את הא
 דמה
 לא תו
 סף תת
 כחה
 לך כע
 ונך ות
 זדבאין

בראשית

ויאמר קן אל יהוד גדול עוני כנשוא: הן גרשת אתי היום מעל פני
 הארצה ומפניך אסתר וחייתי נע ונר בארץ וזה כל מצאי ידוני;
 ויאמר לו יהוד לכן כל הורגקן שבעתים יקם ויש יהוד לקן אתו ל
 לבלתי הכות אתו כל מצאו: ויצאקן מפני יהוד וישב בארץ נוד ק
 קרמת עדן: וידע קן את אשתו ותלד את חנוך ויהי בנה
 עיר וקרא שם העיר כשם בנו חנוך: ויולד לחנוך את עירד ועירד
 ילד את כחזיאל ומחזיאל ילד את כתרשאל ומתרשאל ילד את לכנד
 ויקחו לו למך שתי נשים שם האחת עדה ושם השנית צלה ותלד עדה
 את יבל והיא אבי ישב אהל ומקנהו ושם אחיו יובל והוא היה אבי
 כל תפש כנור ועובב: וצלה גם היא ילדה את תובל קן ולש כל ח
 הרש נחשת וברזל והאחות תובל קן נעמה: ויאמר למך לבשת עדה
 ויצלה שמעון קולו כשילד למך האזנה אמרתי בי איש הרגתי לפצעי וילד
 לחברתי: בי שבעתים יקם קן ולמך שבעים ושבעה: וידע אדם עוד
 את אשתו ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שית לוי אלדים ורע אחר
 תחת הבל כי הרגו קן: וילשת גם הוא ילד בן ויקרא את שמו אנוש
 אז החזל לקרא בשם יהוד: זה ספר
 תולדת אדם ביום ברא אלדים אדם בדמות אלדים עשה אתו: וזכר
 ונקמה בראם ויברך אתם ויקרא את שמם אדם ביום הכראם: ויחי א
 אדם שלשים ומאת שנה וילד בדמותו בצלמו ויקרא את שמו שת:
 ויהיו ימי אדם אחריו הולידו את שת שמנה מאות שנה וילד בנים ו
 ובנות: ויהיו כל ימי אדם אשר חי תשע מאות שנה ושלשים שנה ו
 וימת:
 ומאת שנה וילד את אנוש: ויהיו שת אחריו הולדו את אנוש שבע
 שנים ושמונה מאות שנה וילד בנים ובנות: ויהיו כל ימי שת שתים
 עשרה שנה ותשע מאות שנה וימת:
 ויהיו אנוש אחריו הולדו את קין: ויהיו אנוש אחריו הולדו את קין חמש
 תשעים שנה וילד את קין:

בראשית

עשרה שנה ושמונה מאות שנה ויולד בנים ובנות : ויהי כל ימי א
אכוש חמש שנים ותשע מאות שנה וימת :

ויהי קינן שבעים שנה ויולד את מהללאל : ויהי קינן אחרי הולדו
את מהללאל ארבעים שנה ושמונה מאות שנה ויולד בנים ובנות :
ויהיו כל ימי קינן עשר שנים ותשע מאות שנה וימת :

ויהי מהללאל חמש שנים וששים שנה ויולד את ירד : ויהי
מהללאל אחרי הולדו את ירד שלשים שנה ושמונה מאות שנה ו
יולד בנים ובנות : ויהיו כל ימי מהללאל חמש ותשעים שנה ושמונה
מאות שנה וימת :

ויהי ירד שנים וששים
שנה ומאת שנה ויולד את חנוך : ויהי ירד אחרי הולדו את חנוך ש
שמונה מאות שנה ויולד בנים ובנות : ויהיו כל ימי ירד שנים ו
וששים שנה ותשע מאות שנה וימת :

ויהי חנוך
חמש וששים שנה ויולד את מתושלח : ויתהלך חנוך את האלדים א
אחרי הולדו את מתושלח שלש מאות שנה ויולד בנים ובנות : ויהי
כל ימי חנוך חמש וששים שנה ושלוש מאות שנה : ויתהלך חנוך את
האלדים ואילכו כי לקח אתו אלדים :

ויהי מתושלח שבע ושמונים שנה ומאת שנה ויולד את למך : ויהי מ
מתושלח אחרי הולדו את למך שנים ושמונים שנה ושבע מאות ש
שנה ויולד בנים ובנות : ויהיו כל ימי מתושלח תשע וששים שנה
ותשע מאות שנה וימת :

ויהי למך
שנים ושמונים שנה ומאת שנה ויולד בן : ויקרא את שמו נח לאמר
הי נחמנו ממעלנו ומעצבון ידנו מן הארמה אשר אררה יחוד : ויהי
למך אחרי הולדו את נח חמש ותשעים שנה וחמש מאות שנה ו
יולד בנים ובנות : ויהי כל ימי למך שבע ושבעים שנה ושבע מאות
שנה וימת :

ויהי נח בן חמש
מאות שנה ויולד נח את שם את חם ואת יפת : ויהי כי

ויחל האדם לרוב על פני האדמה ובנות ילדו להם ויראו בני ה
 הארדים את בנות האדם כי טובות הנה ויקחו להם נשים ככל אשר
 בחרו ויאמר יהוד לא ידון רחמי באדם לעולם בשגם הוא כשר והיו
 ימיו מאה ועשרים שנה והנפילים היו בארץ בימים ההם וגם אחריכן
 אשר יבאו בני הארדים אל בנות האדם וילדו להם המה הנפילים א
 אשר מעולם אנשי השם וירא יהוד כי רבה רעת
 האדם בארץ וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום ויגחם יהוד
 כי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו ויאמר יהוד אמה את
 האדם אשר בראתי מעל פני האדמה מאדם עד בהמה עד דמש
 ועד עוף השמים כי נחמתי כי עשיתם ונח מצא חן בעיני יהוד

אלה

תולדת נח נח איש צדיק תמים היה בודרתיו את
 הארדים התהרד נח ויולד נח שלשה בנים את
 שם את חם ואת יפת ותשחת הארץ לפני הארדים ותמלא הארץ ח
 חמס וירא אלהים את הארץ והנה נשחיתה כי השחית כל בשר את
 דרכו על הארץ ויאמר אלהים לנח קח כל
 בשר בא לפני כי מלא הוא הארץ חמס מפניהם והגני משחיתם את ה
 הארץ עשה לך תבת עצי גפר קנים תעשה את התבה וכפרת אתה
 בבית ובחורץ בגפר זה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה ארך ה
 התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה קמחה וצורת תעשה לתבה
 ואל אמה תכלנח מלמעלה ופתח התבה בצדה תשים תחתים ש
 שניים ושלשים תעשה ואני הנני מבוא את המבול מים על הארץ
 לשחת כל בשר אשר בו רוח חיים מתחת השמים כל אשר בארץ י
 יגע והקיפתי את בריתי אתך ובאת אל התבה אתה ובניך ואשתך
 ובשר בניך אתך ומכל החי מכל בשר שנים מכל תבוא אל התבה
 לדחיות אתך זכר ונקבה יחדו מהעוף למינהו ומן בהמתו למינה

מכל רמש האדמה למינהו שנים מכל יבאו אליך לחיות ואתה ק
 קח לך מכל מאכל אשר יאכל ואספת אליך והיה לך ולרם לאכלה ו
 ויעש נח ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה :

7 ויאמר יהוד לבח בא אתה וכל ביתך אל התבה בני אתך ראתי צ
 צדיק לפני ברור הוא : מכל חכמה הטוהרה תקח לך שבעה שבעה
 איש ואשתו וכן בהמה אשר לא טוהרה היא שנים איש ואשתו : גם
 מעוף השמים שבעה שבעה זכר ונקבה לחיות זרע על פני כל ה
 הארץ : כי ימים עוד שבעה אנכי ממטר על הארץ ארבעים יום ו
 וארבעים לילה ונחיתי את כל היקום אשר עשיתי מעל פני האדמה :
 ויעש נח ככל אשר צוהו יהוד : ונח בן שש מאות שנה המבול היה
 מים על הארץ : ויבא נח וכל בניו ואשתו ונשי בניו אתו אל התבה מ
 מפני מי המבול : מן בהמה הטוהרה ומן בהמה אשר איננה טוהרה
 ומן העוף וכל אשר רמש על האדמה : שנים שנים באו אל נח אל
 התבה זכר ונקבה כאשר צוה אלהים את נחו : ויהי לשבעת הימים ומי
 המבול היו על הארץ : בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני
 בשבעה עשר יום לח' שביום הזה נבקעו כל מעינות תהום רבה ו
 וארבות השמים נפתחו וירד הגשם על הארץ ארבעים יום וארבעים
 לילה : בעצם היום הזה בא נח ושם נחם ויפת בני נח ואשת נח ו
 ושלשת נשי בניו אתם אל התבה : הגמה וכל החיה למינה וכל ה
 בהמה למינה וכל הרמש הרמש על הארץ למינה וכל העוף ל
 למינהו כל צפור כל כנף : ויבאו אל נח אל התבה שנים שנים מ
 מכל הבשר אשר בו רוח חיים : והבאים זכר ונקבה מכל בשר באו
 כאשר צוה אתו אלהים ויסגר יהוד בעדו : ויהי המבול ארבעים יום ע
 על הארץ וירבו המים וישאו את התבה ותתם מעל הארץ :

ויגברו המים וירבו מאד על הארץ ותלך התבה על פני המים :

וחמים גברו מאד מאד על הארץ ויכסו כל החרים הגבהים אשר ת
 תחת כל השמים חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים ויכסו ה
 החרים ויגעו כל בשר הרמש על הארץ בעוף ובבהמה ובחיה ובכל
 השרץ השרץ על הארץ וכל האדם כל אשר נשמת רוח חיים ב
 באפיו מכל אשר בחרבה כמתו וימח את כל היקום אשר על פני ה
 הארצה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים וימחו מן הארץ
 וישאר אך נח ואשר אתו בתבה ויגברו המים על הארץ חמשים ו
 ומאת יום ויזכר אלדים את נח ואת כל החיה ואת כל הבהמה אשר
 אתו בתבה ויעבר אלדים ורוח על הארץ וישבו המים ויסקרו מעינות
 תהום וארבת השמים ויכלא הגשם מן השמים וישבו המים מעל ה
 הארץ הלוח ושוב ויחסרו המים מקצה חמשים ומאת יום ותנח ה
 התבה בחודש השביעי בשבעה עשר יום לחודש על הרי אררט ו
 והמים היו הלוח וחסרו עד החדש העשירי בעשירי באחד לחודש ב
 בראו ראשי החרים ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את חלון התבה
 אשר עשה וישלח את הערב ויצא יצוא ושוב עד יבשת המים מעל
 הארץ וישרח את היונה מאתו לראות הקלו המים מעל פני האדמה
 ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה ותשב אליו אל התבה כי מים
 על פני כל הארץ וישלח דוד ויקחה ויבא אתה אליו אל התבה ויחל
 עוד שבעת ימים אחרים ויסק שלח את היונה מן התבה ותבא אליו
 היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה ודע נח כי קלו המים מ
 מעל הארץ ויחל עוד שבעת ימים אחרים וישלח את היונה ולא
 יספה שוב אליו עוד ויהי באחת ושש מאות שנה בראשון באחד ל
 לחדש חרבו המים מעל הארץ ויסקר נח את כסכה התבה וירא והנה
 חרבו פני האדמה ובחדש השני בשבעה ועשרים יום לחודש
 יבשה הארץ ודבר אלדים אל נח לאמר יצא מן
 התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך וכל החיה אשר אתך מכל
 בשר בעוף ובבהמה ובכל הרמש

ורמש על הארץ והוצא אתך ושרצו בארץ ופרו ורבו על הארץ ;
 ויצא נח ובניו ואשתו ונשי בניו אתו ; כל החיה כל הרמש וכל ה-
 העוף כל רמש על הארץ למשפחותיהם יצאו מן התבה ; ויבנה מ
 מבוח ליהוד ויקח מכל הבמה שהורה ומכל העוף שהורה ויעל
 עלות במזבח ; וירח יהוד את ריח הניחוח ויאמר יהוד אל לב לא-
 אסוף לקחל עוד את הארמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מ
 מנערו ולא אסף עוד להכות את כל חי כאשר עשיתי ; עוד כל ימי
 הארץ זרע וקציר וקור וחם וקיץ וחרף ויום ולילה לא ישבתו ויברך
 אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלא את הארץ ; ו
 ומוראכם וחמתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים בכל א
 אשר תרמש הארמה ובכל דגי הים בידכם נתנו ; כל רמש אשר הוא
 חי לכם יהיה לאכלה מירק עשב נתתי לכם את כל ; אך בשר בנפשו
 דמו לא תאכלו ; ואך את דמכם לנפשותיכם אדרש מיד כל חיה א
 אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את נפש האדם ; שופך ד
 דם האדם באדם דמו ישפך כי בעלם אלהים עשה את האדם ; ואתם
 פרו ורבו ושרצו בארץ ורבו בה ; ויאמר
 אלהים אל נח ואל בניו אתו לאמר ; ואני הנני מקים את בריתי א
 אתכם ואת זרעכם אחריכם ; ואת כל נפש החיה אשר אתכם בעוף
 בבהמה ובכל חית הארץ אתכם מכל יצאי התבה לכל חית הארץ ;
 והקמתי את בריתי אתכם ולא זכרת כל בשר עוד ממי המבול ולא
 יהיה עוד מבול לשחת הארץ ; ויאמר אלהים ואת אות הברית אשר
 אני נותן ביני וביניכם וביין כל נפש חיה אשר אתכם לדלת עולם את-
 קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית ביני וביין הארץ ; והיה בענני
 ענן על הארץ ובראתה הקשת בענן ; וזכרת את בריתי אשר מיני ב
 וביניכם וביין כל נפש חיה בכל בשר ולא יהיה עוד המים למבול ל
 לשחת כל בשר ; והיתה הקשת בענן וראיתיה וזכרת ברית עולם א

9

בין אלהים ובין כל נפש חיה בכל בשר אשר על הארץ: ויאמר א
אלהים אל נח זאת אות הברית אשר הקמתי ביני ובין כל בשר אשר
על הארץ: ויהיו בני נח היצאים מן התבה

שם וחס ויפת וחס הוא אבי כנען: שלשה אלה בני נח ומאלה נפצה
כל הארץ: ויחל נח איש האדמה ויטע כרם: וישת מן היין וישכר ו

ויחל בתוך אלהה: וירא חס אבי כנען את עדות אביו ויגד לשנו א
אחיבחוץ: ויקח חס ויפת את השמלה וישימו על שכם שניהם: ו

ויילכו אחריה וישכרו את עדות אביהם ופניהם אחריה ועדות אביהם
לא ראו: וייקח נח מינו וירע את אשר עשה לו בנז הקטן: ויאמר

אדוני כנען עבר עבדים יהיה לאחיו: ויאמר ברוך יהוד אלוהי שם יהיה
כנען עבד למו: ופת אלהים ליפת וישכן באחיו שם ויהי כנען עבד

למו: ויהי נח אחר המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה ויהי כל
ימי נח השבע מאות שנה וחמשים שנה וימת: ואלה ה

תולדת בני נח שם חס ויפת ויהיו להם בנים אחר המבול וכפי ופת
גמר וגמגו ומדי וחן ותובל ומשך ותירס: ובני גמר אשכנז וריפת ו

ותורמוז ובני יון אלישה ותרשיש כמים ודדנים: מאלה נפרדו אי
הגוים בארצותם איש ללשונו למשפחתם בנניהם:

ובני חס כוש ומצרים ופוט וכנען: ובני כוש סבא ו
חווילה וסכתה ורעמה וסכתא ובני רעמה שכא וירדן: וכוש ילד א

את נמרוד והוא החל להיות גבור בארץ: והוא היה גבור ציד לפני י
יהוד על כן יאמר מנמרוד גבור ציד לפני יהוד: ותהי ראשית מ

במלכותו בכל הארץ ואבד וכלנה בארץ שבער: מן הארץ והיא יצא
אשור ויבן את ננוה ואת דחבת עיר ואת כלח ואת דסן בין ננוה ו

ובין כלח היא העיר הגדולה: וימצרים
ילד את לודים ואת ענמים ואת לחבים ואת נפתוחים ואת פתורים

ואת כסלוחים אשר יצאו משם פלשתים ואת כפתורים ו
וכנען ילד את עידון בכורו ואת חת: ואת היבוסים

ואת האמורי ואת הגרשי ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני ואת ה
 הארדי ואת הצמרי ואת החמתי ואחרי כפיצו משפחות הכנעני : ו
 יהי גבול הכנעני מצידון באכה גררה עד עזה באכה סדמה ועמרה
 אוכה וצבאים עד לשע : אלה בני חם למשפחתם לרשתם כ
 בארצותם בגויהם : ולשם ילד גם הוא
 אבי כל בני עבר אחי יפת הגדול : בני שם עילם ואשור וארפכשד
 ולח וארם : ובני ארם עין וחול וגתר ומש :

וארפכשד ילד את שלח ושלח ילד את עבר : ול עבר ילד
 שני בנים שם והאחד פלג כי מימיו כלבנה הארץ ושם אחיו יקטן : ו
 יקטן ילד את אלמוד ואת שלף ואת חצדמות ואת ירח : ואת ה
 חורם ואת אמול ואת דקלה : ואת עוכל ואת אבימאל ואת שבא :
 ואת אופר ואת חוילה ואת ינבכ כל אלה בני יקטן : ויהי מושבם מ
 כמשא באכה ספרה הר הקדם : אלה בני שם למשפחתם לרשתם
 בארצתם לגויהם : אלה משפחת בני נח לתולדתם בגויהם ומאלה
 נפרדו הגוים בארץ אחר המבול :

יהי
 כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים : ויהי בכנסם מקום וימצאו כ
 בקעה בארץ שבער ושכנו שם : ויאמרו איש אל רעהו הבה נלכה
 לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן ונחמר היה להם ל
 לחמר : ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה ל
 לנו שם פן נפוצ על פני כל הארץ ויורד יהוד לראת את העיר ואת
 המגדל אשר בנו בני האדם : ויאמר יהוד הן עם אחד וישפה אחת ל
 לכלם וההחלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות
 : הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו : ו
 ויפץ יהוד אתם משם על פני כל הארץ ויחולו ללבנות העיר : על
 פן קרא שמה בכל בני שם כלל יהוד שפת כל הארץ ומשם הציצו
 יהוד על פני כל הארץ :

שם בן מאת שנה ויולד את ארפכשד שנתים אחר המבול

12

ויאמר

ויהוד אל אברם לך מארצך וממולדתך
 ומבית אבך אל הארץ אשר אראד ואעשר
 לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה ו
 ומקל לך אזור ונברכו בך כל משפחות האדמה וילך אברם כאשר
 דבר אליו יהוד וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה
 בציאתו מחרן ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל
 רכשם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשה בחרן ויצאו ללכת ארצה
 כנען ויבאו ארצה כנען ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד א
 אלון מורה והכנעני או בארץ וירא יהוד אל אברם ויאמר לו רעה א
 אתן את הארץ הזאת ויכן שם מזבח ליהוד הנראה אריו ויעתק משם
 הנהרה מקדם לבית אל ויש אחלה בית אל מים והעני מקדם ויכן שם מ
 מזבח ליהוד ויקרא בשם יהוד וייסע אברם הלוך ובסוע הגבה ו
 ויהו רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם בירכ
 כבד הרעב בארץ ויהו כאשר הקריב לבא מצרימה ויאמר אל שרי
 אשתו הבה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את וזהה ביראני אתך ה
 המצרים ואמרו אשתו זאת וחרגו אתי ואתך וחינו ואמרי נא אחתי א
 את למען יטב לי בעבודך וזויתה נפשי בגללך ויהי ככוא אברם מ
 מצרימה ויראו המצרים את האשה כי יפה הוא מאד ויראו אתו ש
 שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה ותקח האשה בית פרעה וילאברם
 ודו שכ בעבורה ויהו לו צאן ופקד וחמרים ועבדים וישפחה ואתנת
 וגמלים וכל עיבוד את פרעה נגעים גדולים ואת ביתו על דבר שרי
 אשת אברם ויקרא פרעה לאברם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא
 הגדת לי כי אשתך הוא למה אמרת אחתי היא ואקח אתה לי לאשה ו
 נעתה הנה אשתך קח ורך ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת
 אשתו ואת כל אשר לו ויעל אברם ממצרים והוא ואשתו וכל א

13

אשר לו הלשעמו הנבנה : ואכרם כבוד מאד במקנה ככסף וכוונב :
וידך למסעיו מנגב ועד ביתאל עד המקום אשר היה שם אהלוב
בתולה בין ביתאל ובין העיר : אל מקום המזבח אשר עשה שם כ
בראשונה ויקרא שם אכרם בשם יהודי : וגם ללוט ההולך את אכרם
היה צא ובקר ואהלים : ולא נשא אתם הארץ לשבת יחודו כי היה
רכושם רב ולא יכלו לשבת יחודו : ויהי ריב בין רעי מקנה אכרם ובין
רעי מקנה לוט והכנעני והפרזי או ישב בארץ : ויאמר אכרם אל ל
לוט אל נא תהד מריבה ביני וביניך ובין רעי ובין רעיד בני אנשים א
אחים אנחנו : הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ו
ואימנה ואם הימין ואשמאלה וישא ללוט את עיניו וירא את כל כבוד
הירדן כי כל ה משקה לפני שחת יהודי את סדום ואת עמרה כנני
יהודי בארץ מצרים באמה צער : ויבחר לו ללוט את כל כבוד הירדן
ויסע ללוט מקדם ופרדו איש מעל אחיו : אכרם ישב בארץ כנען ו
לוט ישב בערי הכנען ויאהל עד סדום : ואנשי סדום רעים וחטאים
ליהוד מאד : ויהוד אמר אל אכרם אחרי הפרזי לוט מעמו שא נא ע
עניך וראה מן המקום אשר אתה שם צפונה ונבנה וקדמה וימנה כי
את כל הארץ אשר אתה ראה לך אתנבה ולרעך עד עולם : ושכתי
את זרעך כעפר הארץ אשר יאם יוכל איש למנות את עפר הארץ גם
זרעך ימנה : קום התהלך בארץ לארכה ורחבה כהלך אתנבה : ו
ויאהל אכרם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח ל
ליהודי :
אריוד מלך אלסר כדר לעמר מלך עילם ותדעל מלך גיסי : עשו
מלחמה את ברע מלך סדם ואת ברשע מלך עמרה שנאב מלך א
אדמה ושמאבר מלך צביים ומלך בלע היא צער : כל אלה חכרו א
אל עמק השדים הוא ים המלח : שתיים עשרה שנה עבדו את כדר ל
לעמר ושלוש עשרה שנה מרדו : ובארבע עשרה שנה בא כדר ל

12

לעמר וחמלכים אשר אתו ויבנו את דפאים בעשתרת קרנים ואת ה
 דהודים בהם ואת האימים בשוה קרותים ואת דהודי בהררם שיער עד
 אל פארן אשר על המדברו וישבו ויבאו אל עין משפט הוא קדש ו
 ויבן את כל שוה העמלקי וגם את האמורי הישב בחצון תמר ויציא
 מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צביים ומלך בלע הוא
 צער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים : את כדר לעמר מלך
 עילם ותדעל מלך גוים ואמרפל מלך שבער ואריון מלך אלסר א
 ארבעה מלכים את החמשה וועמק השדים בארת בארת חמר ו
 וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה והנשאים הרה נסו ויקחו את
 כל רכש סדם ועמרה ואת כל אכלם וילכו ויקחו את לוט ואת
 רכשו בן אחי אברם וילכו והוא ישב בסדם ויבא הפליטי ויגד ל
 לאברם העברי והוא שכן בארני ממרא והאמרי אחי אשכל ואחי עבר
 והם בעלי ברית אברם וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את ח
 חניכיו ויחיי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד דן ויחלק
 עליהם לילה הוא ועבדיו ויבס וירדפם עד חזבה אשר משכאל ל
 לדמשק וישב את כל הרכש וגם את לוט אחיו ורכשו השיב וגם
 את הנשים ואת העס ויציא מלך סדם לקראתו אחרי ישבו מהכות
 את כדר לעמר ואת המלכים אשר אתו אל עמק שוה הוא עמק ה
 המלך וימלכי עזק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל ע
 עליון ויברכרו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ :
 וברוך אל עליון אשר מגן צדיק בדרך ויתן לו מעשר מכל ויאמר
 מלך סדם אל אברם תן לי הנפש וחרכש קח לך ויאמר אברם א
 אל מלך סדם הרמתי ידי אל חזור אל עליון קנה שמים וארץ : אם
 מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני ה
 הגשרתי את אברם : כל עזי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים
 אשר הלכו אתי עבר אשכל וממרא הם יקחו חלקם ואחר הדברים האלה

14

ויבנו את
 אלהים
 וישבו
 ויבנו את
 כל שוה
 העמלקי
 וגם את
 האמורי
 הישב
 בחצון
 תמר ויציא
 מלך סדם
 ומלך עמרה
 ומלך אדמה
 ומלך צביים
 ומלך בלע
 הוא צער
 ויערכו אתם
 מלחמה
 בעמק השדים
 את כדר
 לעמר מלך
 עילם ותדעל
 מלך גוים
 ואמרפל
 מלך שבער
 ואריון מלך
 אלסר א
 ארבעה
 מלכים את
 החמשה
 וועמק
 השדים
 בארת
 בארת
 חמר ו
 וינסו
 מלך סדם
 ועמרה
 ויפלו
 שמה
 והנשאים
 הרה
 נסו ויקחו
 את כל
 רכש סדם
 ועמרה
 ואת כל
 אכלם
 וילכו
 ויקחו
 את לוט
 ואת רכשו
 בן אחי
 אברם
 וילכו
 והוא
 ישב בסדם
 ויבא
 הפליטי
 ויגד ל
 לאברם
 העברי
 והוא
 שכן בארני
 ממרא
 והאמרי
 אחי אשכל
 ואחי עבר
 והם בעלי
 ברית
 אברם
 וישמע
 אברם
 כי נשבה
 אחיו וירק
 את ח
 חניכיו
 ויחיי
 ביתו
 שמנה
 עשר
 ושלש
 מאות
 וירדף
 עד דן
 ויחלק
 עליהם
 לילה
 הוא
 ועבדיו
 ויבס
 וירדפם
 עד
 חזבה
 אשר
 משכאל
 ל
 לדמשק
 וישב
 את
 כל
 הרכש
 וגם
 את
 לוט
 אחיו
 ורכשו
 השיב
 וגם
 את
 הנשים
 ואת
 העס
 ויציא
 מלך
 סדם
 לקראתו
 אחרי
 ישבו
 מהכות
 את
 כדר
 לעמר
 ואת
 המלכים
 אשר
 אתו
 אל
 עמק
 שוה
 הוא
 עמק
 המלך
 וימלכי
 עזק
 מלך
 שלם
 הוציא
 לחם
 ויין
 והוא
 כהן
 לאל
 ע
 עליון
 ויברכרו
 ויאמר
 ברוך
 אברם
 לאל
 עליון
 קונה
 שמים
 וארץ :
 וברוך
 אל
 עליון
 אשר
 מגן
 צדיק
 בדרך
 ויתן
 לו
 מעשר
 מכל
 ויאמר
 מלך
 סדם
 אל
 אברם
 תן
 לי
 הנפש
 וחרכש
 קח
 לך
 ויאמר
 אברם
 א
 אל
 מלך
 סדם
 הרמתי
 ידי
 אל
 חזור
 אל
 עליון
 קנה
 שמים
 וארץ :
 אם
 מחוט
 ועד
 שרוך
 נעל
 ואם
 אקח
 מכל
 אשר
 לך
 ולא
 תאמר
 אני
 ה
 הגשרתי
 את
 אברם :
 כל
 עזי
 רק
 אשר
 אכלו
 הנערים
 וחלק
 האנשים
 אשר
 הלכו
 אתי
 עבר
 אשכל
 וממרא
 הם
 יקחו
 חלקם
 ואחר
 הדברים
 האלה

והידבר יהודי אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מנן לך
 שברך הרבה מאד ויאמר אברם אזני יהודי מה תתן לי ואנכי
 הולך עירי ובן משק ביתי הוא דמשק אלי יזור ויאמר אברם הן לי
 לא נתת זרע והנה בן ביתי יורש אתי והנה דבר יהודי אלי לאמר
 לא יירשך זה כיראם אשר יצא ממעיך הוא יירשך ויורצא אתו החוצה
 ויאמר הכש נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם
 ויאמר לו בה יהיה זרעך והאמין ביהודי וחשבה לו צרקה ויאמר
 אליו אני יהודי אשר הוצאתיך מאר כשדים לתת לך את הארץ ה
 הזאת לרשתה ויאמר אזני יהודי כמה אדע כי אירשנה ויאמר אלי
 קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת ואיל משלש ותר וגזול ויקח לו
 את כל אלה ויבחר אתם בתוך ויתן איש בתרו לקראת רעהו ואת
 הצפר לא בחר ויירד העיש על הפגרים וישב אתם אברם ויהי ת
 השמש לבא ותרדמה נפלה על אברם והנה אימה חשכה גדולה נ
 בפת עליו ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא ל
 להם ועבדים ועמי אתם ארבע מאות שנה וגם את הגוי אשר יעבדו
 דן אנכי ואחריכן יצאו ברכוש גדול ואתה תבוא אל אבתיך בשלום
 תקבר בשיבה טובה ודור רביעי ישובו הנה כי לא שלם עין האמרי
 עד הנה ויהי השמש באת ועלטה היה והנה תנמר עשן ולפיד אש א
 אשר עבר בין הגורים והארה בינם והוא כרת יהודי את אברם ברית
 לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מערים עד הנהר הגדול
 בהר פרת ואת הקניז ואת הקרמני ואת הזחתי ואת הפרזי
 ואת הרפאים ואת האמרי ואת הכנעני ואת הגרשי ואת היבסי
 ושרי אשת אברם לא ילדה לו וולה שפחה מעצרת
 ושמה הגר ותאמר שרי אל אברם הנה נא עיצרני יהודי מלדת בא
 נא אל שפחתי אולי אבנה ממנה ושמע אברם לקול שרי ותקח ש
 שרי אשת אברם את הגר המצרית שפחתה מקץ עשר שנים לשבת

10

אברם בארץ כנען ותתן אתה לאברם אישת לו לאשה ויבא אל הגר
 ותהי ותרא כי הרתה ותקל גברתה בעיניה ותאמר שרי אל אברם
 זמסי עליך אנכי נתתי שפחתי בחיקך ותרא כי הרתה ואקל בעיניה
 ושפט יהוד בניו ובניך : ואמר אברם אל שרי הנה שפחתך בחיך
 עשיר לה הטוב בעיניך ותעניה שרי ותברח מפניה : ומצאה מלאך
 יהוד על עין המים במדבר על העין בדרך שור : ויאמר הגר שפחת
 שרי ארמה באת ואנה תלכי ותאמר מפני שרי גברתי אנכי ברתך
 ויאמר לה מלאך יהוד שובי אל גברתך ותתעני תחת ידה : ויאמר לה
 לה מלאך יהוד הרבה ארבה את זרעך ולא יספר מרב : ויאמר לה
 מלאך יהוד הנך הרה וילדת בן וקראת שמו ישמעאל כי שמע יהוד
 אל ענין : והיא ויהי פרא ארם יהו ככל יוד כל כו ועל פני כל אחיו
 ישכן : ותקרא שם יהוד הובר אליה אמה אל ראי כי אמרה הגם הלא
 ראיתי אחרי ראי : על בן קרא לבאר באר לחי ראי הנה בן קדש ובין
 ברד : ותלד הגר לאברם בן ויקרא אברם שם בנו אשר ילדה הגר
 ישמעאל ואברם בן שמונים שנה ושש שנים כלדת הגר את ישמעאל

17

לאברם : והיו אברם בן תשעים שנה
 ותשע שנים וירא יהוד אל אברם ויאמר אליו אני אל שדי התהרדך
 לפני וזהו תמים : ואתנה בריתי ביני וביןך וארבה אותך כמאד מ
 מאד : ויפל אברם על פניו וידבר אתו אלדים לאמר : אני הנה ב
 בריתי אתך והיות לאב המון גוים : ולא יקרא עוד את שמך אברם
 וזהו שמך אברהם כי אב המון גוים נתתך : והפרתי אתך כמאד
 מאד ונתתך לגוים ומלכים ממך יצאו : והקמתי את בריתי ביני ו
 וביןך ובין זרעך אחריך לדלתם לברית עולם להיות לדך לאלדים
 ולזרעך אחריך : ונתתי לדך ולזרעך אחריך את ארץ כנען ואת כל
 ארץ כנען לאחות עולם והיותי רום לאלדים : ויאמר אלדים אל א
 אברהם ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך אחריך לדלתם : זאת

אברם מן
 שרי אל אברם
 זמסי עליך
 נתתי שפחתי
 בחיקך ותרא
 כי הרתה ואקל
 בעיניה ושפט
 יהוד בניו ובניך
 : ואמר אברם
 אל שרי הנה
 שפחתך בחיך
 עשיר לה הטוב
 בעיניך ותעניה
 שרי ותברח מפניה
 : ומצאה מלאך
 יהוד על עין
 המים במדבר על
 העין בדרך שור
 : ויאמר הגר
 שפחת שרי
 ארמה באת
 ואנה תלכי
 ותאמר מפני
 שרי גברתי
 אנכי ברתך
 ויאמר לה
 מלאך יהוד
 שובי אל גברתך
 ותתעני תחת
 ידה : ויאמר
 לה לה מלאך
 יהוד הרבה
 ארבה את
 זרעך ולא יספר
 מרב : ויאמר
 לה מלאך
 יהוד הנך
 הרה וילדת
 בן וקראת
 שמו ישמעאל
 כי שמע יהוד
 אל ענין :
 והיא ויהי
 פרא ארם
 יהו ככל יוד
 כל כו ועל
 פני כל אחיו
 ישכן : ותקרא
 שם יהוד
 הובר אליה
 אמה אל ראי
 כי אמרה
 הגם הלא
 ראיתי אחרי
 ראי : על בן
 קרא לבאר
 באר לחי ראי
 הנה בן קדש
 ובין ברד :
 ותלד הגר
 לאברם בן
 ויקרא אברם
 שם בנו אשר
 ילדה הגר
 ישמעאל
 ואברם בן
 שמונים שנה
 ושש שנים
 כלדת הגר
 את ישמעאל
 לאברם :
 והיו אברם
 בן תשעים
 שנה ותשע
 שנים וירא
 יהוד אל אברם
 ויאמר אליו
 אני אל שדי
 התהרדך
 לפני וזהו
 תמים : ואתנה
 בריתי ביני
 וביןך וארבה
 אותך כמאד
 מאד : ויפל
 אברם על
 פניו וידבר
 אתו אלדים
 לאמר : אני
 הנה ב בריתי
 אתך והיות
 לאב המון
 גוים : ולא
 יקרא עוד
 את שמך
 אברם וזהו
 שמך אברהם
 כי אב המון
 גוים נתתך
 : והפרתי
 אתך כמאד
 מאד ונתתך
 לגוים ומלכים
 ממך יצאו :
 והקמתי את
 בריתי ביני
 ו וביןך
 ובין זרעך
 אחריך לדלתם
 לברית עולם
 להיות לדך
 לאלדים
 ולזרעך
 אחריך : ונתתי
 לדך ולזרעך
 אחריך את
 ארץ כנען
 לאחות עולם
 והיותי רום
 לאלדים :
 ויאמר אלדים
 אל אברהם
 ואתה את
 בריתי תשמר
 אתה וזרעך
 אחריך לדלתם
 : זאת

ברית אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריך המול לכם כל-
זכר ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם וכן
שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדורותיכם יליד בית ומקנת כסף מ
מכל בן נכר אשר לא מזרעך והוא המול ימול יליד ביתך ומקנת
כסף והיתה בריתי כבשרכם לברית עולם ויערל זכר אשר לא-
ימול את בשר ערלתו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה את בריתי הפר
ויאמר אלוים אל אברהם שרי אשתך

לא תקרא את שמי שרי כי שרה שמה : וברכתי אתה וגם נתתי מ
ממנה לך בן וברכתיה והיתה לגוים מלכי עמים ממנה יהיה : ופל
אברהם על פניו ויצחק ויאמר בלבו הלבן מאה שנה יהלך ואם ש
שרה הבת תשעים שנה תלד : ויאמר אברהם אל האלוים לו יש
ישמעאל והיה לפניך : ויאמר אלוים אבל שרה אשתך ילדת לך
בן וקראת את שמו יצחק והקמתי את בריתי אתו לברית עולם ל
לדורו אחרי : וישמעאל ישמעתיך הנה ברכתי אתו והפריתי אתו
והרכיבתי אתו בממד מאד שנים עשר בשיאם יוליד ונתתיו לגוי ג
גדול : ואת בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה ומועד הזה
בשנה האחרת : ויכל לדבר אתו ויעל אלוים מעל אברהם : ויצח
אברהם את ישמעאל בנו ואת כל ילדיו ביתו ואת כל מקנת כסף
כל זכר באגשי בית אברהם וימל את בשר ערלתם בעצם היום
הזה כאשר דבר אתו אלוים : ואברהם בן תשעים ותשע שנה כ
בחמלו בשר ערלתו : וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמלו
את בשר ערלתו : בעצם היום הזה נמל אברהם וישמעאל בנו :
וכל אגשי ביתו יליד בית ומקנת כסף באת בן נכר נמלו אתו :

אלו יהוד באלני מברא והוא ישב פתח דואל
כחם דואם : וישא עיניו וירא והנה שלשה א
וירא

אנשים כצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה
 ויאמר אדוני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך
 יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשיבו תחת העץ ויאקחה פת
 לחם וסעדו ויבכם אחר תעברו כי על כן עברתם על עיביכם וי
 ויאמרו בן תעשה כאשר דברת וימחר אברום והאהלה אל שרה
 ויאמר מהרי שלש סאים כמח סלת לושי ועשי עגות ואל הבקר
 רץ אברום ויקח בן בלך רד ושוב ויתן אל הכער וימחר לעשות א
 אתו ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ויתן למניהם והוא ע
 עמד עליהם תחת העץ ויאכלו ויאמרו אליו איה שרה אשתך ו
 ויאמר הנה באהל ויאמר טוב אשוב אליך כעת חיה והנה בן לש
 לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל והוא אחרי ויאברום וש
 ושרה וקנים באים בזמם חדל לדמות לשרה איה כנשים ות צחק
 שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי ונתתי לי עדנה ואדני וכן ויאמר
 יהוד אל אברהם למה זה צחקת שרה לאמר האף אבנם אלד ואני
 זקנתי והיפלא מיהוד דבר למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה
 בן ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי יראה ויאבר ילא כי צחקת
 ויקבו משם האנשים וישקפו על פני סדם ואברהם הלך עם ל
 לשלחם ויהוד אמר הובסמה אני מאברהם אשר עשה ויאברום
 הוזה יהיה לגוי גדול ועצום וכברכו בו כל גוי הארץ כי יועתיו ל
 למען אשר יציה את בניו ואת ביתו אחרי ושמונו דרך יהוד לע
 לעשות צדקה ומשפט למען הביא יהוד על אברהם את אשר דבר
 עליו ויאמר יהוד זעקת סדם ועמרה כי רבה וחטאתם כי כברה מ
 מאד ו ארדה נא ואראה הכעקתה הבאה אלי עשו כלה ואם לא
 אדעה ו הפנו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עודנו עמד ל
 לפני יהוד ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם רשע ו ארל
 יש חמשים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום

למען חמשים

הצדיקם אשר בקרבה וחיליה לך מעשת כדבר הזה לדמות צדיק
 עם רשע והיה כצדיק ברשע חיליה לך השפט כל הארץ לא יעשה
 משפט ו יאמר יהוד אם אמצא בסדם חמשים צדיקים בתוך העיר
 ונשאתי לכל המקום בעבורם ויען אברהם ויאמר הנה נא הואילתי
 לדבר אל אדני ואנכי עפר ואפר ו אולי יחסרון חמשים הצדיקים
 חמשה התשחית בחמשה את כל העיר ויאמר לא אשחית אם אמצא
 שם ארבעים וחמשה ו יוסף עוד לדבר אליו ויאמר אולי ימצאון
 שם ארבעים ויאמר לא אעשה בעבור הארבעים ו יאמר אל נא י
 יחר לאדני ואדברה אולי ימצאון שם שלשים ויאמר לא אעשה אם
 אמצא שם שלשים ו יאמר הנה נא הואילתי לדבר אל אדני אולי
 ימצאון שם עשרים ויאמר לא אשחית בעבור העשרים ויאמר אל
 נא יחר לאדני ואדברה אך הפעם אולי ימצאון שם עשרה ויאמר
 לא אשחית בעבור העשרה ו וילך יהוד כאשר כלה לדבר אל א
 אברהם ואברהם שב למקומו ו יבאו שני המלאכים סדמה בערב ו
 ולוט ישב בשער סדם וירא לוֹט ויוקם לקראתם וישתחו אפים א
 ארצה ו יאמר הנה נא אדני סורו נא אל בית עברכם ולינו ורחצו
 רגליכם והשכמתם והלכתם לדרבכם ויאמרו לא כי ברחוב נלך ו
 ויפצרו בס מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו ויעש להם משתה ומצות
 אפה ויאבלו ו טרם ישכבו ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על הבית
 מבער ועד זקן כל העם מקצה ו יקראו אל לוט ויאמרו לו איזה
 האנשים אשר באו אליך הלילה הוציאם אלינו ונדעה אתם ו יצא
 אליהם לוט הפתחה והודלת סגר אחריו ו יאמר אל נא אחי תרעו ו
 הנה נא לי שתי בנות אשר לא ידעו איש או ציאה נא אתוון אליכם
 ויעשו להן כטוב בעיניכם רק לאנשים האלו אל תעשו דבר כי על
 כן באו בעל קרתי ויאמרו ויש הלואה ויאמרו ואחד בא לגור וישפט
 שפט עתה נרע לך מהם ויפצרו באיש בלוט מאד והגשו לשבר ה

19

הדלתו ושלחו האנשים את ידם ויביאו את לוט אליהם הביתה ואת
הדלת סגרו ואת האנשים אשר פתחו הבית הבו בפניהם מקטן ועד
גדול וילאו למצא הפתח ויאמרו האנשים אל לוט עוד מי לך פה
חתן ובניך ובנותיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום ו כי-מ
משחתים אנחנו את המקום הזה כי גדלה צעקתם את פני יהוד ו
וישלחנו יהוד לשחתה ו יצא לוט וידבר אל-חבתיו לקחי בכתינו
ויאמר קימו צאו מן המקום הזה כי משחית יהוד את העיר ויהי כ
כמצחק בעיני חתניו וכמו השחר עליה ויאצו המלאכים בלוט ל
לאמר קום קח את אשתך ואת שתי בנותיך הנמצאות פן תספה כ
בעון העיר ו ויתמהמהו ויחזיקו האנשים בידו וביד אשתו וביד שתי
בנותיו בחמלת יהוד עליו ויצאהו ויבנהו מחוץ לעיר ויהי כהו ציגים
אתם הורגו ויאמר המלט על נפשך אל תביט אחריך ואל תעמד
בכל הנבר ההרה המלט פן תספה ו יאמר לוט אלהים אל נא ארני
הנה נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי ל
להחיות את נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן תדבקני הרעה
ומתי הנה נא העיר הזאת קרבה לנוס שמה והוא מעער אמלטה נא
שמה הלא מעער הוא ותחי נפשי ו יאמר אליו הנה נשאתי פניך גם
לדבר הזה לבלתי הפני את העיר אשר דברת ו מהר המלט שמה כי
לא אוכל לעשות דבר עוד באך שמה על כן קרא שם העיר צוער
השמש יצא על הארץ ולוט בא צערה ו יהוד הכסיר על סוס ועל
עמרה גפרית ואש מאת יהוד מן השמים ו והפך את הערים האלו
ואת כל הכנר ואת כל ישבי הערים וצמח האדמה ו ותבט אשתו מ
מאחוריו ותהו נציב מלח ו יושכם אברהם בבקר אל המקום אשר ע
עמד שם את פני יהוד ו יושקף על פני סוס ועמרה ועל כל פני א
ארץ הכנר וירא והנה עלה קוטר הארץ בקוטר הכבשן ו יאביט שנת
אלדים את ערי הכנר ויזכר אלדים את אברהם וישלח את לוט מ

הדלתו
ועל פניהם
מקטן ועד
גדול וילאו
למצא הפתח
ויאמרו האנשים
אל לוט עוד מי
לך פה חתן
ובנותיך וכל
אשר לך בעיר
הוצא מן המקום
כי משחתים
אנחנו את
המקום הזה
כי גדלה צעקתם
את פני יהוד
וישלחנו יהוד
לשחתה ו יצא
לוט וידבר אל-
חבתיו לקחי
בכתינו ויאמר
קימו צאו מן
המקום הזה
כי משחית יהוד
את העיר ויהי
כמצחק בעיני
חתניו וכמו
השחר עליה
ויאצו המלאכים
בלוט ל לאמר
קום קח את
אשתך ואת
שתי בנותיך
הנמצאות פן
תספה כ בעון
העיר ו ויתמהמהו
ויחזיקו האנשים
בידו וביד
אשתו וביד
שתי בנותיו
בחמלת יהוד
עליו ויצאהו
ויבנהו מחוץ
לעיר ויהי כהו
ציגים אתם
הורגו ויאמר
המלט על נפשך
אל תביט
אחריך ואל
תעמד בכל
הנבר ההרה
המלט פן
תספה ו יאמר
לוט אלהים
אל נא ארני
הנה נא מצא
עבדך חן
בעיניך ותגדל
חסדך אשר
עשית עמדי
להחיות את
נפשי ואנכי
לא אוכל
להמלט
ההרה פן
תדבקני
הרעה ומתי
הנה נא
העיר הזאת
קרבה לנוס
שמה והוא
מעער אמלטה
נא שמה
הלא מעער
הוא ותחי
נפשי ו יאמר
אליו הנה
נשאתי פניך
גם לדבר
הזה לבלתי
הפני את
העיר אשר
דברת ו מהר
המלט שמה
כי לא אוכל
לעשות דבר
עוד באך
שמה על כן
קרא שם
העיר צוער
השמש יצא
על הארץ
ולוט בא
צערה ו יהוד
הכסיר על
סוס ועל
עמרה גפרית
ואש מאת
יהוד מן
השמים ו
והפך את
הערים האלו
ואת כל
הכנר ואת
כל ישבי
הערים וצמח
האדמה ו
ותבט
אשתו מ
מאחוריו
ותהו נציב
מלח ו יושכם
אברהם
בבקר אל
המקום אשר
עמד שם
את פני
יהוד ו יושקף
על פני
סוס ועמרה
ועל כל פני
ארץ הכנר
וירא והנה
עלה קוטר
הארץ בקוטר
הכבשן ו יאביט
שנת אלדים
את ערי
הכנר ויזכר
אלדים את
אברהם וישלח
את לוט מ

מתוך ההפכה בהפך את הערים אשר ישב בהן לוש : ויעל לוש פ
 מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו כירא לשכת בצוער וישב ב
 במערה היא ושתי בנתיו ותאמר הבכרה אל הצעירה אבינו זקן ואיש
 אין בארץ לכה עלינו כדרך כל הארץ : לכה נשקה את אבינו זין ו
 ונשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע : ותשקן את אביה זין בלילה הוא
 ותבא הבכירה ותשכב את אביה ולא ידע בשכבה ובקומה : ויהי מ
 מומרת ותאמר הבכירה אל הצעירה הן שכבתי אמש את אבי נ
 נשקמו זין גם הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע : ותשקן גם
 בלילה ההוא את אביה זין ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע ב
 בשכבה ובקומה : ותהרין שתי בנות לוש מאביהן : ותלך הבכירה בן
 ותקרא שמו מואב הוא אבי מואב עד היום : והצעירה גם היא ילדה
 בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום :

20

ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קרש ובין
 שור ויגר בגרר : ויאמר אברהם אל סרה אשתו היא וישלח א
 אבימלך מלך גרר ויקח את סרה : ויבא אליהם אל אבימלך בחלום
 הלילה ויאמר לו הנך מת על האשה אשר לקחת והוא כעלת בעל :
 ואבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הנני גם צדיקתה רג : והיא היא
 אמר לי אחתי היא והיא גם היא אמרה אחי הוא בתם לכבי ובנקין כ
 כפי עשיתי זאת ויאמר אליו האלילים בחלום גם אנכי ידעתי כי בתם
 לכבד עשית זאת ואחשך גם אנכי אותך מחטו לי על כן לא נתתיך
 לנגע אליה : ועתה השב אשת האישי כי נביא הוא ויתפלל בעדך ו
 וחדו ואם אינך משיב דע בימות תמות אתה וכל אשר לך : וישכס
 אבימלך בבקר ויקרא לכל עבדיו ויודבר את כל הדברים האלה ב
 באזניהם וייראו האנשים מאד : ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו
 מה עשית לנו וכה חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה
 גדלה מעשים אשר לא יעשו עשית עבדיו ויאמר אבימלך אל אברהם

בת ראת כי עשית את הדבר הזה ויאמר אברהם כי אמרת רק און
 יראת אלהים במקום הזה והרגני על דבר אשתי ו גם אמנה אחתי
 בת אבי הוא אך לא בת אמי ותחי לי לאשה ו וחי כאשר התעו אתי
 אלהים מבית אבי ואמר לה וזה חסדך אשר תעשי עמדי אל כל המקום
 אשר נבוא שמה אברי לי אחי הוא ויקח אבימלך צאן ובקר ועבדים
 ושפחות ויתן לאברהם וישב לו את שרה אשתו ויאמר אבימלך ה
 הנה ארצי לפניך כטוב בעיניך שב וול שרה אמר הנה נתתי ארץ כ
 כסף לאחייך הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל נכחת
 ויתפלל אברהם אל האלהים וירפא אלהים את אבימלך ואת אשתו
 ואמתיו וילדו כי עצר עצר יהוד בעד כל רחם לבית אבימלך על

21

דבר שרה אשת אברהם ו יהוד פקד את שרה
 כאשר אמר ויעש יהוד לשרה כאשר דבר ותהר ותלד שרה לאברהם
 בן לוקניו למועד אשר דבר אתו אלהים ו יקרא אברהם את שם ב
 בנו הגולד לו אשר ילדה לו שרה יצחק וימל אברהם את יצחק בנו
 בן שמת ימים כאשר צוה אתו אלהים ואברהם בן מאת שנה ב
 בהולד לו את יצחק בנו ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים בלה
 השמע יצחק לי ותאמר מי מלל לאברהם הניקה בניס שרה ביי
 ילדתי בן לוקניו ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום
 הגמל את יצחק ותרא שרה את בן הגר המצרית אשר ילדה לאברהם
 מצחק ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כילא יירש בן
 האמה הזאת עם בני עס יצחק וירע הדבר מאד בעיני אברהם על
 אודת בנו ויאמר אלהים אל אברהם אל ירע בעיניך על הבער ו
 ועל אמתך כל אשר תאמר אלקי שרה שמע בקלי כי ביצחק יקרא
 לך זרע וגם את בן האמה לגוי אשימנו כי זרעך היא וישכם א
 אברהם ובקר ויקח לחם וחמת מים ויתן אל הגר שם על שכמה ו

ואת הילד ושלחה

וחלך ותתע במדבר באר שבע; ויכלו המים מן החמת ותשלך את-
 הילד תחת אחד השידים; וחלך ותשכלה כנגד הרוק כמטחוי קשת
 כי אמרה אל אראה כמות הילד ותשב כנגד ותשא את קולה ותכח;
 ושמע אלדים את-קול הבער וקרא מלאך אלדים אל הגר מן-ה-
 השמים ויאמר לה כה לך הגר אל תיראי כי שמע אלדים אל קול ה-
 הבער כאשר הוא שם; קומי שאי את הבער והחזיקי את ירך כי נר-
 לגוי גדול אשימנו; ויפחח אלדים את עיניה ותרא באר מים וחלך ו
 ותמלא את החמת מים ותשק את הבער ויחיד אלדים את הבער ויחיד
 וישב במדבר ויחיד רבה קשת; וישב במדבר פאר ותקח לו אמו אשה
 מארץ מצרים; ויחיד בעת ההוא ויאמר
 אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלדים עמך בכל אשר-
 אתה עשוי; ועתה השבעה לי באלדים הנה אם תשקר לי ויחידני ו
 ויחדי כחמד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר ג-
 נרחה בה; ויאמר אברהם אנכי אשבע; והוכח אברהם את אבימלך
 על אדות באר המים אשר גזרו עבדי אבימלך; ויאמר אבימלך לא
 ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי וגם אנכי לא ש-
 שמעתי בלתי היום; ויקח אברהם צאן וכקר ויתן לאבימלך ויכרתו
 שניהם ברית; ויצב אברהם את שבע ככשת הצאן לכדהו; ויאמר
 אבימלך אל אברהם מה הנה שבע ככשת האלה אשר הצבת לכדנה
 ויאמר כי את שבע ככשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי ח-
 חפרתי את הבאר הזאת; על כן קרא למקום הזה באר שבע כי שם
 נשבעו שניהם; ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר-
 צבאו וישבו אל ארץ פלשתים; וישע אשל בבאר שבע ויקרא שם ב
 בשם יהודי אל עולם; ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים;
 ויחיד אחר וידברים האלה והאלים נספה
 את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הגניו ויאמר קח נא את בכך

zz

את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המדינה והעלהו
 שם לעולה על אחד ההרים אשר אמר אליך וישבם אברהם בכפר
 ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי
 עולה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלילים ובלום השלישי ו
 וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק ויאמר אברהם אל ב
 נעריו שבר לכם פה עם החמר ואבי והנער בלכה עד כה ונשתחוו ו
 ונשוכה אליכם ויקח אברהם את עצי העולה וישם על יצחק בנו ו
 ויקח בידו את דאש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו ויאמר יצחק
 אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים
 ואיה השה לעולה ויאמר אברהם אל דים יראה לו השה לעולה בני
 וילכו שניהם יחדו ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלילים ויבן שם
 אברהם את המזבח ויערף את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם א
 אתו על המזבח ממעל לעצים וישלח אברהם את ידו ויקח את ה
 המאכלת לשחט את בנו ויקרא אליו מלאך יהוד מן השמים ויאמר
 אברהם אברהם ויאמר הנני ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל ת
 תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלילים אתה ולא חשבת את
 בנך את יחידך ממני וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר ב
 נאחז בסך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעולה תחת
 בנו ויקרא אברהם שם המקום הווא יהוד יראה אשר יאמר היום כ
 בהר יהוד יראה ויקרא מלאך יהוד אל אברהם שנית מן השמים ו
 ויאמר כי נשבעתי נאס יהוד כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא ח
 חשבת את בנך את יחידך ו כי בריך אברכך והרבה ארבה את זרעך
 ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אכיו
 והתברכו בזרעך כל גזי הארץ עקב אשר שמעת בקלי וישב אברהם
 אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר ש
 שבע ויהי אחרי הדברים האלה ויגד

תחבר את
 כשתי סת
 מורה חק
 וזר מן ה
 ס' א קול ה
 יחיד מן עי
 מס חתך ו
 דברי יחיד
 לו אבואה
 הדואו אב
 ככל אב
 לו יחיד ו
 ידן אשר
 את אביו
 אביו יא
 אביו לא ש
 ידן ויחבר
 חן ו יאמר
 בת לבנה
 עתה ח
 כענין ש
 ש' א סר
 ראש ש
 ימים
 ימים נסה
 את בנך

לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם היא בניס לנחור אחיך ואת ערן
בכר ואת יצחק אחיו ואת קמואל אבי ארם ואת כשד ואת חזו ואת
פלדשו ואת יורף ואת בתואל ובתואל ילד את רבקה שמונה אלה
ילדה מלכה לנחור אחי אברהם ופילגשו ושמוה ראמה ותלד גם
הוא את שבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה :

ויהיו

27

חיי שרה כאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני
חיי שרה : ותכת שרה בקרית ארבע הוא חברון
בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבנתה : ויקם אברהם מ
מעל פניו ותז וידבר אל בני חת לאמר : גר ותשב אצלי עמכם ת
תנו לי אחות קבר עמכם ואקברה כתי כל פני : ויענו בני חת את א
אברהם לאמר לו : שמענו אדני נשיא ארדים אתה בתולכנו במכור
קברינו קבר את מתך איש ממנו את קברו לא וכלה ממך בקבר מ
מתך ויקם אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת וידבר אחם לאמר
אם יש את נפשכם לקבר את כתי כל פני שמעוני ופגעו לי בעפרון
בן צחר : ויתן ליה את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדה
בכסף מלא יתננה לי בתולכם לאחות קבר : ועפרון ישב בתוך ב
בני חת ויען עפרון וחתיה את אברהם באזני בני חת לכל באי שער
עירו לאמר לא אדני שמעני השדה נתתי לך והמטרה אשר בו לך
נתתה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך : וישתחו אברהם לפני
עם הארץ : וידבר אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה
לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את כתי שמה : ויען
עפרון את אברהם לאמר לו ואדני שמעני ארץ ארבע מאת שקל
כסף בני ובניך מה הוא ואת מתך קבר וישמע אברהם אל עפרון
וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע

אחי אברהם וכרה על שכמה ו והנער טובת מראה מאד בתולה ואיש
 לא ידעה ותורד העינה ותמלא כרה ותעל ו ירץ העבד לקראתה ו
 ויאמר הנביאיני בא מעט מים מכרך ו ותאמר שמה אדני ותמור ו
 ותורד כרה על ידה ותשקוהו ו תכל להשקתו ותאמר גם לגמליך
 אשאב עד אם כלו לשתות ו ותמור ותער כרה אל השקת ותירץ ע
 עוד אל דבאר לשאב ותשאב לכל גמליו והאיש משתאה להמחריש
 לדעת והעליו יהוד דרכו אם לאו יהיו כאשר כלו הגמלים לשתות
 ויקח האיש נזם זהב כקע משקלו ושני צמידים על יריה עשרה זהב
 משקלם ו יאמר בת מראת הגידו נא לי והש בית אביך מקום לנו ל
 ללן ו ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה לנחור ו ו
 ותאמר אליו גם תבן גם ככפא רב עמנו גם מקום ללן ו יקח האיש
 וישתחו ליהוד ו יאמר ברוך יהוד אלדי אדני אברהם אשר לא עזב
 חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני יהוד בית אחי אדני ותירץ
 הנער ותגד לבית אמה כדברים האלה ו ולרבקה אחושמו לבן וירץ
 לבן אל האיש החוצה אל העין ויהי כראות את הנזם ואת הצמידים
 על ידי אחתו ובשמעו את דברי רבקה אחתו לאמר כה דבר אליה
 האיש ויבא אל האיש והנה עמד על הגמלים על העין ו יאמר בוא
 ברוך יהוד למה תעמו בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים ו ו
 ויבא האיש הביתה ויפתח הגמלים ויתן תבן ומספא לגמלים מים ל
 לרץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו וויישם לפניו לאכל ו יאמר לא
 אוכף עד אם דברתי דברי ויאמר דבר ו יאמר עבד אברהם אנכי ו
 ויהוד ברך את אדני מאד ויגדל ויתן לו צאן ובקר וכסף זהב ו
 ועבדים ושפוחות וגמלים וחמרים ותלד שרה אשת אדני בן לאדני א
 אחי וקנתה ויתן לו את כל אשר לו ו ישיבעני אדני לאמר לא את
 תקח אשה לבני מכנות הכנעני אשר אנכי יושב בארצו ו אם לא א
 אל בית אבי תלך ואל משפחתי ולקחת אשה לבני ו אומר אל אדני

אלי לא תלך האשה אחרי ו ואמר אלי יהוד אשר דתה לכת ל פנח
 ישלח מל אכו אתך והצליח דרכך ולקחת אשה לבני ממשפחתי ו
 ומבית אבי ו אז תנקה מאלתי כי תבוא אל משפחתי ואם לא יתנני
 לך והיית נקי מאלתי ו אבא היום אל העין ואמר יהוד אלדי אדני א
 אברהם אם ישך נא מצליח דרכי אשר אנכי הולך עליה והנה אנכי
 נצב על עין המים והנה מעלמה היצאת לשאב ואמרתי אליה ה
 השקיני נא מעט מים מבדך ו ואמרה אלי גם אתה שתה וגם לגמליך
 אשאב הוא האשה אשר הכיח יהוד לכן אדני ואני טרם אכלה לדבר
 אל לבי והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה ותורד העינה ותשאב ו
 ואמר אליה השקיני נא ותמהור ותורד כדה מעליה ותאמר שתה וגם
 גמליך אשקה ואשת וגם הגמלים השקתה ו ואשאל אתה ואמר בת
 מי את ותאמר בת בתואל כן נחור אשר ילדה לו מלכה ואשים זו
 הגום על אפה והצמידים על ידיה ו ואקד ואשתחוו ליהוד ואברך את
 יהוד אלדי אדני אברהם אשר הנחיל בדרכך אמת לקחת את בת אחי
 אדני לבני ו ועתה אם ישכם עשים חסד ואמת את אדני הגידו לי
 ואם לא הגידו לי ואפנה על ימין או על שמאל ו ויען לכן ובתואל
 ויאמרו מיהוד יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב ו הנהר
 רבקה לפניך קח ולך ותחי אשה לבן אדניך כאשר דבר יהוד ו והי
 כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם וישתחו ארצה ליהוד ו ויצא
 העבד כלי כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומנדלות נתן לאחיה
 ו לאמה ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר עמו וילינו ויקומו בבקר
 ויאמר שר חני לאדניו ויאמר אחיה ואמה תשב הבער את בני ימים או
 עשור אחר תלך ו ויאמר אלהם אל תאחרו אתי ויהוד הצליח דרכי
 שרחני ואלכה לאדניו ויאמרו נקרא לבער ובשאלה את פיהו ויקראו
 לרבקה ויאמרו אליה התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך ו וישלחו
 את רבקה אחתם ואת מנקהתה ואת עבד אברהם ואת אנשיו ו

ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחתינו את היי לאלפי רבכה וירשו
 זרעך את שער שבאיו ותקם רבקה ונערתיה ותרכבה על הגמלים
 ותלכנה אחרי האיש ויקח העבד את רבקה וילך : ויצחק בא מבוא
 באר לחי ראי והוא ישב בארץ הנגב ויצא יצחק לטוח בשדה לפנות
 ערב וישא עינו וירא והנה גמלים באים : ותשא רבקה את עיניה
 ותרא את יצחק ותפל בעל הגמל : ותאמר אל העבד מי האיש ה
 הלזה ההלך בשדה לקראתינו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיר
 ותתכס : ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה : ויביאה י
 יצחק האלה שרה אמנו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאחבה
 וינחם יצחק אחרי אמו :
 24
 אברהם ויקח אשה ושמה קטורה ותלד לו את זמרה ואת יקטן ואת
 מדין ואת מוידן ואת ישבק ואת שונן : ויקטן ילד את שבא ואת דדן
 ובני דדן היו אשורים ולטישים ול אמים : ובני מדין עיפה ועופר
 וחכך ואבירע ואלדעה כל אלה בני קטורה ויתן אברהם את כל א
 אשר לו ליצחק : ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מ
 מתנות וישלחם מעל יצחק בכו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם :
 ואלה ימי שני חייו אברהם אשר חי
 מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים : ויגוע וימת אברהם כשיבה
 טובה זקן ושבע ואסף אל עמיו : ויקברו אתו יצחק וישמעאל בבני
 אל מערת המכפלה אל שדה עפרן בן עזר החתי אשר על פני מ
 מצרא : השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת שמה קבר אברהם
 ושרה אשתו : והיו אחרי כמות אברהם ויברך אדנים את יצחק בכל
 וישב יצחק עם באר לחי ראי : ואלה תלדות ישמעאל בן אברהם א
 אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם :
 ואלה שמות בני ישמעאל בשמתם לתולדתם
 בכור ישמעאל נביות וקדר ואדבאל ומבשם : ומשמע ודומה

וַיִּמָּשׂוּ אֶחָד וַתִּימָא יִשׁוּר נִפְשׁ וּקְדָמָה אֱלֹהֵי הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֹהֵי
 שְׂמָתָם בְּחֻצְרוֹתָם וּבְשָׂרָתָם שְׁנַיִם עָשָׂר נְשִׂאִים לְאִמָּתָם וְאֵלֹהֵי
 שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מֵאֵת שְׁנֵה וְשְׁלֹשִׁים שְׁנֵה וְשִׁבְעַת שְׁנַיִם וַיִּגְוָע וַיָּמָת
 וַיִּאֶסְף־אֶל עַמּוּיָו וַיִּשְׁכְּבוּ מִחוּלְלֵה עַד יִשׁוּר אֲשֶׁר עַל פְּנֵי מִצְרַיִם כ
 בִּאֲבָה אֲשׁוּרָה עַל פְּנֵי כָל אֲחָיו בְּפֶלֶא :

וְאֵלֹהֵי

תולדת יצחק בן אברהם אברהם הוליד
 את יצחק ויהו יצחק בן ארבעים שנה כ
 בקמתו את רבקה בת בתואל הארמי מ
 כפרן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה ויעתר יצחק ליהוד לנכח
 אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו יהוד ותהר רבקה אשתו ויתר יצחק ה
 הבנים בקרבה ותאמר אם בן למה זה אנכי ותלך לדרש את יהוד ו
 ויאמר יהוד לה שני גיים בבטןך ושני לאמים כמעיד יפרדו ולאם
 מלאם יאמץ ורכי עבד צעיר וימלאו ימיה ללדת והנה תומם ב
 בבטנה ויצא הראשון אדמוני כלו באדרת שעור ויקראו שמו עשו ו
 ואחריכן יצא אחיו וידו אחות בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק
 בן ששים שנה בלדת אדם ויגדלו הבערים והיו עשו איש ידע ציד
 איש שדה ויעקב איש תם וישב אהלים ויארח יצחק את עשו כי ציד
 בפיו ורבקה אהבת את יעקב ויהוד יעקב כויד ויבא עשו מן השדה
 והוא עיף ויאמר עשו אל יעקב הרעיטני נא מן האדם האדם הזה
 כי עף אנכי על כן קרא שמו אדם ויאמר יעקב מברה כיום את
 בכרת לי ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה ו
 ויאמר יעקב השבעה לי כיום וישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב ו
 ויעקב נתן לעשו לחם ומייד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז ע
 עשו את הבכרה ויהו רעב בארץ כליבד הרעב הראשון

28

תולדות

אשר החימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה
 ויירא אליו יהוד ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליך
 גור בארץ הזאת ואודה עמך ואברכך בילך ולזרעך אתן את כל
 הארצות האל והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך
 והרביתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל הארצות
 האל והתברכו בזרעך כל גויי הארץ וקב אשר שמע אברהם ב
 בקלי וישמר משכרתי מעותי חקותי ותורתי וישב יצחק בגרר ו
 וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי רא לאמר אשתי
 פן יזרגני אנשי המקום על רבקה כי טובת מראה הוא ו יהי כי
 ארכו לו שם הימים ושלף אבימלך מלך פלשתים בעד והחלו ו
 וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו ו יקרא אבימלך ליצחק
 ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך אברת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק
 כי אברתי פן אמות עליה ו יאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמ
 כמעט שכב אחר העם את אשתך והבאת עלינו אשם ו יצו אב
 אבימלך את כל העם לאמר הנלע באיש הזה ובאשתו מות יומת ו
 וירע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים ויברכהו
 יהוד ויגדל האיש וילך הלך ונגדל עד כי גדל מאד ויהי לו מקנה
 צאן ומקנה בקר ועבד הרבה ויקנאו אתו פלשתים וכל הארצות
 אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאו
 עפר ו יאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד ו
 וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם ו ישב יצחק ויחפר את
 בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים א
 אחרימות אברהם ויקרא להן שמות כשמות אשר קרא להן אביו ו
 ויחפרו עבדי יצחק בנחל ומצא שם באר כים חיים ו יריבו רעי
 גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי ה
 התעשקי עמי ו יחפרו באר אחרת וירבו גם עליה ויקרא שמה שט
 שטיה ו ויעתק משם ויחפרו באר אחרת ורא רבו עליה ויקרא ש

תולדות

שמעו רחבות ויאמר כי עמך הרחיב ידוה לנו ופרינו בארץ ויעל
 משם באר שבע וירא אליו יהוה בלילה ההוא ויאמר אנכי אלדי א
 אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתך והרביתי את זרעך
 בעבור אברהם עבדי ; ויבן שם מזבח ויקרא בשם יהוה ויש שם א
 אהל ויכרו שם עבדי יצחק באר ; ואבימרך הדרך אליו מגרר וא
 ואחות מרעהו ופיכל שר צבאו ; ויאמר אלהם יצחק מדוע באתם
 אלי ואתם שנאתם אתי ותרשחוני מאתכם ; ויאמרו ראו ראינו כי
 היה יהוה עמך ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו וביניך ונכרתה
 ברית עמך ואם תעשה עמנו רעה כאשר לא נענוך וכאשר עשינו
 עמך רק טוב ונשדחך בשלום אתה עתה ברוך יהוה ; ויעל רחם
 משתה ויאכלו וישתו ; וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם
 יצחק וילכו מאתו בשלום ויהי בינם הווא ויבאו עבדי יצחק ויגדו
 לו על אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו בים ; ויקרא אתה
 שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה ;

ויהי עשו בן ארבעים שנה ויקח אשה את יהודית

בת בארי החתי ואת בשמת בת אילן החתי ; ותהיו מרת רוח ל
 ליצחק ולרבקה ; ויהי כי זקן יצחק

27

ותכחן עיניו מראות ויקרא את עשו ובנו הגדול ויאמר אליו בני ו
 ויאמר אליו הנבי ; ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי ועתה
 שא נא בלידך תליך וקשתך וצא השדה וצגדה לי ציד ; ועשה לי
 מטעמים כאשר אהבתי והביאה לי ואכלה בעבור תברכך נפשי ב
 בטרים אמות ; ורבקה שמעת בדבר יצחק אל עשו ובנו וירך עשו
 השדה לצור ציד להביא ; ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה
 שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר ; הביאה לי ציד
 ועשה לי מטעמים ואכלה ואברככה לפני יהוה לפני מותי ; ועתה

תולדת

בני שמע בקרו לאשר אני מצוה אתך : לך נא אל הצאן וקח לים
משם שני גדיי עדים טובים ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר א
אהב : וחבאת לאביך ואכל בעבר אשר יברכך לפני מותו : ויאמר
יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שער ואנכי איש חלק : א
אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע וחבאתי עלי קללה ולא ב
ברכה : ותאמר לו אמן עלי קללתך בני אך שמע בקולי לך קח לי
זוילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים כאשר אהב אביו ותקח
רבקה את בני עשו בנה הגדול החמודת אשר אתה בכית ותלכש
את יעקב בנה הקטן : ואת ערת גדיי העדים הלבשה על ידיו ועל
חלקת צואריו : ותתן את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד
יעקב בנה : ויבא אל אביו ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני :
ויאמר יעקב אל אביו אבני עשו בברך עשיתי כאשר דברת אלי ק
קום נא שבה ואכלה מיצודי בעבור תברכני נפשך : ויאמר יצחק
אל בני מה זה מרת למצא בני ויאמר כי הקרה יהוד אלוך ל
לפני : ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך בני האתה זה בני
עשו אם לא : ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשחו ויאמר הקל קול
יעקב והודים די עשו ולא הבירו כי הווי ידיו כידיו עשו אחיו שערת
ויברכהו : ויאמר אתה זה בני עשו ויאמר אבי : ויאמר הגישה לי
ואכלה מיצוד בני למען תברכך נפשי ויגש לו ויאכל ויבא לו יין
וישת : ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני : ויגש וישק
לו וירח את ריח בניו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני בריח שרה
אשר ברבו יהוד : והתן לך האלדים מטל השמים ומשמני הארץ ו
ירב דגן ותילש : ועברוך עמים וישתחו לך לאמים הווי גביר ל
לאחוך וישתחו לך בני אמוך ארריך ארור ומברכך ברוך : ויהוד
באשר בלה יצחק לברך את יעקב והווי אך יצא יצא יעקב מאת פני

קום לך פדנה ארס כיתה בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מ
 מבנות לבן אחי אמך וואל שרי יכרך אתך ויפרך וירבך ויהיה לקהל
 עמים ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את א
 ארץ מגיד אשר נתן אלדים לאברהם וישלח יצחק את יעקב וילך
 פדנה ארס אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו ו
 וירא עשו כי ברך יצחק את יעקב ושלח אתו פדנה ארס לקחת לו
 משם אשה בברכו אתו ויצו עליו לאמר לא תקח אשה מבנות כנען
 וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארס וירא עשו כי ר
 רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו וילך עשו אל ישמעאל ויקח את
 בתות יפת ישמעאל בן אברהם אחות נביות על נשיו לו ראשה :

ויצא

ועקב מבאר שבע וילך חרנה ויפגע במקום
 וילך שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום ו
 יישם כראשותיו וישכב במקום ההוא : ו
 ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי א
 אלדים עלים וירדים בו : והנה יהוד נצב עליו ויאמר אבי יהוד אלדי
 אברהם אביך ואלדי יצחק הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אתננה ו
 ולזרעך : והנה זרעך בעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה יצפנה ונגבה
 ונברכו בך כל משפחת האדמה וכוזרעך : והנה אנכי עמך ושומר תך
 בכל אשר תלך והשיבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר
 אם עשיתי את אשר דברתי לך : וייקן יעקב משנתו ויאמר אכן יש
 יהוד במקום הזה ואנכי לא ידעתי : ויירא ויאמר מה נזרא המקום
 הזה אין זה כי אם בית אלרים זה שער השמים : וישכב יעקב בכקר
 ויקח את האבן אשר שם כראשותיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על
 ראשה : ויקרא את שם המקום ההוא ביתאל ואולם לזשם העיר

לראשונה : וידר יעקב נור לאמר אם יהיה אלוים עמדי ושמוני ב
 בדרך הוה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגר ללבשו ושבתיו
 בשלום אל בית אבי והיה יחוד לי לאלדים : והאבן הזאת אשר ש
 שמתי מצבה יהיה בית אלדים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנה לך :
 וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם וירא והוה באר בשדה והנה
 שם שלשה עדרי צאן רבצים עליהם מן הבאר והוה יטקו העדרים
 והאבן גדלה על פי הבאר : ונאספו שמה כל העדרים וגללו אתה
 האבן מעל פי הבאר והטקו את הצאן והשיבו את האבן על פי ה
 הבאר למקמה : ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן א
 אנחנו ויאמר להם הירעתם את לבן בן נחור ויאמרו ירענו ויאמר
 להם השלום לו ויאמרו שלום ויהנה רחל בתו באה עם הצאן ויאמר
 חן עוז היום גדול לא עת האסף המקנה הטקו הצאן ולכו רעו : ו
 ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל
 פי הבאר והטקו הצאן : עורנו מרוב עמם ורחל באה עם הצאן א
 אשר לאביה כי רעה הוא : ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן
 אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויש יעקב ויגל את האבן מעל פי ה
 הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו וישק יעקב לרחל וישא את קלו
 ויבן : ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן הבקעה הוא ותתן ו
 ותגד לאביה : ויהי כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו וירץ ל
 לקראתו ויחבק לו וינשק לו ויביאנו אל ביתו ויספר ללבן את כל
 הדברים האלה והוא אמר לו לבן אך עצמו ובשרי אתה וישב עמו חדש
 ימים : ויאמר לבל יעקב הכי אחי אתה ועבדתי חנם הגידה לי מה
 משברתך : וללבן שתי בנות שם הגדלה לאה ושם הקטנה רחל : ו
 ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה ויהאב יעקב את
 רחל ויאמר אעבודך שבע שנים ברחל כמד הקטנה ויאמר לבן טוב
 תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה עמדי : ויעבד יעקב ברחל

שבע שנים יהיו בעיניו כמיס אחרים באהבתו אתו ו יאמר ועקב
 אל לבן הבה את אשתי כי מלא ימי ואכלאה אליה ו יאסף לבן את
 כל אנשי המקום ויעש משתה ו יחזי בערב ויקח את לאה בתו ויבא
 אתה אליו ויבא אליו ו יתן לבן לה את זלפה שפחתו ללאה בתו ש
 שפחה ו יחזי בבקר והנה הוא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי
 הלא כרחל עבדתי עמך ולמה רמיתני ו יאמר לבן לא ועשה כן ב
 במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה מלא שבע זאת ונתנה לך
 גם את זאת בעבודה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות ו
 ויעש ועקב כן וימלא שבע זאת ויתן לו את רחל בתו לו לאשה ו ו
 ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה ו ויבא גם אל
 רחל ויאבה גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות
 ו ירא יהודי כי שגואה לאה יפתח את דחמה ורחל עקרה ו ותהר
 לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יהודי בעיני כי ע
 עתה יאחזבי אישי ו ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע יהודי כי ש
 שגואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון ו ותהר עוד ו
 ותלד בן ותאמר עתה הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה ב
 בנים על בן קרא שמו לוי ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה
 את יהודי על כן קראה שמו יהודה ותעמוד בלדתו ותרא רחל כי לא
 ילדה ליעקב ותקנא רחל באחיתה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ו
 ואם אין מתה אנכי ו יחזר אף יעקב ברחל ויאמר תחת אלדים א
 אנכי אשר מנע ממך פרי בטן ו ותאמר הנה אמתי בלהה בא אליה ו
 ותלד על ברכי ואבנהום אנכי ממנה ויתן לו את בלהה שפחתה
 לאשה ויבא אליה יעקב ותהר בלהה ותלד ליעקב בן ותאמר רחל
 דנבני אלדים וגם שמע בקלי ויתן לבן על בן קראה שמו דן ותהר
 עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני ליעקב ותאמר רחל נפתלי
 אלדים נפתלתי עם אחתי גם יכלתי ותקרא שמו נפתלי ו תרא ל

30

הטר משם כל שהנקד וטלואוכל שהחום בכשבים וטלואנקד
 בעזים וזהו שכרי ועתה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי
 לפניך כל אשר איבנו נקד וטלואבעזים וחום בכשבים גנוב הוא
 אתי ויאמר לבן הן לוי יהי כרברך ויטר ביום ההוא את התישים
 העקדים והטלאים ואת כל העזים הנקדת והטלאית כל אשר לבן
 בו וכל חום בכשבים ייתן ביד בניו וישם דרך שלשת ימים בניו
 ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרת ויקח לו יעקב מקל
 לבנה לח ולה וערמון ופצל בהן פצלות לבנות מחשף הרב אשר
 על המקלות ויצגאת המקלות אשר פצל ברהטים בשקפות ה
 המים אשר תבאן הצאן לשתות לנכח הצאן ויחננה כבאן לשתות
 וחמו הצאן אל המקלות ותלדן הצאן עקדים נקדים וטלאים ו
 והכשבים הפריד יעקב ויתן פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן
 וישת לו עדרים לבדו ולא שתם על צאן לבן וזהו בכל יחס הצאן
 ובקשרות ושם יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטים לחמנה כ
 במקלות ובהעטף הצאן לאישים וזהו העטפים ללבן וחקשרים
 ליעקב ויפרץ האישי מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים
 וגמלים וחמרים וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כ
 כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל חכבו ההוודי ויעקב
 את פני לבן וזהו איבנו עמו בתמול שלשום ויאמר יהוד אל יעקב
 שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך ואחה עמך וישלח יעקב ויקרא
 לרחל וללאה והשדה את צאנו ויאמר להן ראה אנכי את פני אביכן
 כי איבנו אלי בתמול שלשם ואלדי אבי היה עמדי ואתנה דעתן כי
 בכל יבחי עבדתי את אביכן ואביכן התל בי וחזליף את משכתי
 עשרת מנים ולא נתנו אלדים לזרע עמדי אם מה יאמר נקדים
 וזהו שכרך וילדך כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים וזהו ש
 שכרך וילדך כל הצאן עקדים :

31

ויציל ארדים את מקנה אביכם ויתן ליו ויהי יחס הצאן ואשא ע
 עיני וארא בחלום והנה העתידים העלים על הצאן עקדים נקדים
 וברדים : ויאמר אלי מלאך הארדים בחלום יעקב ואמר הנני : וי
 ויאמר שא נא עיניך וראה כל העתים העלים על הצאן עקדים
 נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר לבן עשה לך : אנכי האל ב
 ביתאל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צ
 צאמן הארץ והאזת ושׁוב אל ארץ מולדתך : ותען רחל וראה ו
 ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו : הלא נכרי יתן נ
 נחשכנו לו כי מוכרו ויאכל גם אכול את כספנו : כי כל העשר
 אשר הציל ארדים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר
 ארדים אליך עשה : ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו עליה
 הזמרים : וינהג את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש מקנה ק
 קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל יצחק אביו ארצה כנען וילבן
 הלך לבוא את צאנו ותגבר רחל את התרפום אשר לאביה : ויגב
 יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגד לו כי ברח הוא ויברח הוא
 וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר וישם את פניו הך הגלעד : ויגד
 ללבן כיום השלישי כי ברח יעקב : ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו
 דרך שבעת ימים וירבק אתו בהר הגלעד : ויבא ארדים אל לבן
 הארמי בחלום הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מ
 משוב עדי רע : וישג לבן את יעקב ויעקב תקען את אהלו בהר ול
 ולבן תקען את אחיו בהר הגלעד : ויאמר לבן ליעקב מה עשית ו
 ותגבר את לבני ותנהג את בנותי בשבית חרב : למה נחבאת ל
 לברח ותגב אתי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשרים בתך
 וכנור וזלא נמשתני לנשק לבני ולבנותי עתה הסבלת עשו : יש
 לא ידיל לעשות עמכם רע ואלדי אביכם אמש אמר אלי לאמר ה
 השמר לך מדבר עם יעקב משוב עדי רע : ועתה הלך ח

הלכת בני נכסף נכספת לבית אביך למה גנבת את אלדיו ויען
 יעקב ויאמר לרבן בני וראתי כי אמרת פן תגזל את בנותיך מעמי
 עם אשר תמצא את אלוהיך לא יחזה נגד אחינו הכר לך מה עמדי
 וקח לך ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם ויבא לרבן באהל יעקב ו
 ובאהל לאה ובאהל שתי האמהות ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא
 באהל רחל ורחל לקחה את התרפים ותשמשם בכר הנמל ותשב
 עליהם וימשש לרבן את כל האהל ולא מצא ותאמר אל אביה אל
 יחר בעיני אדני כי לוא אוכל לקים מפניך כי דרך נשים לו ויחפש
 ולא מצא את התרפים ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר
 לרבן מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי כי מששת את כל כ
 בלי מה מצאת ככל כלי ביתך שים כה נגד אחי ואהיך ויוכיח ויבין
 שנינו זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועזיך לא שכלו ואילי צ
 צאנך לא אבילתי וטרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה כי רת
 תבקשנה גנבתי יום וגנבתי לילה והייתי ביום אבלני חרב וקרח כ
 בלדיו ותודד שתי מעיני זה לי עשרים שנה בביתך עבדתיך
 ארבע עשרה שנה בשתי בתיך ושש שנים בצאנך ותחלף את
 משכתי עשרת מנים ולדו אלדו אבי אלדו אברהם ופחדו יצחק
 יהוה לי בני עתה ריקם שלחתי את עני ואת יגיע כפי ראה אלדים
 ויבא אבש ויען לרבן ויאמר אל יעקב הבנות בנותי והבנים בני זה
 והצאן צאני וכל אשר אתה ראה לי הוא ולבנתי מודאעשה לאלה
 היום או לבניהן אשר ילדו ועתה לכה גברתה ברית אני ואתה הוזה
 לעד ביני ובינך ויקח יעקב אבן וירימה מצבה ויאמר יעקב לאחיו
 לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשרו גל ואכלו שם על הגל ויקרא
 לו לרבן גר שהדותא ויעקב קרא לו גלעד ויאמר לרבן הגל הזה עד
 ביני ובינך היום על כן קרא שמו גלעד והמצפה אשר אבך יצף
 יהוד ביני ובינך כי נסתר אשר מרעהו

lingua
assyriana

אם תקנה את בנותי ואם תקח נשים על בנותי אין איש עמנו ראה
 אדום עד בני ובניך ; ואמר לבן ליעקב הנה הגל הזה והנה ה
 המצבה אשר יריתי ביני ובניך ; עד הגל הזה ועדה המצבה אם אני
 לא אעבר אליך את הגל הזה ואם אתה לא תעבר אלי את הגל הזה
 ואת המצבה הזאת לרעהו אלדי אברהם ואלדי נחור ישפטו בינינו
 אלדי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו יצחק ; ויזבח יעקב זבח בהר
 ויקרא לאחיו ולבנותיו ויאכלו לחם ויאכלו לחם וילינו בהר ; וישכב לבן בבקר
 וישק לבניו ולבנותיו ויברך אתם וילך וישב לבן למקמו ; ויעקב
 הלך לררבו ויפגעו בו מל אבי אלדים ; ואמר יעקב כאשר ראם מ
 מחנה אלדים זה ויקרא שם המקום הרוא מחנים ;

32

וישלח

יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו
 ארצה שעיר שדה אדום ; ויצא אתם
 לאמר כה תאמרו לראדני לעשו כה
 אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר עד עתה ; וחי לי שור וחמור
 צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לראדני למצא חן בעיניך ; וישכח
 המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הלך ל
 לקראתך וארבע מאות איש עמו ; וירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ
 את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות ;
 ויאמרו אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכריד והיה המחנה הנשאר
 לפלוטשו ; ואמר יעקב אלדי אבי אברהם ואלדי אבי יצחק יהוד האמר
 אלי שוב לארצך ולמולדתך ואישבה עמך ; קטנתי בכל החסדים
 ומכל האבת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן
 הזה ועתה הויתי לשני מחנות הצילני נא מיד אחי כי עשו כו ירא א
 אנכי אתו ; ויבוא והכניו אם על בניים ;

ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתיו את זרעך כחול הים אשר לא
 יספר מרב וילין שם בלילה ההוא ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו
 אחיו וזנים מאתים ותשישים עשרים רחלים מאתים ואילים עשרים
 גמלים מניקות וכניהם שלשים פרות ארבעים ופרים עשרה אתנ
 עשרים ועורים עשרה ויתן בידו עבדיו עדר עדר לבדו ויאמר אל
 עבדיו עברו לפני רוח תשימו בין עדר ובין עדר ויצי את הראשון
 לאמר כי יפגשך עשו אחי וישאלך לאמר למי אתה ואנה תלך הלמי
 אלה לפניך ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה לאחיו לעשו
 וזהה גם הוא אחרינו ויצי גם את השני גם את השלישי גם את כל
 החלכים אחרי העורים לאמר בדבר הזה תדברון אל עשו במצאכם
 אחו ואמרתם גם הנה עבדך יעקב אחרינו כי אמר אכפרה פניו ב
 במנחה ההלכת לפני ואחריכן אראה פניו אולי ישא פניו ותעכר ה
 המנחה על פניו ויאלץ בלילה ההוא במנחה ויקסם בלילה ההוא ויקח
 את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מ
 מעבר יבק ויקחם ויעברם את הנחל ויעבר את אשר לו ויגתר
 יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר וירא בני לא יכול לו
 ויצע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו ויאמר שלחני
 בי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני ויאמר אל יו מה
 שמך ויאמר יעקב ויאמר לא יעקב יאמר עוה שמך כי אם ישראל
 בי שרית עם ארזים ועם אנשים ותוכל וישאל יעקב ויאמר הגידה
 נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי ויברך אותו שם ויקרא יעקב
 שם המקום פניאל כי ראתי ארזים פנים אל פנים ותנצל נפשי
 וירח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא צלע על ירכו על כן
 לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד הינסה
 וזהה בני נגע בכף ירך יעקב כגיד הנשה וישא יעקב עיניו וירא
 וזהה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחזן את הרזים על ראה

33

ועל רחל ועל שתי השפחות וישם את השפחות ואת ילדיהן
 ראשונה ואת לאה וילדיה אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים ו
 והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו
 וירץ עשו לקראתו ויחבקו ויפל על צווארו וישקו ויבכו וישא
 את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה לך ויאמר
 הילדים אשר חנן אלדים את עבדך ותגשן השפחות הבה וילדיהן
 ותשתחוו ותגש גם לאה וילדיה וישתחו ואחר כגש יוסף ורחל
 וישתחו ויאמר מי לך כל המחנה הזה אשר פגשתי ויאמר למצא
 חן בעיני אדני ויאמר עשו יש לך אחי לך אשר דך ויאמר
 יעקב אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך ולקחת מנחתי בידי כי על
 כן ראיתי פניך כראת פני אלדים ותרגני קח נא את ברכתי אשר
 הבאת לך כי חנני אלדים וכי יש לך כל ויפצר בנו ויקח ויאמר נסעה
 ונלכה ואלכה לנגדך ויאמר אליו אדני ידע כי הילדים רבים והצאן
 והבקר עלות עלי והפקים יום אחו ומתו כל הצאן ועבר נא אדני
 לפני עבדו ואני אתנהלה לאשי לרגל המלאכה אשר לפני וירגלה
 הילדים עד אשר אבא אל אדני שעירי ויאמר עשו אצוה נא עמך
 מן העם אשר אתי ויאמר לכה זה אמצא חן בעיני אדני וישב ב
 ביום ההוא עשו לדרכו שעירי ויעקב נסע סכתו ויבן לו בית ו
 ולמקנה עשה סכת על בן קרא שם המקום סכות :

ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען
 בבואו מפרן ארם ויחן את פני העיר ויקח את חלקת השדה אשר נ
 נטה שם אהלו מיד בני חמור אבי שכם במאה קשיטה ויעב שם
 מובח ויקרא לו אל ארדי ישראל ו
 ותצא דינה
 בת לאה אשר ילדה ליעקב לראות בכנות הארץ וירא אתה שכם
 בן חמור החו נשיא הארץ ויקח אתה וישכב אתה ויענה :

38

ותרבע נפשו בדינה בת יעקב ויארח את הנער וידבר על לב הנער
 ויאמר שכם אל חמור אביו לאמר קח ליאת חילדה הזאת לאשה
 ויעקב שמע כי טמא את דינה בתו ובכיוו היו את מקנהו בשדה
 והחריש יעקב עד באם ויצא חמור אבי שכם אל יעקב לדבר אתו
 ובעני יעקב באו כן השדה בשמעם ויתעצבו האנשים ויחזרו להם
 נאז' כי גבלה עשה בישראל לשכב את בת יעקב וכן לא יעשה
 וידבר חמור אתם לאמר שכם בני חשקה נפשו בכתכם תמו נא
 אתה לו לאשה והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו לנו ואת בנותינו
 תקחו לכם ואתנו תשבו והארץ תהיה לפניכם שבו וסחוריה ו
 והאזו בה ויאמר שכם אל אביו ואל אחיה אמצא חן בעיניכם
 ואשר תאמרו אלי אתן והרבו על מאד מחר ומתן ואתנה כאשר
 תאמרו אלי ותנו לי את הנער לאשה ויענו בני יעקב את שכם
 ואת חמור אביו במרמה וירברו אשר טמא את דינה אחתם ו
 ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות הדבר הזה לתת את אדותנו
 לאיש אשר לו ערלה כי חרפה הוא לנו אך בזאת נאות לכם אם
 תהיו כמונו להמל לכם כל זכר ונתנו את בנותינו לכם ואת
 בנתיכם נקח לנו וישכנו אתכם ודיינו לעם אחד וואם לא תשמעו
 אלינו להמול ולקחנו את בנותנו והלכנו ויטכנו דבריהם בעיני חמור
 ובעיני שכם בן חמור ולא אחר הנער לעשות הדבר כי חפץ
 בבת יעקב והוא נכבד מכל בית אביו ויבא חמור ושכם בנו אל
 שער עירם ודברו אל אנשי עירם לאמר והאנשים האלה שלמים
 הם אתנו וישבו בארץ יסחרו אתה והארץ הנה רחבת ידים ל
 לפניהם את בנותם נקחו לנו לנשים ואת בנותינו נתן להם אך
 בזאת יאתו לנו האנשים לשבת אתנו להיות לעם אחד בהמול לנו
 כל זכר כאשר הם נמלים מקנהם וקנינים וכל בהמתם הלוא לנו
 הם אך נאותה להם וישבו אתנו וישמעו אל חמור ואל שכם בנו

כל יצא שער עירו וימלוך כל זכר כל יצא שער עירו ו יהיה ביום
 השלישי בהיותם מאכים ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחיו
 דיבנה איש חרבנו ויבאו על העיר בטח ויהרגו כל זכר ו זאת חמור
 ואת שכנם בכנעני הרגו לוי חרב ויקחו את דיבנה מבית שכנם ויצא
 בני יעקב באי על החללים ויבזו העיר אשר טמאו אחותם ו את
 צאנם ואת בקרם ואת חמוריהם ואת אשר בעיר ואת אשר בשדה
 לקחו ואת כל חילם ואת כל טפם ואת נשדם שכנו ויבזו ואת
 כל אשר בבית ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי
 להבא שני בישב הארץ בכנעני וכפרתי ואני מתי מספר ונאספן
 עלי והכנעני ונשמתי אני וביתי ויאמרו הכוזבה יעשה את אחותנו
 ויאמר אלדים אל יעקב קום עליה ביתאל ושב
 שם ועשה שם מזבח לא הנראה אליך בכרדך מפני עשו אחיך
 ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמלו הסרו את אלדי הנכר א
 אשר בתכם והטורו והחליפו שמלתיכם ונקומה ונעלה ביתאל
 ונעשה שם מזבח לא הנה אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך
 אשר הלכתי וייתנו אל יעקב את כל אלדי הנכר אשר בידם ואת
 הנזמים אשר באזניהם וישלח אתם יעקב תחת האלה אשר עם
 שכנם ויפצרו ויהי חתת אלדים על הערים אשר סביבותיהם ולא
 רדפו אחרי בני יעקב ו יבא יעקב לזוה אשר בארץ כנען הוא
 ביתאל הוא וכל העם אשר עמו ו יבן שם מזבח ויקרא למקום
 אל ביתאל כי שם נגלו אליו האלדים בכרהו מפני אחיו והמת
 דברה מינקת רבקה ותקבר מתחת לביתאל תחת האלון ויקרא
 שמו אלון בכות ו ירא אלדים אל יעקב עוד בכאן
 מפדן ארם ויברך אתו ו יאמר לו אלדים שמך יעקב לא יקרא
 שמך עוד יעקב כי אם ישראל ויהי שמך יקרא את שמו ישראל

ויאמר לו אלדים אני אי שדל פרה ורכבה גזי וקהל גזים יזדה ממך
 ומלכים מחלצה יצאו ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק ל
 לך אתננה ולירעק אחרך אתן את הארץ ויעל מעליו ארדים ב
 במקום אשר דבר אתו ויצביעקב מצבה במקום אשר דבר אתו
 מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה שמן ויקרא יעקב את שם
 המקום אשר דבר אתו שם אלדים בותאל ויסעו מביתאל חדה
 עזר בכרת הארץ לכא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה ויהי ב
 בהקשחה בלדתה ותאמר לה המלדת אל תירא כי גם זה לך בן
 ויהי בצאת נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו ב
 בנימן ותמת רחל ותקבר בדרך אפרתה הוא בית לחם ויצביעקב
 מצבה על קברה הוא מצבת קברת רחל עד היום ומסע ישראל
 ויש אלהה כהלאה למגדל עדר ויהי בשכנ ישראל בארץ הוא יתד
 ראובן וישכב את בלהה פילגש אביו וישמע ישראל
 ויהיו בני יעקב שנים עשר ו בני לאה בכור יעקב ראובן ושמעון
 ולוי ויהודה ויששכר וזבלון
 ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי ו ובני זלפה שפחת לאה גר ו
 ואשר אלה בני יעקב אשר ילד לו כפרן ארם ויבא יעקב אל
 יצחק אביו ממרא קרית הארבע הוא חברון אשר גר שם אברהם ו
 יצחק ויהיו ימי יצחק מאת שנה ושמונים שנה ויוגע יצחק וימת
 ויאסף אל עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו
 ואלה תלדות עשו הוא אדום ו עשו

לקח את נשיו מבנות כנען את ערה בת אילון חותי ואת אחליכמה
 בת ענה בת צבעון וחתני ואת בשמת בת ישמעאל אחות נכיות
 ותלד ערה לעשו את אילימו ובשמת ילדה את דעואל ו אחליכמה
 ילדה את יעשו ואת יעלם ואת קרח אלה בני עשו אשר ילדו לו
 בארץ כנען ו יקח עשו את נשיו ואת בניו ואת בנותיו ואת כל

36

בפשות ביתו ואת מקנהו ואת כל בורמחו ואת כל קניניו אשר ר
רכש בארץ כנען וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו : כי ידה רכושם
רב משבת יחדו ולא יכלה ארץ מגידים לשאת אתם כפני מקנדם
: וישב עשו בהר שעיר עשו הוא אדום : ואלה

תלדות עשו אביו אדום בהר שעיר : אלה שמות בני עשו אליפז
בן עדה אשת עשו רעואל בן בשמת אשת עשו : ויהיו בני אליפז
תימן אמר צפו וגעתם וקנו : ותמנע ויתחפז לגש לאליפז בן עשו
ותלד לאליפז את עמלק אלה בני עדה אשת עשו : ואלה בני ר

רעואל נחת וזרח שמה וזוזה אלה היו בני בשמת אשת עשו ואלה
היו בני אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו ותלד לעשו את
יעיש ואת יעלם ואת קרח : אלה אלופי בני עשו בני אליפז בכור
עשו אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנו : אלוף קרח א

אלוף געתם אלוף עמלק אלה אלופי אליפז בארץ אדום אלה בני
עדה : ואלה בני רעואל בן עשו אלוף נחת אלוף זרח אלוף שמה
אלוף זוזה אלה אלופי רעואל בארץ אדום אלה בני בשמת אשת
עשו : ואלה בני אהליבמה אשת עשו אלוף יעיש אלוף יעלם א

אלוף קרח אלה אלופי אהליבמה בת ענה אשת עשו : אלה בני
עשו ואלה אלופיהם הוא אדום :
שעיר החרי ירשבי הארץ לוטן ושוכל וצבעון וענה : ודישון ואצר
ודישן אלה אלופי החרי בני שעיר בארץ אדום : ויהיו בני לוטן ח

חרי והימם ואחלת לוטן תמנע ואלה בני שוכל עלון ומנחת ועיבל
שפו ואוכם : ואלה בני צבעון ואיה וענה הוא ענה אשר מצא את
הימם כמדבר ברעתו את החמרים לצבעון אביו : ואלה בני ענה

דישן ואהליבמה בת ענה ואלה בני דישן חמרן ואשכנ ויתרן ופרן
אלה בני אצר בלחן ומעון ועקן : אלה בני דישן עוץ וארן : אלה
אלופי החרי אלוף לוטן אלוף שוכל אלוף צבעון אלוף ענה : א

אלוף דשן אלוף אצור אלוף יושן אלה אלוףי החרי לאלפים בארץ
 שער : וארה המלכים אשר מרכו בארץ אדום
 לפני מלך-מלך לבני ישראל וימלך באדום בלע בן בעור ושם
 עיר דנהבה וימת בלע וימלך תחתיו חשם מארץ החימיני וימת
 חשם וימלך תחתיו הדר בן בדר המכה את מדין כשדה כואב ושם
 עירו עתית וימת הדר וימלך תחתיו שמלה ממשרקה וימת שמלה
 וימלך תחתיו שאול מרחבת הנאר וימת שאול וימלך תחתיו בעל
 חנן בן עכבור וימת בעל חנן בן עכבור וימלך תחתיו הדר ושם
 עירו פעו ושם אשתו מורטכאל בת מטרד בת מי זחב ואלה שמות
 אלוףי עשו למשפחתם למקמתם בשמתם אלוף תמבע אלוף עליה
 אלוף יתת : אלוף אזליכמה אלוף אלה אלוף פינן ואלוף קנא אלוף
 תימן אלוף בבצר : אלוף מגדיאל אלוף עירם אלה אלוףי אדום
 למשבתם בארץ אחוזתם הוא עשו אבי אדום :

וישב

37

יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען ואלה
 תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה
 חיזו רעה את אחיו בעאן והוא בער את בני בלחה ואת בני זלפה
 נשי אביו ויבא יוסף את רבתם רעה אל אביהם וישראל אהב את
 יוסף מכל בניו כי בן חקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים וירא
 אחיו בראתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו
 לשלום ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד שנה אתו :
 ויאמר אליהם שמעו נא וחלום הזה אשר חלמתי : והנה אנחנו
 כאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה והנה
 תסכיבה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי : ויאמרו לו אחיו המלך
 תמלך עלינו אם משול תמשל בנו ויוספו עוד שנה אתו על
 חלמתו ועל דבריו : ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו

ויאמר הנה חלמתי חלום עליו והנה השמש והיורה ואחד עשר
 בוכבים משתחיים לי ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו אביו
 ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת חבוא נבוא אביו ואמך ואחייך
 להשתחות לך ארצה ויקבא בן אחיו ואביו שמר את הדבר וילכח
 אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם ויאמר ישראל אל יוסף הלא
 אחייך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני ויאמר לו
 לך נא ראה את שלום אחייך ואת שלום הצאן והשבני דבר
 וישלחיו מעמק חברון ויבא שכמה וימצאוהו איש והנה תדעה בשדה
 וישאלהו האיש לאמר מה תבקש ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה
 נא לי איפה הם רעים ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אמרים
 נלכה דתינה וילך יוסף אחר אחיו וימצאם בדת ויודאו אתו מרחק
 ובטרים יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו ויאמרו איש אל אחיו
 הנה בעל החלמות הזה בא ועתה לכו וכהרגוהו ונשליכיהו באחד
 הברות ואמרנו חית רעה אבל תהי ונראה מה יהיו חלמתי וישמע
 ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפשו ויאמר אליהם ראובן אל
 תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל
 תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו ויהי כאשר
 בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפרס
 אשר עליו ויקחוהו וישליכו אתו הברה והבור רק אין בו מים ו
 ישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת ישמעאלים
 באה מגלעד וגמליהם נשאים נבאת יצרי ורוט חולכים להוריד
 מצרימה ויאמר יהודה אל אחיו מה פצע בינהם את אחינו וכסנו
 את דמו ולכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו
 כשרנו הוא וישמענו אחיו ויעברו אנשים מדינים סחרים
 וימסכו ויעלו את יוסף מן הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים
 בעשרים כסף וביאו את יוסף מצרימה

וישב ראובן אל הכור והכה אין יוסף בכור ויקרע את בגדיו וישב
 אל אחיו ויאמר הילד איננו ואני אנה אני בא ויקחו את כתנת יוסף
 וישחטנו שיעיר עדים ויטבלו את הכתנת בדם וישלחו את כתנת ה
 הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנג
 הוא אם לא ויכירה ויאמר כתנת בני חיה רעה אבל תהו שרף טרף
 יוסף ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו
 ימים רבים ויקמר כל בניו וכל בנותיו לנחמו וימאן להתנחם ויאמר
 כי ארד אל בני אבלי שאלה ויבך אתו אביו והמדנים מכרו אתו אל
 מצרים לפוטפר סרים פרעה שר הטבחים :

38

וידוע בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו ויש עד אש עד לס
 ושמו חיה וירא שם יהודה בת אש כעניו שמו שיע ויקחה ויבא
 אליה והתהר ותלד בן ויקרא את שמו עד ותהר עוד ותלד בן ויקרא
 את שמו אונן והספ עוד ותלד בן ויקרא את שמו שלה ויהיה ב
 כמיוב בלדתה אתו ויקח יהודה אשה לער בכורו ושמה תמר ויוד
 ער בכור יהודה רע בעיני יהוד וימתו יהוד ויאמר יהודה לאונן בא
 אל אשת אחיך ויבס אתה והקס זרע לאחך ויודע אונן כי לא לו יהיה
 הזרע והיה אם בא אל אשת אחיו ושחת ארצה לבלתי נתן זרע ל
 לאחיו וירע בעיני יהוד אשר עשה וימת גם אתו ויאמר יהודה ל
 לתמר בלתי שבי אלבנה בית אחיך עד יגדל שלה בני כי אכר פן
 ימות גם הוא כאחיו ותלך תמר ותשב בית אביה ודרבלי המים ו
 ותמת בת שוע אשת יהודה וינחם יהודה ויעל על גזיו צאנו הוא
 וחורה רעהו הערלמי תמנתה ויגד לתמר לאמר הנה חמיק עליה
 תמנתו לנו צאנו ותסר בגדי אלבנותה מעליו ותכס בצעיף ו
 ותתעלף ותשב בפתח עינים אשר על דרך תמנתה כי ראתה כי ג
 גדל שלה והוא לא כתנה לו לאשה ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי
 כסתה פניה ויש אליה אל הדרך ויאמר הבה נא אבוא אליך כי לא

ידע כי כלתו הוא ותאמר מה תתן לי ביתכא אליו ויאמר אנכי א
 אשלח גדי עזים מן הצאן ותאמר אם תתן ערבון עור שליח ותאמר
 מה הערבון אשר אתך לך ותאמר חתמך ופתילך ומטה אשר בידך
 ויתן לה ויבא אליה ותהר לו ותקם ותלך ותסר צעיפה מעליה ו
 ותלבש בגדי אלמנותה וישלח יהודה את גדי העזים כדור רעותה ה
 העור לבי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאתה וישאל את אנשי
 מקמה לאמר איזה הקדשה הוא בעיניכם על הדרך ויאמרו לא היתה
 בזה קדשה וישב אל יהודה ויאמר לא מצאתיה וגם אנשי המקום
 אמרו לא היתה בזה קדשה ויאמר יהודה תקח לה פן נהיה לבזוז
 הנה שליחתי הגדי והנה ואתה לא מצאתה ויהי כמשלש חדשים ו
 יגד ליהודה לאמר זנתה תמר בלתיך וגם הבה הרה לזנוגים ויאמר
 יהודה הוציאה ותשרף והוא מוצאת והוא שלחה אל חמה לאמר
 לאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר נא למי החתמת ו
 והפתילים והמטה האלה ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי על
 בן לא נתתיה לשלה בני ולא יסף עוד לדעתה ויהי בעת לדתה ו
 והנה תאומים בבטנה ויהי בלדתה ויתן יד ותקח המילדת ותקשר
 על ידו שני לאמר ותיצא ראשונה ויהי כמשיב ידו והנה יצא אדום
 ותאמר מה פרצת עליך פרץ ויקרא שמו פרץ ואחר יצא אחיו אשר
 על ידו השני ויקרא שמו זרח ו
 יוסף
 הגדל מצרימה ויקבורו פוטיפר כלים פרעה שהושבחים איש מצרי
 מיד הושמע אליו אשר הורידו שמה ויהי יהוד את יוסף ויהי איש
 מעליח ויהי בכיתו אדניו המצרי וירא אדניו כי יהוד אתו וכל אשר
 הוא עשה יהוד מעליח בידו וימצא יוסף חן בעיניו ושרת אתו ו
 ויפקדו על ביתו וכל ישראל נתן בידו ויהי מאד הפקד אתו ב
 בכיתו ועל כל אשר יש לו ויכר יהוד את בית המצרי בגלל יוסף
 ויהי ברפת יהוד בכל אשר יש לו בבית ובשדה ויעזב כל אשר

39

28

לך ביד יוסף ולא ידע אתו כאומה כי אם הרום אשר תא אומי
 ניד יוסף ופה הוא ופה כראה ויד
 אחר הדברים האלה ותשא אשת אבינו את עיני האל יוסף ותאמר
 שככה עמיו ומאן יאמר אל אשת אדוני הן אדני לא ידע אתי מה
 בבית וכל אשר יש לו נתן בידי; איננו גדול בבית הזה כמני ולא
 חטך כמני כאומה כי אם אתך כאשר את אשתו ואך אעשה הרעה
 הגדולה הזאת וחטאתי לאלדים ויהי בדברי אל יוסף ויסוילא
 שכע אדני לשכב אצלה להיות עמה; ויהי כוונתו היה ויבא הביתה
 לעסות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בביתו ותתפשו ויבטלו
 לאמר שככה עמיו ועיניו כגדול בידה וינס ויצא החוצה ויהי נראותה
 כי עוב בגדו בידה וינס החוצה; ותקרא לאנשי ביתה ותאמר להם
 לאמר ראו הביא לנו איש עבד לעזק בנמכא אולי לשכב עמי
 ואקרא בקול גדול; ויהי כשמעו כי הרמתי קולי ואקרא ויעוב
 בגדו אצלו וינס ויצא החוצה ותנח בגדו אצל העד בוא אדני אל
 ביתו ותודר אליו בדברים האלה לאמר בא אלי העם העבד אשר
 הבאת לנו לעזק בי; ויהי כהוסי קולי ואקרא ויעוב בגדו אצלו
 וינס החוצה; ויהי כשמע אדני את דברי אשתו אשר דברה אליו
 לאמר בדברים האלה עשה לי עבד ויחז אפלו; ויקח אדני יוסף
 אתו ויגדלו אל בית החרה מקום אשר אמר המלך אמרים מה
 שם בבית החרה; ודי יחז את יוסף ויש אדני חסד ויתן חנו בעת
 שר בית החרה; ויתן שר בית החרה ביד יוסף את כל האסירים
 אשר בבית החרה ואת כל אשר עשים שם והוא היה עשה; אך שר
 בית החרה ראה את כל נאומה בידו כאשר יחז אתו ואשר הוא
 עשה יחז מצלחו; ויהי אחר הדברים האלה
 חטאו משקה מלך מצרים הוא פה לאו ניהם למלך מצרים; ויקפץ
 פרעה על שני כוסי על יד המשקים ועל שר האופים;

ע

ויתן אתם במשמר בית שר הטבחים אל בית הסודר מקום אשר י
 יוסף אכור שם ו יפקד שר הטבחים את יוסף אתם וישרת א
 אתם ויהיו ימים במשמר ויחלמו הלום שניהם איש חלמו בלילה
 אחד איש בפתרון חלמו המשקה והאפה אשר למלך כערים א
 אשר אסורים בבית הסודר ו יבא אליהם יוסף בבקר וירא אתם
 והנם זעפים ו יישאל את סריסי פרעה אשר אתו במשמר בית
 ארנו לאמר מדוע פניכם רעים היום ויאמרו אליו הלום חלמנו
 ופתר אין אתו ויאבר אלהם יוסף הלוא ראליים פתרנום ספרה
 נא לי ווספר שר המשקים את חלמו ליוסף ויאמר לו בחי ימי
 והנה גפן לפני ו ובגפן שלשה שרנים והוא כפרחת עלתה נבחה
 הבטיו ואשבלתיה ענבים ו זכום פרעה בידו ואקף את הענבים
 ואשחט אתם אל כוס פרעה ואתן את הזכום על כף פרעה ו יו
 ויאמר לו יוסף זה פתרנו שלשת השרנים שלשת ימים הסובעודו
 שלשת ימים וישא פרעה את ראשך והשיבך על כנך ונתת כוס
 פרעה בידו כמשפט הראשון אשר היית משקרו כי אם זכרתני
 אתך כאשר ייטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה
 והוצאתני מן הבית הזה כי גבב גבבתי מארץ העברים גם פה
 לא עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור ו ירא שר האפים כי טוב
 פתר ויאמר אל יוסף אף אני בחלומי והנה שלשה סי יחרי על
 ראשי ו ובסל העליון בכל מאכל פרעה מעטה אופה והעוף א
 אבל אתם מן הסל מעל ראשי ו יען יוסף ויאבר זה פתרנו ש
 שלשת הסלים שלשת ימים הסובעודו שלשת ימים וישא פרעה את
 ראשך מעדיך ותלה אתך על עץ ואכל העוף את בשרך מעליך ו
 וירי ביום השליש יום הודת את פרעה ועש משתה לכל עבדיו
 וישא את ראש שר המשקים ואת ראש שר האפים בתוך עבדיו ו
 וישב את שר המשקים על משקו ויתן הזכום על כף פרעה ו

ואת שר האפים תלה כאשר

פתר להם יוסף : ולא זכר שר המשקים את יוסף וישמחוהו :

ויהי

ו

מקץ שנתיים ימים ופרעה חלם והנה עמוד על-
היאר : והנה מן היאר עלת' שבע פרות יפות
מראה ובריאת בשר ותרעינה באותו : והנה
שבע פרות אחרות עלות אחריון מן היאר רעות מראה ודקות בשר
ותעבדנה אצל הפרות על שפת היאר : ותאכלנה הפרות רעות
המראה ודקת הבשר את שבע הפרות יפות המראה והבריאת וייקץ
פרעה : וישן ויהלם שנית והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד
בריאות וטבות : והנה שבע שבלים דקות ושדופת קודים צמחות
אחריון : ותכלענה השבלים הדקות את שבע השבלים הבריאות
והמלאות וייקץ פרעה והנה חלום : ויהי בבקר ותפעס רוחו וישלח
ויקרא את כל חרטמו מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם
את חלמו ואין פותר אותם לפרעה ויודבר שר המשקים את פרעה
לאמר את חטאי אני מוכיר היום : פרעה קצף על עבדיו ויתן אתו
במשמר בית שר הטבחים אתו ואת שר האפים : ונחלמה חלום
בלילה אחד אבי ויהא איש כפתרון חלמו חלמו : ושם אתנו בער
עבדי עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו את חלמתינו איש
כחלמו פתר : ויהי כאשר פתר לנו כן היה אתי השיב על בני ואתו
תלה וישלח פרעה ויקרא את יוסף ויריידו מן הבור ויגלה ויחלף
שכלתיו ויבא אל פרעה : ויאמר פרעה אל יוסף חלום חלמתי
ויפתר אין אתו ואני שבעתי ערתי לאמר תשמע חלום לפתור אתו :
ויען יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלהים יענה את שלום פרעה :
ודבר פרעה אל יוסף בחלמי חכמי עמוד על שפת היאר : והנה מן
היאר עלת' שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה באותו :

והנה שבע פרות אחרות עלות אחריון דלות ורעות תאר באר
 ורקות בשר לא ראיתי כהנה בכל ארץ מצרים לרע ; ותאכלנה
 הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות הראשנות הבריאת ;
 ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה ומראיון רע
 כאשר בתחלה ואיקץ וארא בחלמי והנה שבע שכלים עלת בקנה
 אחד מלאות וטבות והנה שבע שכלים צנמות דקות שדפות קרים
 צמחות אחרים ; ותבלען השכלים הרקות את שבע השכלים
 הטבות ואמר אל החרטמים ואין מגיד לי ; ואמר יוסף אל פרעה
 חלום פרעה אחד הוא את אשר האלדים עשה הגיד לפרעה : שבע
 פרות הטבת שבע שנים הנה ושבע השכלים הטבת שבע שנים
 הנה חלום אחד הוא ושבע הפרות הרקות והרעות העלות אחריון
 שבע שנים הנה ושבע השכלים הרקות שדפות הקדים יהיו שבע
 שני רעב ; הוא הדיבר אשר דברתי אל פרעה אשר האלדים עשה
 הראה את פרעה ; הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל ארץ
 מצרים ; וקמו שבע שני רעב אחריון ונשכח כל השבע בארץ
 מצרים וכלה הרעב את הארץ ; ולא יודע השבע בארץ מפני הרעב
 ההוא אחרי כן פירכר הוא מאד ; ועל השנות החלום אל פרעה
 פעמים כי נכון הדבר מעם האלדים וממחר האלדים לעשות וזעזע
 ירא פרעה איש נכון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים ; ויעשה פרעה
 ויפקד פקדים על הארץ וחמש את ארץ מצרים בשבע שני השבע ;
 ויקבצו את כל אבלי השנים הטבות הבאת האל הויצברו בר תחת
 יד פרעה אבלי בערים ושמרו ; ויהי האבלי לפקדון לארץ לשבע
 שני הרעב אשר תהיון בארץ מצרים ולא תכרתו דארץ ברעב וישיטכ
 הדיבר בעיני פרעה ובעיני כל עבריו ; ויאמר פרעה אל עבריו
 הנמצא כזה איש אשר הוה אלדים בו ויאמר פרעה אל יוסף אחרי
 הודיע אלדים אותך את כל זאת אין נכון וחכם כמוך ; אתה

תורה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי רק הכסף אנדל ממך ויאמר
 פרעה אל יוסף ראה נתתי אתך על כל ארץ מצרים ויוסף פרעה
 את שבע עתו מעל ידו ויתן אתה על ידי יוסף וילבש אתו בגדי שש
 ושם רבו הזהב על ציאריו וירכב אתו במרכבת המושנה אשר לו
 ויקרא לפניו אהרן ונתחן אתו על כל ארץ מצרים ויאמר פרעה
 אל יוסף אבני פרעה ובל עדיך לא ידום איש את ידו ואת דגלו בכל
 ארץ מצרים ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח ויתן לו את אסנת
 בת פוט פרע כהן אן לאשה ויצא יוסף על ארץ מצרים ויוסף בן
 שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך מצרים ויצא יוסף מלפני
 פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים ותעש הארץ בשבע שני השבע
 לקמצים ו יקבץ את כל אכל שבע שנים אשר היו בארץ מצרים
 ויתן אכל בערים אכל שדה העיר אשר סביבתיה נתן בתוכה ויצבר
 יוסף בר כחול הים הרבה מאד עד פי חדר לספור כי אין מספר ו
 ויוסף לד שני בנים בטרם תבוא שנת הרעב אשר ילדה לו אסנת
 בת פוט פרע כהן און ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשני
 אלדים את כל עמלי ואת כל בית אביו ואת שם השני קרא אפרים
 כי הפני אלדים בארץ עניי ותחלינה שבע שני השבע אשר היו
 בארץ מצרים ותחלינה שבע שני הרעב לבוא כאשר אמר יוסף
 והיו רעב בכל הארצות וכל ארץ מצרים היה לחם ותרעב כל
 ארץ מצרים ויצעק העם אל פרעה ללחם ויאמר פרעה לכל מצרים
 לכו אל יוסף אשר יאמר לכם תעשו ותרעב היה על כל פני הארץ
 ויפתח יוסף את כל אשר בהם וישכר למצרים ויחזק הרעב בארץ
 מצרים וכל הארץ באו מצרימה לשכר אל יוסף כי חזק הרעב
 בכל הארץ ויאמר יעקב כי יש שכר במצרים ויאמר יעקב לבניו
 למח תהראו ויאמר הנה שמעתי כי יש שכר במצרים רודי שמח
 ושכרו לנו משם ונחיה ולא נמות וירדו ארבע עשרה לשכר

בר ממצרים ואת בנימין אחי יוסף לא שלח יוסף את אחיו כי
 אמר פן יקראנו אסון ויבאו בני ישראל לשוב בתוך הכאים כי היה
 הרעב בארץ כנען ויוסף הוא השליש על הארץ והוא המושביר לכל
 עם הארץ ויבא אחי יוסף וישתחוו לו אפים ארצה וירא יוסף את
 אחיו ויכרם ויתנכר אליהם וידבר אתם קשות ויאמר אליהם מאין
 באתם ויאמרו מארץ כנען לשוב אכל ויבר יוסף את אחיו וחס לא
 הכרה ויזכר יוסף את החלמת אשר חלם להם ויאמר אליהם
 מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם ויאמרו אליו לא
 איני ועבדיך באו לשוב אכל וכלנו בני איש אחד נחנו בניס אבחנו
 לא יהו עבדיך מרגלים ויאמר אליהם לא פי ערות הארץ באתם
 לראות ויאמרו שנים עשר עבדיך אחים אבחנו בני איש אחד בארץ
 כנען והנה הקטן את אבינו הימים והאחד איננו ויאמר אליהם יוסף
 הוא אשר דברתי אלכם לאמר מרגלים אתם ובאת תבחנו חי פרעה
 אם תצאו מזה כי אם בכוא אחיכם הקטן הנהו שחרו מבם אחד ויקח
 את אחיכם ואתם האסרו ויבחנו דברים האמת אתכם ואם לא חי
 פרעה כי מרגלים אתם ויאסף אתם אל משמר שלשת ימים ויאמר
 אליהם יוסף בינים השלישי זאת עשו וחיו את האלדים אני ראיאם
 כנים אתם אחיכם אחד יאסר בבית משבדכם ואתם לכו הביאו שבר
 רעבון בתיכם ואת אחיכם הקטן תביאו אלי ויאמנו דברים ולא
 תמותו ויעשו כן ויאמרו איש אל אחיו אבל אשכים אבחנו על
 אחינו אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו איני ולא שמענו על כן
 באה אלינו הצרה הזאת ויען ראובן אתם לאמר הלא אמרתי א
 אחיכם לאמר אל תחטאו בילד ולא שמעתם וגם דמו הנה נדרש ו
 וחס לא ידעו כי שמע יוסף כי המליץ בינתם ויסב מעוליהם ויבך
 וישב אליהם וידבר אליהם ויקח מאתם את שמעון ויאסר אתו לעיניהם

יצו יוסף וימלאו את כליהם בר והשיב בספיהם איש אל שק
 ונתת להם צרה לדרך ויעש להם כן : וישאו את שכרם על ח
 חמרהם וילכו משם : ויפתח האחד את שקו לתת כספוא לחמרו
 כמלון וירא את כספו והנה הוא בפי אמתחתו : ויאמר אל אחיו
 השב כספי וגם הנה באמתחתי ויצא להם ויחזרו איש אל אחיו
 לאמר מה זאת עשה אלהים לנו : ויבאו אל יעקב אביהם ארצה
 כנען ויגידו לו את כל הקרת אתם לאמר : דבר האיש ארני הארץ
 אתנו קשות ויתן אתנו כמרגלים את הארץ : ונאמר אליו בני
 אנחנו לא היינו מרגלים עשר אנחנו אחים בני אבינו האחד
 איננו הקטן היום את אבינו בארץ כנען : ויאמר אלינו האיש
 ארני הארץ בואת אדע כי בני אתם אחים האחד הביחו אתי ואת
 רעבון בתיכם קחו ולכי : והביאו את אחיהם הקטן אלי ואדעה
 כי לא מרגלים אתם כי בני אתם את אחיהם אתן לכם ואת
 הארץ תסחרו : ויהי הם מריקים שקיהם והנה איש צורר כספו
 בשקו ויראו את צרות כספיהם המה ואביהם ויראו : ויאמר א
 אלהים יעקב אביהם אתי שבלתם יוסף איננו ושמעון איננו ואת
 בנימין תקחו עלי חיו כלנח :
 ויאמר ראובן
 אל אביו לאמר את שני בני תמית אם לא אביאנו אליך תנה א
 אתו על ידי ואני אשיבנו אליך : ויאמר לא ירד בני עמכם
 כי אחיו כח והוא לבדו נשאר וקראתי אסון בדרך אשר תלכו
 בה וירדתם את שיבתי ביגון שאולה : ותרעב כבו בארץ ויהי
 כאשר כלו לאכל את השבר אשר הביאו ממצרים ויאמר אלהים
 אביהם שבו שברו לנו מעט אבל : ויאמר אליו יהודה לאמר העד
 העד בנו האיש לאמר לא תראו פני בלתי אחיהם אתכם : אם
 ישלח את אחינו אתנו נרדה ונשברה לך אבל : ואם אינך
 משלח לא נרד כי האיש אמר אלינו לא תראו פני בלתי אחיהם

ע3

אתכם ויאמר ישראל למה הרעתם לי להגיד לאיש העוד לכם אם :
 ויאמר שאל שאל האיש לנו ולמו לדעתנו לאמר העוד אביכם חל
 הוש לכם אם ובגד לו על פי הדברים האלה הידוע בך כי יאמר
 הורידו את אחיכם : ויאמר יהודה אל ישראל אביו שלחה הנער
 אתי ובקומה ובלכה ונחיה ולא נמות גם אנחנו גם אתה גם טפנו :
 אנכי אערבנו מידי תבקשנו אם לא הביאתיו אליך והצגתיו ל
 לפניך וטאתי לך כל הימים כי לולא התמהמהנו כי עתה שבנו
 זה פעמים : ויאמר אלהם ישראל אם כן אפוא זאת עשו קחו
 בזמרת הארץ בכריכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש
 נכאת ורט בטנים ושקדים : וכסף משנה קחו בידכם ואת הכסף
 המושב בפי אבתחתיכם תשיבו בידכם אלי כי שגה רוא : ואת
 אחיכם קחו וקונו שובו אל האיש : ואל שדי יתן לכם רחמים
 לפני האיש ושלח לכם את אחיכם אחר ואת בנימין ואבי כאשר
 שכרתי שכלתי : ויקחו האנשים את המנחה הזאת ומשנה כסף
 לקחו בידים ואת בנימין ויקנו וירדו מצרים ויעמדו לפני יוסף :
 וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים
 הביתה וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו האנשים בעהרים : ויעש ד
 האיש כאשר אמר יוסף ויבא האיש את האנשים ביתה יוסף : ו
 וירא האנשים כי הובאו בית יוסף ויאמרו על דבר הכסף השב
 באמתחתינו בתהלה אנחנו מוכאים להתגולל עלינו ולהתנפל
 עלינו ולקחת אתנו לעבדים ואת המרנו : וישע אל האיש אשר
 על בית יוסף וידברו אליו פתח הבית : ויאמרו בי אדני ירד ירדנו
 בתהלה לשבר אכל ויהי כי באנו אל המלך ונפתחה את אבתחתינו
 והנה כסף איש בפי אבתחתו כספנו בכשקל ונשב אתו בידנו :
 וכסף אחר הורדנו בידנו לשבר אכל לא ידענו כי שם כספנו
 באבתחתינו : ויאמר שלום לכם אל תיראו אלהים

ואלדי אביכם לתן לכם מטמון באמתחתים כספכם בא אלו ויצא
 אלהם את שמעון ו יבא האיש את האנשים ביתה יוסף ויתדמים
 וירצו רגליהם ויתן מספוא לחמריהם ויכיבו את המנחה ערבוא
 יוסף צורים כי שמעו כי שם יאכלו לחם ויבא יוסף הביתה ויביא
 לו את המנחה אשר בידם הביתה וישתחוו לו ארצה ו ישאל להם
 לשלום ויאמר השלום אביכם הזקן אשר אמרתם העודנו חי
 ויאמרו שלום לעבודך לאבינו עודנו חי וקדו וישתחו ו יושא עינו
 וירא את בנימין אחיו בן אמו ויאמר הזה אחיכם הקטן אשר אמרתם
 אלי ויאמר אלדים וחף בני ו ימחר יוסף כי נכמרו רחמיו אל-
 אחיו ויבקש לבכות ויבא החדרה ויבך שמה ו ירחץ פניו ויצא
 ויתאפק ויאמר שימו לחם וישימו לו לבדו ולחם לברם ולמצרים
 האכלים אתו לברם כי לא יוכלון המצרים לאגל את העבדים ל
 לחם כי תועבה הוא למצרים ו ישיבו לפניו הכבר כבכרתו ו
 והצעיר בצערתו ויתמהו האנשים איש אל רעהו וישיא משאת
 באת פניו אלהם ותרב משאת בנימן משאת כלם חמש ידות
 וישתו וישכרו עמו ו יצו את אשר על ביתו לאמר כרא את-
 אמתחת האנשים אכל כאשר ויכלון שאת ושום כסף איש בפי א
 אמתחתו ו ואת גביעי גביע הכסף תשים בפי אמתחת הקטן ואת
 כסף שברו ויעש בדבר יוסף אשר דבר והבקר אור והאנשים
 שלחו המה חמריהם ו הם יצאו את העיר לא הרחיקו ויוסף
 אמר לאשר על ביתו קום רדף אחרי האנשים והשגתם ואמרת
 אלהם למה שלמתם רעה תחת טובה הלא זה אשר ישתה א
 אדניו והוא נחש ונחש בו הרעתם אשר עשיתם ו יושגם
 וידבר אלהם את הדברים האלה ו יאמרו אליו למה ידבר אדני
 בדברים האלה חלילה לעבודך מעשות בדבר הזה הן כסף אשר
 מצאנו בפי אמתחתינו השיבנו אליך מארץ כנען ואיך נגנב מבית

אדניך כסף או זהב אשר ימצא אתו מעבדך ומת וגם אנחנו נהיה
 לאדני לעבדים ויאמר גם עתה כדברכם כן הוא אשר ימצא אתו
 יהיה לי עבד ואתם תהיו נקים ; וכברך ויברך אש את אמתחתו
 ארצה ויפתחו אש אמתחתו ; ויחפש בגדול החול ובקטן כלה ו
 וימצא הגביע באמתחת בנימן ; ויקרעו שמלתם ויעמסו אש על-
 חמרו וישבו העירה ויבאו יהודה ואחיו ביתה יוסף והוא עזרנו שם
 ויפלו לפניו ארצה ; ויאמר להם יוסף מה המעשה הזה אשר ע
 עשיתם הלא ידעתם כי-נחש יחש איש אשר כמני ; ויאמר יהודה
 מה נאמר לאדני מה נדבר ומה נצטרק האדלים מצא את עון ע
 עבדך הגבו עבדים לאדני גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו ;
 ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא
 יהיה לי עבד ואתם עלו לשלום אל-אביכם ;

ויגש

אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך
 דבר באזני אדני ואל יחר אפך בעבדך כי
 כמוך כפרעה; אדני שאל את עבדיו לאמר
 היש לכם אב או אח ; ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן חלד זקנים
 קטן ואחיו בת ויתר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו ; ותאמר אל-ע
 עבדך הורדנו אלו ואשימה עיני עליו ; ונאמר אל אדני לא יוכל
 הבער לעיב את אביו ועיב את אביו ומת ; ותאמר אל עבדך אם
 לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון לראות פני ; ויהי בי עלינו
 אל עבדך אביו ונגד לו את דברי אדני ; ויאמר אבינו שבו שברו
 לבנו מעט אבל ; ונאמר לא נוכל לרדת אם יש אחינו הקטן אתנו
 וירדנו כי לא נוכל לראות פני האיש ואחיו הקטן איננו אתנו ;
 ויאמר עבדך אביו אלינו אתם ידעתם כי שנים לדה לי אשתו ויצא
 האחר באתי ואמר אך טרף טרף ולא ראיתיו עד הנה ;

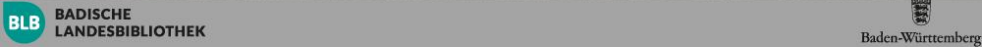
וְלִקְחֶתֶם גַּם אֶת-זֶה מִעֵם פְּנֵי וּקְרָהוּ אִסּוֹן וְהוֹרְדֶתֶם אֶת-שִׁיבְתֵי כֹ
 בְרֵעָה שְׂאֵלֶהוּ וְעֵתָה כְּבֹאֵי אֵל עֲבֹדְךָ אֲבִי וְהוֹעֵר אֶינְכֶם וּנְפֹשׁ
 קִשְׁרֵהוּ כִּנְפֹשׁוֹ וְהוֹיָה כְּרֹאֲתוֹ כִּי אֵין הַנְּעֵר וּכְתֹ וְהוֹרִידוּ עֲבֹדֶיךָ אֶת-
 שִׁיבַת עֲבֹדְךָ אֲבִינוּ בִּיגוֹן שְׂאֵלֶה : כִּי עֲבֹדְךָ עָרַב אֶת-הַנְּעֵר מִעֵם
 אֲבִי לֵאמֹר אֵם לֹא אֲבִיאָנֹךְ אֵלֶיךָ וְחִטַּאתִי לְאֲבִי כָל הַיָּמִים : וְעֵתָה
 יִשָּׁב נֹא עֲבֹדְךָ תַּחַת הַנְּעֵר עֲבֹד לְאֲדֹנָי וְהַנְּעֵר יַעַל עִם אֲחִיו : כִּי-
 אֵיךְ אֶעֱלֶה אֵל אֲבִי הַנְּעֵר אֵינְכֶם אֲתִי פֶן אֶרְאֶה בְרַע אֲשֶׁר יִצְעֶנָּה אֶת-
 אֲבִיו וְלֹא יִכַּל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּעִיבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאֵהוּ בַל-
 אִישׁ בְּעַלְוֹ וְלֹא עָמַד אִישׁ אֲתוֹ בְּהַתְּרֹעַ יוֹסֵף אֶל אֲחָיו : וַיִּתֵּן אֶת-
 קֶלֶד בְּכֵבִי וּשְׂמֵעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרֹעֹה : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-
 אֲחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעֲזֹד אֲבִי חֵי וְלֹא יִכְלֹו אֲחָיו לְעֵנֹת אֲתוֹ כִּי נִכְהַלְוָהוּ
 מִכְּפָרִי : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אֲחָיו גִּשׁוּ-נָא אֵלָי וַיִּגְשׁוּ : וַיֹּאמֶר אֲבִי יוֹסֵף
 אֲחִיכֶם אֲשֶׁר מִכְּרַתֶּם אֶתִּי מִצְרַיִם : וְעֵתָה אֶל-תַּעֲצֹכֶם וְאֶל-יִתְרִי
 בְּעֵינֵיכֶם כִּי מִכְּרַתֶּם אֶת־הַנְּהַבָה כִּי לְמַחִיָּה שְׁלַחְנִי אֱלֹדִים לְפָנֵיכֶם :
 כִּי-זֶה שְׁנַתִּים הָרַעַב בְּקָרֵב הָאָרֶץ וְעוֹד חֹמֶשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין חֵרִישׁ
 וְקִצּוֹר : וַיִּשְׁלַחְנִי אֱלֹדִים לְפָנֵיכֶם לְטֹמֵם לָכֶם שְׂאֵרֵיט בָּאָרֶץ ו
 וְלְהַחֲיוֹת לָכֶם לְפָלִיטָה גְדוֹלָה : וְעֵתָה לֹא אֲתֶם שְׁלַחְתֶּם אֲתִי הֵנָּה
 כִּי הָאֱלֹדִים וַיִּשְׁכַּחְנִי לָאֵב לְפְרֹעֹה וְלְאֲדוֹן לְכָל-בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-
 אָרֶץ מִצְרַיִם : כִּדְהוֹר וְעָלָו אֵל אֲבִי וְאָמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף
 שָׂמַנִּי אֱלֹדִים לְאֲדוֹן לְכָל-מִצְרַיִם רְדֵה אֵלָי אֶל תַּעֲמֹד : וַיִּשְׁכַּת
 בָּאָרֶץ גֶּשֶׁן וְהָיִית קְרוֹב אֵלָי אֲתָה וּבְנֵיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְצֹאנֶךָ וּבְקָרְךָ
 וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ : וְכָל-כְּלִמְתֵי אֲתָךְ שֵׁם כִּי-עוֹד חֹמֶשׁ שָׁנִים רַעַב פֶּן-
 תִּמְרַשׁ אֲתָה וּבִיתְךָ וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ : וְהִנֵּה עֵינַיִכֶם רְאוֹת וְעֵינַי אֲחִי
 בְּנֵימִן כִּי-פִי הַמְדַבֵּר אֵלֵיכֶם וְהַגִּדְתֶּם לְאֲבִי אֶת-כָּל-כִּבְדִּי בְּמִצְרַיִם
 וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר רָאִיתֶם וּמְהֵרַתֶּם וְהוֹרְדֶתֶם אֶת אֲבִי הֵנָּה : וַיִּפֹּל עַל-
 צְוָארֵי בְנֵימִן אֲחִיו וַיִּבְכּוּ וּבְנֵימִן בָּכָה עַל-צְוָארָיו : וַיִּנְשָׁק לְכָל אֲחָיו

עג

חבד
 באו
 יוסף
 בנך
 ארץ
 כל
 ואת
 הנה
 וזה
 שם
 חמשה
 חבד
 בנך
 לומר
 כל
 ואת
 ארץ
 וזה
 ויבך
 וינשק
 ויפול
 ויבך
 וינשק
 ויפול

דיבך עליהם ואחריו כדברו אחיו אתו והקל לשמע בית פרעה לאמר
 באו אחיו יוסף וישב בעינו פרעה ובעיני עבדיו ויאמר פרעה אל
 יוסף אמר אל אחיך זאת עשו טעמו את בעירכם ולכו באו ארצה
 כנען וקחו את אביכם ואת בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם את טוב
 ארץ מצרים ואכלו את חלב הארץ ואתה צייתת זאת עשו קחו ל
 לכם מארץ מצרים עגלות לשפכם ולנשיכם ונשאתם את אביכם
 ובאתם ויענכם אל תחם על כליכם כי טוב כל ארץ מצרים לכם
 והוא יעשוי כן בני ישראל ויתן להם יוסף עגלות על פי פרעה ויתן
 להם צידה לדרך וכלם נתן לאיש חלפות שמלת הלבימן נתן ש
 שלש מאות כסף וחמש חלפות שמלת ודאביו שלח בזאת עשרה
 חמרים נשאים מטוב מצרים ועשר אתנת נשאות בר ולחם ומזון
 לאביו לדרך וישלח את אחיו וילכו ויאמר להם אל תהגזו ב
 בדרך ויעלו ממצרים ויבאו ארץ כנען אל יעקב אביהם ויגידו
 לו לאמר עד יוסף חי וכי הוא משל בכל ארץ מצרים ויפג לבו
 כי לא האמין להם ודברו אליהם כל דברי יוסף אשר דבר אלהם
 וירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחזי רוח יעקב א
 אביהם ויאמר ישראל רב עוד יוסף בני חי אלה ואראנו בטוס
 אמות ויטע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע ויזבח זבחים ל
 לאלדי אביו יצחק ויאמר אלדים לישראל במראת הלילה ויאמר
 יעקב יעקב ויאמר הנני ויאמר אנכי האל אלדי אביך אל תירא
 מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם ואנכי ארד עמך מצרימה
 ואנכי אעלה גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך ויוסף יעקב מבאר
 שבע וישאו בני ישראל את יעקב אביהם ואת טפס ואת נשיהם כ
 בעגלות אשר שלח פרעה לשאת אתו ויקחו את מקניהם ואת ד
 דבניהם אשר רכשו בארץ כנען ויבאו מצרימה יעקב וכל זרעו אתו

26

בני ובני בניו אתו בנתיו ובנות בניו וכל זרעו הביא אתו מצרימה
ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה
יעקב ובניו בכר יעקב ראובן ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרן וכרמיו
ובני שמעון וימנאל וימין ואהר ויכין ואחר ושאל בן הכנענית ובני
לוי גרשון קהת ומררי ובני יהודה ער ואון ושלמה ופרץ ורח וימת
ער ואובן בארץ פנעץ ויחזקיהו בני פרץ חצרן וחכיל ובני יששכר
חולע ופזו ויוב ושכרון ובני זבלון סרד ואלון ויחלאל ויאלהבני
לאה אשר ילדה ליעקב בפרץ ארס ואת דינה בתו כל נפש בניו
ובנותיו שלשים ושלו ובני גד צפילן וחגי שוני ואעבן ערי וארודי
וארלי ובני אשר וימנה וישנה וישוי וכריעה ושרח אחתם ובני
כריעה חבר ומלכיאל אלה בני זלפה אשר נתן לבן ללאה בתו
ותלד את אלה ליעקב ששעשרה נפש בני רחל אשת יעקב יוסף
ובנימין ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת בת
פוטפרע בתן אן את מנשה ואת אפרים ובני בנימן בלע ובכר
ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפוס וחפים וארד ואלה בני רחל אשר
ילד ליעקב כל נפש ארבעה עשר ובני דן חשים ובני נפתלי
דנאל וגוני ויצר ושלים אלה בני בלהה אשר נתן לבן לרחל בתו
ותלד את אלה ליעקב כל נפש שבעה כל הנפש הבאה ליעקב
מצרימה יצאו ירכו מלבד נשי בני יעקב כל נפש ששים ושש ובני
יוסף אשר ילד לו במצרים נפש שנים כל הנפש לבית יעקב
הבאה מצרימה שבעים ואת יהודה
שלח לפניו אל יוסף להורת לפניו גשנה ויבאו ארצה גשן ויאמר
יוסף מרבבתו ועל לקראת ישראל אביו גשנה וירא אליו ויפל על
צוואתו ויבך על צוואתו עוד ויאמר ישראל אל יוסף אמתה
הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חיי ויאמר יוסף אל אחיו ואל
בית אביו אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אביו אשר

בא
ובני
בני
אמר
רעה
ובני
הבטי
בני
ויגש
לכני
ויגש
בני
אחיו
יעקב
לשני
יעקב
תן
על פניו
תמלו
בני
בני
ובני
בני
בני

27

בארץ כנען באו אלי : והאנשים רעי צאן כי אנשי מקנה היו וצאנם
 ו בכרם וכל אשר להם הביאו : והיה כד יקרא להם פרעה ואמר מה
 מעשיכם : ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך מבטרינו ועד עתה גם
 אנחנו גם אבותינו בעבדו תשנו בארץ גשן כי תועבת מצרים כל
 רעה צאן : ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרים
 וכל אשר להם באו מארץ כנען והגם בארץ גשן : ובמקצה אחיו לקח
 חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה : ויאמר פרעה אל אחיו מה
 מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו גם אבותינו
 : ויאמרו אל פרעה לגד בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר ל
 לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישכרנו בארץ עבדיך בארץ
 גשן : ויאמר פרעה אל יוסף לאמר אביך ואחיד באו אלי : ארץ
 מצרים לפניך הוא במושב הארץ הושב את אביך ואת אחיד ישכר
 בארץ גשן ואם ידעת דש בס אנשי חיל ושמתם שרי מקנה על
 אשר לי : ויבא יוסף את יעקב אביו ויעמדו לפני פרעה ויברך
 יעקב את פרעה : ויאמר פרעה אל יעקב כמה ימי שני חייך : ויאמר
 יעקב אל פרעה ימי שני מגורי שלשים ומאת שנה מעט ורעים היו
 ימי שני חיי ואלה השיגו את ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם : ויברך
 יעקב את פרעה ויצא מלפני פרעה : וישב יוסף את אביו ואת אחיו
 ויתן להם אחוז בארץ מצרים במושב הארץ בארץ רעמסס כאשר
 צוה פרעה : והכלל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו
 לחם לפי השף : והחס אין בכל הארץ כי כבד הרעב מאד ותלה ארץ
 מצרים וארץ כנען מפני הרעב : והקט יוסף את כל הכסף הנמצא
 בארץ מצרים ובארץ כנען בשכר אשר הם שברים ויבא יוסף את
 הכסף ביתה פרעה : ויתם הכסף מארץ מצרים ומארץ כנען ויבאו
 כל מצרים אל יוסף לאמר הבה לנו לחם ולמה נמות נגדך כי אפס
 כסף ויאמר יוסף הבה מקניכם ואתנה לכם במקניכם אם אפס כסף :

ויבאו את מקניהם אל יוסף ותן להם יוסף לחם כס סים ובמקנה
 הצאן ובמקנה הבקר ובחמרים וינהלם בלחם ככל מקנהם בשנה
 ההוא ונתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית וי
 ויאמרו לו לא נבחר מאדני כי אסיתם הכסף ובקנה החמור
 אל אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם גייתנו וארמנו ומה
 נמות לעיניך גם אנחנו גם אדמתנו קנה אתנו ואת אדמתנו ב
 בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה ויה
 נמות והארמה לא תשם ויקן יוסף את כל אדמת מצרים לפרעה
 כי מכרו מצרים אש שדהו כי חוק עליהם הרעב ותהיה הארץ ל
 לפרעה ואת העם העביר אתו לערים מקצה גבול מצרים ועד יק
 קצרו רק אדמת הכהנים לא קנה כי חק לכהנים מאת פרעה ואכלו
 את חקם אשר נתן להם פרעה על כן לא מכרו את אדמתם ויאמר
 יוסף אל העם הן קניתי אתכם היום ואת אדמתכם לפרעה הא לכם
 זרע וזרעתם את הארמה ויהיה בתבואת ונתתם חמישית לפרעה
 וארבע וידת יהיה לכם לזרע השדה ולאכלכם ויהיה אשר בנתים
 ולאכל לטפכם ויאמרו החיתנו נמצא חן בעיני אדני והיינו עבדים
 לפרעה וישם אתה יוסף לחק עד היום הזה על אדמת מצרים ל
 לפרעה לחמש רק אדמת הכהנים לבדם לא היתה לפרעה וישב
 ישראל בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד וס
 יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב
 שני חייו שבע שנים וארבעים ומאת שנה ויקרבו
 ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן
 בעיניך שים נא ירך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל נא ת
 תקברני במצרים ושכבתי עם אבתי וגישאתני במצרים וקברתני
 בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך ויאמר השבעה לי וישבע לו
 וישתחו ישראל על ראש המטה ויהי

ויהי

Gen
x8

ידה

אחרי הדברים דאלה ויאמר ליוסף הנה אנכי חלה ויִקַּח את שני ב
בני עמו את מנשה ואת אפרים ויאמר ליעקב הנה בנך יוסף
בא אלך ויחזיק ישראל וישב על הבטח : ויאמר יעקב אל יוסף
אל שדי נראה אלי בלתי בארץ כנען ויברך אתי : ויאמר אלי הבני
כפרך וירביתך ונתתך לדור עמוסנתי את הארץ הזאת לזרעך
אחריך אחות עולם : ועתה שני בניך הגדלים לך בארץ מצרים
עד באי ארץ מצרים ליהם אפרים ומנשה בראובן ושמן ויהי לך
: ונולדת אשר הולדת אחיהם לך יהי על שם אחיהם יקרא
בנתיים : ואני בכאי מפרן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך כ
בעלז כברת ארץ לכא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית
להם : וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה : ויאמר יוסף אל
אביו בני הם אשר נתן לי אלוים בזה ויאמר קחם נא אלי ואברכם
ועיני ישראל ככדו מן קן לא יוכל לראות ויש אתם אליו וישק
להם ויחבק להם : ויאמר ישראל אל יוסף ראה פניך לא פלתי
והנה הראה אתי אלוים גם את זרעך : ויצא יוסף אתם מעם ברכיו
וישתחו לאפיו ארצה : ויקח יוסף את שבדים את אפרים בימינו
משמאל ישראל ואת מנשה בשמאלו מימין ישראל ויש אליו :
וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר ואת
שמאלו על ראש מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור : ויברך את
יוסף ויאמר האלדים אשר התהלכו אבתי לפני אברהם ויצחק
האלדים הרעה אתי מעתה עד היום הזה : הבלאך האל אתי מכל
לע יברך את הנערים וקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק
וידג לרב בקרב הארץ : וירא יוסף כי ישיח אביו וימינו על ראש
אפרים וירע בעיניו ויחמך יד אביו לחסר אתה מעל ראש אפרים
על ראש מנשה : ויאמר יוסף אל אביו לא כן אני ברוח הבכור
שים ימינך עלי ראשו :

וימאן אביו ואמר ידעתי בני דעתו גמרהא יהיה לעם וגם הוא
 יגדל והאלים אודו הקטן יגדל ממנו ודעו יהיה מלא הגוים ; ויברכם
 ביום ההוא לאמר בני בך ישראל לאמר ישמך אלוים באפרים
 וכבשנה וישם את אפרים לפני בנשונה ויאמר ישראל אל יוסף זה
 אנכי מת וזה אלוים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם ; ואני
 נתתי לך שכם אחד על אדוך אשר לקחת מיד האמורי בודני
 ובקשתו ;

29

והאסף ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באזוית וימים ; הקבצו
 ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם ;

ראובן בכרי אתה בוד הראשית אוני יונר שאת יותר עזו פוח
 פנים אל תוחר כי עלית משכבי אביך אוהב לת יצועי עלהו

שמעון ולוי אודם כלי חמס מכרתים ; בדםם
 אל תבא נפשי בקדשם אל תחור בכבודי כי כאפם הרגו איש וברצנם
 עקרו שור ; ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אוחלם ביעקב
 ואפירם בישראל ; יצוה אתה יודת

אדוך ידך בערף איבך ישחחור לך בני אביך ; גר ארזה יהודה
 משרף בני עלית ברע רבן בארזה וכל באמי יקמנו ; לא יסור שבט
 מהודה ומחלק מבן רגליו עד כי יבא שילה ולו יקות עמים ; אשר
 לגפן עידה ולשורקה בני אתנו כבס בין לכשו וברם ענבים סתה
 ; חכלילי עינים מין ורכן שנים פחלב ;

לחוף ימים ישכון והוא לחוף אגית וירכתו על ציון ;
 יששכר חמר גרם רבן בין המשפטים ; וירא מנחה
 כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויש שכמו לסבל ויהי למס עובר ;

דן דין עמו כאחד שבטי ישראל ;
 יהודה נחש על ירד שפילן עלי ארצה וישן עקבי סוס
 ויפל רכבו אחר ולי שעתך קיית יהוד ;

גרוד ונדרנו והוא יגד עקב ;
 לחמו והוא יתן מעדני מלך ;
 שלחה הבתן אמרי שפר ;
 בן פרת עלי עין בנות צעודה עליו שגור ;
 דימררוו ורבו וישטמוו
 בעלי חצים ; ותשב באיתן קשתו ויפוז זרעי ידיו מירי אביו יעקב
 משם רעה אבן ישראל ; כאל אבד ויעזרה ואתי שדי ויברכה ברכת
 שמים מעל ברכת תהום רבעת תחת ברכת שמים ורחם ; ברכת
 אביו גברו על ברכת הורי ער תאות גבעת עולם תחיו לראש
 יוסף ולקרקד נזיר אחיו ;
 בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלול כל אלה שבטי ישראל שנים
 עשר והוא אשר דבר להם אביהם ויברך אתם איש אשר כברתו
 ברך אתם ; ויצו אתם ויאמר אלהם אני נאסף אל עמי קברו אתי
 אל אבתי אל המערה אשר בשדה עפרון וחתמי ובמערה אשר בשדה
 המכפלה אשר על פני ממרא בארץ כנען אשר קנה אברהם את
 השדה מאת עפרון החתי לאחות קברו ושמה קברו את אברהם ואת
 שרה אשתו שמה קברו את יצחק ואת רבקה אשתו ושמה קברתי
 את לאה ; מקנה השדה והמערה אשר בו מאת בני דת ויברך יעקב
 לצאת את בניו ויאסף דגליו אל המטה ויגוע ויאסף אל עמיו ויפל
 יוסף על פני אביו ויבך עליו וישק לו ; ויצו יוסף את עבדיו את
 הרפאים לחנט את אביו וחנטו הרפאים את ישראל ; ומלאו לל
 ארבעים יום כי כן ימלא ימי וחנטים ויבכו אתו מצרים שבעים יום ;
 ויעברו ימי בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר אם נא מצאתי
 חן בעיניכם דברו נא באוני פרעה לאמר ואבי השביעיני לאמר הנה
 אנכי מת בקברי אשר בריתי לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה
 אעלה נא ואקברה את אבי ואשובה ; ויאמר פרעה עלה וקבר את
 אביו כאשר השביעך ; ויעל יוסף לקבר את אביו

40

שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב אש וביתו באו וראובן
 שמעון לוי ויהודה וששכר זבולן ובנימין דן ונפתלי גד אשר
 יהוי כל נפש לצאי ירך יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים
 וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא ובני ישראל פרו וישרעו הרבה
 ויעצמו כמאד כמאד ותמלא הארץ אתם
 ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף ויאמר אל-
 עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו והנה נחזקמה לו פן
 ירבה והיה כיתתך ראנה מלחמה ונלסף גם הוא על שנינו ונלחם
 בנו ועלה מן הארץ וישימו עליו שרי מסיס למען ענתו בסבלתם
 ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת דעמסס וכאשר יענו א-
 אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל ויעבדו מצרים את
 בני ישראל בפרך וימלרו את היהם בעבדה קשה בחמר
 אבל בנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם כ
 בפרך ויאמר מלך מצרים למלדת העברית אשר שם דואחת
 שפרה ושם השנית פועה

וילמד בילדכן את העברית וראתן על האבנים אם בן הוא והמתן
 אתו ואם בת הוא וחיה ו תיראן המילדת את הארזים ולא עשו
 כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיו את הילדים ו יקרא מלך מ
 מצרים למילדת ויאמר להן מדוע עשיתן הדבר הזה ותחיו את ה
 הילדים ו תאמרן המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצריות
 העברית כי חיות הנה בטרום תכלא אל הן המילדת וילדו ו יושב
 ארזים למילדת ו ירכ העם ויעצמו מאד ו יהי כיראן המילדת
 את הארזים ויעט להם בתים ו ייצו פרעה לכלי עמול לאמר כל הבן
 הילוד הארזה תשריכוו וכל הבת תחיון :

וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי ו ותור האשה ותלד בן ותרא
 אתו כי טוב הוא ותצפנוו שלשה ירחים ולא יכלה עוד הצפנו
 ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם
 בסוף על שפת היאר ו ותתצב אחתו מרחק לרעה מה יעשה לנו
 ותור בת פרעה לרחץ על היאר ונערתיה הלכת על יד היאר
 ותרא את התכה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה ו תפתח
 ותראהו את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי ה
 העברים זהו ותאמר אחתו אל בת פרעה האלך וקראתי לך אשה
 מינקת מן העברית ותינק לך את הילד ו ותאמר להיפת פרעה
 לכי ותלך העלמה ותקרא את אם הילד ו ותאמר לה בת פרעה
 הי ליכי את הילד הזה והינקתו לי ואני אתן את שכרך ותקח האשה
 הילד ותניקו ו יגדל הילד ותביארו לבת פרעה ויהי לה לבן
 ותקרא שמו משה ותאמר פי מן המים משיתוה
 ויהיו ימים היום ו יגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסכלתם וירא
 איש מצרי מכה איש עברי מאחיו ו יפן כה וכה וירא כי אין איש
 ין את המצרי וישמנהו בחול ו יצא ביום השני והנה שני אנשים
 עברים נצטו ויאמר לרשע למה תכה רעב :

Ex

שמות

ויאמר משה לאיש שור ושפט עלינו הלהרגני אתה אומר באשר
 הרגת את המצרי ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר וישמע פר עוה
 את הדבר הזה ויבקש להרג את משה ויברח משה מפני פרעה
 וישב בארץ מדין וישב על הכאר וולכהן מדין שבע בנות ותבאנה
 ותלדה ותמר אנה את הרהטים להשקות צאן אביהן ויבאו הרעים
 ויגרשו ויקם משה וישען וישק את צאנם ותבאנה אל דעוואל
 אביהן ויאמר מדוע מהרתן בא היום ותאמרן איש מצרי הצילנו מיד
 הרעים וגם דלה דלה לנו וישק את הצאן ויאמר אל בנתיו ואין
 למה זה עזבתן את האיש קראן לו ויאכל לחם ויזאל משה לשבת
 את האיש ויתן את צפרה בתו למשה ותלד בן ויקרא את שמו
 גרשם כי אמר גר הייתי בארץ כנעיה ויזאל

deficit

כימים ויביסו ההם וימת מלך מצרים ויאנחו בני ישראל מן העבדה
 ויעקב ותעל שועתם אל האלדים מן העבדה וישמע אלדים את
 נאקתם ויזכר אלדים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב
 וירא אלדים את בני ישראל וידע אלדים

3

ובמשה ויהי רעה את צאן יתרו חתנו כהן מדין ויבנה את
 הצאן אחר המדבר ויבא אל יתר האלדים חרבה וירא מלך יהוד
 אליו בלבת אש מתוך הסנה ויראוהו הסנה בעד באש והסנה
 איננו אכל ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה
 מדוע לא יבער הסנה ויירא יהוד כי סר לראות ויקרא אליו אלדים
 מתוך הסנה ויאמר משה ויאמר הנני ויאמר אל תקרב הים
 של בער יד מעל רגליך כי המקום אשר עמד עליו אדמות קדש
 הוא ויאמר אנכי אלדי אבך אלדי אברהם אלדי יצחק ואלדי יעקב
 ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלדים ויאמר יהוד ראה
 ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני כ
 נגשו בי וידעתי את מכאבו וואר להצילן מיד מצרים ויהי העלתו

מן הארץ הזו אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש
 אל מקום הכנעני והחתי והאמורי והפרזי והחוי והיבסי : ועתה
 הנה צעקה בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את ה'רחץ אשר מ
 מצרים לחצים אחס : ועתה לכה ואשליחך אל פרעה והוצא את
 עמי בני ישראל מצרים : ויאמר משה אל דאדל ס מי אנכי כי
 אך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל מצרים : ויאמר כי
 אהיה עמך וההלך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם מ
 מצרים תעבדון את האלדים על החר הזה : ויאמר משה אל
 האלדים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואברתי להם אלדי א
 אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אמר אלהם :
 ויאמר אלדים אל מ ה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר ל
 לבני ישראל אהיה שלחני אליכם : ויאמר עוד אלדים אל משה
 כה תאמר אל בני ישראל יהוד אלדי אבותיכם אלדי אברהם אלדי
 יצחק ואלדי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם והחברי לדר דר :
 לך ואספת את זקני ישראל ואברת אלהם יהוד אלדי אבותיכם
 נראה אלי אלדי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם
 ואת העשוי לכם כמצרים : ואמר אעלה אתכם מעני מצרים אל
 ארץ הכנעני והחתי והאמורי והפרזי והחוי והיבסי אל ארץ זבת
 חלב ודבש : ושמעו לקולך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מ
 מצרים ואמרתם אליו יהוד אלדי העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה
 נא דרך שלשת ימים במדבר ונזכחה ליהוד אלדינו : ואני דעתי
 כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד חזקה : ושלחתי את
 משה ואת אהרן את מצרים בכל נפלאותי אשר אעשה בקרבן ואחריכ
 ישלח אתכם : ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים ויהי כי ת
 תלכו לא תלכו ריקים : ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה בלי
 כסף וכריוזה ושומלת ושמתם על בניכם ועל בנותיכם ונצלתם

שכ מצרים כי תמו כל האנשים הנבקשים את נפשך: ויקח משה
את אשתו ואת בניו וירכבם על החמר וישב ארצה מצרים וקח
משה את מטה הארזים בידו: ויאמר יהוה אל משה בלכתך ל
לשוב מצרימה ראה כל הפתים אשר שמתי בדרך ועשיתם לפני
פרעה ואני אחזק את לבו ולא ישלח את העם: ואברת אל פרעה
כה אמר יהוה בני בכרי ישראל: ואמר אליך שלח את בני ועבדני
ותמאן לשלחו הנה אנכי הורג את כנג ככרך: ויהי בדרך במדון
ויפגשו יהוד ויבטש המיתו: ותקח צפרה צר ותברת את ערלת
בנה ותנע לרגלו ותאמר כי חתן דמים אתה לי: וירף ממנו אז
אברה חתן דמים למות: ויאמר יהוה

אל אהרן לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשו בוד והאדום
ויטק לו: ויגד משה לאהרן את כל דברי יהוה אשר שלחו ואת כל
הארת אשר צוהו: וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני
ישראל: וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר יהוה אל משה
ויעש הארת לעיני העם: ויאמרו העם וישמעו כי פקד יהוה את
בני ישראל וכי ראה את ענים ויקרו וישתחוו: ואחר בא משה
ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר יהוה אלדי ישראל שלח את עמי
ויחגו לי במדבר: ויאמר פרעה מי יהוה אשר אשמע בקלו לשלח
את ישראל לא ידעתי את יהוה וגם את ישראל לא אשלח:

ויאמרו אלדי העברים נקרא עלינו נלכה נא דרך שלשת ימים
במדבר ונבחה ליהוה אלדינו פן יפגענו בדבר או בזרבו: ויאמר
אלהם מלך מצרים למה משה ואהרן תפריעו את העם ממעשי
לכו לסבלתיכם: ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ והיבאתם
אתם מסבלתם: ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת
טשריו לאמר: לא תאספון לתת תבן לעם ללבוץ הלבנים כמתול
שלשם הם ילכו וקששו להם תבן: ואת מתכנת הלבנים אשר הפ

בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגדוים אשר גרפו
 בה וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים
 אתם ואזכר את בריתי ; לכן אמר לבני ישראל אני יהוה והוצאתי
 אתכם מתחת סבלת מצרים והצילתי אתכם מעבודתם וגאלתי א
 אתכם בברוך נטויה ובשפטים גדלים ; ולקחתי אתכם לרוע
 ודחיתי לכם לאדוים וידעתם כי אני יהוה אלוהיכם המוציא אתכם
 מתחת סבלות מצרים ; והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי
 את ידי לתת אתה לאברהם ליעקב ונתתי אתה לכם מ
 מורשה אני יהוה ; ודבר משה בן אל בני ישראל ולא שמעו אל
 משה מקצר רוח ומעבדה קשה ;
 יהוה אל משה לאמר ; באדבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את
 בני ישראל מארצו ; ודבר משה לפני יהוה לאמר הן בני ישראל
 לא שמעו אלי ואך ישמעני פרעה ואני ערל שפתים ;
 ודבר יהוה אל משה ואל אהרן רצום אל בני ישראל
 ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל בארץ מצרים ;
 אלה ראשי ביות אבתם בני ראובן בכר ישראל
 חנוך ופלוואחצין וכרמי אלה משפחת ראובן ; ובני שמעון
 ימואל ומין ואחז ויבין וצחר ושאל בן הבנענית אלה משפחת
 שמעון ; ואלה שמות בני לוי לתלדתם גרשון וקהת ומררי ושני
 חילוי שבע ושליש ומאת שנה ; בני גרשון לבני ושמעי ל
 למשפחתם ; ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי ק
 קהת שלש ושלישים ומאת שנה ; ובני מררי מחלי ומושי אלה
 משפחת חילוי לתלדתם ויקח עמרם את ייזבד דדתו לו לאשה
 ותלד לו את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם שבע ושלישים ומאת
 שנה ; ובני יצהר קרח ונפי חזרי ; ובני עזיאל מישאל ואליצפן
 וסחרי ; ויקח אהרן את אלישבע בת עמירם אחות נחשון לו

לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר ;
ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת הקרחי וואלעזר
בן אהרן לקחו לו נכונות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס א
אלה ראשי אבות הלויים למשפחתם ; והוא אהרן ומשה אשר אמר
יהודי להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם ; הם
המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים
היא משה ואהרן ; ויהי ביום דבר יהוד אל משה בארץ מצרים ;

וידבר יהוד אל משה לאמר אני יהוד דבר
אל פרעה מלך מצרים את כל אשר אני דבר אליך ; ויאמר משה
לפני יהוד הן אני ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה ;

ויאמר יהוד אל משה ראה נתתיך אלדים לפרעה
ואהרן אחיך יהיה נביאך ; אתה תדבר את כל אשר אצוה ואהרן א
אחיך ידבר אל פרעה ושלח את בני ישראל מארצו ; ואני אקשה
את לב פרעה וחרבתי את אתי ואת מופתי בארץ מצרים ; ולא
ישמע אלכם פרעה ונתתי את ידי במצרים והוצאתי את צבאתי
את עמי בני ישראל מארץ מצרים בשפתים גדלים וידעו מצרים
כי אני יהוד בבטתי את ידי על מצרים והוצאתי את בני ישראל מ
מתוכם ; ועש משה ואהרן כאשר צוה יהוד אתם כן עשו ; ומשה
בן שמנים שנה ואהרן בן שלש ושמנים שנה ברבם אל פרעה ;

ויאמר יהוד אל משה ואל אהרן לאמר ; כי
דבר אלכם פרעה לאמר תבולכם מופת ואמרת אל אהרן קח את
מטע והשליך לפני פרעה יהי לתנין ; ובלא משה ואהרן אל פרעה
ועשו כן כאשר צוה יהוד וישלך אהרן את מטוה לפני פרעה והפני
עבריו והיו לתנין ; ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים ועשו גם
הם חרטומי מצרים בלתיים כן וישלכו איש מטוה והיו לתנינם
ויבלע מטה אהרן את מטתם ; ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כ

Ex

1

גדלים אשר ידעו
בשפתים גדלים
ויהי ביום דבר
יהוד אל משה
בארץ מצרים ;
ויאמר יהוד אל
משה לאמר אני
יהוד דבר אל
פרעה מלך מצרים
את כל אשר אני
דבר אליך ; ויאמר
משה לפני יהוד
הן אני ערל שפתים
ואיך ישמע אלי
פרעה ; ויאמר
יהוד אל משה
ראה נתתיך אלדים
לפרעה ואהרן
אחיך יהיה נביאך ;
אתה תדבר את
כל אשר אצוה ואהרן
אחיך ידבר אל
פרעה ושלח את
בני ישראל מארצו ;
ואני אקשה את
לב פרעה וחרבתי
את אתי ואת מופתי
בארץ מצרים ;
ולא ישמע אלכם
פרעה ונתתי את
ידי במצרים והוצאתי
את צבאתי את עמי
בני ישראל מארץ
מצרים בשפתים
גדלים וידעו מצרים
כי אני יהוד בבטתי
את ידי על מצרים
והוצאתי את בני
ישראל ממתוכם ;
ועש משה ואהרן
כאשר צוה יהוד
אתם כן עשו ;
ומשה בן שמנים
שנה ואהרן בן שלש
ושמנים שנה ברבם
אל פרעה ; ויאמר
יהוד אל משה ואל
אהרן לאמר ; כי
דבר אלכם פרעה
לאמר תבולכם מופת
ואמרת אל אהרן
קח את מטע והשליך
לפני פרעה יהי לתנין
; ובלא משה ואהרן
אל פרעה ועשו כן
כאשר צוה יהוד וישלך
אהרן את מטוה לפני
פרעה והפני עבריו
והיו לתנין ; ויקרא
גם פרעה לחכמים
ולמכשפים ועשו גם
הם חרטומי מצרים
בלתיים כן וישלכו
איש מטוה והיו לתנינם
ויבלע מטה אהרן
את מטתם ; ויחזק
לב פרעה ולא שמע
אלהם כ

כאשר יבר יהודי :

ויאמר יהודי אל משה
 כבוד לב פרעה מאן לשלח העם לך אל פרעה בבקר הנה יוצא
 המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה אשר נהפך לנחש
 תקח בידך ויאמרת אליו יהודי אל ידי העברים שלחני אליך לאמר
 שלח את עמי ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד כה : זה אמר
 יהודי כזאת תדע כי אני יהודי הנה אנכי מכה במטה אשר בידו על
 המים אשר ביאר ונהפכו לדם : והדגה אשר ביאר תמות וכאש
 היאר וכלאו מצרים לשתות מים מן היאר :

ויאמר יהודי אל משה אמר אל אהרן קח מטף זנטה
 יודך על מימי מצרים על נהרותם על יאריהם ועל אומיהם ועל
 כל מקוה מימיהם ויהיו דם בכל ארץ מצרים ובעצים
 ובאבנים : ויעשו כן משה ואהרן כאשר צוה יהודי וירם במטה וידך
 את המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו כל המים
 אשר ביאר לדם : והדגה אשר ביאר מתה ויבאש היאר ולא יכלו
 מצרים לשתות מים מן היאר ויהיו הדם בכל ארץ מצרים ויעשו כן
 חרטמי מצרים בלטהים ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר
 דבר יהודי : ויפן פרעה ויבא אל ביתו ולא שת לבו גם לזאת :
 ויחפרו מל מצרים סביבת היאר מים לשתות כי לא יכלו לשתות
 ממימי היאר : וימלא שבעת ימים אחרי הבות יהודי את היאר :

ויאמר יהודי אל משה בא אל פרעה

ואמרת אליו כה אמר יהודי שלח את עמי ויעבדני ואם מאן אתה
 לשלח הנה אנכי נגף את כל גבולך בצפרדעים : ושרץ היאר צ
 צפרדעים ועלו ובאו בכיתך ובחדר משכבך ועל מטתך ובכית
 עבדך ובעמך ובתנורך ובמשארותיך : ובכה ובעמך ובכל ע
 עבדך ועלו הצפרדעים :
 ויאמר יהודי אל משה אמר
 אל אהרן נטה את ידך במטף על הנהרות על היארים ועד האומים

8

ותעל את הצפרדעים על ארץ מצרים ויוט אהרן את ידו על מימי
 מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים ויגעשו כן החרטמים
 בלטיהם ויעלו את הצפרדעים על ארץ מצרים ויקרא פרעה ל משה
 ולאהרן ויאמר העתירו אל יהוד ויסר הצפרדעים ממני ומעמי
 ואשלחה את העם וחבתי ליהוד ויאמר משה לפרעה התפאר עלי
 למתי אעתיך לך ולעבדיך ולעמך להכרית הצפרדעים ממך
 ומבתיך רק ביאר תשארכה ויאמר למחר ויאמר כדברך למען
 תדע כי אין כיהוד אלדינו וסרו הצפרדעים ממך ומבתיך ו
 ומעבדיך ומעמך רק ביאר תשארכה ויצא משה וה' הן מעספ
 פרעה ויצעק משה אל יהוד על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה
 ויעש יהוד כדבר משה וימתו הצפרדעים מן הבתים מן החצרות
 ומן השדות ויצברו אתם חכרם חמרם ותכאש הארץ ויירא
 פרעה כי היתה הרוחה והכבד את לבו ולא שמע אלהם כאשר ד
 דבר יהוד ויאמר יהוד אל משה אמר אל אהרן
 נטה את מטף והך את עפר הארץ והיה לכנס בכל ארץ מצרים
 ויעשו כן ויוט אהרן את ידו בכשתו ויך את עפר הארץ ותהי הכנס
 בארם ובבהמה כל עפר הארץ והי הכנס בכל ארץ מצרים ויעשו
 כן החרטמים בלטיהם להוציא את הכנס ולא יכלו ותהי הכנס
 בארם ובבהמה ויאמר החרטם אל פרעה אצבע אלדים היא
 ויחוק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוד
 ויאמר יהוד אל משה השכם בכרך והתיצב לפני פרעה הנה
 ויצא המימה ואמרת אליו כה אמר יהוד שלח עמי ויעבדני כי אם
 אינך משלח את עמי הנני משליחך ובעבדי ובעמך ובבתיך
 את הערב וכל או בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה
 וזהפליתי כיום והוא את ארץ גשן אשר עמי עמד עליה לבלתי
 היות שם ערב למען תדע כי אני יהוד בקרב הארץ

Ex

83

דבר יהוד אל משה
 בבקר ויהיו
 ויעשו כן
 ויחוק לב פרעה
 ויאמר יהוד אל משה
 השכם בכרך
 והתיצב לפני פרעה
 הנה ויצא המימה
 ואמרת אליו כה אמר
 יהוד שלח עמי ויעבדני
 כי אם אינך משלח את עמי
 הנני משליחך ובעבדי
 ובעמך ובבתיך את הערב
 וכל או בתי מצרים את הערב
 וגם האדמה אשר הם עליה
 וזהפליתי כיום והוא את ארץ
 גשן אשר עמי עמד עליה לבלתי
 היות שם ערב למען תדע כי אני יהוד בקרב הארץ

ושמתו פרדת בין עמי ובין עמך למחר יהיה האת הזה : ויעש יהודי
 פן ויבא ערב כבוד ביתה פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת
 הארץ מפני הערב ויקרא פרעה אל משה ולאמר ויאמר לכו זכחו
 לארצכם בארץ ויאמר משה לא נכון לעשות כן מי תועבת מצרים
 נזבח ליהוד ארדנו הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא
 יסקלנו : דרך שלשת ימים בדרך במדבר נזכנו ליהוד ארדנו כ
 כאשר יאמר אלינו ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם והבחתם ליהוד
 ארצכם במדבר רק הרחק לא תרחיקו ללכת העתירו בעדי :
 ויאמר משה הנה אנכי יוצא מעמך והשתרתי אל יהוד וסר הערב
 מפרעה מעבדיו ומעמו מחר רק אל יספ פרעה התל לבלתי שלח
 את העם לזבח ליהוד : ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוד :
 ויעש יהוד כדבר משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו לא
 נשאר אחד : ויכבד פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את
 העם : ויאמר יהוד אל משה בא אל פרעה ודברת
 אליו כה אמר יהוד ארדי העברים שלח את עמי ויעבדני : כי אם
 מאן אתה לשרת ועודך מחזיקים : הנה יד יהוד הויה במקנה אשר
 בשדה בסוסים בחמרים בגמלים בבקר וכצאן דבר כבוד מאד :
 והפלה יהוד בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות מכל
 לבני ישראל דבר : וישם יהוד מועד לאמר מחר יעשה יהוד הירב
 הוה בארץ : ויעש יהוד את הדבר הזה כמחזרת וימת כל מקנה מ
 מצרים וממקנה בני ישראל לא מת אחד : וישלח פרעה ודנה לא
 מת ממקנה ישראל עד אחד ויכבד לב פרעה ולא שלח את העם :
 ויאמר יהוד אל משה ואל ארדן קחו
 לכם מלא חפניכם פית כבשן וזרקו משה השמימה לעיני פרעה :
 והוה לאבק על כל ארץ מצרים והוה על האדם ועל בהמה ולשחין
 פרח אבקת בכל ארץ מצרים : ויקחו את פית הכבשן ויעמדו

9

לפני פרעה ויחזק אתו משה השמימה והיה שחין אבעבעת פרח ב
 בארם ובבהמה: ולא יכלו החרטמים לעמוד לפני משה מפני ה
 השחין כי רדה השחין בחרטמים ובכל מצרים: ויחזק יהוד את לב
 פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוד אל משה:

ויאמר יהוד אל משה ה שפס בפקר והתיצב לפני פרעה
 ואמרת אליו מה אמר יהוד אל די העברים שלח את עמי ויעבדני:
 כי בפעם הזאת אני שלח את כל מגפותי אל לבך ובעבדך ובעמך
 בעבור תרע כי אין כמני בכל הארץ: וכי עתה שלחתי את ידי ואך
 אותך ואת עמך בדבר ותכחד מן הארץ: ואולם בעבור זאת ה
 העמדתיך בעבור הראתך את כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ:

עודך מסתורל בעמי לבלתי שלחם: הנני ממטיר כעת מחר ברד
 כבד מאד אשר לא היה כמותו במצרים למן היום היסדה ועד ע
 עתה וועתה שלח העו את מקנך ואת כל אשר לך בשדה כל האדם
 והבהמה אשר ימצא בשדה ולא יאסף הביתה וירד עלהם הברד
 ומתו: והרא את דבר יהוד מעבדי פרעה הניס את עבדיו ואת מ
 מקנתו אל הבתים: ואשר לא שם לבו אל דבר יהוד ויעזב את ע
 עבדיו ואת כוקנהו בשדה:

אל משה נסה ידך על השמים ויהי ברד בכל ארץ מצרים על האדם
 ועל הבהמה ועל כל עשב השדה בארץ מצרים: ויש משה את
 משהו על השמים ויהוד נתן קולו ויברך ותחלך אש ארצה וימטר:
 יהוד ברד על ארץ מצרים: ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד
 כבד מאד אשר לא היה כמותו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי:
 ויד הברד בכל ארץ מצרים את כל אשר בשדה מאדם ועד בהמה
 ואת כל עשב השדה תכה הברד ואת כל עץ השדה שבר: ורק בארץ
 גשן אשר שם בני ישראל לא היה ברד: וישלח פרעה ויקרא אל
 למשהו וארץ: ויאמר אלהם הטאתי הפעם יהוד הצדיק ואני ועמי

ורשעים : העתירו אל יהוד ורב מהות קלת אלוים וכדו ין
 ואשלחה אתכם ולא תספון לעמוד : ויאמר אלו משה כצאתי
 את העיר אפרש את כפי אל יהוד הקלות יחדלון והברד לא יהיה
 עוד למען תרע פי ליהוד הארץ : ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם
 תיראון מפני יהוד אלוים : והפשתה והשערה נכתה בי השערה א
 אביב והפשתה גבעל : והחשה והכסמת לא נכו כי אפילת הנה :
 ויצא משה מעם פרעה את העיר ויפרש כפיו אל יהוד ויחדל ה
 הקלות והברד ומטר לא נתן ארצה : וירא פרעה כי חדל המטר
 והכרד והקלות ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו ויחזק לב פרעה
 ולא שלח את בני ישראל כאשר דבר יהוד ביד משה :

וַיֹּאמֶר

יהוד אל משה בא אל פרעה בני אמי
 הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו
 למען שתי אתתי אלה בקרבן ולמען

תספר באוני בנג' ובן כנג' את אשר התעל' לתי במצרים ואת אתתי
 אשר שמתים וידעתם כי אני יהוד : ויבא משה ואהרן אל פרעה
 ויאמרו אליו כה אמר יהוד אלדי העברים עד כתי מאנת לענת
 מפני שלח עמי ויעבדני : כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מ
 מביא מחר ארבה בנגבך : וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראת
 את יהוד : ואכל את יתר הפלטה הנשארת לכם מן הכרד ואכל
 את כל העץ העמכה לכם מן השדה : ומלאי בתיך ובתי כל עבדיך
 ובתי כל מצרים אשר לא ראו אבתך ואבות אבתך מיום היותם
 על הארמה עד היום הזה רפן ויצא מעם פרעה ויאמרו עבדי פרעה
 אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את האנשים ויעבדו את
 יהוד אלדיהם הטרם תרע כי אכרה מצרים : וישב את משה ואת
 אהרן אל פרעה ויאמר אלהם לכו עבדו את יהוד אלדיכם מי ומי

לא תשאור פרסה ביו ממנו נקח לעבד את יהודי אל דינו ואנחנו לא
 פרע מור עבד את יהודי עד כאנו שמה ויחזק יהודי את לב פרעה
 ולא אבה לשלחם : ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר לך אל תספ
 ראות פני כי ביום ראתך פני תמות : ויאמר משה בן דברת לא א
 אסף עוד ראות פניך :

עוד נגע אחד אביא על פרעה ועל מצרים אחריון שלח אתכם מזה
 בשרחו בנה גרש יגרש אתכם מזה : ודבר נא באוני העם ושאלו
 איש מאת רעדו ואשה מאת רעותה בלי כסף וכלי זהב : ויתן יהודי
 את חן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים
 בעיני עבדי פרעה ובעיני העם : ויאמר

משה כה אמר יהודי בחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים : ומת
 כל בכור בארץ מצרים מבכור פרעה וישב על כסאו עד בכור
 השפחה אשר אחר הרחיים וכל בכור בהמה : והיתה צעקה גדלה ב
 בכל ארץ מצרים אשר כבדו לא נדויה וכבדו לא תספ : והכל
 בני ישראל לא יחרץ כלב לשנן למאיש ועד בהמה למען תדעון
 אשר יפלה יהודי בין מצרים ובין ישראל וירדו כל עבדי אל האלי
 והשתחויו : ויאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליה ואחריון אצא
 ויצא מעם פרעה בחרי אף : ויאמר יהודי

אל משה לא ישמע אליכם פרעה למען רבות מאפתי בארץ מצרים :
 ומשה ואהרן עשו את כל המפתים האלה לפני פרעה ויחזק יהודי
 את לב פרעה ולא שלח את בני ישראל מארצו :

ויאמר יהודי אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר :
 חודש הזה לכם חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה : ודבר
 אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ויקחו להם איש
 שה לבית אבת שה לבית : ואם ימעט הבית מהית משה ולקח הוא
 נשכנו הקרב אל ביתו

11

12

במכסת נפשתי איש לפי אכלו תכסו על השה : שח תמים זכר
בין שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו : וזה לכם ל
למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה ושחטו אתו כל קהל
ערת ישראל בין הערבים ולקחו מן הדם וכתבו על שתי המזוזות
ועל המשקוף על הבתים אשר יאכלו אתו בהם : ואכלו את ה
הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מרים יאכלוהו : אלת
תאכלו ממנו נא ובשל מבשל במים כי אם צלי אש ראשו על
כרעו ועל קרבנו : ולא תותירו ממנו עד בקר והותר ממנו עד
בקר באש תשרפו וככה תאכלו אתו מתינים חגורים נעליכם כ
ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא ליהוד :
ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה והביתי כל בכור בארץ מצרים
באדם ועד בהמה וכל אלו מצרים אעשה שפטים אני יהוד :
וזהו הדם לכם לאת על הבתים אשר אתם שם וראיתי את הדם
ופסחתי עליכם ולא יהיה בכס נגף למשחית בהלחתי בארץ מצרים :
'וזהו היום הזה לכם לזכרון וחגתם אתו חג ליהוד לדרתכם חקת
עולם תחגגו שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשבתו
שאר מכתכם כי כל אכל חמץ וכברתה הגפש הוא משראל מיום
הראשון עד יום השבעי : וביום הראשון מקרא קדש ובלום ה
השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך א
אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם ומשמרתם את המצות
כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם
את היום הזה לדרתכם חקת עולם ובראשון בארבעה עשר יום
לחודש בערב תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחודש בערב :
שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי כל אכל מחמצת ונכרתה
הגפש הוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ : כל מחמצת לא
תאכלו בכל מושבתכם תאכלו מצות :

ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אלהם משכב
וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח ורקחם. אנדת אורב
ושבלתם בדם אשר בסף הגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות
מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר ויעבר
יהודי לנגף את מצרים וראה את הדם על המשקוף ועל שתי ה
המזוזות ופסח יהודי על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתים
לנגף ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם
וזה כי תבא אל הארץ אשר יתן יהודי לכם כאשר
דבר ושמרתם את העבודה הזאת וזהו כי יאמרו אלהם בניכם מה
העבודה הזאת לכם ואמרתם זבח פסח ה' ליהודי אשר פסח על-
בתי בני ישראל במצרים כנגד את מצרים ואת בתינו הציל ויקח
הדם וישתחוו וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה יהודי את משה
ואהרן בן עשו
ויהודי הבח כל בכור בארץ מצרים מכור פרעה הישב על כסאו
עד בכור השבי אשר בבית הבור וכל בכור בהמה ויקם פרעה לילה
הוא וכל עבדיו וכל מצרים ותו צעקה גדולה במצרים כי אין בית
אשר אין שם מת ויקרא למשה והאהרן לילה ויאמר קימו צאו מ
מתוך עמי גם אתם גם בני ישראל וילכו עבדו את יהודי בדברכם
גם צאנכם גם בקרכם קחו כאשר דברתם ולכו וברכתם גם אתי ו
ותחוק מצרים על העם למוד לשלחם מן הארץ כי אמרו כלנו מ
מתים וישא העם את בעקו טרם יזמין משארתם צרת בשמלתם
על שכמם ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כל-
כסף וכלי זהב ושמלת ויהודי נתן את חן העם בעיני מצרים
וישאלו וינצלו את מצרים
בני ישראל מרעמסס סבתה כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד
כסף וגם ערב רב עלה אתם וצאן ופקר מקנה פכר מאד ו

והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין עיניך למען תהיה תורת יהוד
 כפיך כי ביד חזקה הוצאת יהוד ממצרים ושמרת את חזקה ה
 הזאת למועדה מימים ימימה וזה
 כי יביאך יהוד אל ארץ הכנעני כאשר נשבע לך ולאכתך ונתנה
 לך והעברת כל פטר רחם ליהוד וכל פטרי שגר בהמה אשר י
 יהיה לך הזכרים ליהוד וכל פטר חמר תפדה כשה ואם לא תפדה
 וערבתו וכל בכור אדם בבניך תפדה וזהו פי ישראלך בנך מחר
 לאמר מה זאת ואמרת אליו בחוקי הוציאנו יהוד ממצרים מבית
 עבדים וזהו פי הקשה פרעה לשלחנו ויהרגי יהוד כל בכור ב
 בארץ מצרים מבכר אדם ועור בכור בהמה על כן אני זבח ל
 ליהוד כל פטר רחם הזכרים וכל בכור בני אפדה וזהו לאות
 על ירכה ולטופת בין עיניך כי בחוקי הוציאנו יהוד ממצרים

פ פ פ

ויהי

בשלח פרעה את העם ולא נחם אלדים דרך
 ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלדים
 פניחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה
 ויסב אלדים את העם דרך המדבר ים סוף וחמשים עלו בני
 ישראל מארץ מצרים ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע
 השביע את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלדים אתכם והעלתם
 את עצמותי מזה אתכם ויסעו ססכת ויחנו באיתם בקצה המדבר
 ויהוד יהולל לפניכם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה
 בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה לא ימיש עמוד י
 הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם

ודבר יהוד אל משה לאמר ודבר אל בני ישראל
 וישבו ויחזלו לפני פי וחזרת בין בגדול ובין חים לפני בעל צפן

12

נכחו תחנו על הים : ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ
 סור עליהם המדבר : וחזקתי את לב פרעה וירדף אחריהם : ו
 ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יהוד ויעשו כן :
 ויגד למרד מצרים כי ברח העם : ויהפך לבכ פרעה ועבדיו אל העם
 ויאמר מה זאת עשיתם בי שלחני את ישראל מעבדני : ויאמר את
 רכבו ואת עמו לקח עמו : ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב
 מצרים ושלשם על כלו : וחזק יהוד את לב פרעה מלך מצרים
 וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יוצאים בוד רבוה : וירדפו
 מצרים אחריהם ושיגו אתם חנים על הים כל סוס רכב פרעה
 ופרשו וחילו על פי החזית לפני בעל צפן : ופרעה הקריב וישא
 בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וירא מאד : ו
 ויעקב בני ישראל אל יהוד : ויאמרו אל משה המבלי אין קברים
 במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו מ
 מצרים : הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חזר
 ממנו ובעבדה את מצרים כי טוב לנו עכד את מצרים ממתנו
 במדבר : ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת
 יהוד אשר יעשה לכם היום כי אשר ראתם את מצרים היום לא
 תסיפו לראתם עוד עד עולם : יהוד ילחם לכם ואתם תחרשו :
 ויאמר יהוד אל משה מה תצעק אלי דבר
 אל בני ישראל ויסעו : ואתה הרים את משך ונטה את ירך על הים
 ובקעו רבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה : ואני הנני מחזק את
 לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו ברכבו :
 ובפרשו וידעו מצרים כי אני יהוד בהכבדו בפרעה ברכבו ובפרשו :
 : ויסע מלאך האלדים ההלך לפני כחנה ישראל וילך מאחריהם
 ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם : ויבא בין כחנה מצרים
 ובין כחנה ישראל ויהי הענן החשך ויאר את הלילה

כשלה

ולא יקרב זה אל זה כל הלילה : ויש משה את ידו על הים ויהודי
יהודי את הים ברוח קרים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה
ויבקעו המים : ויבאו בני ישראל בתוך הים כיבשה והמים להם ח
הזמה מימנם ומשמאלם : וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס
פרעה רכבו ופרשיו אל תוך הים : ויהי באשמרת הבקר וישקפו
יהודי אל מחנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם את מחנה מצרים :
ויסר את אפן מרכבתו וינהגו בכבד ויאמר מצרים אנוסה מ
כפני ישראל כי יהודי נלחם להם במצרים :

ויאמר יהודי אל משה נטה את ידך על הים וישבו המים
על מצרים על רכבו ועל פרשיו : ויש משה את ידו על הים וישב
הים לענות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער יהודי את
מצרים בתוך הים וישבו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל
חיל פרעה הכאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד : וכני
ישראל הלכו כיבשה בתוך הים והמים להם חמה מימנם ו
ומשמאלם : וישעיהודי ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא
ישראל את מצרים מת על שפת הים וירא ישראל את הים הגד ורה
אשר עשה יהודי במצרים ויראף העם את יהודי ויאמינו ביהודי
ובמשה עבדו :

או שיר משה וכני ישראל
ויאמרו לאמר אשירה ליהודי כי נאה גאה סוס ורכבו
רמח בים : עזי וזמרת יה ויהי
אלדי אבי וארמננהו : יהודי איש מלחמה יהודי שמו :
ברכבת פרעה וחילוריה
בים סוף : תהמת יכסימו ירדו כמצלת כמו אבן :
ימינך יהודי נאדרי בכח
וימינך יהודי תרעץ אויב :
וברכ גאנץ תהרס קמיה תשלח חרנך יאכלמו בקש :

14

וזכרה אפק' נעורכי בים
 החמת בלבים : אחד איב אודף אסית אחרק שלל
 תמלאנו נפשי ארקיורבי
 תורטמו חיונשפת ברוחך
 כסמו ים צללו כעפרת במים אדירים : מי במכה
 באלים יהוד מי במכה נאדר
 עשה פלא : נסית ימנך הבל עמו אדך ; נחית בחסדך
 אל בהקדשך : שמעו
 עמו ידגון חל אהו ישבי פלשת : וא נבהור אלופי
 אדום אלי מואב ואחזמו רעד
 עליהם איבתה ופחד כנול דועך ידכו באבן עד
 יעבר עמך יהוד עד יעבר
 ותטעמו בוד נחלתך מבון לשבתך פעלת יהוד
 מקדש יהוד כוננך ידך : יהוד ימלך לעולם ועד :
 כי בא סוס פרעה ברבבו ובפרטיו בים וישב יהוד
 עליהם את מיהים ובני ישראל הלכו כיבשה בתוך חים :
 ותקח כורים רבביאה אחות אהרן את התף
 פידהות צאו כל הנשים אחויה בתפים ובכחות : ותען להם מרים
 שירו ליהוד כי נאה נאה סוס ורסכו רכה בים :
 ויסע משה את ישראל בים סוף ויצאו אל מדבר שור
 וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים : ויבאו מרתה ולא יכלו
 לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שממה מרה : וילכו העם
 עד בשה לאמר מה נשתהוי צעק אל יהוד יהודי יהוד עין וישלך
 אל המים ויכתקו המים שם שם לו חק ומשפטי ושם נסחור : ויאמר
 אם שמעו תשמע לקול יהוד אדריך והישר בעיניו תעשה חזאנת
 למצותיו ושמרת כל חקו כל בכותה אשר שמתי במצרים לא א
 אשים עליך כי אני יהוד רפאך :

ויבאו אל משה ושנים עשרה עדות מים ושבעים
 תנאים ויחנו שם על המים : ויסעו מאילם ויבאו כל עדת בני
 ישראל אל מדבר סין אשר בין אילם ובין סיני בחמשה עשר
 יום לחודש השני לצאתם מארץ מצרים וילינו כל עדת בני ישראל
 על משה ועל אהרן במדבר : ויאמרו אלהם בני ישראל מיתן
 נותנו ביד יהוד בארץ מצרים כשבתנו על סדר הבשר באכלנו
 לחם לטבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית את כל
 הקהל הזה ברעב : ויאמר יהוד אל משה הנני
 ממטר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו
 למען אכסנו הריך בתורתו אם לא : והיה ביום הששי והכינו את
 אשר יביא וזה משנה על אשר לקטו יום יום :

ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יהוד ה
 הוציא אתכם מארץ מצרים : ובקר וראיתם את כבוד יהוד ב
 כשמעו את תלנתים על יהוד ונחנו מה כי תלינו עלינו : ויאמר
 משה בתת יהוד לכם בערב בשר לאכל ולחם בכקר לטבע כ
 בשמן יהוד את תלנתים אשר אתם מלינים עליו ונחנו מה לא
 עלינו תלנתים כי על יהוד : ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל
 עדת בני ישראל קרכו לפני יהוד כי שמעו את תלנתים : והיו
 כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה כ
 כבוד יהוד נראה בענן : ודבר יהוד אל משה לאמר :

שמעתי את תלונות בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים ת
 תאכלו בשר ובכקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוד אלוים :
 והיו בערב ותעל השליו ותכס את המחנה ובכקר ויתהל שכבת ה
 השל סביב למחנה : ותעל שכבת השל והנה על פני המדבר רק
 מחספס רק ככפר על הארץ : ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל
 אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם הוא הרוח

Ex

בשלה

אשר נתן יהודי לכם לאכלה וזה הדבר אשר צוה יהודי לקטו ממנו
איש לפי אכלו עומר לגלגת מספר נפשיתכם איש לאשר באהל
תחמו ויעשו כן בני ישראל וילקטו המרבה והממעיט וימרו
בעמר ולא העריף המרבה והממעיט לא הזכיר איש לפי אכלו
לקטו ויאמר משה אלהם איש אל יותר ממנו עד בקר ו ולא
שמעו אל משה ויותרו אנשים ממנו עד בקר ויום תולעים ויבאש
ויקצף עליהם משה ו וילקטו אתו בכקר בכקר איש כפי אכלו וחס
השמש ונמס ו וידי ביום הששי לקטו לחם משנה שני העמר ל
לאחד ויבאו כל נשיא העדה ויגידו למשה ויאמר אלהם הוא
אשר דבר יהודי שבתון שבת קדש ליהודי מחר את אשר תאפו
אפו ואת אשר תבשרו בשלד ואת כל העוף הניתן לכם למשמרת
עד דבקר ויניחו אתו עד דבקר כאשר צוה משה ולא הבאיש ו
ורמה לא היתה בו ויאמר משה אכלתו היום כי שבת היום ליהודי
היום לא תמצאוהו בשדה ו ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי
שבת לא יהיה בו וידי ביום השביעי יצאו מן העם ללקט ולא
מצאו ויאמר יהודי אל משה עד אנה מאנחתם
לשכר מצותי ותורתיו ראו כי יהודי נתן לכם השבת על כן הוא
נתן לכם ביום הששי לחם ימים שבו איש תחתיו אל יצא איש מ
מקומו ביום השביעי וישבתו העם ביום השביעי ויקראו בית
ישראל את שמו מן היום בזרע גד לבן וטעמו בצפיהת בדבש ו
ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהודי מלא העמר ממנו למשמרת
לדרכתכם למען יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם כמדבר ב
בהוציא אתכם מארץ מצרים ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת
אחת ותן שמה מלא העמר מן ורבה אתו לפני יהודי למשמרת ל
לדרכתכם כאשר צוה יהודי אל משה וינחיתו אהרן לפני העדת
למשמרת ו ובני ישראל אכלו את הכן ארבעים שנה עד באם אל
ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען ו

בית מן המעט
כפי אכלו
ועשו כן בני ישראל
וילקטו המרבה והממעיט
ויעשו כן בני ישראל
וילקטו המרבה והממעיט
לא הזכיר איש לפי אכלו
לקטו ויאמר משה אלהם
איש אל יותר ממנו עד בקר
ו ולא שמעו אל משה
ויותרו אנשים ממנו עד בקר
ויום תולעים ויבאש ויקצף
עליהם משה ו וילקטו אתו
בכקר בכקר איש כפי אכלו
וחס השמש ונמס ו וידי ביום
הששי לקטו לחם משנה שני
העמר ל לא אחד ויבאו כל
נשיא העדה ויגידו למשה
ויאמר אלהם הוא אשר דבר
יהודי שבתון שבת קדש ליהודי
מחר את אשר תאפו אפו ואת
אשר תבשרו בשלד ואת כל
העוף הניתן לכם למשמרת
עד דבקר ויניחו אתו עד דבקר
כאשר צוה משה ולא הבאיש
ורמה לא היתה בו ויאמר
משה אכלתו היום כי שבת
היום ליהודי היום לא תמצאוהו
בשדה ו ששת ימים תלקטוהו
וביום השביעי שבת לא יהיה
בו וידי ביום השביעי יצאו
מן העם ללקט ולא מצאו
ויאמר יהודי אל משה עד
אנה מאנחתם לשכר מצותי
ותורתיו ראו כי יהודי נתן
לכם השבת על כן הוא נתן
לכם ביום הששי לחם ימים
שבו איש תחתיו אל יצא איש
מ מקומו ביום השביעי וישבתו
העם ביום השביעי ויקראו בית
ישראל את שמו מן היום בזרע
גד לבן וטעמו בצפיהת בדבש ו
ויאמר משה זה הדבר אשר
צוה יהודי מלא העמר ממנו
למשמרת לדרכתכם למען
יראו את הלחם אשר האכלתי
אתכם כמדבר ב בהוציא אתכם
מארץ מצרים ויאמר משה אל
אהרן קח צנצנת אחת ותן
שמה מלא העמר מן ורבה
אתו לפני יהודי למשמרת ל
לדרכתכם כאשר צוה יהודי
אל משה וינחיתו אהרן לפני
העדת למשמרת ו ובני
ישראל אכלו את הכן ארבעים
שנה עד באם אל ארץ נושבת
את המן אכלו עד באם אל
קצה ארץ כנען ו

והעמר עטרית הארפה הוא : ויסעו כל עדת בני ישראל
 ממדבר סין לבסעיהם על פי יהוד ויחנו ברפידים ואין מים ל
 לשתות העם : וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים ושתה
 ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את יהוד : ויצמא שם
 העם למים וירן העם על משה ויאמר למה זה העליתנו ממצרים
 להמית אתי ואת בני ואת בנקי בצמא : ויצעק משה אל יהוד
 לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלני : ויאמר יהוד אל
 משה עבר לפני העם וקח אתך מזקני ישראל ומטך אשר המית בו
 את היאר קח בידך והלכת : הנני עמד לפניך שם על הצור כ
 בחרב והמית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה
 לעיני זקני ישראל : ויקרא שם המקום משה ומריבה על ריב בני
 ישראל ועל נסתם את יהוד לאמר הוש יהוד בקרבנו אם אין :

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם :
 ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר
 אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלדים בידו : ויעש יהושע כ
 כאשר אמר לו משה להלחם בעמלק ומשה אחרן וחזר עלו ראש
 הגבעה : והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו
 וגבר עמלק וידי משה כבדים ויקחו אבן ושימו תחתיו ושב עליה
 ואחרן וחזר תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד וידי דיו אמונה עד בא
 השמש : ויחלש יהושע את עמלק ואת עמלק לפי חרב :

ויאמר יהוד אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים באזני
 יהושע כי מזה אמונה את זכר עמלק מתחת השמים : ויבן משה
 מזבח ויקרא שמו יהוד נכיו ויאמר בידו על כס יה מלחמה ל
 ליהוד בעמלק מדר דר :

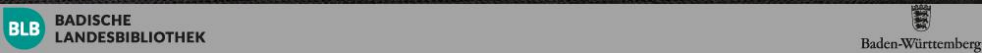
פ פ פ
 יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר
 עשה אלדים למשה ול ישראל עמו כי

וישמע

18

Ex

ויצא יהוד את ישראל ממצרים ; ויקח יתרו חתן משה את צפרה
 אשת משה אחר שלוחה ; ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם בני
 אביר גר הייתי בארץ נכריה ; ושם האחד אליעזר כי אלדי אביר
 בעזרו ויצלני מחרב פרעה ; ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו
 אל משה אל המדבר אשר הוא חנה שם הר האלדים ; ויאמר אל
 משה אני חתנך יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה ; ויצא משה
 לקראת חתנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו
 האלה ; ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה יהוד לפרעה ו
 למצרים על אודת ישראל את כל התלאה אשר מצאתם בדרך
 ויצלם יהוד ; ויחד יתרו על כל הטיבה אשר עשה יהוד לישראל
 אשר הצילו מיד מצרים ; ויאמר יתרו ברוך יהוד אשר הציל א
 אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מ
 מצרים ; עתה ידעתי כי גדול יהוד מכל האלדים כי בדבר אשר
 זדו עליהם ; ויקח יתרו חתן משה עלה והבאים לאלדים ויבא א
 אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חתן משה לפני האלדים ;
 ויהי כמחרת וישב משה לשפט את העם ויעמוד העם על משה
 מן הבקר עד הערב ; וירא חתן משה את כל אשר הוא עשה לעם
 ויאמר מה הדבר הזה אשר אתה עשה לעם מדוע אתה יושב ל
 לבדך וכל העם נצב עליך מן בקר עד ערב ; ויאמר משה לחתנו
 כי יבא אלי העם לדרש אלדים ; כי יהיה להם דבר בא אלי ושפפתי
 בין איש ובין רעהו והודעתי את חקי האלדים ואת תורתיו ; ויאמר
 חתן משה אליו לא טוב הדבר אשר אתה עשה ; נכל תכל גם אתה
 גם העם הזה אשר עמך כי כבוד ממך הדבר לא תוכל עשור לבדך
 ; עתה שמע בקולי איעצך ויהי אלדים עמך והיה אתה לעם מלך ה
 האלדים ; והבאת אתה את הדברים אל האלדים ; והוחרת אתהם את
 החלקם ואת התורת והודעתה להם את הדרך לרכובה

ואת המעשה אשר יעשו ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי
 אלהים אנשי אמת שניא בצע ושמת עליהם שרי אפים שרי מאות
 שרי חמשים ושרי עשרת וישפטו את העם בכל עת והיה כל ה
 הדבר הנדרל יביאו ארץ וכל הדבר הקטן ישפטוהם והקול מעליך
 ונשאו אתך ואם את הדבר הזה תעשה וצחק אלהים ויכלת עמד
 וגם כל העם הזה על מקמו יבא בשלום וישמע משה לקול חתנו
 ויעש כל אשר אמר ויבחר משה אנשי חיל מכל ישראל ויתן אתם
 ראשים על העם שרי אפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרת
 ושפטו את העם בכל עת את הדבר הקשה יביאון אל משה וכל ה
 הדבר הקטן ישפטוהם וישלח משה את חתנו וילך לו אל ארצו
 בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ
 מצרים ביזם הזה בא מדבר סיני ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני
 ויחננו במדבר ויחן שם ישראל נגד הור וימשה עלה אל האלהים
 ויקרא אליו יהוד מן הור לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני
 ישראל אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי
 נשרים ואבא אתכם אלי ועתה אם שמועת שמעו בקלי ושמרתם
 את בריתי והייתם לי סגולה בכל העמים כי לי כל הארץ ואתם
 תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל
 בני ישראל ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניו את כל
 הדברים האלה אשר צוהו יהוד ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל
 אשר דבר יהוד נעשה וישב משה את דברי העם אל יהוד ויאמר
 יהוד אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם
 בדברי עמך וגם כף יאמינו לעולם ויגיד משה את דברי העם אל
 יהוד ויאמר יהוד אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו
 שמלתם ודונו נכבים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד יהוד
 לעיני כל העם על הר סיני והגבולת את העם סביב לאמר השמר

Ex

לכם עלות בהר ונגע בקצחו כל הנגע בהר מות יאמרו לא תגע בניד
 כי סקול יסקל אדירה יירה אם בהמה אם איש לא יחיה במשך היכל
 המה יערה בהר ו יורד משה מן ההר אל העם וקדש את העם ו
 יכבסו שמלתם ויאמר אל העם היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו
 אל אשה ו יהיו כיום השלישי בהית הבקר והי קלת וברקים וענן
 כבד על ההר וקל שפר חזק מאוד ויחדר כל העם אשר במחנה ו
 יניצא משה את העם לקראת האלדים מן המחנה ויתיצבו בתחתית
 ההר והר סיני עשן כולו מפני אשר ירד עליו הורד באש ויעל עשנו
 כעשן הכבשן ויחדר כל ההר מאד ו יהי קול השפר הולך וחזק
 מאד משה יזכר האלדים ועבבו בקולו וירד יהוד על הר סיני אל
 ראש ההר ויקרא יהוד למשה אל ראש ההר ויעל משה ויאמר יהוד
 אל משה רד העד בעס פן יחרסו אל יהוד לראות ונפל כמגורבו
 וגם הכהנים הנגשים אל יהוד ותקדשו פן ירץ בהם יהוד ויאמר
 משה אל יהוד לא יוכל העם לעלת אל הר סיני כי אתה הערתה
 בנך לאמר הנה את הוד וקדשתו ויאמר אליו יהוד לך רד ועלית
 אתה ואחרן עמד והכבדים והעם אל יחרסו לעלת אל יהוד פן ירץ
 בם ו יורד משה אל העם ויאמר אלהם :
 אלדים את כל הדברים האלה לאמר :
 יהוד ארץ אשר הוצאתך מארץ מצרים מכית עבדים : לא יחיה
 לך אלדים אחרים על פני : לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר
 בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ ולא
 תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהוד ארץ אשר לא קנא פקד עון
 אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי ונעשה חסד לאלפים
 לאובי לשמרי כצותי :
 לא תשא את שם יהוד
 ארץ לשוא כי לא ינק יהוד את אשר ישא את שמו לשוא :

Zo

זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבוד ועשית כל
מלאכתך ויום השביעי שבת יהיוך אל דרך לא תעשה כל מלאכה
אתה ובנך ובתך עבדך ואמך ובחמך ונרד אשר בשעריך: כי
ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ את הים ואת כל
אשר בהם וינח ביום השביעי על כן ברך יהוה את יום השבת ו
יקדשהו:

למען יאריכון ימך על הארמה אשר יהוה אל דרך נתן לך:
לא תרצח: לא תנאף: לא תגנב:

לא תענה ברעך עד שקר:
לא תחמוד בית רעך
לא תחמוד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר
לרעך:

וכל העם ראים את הקולות ואת
הפידים ואת קול השפר ואת החר עשן וירא העם וינעו ויעמדו
מרחק: ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר ע
עמנו אלדים פן נמות ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבר
נסות אתכם בא האלדים ובעבר תויה יראתו על פניכם לבלתי
תחטאו: ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם ה
האלדים:

ויאמר יהוה אל משה לה תאמר
אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם: לא ת
תעשו אתי אלדי כסף ואלודי זהב לא תעשו לכם: מזבח אדמה
תעשה לי וזבחת עליו את עלתך ואת שלמיך את צאנך ואת כ
בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אלך וברכתך וואם
מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהו גוית כי חרץ הנפת עליה
ותחלה: ולא תעלה במעלת על מזבחי אשר לא תגלה ע
ערוחק עלי:

המשפטים אשר תשים לפניהם: כי תקנה
עבד עבדי ששנים יעבד ובשבעת יצא

ואלה

יהוה שואר
כה זכור
וטועה
יערה עמ
שאר יא
זאתך
כפול
שאר
בדבור
אמר
אמרו אל
שער
אבות יוס
אחלק
יום אחרי
בביתך
אשיר

Ex

משפטים

לחפשי חנם : אם בנפו יבא בנפו יצא אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו ואם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות ה האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בנפו : ואם אמר יאמר ה העבד או הבת את אדני את אשתו ואת בניו לא אצא חפשי והגישו אדניו אל הארלים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם :

בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים : אם רעה בעיני אדניה אשר לא יעדה והפרה לעם נכרי לא ימשל למכרה בכבוד בה : ואם לבנה ייעדנה כמשפט הבנות ועשה לה : אם אחרת יקח לו שארה כסותה וענתה לא יגרע : ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף : מכח איש ומת מות יומת : ואשר לא יצוה והארלים אנה לידו ושמתו לך מקום אשר ינום שמה :

וכי יוד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למותו ומכח אביו ואמו מות יומת :

ומקלל אביו ואמו מות יומת : וכי יריבן אנשים והכה איש את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב : אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקח המכה רק שבתו יתן ורפא ירפאו וכי יכה איש את עבדו או את

אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם ינקם : אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כסף הוא : וכי יצו אנשים ונגפו אשה הרח ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון ענש יענש כאשר ישית עליה בעל האשה ובתן בפלגים : ואם אסון יהיה ובתת נפש תחת נפש : עין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת רגל וכיהיה תחת כיהיה פצע תחת פצע וחבורה תחת חבורה : וכי יכה איש

את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ושלחנו תחת עינו : ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי ושלחנו תחת שניו :

וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקלו יסקל
השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי ו ואם שור בגח הוא
מתבל שלשם והרעה בבעליו ולא ישמרנו והמית איש או אשה
השור יסקל וגם בעליו ומת אם כפר וישת עליו ונתן פדין נפשו
ככל אשר יישת עליו ואם בגח או בת יגח במשפט ההו יעשה לו
אם עבר יגח השור או אבה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור
יסקל וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר
ולא יכספו ונפל שמה שור או חמור ובעל דבור ישרם כסף ישיב
לבעליו והמת יהיה לו וכי יגף שור איש את
שור רעהו ומת ולכרו את השור החי והצו את כספו וגם את המת
יהצקו ואם ע פי שור נגח הוא מתמול שלשם ולא ישמרנו בעליו
שלם ישרם שור תחת השור והמת יהיה לו כי
יגב איש שור או שהוטחחו או מכרו חמשה בקר ישרם תחת השור
וארבע צאן תחת השוה אם במחתרת ימצא הגנב והכה ומת אין לו
דמים אם זרחה השמש עליו דמים לו שלם ישרם אם אין לו ונמכר
בגנבתו ואם המצא תמצא בידו הגנב השור עד חבור עד שהחיים
שנים ישרם כי יבער איש שדה או כרם ושלח
את בעירה ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו ישרם
כי תצא איש ומצא הקצים ונאכל גדיש או הקמה
או השדה שלם ישרם המבער את הבערה כי
יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר ונגב מבית האיש אם ימצא
הגנב ישרם שנים ואם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלדים
אם לא שלחו ירו במלאכת רעהו על כל דבר פשע על שור על
חבור על שוה על שלמה על כל אכזה אשר יאמר כי הוא זה עד
האלדים יבא דבר שניהם אשר ירשיעו אלדים ישרם שנים לרעהו
כי יתן איש אל רעהו חבור או שור או שוה

zz

Ex

משפטים

וכל בהמה לשומר ומת או נשבר או נשבה אין ראה ושבעת יהוד
 תהיה בין שניהם אם לא שלח דו במלאכת רעהו ולקח בעליו ולא
 ישרם ו ואם נגב יגנב מעמו ושלם לבעליו ו אם שרף ושרף יבארו
 עד הטרפה לא ישרם ו כי ישאל איש מעם ר
 רעהו ונשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישרם ו אם בעליו עמו
 לא ישרם אם שכיר הוא בא בשכרו ו

וכיפתח איש בתולה אשר לא ארטה ושכב
 עמה מהר ומהרנה לו לאשה ו אם מאן ומאן אביה לתתה לו כסף
 ישקל כמחר הבתולת ו מבשפה לא תחיה ו

כל שכב עם בהמה מות יומת ו
 זבח אלילים יחרם כלתו להודר לכרו ו וגר לא תזנה ולא
 תלוצנו בני גרים הייתם בארץ מצרים כל אלמנה ויתום לא תענון
 ו אם ענה תענה אתו כי אם יצעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו ו
 וחרה אפי וחרגתי אתכם בחרב ודווי נשיכם אל מלות ובניכם יתמים ו
 אם כסף ותלוה את עמי את העני עמך לא
 תזיה לו כנשה לא תשימון עליו נשך ואם חבל תחבל שלמת רעה
 עד בא השמש תשיבנו לו וכי הוא כסותה לבריה הוא שמלתו לערן
 במה ישכב וזיה כי יצעק אלי ושמעתי כי תנון אני ו

אלדים לא תקלל ונשיא בעמך לא תארו מלאך ודמך לא
 תאחר בכור בניך תתן לו ו כן תעשה לשרך לצאנך שבעת ימים
 יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו לו ו אנשי קדש תהיון לי ובשר
 בשרה טרפה לא תאכלו וכלב תשליכון איתו ו

לא תשא שמע שוא אל תשת ירך עם רשע להיות עד חסם ו
 לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא תענה על רב לנסות אחרי
 רבים לרשת ו ודל לא תהדר בריבנו ו כי תפגע שור
 איבך או חמרו תענה השב תשיבנו לו ו כי תראה חמור שאבך

23

92

משפטים

לכך תחת משאו וחולת מעיב לו עוב תעוב עמו :

לא תטה משפט אבינך בריבו ; מדבר שקר תרחק
 ונקי וצדיק אל תהרג כי לא יצדיק רשע ויחשוד לא תקח כי השחור
 יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים ; וגר לא תלחץ והתם ידעתם את
 נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים ; ושש שנים תזרע את א
 ארצך ואספת את תבואתה ; והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו
 אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה לכרמך לויתך ; ש
 ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך
 וחמורך וינפש כן אמתך והגר ; וככל אשר אמרתי אליכם תשמרו
 ושם אלוים אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך שלש רגלים תחג
 לי בשנה ; את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות באשר
 צויתך למען חדש זאכיב כי יוצאת ממצרים ולא יראו פני רוקם
 ; וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסיף בצאת
 השנה באספק את מעשיך מן השדה ; שלש פעמים בשנה יראה כל
 זכורך אל פני האדון יהוד ; לא תזכח על חמץ דם זבח ולא ילון
 חלב חגי עד בקר ; ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוד ארצך
 לא תבשל גדי בחלב אמו ;

שורך מלאך לפניך לשמך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכנתי
 ; והשמר מפניו ושמע בקלו אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם כי ש
 שמו בקרבו ; כי אם שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר
 ואביתי את איביך וצרתי את צרריך ; כי יולך מלאכי לפניך והביאך
 אל האמרי והחתי והפרזי והכנעני החגי והיבסי והכחזתי ; לא
 תשתחוה לאלוהיהם ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם כי הרם
 תורסם ושבר תשבר מצבתיהם ; ועברתם את יהוד אלדיכם וברך א
 את לחמך ואת מימך והסרתיו מחלה מקרבך ;
 לא תהיה משפלה ועקרה בארצך את מספר ימך אמלא ;

Ex

משפטים

את אמתו אשר לא לפניך והמתו את כל העם אשר תבא בהם ונתתו
את כל איביך אליך ערף ושלחתו את הצרעה לפניך וגרשה את
החיי את הפנעני ואת החמני מלפניך ו לא אנרשנו מפניך בשנה א
אחת פן תהיה הארץ שממה ורבה עליך חית השדה : מעט מעט א
אנרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ ושתי את גבולך
מים סוף ועודים פלשתים וממזכר עד הנחל בני אתן כידכם את
לשבי הארץ וגרשתמו מפניך : לא וזכרת להם ולא ליהם ברית :
לא ישבו בארצך פן יחטאו אתך לי כי תעבד את אלדיהם בני יהוה
לך למזקש ואל משה אמר עלה אל

22

יהוד אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם
מרחק ו נגש משה לבדו אל יהוד והם לא נגשו והעם לא יעלו ע
עמו ו יוכא משה ויספר לעם את כל דברי יהוד ואת כל המשפטים
ניעו כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יהוד נעשה ו
ויכתב משה את כל דברי יהוד וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר
ושתי עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל וישלח את בער
בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוד פרים ויקח
משה חצי הדם וישם באגנת ויחצי הדם זרק על המזבח ויקח
ספר דברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוד נעשהו
ונשמע ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם ברית
אשר ברית יהוד עמכם על כל הדברים האלה ויעל משה ואהרן
נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל ויראו את אלדי ישראל ותחת
רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר ואל אצילי בני
ישראל לא שלח דו ויחזו את האלדים ויאכלו וישתו :

ויאמר יהוד אל משה עלה אלי ההרה והיה שם
ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם :
ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלדים ואל הזקנים

תרומה

אמר שכו לכו כחוד עדי אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם
מי בעל דברים וגש אלהם ויעל משה אל ההר ויכס הענן את
ההר וישכן כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים
ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן וימראה כבוד יהוה כ
כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל ויבא משה בתוך ה
הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה

וידבר

24

יהוה אל משה לאמר דבר אל בני
ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל
איש אשר ידבנו לבו תקחו את ת

תרומתי וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת
ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים וערות תחשים ועצי שטים
ושמן למאור בשמים לשמן המשחה ולקטרת הסמים
לאפר ולחשן ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ככל אשר אני
מראה אתך את תכנית המשכן ואת תכנית כל כליו וכן תעשו
ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארבו
ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קומתו ורצפית אתו זהב טהור מבית
ובחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב ויצקת לו ארבע
טבעות זהב ונתת על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על צלעו האחת
ושתי טבעת על צלעו השנית ועשית כדי עצי שטים ורצפית א
אתם זהב והבאת את הדבדים בטבעת על צלעת הארץ לשאת
את הארץ בהם בטבעת הארץ יהיו הדבדים לא יסרו ממנו ונתת
אל הארץ את הערת אשר אתן אליך ועשית
בפרת זהב טהור אמתים וחצי ארבה ואמה וחצי רחבה

Ex

תרומה

ועשית שנים כרכים וזהב מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת ו
ועשה כרכ אחד מקצה מזה וכרכ אחד מקצה מזה מן הכפרת ת
תעשו את הכרכים על שני קצותיו והיו הכרכים פרשי כנפים ל
למעלה סככים כנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו אל ה
הכפרת והיו פני הכרכים ונתת את הכפרת על הארץ מלמעלה
ואר הארץ תתן את הערת אשר אתך אליך ונועדתי לך שם ו
נדברתי אתך בעד הכפרת מבין שני הכרכים אשר על ארון הערת
את כל אשר אצנה אתך אל בני ישראל ו
ועשית
שלחן עצי שטים אמתים ארבו ואמה רחבו ואמה וחצי קומתו ו
וצפית אתו זהב טהור ועשית לו זר זהב סביב וועשית לו מסגרת
טפח סביב ועשית זר זהב למסגרתו סביב וועשית לו ארבע טבעת
זהב ונתת את הטבעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו ול
לעמ' המסגרת תהיו הטבעת לכתים לכדים לשאת את השלחן ו
ועשית את הדבדים עצי שטים וצפית אתם זהב ונשא בם את השלחן
ועשית קערותיו וכפתיו וקשתיו ומבוקיתיו אשר יסך בהן זהב טהור
תעשה אתם ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד ו
ועשית כברת זהב טהור בקשה תעשה המנרה ליריבה
וקנה גביעה כפתורה ופרחיה ממנה יהיו וששת קנים יצאים מ
מצדיה שלשה קני מנרה מצדה האחר ושלשה קני מנרה מצדה
השני שלשה גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח ושלשה
גביעים משקדים בקנה האחד כפתר ופרח כן לששת הקנים היצאים
מן המנרה ובמנרה ארבעה גביעים משקדים כפתורה ופרחיה ו
וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה ו
וכפתר תחת שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים מן הכנרה ו
כפתוריהם וקנתם ממנה יהיו כלם מקשה אחת זהב טהור ו
ועשית את ברתיה שבעה והעלה את ברתיה והאיר על עבר פניה

90

ובל קדוה ומחנתיה זהב טהור : ככר זהב טהור יעשה אתה את כל
הכלים האלה : וראיה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה כבוד :

26
ואת המשכן תעשה עשור יריעת שש משור ותכרת
וארגמן ותולעת שני פרכים מעשה חשב תעשה אתם : ארדה
היריעה האחת שמונה ועשרים באמה ורחב ארבע באמה היריעה
האחת מדה אחת לכל היריעת : חמש היריעת תהיה חברת אשה
אל אחתה וחמש יריעות חברות אשה אל אחתה : ועשית ללאת
תכלת על שפת היריעה האחת בקצה בחכרת וכן תעשה בשפת
היריעה הקיצונה במחברת השנית וחמשים ללאות תעשה ביריעה
האחת חמשים ללאות תעשה בקצה היריעה אשר במחברת
השנית מקבילת הלאות אשה אל אחתה : ועשית חמשים קרסי
זהב חברת את היריעת אשה אל אחתה בקרסים וזה המשכן א
אחד : ועשית יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי

עשרה יריעת תעשה אתם ארד היריעה האחת שלשים באמה ורחב
ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת לעשתי עשרה יריעת :
וחברת את חמש היריעת לכר ואת שש היריעת לכר וכפלת את
היריעה הששית אל מול פני האהל : ועשית חמשים ללאות על שפת
היריעה האחת הקיצנה בחכרת וחמשים ללאות על שפת היריעה
החכרת השנית : ועשית קרסי נחשת חמשים וחבאת את הקרסים
בללאות וחברת את האהל וזה אחד : וסרח העורף ביריעת האהל
חצי היריעה העורפת תסרח על אחרי המשכן : והאמה מזה והאמה
מזה בעורף בארד יריעת האהל וזה סרוח על צדי המשכן מזה ומזה
לכפתו : ועשית מכסה לאהל ערת אילים מאדמים ומכסה ערת
חמשים מלמעלה : ועשית את הקרשים למשכן

עצי שטים עמודים : עשור אמות ארד הקרש ואמה וחצי האמה ר
רוחב הקרש האחד : שתי יריות לקרש האחד משלבת אשה אל א

Ex

תרומו

אזתה בן תעשה לכל קרשי המשכן : ועשית
את הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת נבנה תימנה ווארבעים
אדני כסף תעשה תחת עשרים קרש שני אדנים תחת הקרש ה
האחד לשתי ידתי ושני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתי :
ולצלע המשכן השנית לפאת צפון עשרים קרש ווארבעים אדניהם
כסף שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש ה
האחד : ולירכתי המשכן ימה תעשה ששה קרשים : ושני קרשים
תעשה לבקעת המשכן בירכתים : ויהי תאמם מלבטה ויחול
יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת כן יהיה לשניהם לשני
המקצעת יהיו ויהיו שפניה קרשים ואדניהם כסף ששה עשר אדנים
שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחר :
ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשכן האחד : ו
חמשה בריחם לקרשי צלע המשכן השנית וחמשה בריחם ל
לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה ויהי הבריח התיכן בתוך הקרשים
מברח מן הקצה אל הקצה ואת הקרשים תצפה זהב ואת ה
טבעתיהם תעשה זהב בתים לבריחם וצפית את הבריחם זהב :
והקמת את המשכן כמשפטן אשר הראית בור :
ועשית פרכת תכלת וארגמן ותלעת שני ושש משור מעשה
חשב ועשה אתה כרבים ונתת אתה על ארבעה עמודי שטים מצפים
זהב וזיהם זהב על ארבעה אדני כסף ונתת את הפרכת תחת ה
הקרסים והבאת שמה מבית לפרכת את ארון העדות והכדילה ה
הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים ונתת את הכפרת
על ארון העדות בקדש הקדשים ושמת את השלחן מחוץ ל
לפרכת ואת המנרה נכח השלחן על צלע המשכן תימנה והשלחן
תתן על צלע צפון ועשית מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ו
ותולעת שני ושש משור מעשה רקס :

ועשית למסוך חמשה עמודי שטים וצפית אתם זהב ויהם זהב ו
 וצקת להם חמשה אדני נחשת : ועשית את
 המזבח עצי שטים חמש אמות ארך וחמש אמות רחב רבוע יהיה
 המזבח שלש אמות קמתו : ועשית קרבתיו על ארבע פתתיו ממנו
 תהיון קרבתיו וצפית אתו נחשת : ועשית סרתיו לרשנו ועיני
 ומרקתיו ומזלגתיו ומחתתיו לכל בלוי תעשה נחשת : ועשית
 לו מכבד מעשה רשת נחשת ועשית על הרשת ארבע טבעת
 נחשת על ארבע קצתיו : ונתת אתה תחת כרכב המזבח מלמטה
 היתה ורשת עד חצי המזבח : ועשית בדים למזבח בדי עצי ש
 שטים וצפית אתם נחשת : והובא את בדיו בטבעת והיו הבדים
 על שתי צלעות המזבח בשאת אתו נכבד לחת תעשה אתו כאשר
 הראה אתך בהר בן יעשו : ועשית את חצר
 המשכן לפאת נגב תימנה קלעים לחצר שש משור מאה באמה
 ארך לפאה האחת : ועמודיו עשרים ואדניהם עשרים נחשת ויה
 העמודים וחשקיהם כסף : וכן לפאת צפון בארך קלעים מאה ארך
 ועמודיו עשרים ואדניהם עשרים נחשת ויה העמודים וחשקיהם כסף :
 ורחב החצר לפאת ים קלעים חמשים אמה עמודיהם עשרה ו
 ואדניהם עשרה : ורחב החצר לפאת קדמה מורחה חמשים אמה :
 וחמש עשרה אמה קלעים לבתף עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה :
 ולבתף השנית חמש עשרה קלעים עמודיהם שלשה ואדניהם ש
 שלשה : ולשער החצר כסף יעשרים אמה תבלת וארגמן ותולעת
 שני ושש משור מעשה רקס עמודיהם ארבעה ואדניהם ארבעה :
 כל עמודי החצר סביב מחשקים כסף ויהם כסף ואדניהם נחשת :
 ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים בחמשים וקמה חמש אמות
 שש משור ואדניהם נחשת : לכל בלוי המשכן בכל עבודתו וכל
 יתדתו וכל יתדת החצר נחשת : פ פ פ

ואתה

תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן
 זית זך בתית למאור להעלות נר תמיד
 באהל מעד מחוץ לפרכת אשר על-

28

העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת עולם
 לדרתם מאת בני ישראל ואתה הקרב

אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי
 אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן ועשית בגדי קדש
 לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת ואתה תדבר אל כל חכמי לב
 אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי
 ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת
 ואכנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו ליו והם יקחו
 את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש
 ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת

שני ושש משור מעשה חשב שתי כתפת חכרת יהיה לו אל שני
 קצתיו וחרב וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב
 תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משור ולקחת את שתי אבני
 שום ופתחת עליהם שמות בני ישראל ושהמשמתם על האבן
 האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן השנית כתולדתם
 מעשה חרש אבן פתוחי חתם תפתח את שתי האבנים על שמות
 בני ישראל מסכת משבצות זהב תעשה אתם ושמת את שתי ה
 האבנים על כתפת האפד אבני זכר לבני ישראל ונשא אהרן את
 שמות לפני יהוה על שתי כתפיו לזכר ועשית
 משבצות זהב ושתי שרשרת זהב טהור מגבולת תעשה אתם מעשה
 עבת ונתת את שרשרת העבת על המשבצת ועשית חשן מ
 משפט מעשה חשב כמעשה אפד תעשנו זהב תכלת וארגמן ו
 ותולעת שני ושש משור תעשה אתו רכוע יהיה כפול

תצוה

זרת ארכו חרת רחבו ; ומלאת בן מלאת אבן ארבעה טורים אבן
 פזר אדם פסדה וברקת חסור האחד והחסור השני נפך ספיד וחרט
 ; וחסור השלישי לשם שכן ואחר מהו ; וחסור הרביעי תרשיש ושהם
 וישפה משבצים זהב וזהו כמלואתם ; והאבנים תהיון על שמת
 בני ישראל שמים עשרה על שמתם פתוהי הותם איש על שמו
 תהיון לשני עשר שבט ; ועשית על החשן שרשת ובלת מעטה
 עבת זהב מהור ועשית על החשן שתי טבעות זהב ונתת את שתי
 הטבעות על שני קצות החשן ; ונתתה את שתי עבלת הזהב על
 שתי הטבעות אל קצות החשן ; ואת שתי קצות שתי העבלת תתן
 על שתי המשבצות ונתתה על כתפות האפוד אל כול פניו ועשית
 שתי טבעות זהב ושמת אתם על שני קצות החשן על שפתו אשר
 אל עבר האפוד ביתה ; ועשית שתי טבעות זהב ונתתה אתם על
 שתי כתפות האפוד מלמטה ממול פניו לעמת מחברתו ממעל
 לחשב האפוד ; ורכסו את החשן מטבעתו אל טבעת האפוד
 בפתי תבלת להיות על חשב האפוד ולא יזח החשן מעל האפוד ;
 ונשא אהרן את שמות בני ישראל בחשן המשפט על לבו בבאן
 אל הקדש לזכרון לפני יהוד תמיד ; ונתת אל חשן
 המשפט את האורים ואת התמים והיו על לב אהרן בבאן לפני
 יהוד ונשא אהרן את המשפט בני ישראל על לבו לפני יהוד תמיד ;
 ועשית את מעיל האפוד כליל תכלת ; וזהה פי
 ראשו בתוכו שפה ידה לפיו סביב מעטה ארג כפי תתרא ויהה
 לו לא יקרע ; ועשית על שוליו רמני תכלת וארגמן ותולעת שני
 על שוליו סביב ופעמני זהב בתוכם סביב ; פעמן זהב ורמון פעמן
 זהב ורמון על שוליו המעיל סביב ; וזהה על אהרן לשרת ונשמע
 קולו בבאן אל הקדש לפני יהוד ובצאתו ולא ימות ;
 ועשית ציצן זהב מהור ופתחת עליו פתותי חתם קדש ליהוד ;

ושמת אתך על פתיל תכלת וזוה על המצנפת אל מול פני ה
 המצנפת יהיה : והיה על מצע אהרן וכשא אהרן את עון הקדשים
 אשר יקרישו בני ישראל לכל מתנת קדשיהם וזוה על מצחו
 תמיד לרצון להם לפני יהוה : ושביצת הכתנת שש ועשית מצנפת
 שש ואבנט תעשה מעשה רקס וזלכני אהרן תעשה כתנת ועשית
 להם אבנטים ומנבעות תעשה להם לכבוד ותפארת : והלבשת
 אתם את אהרן אהיך ואת בניו אתו ומשחת אתם ומלאת את ידם
 וקדשת אתם וכהנו לי : ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה
 במתנים ועד ירכים יהוה : והיו על אהרן ועל בניו כבאם אל אהל
 מועד או בגשחם אל המזבח לשרת בקדש ולא ישא עון ומתו
 חקת עולם לו לזרעו אחיו :
 וזה הדבר אשר

29

תעשה להם לקדש אתם לכהן לי לקח פר אחד בין בקר ואלים
 שנים תמימים : ולחם מצות וחלת מצת בלולת בשמן ורקיקי מ
 מצות משחים בשמן סלת חטים תעשה אתם : ונתת אותם על סל
 אחד והקרכת אתם בסל ואת הפר ואת שני האילים : ואת אהרן
 ואת בניו תקריב אל פתח אהל מועד ורחצת אותם במים : ולקחת
 את הבגדים והלבשת את אהרן את הכתנת ואת מעיל האפד ואת
 האפד ואת החשן ואפדת לו בחשב האפד : ושמת המצנפת
 על ראשו ונתת את נזר הקדש על המצנפת : ולקחת את שמן
 המשחה ויצקת על ראשו ומשחת אתו : ואת בניו תקריב והלבשתם
 כתנת וחגרת אתם אבנט אהרן ובגיו וחבשת להם מנבעת והיתו
 להם כהנה חקת עולם ומלאת יד אהרן ויד בניו : והקרכת את
 הפר לפני אהל מועד וכמך אהרן וכניו את ידיהם על ראש הפר :
 ושחטת את הפר לפני יהוה פתח אהל מועד : ולקחת כדס הפר
 ונתתה על קרנות המזבח באצבעך ואת כל הדם תשפך אל יסוד
 המזבח : ולקחת את בל החלב המכסה את הקרב ואת היותרת על

הכבוד ואת שמי הכלית

49

תצוה

ואת החלב אשר עליהן והקמרת המזבחה ואת בשר הפר ואת ערו
 ואת פרשו תשרף באש מחוץ למחנה חטאת היא ואת האיל האחד
 תקח וסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל ושחטת את האיל
 ולקחת את דמו וזרקת על המזבח סביב ואת האיל תנתח לנתחיו
 ורחצת קרבו וכרעיו ונתת על נתחיו ועל ראשו והקמרת את
 כל האיל המזבחה עלה ורא ליהוד ריח ניחוח אשה ליהוד הוא
 ולקחת את האיל השני וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל
 ושחטת את האיל ולקחת מדמו ונתתה על חנוך אהרן ועל ח
 חנוך אהרן ובניו הימנית ועל בהן דם הימנית ועל בהן רגלם הימנית
 וזרקת את הדם על המזבח סביב ולקחת מן הדם אשר על המזבח
 ומשמן המשחה וזית על אהרן ועל בניו ועל בניו ועל בניו
 בניו אתו וקדש הוא ובניו ובניו ובניו בניו אתו ולקחת מן האיל
 החלב והאליה ואת החלב המכסה את הקרב ואת יתרת הכבד ואת
 שתי הכליות ואת החלב אשר עליהן ואת שוק הימין כנאיל מ
 מלאים הוא וכבר לחם אחת וחדית לחם שמן אחת ורקיק אחד
 מסל המצות אשר לפני יהוד ושמת הכל על כפי אהרן ועל כפי
 בניו והנפת אתם תנופה לפני יהוד ולקחת אתם מידיהם והקמרת
 המזבחה על העלה לריח ניחוח לפני יהוד אשה הוא ליהוד ולקחת
 את החזה מאיל המלאים אשר לאהרן והנפת אתו תנופה לפני יהוד
 וזהו לך למכנה וקדש את חזה התנופה ואת שוק התנופה אשר
 הוגף ואשר דורס מאיל המלאים מאשר לאהרן ומאשר לבניו וזהו
 לאהרן ובניו לחק עולם מאת בני ישראל כי תרומה הוא ותרומה
 יהיה מאת בני ישראל מובחו שלמיהם תרומתם ליהוד ובניו
 הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריהם למשחה בהם ולמלא כס את
 דם שבעת ימים יבשם הכהן תחתיו מבניו אשר יבא אל אהל
 מועד לשרת בקדש ואת איל המלאים תקח ובשלת את בשרן

Ex

תצוה

במקום קדש : ואכל אהרן ובניו את בשר האיל ואת הליחם אשר
 בסל פתח אהל מועד : ואכלו אתם אשר כפר בהם למלא את ידים
 לקדש אתם חזר לא יאכל כי קדש הם : ואם יתור מבשר המלאים
 וכן הליחם עד דבקר ושרפת את דגתו באש לא יאכל כי קדש
 הוא : ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר צויתני אתכה שבעת
 ימים תמלא ידים : ופר וטאת תעשה ליום על הכפרים וחסאת
 על המזבח בכפרך עליו ומשחת אתו לקדשו : שבעת ימים ת
 תכפר על המזבח וקדשת אתו והיה המזבח קדש קדשים כל ה
 הנגע במזבח יקדש :
 והאשר תעשה על

המזבח כבשים בני שנה שנים ליום תמיד : את הכבש האחד
 תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים : ועשרן סלת
 בליל בשמן בתית רבע הזון ונסך רביעת הזון יין לכבש ואחר :
 ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר ובנסכה
 תעשה לה לריח נחוח אשה ליהוד : עלת תמיד לדרתיכם פתח
 אהל מועד לפני יהוד אשר אועד לכם שמה לדבר אליך שם :
 ונעורתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבדי : וקדשתי את אהל מ
 כועד ואת המזבח ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי : ושכנתי
 בתוך בני ישראל והייתי להם לאלדים : וירעו כי אני יהוד אלדיהם
 אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לשכני בתוכם אני יהוד א
 אלדיהם :
 ועשית מזבח מקטר קטרת עצי

30

שטים תעשה אתו : אמה ארכו ואמה רחבו רכנע יהיה ואמתים
 קומתו ממנו קרנותיו : וצפית אתו זהב טהור את גגו ואת ק
 קירותיו סביב ואת קרנותיו ועשית לו זהב סביב : ושתי טבעת
 זהב תעשה לו מתחת לזרו על שתי צלעותיו תעשה על שני צדיו
 וזוה לבתים לבדים לשאת אתו בהמה : ועשית את הבדים עצי
 שטים וצפית אתם זהב ונתתה אתו לפני הפרכת אשר על ארון

50

העדות לפני הכפרת אשר על העדת אשר ארעד לך שמה והקטיר
עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר כהשיבו את דברת יקטורנה
ובהעלות אהרן את דברת בין הערבים יקטורנה קטרת תמיד לפני
יהוד לדרתיכם : לא תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסך לא
תכבו עליו : וכפר אהרן על קרבתיו אחת בשנה מיום חטאת ה
הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם קדש קדשים וזא ליהוד

וידבר

יהוה אל משה לאמר כי תשא את ראש בני
ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפש
ליהוד בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף כפקוד
אתם : זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקוש
עשרים גרה השקל מחצית השקל חרומה ליהוד : כל העבר על
הפקדים מבו עשרים שנה ומעלה יתן תרומת יהוד : העשיר לא
יחבה וחרל לא ימעיט במחצית השקל לתת את תרומת יהוד לכפר
על נפשתיכם : ולקחת את כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת
אתו על עבדת אהל מועד וזהו לבני ישראל לזכרון לפני יהוד
לכפר על נפשתיכם : וידבר יהוד אל משה לאמר :
ועשית ביור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בן אהל מועד
ובין המזבח ונתת שמה מים : ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם
ואת רגליהם : בכאם אל אהל מועד ורחצו מים ולא ימתו או ב
גשמים אל המזבח לשרת להקטיר אשה ליהוד : ורחצו ידיהם
ורגליהם ולא ימתו וזהו להם חק עולם לו ולזרעו לדרתם
וידבר יהוד אל משה לאמר : ואתה קח לך בשמים ראש
גד דרור חמש מאות וקמנן בשם מחציתו חמישים ומאתים וקנה
בשם חמישים ומאתים : וקנה חמש מאות בשקל הקדש ושמן ית

הן וועשית אתו שמן משחת קדש רקח מרקחת מעשה רקח ש
 שמן משחת קדש יהיה ומשחת בו את אהלמועד ואת ארון הע
 העדת ואת השלחן ואת כל כליו ואת המנרה ואת כליו ואת
 מזבח הקטרת ואת מזבח העלה ואת כל כליו ואת הכיור
 ואת בנו וקדשת אתם ודיו קדש קדשים כל הנגע בהם קדש ו
 ואת ארון ואת בניו תמשח וקדשת אתם לכהן ליו ואל בני ישראל
 תדבר לאמר שמן משחת קדש יהיה זה לי לדרתיכם ועל בשר א
 אדם לא יסד ובמתכנתו לא תעשו במהו קדש הוא קדש יהיה לכם
 איש אשר ירקח במהו ואשר יתן ממנו על זר ונכרת מעמיו ו

ויאמר יהוד אל משה קח לך סמים נטף ושחלת ו
 חלבנה סמים ולבנה וכה בד בכר יהיה ועשית אתה קטרת רקח
 מעשה רקח כמלח טהור קדש ושחקת ממנה חזק ונתת ממנה
 לפני העדת באהל מועד אשר אעוד לך שמה קדש קדשים תהיה
 לכם והקטרת אשר תעשה במתכנתה לא תעשו לכם קדש תהיה
 לך ליהוד איש אשר יעשה כמהו להרחיב בה ונכרת מעמיו ו

31

וידבר יהוד אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל בן
 אורי בן חור למטה יהודה ואמלא אתו רוח אלדים בחכמה ובתבונה
 וברעת ובכל מלאכה ולחשב מחשבתל עשות בזהב ובכסף וכנחשת
 וכחורשת אבן למלאות וכחורשת עץ לעשת בכל מלאכה ואני הנה
 נתתי אהל את אהליאב בן אחיסמך למטה דן ובלב כל חכם לב נ
 נתתי חכמה ועשו את כל אשר צויתך ואת אהל מועד ואת הארץ
 לעדת ואת הפפרת אשר עליו ואת כל כלי האהל ואת השלחן
 ואת כליו ואת המנורה הטהורה ואת כל כליה ואת מזבח הקטרת
 ואת מזבח העלה ואת כל כליו ואת הכיור ואת בנו ואת בני ה
 השרד ואת בני הקדש לארון הכהן ואת בניו לכהן ואת
 שמן המשחה ואת קטרת הסמים לקדש ככל אשר צויתך יעשו ו

ויאמר יהוד אל משה לאמר : ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך את שבתתי תשמרו כי אלה הוא ביני וביניכם לדורותיכם לדעת כי אני יהוד מקדשכם : ושמרתם את השבת כי קדש הוא לכם מח ליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה ונכרותה הנפש ההוא מקרב עמיהו: ששת ימים יעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון קדש ליהוד כל העשה מלאכה ביום השבת מות יומת : ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ב ברית עולם: בני ובין בני ישראל אות הוא לעולם כי ששת ימים עשה יהוד את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש : ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בודר סני

32

שני לחת העדת לחת אכן כתבים באצבע אלוים : וירא העם כי כשש משה לרדת מן ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלוים אשר ילכו לפנינו כי זהו משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו : ויאמר אלהם אהרן פרקי נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם ובנותיכם והביאו אלי ויפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם ויביאו אל אהרן : ויקח מ מידם ויצר אתו בחרט ויעשו עגל מסכה ויאמרו אלה אליך ישראל אשר העלך מארץ מצרים : וירא אהרן ויכן מזבח לפניו ויקרא אהרן ויאמר חג יהודי מחר : וישכימו ממחרת ויעלו עלת ויגשו שלמים וישב העם לאכל ושתו ויקמו לעזק :

וידבר יהוד אל משה לך דוד כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים : סרו מחר מן הדרך אשר צויתם עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויבחוהו לו ויאמרו אלה אליך ישראל אשר העלך מארץ מצרים : ויאמר יהוד אל משה ראתי את העם הזה והנה עם קשה עורף הוא : ועתה הניחה לי יהוד אפי בהם ואבלם ואעשה אתך לגוי גדול : ויחל משה את פני יהוד

Ex

תשא

אלדיו ויאמר למה יהודי יחזרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וכבוד חזקה למה ויאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך וזכר לאברהם ליעזק ולישראל ע עבדיך אשר נשבעת להם כך ותדבר אליהם ארבה את זרעכם כמלכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם וינחם יהודי על הרעה אשר דבר לעשות לעמו :

ויפן וירד משה מן ההר ושני לחת העדת בידו לחת כתבים בשני עבריהם מזה ומזה הם כתבים והלחת מעשה אלדים המה והמכתב מכתב אלדים הוא חרות על הלחת וישמע יהושע את קול העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה ויאמר אין קול ענות גבורה ואין קול ענות חלושה קול ענות אנכי שמע ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחלות ויחר אף משה וישלך בידו את הלחת וישבר אתם תחת ההר ויקח את העגל אשר עשו וישרף באש ויטחן עד אשר דק יהודי על פני המים וישק את בני ישראל ויאמר משה אל אהרן מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדלה ויאמר אהרן אל יחר אף אדני אתה ידעת את העם כי ברע הוא ויאמרו לי עשו לנו אלדים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לנו ונאמר להם למי זהב התפרקו ויתגד לי ואשל יכנהו באש ויצא העגל הזה וירא משה את העם כי פרע הוא כי פרעה אהרן לשמעה בקמיהם וייעמד משה בשער המחנה ויאמר מי יהודי אלי ויאספו אליו כל בני לוי ויאמר להם כה אמר יהודי אלודי ישראל שימו איש חרבנו על ירכו עברו ושובו משער לשער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרבו ויעשו בני לוי כדבר משה ויפל מן העם ביום

הוא כשרשת אלפי אשׁ : ויאמר משה מלאידיכם היום ליהוד כי
אשׁ בכנו ובאחיז ולחת עליכם היום ברכה : ויהי כמזורת ויאמר
משה אל העם אתם חטאתם חטאה גדלה ועתה אעלה אל יהוד אולי
אכפרה בעד חטאתכם : וישב משה אל יהוד ויאמר אנא חטא העם
היה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב : ועתה אם תשא חטאתם
ואם אין בחני נא מספרך אשר כתבת :

יהוד אל משה מי אשר חטא לי אמחנו מספרי : ועתה לך נהיה את
העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכיך לפניך ובינים פקדי ו
ופקדתי עליהם חטאתם ויהי יהוד את העם על אשר עשו את העגל
אשר עשה ארץ :

33

עלה מזה אתה והעם אשר העלית בארץ מצרים אל הארץ אשר
נשבעתי לאברהם ליעקב וליצחק וירעקב לאמר לורעך אתננה ולשחתי
לפניך כראשׁ וגרשתי את הכנעני האמרי חזתי והפרזי וחזי
והיבסי : ואל ארץ זבת חלב ודבש כי לא אעלה בקרבך כי עם קשה
ערף אתה פן אכלך בדרך : וישמע העם את הדיבר הרעהה
ויחאבלו ולא שחו אשׁ עדין עליה :

יהוד אל משה אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערף רגע אחד
אעלה בקרבך וכליתוך ועתה הורד עידי מעליך ואעשה מה אעשה
לך : ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב : ומשה יקח את
האהל ונסה לו כחוצץ למחנה הרחוק מן המחנה וקרא לו אהל מועד
והיה כל נבבקש יהוד יצא אל אהל מועד אשר כחוצץ למחנה : והיה
כצאת משה אל האהל יקמו כל העם ונצבו אשׁ פתח האהל וחיטו
אתי משה עד באו האהלה : והיה כבא משה האהלה ירד עמדת
הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה : וראה כל העם את עמוד
הענן עמד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו אשׁ פתח אהל :
ודבר יהוד אל משה פנים אל פנים כאשר דבר אשׁ אל רעהו

Ex

תשא

ושב אל המחנה ומשרתו ידוע כן בן נער לא ימש מתוך האהל
 ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר
 אליהעל את העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר תשלח עמי
 ואתה אמרת ידעתך בשם וגם מצאת חן בעיני ועתה אם נא
 מצאתי חן בעיניך הודיעני נא את דרכך ואדעך למען אמצא חן
 בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה ויאמר פני ולכו והניחתי לך
 ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל העלנו מזה ונבחיחודע
 אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלא בלכתך עמנו ו
 נפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה ו

ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה
 כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם ויאמר הראני נא את כבודך ו
 ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם יהוה לפניך
 ונחתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם ויאמר לא תוכל
 לראת את פני כי לא יראני האדם וחי ויאמר יהוה הנה מקום
 אתי ונצבת על הצור והוא בעבור כבדי ושמתך בנקרת הצור
 ושכתי כפי עליך עד עברי והסרת את כפי וראית את אחי ופני
 לא יראו ויאמר יהוה אל משה פסל

3x

לך שני לוחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלוחת את הדברים
 אשר היו על הלוחת הראשנים אשר שברת וזהו נכון לבקר ועלית
 בכקר אל הר סיני ונצבת לו שם על ראש ההר ואיש לא יעלה
 עמך וגם איש אל ירא ככל ההר גם הצאן והבקר אל ידעו אל
 מול ההר והוא ופסל שני לוחת אבנים כראשנים וישכם משה
 בכקר ייעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לוחת
 אבנים ויירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה ויעבר
 יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד
 ואמת ונער חסד לאלפים בשא עון ופשע וחטאה ונקמה לא ינקם

53

פקדו עון אבת על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל רבעים ;
 ויזכר משה וימד ארצה וישתחו ; ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך
 אדני ייך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעווננו
 ולחטאתנו ונחלתנו ; ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל עמך
 אעשה נפלאות אשר לא נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל
 העם אשר אתה בקרבו את מעשה יהודי כי גורא הוא אשר אני
 עשה עמך ; שבר לך את אשר אנכי מצוך היום הכני גרש מפניך
 את האמרי והכנעני והחתי והפרזי ורזי ודיבסי ; והשמר לך פן
 תכרת ברית לישב הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש
 בקרבך ; כי את מזבחתם תתעון ואת מצבתם תשברון ואת א
 אשריו תכרתון ; כי לא תשמוחהו לאל אחר כי יהודי קנא שמו אל
 קנא הוא ; פן תכרת ברית לישב הארץ וזנוי אחרי אלהים תחול
 לאלדיהם וקרא לך ואכלת מזבחו ; ולקחת מבנותי לבנותך וזנוי ב
 בנותי אחרי אלהיהן וזנוי את בניך אחרי אלהיהן ; אליו מסכה
 לא תעשה לך ; את חג המצות תשמור שבעת ימים תאכל מצות
 אשר ציתך למועד חודש האביב כי בחודש האביב יצאת ממצרים ;
 כל פטר רחם ליוכל מקנך תזכר פטר שזר ושה ; ופטר חמור
 תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא
 יראו פני ריכם ; ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחורש
 ובקציר תשבת ; וזנו שבעת תעשה לך בכגרי קציר חטים וזנו ה
 ואסף תקופת השנה ; שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את
 פני האדון יהודי אלדי ישראל ; כי אורש גוים מפניך והרחבתי את
 גבולך ולא יחמו איש את ארצך בעלתך לראות את פני יהוד
 ארדיך שלש פעמים בשנה ; לא תשחט על חמץ דם זבחך ולא
 ילך לבקר זבח חג הפסח ; ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוד
 ארדיך לא תבשל גדי בחלב אמור ; ויאמר

יהוד' אל משה כתב לך את הדברים והאלה כי על פי הדברים ה
 האלה כרתו אתך ברית ואת ישראל ויהו' שם עם יהוד' ארבעים
 יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתו וכתב על הלחת
 את דברי הברית עשרת הדברים ויהו' ברדת משה מחד סיני
 ושני לחת העדת' ביד משה ברדתו מן החד ומשה לא ידוע כי
 קרן עור פניו בדברו אתו וירא אהרן וכל בני ישראל את משה
 והנה קרן עור פניו ויראו מנגשת אליו ויקרא אלהם משה ושכב
 אליו אהרן וכל הנשאים בעדה וידבר משה אלהם ואתחייב נגשו
 כל בני ישראל ויצום את כל אשר דבר יהוד' אתו בחד סיני ויכל
 משה מדבר אתם ויתן על פניו מסכה ויבכא משה לפני יהוד'
 לדבר אתו יסיר את המסכה עד צאתו ויצא וידבר אל בני ישראל
 את אשר יצוה וראו בני ישראל את פני משה כי קרן עור פני מ
 משה והשיב משה את המסכה על פניו עד באו לדבר אתו :

34

ויקהל

משה את כל עדת בני ישראל ויאמר
 אלהם אלה הדברים אשר צוה יהוד' ל
 לעשות אתם : ששת ימים תעשה מ
 מלאכה וביום השביעי יהוה לכם קדש שבת שבתון ליהוד' כל ה
 העשה בו מלאכה יומת : לא תכערו אש בכל משבתכם ביום
 השבת ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר
 זה הדבר אשר צוה יהוד' לאמר : קחו מאתכם תרומה ליהוד' כל
 נדיב לבו ויבאה את תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת ו
 נארגון ותולעת שני ושש ועוים ווערת אילים מאדמים וערת ת
 תחשים ועצי שטים ושמן לפאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת
 המסמים ויאבני שהם ויאבני מד' אים לפאור ולחשן וכל חכם לב
 בכם יבאו ועשו את כל אשר צוה יהוד' :

את המשכן את אהלו ואת מכסהו את קרסו ואת קרשיו את ב
 בריחו את עמודיו ואת ארניו ואת הארץ ואת בדיו את הכפרת
 ואת פרכת המסך ואת השלחן ואת בדיו ואת כל כליו ואת לחם
 הפנים ואת מנרת המאור ואת כליה ואת נרתיה ואת שכן המאור
 ואת מזבח הקטרת ואת בדיו ואת שמן המשחה ואת קטרת ה
 הסמים ואת מסך הפתח לפתח המשכן ואת מזבח העולה ואת
 מכבד הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כלי את הכיור ואת כ
 בלו ואת קלעי החצר את עמודיו ואת ארניה ואת מסך שער החצר
 ואת יתרת המשכן ואת יתרת החצר ואת מיתריהם ואת בני
 השדר לשרת בקדש את בני הקודש לאהרן הכהן ואת בני בניו
 לכהן ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה ויבאו כל איש
 אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אתו הביאו את תרומתו
 יהוד למלאכת אהל טועו ולכל עבודתו ולבניו הקדש ויבאו
 האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חו ונים וטבעת וכומז
 כל כלי זהב וכל איש אשר הביף תנופת זהב ליהוד וכל איש א
 אשר נמצא אתו תכלת וארגמן ותולעת שני ושש ועזים וערת א
 אילם מאדמים וערת תחשים הביאו כל מרים תרומת כסף
 ונחשת הביאו את תרומת יהוד וכל אשר נמצא אתו עצי שטים
 לכל מלאכת העבודה הביאו וכל אשה חכמת לב בידה טוו ו
 ויביאו מטווה את התכלת ואת הארגמן את תולעת השני ואת ה
 השש וכל הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה טוו את העזים
 והנשאים הביאו את אבני השדה ואת אבני המולאים לאפור ולחשן
 ואת הבשם ואת השמן למאור ולשמן המשחה ולקטרת הסמים
 כל איש ואשה אשר נרב לבם אתם להביא לכל המלאכה אשר
 צוה יהוד לעשות ביום משה הביאו בני ישראל נדבה ליהוד
 ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא יהוד בשם ב

Ey

ויקהל

36

בצלאל בן אוּרִי בן חוּר לְמֹשֶׁה וְהוֹדָה ו יִמְלֵא אֶתְּךָ רוּחַ אֱלֹדִים בִּ
 בַּחֲכָמָה בְּתוֹכָהּ וּבְדַעַת וּבְכָל מְלָאכָה ו לַחֲשֹׁב מַחֲשַׁבְתֵּךְ לַעֲשׂוֹת
 בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַחֲרֹשֶׁת אֲבָן לְמַלְאֵת וּבַחֲרֹשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת
 כָּל מְלָאכַת מַחֲשַׁבְתֵּךְ וְלַהוֹרֵת נֶתֶן בְּלִבְךָ הוּא וְאַהֲלִיאֵב בֶּן אֶ
 אֲחִיסָמֶךְ לְמִשְׁהָדָן ו מֵלֵא אַתֶּם חֲכָמֵי לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל מְלָאכַת
 חֲרֹשׁ וְחֲשֹׁב וּרְקֵם בְּתִכְלֵת וּבְאַרְגָּמָן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ וְאַרְבֵּ
 עֵשֶׂי כָּל מְלָאכָה וְחֲשֹׁב מַחֲשַׁבְתֵּךְ וְעֵטָה בְּצִלְאֵל וְאַהֲלִיאֵב וְכָל
 אִישׁ חָכֵם לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חֲכָמָה וְתוֹכָנָהּ בְּהִמָּה לְדַעַת לַעֲשׂוֹת
 אֵת כָּל מְלָאכַת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל אִשֶׁר צִוָּה יְהוָה ו וִיקְרָא מֹשֶׁה
 אֶל בְּצִלְאֵל וְאֶל אַהֲלִיאֵב וְאֶל כָּל אִישׁ חָכֵם לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חֲ
 חֲכָמָה בְּלִבְךָ כָּל אִשֶׁר נִשְׂאוֹ לִבּוֹ לְקִרְבָּה אֶל הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת
 אֹתָהּ ו וִיקְחוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הֵבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְמְלָאכַת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ וְהֵם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם עוֹד נְדָבָה
 בְּבִקְרָב בְּבִקְרָ ו וִיבָאוּ כָּל הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים אֵת כָּל מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ
 אִישׁ אִישׁ מִמְּלָאכָתוֹ אֲשֶׁר הִמָּה עֹשִׂים ו וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר
 מִרְבִּים הָעָם לְהֵבִיא מִדֵּי הַעֲבֹדָה לְמְלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת
 אֹתָהּ ו וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּכֹחֶנָה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אֵל יֵעֲשֶׂה
 עוֹד מְלָאכָה לְתִרְוּמַת הַקֹּדֶשׁ וִיבָאוּ הָעָם מְרֵבִיא ו הַמְּלָאכָה הַ
 הַיְהִיתָ דִּים לְכָל הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתֵר ו וַיַּעֲשֶׂה
 כָּל חָכֵם לֵב בְּעֵשֶׂי הַמְּלָאכָה אֵת הַמִּשְׁכָּן עֶשֶׂר יָרֵיעַת שֵׁשׁ מִשׁוֹר
 וְתִכְלַת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי כְּרִבִּים מַעֲשֶׂה חֲשֵׁב עֲשֶׂה אַתֶּם ו אַרְבֶּ
 הַיְרִיעָה הָאֶחָת שְׂמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאֵמָה וְרֹחֵב אַרְבַּע בָּאֵמָה הַיְרִיעָה
 הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְכָל הַיְרִיעוֹת ו וְחֹזֵר אֵת חֲמֵשׁ הַיְרִיעוֹת אֶחָת אֶל
 אֶחָת וְחֹמֶשׁ יָרֵיעַת חֶבֶר אֶחָת אֶל אֶחָת ו וַעֲשֵׂה לָרֵאֵת תִּכְלַת עַל
 שֵׁפַת הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקְצֵה בַּמַּחְבֵּרֵת כֵּן עֲשֶׂה בְּשֵׁפַת הַיְרִיעָה הַ
 חֲצֵינָהּ בַּמַּחְבֵּרֵת הַשְּׁנִיָּה ו חֲמִשִּׁים לָרֵאֵת עֲשֶׂה בַּיְרִיעָה הָאֶחָת

סא

וחמשים ללאת עשה בקצה היריעה אשר במחברת השנית מ
מקבולת הללאת אחת אל אחת ויעש חמשים קרסי זהב ויחבר
את היריעת אחת אל אחת בקרסים ויהי המשכן אחד :

ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת
עשה אתם ו ארך היריעה האחת שלשים כאמה וארבע אמות רחב
היריעה האחת מדה אחת לעשתי עשרה יריעת ו יחבר את חמש
היריעת לבד ואת שש היריעת לבדו ויעש ללאת חמשים על שפת
היריעה הקיצנה במחברת וחמשים ללאת עשה על שפת היריעה
החכרת השניתו ויעש קרסי נחשת חמשים לחבר את האהל להיות
אחד ו יעש מכסה לאהל ערת אילם מאדמים ומכסה ערת תחשים
כלמעה :

ויעש את הקרשים למשכן עצי שטים
עמדים ו עשר אמת ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש ה
האחד ו שתי ידות לקרש האחד משולבת אחת אל אחת בן עשה
לכל קרשי המשכן ו יעש את הקרשים למשכן עשרים קרשים
לפאת נגב תימנה ו וארבעים אדני כסף עשה תחת עשרים ה
הקרשים שני אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידותיו ושני אדנים
תחת הקרש האחד לשתי ידותיו ו יצלע המשכן השנית לפאת
צפון עשה עשרים קרשים ו וארבעים אדניהם כסף שני אדנים
תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד ו הירכתו ה
המשכן ימה עשה ששה קרשים ו ושני קרשים עשה למקצעת ה
המשכן בירכתים ו יהיו תואכסם מלבושה ויהיו תמים אל ראשו
אל השבעת האחת בן עשה לשניהם לשני המקצעת ו יהיו שמנה
קרשים ואדניהם כסף ששה עשר אדנים שני אדנים שני אדנים
תחת הקרש האחד ו יעש ברוחי עצי שטים חמשה לקרשי צלע
המשכן האחת ו חמשה ברוחים לקרשי צלע המשכן השנית ו
חמשה ברוחים לקרשי המשכן לירכתים ימה :

Ex

ויקהל

ויעש את דבריהם התיכן לבדו כתוד הקרשים מן הקצה אל הקצה ו
 זאת הקרשים צפה זהב ואת טבעתם עשה זהב בתים לבריהם ויצף
 את דבריהם זהב ויעש את הפרכת תכלת
 וארגמן ותולעת שני ושש משזר מעשה השב עשו אתה ברבים ו
 ויעש לה ארבעה עמודי שטים ויצפם זהב ויהם זהב ויצק להם א
 ארבעה אדני כסף ויעש מסך לפתח האהל תכלת וארגמן ותולעת
 שני ושש משזר מעשה רקס ואת עמודיו חמשה ואת ויהם ויצפה
 ראשיהם וחשקיהם זהב ואדניהם חמשה נחשת ו

37

ויעש בצלאל את הארן עצי שטים אמתים וחצי ארכו
 ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו ויצפה זהב טהור מבית ומחוץ
 ויעש לו זר זהב סביב ויצק לו ארבע טבעות זהב על ארבע
 פעמיות ושתי טבעות על צלעו האחת ושתי טבעות על צלעו
 השנית ויעש בדי עצי שטים ויצף אתם זהב ויבא את הכדים
 בטבעות על צלעו הארן לשאת את הארן ויעש כפרת
 זהב טהור אמתים וחצי ארבה ואמה וחצי רחבה ויעש שני כרבים
 זהב מקשה עשה אתם משני קצות הכפרת כרוב אחד מקצה מזה
 וכרוב אחד מקצה מזה מן הכפרת עשה את הכרבים משני קצותיו
 ויהיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת
 ופניהם איש אל אחיו אל הכפרת היו פני הכרבים ו

ויעש את השלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה רחבו ואמה
 וחצי קמתו ויצף אתו זהב טהור ויעש לו זר זהב סביב ויעש לו
 מסגרת טפח סביב ויעש זר זהב למסגרתו סביב ויצק לו ארבע
 טבעות זהב ויתן את הטבעות על ארבע הפאות אשר לארבע רגליו
 לעמת המסגרת היו הטבעות בתים לכדים לשאת את השלחן ו
 ויעש את הכדים עצי שטים ויצף אתם זהב לשאת את השלחן ו
 ויעש את הכלים אשר על השלחן את קערתו ואת כפתורו ואת

54

מִנְקִיָּתוֹ וְאֵת הַקְּשׁוֹת אֲשֶׁר יִסַּךְ בָּהֶן זֶה־זֶה טְהוֹר׃

וַיַּעַשׂ אֶת הַמְּנֶרֶה זֶה־טְהוֹר מִקְּשֵׁה עֹשֶׂה אֶת־הַמְּנֶרֶה יִרְכֶּה וְקָנָה גְבִיעֵהָ כַּפְתְּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמְּנֶה הָיוּ׃ וְיִשָּׂה קָנִים וַיֵּצֵאוּ מִצִּדֶּיהָ שְׁלֹשׁ קָנֵי מִצִּדֶּה הָאֶחָד וְשְׁלֹשׁ קָנֵי מִצִּדֶּה הַשֵּׁנִי׃ וְשְׁלֹשׁ גְּבִיעִים מִשְׁקָרִים בְּקָנָה הָאֶחָד כַּפְתֵּר וּפְרָח וְשְׁלֹשׁ גְּבִיעִים מִשְׁקָרִים בְּקָנָה אֶחָד כַּפְתֵּר וּפְרָח׃ כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֵּצֵאוּ מִן־הַמְּנֶרֶה׃ וּבַמְּנֶרֶה אַרְבַּעָה גְּבִיעִים מִשְׁקָרִים כַּפְתְּרֵיהָ וּפְרָחֶיהָ׃ וּכְפַתֵּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמְּנֶה וּכְפַתֵּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמְּנֶה׃ וּכְפַתֵּר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמְּנֶה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיֵּצֵאוּ מִמְּנֶה׃ כַּפְתְּרֵיהֶם וְקָנֹתָם מִמְּנֶה הָיוּ כֹּלָּה מִקְּשֵׁה אֶחָת זֶה־טְהוֹר וַיַּעַשׂ אֶת־כַּפְתְּרֵיהָ שֶׁבַע וּמִלְּקָחֶיהָ וּמִחַתְתֶּיהָ זֶה־טְהוֹר׃ וּבִכֹּר זֶה־טְהוֹר עֹשֶׂה אֹתָהּ וְאֵת כָּל־כֹּלָּהּ׃

עֵצֵי שֹׁטִים אִמָּה אֶרְבֹּל וְאִמָּה רַחְבּוֹ רְבִיעֵי וְאִמָּתִים קָמָתוֹ מִמְּנֶה הָיוּ קָרְנָתָיו׃ וַיִּצַּף אֹתוֹ זֶה־טְהוֹר אֶת־גִּגְלוֹ וְאֶת־קִירָתוֹ סָבִיב וְאֶת־קָרְנָתוֹ וַיַּעַשׂ לוֹ זֶר זֶה־סָבִיב׃ וְשֵׁתִי שִׁבְעַת זֶה־טְהוֹר לְיִמִּתַּחַת לְזֶרֶן עַל־שֵׁתִי צֹלְעֹתָיו עַל־שְׁנֵי צִדָּיו לְבָתִּים לְבָדִים לְטָאת אֹתוֹ בָּהֶם׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים עֵצֵי שֹׁטִים וַיִּצַּף אֹתָם זֶה־טְהוֹר׃ וַיַּעַשׂ אֶת־שִׁמּוֹן הַמִּשְׁחָח קָרֵשׁ וְאֵת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים טְהוֹר מִעֵשֶׂה רִקְחָן׃

וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הָעֹלָה עֵצֵי שֹׁטִים חֲמֵשׁ אַמּוֹת אֶרְבֹּל וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת רַחְבּוֹ רְבִיעֵי וְשֹׁלֵשׁ אַמּוֹת קָמָתוֹ׃ וַיַּעַשׂ קָרְנָתָיו עַל־אַרְבַּע פְּנֵיתָיו מִמְּנֶה הָיוּ קָרְנָתָיו וַיִּצַּף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הַסִּדֵּת וְאֵת־הַעֵיִם וְאֵת־הַמְּזֻרְקֹת אֶת־הַפּוֹלָגֹת וְאֵת־הַמּוֹחַתֹת כָּל־כְּלָיו עֹשֶׂה נְחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ לְמִזְבֵּחַ כֹּכְבֵר מִעֵשֶׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת תַּחַת בְּרַכְבּוֹ מִלְּמַטָּה עַד־חִצּוֹ׃ וַיִּצַּק אַרְבַּע שִׁבְעַת בְּאַרְבַּע הַקְּצוֹת לְמַכְבֵּר הַנְּחֹשֶׁת בָּתִּים לְבָדִים׃ וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים עֵצֵי שֹׁטִים וַיִּצַּף אֹתָם נְחֹשֶׁת וַיִּרְכֹּא אֶת־הַבָּדִים בְּשִׁבְעַת עַל־צֹלְעוֹת

Ex

ויקהל

המזבח לשאת אתו כהנסבוב לחת עשה אתו ויעש את
הכיור נחשת ואת כפו נחשת כמראת העצבא אשר צבאו פתח
אהל מועד ; ויעש את החיצר לפאה כנגב
תימנה קלעי החיצר שש משור מאה באמה : עמודיהם עשרים
וארניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף ; ולפאת
צפון מאה באמה עמודיהם עשרים וארניהם עשרים נחשת ווי
העמודים וחשקיהם כסף ; ולפאת ים קלעים חמשים באמה ע
עמודיהם עשרה וארניהם עשרה ווי העמודים וחשקיהם כסף ;
ולפאת קרמה מורחה חמשים אמה ; קלעים חמש עשרה אמה
אל הכתף עמודיהם שלשה וארניהם שלשה ; ולכתף השנית מזה
ומזה לשער החיצר קלעים חמש עשרה אמה עמודיהם שלשה
וארניהם שלשה ; כל קלעי החיצר סביב שש משור ; והארנים
לעמודים נחשת ולי העמודים וחשקיהם כסף וצפוני ראשיהם כסף
והם מחשקים כסף כל עמודי החצר ; ומסך שער החצר מעשה
רקס תכלת וארגמן ותורעת שני ושש משור ועשרים אמה ארך
וקומה ברחב חמש אמות לעמת קלעי החיצר ; ועמודיהם ארבעה
וארניהם ארבעה נחשת וויהם כסף וצפוני ראשיהם וחשקיהם
כסף ; וכל היתדות למשכן ולחיצר סביב נחשת ;

פ

פ

פ

אלה

פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד
על פי משה עבדתי הלוים ביד אתמר
בן אהרן הכהן ; ובצלאל בן חור למטה יהודה עשה את
כל אשר צוה יהוד את משה ; ואתו אהליאב בן אחיסמך למטה דן
חרש וחשב ורקס בתכלת ובארגמן ובתול עת השני ובשש ;

כל הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש
 ויהי זהב התנופה תשע ועשרים ככר ושבע מאות ושלשים שקל
 בשקל הקדש ו כסף פקודי העדה מאת ככר ואלף ושבע מאות
 וחמשה ושבעים שקל בשקל הקדש ו כקץ לגולגלת מח צית השקל
 בשקל הקדש ל ככר העובר על הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה
 לשש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים ו יהי מאת
 ככר הכסף לצקת את אדני הקדש ואת אדני הפרכת מאת אדנים
 למאת הככר ככר לאדון ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים
 עשה ונים לעמרים וצפה ראשיהם וחשק אתם ו נחשת התנופה
 שבעים ככר ואלפים וארבע מאות שקל ו ויעש בה את אדני פתח
 אהל מועד ואת מזבח הנחשת ואת מכבד הנחשת אשר לו ואת כל
 כלי המזבח ו את אדני החצר סביב ואת אדני שער החצר ואת
 כל יתדת המשכן ואת כל יתדת החצר סביב ומן התכלת והארגמן
 ותולעת השני עשו כגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את כגדי ה
 הקדש אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את משה :

39

ויעש את האפד זהב תכלת וארגמן ותולעת שני
 ושש משור וירקעו את פחי הזהב וקצץ פתלים לעשות בתוך
 התכלת ובתוך הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה
 חשב בתפת עשוי לו חכרת על שני קצותיו וחבר וחשב אפדתו
 אשר עליו ממנו הוא כמעשהו זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש
 משור כאשר צוה יהוה את משה ו
 את אבני השם מסכת משבצת זהב מפתחת פתוחו חותם על
 שמות בני ישראל ו ישם אותם על כתפת האפד אבני זכרון לבני
 ישראל כאשר צוה יהוה את משה ו
 את החשן מעשה חשב כמעשה אפד זהב תכלת וארגמן ותולעת

וארגבן ותולעת שני מעשה רקם כאשר צוה יהודי את משה
 ויעשו את ציץ כור הקדש והב שהוד ויכתבו
 עליו ככתב פתחו חותם קדש ליהודי ויכתבו עליו פתיל תכלת
 לתת על המצנפת כל מעלה כאשר צוה יהודי את משה
 והכל כל עבדת כשכנ אהל מועד ויעשו בני ישראל
 ככל אשר צוה יהודי את משה כן עשו

ויבאו את המשכן אל משה את האהל ואת כל כליו קרסו
 קרשו בריוו ועמדיו וארנו ואת מכסה עזרת האלים
 המאדמים ואת בכסה עזרת התחשים ואת פרכת הפסך ואת ארון
 העדת ואת בדיו ואת הכפרת ואת השלחן את כל כליו ואת לחם
 הפנים ואת המנרה השלחה את נרותיה ואת המזבח ואת כל
 כליה ואת שמן המאור ואת מנחת הודב ואת שמן המשחה ואת
 קטרת הסמים ואת מסך פתח האהל ואת מזבח הנחשת ואת מכבד
 הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו את הביר ואת כנו ואת
 קלעי החצר את עמדיה ואת אדניה ואת המסך לשער החצר את
 מיתריו ויתדתיה ואת כל כלי עבדת המשכן לאהל מועד ואת
 בנדי השרד לשרת בקדש את בנדי הקדש לאהרן הכהן ואת בנדי
 בניו לכה וכל אשר צוה יהודי את משה כן עשו בני ישראל את
 כל העבודה וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר
 צוה יהודי כן עשו ויברך אתם משה

יהודי אל משה לאמר ביום החדש הראשון באתר לחדש תקום
 את כשכנ אהל מועד ושבת שם את ארון העדות וסבת על הארץ
 את הפרכת והבאת את השלחן וערכת את ערכו והבאת את
 המנרה והועלת את נרותיה ונתת את מזבח הודב לקטרת לפני
 ארון העדות ושבת את מסך הפתח למשכן ונתת את מזבח
 העולה לפני פתח משכן אהל מועד ונתת את הביר בין אהל מועד

20

177
Ex

ובין המזבח ונתת שם מים ושמנת את החצר סביב ונתת את מסך
 שער החצר ולקחת את שמן המשחה ומשחת את המשכן ואת כל
 אשר בו וקדשת אתו ואת כל בליו ויהי קדש ומשחת את מזבח
 העלה ואת כל בליו וקדשת את המזבח ויהי המזבח קדש קדשים
 ומשחת את הכיור ואת בנו וקדשת אתו והקרכת את אהרן ואת
 בניו אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים והלבשת את אהרן
 את בגדי הקדש ומשחת אתו וקדשת אתו וכחוליו ואת בניו
 מקריב והלבשת אתם בתנת ומשחת אתם כאשר משחת את א
 אביהם ובהגדלו והיתה להיות להם משחתם לכהנת עולם לדדתם
 ויעש משה ככל אשר צוה יהוה אתו כן עשה

ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש ויקם
 המשכן ויקם משה את המשכן ויתן את ארזיו וישם את קרשיו
 ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו ויפרש את האהל על המשכן
 וישם את מכסה האהל עליו מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה
 ויקח ויתן את העדות אל הארץ וישם

את הדברים על הארץ ויתן את הכפרת על הארון מלמעלה ויבא
 את הארון אל המשכן וישם את פרכת המסך על ארון העדות
 כאשר צוה יהוה את משה ויתן את

השלחן באהל מועד על ירך המשכן צפונה מחוץ לפרכת ויערך
 עליו ערך לחם לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה

וישם את המנורה באהל מועד נכח השלחן על ירך
 המשכן נגבה ויעל הנרת לפני יהוה כאשר צוה יהוה את משה
 וישם את מזבח הזהב

באהל מועד לפני הפרכת ויקטר עליו קטרת סמים כאשר צוה
 יהוה את משה וישם את מסך

הפתח למשכן ואת מזבח העלה שם פתח משכן אהל מועד

פקודי

ויעל עליו את העלה ואת המנחה כאשר צוה יהוד את משה ו
ישם את הכיור בין אהל מועד ובין
המזבח ויתן שמה מים לרחצה ורחצו כמנו משה ואהרן ובניו
את ידיהם ואת רגליהם : בכאם אל אהל מועד ובקרבכם אל
המזבח ורחצו כאשר צוה יהוד את משה :

ויקם את החצר סביב למשכן ולמזבח ויתן את מסך שער
החצר ויכל משה את המלאכה :
ויכס הענן
את אהל מועד וכבוד יהוד מלא את המשכן : ולא יכל משה
לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד יהוד מלא את
המשכן : ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מ
מסעיהם : ואם לא יעלה הענן ולא יסעו עד יום העלתו כי ענן
יהוד על המשכן יומם ואש תורה לילה בן לעיני כל בית ישראל
בכל מסעיהם :

חוק

אל משה
יהוד ויה
קרבכם
ובניו
לפי יהוד
את מן
ודק את
את העלה
המזבח
שדהאם
ועניו ובניו
בארהי בניו
העניו ובניו

Faint, mostly illegible text in the upper portion of the page, likely bleed-through from the reverse side.

אל משה ודבר יהוד' אליו מאהל מועד לאמר ודבר' אל בני
 ישראל ואמרת להם אם בני יקריב מבם קרבן ליהוד מן ההבהמה
 מן הבקר וכן הצאן תקריבו את קרבנכם ואם עליה קרבנו מן
 הבקר וכן תמים וקריבנו אל פתח אהל כוועד יקריב אתו לרצנו
 לפני יהוד' וכמד ירו על ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו ושחט
 את בן הבקר לפני יהוד' והקריבו בני אהרן ההננים את הדם
 וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד והפשיט
 את העלה ונתח אתה לכתחיה וזכתנו בני אהרן הפתח אש עלה
 המזבח וערכו עצים על האש וערכו בני אהרן ההננים את הפתחים
 את הראש ואת הפרר על העצים אשר על האש אשר על המזבח
 וקרבו וזכר עז ירחן במים וזקטר הכהן את הכל המזבחה עלה
 אשה ריח ניהות ליהוד' ואם מן
 הצאן קרבנו מן הכשבים או מן העזים לעלה זכר תמים וקריבנו

Partial view of text on the adjacent page to the right.

יקרא

ולשש אתו על יד המזבח צפנה לפני יהוד ורקו בני אהרן ה
הכהנים את דמו על המזבח כסב ונתח אתו לנתחו ואת ראשו
ואת פדרו וערך הכהן אתם על העצים אשר על האש אשר על-
המזבח ; והקרב והכרעים ירחץ במים והקריב הכהן את הכל
והקטיר המזבחה עלה היא אשה ריח ניחוח ליהוד ;

ואם מן העוף עלה קרבנו ליהוד והקריב מן התורים או מן בני
היונה את קרבנו ; והקריבו הכהן אל המזבח ומלך את דאשו ו
והקטיר המזבחה הנמצה דמו על קוד המזבח ; והסיר את מראתו
בניצתה וחשליך אתה אצל המזבח קדמה אל מקום הדשן ; ושפע
אתו בכנפו לא יבדיל והקטיר אתו הכהן המזבחה על העצים אשר
על האש עלה היא אשה ריח ניחוח ליהוד ;

z

כיר תקריב קרבן מנחה ליהוד סלת יודה קרבנו ויצק עליה שמן
ונתן עליה לבנה ; והביאה אל בני אהרן הכהנים וקמץ משם מלא
קמיצו מסלתה ומשמנה על כל לבנתה והקטיר הכהן את אוכרתה
המזבחה אשה ריח ניחוח ליהוד ; והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו
קדש קדשים מאשי יהוד ; וכיר תקריב קרבן מנחה
מאפה תגד סלת חלות מצת בלולת בשמן וריקיק מצות משחים כ
בשמן ; ואם מנחה על המזבח קרבנד סלת בלולה

בשמן מצה תהיה ; פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן מנחה הוא ;
ואם מנחת מרחשת קרבנד סלת בשמן תעשה ;
והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה ליהוד והקריבה אל הכהן
והגישה אל המזבח ; והרים הכהן מן המנחה את אוכרתה והקטיר
המזבחה אשה ריח ניחוח ליהוד והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו
קדש קדשים מאשי יהוד ; כל המנחה אשר תקריבו ליהוד לא ת
תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהוד ;

קרבו ראשית תקריבו אתם ליהודי ואל המזבח לא יעלו לריח ניחוח
 וכל קרבן מנחתך כמולח תמלח ולא תשפית מלח ברית אלהיך
 מעל מנחתך על כל קרבנך תקריב מלח ואת
 תקריב מנחת בכורים ליהודי אביב קלוי באש גרש כרמול תקריב
 את מנחת בכוריך וכתת עליה שמן ושמת עליה לבנת מנחה הוא
 והקטיר והבן את אזכרתה מגרשה ומשמנה על כל לבנתה אשה
 ליהודי ואם זבח שלמים קרבנו אם מן החקיר

3

זוה מקריב אם זכר אם נקבה תמים יקריבנו לפני יהודי וסמך ידו
 על ראש קרבנו ושחטו ופתח אהל מועד ורקו בני אהרן הפתנים
 את הדם על המזבח סביב והקריב מזבח השלמים אשה ליהודי
 את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב ואת
 שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים ואת היתרת
 על הכבד על הכלית וסירנה והקטירו אתו בני אהרן המזבח
 על העלה אשר על העצים אשר על האש אשה ריח ניחוח ליהודי
 ואם מן הצאן קרבנו לזבח שלמים ליהודי

זכר או נקבה תמים יקריבנו ואם כשב הוא מקריב את קרבנו
 והקריב אתו לפני יהודי וסמך את ידו על ראש קרבנו ושחט אתו
 לפני אהל מועד ורקו בני אהרן את דמו על המזבח סביב והקריב
 מזבח השלמים אשה ליהודי חלבו האלה תמימה לעפת העצה
 וסירנה ואת החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על ה
 הקרב ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עלהן אשר על הכסלים
 ואת היתרת על הכבד על הכלית וסירנה והקטירו והבן ה
 המזבחה לחם אשה ליהודי ואם עז קרבנו והקריבנו לפני
 יהודי וסמך את ידו על ראשו ושחט אתו לפני אהל מועד ורקו
 בני אהרן את דמו על המזבח סביב והקריב מפניו קרבנו אשה
 ליהודי את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב

ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת
 דיתרת על הכבד על הכלית יסירנה : והקטרים הבהן המזבחה
 לחם אשה לריח נדח כל חלב ליהוד : חקת עולם לדורותיכם ככל
 מושבתיכם כל חלב וכל דם לא תאכלו :
 יהוד אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל לאמר נפש כי תחטא
 בשגגה מכל מצות יהוד אשר לא תעשינה ועשה מאחת מהנה אם
 הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא
 פר בן בקר תמים ליהוד לחטאת : והביא את הפר אל פתח אהל
 מועד לפני יהוד וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר ל
 לפני יהוד : ולקח הבהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל
 מועד : וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים
 לפני יהוד את פני פרכת הקדש : ונתן הכהן מן הדם על קרנות
 מזבח קטרת הסמים לפני יהוד אשר באהל מועד ואתיכל דם
 הפר ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח אהל מועד ואת כל
 חלב פר החטאת ידים ממונו את החלב המכסה על הקרב ואת כל
 החלב אשר על הקרב : ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עליהן
 אשר על הכסלים ואת דיתרת על הכבד על הכליות יסירנה :
 כאשר ירים משור זבח השלמים והקטרים הבהן על מזבח העלה :
 ואת עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו
 והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך
 הדשן ושרף אתו על עצים באש על שפך הדשן ושרף :
 ואם כל עדת ישראל ישגו ובעלם דבר מעיני
 הקהל ועשו אחת מכל מצות יהוד אשר לא תעשינה ואשמו :
 ונדועה לחטאת אשר חטא עליה והקריבו הקהל פר בן בקר ל
 לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד : וסמכו קרני העדה את
 ידיהם על ראש הפר לפני יהוד ושחט את הפר לפני יהוד והביא

ר

הקרא

וטבל הכהן אצבעו בין הדם והיה טבע פעמים לפני יהוד את פני
 הפרכתו וכן הדם יתן על קרנת המזבח אשר לפני יהוד אשר ב
 באהל מועד ואת כל הדם ישפך אל יסוד מזבח העלה אשר פתח
 אהל מועד ואת כל חלב ירם ממנו והקטיר המזבחה ויעשה
 לפר כאשר עשה לפר החטאת בן יעשה לו וכפר עלהם הכהן ו
 ונסלח להם והוציא את הפר אל מחוץ למחנה ושרף אתו כאשר
 שרף את הפר הראשון חטאת הקהל הוא אשר
 נשוא חטא ועשה אחת ככל מצות יהוד אליו אשר לא תעשינה
 בשגגה ואשם ו אז הודע אליו חטאתו אשר חטאתה והביא את ק
 קרבנו שעיר עזים וזכר תמים וסמך ידו על ראש השעיר ושחט
 אתו במקום אשר ישחט את העלה לפני יהוד חטאת הוא ולקח
 הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת דבמו
 ישפך אל יסוד מזבח העלה ואת כל חלבו יקטיר המזבחה ב
 כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו :

ואם נפש אחת חטאת בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת מ
 ממצות יהוד אשר לא תעשינה ואשם ו אז הודע אליו חטאתו אשר
 חטא והביא קרבנו שעיר עזים תמיכה נקבה על חטאתו אשר
 חטא וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת במקום
 העלה ולקח הכהן מדם באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה
 ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבחה ואת כל חלבו יסיר כאשר
 הוסר חלב מעל זבח השלמים והקטיר הכהן המזבחה לריח ניחוח ל
 ליהוד וכפר עליו הכהן ונסלח לו :
 וקרבנו לחטאת נקבה תמיכה וביאנה וסמך את ידו על ראש ה
 החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה ולקח
 הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל
 דמה ישפך אל יסוד המזבח :

וקרא

ואת כל חלבה ויסיר באשר יוסר חלב הכשב מוכח השלמים ו
הקטיר הכהן אתם המזבחה על אשי יהוד וכפר עליו הכהן על
חטאתו אשר חטא ונסלח לו ;

ונפש כי תחטא ושבעה קול אלה והוא עד
או ראה או ידע אם לוא יגיד ונטא עוננו ; או נפש אשר תגע בכל-
דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או
בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו והוא טמא ואשם ; או כי יגע ב
בטמאת אדם לכל טמאתו אשר וטמא בה ונעלם ממנו והוא ידע
ואשם ; או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להרע או להטיב לכל
אשר יבטא האדם בשבעה ונעלם ממנו והוא ידע ואשם לאחת
מאלה ; והיה כי יאשם לאחת מאלה והתודה אשר חטא עליה ; ו
והביא את אשמו ליהוד על חטאתו אשר חטא נקבה מן הצאן כ
כשבה או שעירת עזים לחטאת וכפר עליו הכהן מחטאתו ; ואם
לא תגע יודי שה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או
שני בני יונה ליהוד אחד לחטאת ואחד לעלה ; והביא את אלה
הכהן והקריב את אשר לחטאת ראשונה ומלך את ראשו כמול ע
ערפו ולא יבדיל והזה מרס החטאת על קיר המזבחה והנשאר בדם
ימצה או יסוד המזבחה חטאת הוא ; ואת השני יעשה עלה כמשפט
וכפר עליו הכהן מחטאתו אשר חטא ונסלח לו ; ואם
לא תשיגידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו א
אשר חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שמן ולא יתן
עליה לבנה כי חטאת הוא ; והביאה אל הכהן וקמוץ הכהן ממנה מ
מלוא קמצו את אונברתה והקטיר המזבחה על אשי יהוד חטאת הוא
וכפר עליו הכהן על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו ו
והיתה לכהן כמנחה ; וידבר יהוד אל משה לאמר ;
נפש כי תמקל מעל וחטאה בשגגה מקדשי יהוד והביא את אשמו

וקרא

ליהוד אל תמים מן הצאן בערכך כסף שקלים בשקל הקדש ל
לאשם ו ואת אשר חטא מן הקדש ישרם ואת חמישתו יוסף עליו
ונתן אתו לכהן והכהן יכפר עליו באיל האשם ונסלח לו ו

ואם נפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצות יהוד אשר לא
תעשינה ולא ידע ואשם ונשא עונו ו והביא אל תמים מן הצאן
בערכך לאשם אל הבהן וכפר עליו הבהן על שגגתו אשר שגג הוא
לא ידע ונסלח לו : אשם הוא אשם אשם ליהוד ; וידבר

6

יהוד אל משה לאמר : נפש כי תחטא ומעלה מעל ביהוד וכחש ב
בעמיתו בפקדון או כתשומת יד או בזול או עשק את עמיתו וא
מצא אברה וכחש בה ונשבע על שקר על אחת מכל אשר יעשה
האדם לחטא בהנהו ויהיה כיהחטא ואשם והשיב את הגולה אשר גזל
או את העשק אשר עשק או את הפקדון אשר הפקד אתו או את
האברה אשר מצא : או מכל אשר ישבע עליו לשקר ושלם אתו
בראשו וחמישתו יוסף עליו לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו ואת
אשמו יביא ליהוד אל תמים מן הצאן בערכך לאשם אל הבהן וכפר
עליו הבהן לפני יהוד ונסלח לו על אחת מכל אשר יעשה ולאשמה

כה :

9

9

9

6

וידבר

יהוד אל משה לאמר : צו את אהרן ואת
בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על
מוקדה על המזבח כל היולה עד הבקר ו
ואש המזבח תוקד בו : ולבש הבהן מדון בד ומכנסו בד ילבש על
בשרו וזרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ו
ישמו אצל המזבח : ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא
את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום שהור :

והוא על המזבח תוקד: כל לא תכבה ובעור עליה והכהן עשיר
 בבקר בבקר וערך עליה העולה והקטיר עליה חלבו השלמים: אש
 תמיד תוקד על המזבח לא תכבה: זאת תורת המנחה
 הקרב אתה בני אהרן לפני יהוה אל פני המזבח: וזרים במנו כ
 במקצו מסלת המנחה ומשכנה ואת כל הדבנה אשר על המנחה
 והקטיר המזבח ריח ניחוח אוכרתה ליהוד: והנותרת מכנה יאכלו
 אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל מועד יאכלו:
 לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי קדש קדשים הוא כחטאת
 וכאשם: כל זכר בבני אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם מאשי
 יהוד כל אשר יגע בהם יקדש: ודבר יהוד אל משה
 לאמר זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליהוד ביום המשח אתו
 עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב:
 על מחבת בשמן תעשה מרבכת תביאנה תפיני מנחת פתים ת
 תקריב ריח ניחוח ליהוד: והכהן המשיח תחתיו יבניו ועשה אתה חק
 עולם ליהוד כליל תקטיר: וכל מנחת פהו כליל תהיה לא תאכל:
 ודבר יהוד אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל
 בניו לאמר זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט העולה תשחט
 החטאת לפני יהוד קדש קדשים הוא: הכהן הבחטא אתה יאכלנה
 במקום קדש תאכל בחצר אהל מועד: כל אשר יגע בבשרה י
 יקדש ואשר ייה מודמה על הבגד אשר ייה עליה תכבס במקום
 קדש: וכלי חרש אשר תכשל בו ישבר ואם בכלי נחשת בשלה
 ומרק ושטף במי סופל וזכר בכהנים יאכל אתה קדש קדשים הוא:
 וכל חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכפר בקדש לא ת
 תאכל באש תשרף: והאת תורת האשם
 קדש קדשים הוא: במקום אשר ישחט את העולה ישחט את ה
 האשם ואת דמו יזרק על המזבח סביב:

x

ואת כל חלביו וקריב ממנו את האלה ואת החלב המבסח את הקרב
 ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסלים ואת
 היתרת על הכבד על הכלית יסרנה ו וקטיר אתם הכהן ה
 המזבח אשה ליהוד אשם הוא כל זכר בכהנים יאכלנו במקום
 קדש יאכל קדש קדשים הוא כחטאת כאשר תורה אחת להם
 הכהן אשר יכפר בו לו יהיה והכהן המקריב את עולת איש עור
 העלה אשר הקריב לפהן לו יהיה וכל מנחה אשר תאפה בתנור
 וכל בעטה במרחשת ועל מחבת לפהן המקריב אתה לו תודה וכל
 מנחה בלולה בשמן וחרכת לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו

והאת תורת זבח השלמים אשר יקריב
 ליהוד ואם על תורה יקריבנו ויקריב על זבח התודה חלות מצות
 בלולת בשמן ורקיקין מצות משחים בשמן וסלת מרבבת חלת
 בלולת בשמן על חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח תודת
 שלמיו והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה ליהוד לפהן הזרק
 את דם השלמים לו יהיה וכשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו
 יאכל לא יגיה ממנו עד בקר ואם כרד או נביח זבח קרבנו ביום
 הקריב את זבחו יאכל וממחרת והפזתר ממנו יאכל והפזתר
 מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף ואם האכל יאכל מבשרי
 זבח שלמיו ביום השלישי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פגול
 יהיה והגפש האכלת ממנו עונה תשא והבשר אשר יגע בכל טמא
 לא יאכל באש ישרף והבשר כל טהור יאכל בשר והגפש אשר
 תאכל בשר מזבח השלמים אשר ליהוד וטמאתו עליו ונכרתה
 והגפש ההוא מעמיה ונפש כיתגע בכר טמא בשמאת אדם או
 פכהמה טמאה או בכל שקץ טמא ואכל מבשר זבח השלמים אשר
 ליהוד ונכרתה הגפש ההוא מעמיה וידבר
 יהוד אל משה לאמר ודבר אל בני ישראל לאמר כל חלב שור

7

וכשב ועז לא תאכלו וחלב כבלה וחלב טרפה יעשה לכם מלאכה
ואכל לא תאכלו כי כל אכל חלב מן בהמה אשר יקריב ממצה
אשה ליהודי וכברתה הנפש האכלת מעמיה וכל דם לא תאכלו
בכל מושבת יכם לעוף ולבהמה כל נפש אשר תאכל כל דם
ונכרתה הנפש הזו מעמיה וידבר יהודי אל-

משה לאמר ודבר אל בני ישראל לאמר המקריב את זבח שלמיו
ליהודי יביא את קרבנו ליהודי מזבח שלמיו ודיו תביאנה את אשי
יהודי את החלב על החזה וביאנו את החזה להניף אתו תנופה לפני
יהודי והקטיר הכהן את החלב המזבחה ויהי החזה לאהרן ולבניו
ואת שוק הימין תתנו תרומה לכהן מזבחי שלמים המקריב את
דם השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק הימין למנה כי
את חזה התנופה ואת שוק התרומה לקחתי מאת בני ישראל מזבחי
שלמים ואת אותם לאהרן הכהן ולבניו לחק עולם מאת בני
ישראל וזאת משחת אהרן ומשחת בניו מאשי יהודי ביום הקריב
אתם לכהן ליהודי אשר צנה יהודי לתת להם ביום משחו אתם מאת
בני ישראל חקת עולם לדרתם וזאת התורה לעלה למצחה
ולחטאת ולאשם ולמלוואים ולזבח השלמים אשר צנה יהודי את
משה בהר סיני ביום צוהו את בני ישראל להקריב את קרבניהם
ליהודי במדבר סיני וידבר יהודי אל משה

לאמר וקח את אהרן ואת בניו ואת הכהנים ואת שמן המשחה
ואת יפר החטאת ואת שני האילים ואת סל המצות ואת כל העדה
הקהל אל פתח אהל מועד ויעש משה כאשר צנה יהודי אתו
ותקהל העדה אל פתח אהל מועד ויאמר משה אל העדה זה הדבר
אשר צנה יהודי לעשות ויקרב משה את אהרן ואת בניו ויחן א
אתם במים ויתן עליו את הכתנת ויחגר אתו באבנט וילבש אתו
את המעיל ויתן עליו את האפוד ויחגר אתו בחשב האפוד

ויאמר לו בן וישם עליו את החשן ויתן אל החשן את האורים ואת
 התמים וישם את המצנפת על ראשו וישם על המצנפת אל-
 בול פניו את ציץ הזהב כזר הקדש כאשר צוה יהודי את משה ויקח
 משה את שמן המשחה וימשח את המשכן ואת כל אשר בו ויקדש
 אתם ויו מבנו על המזבח שבע פעמים וימשח את המזבח ואת כל
 כליו ואת הכיור ואת בול לקדשם ויעק משמן המשחה על ראש
 אהרן וימשח אתו לקדשו ויקרב משה את בני אהרן וילבשם כ
 כתבת ויחגר אתם אבנט והכבש להם מגבעות כאשר צוה יהודי את
 משה ויגש את פר החטאת ויסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש
 פר החטאת וישחט ויקח משה את הדם ויתן על קרנות המזבח
 סביב באצבעו ויחטא את המזבח ואת הים יצק אל יסוד המזבח ו
 ויקדשו לכפר עליו ויקח את כל החלב אשר על הקרב ואת
 יתרת הכבד ואת שתי הכליות ואת חלב הן ויקטר משה המזבחה ו
 ואת הפר ואת ערו ואת בשרו ואת פרשו שרף באש מחוץ למחנה
 כאשר צוה יהודי את משה ויקרב את איל העלה ויסמכו אהרן
 ובניו את ידיהם על ראש האיל וישחט ויזרק משה את הדם על
 המזבח סביב ואת האיל בתח לנתחיו ויקטר משה את הראש ואת
 הנתחים ואת הפר ואת הקרב ואת המעיים רחץ במים ויקטר
 משה את כל האיל המזבחה עלה והוא לריח ניחח אשה והוא ליהודי
 כאשר צוה יהודי את משה ויקרב את האיל השני איל המראים
 ויסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל וישחט ויקח משה
 מדבן ויתן על תנוד און אהרן וימנית ועל בהן ידו הימנית ועל
 בהן רגלו הימנית ויקרב את בני אהרן ויתן משהמן הדם על תנוד
 אונם הימנית ועל בהן ידם הימנית ועל בהן רגלם הימנית ויזרק
 משה את הדם על המזבח סביב ויקח את החלב ואת האלה ואת
 כל החלב אשר על הקרב ואת יתרת הכבד

ואת שתי הכלית ואת חלבון ואת שוק הימין ואת המצות אשר
 לפני יהוד לקח חלת מצה אחת וחלת לחם שמונת ורקק אחד
 ושש על החלבים ועל שוק הימין ויתן את הכל על כפי אהרן
 ועל כפי בניו ויבך אתם תנופה לפני יהוד ויקח משה אתם מעל
 כפיהם ויקטר המזבחה על העלה מלאים הם לריח נחמה אשר
 הוא ליהוד ויקח משה את החזה ויניפוהו תנופה לפני יהוד מאיל
 המלאים למשה והיה למנה כאשר צוה יהוד את משה ויקח משה
 משמן המשחה ומן הדם אשר על המזבח ויו על אהרן על בגדיו
 ועל בניו ועל בגדי בניו וקדש את אהרן את בגדיו ואת בניו
 ואת בניו בניו אתו ויאמר משה אל אהרן ואלי בניו בשלו את
 הבשר פתח אהל מועד ושם תאכלו אתו ואת הדם אשר בסל
 המלאים כאשר צויתי לאמר אהרן ובניו יאכלו וזמנתו בבשר
 וכלחם באש תשרפו ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים
 עד יום מלאות ימי מלאכם כי שבעת ימים ימלא את ידכם ובאשר
 עשה ביום הזה צוה יהוד לעשות לכפר עליכם ופתח אהל מועד
 תשבו ימים ולילה שבעת ימים ושמרתם את משמרת יהוד ולא
 תמותו כי כן צויתי ויעש אהרן ובניו את כל הדברים אשר צוה
 יהוד ביד משה :

ויהי
 ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולקני
 ישראל ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר
 לחטאת ואיל לעלה תמימים והקרב לפני
 יהוד וואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת ועגל
 וכבש בני שנה תמימים לעלה ושור ואיל לשלמים לזבח לפני
 יהוד ומנחת בלילה בשמן כי היום יהוד נראה אליכם ויקחו את

אשר צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני
 יהוד ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוד תעשו וירא אליכם כ
 בכבוד יהוד ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את
 חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם
 וכפר בעדם כאשר צוה יהוד ויקרב אהרן אל המזבח וישחט את
 עזל החטאת אשר לו ויקרבו בני אהרן את הדם ארזו וישבל א
 אצבעו בדם ויתן על קרנות המזבח ואת הדם יצק אל יסוד ה
 המזבח ואת החלב ואת הכלית ואת דיתרת מן הכבד מן החטאת
 הקטיר המזבחה כאשר צוה יהוד את משה ואת הבשר ואת העור
 שרף באש מחוץ למחנה וישחט את העלה וימצאו בני אהרן
 אליו את הדם ויזרקו על המזבח סביב ואת העלה המצוא
 אליו לנתחיה ואת הראש ויקטר על המזבח וירחץ את הקרב
 ואת הכרעים ויקטר על העלה המזבחה ויקרב את קרבן העם
 ויקח את שעיר החטאת אשר לעם וישחטו ויחטאו בראשון ו
 ויקרב את העלה ויעשה כמשפט ויקרב את המנחה ומלא כפל
 ממנה ויקטר על המזבח מלבד עלת הבקר וישחט את השור ואת
 האל זבח השלמים אשר לעם וימצאו בני אהרן את הדם אליו
 ויזרקו על המזבח סביב ואת החלבים מן השור ומן האל האלה
 והמכסה והכלית ויתרת הכבד וישימו את החלבים על החזות
 ויקטר החלבים המזבחה ואת החזות ואת שוק הימין הניף אהרן
 תנופה לפני יהוד כאשר צוה משה וישא אהרן את ידו אל העם
 ויברכם וירד מעשת החטאת והעלה השלמים ויבא משה ואהרן
 אל אהל מועד ויצאו ויברכו את העם וירא בכבוד יהוד אל כל העם
 ותצא אש מלפני יהוד ותאכל על המזבח את העלה ואת החלבים
 וירא כל העם וירבו ויפלו על פניהם ויקחו בני אהרן נדב ו
 ואביהוא איש מחמתו ויתנו בחן אש וישיבו עליה קטרת ויקריבו

לפני יהודי אש זרה אשר לא צוה אתם ו ותצא אש מלפני ייחוד
 ותאכל אתם וימתו לפני יהודי ו יאמר משה אל אהרן הוא אשר
 דבר יהודי לאמר בקרבי אקדש ועל פני כל העם אכבד וידם אורן
 ו יקרא משה אל מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר
 אלהם קרבו שאו את אוזיכם כאת פני הקדש אל מחוץ לבחנה ו
 ויקרבו וישאם בכנתם אל מחוץ למחנה כאשר דבר משה ויאמר
 משה אל אהרן ולא לעזר הלאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו
 ובגדיכם לא תפרימו ולא תמתו ועל כל העדה יקצף ואחיכם כל
 בית ישראל יכנו את השרפה אשר שרף יהודי וכפתה אהל מועד
 לא תצאו פן תמתו כי שמן משחת יהודי עליכם ויעשו כדבר משה
 וידבר יהודי אל אהרן לאמר ו ין ושכר אל

תשתי אתה ובניך אתך בכאכם אל אהל מועד ולא תמתו חקת
 עולם לדורותיכם ו ולהבדיל בין הקדש ובין החול ובין הטמא ובין
 השהור ו ולהורת את בני ישראל את כל החקים אשר דבר יהודי
 אליהם ביד משה ו ידבר משה אל אהרן ואל

אלעזר ואל איתמר בניו הגזתים קח את המנחה הגזתת מאשי
 יהודי ואכלוה מצות אצל המזבח כי קדש קדשים הוא ו אכלתם
 אתה במקום קדוש כי חקך וחק בניך הוא מאשי יהודי כי ין צייתי ו
 ואת חזה התנפה ואת שוק התרומה תאכלו במקום שהור אתה
 ובניך ובגיתך אתך כי חקך וחק בניך נתנו מובח שלמי בני
 ישראל ושוק התרומה וזהו התנפה על אשי החלבים יביאו לרונף
 תנפה לפני יהודי והיה לך ולבניך אתך לחק עולם כאשר צוה
 יהודי ו ואת שיעיר החטאת דרש דרש משה והנה שרף ויקצף על
 אלעזר ועל איתמר בני אהרן הגזתים לאמר מדוע לא אכלתם
 את החטאת במקום הקדש כי קדש קדשים הוא ואתה הנתן לכם
 לשאת את עון העדה לכפר עליהם לפני יהודי והן לא הובא את

דמה אל הקדש פנימה אכלו תאכלו אתה בקדש כאשר איתי ;
 וידבר אהרן אל משה הן זיוס הקריבו את השאתם ואת עלתם
 לפני יהוד ותקראנה אתי כארה ואכלתי ושאת היום היטב בעיני
 יהוד ; וישמע משה ויטב בעיניו ;
 וידבר יהוד אל משה ואל אהרן לאמר אלהם ; דברו אל בני ישראל
 לאמר זאת החיה אשר תאכלו מכל דבהמה אשר על הארץ ; כלי
 מפרסת פרסה ושסעת שסע פרסות מעלת גרה בבהמה אתה ת
 תאכלו ; אך את זה לא תאכלו כמעלי הגרה ומפרסי הפרסה את
 הגמל כי מעלה גרה הוא ופרסה איננו מפרס טמא הוא לכם ;
 ואת השפן כי מעלה גרה הוא ופרסה לא יפרס טמא הוא לכם ; ואת
 הארנבת כי מעלת גרה הוא ופרסה לא הפריסה טמאה הוא לכם ;
 ואת החזיר כי מפרס פרסה הוא ושסע שסע פרסה הוא גרה לא
 יגר טמא הוא לכם ; מבשרם לא תאכלו ובגדלם לא תגעו טמאים
 הם לכם ; את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר
 וקשקשת במים בימים ובגדלים אתם תאכלו ; וכל אשר אין לו
 סנפיר וקשקשת בימים ובגדלים מכל שרץ המים וכל נפש ה
 החיה אשר במים שקץ הם לכם ; ושקץ יהיו לכם מבשרם לא
 תאכלו ואת נבלתם תשקצו ; כל אשר אין לו סנפיר וקשקשת
 במים שקץ הוא לכם ; ואת אלה תשקצו מן העוף לא תאכלו שקץ
 הם את הבשר ואת הפרס ואת העזניה ; ואת הדאה ואת האיה ל
 למינה ; את כל ערב למינו ; ואת בת היענה ואת התחמס ואת
 השחף ואת הנץ למינורו ואת הכוס ואת השלך ואת הינשוף ואת
 התנשמת ואת הקאת ואת החרם ; ואת החסידה האנפה למינה
 ואת הדוכיפת ואת העטרף ; כל שרץ ועוף הולך על ארבע ש
 שקץ הוא לכם ; אך את זה תאכלו מכל שרץ העוף ההולך
 על ארבע אשר לא כרעים ממעל לרגליו ולנתר בהן על הארץ ;

11

X

את אלה מהם תאכלו את הארבה למינן ואת הסלעס למינן ואת
 החגל למינן ואת החגב למינן וכל שרץ העוף אשר לו ארבע
 רגלים שקץ הוא לכם ואלה תטמאו כל
 הנגע בנבלתם וטמא עד הערב וכל הנשא מנבלתם יכבס בגדו
 וטמא עד הערב וכל הבכמה אשר הוא מפרסת פרסה ושטעו
 אינבה שטעו וגרה אינבה מעלה טמאים הם לכם כל הנגע בהם
 יטמא וכל הולך על כפיו בכל החיה ההלכת על ארבע טמאים הם
 לכם כל הנגע בנבלתם וטמא עד הערב והנשא את נבלתם
 יכבס בגדו וטמא עד הערב טמאים המה לכם

והלכם הטמא בשרץ השרץ על הארץ החלד והעכבר
 והעב למינן והאקקה והלוח והלשאה והחמט והתשמת ואת
 הטמאים לכם בכל השרץ כל הנגע בהם במתם וטמא עד הערב ו
 וכל אשר יכל עליו מהם במתם וטמא מכל-כל-עץ או בגד או עור
 או שק כל בלי אשר יעשה מלאכה בהם בפנים יובא וטמא עד-ה
 הערב וטהר וכל בלי-חרש אשר יפל מהם אל תוכו כל אשר ב
 בתוכו וטמא ואתו תשכרו מכל האכל אשר יאכל אשר יבוא עליו
 ביום וטמא וכל משקה אשר ישתה בכל בלי וטמא וכל אשר יפל
 בנבלתם עליו וטמא תנור וכירים יתן טמאים הם וטמאים היו לכם
 ואך מעין ובור מקוה מים ויהי טהור ונגע בנבלתם וטמא וכי
 יפל מנבלתם על כל זרע זרוע אשר ירע טהור הוא וכי יתן מים
 על-זרע ופל מנבלתם עליו וטמא הוא לכם

וכי ימות מן הבכמה אשר היא לכם לאכלה הנגע בנבלתה
 וטמא עד הערב והאכל מנבלתה יכבס בגדו וטמא עד הערב
 והנשא את נבלתה יכבס בגדו וטמא עד הערב וכל השרץ השרץ
 על הארץ שקץ הוא לא יאכל כל הולך על גחון וכל הולך על
 ארבע עד כל מרבח רגלים לכל השרץ השרץ על הארץ לא ת

תאכלום בישקן הם ; אל תשקלו את נפשתיכם בכל השרץ
 השרץ ולא תטמאו בהם ונטמחם בסו פי אני יהוד אלדיכם
 והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני ולא תטמאו אתי ב
 נפשתיכם בכל השרץ הרמש על הארץ ; כיואני יהוד המעלה
 אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלדים והייתם קדשים כי
 קדוש אני ; ואת תורת הברכה והעוף וכל נפש החיה הרמשת במים
 ולכל נפש השרעת על הארץ ; והבדיל בין הטמא ובין הטהור ובין
 החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל ;

12

וידבר

יהוד אל משה לאמר ; דבר אל בני
 ישראל לאמר אשה'כי תזרע
 חלדה זכר וטמאה'שבעת ימים בימי
 נדתה הטמא ; וכיום השמיני ימול בשר ערלתו וישלשים יום
 ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש'
 לא תבא עד מולאת ימי טהרה ; ואם נקבה חלד וטמאה'שבעים כ
 בנדתה וששים יום וששת ימים תשב על דמי טהרה ובמולאת ימי
 טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או תרל
 לחמאת אל פתח אהל מועד אל הכהן ; והקריבו לפני יהוד וכפר
 עליה וטהרה כמקדמיה ואת תורת הילדת לזכר או לנקבה וואם
 לא תמצא ידה דישה ולקחה שתי תורים או שני בני יונה אחד
 לעלה ואחד לחמאת וכפר עליה הכהן וטהרה ;

13

וידבר יהוד אל משה ואל אהרן לאמר ; אדם כי יחזה בעור
 בשרו שאת או ספחת או כהרת ודוה בעור בשרו לנגע צרעת
 ודגבא אל אהרן הכהן או אל אחד מכבני הכהנים ; וראה הכהן את
 הנגע בעור הכשר ושער נגע הפך לכן וטראה הנגע עמק פ
 מעור בשרו נגע צרעת הוא וראוי הכהן וטמא אתו ;

תורע

ואם בהרת' לכה הוא בעור בשרו ועמק אין מראה מן העור ו
 ושערה לא הפך לכן הסגיר הבהן את הנגע שבעת ימים ; וראה
 הבהן ביום השביעי והנה הנגע עמו בעיניו לא פשה הנגע בעור
 והסגירו הבהן שבעת ימים שנית ; וראה הבהן אתו ביום השביעי
 שנית והנה כחה הנגע ולא פשה הנגע בעור וטהרו הבהן מספחת
 הוא וכבס בגדיו וטהר ; ואם פשה תפשה המספחת בעור אחרי ה
 וראתו אל הבהן לטהרתו ונראה שנית אל הבהן ; וראה הבהן ו
 והנה פשתה המספחת בעור וטמא הבהן צרעת הוא ;
 נגע צרעת כי תראה באדם והובא אל הבהן ; וראה הבהן והנה שאת
 לכנה בעור והיא הפכה שער לבן וכחית בשר חי בשאת ; צרעת
 נשנת הוא בעור בשרו וטמא הבהן לא יסגרנו כי טמא הוא ;
 ואם פרוח הפרח הצרעת בעור וכסתה הצרעת את כל עור הנגע
 מראשו ועד דגלו לכל מראה עיני הבהן ; וראה הבהן והנה כסתה
 הצרעת את כל בשרו וטהר את הנגע כלו הפך לכן טהור הוא ;
 ובלים הראות בו בשר חי וטמא ; וראה הבהן את הבשר החי וטמא
 הבשר החי טמא הוא צרעת הוא ; או כי ישוב הבשר החי והפך
 ללבן ובא אל הבהן ; וראה הבהן והנה נרפך הנגע ללבן וטהר
 הבהן את הנגע טהור הוא ;
 בעור שחין וכרפא ויהיה במקום השחין שאת לכנה או בהרת לכנה
 אדומת ונראה אל הבהן ; וראה הבהן והנה מראה שפל מן העור
 ושערה הפך לבן וטמא הבהן נגע צרעת הוא בשחין פרוח ; ואם
 דאפה הבהן והנה אין בה שער לבן ושפלה איכה כן העור והיא
 כחה והסגירו הבהן שבעת ימים ; ואם פשה תפשה בעור וטמא ה
 הבהן אתו נגע הוא ;
 ואם תחתיה תעבר הבהרת'
 לא פשתה צרבת השחין הוא וטהרו הבהן ;
 או בשר כי יהיה בערו מכות אשר יהיה טהור

הבהן
 שער
 פרוח
 כחה
 שנית
 הבהן
 אחריו
 כי ישוב
 בגדיו
 הטהר
 הבהן
 וראה
 כי ישוב
 לא יסגרנו
 את הבהן
 עמק
 הבהן
 שער
 הבהן
 בעור
 המספחת
 מכות

Leuit.

תזריע

המכה בהרת לבנח אדמדמת או לבנח וראה אתה הכהן והכח נ
בהפך שער לבן בבהרת ומראה עמק מן העור צרעת הוא במכה
פרחה וטמא אתו הכהן נגע צרעת הוא ואם יראנה הכהן והנה אין
יבהרת שער לבן ושפלה איננה מן העור והוא כחה והסגירו הכהן
שבעת ימים וירארו הכהן ביום השביעי אם פשה תפשה בעור וטמא
הכהן אתו נגע צרעת הוא ואם תחתיה תעמד

הבהרת לא פשתה בעור והוא כחה שאת המכה הוא וטהרו הכהן
כי צרבת המכה הוא ואיש או אשה כי יהיה

בו נגע בראש או בזקן ויראה הכהן את הנגע והנה מראו עמק מן
העור ובו שער צהב דק וטמא אתו הכהן נתק הוא צרעת הראש או

הזקן הוא וכי יראה הכהן את נגע הנתק והנה אין מראו עמק מן
העור ישער שחר אין בו והסגיר הכהו את נגע הנתק שבעת ימים
וראה הכהן את הנגע ביום השביעי והנה לא פשה הנתק ולא היה

בו שער צהב וכראה הנתק אין עמק מן העור והתגלח ואת הנתק
לא יגלח והסגיר הכהן את הנתק שבעת ימים שנית וראה הכהן
את הנתק ביום השביעי והנה לא פשה הנתק בעור ומראהו איננו

עמק מן העור וטהר אתו הכהן וכבס בגדיו וטהר ואם פשה יפשה
הנתק בעור אחרי טהרתו וירארו הכהן והנה פשה הנתק בעור לא

יבקר הכהן לשער הצהב טמא הוא ואם בעיניו עמד הנתק ושער
טהר צמח בו כרפא הנתק טהור הוא וטהרו הכהן

ואיש או אשה כי יהיה בעור בשרם בהרת בהרת לבנת
וראה הכהן והנה בעור בשרם בהרת כהות לבנת בהק הוא פרוח
בעור טהור הוא ואיש כי ימרש ראשו קרוח הוא טהור הוא

ואם מפאת פניו ימרש ראשו גבח הוא טהור הוא וכי יהיה בכרחת
או בגבחת נגע לבן אדמדום צרעת פרוח הוא בקרחתו או בגבחתו

וידבר

יהוד אל משה לאמר וזאת חזוהי תורת
 המצרע ביום טהרתו והבא אל הכהן
 ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה ה

הכהן והמה נרפא נגע הצרעת מן הצרע : וצנה הכהן ולקח ל
 למטהר שתי צפרים חיות טהרות ועץ ארו ושני תולעת ואזוב :
 וצנה הכהן ושחט את הצפור האחת אל כלי חרש על מים חיים :
 את הצפר החיה יקח אתה ואת עץ הארז ואת שני התולעת ואת
 האזוב ושכל אותם ואת הצפר החיה בדם הצפר השחטת על המים
 החיים : והזה על המטהר מן הצרעת שבע פעמים וטהרו ושרה
 את הצפר החיה על פני השרה : וכבס המטהר את בגדיו וגלח
 את כל שעריו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אל המחנה וישב מ
 מחוץ לאהלו שבעת ימים : והזה ביום השביעי יגלח את כל שעריו
 את ראשו ואת יקנו ואת גבת עיניו ואת כל שעריו יגלח וכבס א
 את בגדיו ורחץ את בשרו במים וטהר : וכיום השמיני יקח שני
 כבשים תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה ושלושה עשרנים
 סלת מנחה בלולה בשמן ולג אחד שמן : והעמיד הכהן המטהר
 את האיש המטהר ואתם לפני יהוד פתח אהל מועד : ולקח הכהן
 את הכבש האחד והקריב אתו לאשם ואת לג השמן והניף אתם ת
 תנופה לפני יהוד : ושחט את הכבש במקום אשר ישחט את
 החטאת ואת העלה במקום הקדש כי כחטאת האשם הוא לכהן
 קדש קדשים הוא : ולקח הכהן מדם האשם ונתן הכהן על תנו
 און המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית :
 ולקח הכהן מלג השמן ויצק על כף הכהן השמאלית : ושכל הכהן
 את אצבעו הימנית מן השמן אשר על כפו השמאלית והזהמן ה
 השמן באצבעו שבע פעמים לפני יהוד : ומיתר השמן אשר על
 כפו יתן הכהן על תנוך און המטהר הימנית ועל בהן ידו הימנית

מצורע

ועל בהן רגלו הימנית על דם האשם והגותר בשמן אשר על כף
הכהן יתן על ראש המטהר וכפר עליו הכהן לפני יהודי ועשה
הכהן את החטאת וכפר על המטהר מטמאתו ואחר ושחט את ה
העלה : והעלה הכהן את העלה ואת המנחה המזבחה וכפר עליו
הכהן וטהר : ואם דל הוא ואין ידו משגת ולקח כבש
אחד אשם לתנופה לכפר עליו ועשרון סלת אחד בלול בשמן ל
למנחה ולג שמן ושתי תרים או שני בני יונה אשר תשיג ידו והיה
אחד חטאת והאחד עלה : והביא אתם ביום השמיני לטהרתו אל
הכהן אל פתח אוהל מועד לפני יהודי : ולקח הכהן את כבש האשם
ואת לג השמן והכיף אתם הכהן תנופה לפני יהודי ושחט את כבש
האשם ולקח הכהן מדם האשם ונתן על תנוך אזן המטהר הימנית
ועל בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית ומן השמן יצק הכהן
על כף הכהן השמאלית : והזה הכהן באצבעו הימנית מן השמן
אשר על כפו השמאלית שבע פעמים לפני יהודי : ונתן הכהן מן
השמן אשר על כפו על תנוך אזן המטהר הימנית ועל בהן ידו ה
ימנית ועל בהן רגלו הימנית על מקום דם האשם : והגותר מן
השמן אשר על כף הכהן יתן על ראש המטהר לכפר עליו לפני
יהודי : ועשה את האחד מן התרים או מן בני יונה מאשר תשיג
ידו : את אשר תשיג ידו את האחד חטאת ואת האחר עלה על
המנחה וכפר הכהן על המטהר לפני יהודי : זאת תורת אשר בו
בגע צרעת אשר לא תשיג ידו בטוהרתו : וידבר יהודי
אל משה ואל אהרן לאמר : כי תבאו אל ארץ כנען אשר אני נתן
לכם לאחזה ונתתי נגע צרעת בכית ארץ אחוזתכם וזבא אשר לו
הכית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה לי בכית : וצוה הכהן ופגע
את הכית בטרם יבא הכהן לראות את הנגע ולא ישמא כל אשר
פכית ואחר כן יבא הכהן לראות את הכית וראה את הנגע והנה

מצורע

הנגע בקירת הבית שקעורת ירקקת או ארמדת ומראיהו שפל
 מן הקיר ו יוצא הכהן מן הבית אל פתח הבית והסגיר את הבית
 שבעת ימים ושבע הפה ביום השביעי וראה והנה פשה הנגע בקירת
 הבית ו צאה הכהן וחלצו את האבנים אשר בהן הנגע והשליכו א
 אתהן אל מחוץ לעיר אל מקום טמא ואת הבית יקצט מבית ס
 סכיב ושפכו את העפר אשר הקצו אל מחוץ לעיר אל מקום ט
 טמא ולקחו אבנים אחרות והביאו אל תחת האבנים ועפר אחר יקח
 ושח את הבית ואם ישוב הנגע ופרח בבית אחר חליץ את האבנים
 ואחרי הקצות את הבית ואחרי השח ו ובא הכהן וראה והנה פשה
 הנגע בבית צרעת ממרת הוא בבית טמא הוא ונתץ את הבית
 את אבניו ואת עציו ואת כל עפר הבית והוציא אל מחוץ לעיר
 אל מקום טמא ו ובא אל הבית כל ימי הסגיר אתו יטמא עז ה
 הערב והשכב בבית יכנס את בגדיו והאכל בבית יכנס את ב
 בגדיו ואם בא יבא הכהן וראה והנה לא פשה הנגע בבית אחרי
 השח את הבית ושרר הכהן את הבית כי נרפא הנגע ולקח לחטא
 את הבית שתי צפרים ועץ ארז ושני תולעת ואזוב ושחט את
 הצפר האחת אל כלי חרש על מים חיים ולקח את עץ הארז ואת
 האזוב ואת שני התולעת ואת הצפר החיה וטבל אתם בדם הצפר
 השחוט ובמים חיים וזוה אל הבית שבע פעמים וחטא את הבית
 בדם הצפור ובמים חיים ובצפר החיה ובעץ הארז ובאזוב ובשני
 התולעת ושלח את הצפר החיה אל מחוץ לעיר אל פני השדה
 וכפר על הבית ושרר ו זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק ו ו
 ולצרעת הבגד ולבית ול שאת ולספחת ולבהרת ולהורת ביום ה
 הטמא וביום השחר ואת תורת הצרעת

14
 ודבר יהוד אל משה ואל אהרן לאמר ו דברו אל בני
 ישראל ואמרתם להם איש איש כי יהיה זב מבשרו וזב טמא ה
 הוא והאת תוהו טמאתו בזובו רר בשורו את זובו

מצורע

אן חתמים בשרו מזובו טמאתו הוא : כל המשכב אשר ישכב עליו
 חוב יטמא וכל הכלי אשר ישב עליו יטמא : ואיש אשר יגע ב
 במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב : והישיב על
 הכלי אשר ישב עליו חוב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב :
 והנגע בבשר חוב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב : וכי
 ירק חוב בטהור יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב : וכל
 המרפב אשר ירכב עליו חוב יטמא : וכל הנגע בכל אשר יהיה ת
 תחתיו יטמא עד הערב והנשוא אתם יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא
 עד הערב : וכל אשר יגע בו חוב וידיו לא יטמא במים וכל בגדיו
 ורחץ במים וטמא עד הערב : וכלי חרש אשר יגע בו חוב ישבר
 וכל כלי עץ יטמא במים : וכי יטהר חוב מזובו וספר לו שבעת
 ימים לטהרתו וכל בגדיו ורחץ בשרו במים חיים וטהר : וכלים
 השמיני יקח לו שתי תרים או שני בני יונה וכל לפני יהוד אל
 פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן : ועשה אתם הכהן אחד חטאת

והאחד עלה וכפר עליו הכהן לפני יהוד מזובו :

ואיש בן תצא ממנו שכבת זרע ורחץ במים את כל בשרו וטמא
 עד הערב : וכל בגדו וכל עור אשר יהיה עליו שכבת זרע וכל
 במים וטמא עד הערב : ואשה אשר ישכב איש אתה

שכבת זרע ורחצו במים וטמאו עד הערב :

ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זבה בבשרה שבעת ימים תהיה בנדתה וכל

הנגע בה יטמא עד הערב וכל אשר תשכב עליו בנדתה יטמאו

וכל אשר תשב עליו יטמא : וכל הנגע במשכבה יכבס בגדיו ורחץ

במים וטמא עד הערב : וכל הנגע בכל כלי אשר תשב עליו יכבס

בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב : ואם על המשכב הוא או על ה

הכלי אשר הוא ישבת עליו בנגעו בן יטמא עד הערב : ואם שכב

ישכב איש אתה ותהיה נדתה עליו וטמא שבעת ימים וכל המשכב

אשר
 רחץ
 טמא
 עליו
 עליו
 ורחץ
 יטמא
 ורחץ
 טמא
 משכב
 שכבת

זרע

בכל
 ואשה
 בשר
 בן
 ורחץ
 טמא
 ורחץ
 ורחץ
 ורחץ
 ורחץ

מצורע

אשר ישכב עליו וטמא :
 דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזנב על נדתה כל ימי זנב
 טמאתה בימי נדתה תהיה טמאה הוא : כל המשכב אשר תשכב ע
 עליו כל ימי זנבה כמושכב נדתה וזוהי לה וכל הבולו אשר תשב
 עליו טמא יהיה כטמאת נדתה : וכל הגזע כס יטמא וכס בגדיו
 ורחץ במים וטמא עד הערב : ואם מהרה מזנבה וספרה לה שבעת
 ימים ואחר תטהר : וכלום השמיני תקח לה שתי תרים או שני בני
 יונה והביאה אתם אל הכהן אל פתח אהל מועד : ועשה הכהן את
 האחד חטאת ואת האחר עלה וכפר עליו וכהן לפני יהוד מזנב
 טמאתה : והזרת את בני ישראל מטמאתם ולא ימתו בטמאתם
 כטמאם את משכני אשר בתוכם זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו
 שכבת זרע לטמאה כה : והיה כנדתה וזנב את זנבו לזכר ו
 ולנקבה ולאיש אשר ישכב עס טמאה :

פ פ פ

16

וידבר

יהוד אל משה אחרי מות שני בני אהרן
 בקרבכם לפני יהוד ויכתובו ואמר יהוד
 אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא
 בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת אשר על הארץ
 ולא ימות כי בענן אראהו על הכפרת : בזאת יבא אהרן אל הקדש
 כפר בן בקר לחטאת ואל לעלה : כתנת בד קדש ילבש ומכנסיו
 בד יחוי על בשרו וכאבנט בד יחגור וכמצנפת בד יצנף בגדיו קדש
 הם ורחץ במים את בשרו ולבשם : ובאת עדת בני ישראל יקח ש
 שני שעירי עזים לחטאת ואיל אחד לעלה : והקריב אהרן את פר
 החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו : ויקח את שניה השעירים
 והעמיד אתם לפני יהוד פתח אהל מועד : ונתן אהרן על שני

80

השעירים גלות גדול אחז ליהוד וגדל אחד לעזאול ו והקריב א
 אחז את השעיר אשר עלה עליו הגורל ליהוד ועשהו חטאת ;
 והשעיר אשר עלה עליו הגורל לעזאול יעמד חי לפני יהוד לכפר
 עליו לשלח אתו לעזאול המדברה ו והקריב אהרן את פר החטאת
 אשר לו וכפר בעדו ובעד ביתו ושחט את פר החטאת אשר לו ו
 ולקח מלא המחטה גחלי אש מעל המזבח מלפני יהוד ומלא ח
 חפניו קטרת סמים דקה והביא מבית לפרכת ; ונתן את הקטרת על
 האש לפני יהוד וכסה עין הקטרת את הכפרת אשר על העדות
 ולא ימות ; ולקח מים הפר והוזה באצבעו על פני הכפרת קדמה
 ולפני הכפרת יזה שבע פעמים מן הדם באצבעו ; ושחט את שעיר
 החטאת אשר לעם והביא את דמו אל מבית לפרכת ועשה את ד
 דמו כאשר עשה לרם הפר והוזה אתו על הכפרת ולפני הכפרת ;
 וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכן
 יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם ; ויכל אדם לא יהוד
 באהל מועד בכאן לכפר בקדש עד צאתו וכפר בעדו וכעד ביתו
 וכעד כל קהל ישראל ; ויצא אל המזבח אשר לפני יהוד וכפר ע
 עליו ולקח מים הפר ומים השעיר ונתן על קרנות המזבח סביב ו
 והוזה עליו מן הדם באצבעו שבע פעמים וטהרו וקדשו מטמאת
 בני ישראל ; וזכה מכפר את הקדש ואת אהל מועד ואת המזבח
 הקריב את השעיר החיוסמן אהרן את שתי ידו על ראש השעיר
 החי והתודה עליו את כל עונת בני ישראל ואת כל פשעיהם לכל
 חטאתם ונתן אתם על ראש השעיר ושלח ביד איש עתי המדברה
 ; ונשא השעיר עליו את כל עונתם אל ארץ גזרה ושלח אתה
 השעיר במדבר ; ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדיו הבר
 אשר לבש בכאן אל הקדש והניחם שם גורחץ את בשרו במים
 במקום קדוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עלתו ואת עלת

העם וכפר בעדו וכעד העם ואת הלב החטאת וקטר המזבחה ו
 המשלח את השעיר לעזאזל וכבס בגדיו ורחץ את בשרו במים
 ואזריבן יבוא אל המחנה ואת פר חטאת ואת שעיר החטאת אשר
 הזבאת דמם לכפר בקדש ויציא אל מחוץ למחנה ושדפו כאש
 את ערתם ואת בשרם ואת פרשם והשרף אתם וכבס בגדיו ב
 ורחץ את בשרו במים ואזריבן יבוא אל המחנה והיתה לכם ל
 לחקת עולם בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את נפשותיכם
 וכל מלאכה לא תעשו ואזרח וזגר הגר בתוכם וכי בינים זהו יכפר
 עליכם לשחר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו ושבת ש
 שבתו היא לכם ועניתם את נפשותיכם חקת עולם וכפר הכהן
 אשר ימשח אתו ואשר יבדא את ידו לכהן תחת אביו ולבש את
 בגדיו כבד בגדי הקדש וכפר את מקדש הקדש ואת אהל מועד
 ואת המזבח יכפר ועל הפדגים ועל כל עם הקהל יכפר והיתה
 זאת לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאתם אחת
 בשנה ויעש כאשר צוה יהוה את משה וידבר
 יהוה אל משה לאמר דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל
 ואמרת אליהם זה הדבר אשר צוה יהוה לאמר ואיש איש מבית
 ישראל אשר יש לו שור או כשב או עזובמחנה או אשר ישחט
 מחוץ למחנה ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן ליהוה
 לפני משכן יהוה דם וחשב לאיש ההוא דם שפך וזכרת האיש ההוא
 בקרב עמו למען אשר יביאו בני ישראל את זבחיכם אשר הם
 זבחים על פני השדה והביאם ליהוה אל פתח אהל מועד אל
 הכהן הכהן זבחי שלמים ליהוה אותם וזרק הכהן את הדם על מ
 מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטר החלב לריח ניחח ליהוה וכל א
 זבחו עור את זבחיכם לשעירם אשר הם זנים אתו והם חקת ע
 עולם תהיה זאת להם לדרתם

17

ואלם תאמר איש איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור
בתוכם אשר יעוה עליה או זבח ואל פתח אהל מועד לא יביאנו
לעשות אתו ליהוד ובכרת האיש ההוא מעמך :

ואיש איש מבית ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יאכל כל
דם ונתתי פני כנפשי האבלת את הדם והכרתי אתה מקרב עמך ;
כי נפש הבשר בדם הוא ואני נתתיו לכם על המזבח לכפר על-
נפשתיכם כי הדם הוא כנפשי יכפר ; על כן אמרתי לכני ישראל
כל נפש מכם לא תאכל דם והגר הגר בתוכם לא יאכל דם ;

ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם
אשר יצוד ציד היה או עוף אשר יאכל ושפך את דמו וכסוה בעפר
וכי נפש כל בשר דכו כנפשו הוא ואמר לבני ישראל דם כל בשר
לא תאכלו כי נפש כל בשר דמו הוא כל אכליו יכרת ; וכל נפש
אשר תאכל נבלה ושרפה באזרח ובגר וכבש בגדיה ורחץ במים
זטמא ער הערב וטוהר ; ואם לא יכבסו בשרה לא ירחץ ונשא עונו ;
וידבר יהוד אל משה לאמר ; דבר אל

בני ישראל ואמרת אלם אני יהוד אל דיכסו כמעשה ארץ מצרים
אשר ישבתם בה לא תעשו וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא
אתכם שמה לא תעשו ובחקתיכם לא תלכו ; את משפטי תעשו ואת
חקתי תשמרו ללכת בהם אני יהוד אל דיכסו ; ושמרתם את חקתי
ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוד ;

איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערות
אני יהוד ; ערות אביך וערות אמוך לא תגלה אמוך הוא לא
תגלה ערותו ; ערות אשת אביך לא תגלה ערות אביך
הוא ; ערות אחתך בת אביך או בת אמוך מולדת בית
או מולדת חרץ לא תגלה ערותו ; ערות בת בנך
או בת בתך לא תגלה ערותו כי ערותך הגוה ; ערות

18

בת אשת אביך מולדת אביך אחותך הוא לא תגלה ערותה:

ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך הוא : ערות

אחות אמך לא תגלה כי שאר אמך הוא : ערות אחי אביך

לא תגלה אל אשתו לא תקרב דדתך הוא : ערות פלתיך

לא תגלה אשת בכך הוא לא תגלה ערותה : ערות אשת

אחזק לא תגלה ערות אחיך הוא : ערות אשה ובתה

לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה

שארה הבת זמה הוא : ואשה אל אחתה לא תקח לצרר לגלות

ערותה עליה בחייה : ואל אשה בפדת שמאתה לא תקרב לגלות

ערותה : ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע לטמאה בה :

ומזרעך לא תתן להעביר למלך ולא תחלל את שם ארדיך אני

יהודי : ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה הוא : ובכל בהמה

לא תתן שכבתך לטמאה בה ואשה לא תעמד לפני בהמה לרבעה

תכל הוא : אל תטמאו בכל אלה כי ככל אלה נטמאו הגוים אשר

אני משלח מפניכם : ותטמא הארץ ואפקד עונה עליה ותקא

הארץ את ישיבה : ושמרתם אתם את חקתי ואת משפטי ולא

תעשו מכל התועבות האלה האורח והגור הגוי בתוכם : כי את

כל התועבות האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ

: ולא תקרא הארץ אתכם בטמאנם אתה כאשר קאה את הגוי

אשר לפניכם : כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו

הנפשות העשיות מקרב עם : ושמרתם את משמתי לברתי

עשות מחקות התועבות אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם

אני יהודי ארדיכם :

וידבר

יהודי אל משה לאמר : דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם

19

קדשים

קדשים חיהו כי קדוש אני יהוד אלדיכם ; איש אצל ואבתי תירא
 ואת שבתתי תשמרו אני יהוד אלדיכם ; אל תפנו אל הארלים
 וארדי מסכה לא תעשו ; לכם אני יהוד אלדיכם ; וכי תזבחו זבח ש
 שלמים ליהוד לרצונכם תזבחו ; ביום זבחכם יאכל ומזבחת
 והזותר עד יום השלישי באש ישרף ; ואם האכל יאכל ביום השלישי
 פגול הוא לא ירצה ואכלו עונו ושא כי את קדש יהוד חיל ונכרתה
 הנפש והוא מעמיה ; ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת
 שדך לקצר ולקטקצירך לא תלקט ; וכרמך לא תעולל הפרט כ
 פרמך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני יהוד אלדיכם ; ולא ת
 תנכבו ולא תכחשו ולא תשקרו איש בעמיתו ; ולא תשבועו בשמי
 לשקר וחולת את שם ארדיך אני יהוד ; ולא תעשו את רעך ולא
 תגול לא תליו פעלת שכיר אהו עד בקר ; לא תקלל חרש ולפני
 עור לא תתן כבשל ויראת בארדיך אני יהוד ; לא תעשו עול כ
 במשפט לא תשא פני דל ולא תהדר פני גדול בצדק משפט ע
 עמיתך ; לא תלך רכיל בעמיתך לא תעמוד על דם רעך אני יהוד ;
 לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא
 עליו חטא ; לא תקם ולא תגור את בני עמך ואהבת לרעך כמוך
 אני יהוד ; את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע בלאים שדך לא
 תורע בלאים ובגד בלאים שעטנו לא יעלה עליך ;

ואיש כירשכב את אשה שכבת זרע והוא שפחה נחרפת
 לאש והפדה לא נפדתה או הפשה לא נתן לה בקרת תהיה לא י
 יומתו כיר לא חפשה ; והביא את אשמו ליהוד אל פתח אהל מועד
 איל אשם ; וכפר עליו והכהו באיל האשם לפני יהוד על חטאתו
 אשר חטא ונסלח לו מחטאתו אשר חטא ; וכיר תבאו
 אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל ועדרתם ערלתו את פרוי שלש
 שנים ויהיה לכם ערלים לא יאכל ; ובשנה הרביעית יהיה כל פרוי

קדש ה'הלים ליהוד; ובשנה החמישית תאכלו את פריו לחוסר
 לכם תבואתו אני יהוד אלדיכם; לא תאכלו על הדם לא תנחשו
 ולא תענכו ולא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך;
 ושרש לבפש לא תתנו בכשרכם ובתבת קעקע לא תתנו בכס אני
 יהוד ואל תחלו את בתך להזנותה ולא תזנה הארץ ומלאה הארץ
 זמא; את שבתתי תשמרו ונקדשי תירא אני יהוד ואל תפנו אל
 האבת ואל הידענים אל תבקשו לטמאה בהם אני יהוד אלדיכם;
 מפני שיבה תקום וחזרת פני זקן ויראת מאלדיך אני יהוד;

וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אתו וכאורת מפני
 יהוה לכם הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ
 מצרים אני יהוד אלדיכם; ולא תעשו עול במשפט במדה במשקל
 ובמטרה; מאונר צדק אבני צדק אפית צדק וחון צדק יהיה לכם
 אני יהוד אלדיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים; ושמרתם
 את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אותם אני יהוד;

20

ודבר יהוד אל משה לאמר; ואל בני ישראל תאמר איש
 איש מבני ישראל ומן הגר יהגר בישראל אשר יתן מודעו למלך
 מות ימת עם הארץ ירגמוהו באבן; ואני אתן את פני באיש ההוא
 והכרתיו אתו מקרב עמו כי מודעו נתן למלך למען שפא את מ
 מקדשו ולחלל את שם קדשו ואם העלם יעלימו עם הארץ את
 עיניהם מן האיש ההוא בתתו מודעו למלך לבלתי המית אתו;
 ושמתו אני את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתיו אתו ואת כל
 הזנים אחריו לזנות אחרי המלך מקרב עמם והנפש אשר תפנה אל
 האבת ואל הידענים לזנת אחריהם ובתתי את פני בכפש ההוא ו
 והכרתיו אתו מקרב עמו; והתקדשתם והייתם קדשים כי אני יהוד
 אלדיכם; ושמרתם את חקתי ועשיתם אותם אני יהוד מקדשכם ופי
 איש איש אשר יקלל את אביו ואת אמו מות ימת אביו ואמו קלל דפיו

קדושים

בן ואיש אשר ינאף את אשתאיש אשר ינאף את אשת רעהו מות
ימות הנאף והנאפת : ואיש אשר ישכב את אשת אביו ערות אביו
גלה מות יומתו שניהם דמיהם במ : ואיש אשר ישכב את בלתו
מות יומתו שניהם תכל עשו דמיהם במ ואיש אשר ישכב את
זכר משכב אשה תלעבה עשו שניהם מות יומתו דמיהם בסוואיש
אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא כאש ישרפו אתו ואתון
ולא תהיה זמה בתוכם : ואיש אשר יתן שכבתו בבחמה מות
יומת ואת הבחמה תהרגו : ואשה אשר תקרב אל כל בהמה ל
לרבעה אתה והרגת את האשה ואת הבחמה מות יומתו דמיהם
בם : ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וראה את
ערותה וזאת תראה את ערותו חסד הוא וכברתו לעיני בני עמם ע
ערות אחתו גלה עונן שאו ואיש אשר ישכב את אשה זרה וגלה את
ערותה את מקרה הערה הוא גלתה את מקור דמיה וכברתו שניהם
מקרב עמם : וערות אחות אמן ואחות אביך לא תגלה בי את
שאר הערה עונם ישאו ואיש אשר ישכב את דתו ערות דדו גלה
חטאם ישאו ערירים ומתו : ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה
הוא ערות אחיו גלה ערירים יהיו : ושמתם את כל חקתי ואת כל
משפטי ועשיתם אתם ולא תקיאו אתכם הארץ אשר אני מביא א
אתכם שמה לשבת בה : ולא תלכו בחקת הגוי אשר אני משלח
מפניכם כי את כל אלה עשו ואקץ במ : ואמר לכם אתם תירשו
את אדמתם ואני אתננה לכם לרשת אתה ארץ זבת חלב ודבש א
אני יהודי אלדויכם אשר הכדלתי אתכם מן העמים : והכדלתיס בין
הבהמה הטהרה לטהאה ובין העוף השמא לטהו ולא תשקצו את
גפשיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר ה
הכדלתי לכם לטהאו והייתם לי קדשים כי קדוש אני יהודי ואבדל
אתכם מן העמים להיות לי : ואיש או אשה כייחיה בהם אוכל אל

וא

ואביו
אשר לא
יעשה
שמת
אשר יהודי
לא יקח
ועריותו
אני יהודי
מחלתי
אשר יג
העמים
ראובן
את מקו
אשתו
קדמי
אני יהודי
ודבר
קרב
אשר קו
דבר

ידעני מות יימתו באכזר ורגבו אתם דמיהם כם :

פ פ פ

ויאמר

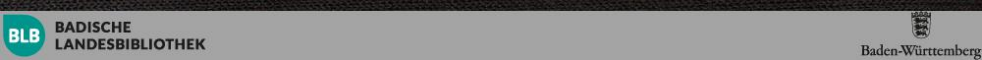
21

יהודי אל משה אמר אל חבדנים בני אהרן ואמרת אלהם לכפש לא ישמא בעמיו : כי אם לשאר הקרב אליו

לאמור לאכיו ולכבו ולכתו ולאחיו ולאחותו רבתלה הקרבה אליו אשר לא היתה לאיש לה ישמא ולא ישמא בעל בעמיו לחולו : לא יקרחה קרחה בראשם ופאות זקנם לא יגלחו ובכשרם לא ישרטו שרטת : קדשים יהיו לאלדיהם ולא יחלו שם אלדיהם כי את אשר יהודי לחם אלדיהם הם מקריבם ויהיו קדש ואשה זבה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו כי קדש הוא לאלדיו : וקדשתו כי את לחם אלדיה הוא מקריב קדש ויהיה לך כי קדוש אני יהודי מקדשכם : ונת איש להן כי תחל לזנות את אביה הוא וחכה הגדול מאחיו :

אשר יצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבוש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרס : ויעל כל נפשות מת לא יבא לאכיו ולאמנו לא ישמא : ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלדיו כי נור שמן משחת אלדיו עליו . אני יהודי : והוא אשה בכתוליה יקח : אלמנה וגרושה וחללה זנה את אלה : לא יקח כי אם בתולה מעמיו יקח אשה : ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יהודי מקדשו :

וידבר יהודי אל משה לאמר : דבר אל אהרן לאמר איש מזרעך לדרתם אשר יהיה בו מום לא יקרב לקרב להקריב . לחם אלדיו : כי כל איש אשר בו מום לא יקרב איש עור או פסח או חרס או שרוע : או איש אשר יהיה בו שכר רגל או שבר יד או גב או רג או חבלל בעינו או גרב או רפת או

מרוח אשך ו כל אש אשר בו מום מזרע אהרן הבהן לא יגש ל
 להקריב את אשי יהוד מום בו את לחם ארדיו לא יגש להקריב ולחם
 ארדיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל ו אך אל הפרכת לא י
 יבא ואל המזבח לא יגש כי מום בו ולא יחל את מקדשי כי אני
 יהוד מקדשם וידבר משה אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ו
 וידבר יהוד אל משה לאמר ו דבר אל אהרן ואל בניו
 ויזרו מקדשי בני ישראל ולא יחלרו את שם קדשי אשר הם מ
 מקדשים לי אני יהוד ו אמר אלהם לדרתכם כל איש אשר יקרב
 מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל ליהוד וטמאתו
 עליו ונכרתה חנפס שהוא מפני אני יהוד ו איש איש מזרע אהרן
 וזרע צרע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכל
 טמא נפש או איש אשר תצא ממנו שכבת זרע ו או איש אשר
 יגע בכל שרץ אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו
 נפש אשר תגע בו וטמאה עד הערב ולא יאכל מן הקדשים כי
 אם רחץ בשרו במים ו בא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים
 כי לחמו הוא ונבלה וטרפה לא יאכל לטמאותה אני יהוד ושמרו
 את משמרתי ולא ישאו עליו הטאות מתו בו כי יחל להו אני יהוד
 מקדשם וכל זר לא יאכל קדש תושב בהן ושכיר לא יאכל קדש ו
 וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו
 בלחמו ובהן בהן כי תהיה לאיש זר הוא כתרומת הקדשים לא ת
 תאכל וכתבהן כי תהיה אלמנה וגרושה נזרע אין לה ושבה אל
 בית אביו כנעניה מלחם אביו תאכל וכל זר לא יאכל בו ו
 ואיש כי יאכל קדש בשגגה וספ חמשתו עליו ונתן
 לכהן את הקדש ו ולא יחלרו את קדשי בני ישראל את אשר ירכבו
 ליהוד ו ותיארו אותם עון אשמה באכלם את קדשיהם כי אני יהוד
 מקדשם ו דבר יהוד אל משה לאמר ו

דברי אהרן
 מכות
 וזכרון
 כבוד
 יהוד
 דברים
 עשרת
 אהרן
 שוק
 וזכרון
 לא תקריב
 לא יגש
 טורא
 המטה
 כבוד
 תהיה
 ושמרתם
 קדש
 אהרן
 יהוד
 אלהים
 שבת
 בדי

דבר אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש
 מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יקריבו קרבנול לכל נדריהם
 ולכל נדבותם אשר יקריבו ליהוד לעלה : לרצנכם תמים זכר
 בכקר בכשבים ובקעזים : כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא ררצון
 יהיה לכם : ואיש זיקריבו זבח שלמים ליהוד לפלא נדר או
 לנדבה בכקר או בצאן תמים יהיו לרצון כל מום לא יהיה בו :

עורת או שכור או חרוץ או זבלת או גרב או יגת לא תקריבו א
 אלה ליהוד ואשה לא תתנו מום על המזבח ליהוד : ושור ושה
 שרוע וקרולש נדבה תעשה אתו ולבדר לא ירעה : ומעוק וכנתות
 ונתוק וכרות לא תקריבו ליהוד ובארצכם לא תעשו : ומיד כן נבחר
 לא תקריבו את לחם אדויכם מכל אלה כי משחתם בהם מום בם
 לא ירצו לכם :

וידבר יהוד אל משה לאמר :
 שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמול ומיום ה
 השמיני והלאה ירעה לקרבן אשה ליהוד : ושור או שה אתו ואת
 כנול לא תשחטו ביום אחד : וכי תזבח זבח תודה ליהוד לרצנכם
 תזבחו : ביום ההוא יאכל לא תותירו מפניו עד בקר אני יהוד :
 ושמתם מצות ועשיתם אתם אני יהוד : ולא תחלו את שם ק
 קדש ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יהוד מקדשכם : המוציא
 אתכם מארץ מצרים ליהוד לכם לא אדום אני יהוד :

23

וידבר יהוד אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת
 אליהם מועדי יהוד אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי
 ששת ימים תעשה מל אכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש
 כל מל אכה לא תעשו שבת הוא ליהוד בכל משבתים :

אלה מועדי יהוד מקראי קדש אשר תקראו אתם
 במועדם : בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש בין הערפים פסח
 ליהוד : ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות ליהוד :

שבעת ימים מצות תאכלו ביום הראשון בקרא קדש יהיה לכם
 כל מלאכת עבודה לא תעשו והקרבנות אשה ליהודי שבעת ימים
 ביום השביעי מקרא קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו :

וידבר יהודי אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת
 אלהם בני תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה
 ודבאתם את עמר ראשית קצירכם אל חכהן : והניף את העמר ל
 לפני יהודי לרצונכם ממחרת השבת יניפנו חכהן : ועשיתם ביום
 הניפכם את העמר כבש תמים כן שנתו לעלה ליהודי : ומנחתו
 שני עשרונים סלת ברולה בשמן אשה ליהודי ריח ניחח ונסכה יין
 רביעת ההין ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד
 הביאכם את קרבן ארדיתם חקת עולם לדורותיכם בכל מושבותיכם :
 וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר

התנופה שבע שבתות תמימת תהינה : עד ממחרת השבת ה
 השביעית תספרו חמשים יום והקרבנות מנחה חדשה ליהודי :
 ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתיים שני עשרונים סלת תהינה
 חמץ תאפינה בכורים ליהודי והקרבנות על הלחם שבעת כבשים
 תמימים בני שנה ופר בן בקר אחד ואילים שנים ודגו עלה ליהודי
 ומבחתם וכספיהם אשה ריח ניחח ליהודי : ועשיתם שיעור עדים
 אחד לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים : והניף חכהן
 אתם על לחם הכברים תנופה לפני יהודי על שני כבשים קדש
 יהודי ליהודי לכהן : וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם
 כל מלאכת עבודה לא תעשו חקת עולם בכל מושבותיכם ל
 לדורותיכם : ובקצרתם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך ב
 בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני יהודי
 ארדיתם :

וידבר יהודי אל משה לאמר : דבר
 אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחודש יהיה לכם

שבתו זכרון תרועה מקרא קדש ו כל מלאכת עבודה לא תעשו
והקרבנם אשה ליהוד ו ידבר יהוד אל משה לאמר ו אך
בעשור לחדש השביעי הזה יום הכפרים הוא מקרא קדש יהיה ל
לכם ועניתם את נפשתיכם והקרבנם אשה ליהוד וכל מלאכה
לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הוא לכפר עליכם לפני
יהוד אלוים ו כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה ו
ונכרתה מעמיה ו וכל הנפש אשר תעשה כל מלאכה בעצם היום
הזה והאברתי את הנפש ההוא מקרב עמה ו כל מלאכה לא תעשו
חקת עולם לדורתיכם בכל משבתיכם ו שבת שבתון הוא לכם
ועניתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב ער ערב ת
תשבתו שבתכם ו ידבר יהוד אל משה לאמר ו דבר
אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג ה
הסכות שבעת ימים ליהוד ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכה
עבודה לא תעשו ו שבעת ימים תקריבו אשה ליהוד ביום השמיני
מקרא קדש יהיה לכם והקרבנם אשה ליהוד עצרת הוא כל מ
מלאכת עבודה לא תעשו ו אלה מועדי יהוד אשר תקראו אתם פ
מקרא קדש להקריב אשה ליהוד עליה ומנחה זבח ונסכים דבר
יום ביום ו מלבד שבת יהוד ומלבד מתנתיכם ומלבד כל נ
נדריכם ומלבד כל נדבתיכם אשר תתנו ליהוד ו
אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם את תבואת הארץ
תחגו את חגי יהוד שבעת ימים ביום הראשון שבתון ו ביום השמיני
שבתון ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים
וענף עץ עבת וערכי נחל ושמחתם לפני יהוד אלוים שבעת
ימים ו וחגגם אתו חגי ליהוד שבעת ימים בשנה חקת עולם לד
לדורתיכם בחדש השביעי תחגו אתו ו בסכת תשבו שבעת ימים כל
האזרח בישראל ישבו בסכת ו למען ידעו דרתיכם כי בסכות ה

הושבת את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים אני יהודא
אלדיכם : ודבר משה את מעדי יהוד אל בני ישראל :

וידבר יהוד אל משה לאמר : צו את בני ישראל ויקחו אליהם
שמן זית וך בתית למאור להעלות כר תמיד : מחוץ לפרכת הערת
באהר מועדי יערוך אתו אהרן מערב עד בקר לפני יהוד תמיד חקת
עולם לדורותיכם : על המזבח הזהיר יערוך את הנרות לפני יהוד
תמיד :

שני עשרנים יהיה החלה האחת : ושמת אותם שתיים מערכת
שש המערכת על השלחן הטהור לפני יהוד : ונתת על המערכת
לכנה זכה ורחוק לחם לאכורה אשה ליהוד : ביום השבת ביום
השבת יערכנו לפני יהוד תמיד מאת בני ישראל כרית עולם :
היתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום קדש כי קדש קדשים הוא
לו כאשר יהוד חק עולם :

והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל ויגעו במחנה בן הישראלית
ואיש הישראלית ויקב בן האשה הישראלית את השם ויקר לו ויבא
אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דברי למטה דן ויגדלוהו ב
במשמר לפרש להם על פי יהוד :

אל משה לאמר : הוצא את המקל אל מחוץ למחנה וסמכו כל
השמעים את ייהם על ראשו ורגמו אתו כל העדה : ואל בני
ישראל תדבר לאמר איש איש ביקרל אל דיו ונשא חטאו : וקב
שם יהוד מות יומת רגום ורגמו בו כל העדה כגר באורח בנקבו
שם יומת : ואיש כי יכה כל נפש אדם מות יומת : ומכה נפש בהמה
ישלמה נפש תחת נפש : ואיש בידתן כוס בעמיתו כאשר עשה
בן עשה לו : שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר יתן
מוט באדם בן נתן בו : ומכה בהמה ישלמה ומכה אדם יומת :
משפט אחר יהיה לכם כגר באורח יהוד כי אני יהוד אלדיכם וידבר

משה אל בני ישראל וילציאו את דומקל אל מחוץ לפחנה וירגמו אתו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוד את משה

פ פ פ

24
1

וידבר

יהוד אל משה בהר סיני לאמר דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוד ו שש שנים תזרע שורך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוד שורך לא תזרע וכרמך לא תזמר ו את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ ו היתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תחיה כל תבואתה לאכל וספרת לך שבע שבת שנים שבע

שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבת השנים תשע וארבעים שנה והעברת שופר תרועה בחודש השבעי בעשור לחודש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דרוור בארץ לכל יושביה ויבל הוא יהיה לכם לשבתם איש אל אחותו ואיש אל משפחתו תשבו ויבל הוא שנת החמישים שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את ספיחה ולא תבצרו את נזריהו כי ייבל הוא קדש תהיה לכם מן השרדה ת תאכלו את תבואתה בשנת הייבל והואת תשבו איש אל אחותו ו כי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תזנו איש את אחיו במספר שנים אחר הייבל תקנה מאת עמיתך במספר שני תבואת ימכר לך ולפי רב השנים תרבה מ קנתו ולפי מעט השנים

תמעט מקנתו כי מספר תבואת הוא מכר לך וולא תזנו איש את-
 עמיתו ויראת מאלדיך כי אני יהודי אלדכים וועשיתם את חקתי
 ואת משפטי תשמרו ועשיתם אתם ושבתם על הארץ לבטח ו
 ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע ושבתם לבטח עליה וזכיתם תאמרו
 מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו
 וצמיחי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלוש
 השנים וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עדי
 השנה התשיעית עד בוא תבואתה תאכלו ישן והארץ לא תמכר
 לצמתת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי ונבל ארץ
 אחזתכם גאלה תתנו לארץ כי ימוך אחיך ומכר
 מאחזתו ובה גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר אחיו והאיש כי לא
 יהיה לו גאל והשיגהו ומוצא כדו גאלתו וחשב את שני ממכרו
 והשיב את העדף לאיש אשר מכר לו ושכ לאחזתו ואם לא מ
 מוצא ידו ויהשיב לו והיה ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת היובל
 ויצא ביובל ושכ לאחזתו ואיש כי ימכר בית
 מושב עיר חזקה והיתה גאלתו עד תם שנת ממכרו ימים תהיה
 גאלתו ואם לא יגאל עד מלאת לו שנה תממה וקם הבית א
 אשר בעיר אשר לא חמה לצמיחת לקנה אתו לזרתיו לא יצא
 ביבל ובתי החצרים אשר אין להם חמה סביב על שדה הארץ
 יחשב גאלה תהיה לו וביבל יצא וערי הלויים בתי ערי אחוזתם
 גאלת עולם תהיה ללויים ואשר יגאל מן הלויים ויצא ממכר בית
 ועיר אחוזתו ביבל כי בתי ערי הלויים הוא אחוזתם כתוך בני ישראל
 ושדה מגרש עריהם לא ימכר כי אחוזת עולם היא להם
 וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי ע
 עמך אל תקח מאתו כנשך ותרבית ויראת מאלדיך והי אחיך עמך
 את כסף לא תתן לו כנשך ובמרבית לא תתן אכלך

אני יהוד אלדיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים לתת לכם
את ארץ כנען להיות לכם לארדים ; וכי ימך
אחיק עמך ונמכר לך לא תעבד בו עבד עבד בשכר בתושב
יהיה עמך עד שנת היבל יעבד עמך ויוצא מעמך הוא ובניו עמל
ושב אל משפחתו ואל אחוזת אבתו ושוב ; כי עבדי הם אשר ה
הוצאתי אתם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד ; לא תרדה
בו בפרך ויראת מאלדיך ועבדך ואבתך אשר יהיו לך מאת הגוים
אשר כביבתים מהם תקנו עבד ואכהונם כבני התושבים המרים
עמכם מהם תקנו וכמשפחתם אשר עמכם אשר הולידו בארצכם
והיו לכם לאחוזת והתחלתם אתם לבנכם אחריכם לרשת אחזה
לעלם בהם תעבדו וכאחוזת בני ישראל איש באחוזו לא תרדה בו
בפרך ; וכי תשיג יד גר ותושב עמך
וכן אחיק עמו ונמכר לגר תושב עמך או לעקר משפחת גר ואחיק
נמכר גאלה תהיה לו אחד מאחוזי וגאלמו ; או דדו או כן דדו ;
וגאלנו או משאר בשרנו כמשפחתו וגאלנו או השיגה ידו וגאל ;
וחשב עם קנזו משנת המכרו לו עד שנת היבל והיה כסף ממכרו
במספר שנים בימי שכיר יהיה עמו ; אם עוד רבות בשנים לפיח
ישיב וגאלתו מכסף מקנתו ; ואם מעט שנאר בשנים עד שנת ה
היבל וחשב לו כפי שבוי ושיב את גאלתו ; בשכר שנה בשנה יהיה
עמו לא ירדנו בפרך לעיניך ; ואם לא וגאל פאלה ויצא בשנת ה
היבל והוא ובניו עמו ; כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר ה
הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוד אלדיכם ולא תעשו לכם א
אלילים ופסל ומעבה לא תקימו לכם ואכן משפית לא תתנו
בארצכם להשתחות עליה כי אני יהוד אלדיכם ; את שבתתי ת
תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוד ;

26

בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם
ונתתי בשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ו
ועץ השדה יתן פריו והשיג לכם דיש'את בציד

ובציד ישיג את זרע ואתם לא תעבדו לשבע ושבתם לבטח ב
בארצכם ; ונתתי שלום בארץ ושבתם ואין מחיר והשבת חיה
רעה לכן הארץ וחרכ לא תעבד בארצכם ; ורדפתם את איביכם ו
ונפלו לפניכם לחרב ; ורדפו מבם חמשה מאה ומאה מבם רבבה מ
ורדפו ונפלו איבכם לפניכם לחרב ; ופניתי אליכם והפריתי א
אתכם והרביתי אתכם והקדמתי את בריתי אתכם ; ואתם ישן נ
נשן וישן מפני חוש תוציאו ; ונתתי משכני בתוכם ולא תנעל
נפשי אתכם ; והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלדים ואתם תהיו
לילעם ; ואני יהוד אלדיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מ
מהיות להם עבדים ואשבר' בוסת עולם ואולך אתכם קוממיות ;
ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כל המצות

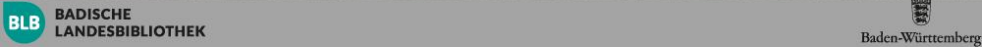
האלה ; ואם בחקתי תמאסו ואם את משפטי תנעל נפשכם רבתי
עשות את כל מצותי להפרכם את בריתי ; ואף אני אעשה זאת ל
לכם והפקדתי עליכם בהרה'את השחפת ואת הקדחת בכלות
עינים ומדיבת נפש וזרעם לריק זרעכם ואכלתי איביכם ונתתי
פני בכם ונגפתם לפני איביכם ורדו בכם שנאיכם ונסתם ואין
רדף אתכם ;

ואם עד אלה לא תשמעו לי
ויספתי ליסרה אתכם שבע על השטאתיכם ; ושברתי את גאון ע
עוזכם ונתתי את שמיכם כברזל ואת ארצכם כנחשה ; ותם לריק
בחסם ולא תתן ארצכם את יבולה ועץ הארץ לא יתן פריו ; ואם
תלכו עמי קרי ולא תאכלו שמע לי ויספתי עליכם מכה שבע
בחטאתיכם והשליחתי בכם את חית השדה ושבלה אתכם והכריתתי
את בהמתכם והמעיטה אתכם ונשמו דרכיכם ;

בחקתי

ואם באלה לא תוסרו לי והלכתם עמי קרי והלכתי אף
 אני עמכם בקרי והכיתי אתכם גם אני שבע על חטאתיכם והכאתי
 עליכם חרב נקמת נקם ברית ונאספתם אל עריכם ושרחתי דבר
 בתוכם ונתתם ביד אויב בשביר לכם משה לחם ואפך עשר נ
 נשים לחמכם בתגור אחד והשיבו לחמכם במשקל ואלתם ולא
 תשבועו ואם בזאת לא תשמעו לי והלכתם

עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי ושרתי אתכם אף אני שבע
 על חטאתיכם ואלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו ו
 והשמדתי את במתים והכרתי את חמניכם ונתתי את פגריכם
 על פגרי גלגליכם וגעלה נפשאתכם ונתתי את עריכם חרבה
 והשמדתי את מקדשיכם ולא ארוח בריח נוחכם והשמדתי אני את
 הארץ ושכמו עליה איביכם הישבים בה ואתכם אורה בניס וה
 והרקתי אחריכם חרב ודיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה ו
 אז תרעה הארץ את שבתיה כל ימי השמה ואתם בארץ איביכם
 אז תשבת הארץ והרצת את שבתיה כל ימי השמה תשבת את א
 אשר לא שבתה בשבתותיכם בשבתכם עליה והנשארים בכם ו
 והבאתי מרד בלכם בארצת איביהם ורדף אתם קול עלה נדף
 ונסף מנסת חרב ונפלא ואין רדף וכשלו איש באחינו ככפני חרב
 ורדף אין ולא תהיה לכם תקומה לפני איביכם והאבתם בגוים
 ואלה אתכם ארץ איביכם והנשארים בכם יקוי בעונם בארצת
 איביהם ואף בעונת אבתם אתם ימקו והתורו את עונם ואת עון
 אבתם במעלם אשר מעל בני ואף אשר הלכו עמי בקרי אף אני
 אלך עמם בקרי והבאתו אתם בארץ איביהם אז אין יבנע לבכם ה
 הערל ואז ירצו את עונם והכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי
 יצחק ואף את בריתי אברהם אובר והארץ אובר והארץ תעזב מ
 בדם ותרץ את שבתיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם יען
 וכיען בשפטי מאסו

ואת חקתי געלה נפשם ו ואף גם זאת ביהוהם בארץ איבהם לא
 באסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני יהוד א
 אלויהם ו זכרתי להם ברית ראשנים אשר היוצאתי אתם מארץ
 מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלוים אני יהוד ו אלה החקים
 והמשפטים והתורת אשר נתן יהוד בינו ובין בני ישראל בדרך סיני
 ביד משה ו

27

ידבר יהוד אל משה לאמר ו
 דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש כי יפלא נדר בערכך נ
 נפשת ליהוד ו והיה ערכך הזכר מבין עשרים שנה ועד בן ששים
 שנה והיה ערכך חמשים שקל כסף בשקל הקודש ו ואם נקבה הוא
 והיה ערכך שלשים שקל ו ואם מבין חמש שנים ועד בן עשרים שנה
 והיה ערכך הזכר עשרים שקלים ולנקבה עשרת שקלים ו ואם מבין
 חמש ועד בן חמש שנים והיה ערכך הזכר חמשה שקלים כסף
 ולנקבה ערכך שלשת שקלים כסף ו ואם מבין ששים שנה ומעלה
 אם זכר והיה ערכך חמשה עשר שקל ולנקבה עשרה שקלים ו
 ואם מכ הוא מערכך והעמידו לפני הכהן והעריך אתו הכהן על
 פי אשר תשיגיד הנדר יעריכנו הכהן ו

ואם
 בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן ליהוד כל אשר יתן כמנוג ליהוד
 יהיה קדש ו לא יחליפנו ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב ואם
 הזכר ימיר בהמה בבהמה יהיה הוא ותמורתו יהיה קדש ו ואם בל
 בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן ליהוד והעמיד אתה
 הכהמה לפני הכהן ו והעריך הכהן אתה בין טוב ובין רע בערכך ה
 הכהן בין יהיה ו ואם גאל יגאלנה ו יסף חמישתו על ערכך ו ואם כר
 יקדש את ביתו קדש ליהוד והעריכו הכהן בין טוב ובין רע באשר
 יעריך אתו הכהן כן יקום ו ואם המקדיש יגאל את ביתו ו יסף ח
 חמישית כסף ערכך עליו והיה לו ו ואם משדה אחוזתו יקדיש איש
 ליהוד והיה ערכך לפי זרעו ו רעו ו רעו חמור שיערים בהמשים שקל כסף ו

אם משנת היכל יקדיש שדהו בערכך יקום ואם אחר היכל יקדיש
 שדהו וחשב לו הכהן את הכסף על פיהשנים הזותרת עד שנת
 היכל ונגרע מערכך ; ואם גאל יגאל את השדה המקדיש אותו
 ויסף חמשית כסף ערכך עליו וקם לו ; ואם לא יגאל את השדה
 ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד ; והיה השדה בצאתו
 ביכל קדש ליהוד כשדה החרם לכהן תהיה אחותו ; ואם את שרה
 מקנתו אשר לא משדה אחותו יקדיש ליהוד ; וחשב לו הכהן את
 מכסת הערכך עד שנת היכל ונתן את הערכך ביום ההוא קדש
 ליהוד ; בשנת היכל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו א
 אחוז הארץ ; וכל ערכך יהיה בשקל הקדש עשרים גרה יהיה ה
 השקל ; אך בכור אשר יבכר ליהוד

בבהמה לא יקדיש איש אתו אם שור אם שה ליהוד הוא ; ואם
 בבהמה הטמאה יפדה בערכך ויסף חמשתו עליו ואם לא יגאל
 ונמכר בערכך ; אך כל חרם אשר יחרם איש ליהוד מכל אשר לו
 מאדם ובבהמה ומשדה אחותו לא ימכר ולא יגאל כל חרם קדש ק
 קדשים הוא ליהוד ; כל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות
 יזמת ; וכל מעשר הארץ מורע הארץ מפרי העץ ליהוד הוא קדש
 ליהוד ; ואם גאל יגאל איש ממעשרו חמשתו ויסף עליו ; וכל
 מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשירי יהיה קדש
 ליהוד ; ולא יבקר בין טוב לרע ולא ימירנו ואם המיר ימירנו והיה
 זריאות מרתו יהיה קדש לא יגאל ; אלה המצות אשר צוה יהוד
 את משה אל בני ישראל בהר סיני ;

יהודי או משה במויבר סיני באהל מועד באחד לחודש השני בשנה
השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר ו שאו את ראש כל ערת בני
ישראל למשפחתם לבית אבתם בכסף שמות כל זכר לגלותם
בכז עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל תפקדו אתם ל
לצבאתם אתה ואהרן ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית
אבתי הוא ואהרן שמות האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן אליעזר
בן שדיאור ו לשמעון שלביאל בן צורי שדי ו ליהודה נחשון
בן עמינדב ו ליששכר נתנאל בן צוער ולזבולון אליאב בן חלן ו
לבני יוסף לאפרים אלישמע בן עמידוד ולמנשה גמל אל בן פרה
יצור ולבנימין אביר בן גרעני ו לדן אחיעזה בן עמי שדי ו לאשר
בנעמיאל בן עכרן ו לנח אליסף בן דעואל ולנפתלי אחיעז בן עינן
ו ליהודה קריאי העדה נשיאי כמות אבתם ראשי ארפי ישראל הם
ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר נקבו בשמות ואת כל

במדבר

העדה וקדוהו באחד לחודש השני ויתלדו על משפחתם לבית
אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה לגלגלתם ; כאשר
צוה יהוה את משה ויפקדום במדבר סיני ;

וכני ראובן בכר ישראל תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר
שמות לגלגלתם כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא ;
פקדיהם למטה ראובן ששה וארבעים אלף וחמש מאות ;

לכני שמעון תולדתם למשפחתם לבית אבתם פקדיו במספר
שמות לגלגלתם כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא ;
פקדיהם למטה שמעון תשעה וחמשים אלף ושלש מאות ;

לכני גד תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן
עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא ; פקדיהם למטה גד חמשה ו
וארבעים אלף ושש מאות וחמשים ;

יהודה תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים
שנה ומעלה כל יצא צבא ופקדיהם למטה יהודה ארבעה ושבעים א
אלף ושש מאות ;

תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים
שנה ומעלה כל יצא צבא ; פקדיהם למטה יששכר ארבעה ו
נחמשים אלף וארבע מאות ;

תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה
ומעלה כל יצא צבא ; פקדיהם למטה זבולון שבעה וחמשים אלף
וארבע מאות ;

לכני יוסף תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה
כל יצא צבא ; פקדיהם למטה אפרים ארבעים אלף וחמש מאות ;

לכני מנשה תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות
מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא ; פקדיהם למטה מנשה שנים
ושלשים אלף ומאתים ;

במדבר

לכית אבתם במספר שמות מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא

פקדיהם למטה בנימן חמשה ושלשים אלף וארבע מאות

לכני דן תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות

מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא פקדיהם למטה דן שנים

וששים אלף ושבע מאות לכני אשר תולדתם

למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מן עשרים שנה ומעלה

כל יצא צבא פקדיהם למטה אשר אחד וארבעים אלף וחמש מ

מאות בני נפתלי תולדתם למשפחתם לבית

אבתם במספר שמות מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא

פקדיהם למטה נפתלי שלשה וחמשים אלף וארבע מאות

אלה הפקדים אשר פקד משה ואהרן ובני ישראל שנים

עשר איש איש אחד לבית אבתיו היו ויהיו כל פקודי בני ישראל

לבית אבתם מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל ויהיו

כל הפקדים שש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים

והלוים למטה אבתם לא הו פקדו בתוכם וידבר

יהוד אל משה לאמר אך את מטה לוי לא תפקד ואת ראשם לא

תשא בתוך בני ישראל ואתה הפקד את הלוים על משכן העדת

ועל כל כליו ועל כל אשר לו הבה ישאו את המשכן ואת כל כ

כליו והם ישרתו וסביב למשכן יחנו ובנסע המשכן יורידו אתו

הלוים ובחגת המשכן יקימו אתו הלוים וזר הקרב יומת וחנו בני

ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו לצבאתם והלוים יחנו ס

סביב למשכן העדת ולא יהיה קצף על עדת בני ישראל ושכרו

הלוים את משמרת משכן העדות ויעשו בני ישראל ככל אשר

צוה יהוד את משה בן עשו וידבר יהוד אל

משה ואל אהרן לאמר איש על דגלו באתת לבית אבתם יחנו

בני ישראל מנגד סביב לאהל

2

42

ונשיא לבני יהודה נחשון בן עמינדב : ויצבאו ופקדיהם ארבעה
 ושבעים אלף ושש מאות : והחגים עליו מטה יששכר ונשיא ל
 לבני יששכר נתנאל בן צנוור : ויצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים
 אלף וארבע מאות : מטה זבולון ונשיא לבני זבולון אליאב בן חלון
 : ויצבאו ופקדיו שבעה וחמשים אלף וארבע מאות : כל הפקדים
 למחנה יהודה מאת אלף ושבעים אלף וששת אלפים וארבע מאות
 לצבאתם ראשונה יסעו :
 ויצבאתם ונשיא לבני ראובן אליעזר בן שדיאור : ויצבאו ופקדיו
 ששה וארבעים אלף וחמש מאות והחגים עליו מטה שמעון ונשיא
 לבני שמעון שלמיהל בן צורי שדי : ויצבאו ופקדיהם תשעה
 וחמשים אלף ושלש מאות : ומטה גד ונשיא לבני גד אליסף בן
 רעואל ויצבאו ופקדיהם חמשה וארבעים אלף ושש מאות וחמשים
 : כל הפקדים למחנה ראובן מאת אלף ואחד וחמשים אלף וארבע
 מאות וחמשים לצבאתם ושנים יסעו :
 ונסע
 אהל מועד מחנה הלויים בתוך המחנה כאשר יחנו בן יסעו איש
 על ידו ורגליהם :
 ונשיא לבני אפרים אלישמע בן עמידוד ויצבאו ופקדיהם ארבעים
 אלף וחמש מאות : ועליו מטה מנשה ונשיא לבני מנשה גמליאל
 בן פדה צור : ויצבאו ופקדיהם שנים ושלשים אלף ומאתים : ומטה
 בנימין ונשיא לבני בנימין אביר בן גורעני : ויצבאו ופקדיהם חמשה
 ושלשים אלף וארבע מאות וכל הפקדים למחנה אפרים מאת אלף
 ושמת אלפים ומאה לצבאתם ושלשים יסעו :
 ונשיא לבני דן ויצבאו ופקדיו ששה אלפים ומאה : ויצבאו
 ופקדיהם שנים ושלשים אלף ושבע מאות : והחגים עליו מטה אשר
 ונשיא לבני אשר פנעהל בן עפר ויצבאו ופקדיהם אחד וארבעים

אלף וחמש מאות וקמטה נפתלי ונשיא לכני נפת לי אחזרע בן עיכן
 ויצאז נפקדיהם שלשה וחמשים אלף וארבע מאות וכל הפקדים
 למחנה דן מאת אלף ושבעה וחמשים אלף ושש מאות לאחרנה
 יסעו לדגליהם אלה פקודי בני ישראל לבית אבתם כל פקודי
 המחנה לעבאתם שש מאות אלף ושלוש אלפים וחמש מאות ו
 וחמשים והלויים לא התפקדו בתוך בני ישראל כאשר צוה יהוד
 את משה ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוד את משה כן
 חנו לדגליהם וכן כסעו איש למשפחתו על בית אבתו :

ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר יהוד את משה בהר סיני ואלה
 שמות בני אהרן הבכור נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר ואלה שמות
 בני אהרן הכהנים המשחים אשר מלא ידם לכהן ויכתב נדב ואביהוא
 לפני יהוד בהקרבם אש וזה לפני יהוד במדבר סיני ויבנים לא היה
 להם ויכהן אלעזר ואיתמר על פני אהרן אביהם וידבר
 יהוד אל משה לאמר ו הקרב את מטה לוי והעמדת אלו לפני א
 אהרן וכהן ושרתו אתו ושמרו את משמרתו ואת משמרת כל
 העדה לפני אהל מועד לעבד את עבודת המשכן ושמרו את כל
 כלי אהל מועד ואת משמרת בני ישראל לעבד את עבודת המשכן
 ונתתה את הלויים לאחר ולכניו נתונם נתונם המה לו מאת בני
 ישראל ואת אהרן ואת בניו תפקד ושמרו את בהגתם וזהו הקרב
 יומת וידבר יהוד אל משה לאמר וואני הבה לקחת את הלויים
 מתוך בני ישראל תחת כל בכור פטר רחם מפני ישראל ויהיו לי
 הלויים כי לי כל בכור ביום הבתי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי
 לי כל בכור בישראל מאדם עד בהמה ליהיו אני יהוד :

וידבר יהוד אל משה במדבר סיני לאמר ופקד את בני לוי לבית
 אבתם למשפחתם כל זכר מכן חדש ומעלה תפקדו ויופקד אתם
 משה על פי יהוד כאשר צוה ויהיו אלה בני לוי בשמותם גרשון
 וקהת ומררי ואלה שמות בני גרשון למשפחתם לכני ושמי :

במדבר

ובני קהת למשפחתם עמרם ויצהר חברון ועזיאל : ובני מררי
 למשפחתם מחלי ובנשי אלה הם משפחת הלוי לבית אבתם לנרשון
 משפחת הרבני ומשפחת השמעני אלה הם משפחת הגרשני : ו
 פקדיהם במספר כל זכר מן ח'רש ומעלה פקדיהם שבעת
 אלפים וחמש מאות : משפחת הגרשני אחרי המשכן יחנו ימה : ו
 ובנשי בית אב לגרשני אליסף בן לאל : ומשכנת בני גרשון באהל
 מועד המשכן והאהל מכסו ומסך פתח אהל מועד : וקלעי החצר
 ואת מסך פתח החצר אשר על המשכן ועל המזבח סביב ואת
 כותרתו לכל עבודתו : ולקחת משפחת העמרמי
 ומשפחת היצהרי ומשפחת הזכרני ומשפחת העזאלי אלה הם
 משפחת הקהתי : במספר כל זכר מן חדש ומעלה שמנת אלפים
 ושש מאות שמרי משמרת הקדש : משפחת בני קהת יחנו על ירך
 המשכן תימנה : ובנשי בית אב למשפחת הקהתי אליצפן בן עזיאל
 : ומשמרתם הארן והשלחן והמזבח והמזבח וכלי הקדש אשר
 ישרתו בהם והמסך וכל עבודתו : ובנשי אהלי הלוי אלעזר בן א
 אהרן הבהן פקדת שמרי משמרת הקדש : למררי משפחת המתי
 ומשפחת המושי אלה הם משפחת מררי : ופקדיהם במספר כל
 זכר מן ח'רש ומעלה ששת אלפים ומאתים : ובנשי בית אב ל
 למשפחת מררי צוריאל בן אביחיל על ירך המשכן יחנו צפנה :
 ופקדת משמרת בני מררי קרשי המשכן ובריחיו ועמודיו וארניו
 וכל כליו וכל עבודתו : ועמודי החצר סביב וארניהם ויתותם : ו
 ומיתריהם : והחנים לפני המשכן קרמה לפני אהל מועד מזרחה
 משה ואהרן ובניו שמרים משמרת הקדש למשמרת בני ישראל
 והזר הקרב יומת : וכל פקודי הליים אשר פקד משה ואהרן על פי
 יהוה למשפחתם כל זכר מן חדש ומעלה שנים ועשרים אלה :
 ויאמר יהוה אל משה פקד כל

בכר זכר לבני ישראל מן חדש ומעלה

ושא את מספר שמותם וולקחת את הלויים לי אני יהוד תחת כל
 בכור בכני ישראל ואת כהמת הלויים תחת כל בכור בכהמת בני
 ישראל ויפקד משה כאשר צוה יהוד אתו את כל בכור בכני
 ישראל וידו כל בכור זכר במספר שמת מבן חדש ומעלה ל
 לפקדיהם שנים ועשרים אלף שלשה ושבעים ומאתים :

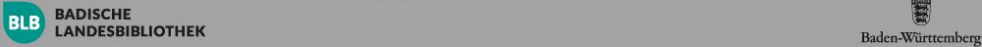
וידבר יהוד אל משה לאמר וקח את הלויים תחת כל בכור
 בכני ישראל ואת כהמת הלויים תחת כהמתם ויהיו לי הלויים אני
 יהוד ואת פדויה השלשה והשבעים והמאתים העדפים על הלויים
 מבכור בני ישראל וולקחת חמשת חמשת שקלים לגלגלת בשקל
 הקדש תקח עשרים גרה השקל ונתת הכסף לאהרן ולבניו פדויה
 העדפים בהם ויקח משה את כסף הפדיוס מאת העדפים על
 פדויה הלויים ומאת בכור בני ישראל לקח את הכסף חמשה
 וששים ושלש מאות ואלף בשקל הקדש ויתן משה את כסף ה
 הפדיוס לאהרן ולבניו על פיהוד כאשר צוה יהוד את משה
 וידבר יהוד אל משה ואל אהרן לאמר ונשא את ראש

בני קהת מתוך בני לוי למשפחתם לבית אבתם ומבן שלשים ש
 שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל בא לצבא לעשות מלאכה
 באהל מועד וזאת עבדת בני קהת באהל מועד קדש הקדשים ו
 ובא אהרן ובניו בנסע המחנה והזדרו את פרכת המסך וכסו בה
 את ארון העדת ונתנו עליהם כסף עור תחש ופרשו בגד כרתי
 תכלת מלמעלה ושמו בדיו ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת
 ונתנו עליהם את הקערות ואת הכפת ואת המנקות ואת קשות ה
 הבסק ולחם התמיד עליו יהיה ופרשו עליהם בגד תולעת שני
 וכסו אתו במבסח עור תחש ושמו את בדיו ולקחו בגד תכלת
 וכסו את מנרת המאור ואת כרתייה ואת כולקתייה ואת כהתתייה
 ואת כל כלי שמנה אשר ישרתו לה בהם ונתנו אתה ואת כל

בלתי אל מכסה עור תחש ונתנו על המוט ועל המזבח והחב ירשו
 בגד תכלת וכסו אתו במכסה עור תחש ושמו את בדיו ו לקחו
 את כל כלי השרת אשר ישרתו כם בקדש ונתנו אל בגד תכלת
 וכסו אלתם במכסה עור תחש ונתנו על המוט ו חשבו את המזבח
 ופרשו עליו כגד ארגמן ו נתנו עליו את כל כלי אשר ישרתו ע
 עליו כהם את המחלת את המזלגת ואת זרעים ואת המזרקת
 כל כלי המזבח ופרשו עליו כסוי עור תחש ושמו בדיו ו כלה אהרן
 וכבני רכסת את הקדש ואת כל כלי הקדש בנסע המחנה ו
 נאחריבן וכאו בני קהת לשאת ולא יגעו אל הקדש ומתו אלה משא
 בני קהת באהל מועד ו ופקדת אל עזריבן אהרן הכהן שמן המאור
 וקטרת הסמים ומכחת התמיד ושמן המשתחו ופקדת כל המשכן ו
 וכל אשר בו בקדש ובכליו ו וידבר יהוד אל משה
 ואר אהרן לאמר ו אל תכריתו את שבט משפחת הקהתי מתוך ה
 תלויים ו ואת עשו להם וחיו ולא ימתו בגשתם את קדש הקדשים
 אהרן ובניו יבאו ושמו אלתם איש על עבדתו ואל משאנו ולא
 יבאו לראות ככלע את הקדש ומתו ו

וידבר

יהוד אל משה לאמר ו נשא את ראש
 בני גרשון גם הם לכת אתם למשפחתם
 מבן שלשים שנה ומעלה עד בן חמשים
 שנה תפקד אותם כל הבא לצבא עבדה באהל מועד ו
 זאת עבדת משפחת הגרשני לעבד ולמשא ו נשאו את ידועת ה
 המשכן ואת אהל מועד מכסו ומכסה התחש אשר עליו מלמעלה
 ואת מסך פתח אהל מועד ואת קלעי החצר ואת מסך יפתח שער
 החצר אשר על המשכן ועל המזבח סביב ואת מיתריהם ואת

על כלי עבודתם ואת כל אשר יעשה להם ועבדו ו על פי אהרן
 וכבדו תהיה כל עבודת בני הגרשמי לכל משאם ולכל עבודתם ו
 ופקודתם עליהם במשמרת את כל משאם ו זאת עבודת משפחת
 בני הגרשמי באהל מועד ומשמרתם ביד אתמר בן אהרן הכהן ו
 בני מררי למשפחתם לבית אבתם תפקד אתם ו
 מבין שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה תפקדו כל הבא
 לצבא לעבד את עבודת אהל מועד ו זאת משמרת משאם לכל
 עבודתם באהל מועד קרשי המשכן ובריהו ועמודיו ואזניו ו
 ועמודיו וחצר סביב ואזניהם ויתרתם ומיתריהם לכל בריהם ו
 לכל עבודתם ובשמת תפקדו את כלי משמרת משאם ו זאת ע
 עבודת משפחת בני מררי לכל עבודתם באהל מועד ביד אתמר
 בן אהרן הכהן ו יפקד משה ואהרן ובנשיאי העדה את בני הקהתי
 למשפחתם ולבית אבתם מבין שלשים שנה ומעלה ועד בן ח
 חמשים שנה כל הבא לצבא לעבד באהל מועד ו יהיו פקדיהם
 למשפחתם אלפים שבע מאות וחמשים ו אלה פקודי משפחת ה
 וקהתי כל העבד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוד
 ביד משה ו ופקודי בני גרשון למשפחתם ולבית
 אבתם מבין שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא
 לצבא לעבד באהל מועד ו יהיו פקדיהם למשפחתם לבית אבתם
 אלפים ושש מאות ושלשים ו אלה פקודי משפחת בני גרשון כל
 העבד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוד ו
 ופקודי משפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם מבין ש
 שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבד
 באהל מועד ו יהיו פקדיהם למשפחתם שלשת אלפים ומאתים
 ו אלה פקודי משפחת בני מררי אשר פקד משה ואהרן על פי יהוד
 ביד משה ו כל הפקודים אשר פקד משה ואהרן ובנשיאי ישראל את

חללים למשפחתם ולבית אבתם : מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן
 חמשים שנה כל הבא לעבד עבדת עבודה ועבדת משא באהל מ
 מועד : ויהיו פקדיהם שמנות אלפים וחמש מאות ושמונים : על-
 פי יהוד פקד אותם ביד משה איש איש על עבדתו ועל משאו ו
 ופקדיו אשר צוה יהוד את משה :
 וידבר יהוד אל משה
 לאמר : צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב
 וכל טמא לנפש : מזכר עד נקבה תשלחו אל מוצץ למחנה ת
 תשלחם ולא ישמאו את מחניהם אשר אני שכן בתוכם : ויעשו
 בן בני ישראל וישלחו אותם אל מוצץ לפזונה כאשר דבר יהוד אל-
 משה בן עשו בני ישראל :
 וידבר יהוד אל משה לאמר :
 דבר אל בני ישראל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל
 מעל ביהוד ואשמה הנפש הוא : והתודו את חטאתם אשר עשו
 והשיב את אשמו בראשו וחמישיתו יסף עליו ונתן לאשר אשם לו
 : ואם אין לאיש גואל להשיב האשם אליו האשם המוטב ליהוד לכהן
 מלבד אל הכפרים אשר יכפר בו עליו : וכל תרומה לכל קדשי
 בני ישראל אשר יקריבו לכהן לו יהיה : ואיש את קדשיו לו יהיו
 איש אשר יתן לכהן לו יהיה :
 וידבר יהוד אל משה
 לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם איש איש כי תשמה
 אשתו ומעלה כו מעל : ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני
 אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והיא לא נתפשה : ועבר
 עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא נטמאה או עבר עליו רוח
 קנאה וקנא את אשתו והיא לא נטמאה : והביא האיש את אשתו
 אל הכהן והביא את קרבנה עליה עשירות הארפה קמח שעורים לא
 יצק עליו שמן ולא יתן עליו לבנה כי מנחת קנאת הוא מנחת
 זכרון מזכרת עון : והקריב אתה הכהן והעמידה לפני יהוד ולקח
 הכהן מים קדשים בכלי הרש ומן העפר

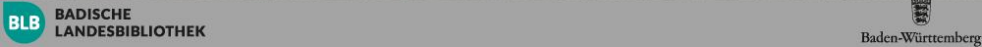

אשר יהיה בקרקע המשמן יקח הכהן ונתן אל המים : והעמיד ה
 הכהן את האשה לפני יהוד ופרע את ראש האשה ונתן על כפה
 את מבחת הזכרון מבחת קנאת הוא וכידי הנהן יהיו מי המרים ה
 המאירים : והשביע אתה הכהן ואמר אל האשה אם לא שכב איש
 אתך ואם לא שטית טמאה תחת אישך הנקי ממי המרים המאירים
 האלה : ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש בך את
 שכבתו ככל עדי אישך : והשביע הכהן את האשה בשבעת האלה
 ואמר הכהן לאשה יתן יהוד אותך לאלה ולשבעה בתוך עמך
 בתת יהוד את ירכך נפלת ואת בטנך צכחו ובאו המים המאירים
 האלה כמעיד לצכות בטן ולנפל ירך ואמרה האשה אמן אמן :
 וכתב את האלת האלה הכהן בספר ובחזה אל מי המרים והשקה
 את האשה את מי המרים המאירים ובאו בה המים המאירים למים
 : ולקח הכהן מיד האשה את מבחת הקנאת והניף את המנחה
 לפני יהוד והקריב אתה אל המזבח : וקמץ הכהן מן המנחה את
 אוזרתה והקטיר המזבחה ואחר ישקה את האשה את המים והשקה
 את המים ודיתה אם נטמאה ותמעל מעל באישה ובאו בה המים
 המאירים למים וצבתה בטנה ונפלה ירכה ודיתה האשה לאלה
 בקרב עמה : ואם לא נטמאה האשה וטהרה הוא ונקתה וזרעה
 זרע : ואת תורת הקנאת אשר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה :
 אל איש אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והעמיד את
 האשה לפני יהוד ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת : ונקה האיש
 מעון והאשה ההוא תשא את עונה :
 וידבר יהוד אל משת
 לאמרו דבר אל בני ישראל ואמרת להם איש אל אשה כי יפלא
 לגדר נדר נזיר להזיר ליהוד ומיין ושכר חיד חמץ יין וחמץ שכר לא
 ישתה וכל משרת ענבים לא ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכלו

כל ימי נזרו כבד אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג לא יאכל
 כל ימי נזרו תער לא יעבר על ראשו עד מלאת הימים אשר
 יחיר ליהודי קדש יהיה גדל פרע שער ראשו כל ימי חזירו ליהוד
 על נפש מת לא יבא ולאכיל ולאמו לאחור ולאחתי לא יטמא להם
 בכותם כי נזר אלדיו על ראשו כל ימי נזר קדש הוא ליהוד וכי
 יבית מת עליו בפתע פתאום וטמא ראש נזרו ונח ראשו ביום
 טהרתו ביום השביעי יגלחנה וביום השמיני יבא שתי תרים אל
 שני בני יונה אל הכהן אל פתח אהל מועד ויעשה הבקן אחד ל
 לחטאת ואחר לעלה וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש את
 ראשו ביום הזה והחיר ליהוד את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו
 לאשם הימים הראשנים יפלו כי טמא נזרו :

וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו וביא אתו אל פתח
 אהל מועד והקריב את קרבנו ליהוד כבש בן שנתו תמים אחד
 לעלה וכבשה אחת בת שנתה תמימה לחטאת ואיל אחד תמים
 לשלמים וסל מצות סלת חלת כלולת בשמן ורקיקי מצות ס
 משחים בשמן וכנחתם ונספיהם והקריב כהן לפני יהוד ועשה
 את חטאתו ואת עלתו ואת האיל ועשה זבח שלמים ליהוד על סל
 המצות ועשה הבקן את מנחתו ואת נסכו ונח הנזיר פתח אהל
 מועד את ראש נזרו ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש אשר
 ינחת זבח השלמים ולקח הבקן את חורע בשלה מן האיל וחרת
 מצה אחת מן הסל ורקיקי מצה אחד ונתן על כפי הנזיר אחר התגלח
 את נזרו והניף אותם הבקן תנופה לפני יהוד קדש הוא לבקן על
 חזה התנופה ועל שוק התרומה ואחר ישתה הנזיר יין זאת תורת
 הנזיר אשר ידיר קרבנו ליהוד על נזרו מלבד אשר תשיג ידו בפי
 נזרו אשר ידיר כן ועשה על תורת נזרו :

וידבר יהוד אל משה לאמר ודבר אל אהרן ואל בניו לאמר

וזה תברכו את בני ישראל אמר להם : יברכה יהודי ושמרך

יאר יהודי פניו אליך ויחבק : ישא יהודי פניו

אלך וישם לך שלום : ושמו את שמי על בני ישראל

ואני אברכם : יהיו ביום כלת משה דהקים את

המשכן וימשח אתו ויקדש אתו ואת כל כליו ואת המזבח ואת

כל כליו וימשחם ויקדש אתם ויקריבו נשיא ישראל ראשי בית

אבתם הם נשיא המשת הם העמדים על הפקדים : ויביאו את ק

קרבנם לפני יהודי שש עגלת צב ושני עשר בקר עגלה על שני

הנשאים ושור לאחד ויקריבו אותם לפני המשכן :

ויאמר יהודי אל משה לאמר : קח גאתם חזיו לעבד את

עבדת אתי כולעד ונתתה אותם אל הלויים איש כפי עבדתו : ויקח

משה את העגלת ואת הבקר ויתן אתם אל הלויים ואת שתי העגלות

ואת איבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם : ואת איבע ה

העגלת ואת שמנת הבקר נתן לבני מררי כפי עבדתם כפי אי

אתמר בן אהרן הכהן : ולבני קהת לאנתו כפי עבדת הקדש עליהם

בכתף ישאו : ויקריבו הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח אתו

ויקריבו הנשיאם את קרבנם לפני המזבח : ויאמר יהודי אל משה

נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום ויקריבו את קרבנם לחנכת ה

המזבח : ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו

נחשון בן עמינדב למטה יהודה וקרבתו כסף אחת ששים

ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם

מלאים סלת בלילה בשמן למנחה : כף אחת עשרה זהב מלאה

קשתופר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה ושעיר

עזים אחד לחטאת : ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשול

עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן נחשון בן עמינדב :

ביום השני הקריב נתנאל בן צווער נשיא יששכר והקריב את קרבנו

1

קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
 שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה : כף
 אחת עשרה זוזב מלאה קטרתו פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
 בן שנתו לעלה : שעיר עזים אחד לחטאת : ולזבח השלמים בקר
 שנים אילים חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה ק
 קרבן נתנאל בן צוער : ביום השלישי

נשיא לבני זבולן אליאב בן חלן : קרבנו קערת כסף אחת
 שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
 שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה : כף אחת עשרה זוזב מ
 מלאה קטרתו פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה
 : שעיר עזים אחד לחטאת : ולזבח השלמים בקר שנים אילים ח
 חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליאב
 ביום הרביעי נשיא לבני ראובן
 בן חלן :

אליצור בן שדיאור : קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה
 משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים
 סלת בלולה בשמן למנחה : כף אחת עשרה זוזב מלאה קטרתו פר
 אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה : שעיר עזים אחד
 לחטאת : ולזבח השלמים בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה
 כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליצור בן שדיאור :

ביום החמישי נשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורי שדין
 קרבנו קערת כסף אחת שלש סומאה משקלה מזרק אחד כסף
 שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן ל
 למנחה : כף אחת עשרה זוזב מלאה קטרתו פר אחד בן בקר איל
 אחד כבש אחד בן שנתו לעלה ושעיר עזים אחד לחטאת ולזבח
 השלמים בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
 חמשה זה קרבן שלמיאל בן צורי שדי :

ביום הששי נשיא לבני גר אליסף בן דעואל וקרבלו
 קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
 שקל בשקל הקודש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה ו כף
 אחת עשרה זוזב מלאה קטרתו פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד
 בן שנתו לעלה ו שעיר עזים אחד לחטאת ו ולזבח השלמים בקר
 שנים אילים חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה ק
 קרבן אליסף בן דעואל :

נשיא לבני אפרים אלשמע בן עמזוד ו קרבלו קערת כסף אחת
 שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקודש
 שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה ו כף אחת עשרה זוזב מ
 מלאה קטרתו פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה
 ו שעיר עזים אחד לחטאת ו ולזבח השלמים בקר שנים אילים ח
 חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אלשמע
 בן עמזוד :

גמליאל בן פרד צור ו קרבלו קערת כסף אחת שלשים ומאה
 משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקודש שניהם מלאים
 סלת בלולה בשמן למנחה ו כף אחת עשרה זוזב מלאה קטרתו פר
 אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה ו שעיר עזים אחד
 לחטאת ו ולזבח השלמים בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה
 כבשים בני שנה חמשה זה קרבן גמליאל בן פרד צור :

ביום השביעי נשיא לבני בנימן אבירן בן גדעני ו
 קרבלו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
 שבעים שקל בשקל הקודש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן ל
 למנחה ו כף אחת עשרה זוזב מלאה קטרתו פר אחד בן בקר איל
 אחד כבש אחד בן שנתו לעלה ו שעיר עזים אחד לחטאת ו ולזבח
 השלמים בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה

חמשה זה קרבן אכילת בן גרעני :
 העשרי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמי שדי ו קרבנו קערת כסף
 אחת שלשים ומאה משקלה מורק אחד כסף שבעים שקל בשקל
 הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה ו כף אחת עשרה
 זהב מלאה קטרת ו פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו
 לעלה ושעיר עזים אחד לחטאת ו ולזבח השלמים בקר שנים אילים
 חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אחיעזר
 בן עמי שדי :
 ביום עשתי עשר יום נשיא

לבני אשר פגועאל בן עכרון קרבנו קערת כסף אחת שלשים
 ומאה משקלה מורק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
 מלאים סלת בלולה בשמן למנחה : כף אחת עשרה זהב מלאה
 קטרת ו פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה ושעיר
 עזים אחד לחטאת ו ולזבח השלמים בקר שנים אילים חמשה
 עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן פגועאל בן עכרון
 ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי
 אחיעזר בן עינן ו קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה
 מורק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת
 בלולה בשמן למנחה : כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת ו פר אחד
 בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה : ושעיר עזים אחד
 לחטאת ולזבח השלמים בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה
 כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אחיעזר בן עינן :

זאתי חנכת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיא
 ישראל קערות כסף שנים עשרה מורק כסף שנים עשר כפות
 זהב שנים עשרה : שלשים ומאה הקערה האחת כסף ושבעים ה
 חמורק האחד כל כסף הכלים אפים וארבע מאות בשקל הקדש
 : כפות זהב שנים עשרה מלאה קטרת עשרה עשרה חפך בשקל

בהעלתך

הקדש כל זבח הכפות עשרים וכאה: כל הבקר לעלה שנים עשר פרים אולם שנים עשר נכשים בני שנה שנים עשר ומנחתם ו ושעירי עזים שנים עשר לחטאת: וכל בקר זבח השלמים עשרים וארבעה פרים אולם ששים עתרים ששים נכשים בני שנה ששים זאת חנכת המזבח אחרי המשח אותו: וכבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו בעל הפתח אשר על ארץ העדת מכין שני הכרבים וידבר אליו:

פ

פ

פ

וידבר

8

יהוד אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנחת אל מול פני המנורה ואירו שבעת הפרות: ויעש כן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה כאשר צוה יהוד את משה: והמקשה המכרה' במקשה זהב עז ירכה עדיפ פרח המקשה הוא כמראה אשר הראה יהוד את משה בן עשה את המנרה: וידבר יהוד אל משה לאמר: קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אתם: ובה תעשה להם ל לטהרם הוה עליהם מי הטאת והעבירו תער על כל בשרם וכבסו בנידים וטהרו: ולקחו פר בן בקר ומנחתו סלת בלילה בשמן ופר שני בן בקר תקח לחטאת: והקרכת את הלויים לפני אהל מועד וזקחת את כל עדת בני ישראל: והקרכת את הלויים לפני יהוד וסמכו בני ישראל את ידיהם על הלויים: והניף אהרן את ה הלויים תנופה לפני יהוד מאת בני ישראל והיו לעבד את עבדת יהוד: והלויים יסמכו את ידיהם על ראש הפרים ועשה את האחד חטאת ואת האחר עלה ליהוד לכפר על הלויים: והעמדת את הלויים לפני אהרן ולפני בניו והנפת אתם תנופה ליהוד: ו

כהעלתך

ונדדלת את הלויים מתוך בני ישראל והיו ליהלויים ; ואחריכן יבא
 הלויים לעבד את אהל מועד וטהרת אתם והנפת אתם תנופה ; כי
 נתנים נתונים המה ליה מתוך בני ישראל תחת פשרת כל דחם ב
 בכור כל בכני ישראל לקחתי אתם ליוכי ליה כל בכור בכני ישראל
 בארם ובכהמה ביום הבתי כל בכור בארץ מצרים הקדשתי אתם
 ליה ; ואקח את הלויים תחת כל בכור בכני ישראל ; ואתנה את ה
 הלויים נתנים לאהרן ולבניו כתוך בני ישראל לעבד את עבדת
 בני ישראל באהל מועד ולכפר על בני ישראל ולא יהיה בכני
 ישראל נגף בנשת בני ישראל אל הקדש ; והעש משה ואהרן וכל
 עדת בני ישראל ללויים ככל אשר צוה יהוד את משה ללויים כן
 עשו להם בני ישראל ; ויתחטאו הלויים וכבסו בגדיהם ויבין אהרן
 אתם תנופה לפני יהוד וכפר עליהם אהרן לטהרם ; ואחריכן באו
 הלויים לעבד את עבדתם באהל מועד לפני אהרן ולפני בניו כ
 באשר צוה יהוד את משה על הלויים כן עשו להם ;

וידבר יהוד אל משה לאמר ; זאת אשר ללויים מבן חמש
 ועשרים שנה ומעלה יבוא לצבא צבא בעבדת אהל מועד ; ומבן
 חמשים שנה ושוכב מצבא העבדה ולא יעבד עוד ; ושרת את אחיו
 באהל מועד לשמר משמרת ועבדה לא יעבד ככה תעשה ללויים
 כמשמרתם ;

9

וידבר יהוד אל משה בחדש הראשון לאמר ;
 ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו ; ובארבעה עשר יום בחדש
 הזה בין הערבים תעשו אתו במעדו ככל חקתי וככל משפטי
 תעשו אתו ; וידבר משה אל בני ישראל לעשת הפסח ; ויעשו את
 הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים במדבר
 סיני ככל אשר צוה יהוד את משה בן עשו בני ישראל והיו אנשים
 אשר היו טמאים לכפש אדם ולא יבדו לעשת הפסח בינם והוא

בהעלתך

ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא ויאמרו האנשים חזקה
הזמה אליה אנחנו טמאים לבפש אדם למח נגדע לבלתי הקריב
את קרבן יהודי במעוהו בתוך בני ישראל ויאמר אלהם משה
עמדו ואשמעה מה יצוה יהוד לבם וידבר

יהוד אל משה לאמר ודבר אל בני ישראל לאמר איש איש כו יהיה
טמא לבפש או בדרך רחקה לבם או לדדתיכם ועשה פסח ליהודי
זבחים השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אתו על מצות
ומריים יאמלוהו לא ישארו ממנו עד בקר ועצם לא ישברו בו
ככל חקת הפסח ועשו אתו והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא
היה וחדל לעשות הפסח וזמרתה הנפש שהוא מעמיה כי קרבן
יהוד לא הקריב במעוהו חטאו ישא האיש ההוא וכי יגור אתכם
גד ועשה פסח ליהוד כחקת הפסח וכמשפטו כן יעשה חקה אחת
ויהיה לבם ולגד ולאורח הארץ ו

את המשכן כפה הענן את המשכן לאחל העדת ובערב יהיה על
המשכן כמראה אש עד בקר כן יהיה תמיד הענן יכסנו וכמראה
אש לילה וגולפי העלות הענן מעל ראהל ואחריכן יסעו בני ישראל
זבמקום אשר ישכן שם הענן שם יחנו בני ישראל על פי יהוד
יסעו בני ישראל ועל פי יהוד יחנו כל ימי אשר ישכן הענן על
המשכן יחנו ובהארץ הענן על המשכן ימים רבים ושמו בני
ישראל את משמרת יהוד ולא יסעו ויש אשר יהיה הענן ימים
בספר על המשכן על פי יהוד יחנו ועל פי יהוד יסעו ויש אשר
יהיה הענן מערב ועד בקר ונעלה הענן בבקר ונסעו או ימים ויילה
ונעלה הענן ונסעו ואז ימים או חודש או ימים בהארץ הענן על
המשכן לשכן עליו יחנו בני ישראל ולא יסעו ובהעלתו יסעו
על פי יהוד יחנו ועל פי יהוד יסעו את משמרת יהוד שמו על
ידבר יהוד אל משה לאמר ויעשה לך

בהקדמתך

שתי חצוצרות כסף מקשה תעשה אתם והיו לך למקרא העדה
ולמסע את המחנות ותקעו בהן ונלעדו אליך כל העדה אל פתח
אהל מועדו ואם באחת יתקעו ונלעדו אליך הנשיאים ראשי אלפי
ישראל ותקעתם תרועה ונסעו המחנות החנים קדמה ותקעתם
תרועה שנית ונסעו המחנות החנים תימכה תרועה יתקעו ל
למסעותיהם ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תרועו וכן אהרן
הכהנים יתקעו בחצוצרות והיו לכם לחקת עולם לדורתכם וכי
תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצר אתכם חזרתם בחצוצרות
ונזכרתם לפני יהודי ארדיכם ונזשעתם מאיביכם וכלום ש
שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חושכם ותקעתם בחצוצרות על
עליתכם ועל זכחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני ארדיכם אני
יהודי ארדיכם ו
והי בשנה השנית בחדש השני
בעשרים בחדש נעלה הענין מעל משכן העדת ויסעו בני ישראל
למסעותם ממדבר סיני וישכן הענין במדבר פארן ויסעו פראשנה
על פי יהוד ביד משה ו
ניסע דגל מחנה בני יהודה
בראשנה לצבאתם ועל צבאו נחשוך בן עמינדב ועל צבא משה
בני יששכר נתנאל בן צוער ועל צבא משה בני זבולון אליאב בן
חלק והורד המשכן ונסעו בני גרשון ובני מררי נשאי המשכן ו
ונסע דגל מחנה ראובן לצבאתם ועל צבאו אריעזר
בן שדיאור ועל צבא משה בני שמעון שלמיאל בן צורי שדי ו
ועל צבא משה בני גד אליסף בן דעוראל ותסעו הקהלים נשאי
המקדש והקימו את המשכן עד באם ו
ונסע דגל מחנה בני אפרים לצבאתם ועל צבאו אלשמע
בן עמיהוד ועל צבא משה בני מנשה גמליאל בן פרצה צור ועל
צבא משה בני בנימין אבירן בן גרעוני ונסע דגל מחנה בני
דן מאסף לכל המחנות ועל צבאו אזיעור בן עמי שדי ו

במעלתך

ועל צבא משה בני אשר פגעיאל בן עכרן ו ועל צבא משה בני כ
נפתלי אחרע בן ענן ו אלה מסעי בני ישראל לצבאתם ויסעו ו
ויאמר משה לחכב בן דעואל המדיני חתן משה

נסעים ואנחנו אל המקום אשר אמר יהוד אתן לכם לכה אתנו
והטכנו לך כיהוד דבר טוב על ישראל ו יאמר אליו לא אלך
כי אם אל ארצי ואל מולדתי אלך ו יאמר אל נא תעזב אתנו
ביעל בן זרעה חתנינו במדבר ודיית לנו לעינים ו ודיה בני תלך
עמנו ודיה הטוב ההוא אשר יטיב יהוד עמנו והטכנו לך ו יסעי
מה יהוד דרך שלשת ימים וארון ברית יהוד נסע לפניהם דרך
שלשת ימים לתור להם מגוחה ו וענן יהוד עליהם יומם בנסעם
מן המחנה ו ודי בנסע הארון ויאמר משה קמה יהוד

ויפגו איבך וינסו משנאיך מפניך ו ובכחה יאמר שובה יהוד ר
דבולת אלפי ישראל ו ודי העם כמתאננים רע

באזני יהוד וישמע יהוד ויחר אפו ותבער בם אש יהוד ותאכל כ
בקצה המחנה ו יצעק העם אל משה ויתפלל משה אל יהוד ו
ותשקע האש ו יקרא שם המקום ההוא תבערה כי בערה בם אש
יהוד ו האספסף אשר בקרבו התאוה תאוה וישכו ויבכו גם בני
ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר ו זכרנו את הדינה אשר נאכל כ
במצרים חנם את הקסאים ואת האכטחים ואת החציר ואת הבצלים
ואת השומים ו ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אר המן עינינו
המן בזרע גד הוא ועינו בעין הכדלח ו שטו העם וליקטו ושחנו כ
ברחים אל דכו במדכה וכשלו בפרור ועשו אתו עגול והיה טעמו
כטעם לשד השמן ו וכרדת הטל על המחנה לילה יהוד המן עליו ו

וישמע משה את העם בכה למשפחתו איש לפתח אהלו ויחר אף
יהוד מאד ובעיני משה רע ו יאמר משה אל יהוד למה הרעת ל
עבדך ולמח לא מציתי חן בעיניך לשום את משה כל העם יהוה עלי

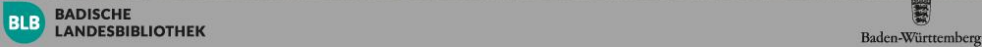
11

ואנכי הריני את כל העם הזה אם אנכי ילדתינו מי תאמר אלי
 שאהי בורקך באשר ושא האמן את דרכך על הארמה אשר נשבעת
 לאבותינו מאין לי בשר לתת לכל העם הזה כי יבכו עלי לאמר תנה
 לנו בשר ואכלה : לא אכיל אנכי לבדו לשאת את כל העם הזה
 כי כבד ממני : ואם נבכה את עשה ה' הרגני נא הרגם מצאתי חן
 בעיניך ואל אראה ברעתי :
 ויאמר יהוד אל-

משה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל אשר ידעת כי הם זקני
 העם ושטריו ולקחת אתם אד אהל מועד והתיצבו שם עמך :
 וירדתי וחברתי עמך שם ואצילתי מן הרוח אשר עליך ושמתו ע
 עליהם ונשאת אתך במשא העם ולא תשא אתה לבדך : ואל העם
 תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר כי בכיתם באזני יהוד לאמר
 מי ואכלנו בשר כי טוב לנו במצרים נתנו יהוד לכם בשר ואכלתם
 : לא יום אחד תאכלו ולא יומים ולא חמשה ימים ולא עשרה ימים
 ולא עשרים יום : עד חדש ימים עד אשר יצא מאפכם והיה לכם
 לזרא יען כי מאסתם את יהוד אשר בקרבכם ותבכו לפני לאמר
 למה חזיצאנו ממצרים : ויאמר משה שש מאות אלף רגלי העם א
 אשר אנכי בקרבך ואתה אמרת בשר אתן להם ואכלו חדש ימים :
 הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם אם את כל דגו ואם יאסף להם
 ומצא להם :
 ויאמר יהוד אל משה הרי יהוד

תקצר עתה תראה היקרב דבריאם לא יצא משה ודבר אל ה
 העם את דברי יהוד ויאסף שבעים איש מזקני העם ויעמד אתם
 סביבת האהל : וירד יהוד בענן וידבר אלי ואצל מן הרוח אשר
 עלי ויתן על שבעים איש חזקים ויהי מבלו עליהם הרוח ויתנבאו
 ולא יספו : וישארו שני אנשים במחנה שם האזני ארדר ושם ה
 ושני מירד ותנח עליהם הרוח והמה פכתבים ולא יצא האהל ה

ויתנבאו במחנה

בהערך

וירץ הער ויגד למשה ויאמר אל דוד ומיד מתנבאים במחנה :
 ויען יהושע בן נון משרת משה מבחריו ויאמר אדני משה כלום :
 ויאמר לו משה המקנא אתה לי וכי יתן כל עם יהוד נביאים ביד
 יתן יהוד את דרוחו עליהם : ויאסף משה אל המחנה והוא חקני י
 ישראל : ורחנסע מאת יהוד ויגד שליחאמן הים וישש על המחנה
 כדרך יום כה וכדרך יום כה סביבות המחנה וכאמתי על פני ה
 הארץ : ויקם העם כל היום ההוא וכל הלילה וכל יום המחנה :
 ויאסף את השלו הממקוט אסף עשרה חמרים וישטחו להם שטוח
 סביבות המחנה : הזשור עודנו בין שניהם טרם יברת ואף יהוד
 חרה בעם ויך יהוד בעם כמה רבה מאד : ויקרא את שם המקום
 ההוא קברות התאה בני שם קברו את העם המתאים : מקברות
 התאה נסעו העם חצרות ויהיו בחצרות :
 ואהרן במשה על אדות האשה הכשית אשר לקח בראשה הכשית
 לקח : ויאמרו הרק אך במשה דבר יהוד הלא גם כנו דבר וישמע
 יהוד : והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה :
 ויאמר יהוד פתאום אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו
 של שתכם אל אהל מועד ויצאו שלשתם : וירד יהוד בעמוד ענן
 ויעמוד פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם : ויאמר שמעו
 נא דברי אם יהיה נביאכם יהוד במראה אליו אתודע בחלום אובר
 זכו : לא כן עבדי משה בכל ביתי באמן הוא : פה אל פה אובר
 זו ומראה ולא כחידת ותמנת יהוד יביט ומדוע לאיראתם ל
 לדבר בעבדי במשה : ויחר אף יהוד כם ויך : והענן סר מעל
 האהל והנה מרים מצרעת כשלו ויפן אהרן אל מרים והנה מצרעת
 : ויאמר אהרן אל משה בני אדני אל נא תשת עלינו חטאת אשר
 גדאינו ואשר חטאנו : אל נא תודי כמת אשר בעאתי מרחם אמן
 ויאבל חציבשרו ויצעק משה אל יהוד לאמר אל נא רפא נא לת

12

17

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶבְיָחִידֶךָ יִרְקַן כַּפְּנָיִה הֲלֹא תִכְלַם שִׁבְעַת
 יָמִים תִּסְגֹּר שִׁבְעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר תֵּאֲסֹף וְתִסְגֹּר מֵרִים
 כְּחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים וְהֵעֵם לֹא נָסַע עַד הָאָסֶף מֵרִים וְאַחַר
 נָסַעוּ הָעָם מִהַצֵּרֹת וַיִּהְיוּ כַּמִּדְבָּר פֶּאֶרָן

וידבר

יהוד אל-משה לאמר : שלח לך אנשים
 ויתרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני
 ישראל איש אחד איש אחד למטה אבותיו
 תשלחו כל נשיא בהם : וישלח אתם משה כמדבר פארן על פי
 יהוד כלם אנשים ראשי בני ישראל המה : וארה שמותם לכטה ד
 ראובן שמוע בן זכור : למטה שמעון שפט בן חורי : למטה יהודה
 כלב בן יפנה : למטה יששכר יגאל בן יוסף : למטה אפרים הושע
 בן נון : למטה בנימין פלטי בן רפוא : למטה זבולון גדיאל בן סודי :
 למטה יוסף למטה מנשה גדי בן כוסי : למטה דן עמיאל בן גמלי :
 למטה אשר סתור בן מיכאל : למטה נפתלי נחבי בן פפסי : למטה
 גד גאואל בן מכי : אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את
 הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהושע : וישלח אתם משה לתור
 את ארץ כנען ויאמר אלהם עלו זה כנגב ועליתם את ההר ויראיתם
 את הארץ מה הוא ואת העם הישב עליה החזק הוא הרפה המעטו
 הוא אסרוב : ומה הארץ אשר היא יושב בה הטובה הוא אם רעה
 ומה הערים אשר היא יושב בהנה הבמזנים אם בכמצרים : ומה ה
 הארץ השמנה הוא אם רזה היש בה עץ אם אין והתחזקתם ו
 ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי כנורי ענבים : ויעלו ויתרו את
 הארץ כמדבר צן עד רחוב לבא המתו ויעלו כנגב ויבא עד חברון
 ושם אחימן ששן ותלמי ילידי הענק

שלח לד'

והצדקן שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים ויבאו עד נחל אשכול
ויברחו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישארו במיט בשנים
ומן הרמנים ומן התאנים : למקום ההוא קרא נחל אשכול על
אדות האשכול אשר ברתו משם בני ישראל : וישבו מתוך הארץ
מקץ ארבעים יום : וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן ואל כל עדת
בני ישראל אל מדבר פארן קדשה וישבו אתם דבר ואת כל ה
העדה ויראו את פרי הארץ : ויספרו לו ויאמרו כאנו אל הארץ
אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש הוא וזה פריה : אפס כי עו ה
העם הישב בארץ והעמים בצרות גדלת מאד וגם ילדי הענק ר
ראינו שם : עמלק יושב בארץ הנגב והחתי והיבוס והאמורי יושב
בחר והכנעני יושב על הים ועל יד הירדן : והעם כלב את העם
אל משה האמר עלה נעלה וירשנו אתה כי כול נובל זה והאנשים
אשר עליו עמו אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו :
ויצאו דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ א
אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת יושביה הוא וכל העם אשר
ראינו בתוכה אנשי מדות : ושם ראינו את הנפילים בני ענקמן
הנפלים ונדי בעינינו כחגבים וכן חיינו בעיניהם : ותשא כל
העדה ויתנו את קולם ויככו העם בלילה ההוא : וילכו על משה
ועל אהרן כל בני ישראל ויאמרו אלהם כל העדה לוי מתנו בארץ
מצרים או במדבר הזה לוי בתנו : ולמה יהוד כביא אתנו אל ה
הארץ הזאת לנפל בחרב בשיניו וטפנו : ויהו לבו הלוא טוב לבו טוב
מצרימה : ויאמרו איש אל אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה : ויפל
משה ואהרן על פניהם לפני כל קהל עדת בני ישראל : והיה שם כן
נזון וכלב כן יפכה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם : ויאמרו אל
כל עדת בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ט
טובה הארץ מאד מאד : אם חפץ בני יהוד תכיא אתנו אל הארץ

12

שלח לד

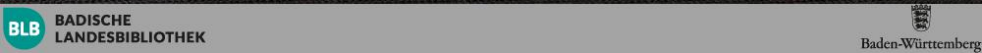
והאזן ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת חלב ודבש ו אך ביהוד אלה
 תכרדו ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם סר עלם מ
 מעליהם והודו אתנו אל תיראם ו יאמרו כל העדה לרגום אתם
 פאבנים וכבוד יהוד נראה באתל מועד אל כל בני ישראל ו
 ויאמר יהוד אל כושה עד אנה ינאצני העם הזה ועד אנה
 לא יאמינו בי בכל האמות אשר עשיתי בקרבן ואבנו בדבר ואור שנה
 האעשה אותך לגוי גדול ועצום ממנו ו יאמר משה אל יהוד ו
 נשמעו מצרים כי העלית בכחך את העם הזה מקרבן ואמרו אל
 יושב הארץ הזאת שמעו כי אתה יהוד בקרב העם הזה אשר עין ב
 בעין נראהו אתה יהוד וענבך עמד עליהם ובעמוד ענן אתה הלך
 לפניהם ולבם ובעמוד אש לילה והמתה את העם הזה כאשר אחר
 ואמרו הגוים אשר שמעו את שמעך לאמר ו מבלתי יכלת יהוד
 להביא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע להם וישחטם במדבר
 ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר ו יהוד ארץ אפים
 ורב חסד נשא עון ופשע ונקח לא ינקח פקר עון אבות על בנים
 על שלשים ועל רבעים ו סלח נא לעון העם הזה בגדל חסדך ו
 וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה ויאמר יהוד סלחתי
 בדורך ו האלם הי אני וימלא כבוד יהוד את כל הארץ ו כי כל
 האנשים הראים את כבודי ואת אתתי אשר עשיתי במצרים ו
 ובמדבר ויגפו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי ו אם יראי
 את הארץ אשר נשבעתי לאבותם וכל מגאצי לא יראנה ועבדי
 כלב עקב דיתה רוח אחרת עמו וימלא אחריו והביאתיו אל הארץ
 אשר בא שמה ורעו יורשנה ו והעמלקי והכנעני יושב בעמק מ
 מזרח פנו וסעו לכם המדבר דרך ים סוף ו ידבר יהוד אל
 משה ואל אחריו לאמר ו עד מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה
 מלינים עלי את תולדות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי

אמר אלהים חי אני נאם יהודא אם לא כאשר דברתם באוני בן א
אעשה לכם כמדבר הזה יפלו פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם
כבן עשרים שנה ומעלה אשר הליכתם עלי : אם אתם תבאו אל ה
הארץ אשר נשאתי את ידי לשכן אהכם בה כי אם בלב בן יפנה ו
ויהושע בן נון וטפכם אשר אמרתם לבן יהוה והביאתי אתם וידעו
את הארץ אשר מאסתם בה : ופגריכם אתם יפלו כמדבר הזה :
ובכניכם יהיו רעים כמדבר ארבעים שנה ונשאו את זנותיכם עד
תם פגריכם כמדבר : ובמספר הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים
יום יום לשנה יום לשנה תשאו את עונותיכם ארבעים שנה ידעתם
את תנואתי : אני יהודא דברתי אם לא זאת אעשה לכל העדה ה
הרעה הזאת הנורעים עלי כמדבר הזה יתמו ושם ומתו והאנשים
אשר שלחו משה לתור את הארץ וישבו ויראו עלי את כל העדה
להוציא דבה על הארץ : וימתו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה
במגפה לפני יהודא : ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חי מן האנשים
הזם החלבים לתור את הארץ : וידבר משה את הדברים האלה
אל כל בני ישראל ויתאבלו העם מאד : וישבמו בבקר ויעלו אל
ראש החרד לאמר הנפו ועלינו אל המקום אשר אמר יהודא כי ה
חטאנו : ויאמר משה למה זה אתם עברים את פי יהודא והוא לא ת
תעלח : אל תעלו כי אין יהודא בקרבכם ולא תנגפו לפני איביכם :
כי העמלקי והכנעני שם לפניכם ונפלתם כחרב בר על כן שכתם
מאחרי יהודא ולא יהיה יהודא עמכם ויעפלו לעלות אל ראש החר
ודרו ברית יהודא ומשה לא משו מקרב המחנה : וירד העמלקי
והכנעני השב בהר ההוא ויכתום ויכתום עד החרכה :

וידבר יהודא אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת
אלהם כי תבאו אל ארץ מושבתיכם אשר אני נתן לכם ועשיתם
אשה ליהודא עליה או זבח לפלא גדר או כדבה או במעדיכם ל

לעשות ריח ניחוח ליהוד מן הבקר או מן הצאן וחקריב המקריב
 קרבנו ליהוד מנחה סלת עשרון בלול ברביעית הדין שמן ויין
 לבסך רביעית הדין תעשה על העלה או לזבח לבכש האודו או
 לאיל תעשה מנחה סלת שני עשרנים בלולה כשמן שלשית הדין
 ויין לבסך שלשית הדין תקריב ריח ניחוח ליהוד וכי תעשה בן
 בקר עלה או זבח לפלא בדר או שלמים ליהוד וחקריב על בן
 הבקר מנחה סלת שלשה עשרנים בלול בשמן חצי הדין ויין ת
 מקריב לבסך חצי הדין אשה ריח ניחוח ליהוד וכה יעשה לשור
 האודו או לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים כמספר אשר
 תעשו ככה תעשו לאודו כמספרם כל האורח יעשה ככה את
 אלה לחקריב אשה ריח ניחוח ליהוד וכי יגור אתכם גר או אשר
 בתוכם לדרתיכם ועשה אשה ריח ניחוח ליהוד כאשר תעשו בן
 יעשה וחקל חקת אחת לכם ולגר חקת עולם לדרתיכם ככם
 כגר יהיה לפני יהוד תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר
 אתכם וידבר יהוד אל משה לאמר
 דבר אל בני ישראל ואמרת אלם בכאכם אל הארץ אשר אני
 מביא אתכם שמה חיה באכלכם מרחם הארץ תרימו תרומה ל
 ליהוד ראשית עריסתכם חלה תרימו תרומה בתרומת גרן בן
 תרימו אתה מראשית ערסתיכם תתנו ליהוד תרומה לדרתיכם
 וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות
 והאלה אשר דבר יהוד אל משה את כל אשר צוה יהוד אליכם
 ביד משה מן היום אשר צוה יהוד והלאה לדרתיכם והיה אם ס
 מעיני העדה נעשתה לשגגה ועשו כל העדה פר בן בקר אחד ל
 לעלה ריח ניחוח ליהוד ומנחתו ונסכו כמשפט ושעיר עזים א
 אחד לחטת וכפר חכהו על כל עדת בני ישראל ונסלח להם כי
 שגגה הוא והם הביאו את קרבנם אשה ליהוד וחסאתם לפני יהוד

על-שגגתם ונסלח לכל-עדת בני ישראל ולגד הגר בתוכם כי לכל
העם בשגגה ו ואם נפש אחת תחטא בשגגה
והקריבה עובת-שנתה לחטאת וזכר הכהן על הכפש השגגת
בחטאה בשגגה לפני יהוד לכפר עליו ונסלח לו והאורח בכני
ישראל ולגד הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה
והכפש אשר תעשה ביד רמח מן האורח ומן הגר את יהוד הוא
פנדף ונכרתה הכפש ההוא מקרב עמה מי דבר ידוד בזה ואת-מ
מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה

ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש עצים ביום
חשבתו ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים אל-משה ואל-
אהרן ואל כל-העדה ויפחחו אתו במשמר כי לא פרש מהיעשת
לו ויאמר יהוד אל-משה מות יומת האיש
רגום אתו באבנים כל-העדה מחוץ למחנה ויציאו אתו כל-ח
העדה אל-מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר צוה
יהוד את-משה ויאמר יהוד אל-משה לאמר דבר
אל-בני ישראל ואמרת אלהים ועשו להם ציצת על-בנפי כנדיהם
לדרתם ונתנו על-ציצת הכנף פתיל תכלת וזה לכם לציצת
וראיתם אתו זכרתם את כל-מצות יהוד ועשיתם אתם ולא-ת
תגורו אחיו לכבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם ולמען
זכורו ועשיתם את כל-מצותי והייתם קדושים לארדיכם אני
יהוד ארדיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להציל לכם ל
לארלים אני יהוד ארדיכם

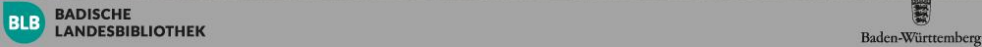
פ פ פ

קרח בן יצחק בן קרח בן לוי דתן ואבירם
בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן ו ה

ויקה

קרח

ויקבו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיא
 עדה קראי מועד אנשי שם ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו
 אלהם רב לכם בני כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוד ומדוע
 תתנשאו על קהל יהוד : ושמע משה ויפל על פניו : ודבר אל-
 קרח ואל כל עדתו לאמר כסר וירע יהוד את אשר לו ואתה
 הקדוש והקריב אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו זאת עשו
 קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו : ותנף בתו אש ושימו עליהן
 קטרת לפני יהוד מחר והיה האש אשר יבחר יהוד הוא הקדוש
 רב לכם בני לוי : ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני לוי והמעט
 מבם ביהודי אלדי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם
 אליו ליכבד את עבדת משכן יהוד ולעמלו לפני העדה לשרתם :
 ויקרב אותך ואת כל אחיך בני לוי אתך ובקשתם גם כנגד : לכן
 אתה וכל עדתך הנעדים על יהוד ואהרן מה הוא כי תלוננו עליו :
 וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה :
 המעט כי העלייתנו מארץ וכת חלב וירבש להמיתנו במדבר כי
 תשתרר עלינו גם השתרר : אף לא אל-ארץ וכת חלב וירבש
 הביאתנו ותתן לנו נחלת שדה וכרם העידו האנשים ההם נתקרר
 לא נעלה : ויתר למשה מאד ויאמר אל יהוד אל תפן אל מנחתם
 לא חסור אחד בהם נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם : ויאמר
 משה אל קרח אתה וכל עדתך היו לפני יהוד אתה וזה ואהרן
 מחר ויקחו אש מחתהו ויתתם עליהם קטרת ויקרבתם לפני יהוד
 אש מחתתו חמשים ומאתים מחתות ואתה ואהרן אש מחתתו :
 ויקחו אש מחתתו ויתנו עליהם אש ושימו עליהם קטרת ויעמדו
 פתח אהל מועד ומשה ואהרן : ויקהל עליהם קרח את כל העדה
 אל פתח אהל מועד וירא כבוד יהוד אל כל העדה :
 וידבר יהוד אל משה ואל אהרן לאמר :

וידברו מתוך העדה והאמת ואכלה אתם כרנע ; ויפלו על פניהם
ויאמרו אל אלודי הרהות לכל בשר האיש אחו' יחטא ועל כלי-ה
העדה תקצף ; וידבר יהוד אל משה

לאמר ; דבר אל העדה לאמר העללו מסביב למשכן קרח דתן
ואבירים וינקס משה וילך אל דתן ואבירים וילכו אחריה זקני ישראל
; וידבר אל העדה לאמר סורו נא מעל אחי האנשים הרשעים ה

האלה ואל תגעו בכל אשר להם פן תספו בכל השטתם ; ויעלו
מעל משכן קרח דתן ואבירים מסביב ודתן ואבירים יצאו נצבים

פתח אוהלים ונשיהם ובניהם וטפם ; ויאמר משה בזאת תדעון
כי יהוד שלחני לע שולח את כל המועטם האלה כי לא מלבו כי אם

כמות כל האדם ימתן אלה ופקדת כל האדם יקור עליהם לא
יהוד שלחני ; ואם בריאתי יכרא יהוד ופצתה האדמה את פיה ו

ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאלה וידעתם כי נאצו
האנשים האלה את יהוד ויהי ככל תל לדבר את כל הדברים האלה

ותבקע האדמה אשר תחתיהם ותפתח הארץ את פיה ותכלע אתם
ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש ; וירדו

הם וכל אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך
הקהל ; וכל ישראל אל אשר סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו פן ת

תכלענו הארץ ; ואש יצאה מאת יהוד ותאכל את החפשים ומאתים
איש מקריבי הקטרת ; וידבר יהוד אל
משה לאמר ; ואמר אל אלעזר בן אהרן רנהו וירם את המחלת'
מבין השרפה ואת האש ורה הלאה כי קדשו את מחלת החטאים
האלה בכפשתם ועשו אתם רקעו פחים צפוי למזבח בני הקריבים
לפני יהוד ויקדשו יהוד לאות לבני ישראל ; וינקס אלעזר ונהן
את מחלת הנחשת אשר הקריבו השרפים וירקעום צפוי למזבח ;
וצרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא מרע

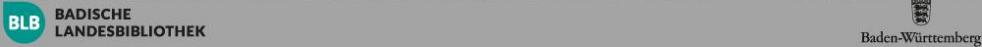
אחרן הוא להקטיר קטרת לפני יהוד ולא יהיה כקרח וכעדתו כ
כאשר דבר יהוד ביד משה לו :

כל עדת בני ישראל ממחרת על משה ועל אהרן לאמר אתם ה
המתם את עם יהוד : ויהי בהקהל העדה על משה ועל אהרן ויפנל
אל אהל מועד והנה כסו הענן וירא כבוד יהוד ויבא משה ואהרן
אל פני אהל מועד :

משה לאמר : הרנו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם פרגע ויפלו
על פניהם : ויאמר משה אל אהרן קח את המחמה ותן עליה אש
מעל המזבח ושים קטרת וחולך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי
יצא הקצף מלפני יהוד החל הנגף : ויקח אהרן כאשר דבר משה
ורץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת וכפר
על העם ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה ויהיו המתים
במגפה ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד המתים על דבר ק
קרח : וישב אהרן אל משה אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה :
וידבר יהוד אל משה לאמר ודבר אל-

17

בני ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אב מאת כל גשיאדם לבית
אבתם שנים עשר מטות איש את שמו תכתב על מטתו : ואת שם
אהרן תכתב על מטה לוי כי מטה אחד לראש בית אבותם והנחתם
באהל מועד לפני העדות אשר איער לכם שמה : והיה האיש אשר
אכר בל מטתו יפרח והשיכת מעלי את תולדות בני ישראל אשר
הם מלינים עליכם : וידבר משה אל בני ישראל ויתנו אליהם
נשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא אחד לבית אבתם שנים ע
עשר מטות ומטה אהרן בתוך מטותם ויבא משה את המטות לפני
יהוד באהל העדת : ויהי ממחרת ויבא משה אל אהל העדות והנה
פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים :
ויצא משה את כל המטות מלפני יהוד אל כל בני ישראל וירא:

ויקחו איש מטעו

ויאמר יהוד אל משה השב

את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי ותכל ת
תלכתם מעלי ולא ימתו ויעש משה כאשר צוה יהוד אתו כן
עשה ויאמרו בני ישראל אל משה לאמר הן

נלעכו אבדנו כלנו אבדנו כל הקרב הקרב אל משכן יהוד ימות
האם תמנו לגוע ויאמר יהוד אל אהרן אתח

18

ובניך ובית אביך אהך תשא את עון המקדש ואתה ובניך אתך
תשא את עון כהנתכם וגם את אחיך מטה לוי שבש אביך הקרב

אתך וילוו עליך וישרתוך ואתה ובניך אתך לפני אהל הערת
ושמרו משמרתך ומשמרת כל האהל אך אל כלי הקדש ואל ה

המוזבח לא יקרב ולא ימתו גם הם גם אתם ונלוו עליך ושמרו
את משמרת אהל מועד לכל עבדת האהל וזר לא יקרב אליכם ו

ושמרתם את משמרת הקדש ואת משמרת המזבח ולא יהיה עוד
קצף על בני ישראל ונאני הנה לקחתי את אחיכם הלויים מתוך בני

ישראל לכם מתנה נתנים ליהוד לעבד את עבדת אהל מועד ואתח
ובניך אתך תשמרו את כהנתכם לכל דבר המזבח ולמבית ל

לפרכת ועבדתם עבדת כהנה אתן את כהנתכם וזור הקרב ימתו
וידבר יהוד אל אהרן ונאני הנה נתתי לך את משמרת

תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך נתתים למשחה ולבניך לחק
עולם זה יהיה לך מקדש הקדשים מן האש כל קרבנס רכל מ

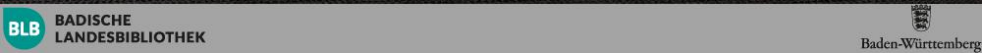
מנחתם ורכל חטאתם ורכל אשמים אשר ישיבו ליקדש קדשים
לך הוא ולבניך ובקדש הקדשים תאכלנו כל זכר יאכל אתו קדש
יהיה לך וזה לך תרומת מתנם לכל תנופת בני ישראל לך כ

נתתם ולבניך ולבניך אתך לחק עולם כל טהור בכיתך יאכל
אתו כל הלב וצהר וכל חלב תירוש ודבן ראשיתם אשר יתנו ל

ליהוד לך נתתים וכוונת כל אשר בארצם אשר יביאו ליהוד לך

קרח

קדמה כל טהור ככיתך ואכלנו : כל חרם בישראל לך יהיה : כל
 פטר חרם לכל בשר אשר יקריבו ליהוד באדם ובבהמה יהיה לך
 אך פדה תפדה אתי בכבוד ואדם ואת בכבוד דבחה השמאה תפדה :
 ופרויו מבן חושי תפדה בערכך כסף חמשת שקלים בשקל הקדש
 עשרים גרה הוא : אך בכור שור או בכור מש או בכור עז לא
 תפדה קדש הם את דמם תזרק על המזבח ואת חלבם תקטיר א
 אשה לרית נוחח ליהוד : ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וכשוק
 והכין לך יהיה וכל תרומת הקדשים אשר ירימו בני ישראל ליהוד
 נתתי לך ולבכניך ולבכתיך אתך לחק עולם כרית מלח עולם הוא
 לפני יהוד לך ולרעהך אתך : ואמר יהוד אל אהרן בארצם לא נתהל
 וחלק לא יהיה לך בתוכם אני חלקך ונחלתך בתוך בני ישראל :
 ולבני לוי הגה נתתי כל מעשר בישראל לנחלה
 חרף עבדתם אשר הם עבדים את עבדת אהל מועד : ולא יקרבו
 עוד בני ישראל אל אהל מועד לשאת חטא למות : ועבדו הרי הוא
 את עבדת אהל מועד והם ישאו עינם חקת עולם לדלתכם
 ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה וכי את מעשר בני ישראל אשר
 ירימו ליהוד תרומה נתתי ללוים לנחלה על כן אמרתי להם בתוך
 בני ישראל לא ינחלו נחלה :
 וידבר יהוד אל
 משה לאמר : ואר הלוים תדבר ואמרת אליהם כי תקחו מאת בכר
 ישראל את המעשר אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם ותרמתם
 ממנו תרומת יהוד מעשר מן המעשר : ונחשב לכם תרומתכם
 כדון מן הגרן וכמלאה מן דקב : כן תרימו גם אתם תרומת יהוד
 מכל מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני ישראל ונתתם ממנו את
 תרומת יהוד לאהרן הכהן : מכל מתנותיכם תרימו את כל תרומת
 יהוד מכל חלבן את מקורשו ממנו : ואמרת אליהם בהרמכם את
 חלבן ממנו ונחשב ללוים כנבואת גרן וכתבואת יקב :

ואכלתם אתו בכל מקום אתם ובייבתכם כי שכר הוא לכם חלף
עבודתכם באהל מועד : ולא תשא עליו חטא בהרימכם את הרבו
ממנו ואת קדשי בני ישראל לא תחלו ללווא תמותו :

פ פ פ

וידבר

19

יהוד אל משה ואל אהרן לאמר : זאת
חקת התורה אשר צוה יהוד לאמר דברי
אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה
תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על : ונתתם אתה
אל אל עור הכהן והוציאת אתה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו
ורקח את עזר הכהן מדמה באצבעו והוזה אל נכח פני אהל מועד
מדמה שבע פעמים והשרף את הפרה לעיניו את ערה ואת בשרה
ואת דמה על פרשה ישראל : ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת
והשליך אליהם טרפת הפרה : וכבס בגדיו הכהן ורחץ בשרו
במים ואחר יבא אל המחנה וטמא הכהן עד הערב : והשרף אתה
יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים וטמא עד הערב : ואסף איש
טהור את אפר הפרה והניח מחוץ למחנה במקום טהור ודיחת
לעדת בני ישראל למשמרת למי נדח חטאת הוא : וכבס האסף את
אפר הפרה את בגדיו וטמא עד הערב והיתה לבני ישראל ולגר
הגר בתוכם לחקת עולם : והנגע כמת לכל נפש אדם וטמא שבעת
ימים : והוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר ואם לא
יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא יטהר : כל הנגע כמת ב
בנפש האדם אשר ימות ולא יתחטא את משפח יהוד שמה ונכרתה
הנפש הזאת מישראל כי מי נדה לא יזק עליו טמא יהיה עוד טמאתו
בו : וזאת התורה אדם כי ימות באהל כל חבא אל האהל וכל אשר
באהל ישמא שבעת ימים : וכל בלי פתוח אשר אין צמוד פתחו עליו

חקת

טמא הוא וכל אשר יגע על פני השדה בחלל חרב או כמת או
 בעצם אדם או בקבר וטמא שבעת ימים ורקח לטמא מעפר ש
 שרפת החטאת ונתן עליו מי חיים אל בלי ולקח אוזב וטבל
 במים איש טהור והזה על האהל ועל כל הכלים ועל הבגשות אשר
 היו שם ועל הבגוע בעצם או בחלל או כמת או בקבר והזה טהור
 על הטמא ביום השלישי וביום השביעי וטמא ביום השביעי וכבס
 בגדיו ורחץ במים וטהר בערב ואיש אשר יטמא ולא יתחטא ו
 נכרתה הבגש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש יהוד טמא מי נדה
 לא זרק עליו טמא הוא ודיתה להם לחקת עולם ומה מי הנדה
 יכבס בגדיו והבגוע במי הנדה יטמא עד הערב וכל אשר יגע בו
 הטמא יטמא והבגש הנגעת טמא עד הערב :

20

ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון
 וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם ולא היה מים לעדה
 ויקהל על משה ועל אהרן ויריב העם עם משה ויאמרו לאמר ולו
 נעטנו בנגע אחינו לפני יהוד ולמה הבאתם את קהל יהוד אל
 המדבר הזה למות שם אנחנו ובעינינו ולמה העליתנו ממצרים
 להביא אתנו אל המקום הרע הזה לא מקום זרע ותאכזנו ורמון
 ומים אין לשתות ויאבא משה ואהרן מפני הקהל אל פתח אהל מועד
 ויפלגו על פניהם ויראו כבוד יהוד אליהם :

וידבר יהוד אל משה לאמר קח את המטה וקהל את
 העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו
 והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם ויאמר
 משה את המטה אל פני יהוד באשר צוהו ויקודלו משה ואהרן
 את דוקהל אל פני הסלע ויאמר להם שמעו נא חמרים המן
 הסלע והוציא לכם מים וירס משה את ידו ויך את הסלע ב
 במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעינים :

ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי ל
 להקדשני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אליה
 הארץ אשר נתתי להם והמה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את
 יהוה ויקדש בסם וישלח משה כל אבנים מקדש אל
 מלך אדום כה אמר אחיך ישראל אתה ידעת את כל התלאה אשר
 בצאתנו ויורדו אבתנו מצרימה ונשב במצרים ימים רבים וירעו
 לנו מצרים ולאבתנו ונצעק אל יהוה וישמע קולנו וישלח מ
 מלך וילצאנו מצרים והנה אבחנו בקדש עיר מצה גבולך
 נעברה נא כארצה לא נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר
 דרך הגלך בלך לא נטה ימין ושמאל עד אשר נעבר גבולך
 ויאמר אליו אדום לא תעבר בי פן בחרב אצא לקראתך ויאמרו
 אליו בני ישראל במסלה בעלה ואם מימך נשתה אני ומקני ונתתי
 מכרם רק אין דבר כרגלי אעברה ויאמר לא תעבר ויצא אדום
 לקראתו בעם כבד וכיד חזק ה וימאן אדום נתן את ישראל עבר
 בגבול ויש ישראל מעליו ויסעו מקדש ויבאו בני
 ישראל כל העדה הר הר ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן בהר
 חדר על גבול ארץ אדום לאמר ויאסף אהרן אל עמיו כי לא יבא
 אל הארץ אשר נתתי לבני ישראל על אשר מריתם את פי למי מ
 מריבה קח את אהרן ואת אלעזר בנו והעל אתם הר הר ו
 הפשט את אהרן את בגדיו והלבשתם את אלעזר בנו ואהרן יאסף
 ומת שם ויעש משה כאשר צוה יהוה ויעלו אל הר ההר לעיני
 כל העדה ויפשט משה את אהרן את בגדיו וילבש אתם את א
 אלעזר בנו וימת אהרן שם בראש הר וירד משה ואלעזר מן ההר
 ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויכבו את אהרן שלשים יום כל בית
 ישראל וישמע הכנעני מלך ערד ישב הגב בר
 בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי

21

חקת

וידבר ישראל נדר ליהודי ויאמר אם נתן לתן את העם הזה ביד
 והחרמתי את עריהם וישמע יהודי בקול ישראל ויתן את הכנעני
 ויחרם אתהם ואת עריהם ויקרא שם המקום חרמה ;
 ויסעו מזה ההר דרך ים סוף לסבב את ארץ אדום
 וחקצרו נפש העם בדרך ; ויזכר העם באלדים ובמשה למה ח
 העליתנו ממצרים למות במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו
 קצה בלחם הקלקל וישלח יהודי בעם את הנחשים השרפים וינשכו
 את העם וימת עס רב מישראל ; ויבא העם אל משה והאמרו ח
 חטאנו כי דברנו ביהודי ובך ותפל לאל יהודי ויסר מעלינו את ח
 הזהש ויתפלל משה בעד העם ; ויאמר יהודי אל משה עשה לך
 שרף ושים אותו על כנס ויהי כל הנשך וראח אתו וחי ויעש משה
 נחש נחשת וישמהו על הנס והיה אם נשך הנחש את איש חביש
 אל נחש הנחשת וחי ; ויסעו בני ישראל ויחנו באבת ; ויסעו
 באבת ויחנו בעגי העברים במדבר אשר על פני מואב מזרח
 השמש ; משם נסעו ויחנו בנחל זרד ; משם נסעו ויחנו מעבר
 ארנון אשר במדבר היצא מגבול האמרי כי ארנון גבול מואב בין
 מואב ובין האמרי ; על בן יאמר בספר מלחמת יהודי את יהב ב
 בסופה ואת הנחלים ארנון ; ויאשר הנחלים אשר נטה לשבת עד
 ונשען לגבול מואב ; ומשם בארה הוא הבאר אשר אמר יהודי ל
 למשה אסף את העם ואתנה לאם מים ; אז
 ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה ; באר חפרה ש
 שרים ברה נדכי העם במחקק במשענתם וממדבר מתנה ;
 וממתנת נחליאל ומנחליאל במות ; ומבמות הגיא אשר בשרה ;
 מואב ראש הפסגה ונשקפה על פני הישימן ;
 וישלח ישראל מלאכים אל סוחן מלך האמרי לאמר ; אעברה
 בארץך לא נטה בשורח וככרם לא נשתחמי באר בדרך תמלך מלך

עד אשר נעבר גבלך ו הלא נתן סיחן את ישראל עבר בגבלך
ויאסף סיחן את כל עמו ויצא לקראת ישראל המדברה ויבא
והצה וילחם בישראל ויכהו ישראל לפי חרב ויירש את ארצו מ
מארנן עד יבק עד בני עמון כי עז גבול בני עמון ויקח ישראל
את כל הערים האלה וישב ישראל בכל ערי האמרי בחשבון ובכל
בנתיה כי חשבון עיר סיחן מלך האמרי הוא והוא נלחם במלך
מואב הראשון ויקח את כל ארצו מידו עד ארנן ועל כן אמרו
המשלים באו חשבון חבנה ותכונן עיר סיחון כי ראש יצאה ס
מחשבון להבה מקרית סיחון אכלה ער מואב בעלי כמות ארנן
אז לך מואב אכדת עם כמותנתו בניו פליטם וכנתיו בשבית
למלך אמרי סיחון ונירס אכד חשבון עד דיבן ונשים עד נפח
אשר עד מידבא וישב ישראל בארץ האמרי וישלח משה לרגל
את יעזר וילכדו בנתיה ויירש את האמרי אשר שם וניפנל ויעלו
דרך הבשן ויצא עוג מלך הבשן לקראתם הואוכל עמו למלחמה
אררעו ויאמר יהוד אל משה אל תירא אתו כי בידך נתתי אתו
ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיחון מלך ה
האמרי אשר יושב בחשבון ויכבו אתו ואת בניו ואת כל עמו עד
בלתי השאיר לו שריד ויירשו את ארצו ויסעו בני ישראל ויחננו
בערכות מואב מעבר לירדן ורחו :

22

וירא

בלקבו צפור את כל אשר עשה ישראל ל
לאמרי ויגר מואב מפני העם מאז כי רבה
הוא ויקץ מואב מפני בני ישראל ויאמר
מואב אל זקני מדין עתה ילחמו הקהל את כל כנביתנו מלחך
משור את ירמק השרה ובלקבו צפור מלך למואב בעת ההוא :

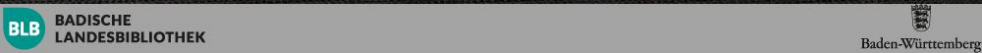
וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור פתורח אשר על הנהר ארץ
 בני עמון לקרא לו לאמר הנה עם יצא ממצרים והנה כסח את עין
 הארץ והוא ישב מפלי ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי
 עצום הוא כמני אולי אוכל נכה בו ואגר שנו כן הארץ כי ידעתי
 את אשר תברך מכרך ואשר תאר ויאר ו ילכו זקני מואב וזקני
 מדין וקסמים בידם ויבאו אל בלעם וידברו אליו ודברי בלק ו
 יאמר אליהם לינו פה היללה והשיבתי אתכם דבר כאשר ידבר
 יהודי אלי וישבו שרי מואב עם בלעם ו יבאו אל בלעם ו
 יאמר מי האנשים האלה עמך ו יאמר בלעם אל האלדים בלק
 בן צפר מלך מואב שלח אלי והנה העם היצא ממצרים וכס את
 עין הארץ עתה לכה קכה לי אתו אולי אוכל להרחם בו וגרשתי
 ויאמר אלדים אל בלעם לא תלך עמם לא תאר את העם כי
 ברוך הוא ויקם בלעם בבקר ויאמר אל שרי לבו אל ארצכם
 כי מאן יהודי לתתי להלך עמכם ויקומו שרי מואב ויבאו אל בלק
 ויאמרו מאן בלעם הלך עמנו ו יסף עוד בלק שלח שרים רבים
 ונכבדים מואב ויבאו אל בלעם ויאמרו לו כה אמר בלק בן צפור
 אל נא תמנע מהלך אלי ו כי כבד אכבדך מאד וכל אשר תאמר
 אלי אעשה ולכה נא קכה לי את העם הזה ו יען בלעם ויאמר אל
 עבדי בלק אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את
 פי יהודי אלדי לעשות קשנה או גדולה ועתה שבו נא בזה גסא
 אתם היללה ואדעה מה יסף יהודי דבר עמי ו יבאו אלדים אל ב
 בלעם לילה ויאמר לו אם לקרא לך באו האנשים קום לך אתם
 ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה ו יקם בלעם בבקר
 ויחבש את אלתו וילך עם שרי מואב ויחר אף אלדים ביהלך
 הוא ויתיצב מלאך יהודי בדרך לטשן לו והוא רכב על אתנו ושני
 נעוריו עמו ותראה האתן את מלאך יהודי נצב בדרך

וחרבו שלופח בידו ותש האתון מן הדרך ותלך בשדה ויך בלעם
 את האתון להטתה הדרך ויעמד בלאך יהודי כמשעול הכרמים
 גדר מזה וגדר מזה ותרם האתון את מלאך יהודי ותלחץ אל הקיר
 ותלחץ את רגל בלעם אל הקיר ויסף להכתה ויסף מלאך יהודי
 עבדו ויעמד במקום צר אשר אין דרך לנשות ימן ושמאל ותרם
 האתון את מלאך יהודי ותרכץ תחת בלעם ויהר אף בלעם ויך את
 האתון במקל ויפתח יהודי את פי האתון ותאמר לבלעם מה ע
 עשיתי לך כי הכיתני זה שלש רגלים ויאמר בלעם לאתוני ה
 התעללת בי לוי יש חרב בידי כי עתה הרגתיך ותאמר האתון אל
 בלעם הלא אנכי אתנך אשר רכבת עלי מעודך עד היום הזה ה
 והסכנ הסכמתי לשנות לך מה ויאמר לא ויהודי יהודי את עיני בלעם
 וירא את מלאך יהודי נצב בדרך וחרבו שלפה בידו ויקד וישתחו
 לאפיו ויאמר אליו מלאך יהודי על מה הכית את אתנך זה שלוש
 רגלים הנה אנכי יצאתי לשטן בירש הדרך לנגדי ותרמני האתון
 ותש לפני זה שלש רגלים אולי נטתה מפני כי עתה גם אתכה ה
 הרגתי ואותה החייתי ויאמר בלעם אל מלאך יהודי חטאתי כי לא
 ידעתי כי אתה נצב לקראתי בדרך ועתה אם רע בעיניך אשובה
 די ויאמר מלאך יהודי אל בלעם לך עם האנשים ואפס את הדבר
 אשר אדבר אליך אתו תדבר וילך בלעם עם שרי בלק וישמע
 בלק כי בא בלעם ויצא לקראתו אל עיר מואב אשר על גבול א
 ארנון אשר בקצה הנגב ויאמר בלק אל בלעם הלא שלח ש
 שלחתי אליך לקרא לך למה לא הלכת אלי האמנם לא אוכל כ
 כבודך ויאמר בלעם אל בלק הנה באתי אליך עתה היכל אוכל ד
 דבר מאנמה הדבר אשר ישים אלדים כפי אתו אדבר וילך בלעם
 עם בלק ויבאו קרית חצלת ויבזח בלק בקר ויצאן וישלח בלעם
 ולשרים אשר אתו ויחיי בקר ויקח בלק את בלעם ויעלוו במות

בלק

בעל ויראמשם קצה העם ויאמר בלעם אל בלק בנה לי כזה ש
 שבעה מזבחת והכן לי כזה שבעה פרים ושבעה אילים ו ויעש
 בלק כאשר דבר בלעם ויעל בלק ובלעם פר ואיל במזבח ו יאמר
 בלעם לבלק התיצב על עלתך ואלכה ארתי וקרה יהודי למראתי
 ודבר מה יראני והגדתי לך וילך שפי ו יקח ארדים אל בלעם ו
 ויאמר אליו את שבעת המזבחת ערכתיו ואעל פר ואיל במזבח ו
 וישם יהודי דבר בפי בלעם ויאמר טוב אל בלק וכה תדבר ו ישב
 אליו והנה נצב על עלתו הוא וכל שרי מזבח ו וישא משלו ויאמר
 מן ארם ינחמי בלק מדרך מזבח מהררי קדם לכה ארה לי יעקב ו
 ולכה ועמה ישראל ומה אקב לא קמה אל ומה אזעם לא זעם יהודי
 כי מראש צרים אראנו ומנבעות אשורנו הן עם לכודי ישכון וכגוים
 לא יתחשב ו מי מנה עפר ועקב ומספר את דבע ישראל תמת כ
 נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמה ו יאמר בלק אל בלעם מה
 עשית לי לקב איכי לקחתיו והנה ברכת בך ו ויען ויאמר הלא את
 אשר ישים יהודי בפי אתו אשמר לדבר ו יאמר אליו בלק לך נא
 אתי אל מקום אחר אשר תראנו משם אפס קצהו תראה וכלו לא
 תראה וקבנו לי כשם ו יקחהו שדה צפים אל ראש הפסגה ויכן
 שבעה מזבחת ויעל פר ואיל במזבח ו יאמר אל בלק התיצב כה
 על עלתך ואנכי אקרה כה ויקח יהודי אל בלעם וישם דבר בפיו
 ויאמר טוב אל בלק וכה תדבר ו יבא אליו והנז כצב על עלתו
 ושרי מזבח אתו ויאמר לו בלק מה דבר יהודי וישא משלו ויאמר
 קום בלק ושמע האזינה עדי בנו צפר ו לא איש אל ויכוב וכן ארם
 ויתנחם והוא אמר ולא יעשה ודבר ולא יקימנה והנה בך לקחתי
 ובך ולא אשיבנה ולא הביש און ביעקב ולא ראה עמל בישראל
 יהודי אלדיו עמו ותרועת מלך בו ו אל מוציאם מפצרים כתועפת

ראם לו

פי לא נחש' ביעקב ולא קסם בישראל מעת יאמר ליעקב' ולישראל
 מה פעל אל' הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא לא ישכב עדי-
 יאכל טרף ודם חללים ישחה' ויאמר בלק אל בלעם גם קב לא
 תקבנו גם כרך לא תברכנו' ויען בלעם ויאמר אל בלק הלא ד
 דברתי אליך לאמר כל אשר ידבר יהוד אתו אעשה' ויאמר בלק
 אל בלעם לכה נא אהנה אל מקום אחר אנכי יישר פטינו האלוים
 וקבתו לי במש' ויקח בלק את בלעם ראש הפעור הנסקף על-
 פני השימון' ויאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחת
 והמן לי בזה שבעה פרים ושבעה אילים' ויעש בלק כאשר אמר
 בלעם ויעל פר ואיל כמזבח' וירא בלעם כי טוב בעיני יהוד ל
 לברך את ישראל ולא הדרך כפעם בפעם לקראת נחשים וישת
 אל המדבר פניו' וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שכן ל
 לשבטי' והוד עליו רוח אלוים' וישא משולו ויאמר נאם בלעם
 בנו בעד ונאם הגבר שתם העין' נאם שמע אמריאל אשר
 מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים' מה טבו אהליך יעקב משבנתוך
 ישראל' ונחלים נטיו בגנת עליו נור כאהלים נטע יהוד בארום
 עליו בים' זול בים מד לו וורעו במים רבים וירם מאגל מלכו ו
 לתנשא מלכתו' אל מוצאו ממצרים כתועפת ראם לו יאכל
 גזים צריו ועצמתיהם יגרם וחציו ימחץ' כרע שכב כארי וכלביא
 מי יקימנו מכרכיך ברוך וארריך ארוך' ויחר אף בלק אל בלעם
 ויספק את כפו ויאמר בלק אל בלעם לקב איביקראתיך והנה
 ברכת ברך זה שלש פעמים' ועתה ברח לך אל מקומך אמרתי
 כבוד אנבדך והנה מנעך יהוד מכבוד' ויאמר בלעם אל בלק ה
 הלא גם אל מלאכך אשר שלחת אלי דברתי לאמר' אם יתן לי
 בלק מלא ביתו כסף וחוב לא אוכל לעכר את פי יהוד לעשות ט
 טובה או רעה מלבי אשר ידבר יהוד אתו אברך ועתה הכני הולך
 לעמי לכה איעצך אשר ועשה העם הזה לעמך באחרית הימים

בלק

וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו כעור ונאם הגבר שתם העין ;
 נאם שמע אמרי אל וידע דעת עליון מחזה שדי יחזה נפל גלגלי
 עינים ; אראבו ולא עתה אשורכו ולא קרוב דרך בזבב מיעקב
 וקם שבט מישראל ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת ; והיה
 אולם ירשה והיה ירשה שעור איכיו וישראל עשה חיל ; וירד
 מיעקב והאכיד שריד מעיר ; וירא את עמלק וישא משלו ויאמר
 ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד ; וירא את הקני וישא מ
 משלו ויאמר איתן מושבך ושים בסלע קנז ; כי אם יהיה לבער
 קץ עד מז אשר השבד וישא משלו ויאמר אוי מי יהיה משמואל
 ; וצים מיד בתים וענב אשר וענב עבר וגם הוא עדי אבד ; ויקם
 בלעם וילך וישב למקומו וגם בלק הלך לדרבו ;

24

וישב ישראל בשטים ויחז העם לזנות אל בנות מואב ;
 ותקרא לעם לזבחי ארדיהן ויאכל העם וישתחוו לאלדיהן ; ו
 ויצמד ישראל לבעל פעור ויחר אף יהוד בישראל ;

ויאמר יהוד אל משה קח את כל ראשי העם
 הזקק אתם ליהוד נגד השמש וישב חרון אף יהוד מישראל ;
 ויאמר משה אל שפטי ישראל הרגו איש אנשיו הנצמדים לבעל
 פעור ; והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדבנית
 לעיני משה ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בכים פתח אהל
 מועד ; וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן ויקם מתוך העדה
 ויקח רמח בידו ; ויבא אחר איש ישראל אל הקבה וידקר את ש
 שניהם את איש ישראל ואת האשה אל קבתה ותעצר רמגפה מעל
 בני ישראל ; ויהוד המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף ;

וידבר

יהוד אל משה לאמר : פינחס בן
 אלעזר בן אהרן הכהן השיב את

חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא בלתי את
 בני ישראל בקנאתי : לכן אמר הבני נתן לו את בריתי שלום :
 והיה לו ולדור עו אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאדוני
 וכפר על בני ישראל : ושם אש ישראל המכה אשר הכה את ה
 המדינית זמרי בן סלוא נשיא בית אב לשמעוני : ושם האשה ה
 המכה המדינית כזבי בת צור ראש אמות בית אב במדין הוא :

וידבר ויחזר אל משה לאמר : צרור את
 המדינים וחיותם אותם : מי צורים הם לכם בנכליותם אשר נכלו
 לכם על דבר פעור ועל דבר כזבי בת נשיא מדין אחתם המוכה
 ביום המגפה על דבר פעור : ויהי אחריו המגפה

26

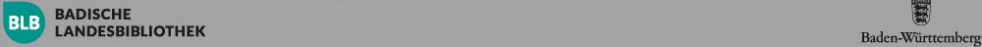
ויאמר יהוד
 אל משה ואל אלעזר בן אהרן הכהן לאמר : שאף את ראש כל ע
 עדת בני ישראל מבן עשרים שנה ומעלה לבית אבתם כל יצא
 צבא בישראל : וידבר משה ואלעזר הכהן אתם בערכת מואב
 על ירדן ורחו לאמר : מבן עשרים שנה ומעלה כאשר צוה יהוד
 את משה ובני ישראל היצאים מארץ מצרים :

ראובן בכור ישראל בני ראובן חנוך משפחת חננכי לפלוא
 משפחת הפלאי : לחצין משפחת החצרוני לברמי משפחת ה
 הכרמי : אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם שלשה וארבעים
 ארץ שבע מאות ושלשים : ובני פלוא אליאב : ובני אליאב כ
 בקנאל דתן ואבירם הוא דתן ואבירם קרואי העדה אשר הצו על
 משה ועל אהרן בעדת קרח בהצתם על יהוד ותפתח הארץ את
 פיה ותבלע אתם ואת קרח כמות העדה באכל האש את חמשים
 ומאתים איש ויהיו לבם : ובני קרח לא מתו :

בני שמעון למשפחתם לבני ואל משפחת הבקנאלי לימין
 משפחת הזמני ליבין משפחת הזמני : לזרח משפחת הזרחי ל
 לשאול משפחת השאול : ואלה משפחת השמעוני שנים ועשרים

פנחס

אלף ומאתים | בני גד למשפחתם לצפון משפחת
 הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני משפחת השוני לאזני משפחת
 האזני לערו משפחת הערי | לארור משפחת הארורי לארלי מ
 משפחת הארלי | אלה משפחת בני גד לפקדיהם ארבעים אלף
 וחמש מאות | בני יהודה ער ואונן יומת ער ואונן
 בארץ כנען | ויהיו בני יהודה למשפחתם לשרה משפחת השלני
 לפרץ משפחת הפרצי לרח משפחת הורתי | ויהיו בני פרץ ל
 לחצקן משפחת החצרני לחמול משפחת החמולי | אלה משפחת
 יהודה לפקדיהם ששה ושבעים אלף וחמש מאות |
 בני יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי לפיה משפחת
 הפוני | לטוב משפחת הישבי לשמרן משפחת השמרני | אלה
 משפחת יששכר לפקדיהם ארבעה ושלשים אלף ושרש מאות |
 בני זבולן למשפחתם לסדר משפחת הסרדי
 לארון משפחת הארני לחילאל משפחת החילאלי ואלה משפחת
 הזבולני לפקדיהם ששים אלף וחמש מאות | בני
 יוסף למשפחתם מנשה ואפרים | בני מנשה למכיר משפחת ה
 המכירי ומכיר הלוי את גלעד לגלעד משפחת הגלעדי | אלה
 בני גלעד איעזר משפחת האיעזרי לחלק משפחת החלקי ואשריאל
 משפחת האשראלי ושכם משפחת השכמי | ושמידע משפחת
 השמידעי וחפר משפחת החפריו וצלפחד בן חפר לא היו לו בנים
 כי אם בנות ושם כנולד צלפחד מחלה ונבעה חגלה מלכה ותרגע |
 אלה משפחת מנשה ופקדיהם שנים וחמשים אלף ושבע מאות
 אלה בני אפרים למשפחתם לשתלח משפחת
 השתלחי לבכר משפחת הכברי לתחן משפחת התחני | ואלה
 בני שותלח לערן משפחת הערני | אלה משפחת בני אפרים ל
 לפקדיהם שנים ושלשים אלף וחמש מאות אלה בני יוסף למשפחתם

בני בנימן למשפחתם לבלע משפחת הדלע
 לאשבל משפחת האשבל לאזורים משפחת האזורים : לשפס
 משפחת השופסי לחופס משפחת החופמי : ויהיו בני בלע ארץ
 ונעמן משפחת הארדי לנעמן משפחת הנעמי : אלה בני בנימן
 למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים ארץ ושש מאות :

אלה בני דן למשפחתם לשהם משפחת השוחמי
 אלה משפחת דן למשפחתם : כל משפחת השוחמי לפקדיהם
 ארבעה וששים ארץ וארבע מאות :

בני אשר למשפחתם לימנה משפחת הימנה לישוי משפחת הישוי ל
 לביעה משפחת הבריעי : לבני כריעה לחבר משפחת החברי
 למלכיאל משפחת המלכיאלי ושם בת אשר שרן : אלה משפחת
 בני אשר לפקדיהם שלשה וחמשים ארץ וארבע מאות :

בני נפתלי למשפחתם ליחצאל משפחת היחצאלי
 לגוני משפחת הגוני לרצר משפחת הרצרי לשרים משפחת השרמי
 : אלה משפחת נפתלי למשפחתם ופקדיהם חמשה וארבעים ארץ
 וארבע מאות : אלה פקודי בני ישראל שש מאות ארץ וארץ שבע
 מאות ושלשים :

ואמר : לאלה תחלק הארץ בנחלה במספר שמות : לרב תרבה
 נחלתו ולמעט תמעט נחלתו איש לפי פקדיו יתן נחלתו : אך
 כגודל יחלק את הארץ לשמות מסות אבתם ינחלו : על פי הגודל
 תחלק נחלתו בין רב למעט :

ואלה פקודי הלוי למשפחתם לגרשון משפחת הגרשני לקדת משפחת
 הקהתי למררי משפחת המררי : אלה משפחת לוי משפחת הלוי
 משפחת החבני משפחת המחלי משפחת המושי משפחת הזרחי
 וקדת הורד אח עמרם ושם אשת עמרם יוכבד בת לוי אשר
 ילדה אתה ללוי במצרים ותיד לעמרם את אהרן ואת משה ואת

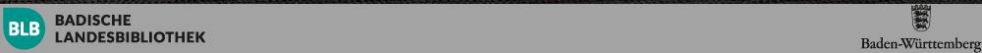
מרים אותם : ויגיד לאהרן את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת
 איתמר : וימת נדב ואביהוא בהקריבם אש זרה לפני יהוה : ויהיו
 פקדיהם שלשה ועשרים אלף כל זכר מכן חדש ומעלה כי לא
 התפקדו בתוך בני ישראל כי לא נתן להם נחלה בתוך בני
 ישראל : אלה פקדי משה ואלעזר הפהן אשר פקדו את בני ישראל
 בערבת מואב על ירדן ורחו : וכאלה לא היה איש מפקדי משה
 ואהרן הפהן אשר פקדו את בני ישראל במדבר סיני : כי אמר יהוה
 להם מולת ימתו במדבר ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפנה ו
 יהושע בן נון :

27

והקרבנה בנות צלפחד
 בן חפר בן גלעד בן מכיר בן מנשה למשפחת מנשה בן יוסף ו
 ואיה שמות בנותיו מחלה נעה וחגלה ומלכה ותרצה : ותעמידנה
 לפני משה ולפני אלעזר הפהן ולפני הנשיאים וכל העדה פתח
 אהל מועד לאמר : אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה
 הנזערים על יהוד בעדת קרח כי בחטאוי מת ובנים לא יהיו לו ולמה
 יגרע שם אבינו בתוך משפחתו כי אין לו בן תמה לנו אחוה בתוך
 אחי אבינו : ויקרב משה את משפטן לפני יהוה :

ויאמר יהוה אל משה לאמר : בן בנות צלפחד דברת נתן
 מתן להם אחות נחלה בתוך אחי אביהם והעברת את נחלת אביהן
 להן : ואל בני ישראל תדבר לאמר איש כי ימות וכן אין לו
 והעברתם את נחלתו לבתו : ואם אין לו בת ונתתם את נחלתו
 לאחיו : ואם אין לו אחים ונתתם את נחלתו לאחי אביו : ואם אין
 אחים לאביו ונתתם את נחלתו לשאריו הקרב אליו כמשפחתו
 וירש אתה חזיתה לבני ישראל לחקת משפט כאשר צוה יהוה את
 משה :

ויאמר יהוה אל משה עלה אל
 הר העברים הזה וראה את הארץ אשר נתתי לבני ישראל וירא אתה
 אתה וכאספת אל עמך גם אתה כאשר באסף אהרן אהרן וכאשר

כריתם פי כמד בר צן במריבת העדה להקדישני במים לעיניהם
 הם כי מריבת קודש מד בר צן וידבר משה
 אל יהוד לאמר ופקד יהוד אלדי הרוחת לכל בשר איש עלה
 העדה אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר
 יביאם ולא תהיה עדת יהוד בעצן אשר אין להם רעה ו

ויאמר יהוד אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר
 רוח בו וסמכת את ידך עליו והעמדת אתו לפני אלעזר הכהן
 ולפני כל העדה וצויתיה אתו לעיניהם ונתתה מהודך עליו למען
 ישמעו כל עדת בני ישראל ולפני אלעזר הכהן יעמד ושאל לו
 במשפט האורים לפני יהוד ער פיו יצאו ועל פיו יבאו הוא וכל
 בני ישראל אתו וכל העדה ויעש משה כאשר צוה יהוד אתו
 ויקח את יהושע ויעמידו לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה ו
 יוסמך את ידיו עליו ויצדו כאשר דבר יהוד ביד משה ו

28

וידבר יהוד אל משה לאמר וצו את בני ישראל
 ואמרת אלהם את קרבני לחמי ריח נחחי תשמרו להקריב
 ליבמועדו ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו ליהוד כבשים
 בני שנה תמימים שנים ליום עליה תמיד ואת הבכש אחד תעשה
 בבקר ואת הבכש השני תעשה בין הערבים ועשירית האיפה סלת
 למנחה בלולה בשמן כתית רביעית ההין עלת תמיד העשה
 בהר סיני לריח נחח אשה ליהוד ונסבל רביעת ההין לכבש ה
 האחד בקודש הסך נסך שכר ליהוד ואת הבכש השני תעשה בין
 הערבים במנחת הבקר ובנסבל תעשה אשה ריח נחח ליהוד ו
 וביום השבת שני

בכשים בני שנה תמימים ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן
 ובנסבל עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ובנסבל
 ובראש יחוד שיכם תקריבו עליה ליהוד פרים בני בקר
 שנים ואיל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימים ושלשה עשרנים

סלת מנחה בלולה בשמן לפר האחד ושני עשרנים סלת מנחה
 בלולה בשמן לאל האחד ועשרון עשרון סלת מנחה בלולה ב
 בשמן לכבש האחד עלה ריח ניחח אשה ליהוד : ונסמיהם חצי
 ההין היה לפר ושלישת ההין לאל וריבית ההין לכבש יין זאת
 עלת הדש כחדשו לחדשי השנה ושעיר עזים אחד לחטאת ליהוד
 על עלת התמיד יעשה ונסכו ו
 הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוד : ובחמשה עשר
 יום לחדש הזה חג שבועת ימים מצות ואכלו ביום הראשון מקרא
 קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו : והקרבתם אשה עלה ליהוד
 פרים בני בקר שנים ואל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימים
 יהיו לכם : ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ו
 ושני עשרנים לאל תעשו : עשרון עשרון תעשה לכבש האחד
 לשבעת הכבשים : ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם : מלבד
 עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה : כאלה תעשו ל
 יום שבועת ימים לחם אשה ריח ניחח ליהוד על עלת התמיד
 יעשה ונסכו וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
 עבודה לא תעשו : וביום הבכורים בהקרבתכם
 מנחה חרשה ליהוד בשבעת יום מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
 עבודה לא תעשו : והקרבתם עלה ריח ניחח ליהוד פרים בני ב
 בקר שנים אל אחד ושבעה כבשים בני שנה : ומנחתם סלת ב
 בלולה בשמן שרשה עשרנים לפר האחד ושני עשרנים לאל ה
 האחד ועשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים ושעיר עזים
 אחד לכפר עליכם : מלבד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימים
 יהיו לכם ונסמיהם : ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא
 קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם :

29

ועשיתם עלה לריח ניחח ליהוד פר בן בקר אחד איל אחד כבשים
בני שנה שבעה תמימים ; ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה ע
עשרונים לפר שני עשרונים לאיל ; ועשרון אחד לכבש האחד ל
לשבעת הכבשים ; ושעיר עזים אחד חטאת לזכר עליכם ומלבד
עלת הודו ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה ונסכיהם כמשפטם
לריח ניחח אשה ליהוד ;
ובעשור לחדש

השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשתיכם כל מ
מלאכה לא תעשו ; והקרבתם עלה ליהוד ריח ניחח פר בן בקר
אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימים ידו לכם ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה עשרונים לפר שני עשרונים לאיל האחד
; ועשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים ; ושעיר עזים אחד
חטאת מלבד חטאת הזכרים ועלת התמיד ומנחתה ונסכיהם ;
וכבשה עשר יום לחדש השביעי מקרא קדש

יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו וחתם חג ליהוד שבעת ימים
; והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוד פרים בני בקר שלשה עשר
אילים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים ידו ; ומנחתם
סלת בלולה בשמן שלשה עשרונים לפר האחד לשלשה עשר פ
פרים שני עשרונים לאיל האחד לשני האילים ועשרון עשרון לכבש
האחד לארבעה עשר כבשים ; ושעיר עזים אחד חטאת מלבד ע
עלת התמיד מנחתה ונסכה ;
וביום השני פרים

בני בקר שנים עשר אילים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר
תמימים ; ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילים ולכבשים כמספרם
כמשפט ; ושעיר עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד ומנחתה
ונסכיהם ;
וביום השלישי פרים עשתי עשר

אילים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים ; ומנחתם ו
נסכיהם לפרים לאילים ולכבשים כמספרם כמשפט ; ושעיר ח

פנחס

חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה ;
 וביום הרכיעו פרים עשרה אילים שנים כבשים בני שנה
 ארבעה עשר תמימים ; מנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
 במספרם כמשפט ; ושעיר עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד
 מנחתה ונסכה ;
 וביום החמישי פרים תשעה
 אילים שנים כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים ; ומנחתם
 ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט ; ושעיר ח
 חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה ;

וביום הששי פרים שבעה אילים שנים כבשים בני שנה ארבעה
 עשר תמימים ; ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם
 כמשפט ; ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכיהו ;
 וביום השביעי פרים שבעה אילים שנים כבשים
 בני שנה ארבעה עשר תמימים ; ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם
 ולכבשים במספרם כמשפט ; ושעיר חטאת אחד מלבד עלת ה
 התמיד מנחתה ונסכה ;
 ביום השמיני עצרת

תודה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו ; והקרבתם עליה אשה ריח
 נחח ליהודי פר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימים ;
 מנחתם ונסכיהם לפר לאיל ולכבשים במספרם כמשפט ; ושעיר
 חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה ; אלה תעשו ליהוד
 במועדיכם לבד מגדריכם ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחותיכם ו
 ולנסכיהם ורשמיכם ; ויאמר משה אל בני ישראל ככל אשר
 צוה יהוד את משה ;

30

משה אל ראשי המטות לבני ישראל
 לאמר זה הדבר אשר צוה יהוד ; א

וידבר

איש כי ידבר נדר ליהוד או השבע שבועה לאסר אסר על נפשו
 לא יחל דברו ככל היצא מפיו ועשה : ואשה כי תדר נדר ליהוד
 ואסרה אסר בכית אביה בנעוריה : ושמע אביה את נדרה ואסרה
 אשר אסרה על נפשה וחזריש לה אביה וקמו כל נדריה וכל אסר
 אשר אסרה על נפשה יקמו ואם הביא אביה אתה ביום שמעו כל
 נדריה ואסרה אשר אסרה על נפשה לא יקום ויהוד יסלח לה כי
 הביא אביה אתה : ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה או מבטא ש
 שפתיה אשר אסרה על נפשה : ושמע אישה ביום שמעו וחזריש
 לה וקמו נדריה ואסרה אשר אסרה על נפשה יקמו : ואם ביום
 שמע אישה יביא אתה והפר את נדרה אשר עליה ואת מבטא ש
 שפתיה אשר אסרה על נפשה ויהוד יסלח לה : ונדר אלמנה ו
 גורשה כל אשר אסרה על נפשה יקום עליה ואם בית אישה נדרה
 או אסרה אסר על נפשה בשבעה : ושמע אישה וחזריש לה לא
 הביא אתה וקמו כל נדריה וכל אסר אשר אסרה על נפשה יקום :
 ואם הפר יפר אתם אישה ביום שמעו כל מוצא שפתיה לנדריה
 ול אסר נפשה לא יקום אישה הפרם ויהוד יסלח לה : כל נדר וכל
 שבעת אסר לענת נפש אישה וקימנו ואישה יפרנו ואם חזריש
 וחזריש לה אישה מיום אל יום והקיס את כל נדריה או את כל א
 אסריה אשר עליה הקיס אתם כי חזריש לה ביום שמעו : ואם
 הפר יפר אתם אחרי שמעו ונטא את עונתה : אלה החקיס אשר צ
 צוה יהוד את משה בין איש לאשתו בין אב לבתו בנעוריה בית א
 אביה : וידבר יהוד אל משה לאמר : נקם נקמת בני ישראל
 מאת חמדנים אחר תאסף אל עמך וידבר משה אל העם לאמר
 החלצו מאתכם אנשים לצבא ויהיו על מדון לתת נקמת יהוד ב
 במדון וארץ למטה אלף למטה לכל מטות ישראל תשלחו לצבא
 ויבחרו מארץ ישראל אלף למטה שנים עשר אלף חלוצי צבא :

Mu
Nu

מטות

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶל־רַף לְמִטֵּה לְצַבָּא אֹתָם וְאֵת פִּינְחָס בֶּן־אֱלִיעֶזֶר
הַכֹּהֵן לְצַבָּא וְכָל־יְהוָה הַקֹּדֶשׁ וְהַצִּצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְיָדוֹ ; וַיֵּצְאוּ עַל־
מִדְּבַר בְּאִשׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה וְהִרְגוּ כָל־זָכָר ; וְאֶת־מַלְכֵי מִדְּבַר
הִרְגוּ עַל־חַרְלוּתָם אֶת אֹיִבֹתָם רָקַם וְאֵת צֹר וְאֵת חוּר וְאֵת דָּבֶעַ
חַמְשֵׁת מַלְכֵי מִדְּבַר וְאֵת פְּלִעַם בֶּן־פְּעוּר הִרְגוּ בַחֲרֹב ; וַיִּשְׁבוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶת־נָשֵׁי מִדְּבַר וְאֵת טַפְּסָם וְאֵת כָּל־בְּהֵמָתָם וְאֵת־כָּל־מִקְנֵיהֶם
וְאֵת־כָּל־חֵילָם בְּזוּג ; וְאֵת כָּל־עַרְוֵיהֶם בְּמוֹשַׁכְתָם וְאֵת כָּל־טוֹרֵתָם
שָׂרְפוּ בְּאֵשׁ וַיִּקְחוּ אֶת כָּל־הַשִּׁלָּל וְאֵת כָּל־הַמְּלֻקּוֹחַ בְּאֵדָם וּבְכַהֲמָה
וַיָּבִיאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֵן וְאֶל־עֹדֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֵת הַשְּׂבִי
וְאֵת הַמְּלֻקּוֹחַ וְאֵת הַשִּׁלָּל אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־עֹדֵת מִזֶּבֶחַ אֲשֶׁר עַל־
יַרְדֵּן יְרֵחוֹ ;

וַיִּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֵן וְכָל־
נְשֵׂי הָעֵדָה לִקְרֹאתָם אֶל־מַחֲנֶה וַיִּקְצַף מֹשֶׁה עַל פְּקֻדֵי
הַחַיִל שְׂרֵי הָאֱלֹהִים וְשְׂרֵי הַמַּאֲוֹת הַבָּאִים מִצֶּבֶא הַמְּלַחְמָה ; וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים מֹשֶׁה חַיִּיתֶם כָּל־נַקְבָּה ; הֵן הִנֵּה הוּא לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדַבְּרִי
בְּלִעַם לְמֹסֶר מֵעַל בִּיהוּר עַל דְּבַר פְּעוּר וְתַהֲוִי הַמִּגְפָּה בְּעֵדֵת יְהוָה ;
וְעַתָּה הִרְגוּ כָל־זָכָר בְּטָף וְכָל־אִשָּׁה יָדְעַת אִישׁ לְמַשְׁכַּב זָכָר הִרְגוּ ;
וְכָל־הַטָּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מַשְׁכַּב זָכָר הוֹזִיז לָכֵן ; וְאַתֶּם חָנּוּ
מַחֲנֶה לְמַחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הִרְגַּנְפֶּשׁ וְכָל־נָגַע בַּחֲלָל תִּתְחַטְּאוּ
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַתֶּם וְשִׁבְיָתְכֶם ; וְכָל־בְּנֵי וְכָל־כְּלִי־
עוֹר וְכָל־מַעֲשֵׂה עוֹזִים וְכָל־כְּלֵי־עֵץ תִּתְחַטְּאוּ ;

וַיֹּאמֶר
אֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֵן אֶל־אֲנָשֵׁי הַצֶּבָּא הַבָּאִים לְמַלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה ; אֲךָ אֵת הַזֹּחֵב וְאֵת הַכֹּסֵף אֵת הַבַּחֲשֵׁת
אֵת הַבְּדִיל אֵת הַבְּדִיל וְאֵת הַעֲפֹרֶת ; כָּל־דְּבַר אֲשֶׁר יִבֹּא בְּאֵשׁ ת
תַּעֲבִירוּ בְּאֵשׁ וְטָהַר אֲךָ כִּמִּי נִדָּה יִתְחַטֵּא וְכָל־אֲשֶׁר לֹא־יִבֹּא בְּאֵשׁ
תַּעֲבִירוּ בַּמַּיִם ; וּבְכַסְתֶּם בְּנִדְיָתְכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְטָהַרְתֶּם וְאַחֲרַיִךְ ת
תָּבִיאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה ;

וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר ; שֵׂא אֶת־רֹאשׁ מְלֻקּוֹחַ הַשְּׂבִי

באדם ובכחמה אתה ואל עזר הכהן ואשי אבות העדה והחצית את
 המלקוח בין תפשי המלחמה היצאים לצבא ובין כל העדה והרמת
 מכס ליהודי מאת אנשי המלחמה היצאים לצבא אחד נפש מחמש
 המאות מן האדם ובין הבקר ומן החמרים ומן הצאן : וממחציתם
 תקחו ונתתה לאלעזר הכהן תרומת יהודי : וממחצית בני ישראל
 תקחו אחד יאחו מן החמשים מן האדם מן הבקר מן החמרים ומן
 הצאן מכל הבהמה ונתתה אתם ללוים שמרי משמרת משכן יהודי
 : ויעש משה ואלעזר הכהן כאשר צוה יהודי את משה ויהי המלקוח
 יתר הכו אשר בווועם הצבא צאן שש מאות אלף ושבעים אלף ו
 חמשת אלפים : ובקר שנים ושבעים אלף : וחמרים אחד וששים
 אלף : ונפש אדם מן הנשים אשר לא ירעו משכב זכר כל נפש
 שנים ושלשים אלף : ותהי המחצה חלק היצאים בצבא מספר
 הצאן שלש מאות אלף ושלשים אלף ושבעת אלפים וחמש מאות :
 והיו המכס ליהודי מן הצאן שש מאות חמש ושבעים : והבקר ששה
 ושלשים אלף ומכס ליהודי שנים ושבעים : וחמרים שלשים אלף
 וחמש מאות ומכס ליהודי אחד וששים : ונפש אדם ששה עשר
 אלף ומכס ליהודי שנים ושלשים נפש : ויתן משה את מכס ת
 תרומת יהודי לאלעזר הכהן כאשר צוה יהודי את משה : וממחצית
 בני ישראל אשר חציה משה מן האנשים הצבאים : ותהי מחצית
 העדה מן הצאן שלש מאות אלף ושלשים אלף ושבעת אלפים
 וחמש מאות : ובקר ששה ושלשים אלף : וחמרים שלשים אלף
 וחמש מאות ונפש אדם ששה עשר אלף : ותקח משה ממחצית בני
 ישראל את האחו אחד מן החמשים מן האדם ומן הבהמה ויתן א
 אותם ללוים שמרי משמרת משכן יהודי כאשר צוה יהודי את משה
 : ויקרבו אל משה הפקדים אשר לאלפי הצבא שרי האלפים ו
 שרי המאות : ויאמר אל משה עבדיך נשאו את ראש אנשי ה

המלחמה אשר בידנו ולא נפקד ממנו איש ! ונקרב את קרבן יהודי
 איש אשר מצא כלי זהב אעדה ועמיד טבעת עגיל וכיוצא בכפר
 על נפשתינו לפני יהודי ! ויקח משה ואלעזר הכהן את הזהב מ
 פאתם כל כלי מעשה ! ויהיו כל זהב התרומה אשר הרימו ליהודי
 ששה עשר אלף שבע מאות וחמשים שקל מאת שרי האלפים
 ומאת שרי המאות ! אנשי הצבא בזוה איש לו ! ויקח משה ואלעזר
 הכהן את הזהב מאת שרי האלפים והמאות ויבאו אתו אל אהל
 מועד וברון לבני ישראל לפני יהודי !
 ומקנה רב היה

32

לבני ראובן ולבני גד עצום מאד ויראו את ארץ יעזר ואת ארץ ג
 גדעד והנה המקום מקום מקנהו ויבאו בני גד ובני ראובן ויאמרו
 אל משה ואל אלעזר הכהן ואל נשיאי העדה לאמר ! עטרות ו
 ודיבן ויעזר וכמה וחשבון ואלעלה ושכם וכוו ובען והארץ אשר
 הכה יהודי לפני עדת ישראל ארץ מקנה הוא ולעבדיך מקנה ! ו
 ויאמרו אם מצאנו חן בעיניך יתן את הארץ הזאת לעבדיך לאחזה
 אל תעברנו את הירדן ! ויאמר משה לבני גד ולבני ראובן ה
 האזינם יבאו למלחמה ואתם תשבנו פה ! ולמה תנואון את דב
 בני ישראל מעבור אל הארץ אשר נתן להם יהודי ! בה עשו א
 אבתיכם בשלחי אתם מקדש ברנע לראות את הארץ ! ויעלו עד
 נחל אשכול ויראו את הארץ ויביאו את לב בני ישראל לבלתי בא
 אל הארץ אשר נתן להם יהודי ! ויחזר אף יהודי ביום ההוא וישבע
 לאמר ! אם יראו האנשים העלים ממצרים מבן עשרים שנה ו
 ומעלה את הארמה אשר נשבעתי לאברהם ליעקב וליעקב כי לא
 בלא אחרי ! בלתי כלב בן יפתח הקני ויהושע בן נון כי מלאו א
 אחרי יהודי ! ויחזר אף יהודי בישראל וינעם במדבר ארבעים שנה
 עד תום כל הדור העשה הרע בעיני יהודי והנה קמתם תחת אבתיכם
 תרבות אנשים חטאים לספות עוד על חרון אף יהודי אל ישראל !

פי תשובן מאחריו ויסף עוד להגידו במדבר ושחתם לכל העם
 הוזה ויגשו אליו ויאמרו גדרת צאן בכנה למקננה
 פה וערים לטפנינו ו ואנחנו נהרץ חשים לפני בני ישראל עד א
 אשר אם הביאנם אל מקומם וישב טפננו בעיר המבצר מפני ישי
 הארץ ולא נשוב אל פתינו עד התנחל בני ישראל איש נחלתו כי
 לא ננחל אתם מעבר לירדן והלאה כי באה נחלתנו אלינו מעבר
 לירדן מורחה ו יאמר אליהם משה אם תעשו את
 הדבר הזה אם תחלצו לפני יהוד למלחמה ועבר לכם כל חרין
 את הירדן לפני יהוד עד הורישו את איבי מפניו ו נכבשה הארץ
 לפני יהוד ואחר תשובו והייתם נקיים מיהוד ומישראל והיתה ה
 הארץ הזאת לכם לאחזה לפני יהוד ו ואם לא תעשו כן הנה ח
 הטאתם ליהוד ויעו הטאתכם אשר תמצא אתם בני לכם ערים
 לטפכם וגדרות לצנאכם והוצא מפיכם תעשו ו יאמר בני גד ו
 ובני ראובן אל משה לאמר עבדיך יעשו כאשר אדני מצוהו וטפנו
 נשינו מקננו וכל בהמתנו יהיו שם בערי הגלעד ועבדיך יעברו
 כל חרץ צבא לפני יהוד למלחמה כאשר אדני דבר ו ויצו להם
 משה את אלעזר הכהן ואת יהושע בן נון ואת ראשי אבות המשות
 לבני ישראל ו יאמר משה אליהם אם יעברו בני גד ובני ראובן
 אתכם את הירדן כל חרץ למלחמה לפני יהוד ונכבשה הארץ
 לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחזה ו אם לא יעברו ח
 חרצים אתכם ונאחזו בתכם בארץ כנען ו יענו בני גד ובני
 ראובן לאמר את אשר דבר יהוד אל עבדיך בן נעשה ו נחנו כ
 נעבר חרצים לפני יהוד ארץ כנען ואתנחל אחזת נדלתנו מעבר
 לירדן ו יתן להם משה לבני גד ולבני ראובן ולחרצי שבט מנשה
 בן יוסף את ממלכת סיחן מרדך האמרי ואת ממלכת עוג מרדך הבשן
 הארץ לעריות בגבלת ערי הארץ סביב ויכנו בני גד את דיבן ואת

עשרת
 נחלתו
 ויגשו
 אליו
 ויאמרו
 גדרת
 צאן
 בכנה
 למקננה
 פה
 וערים
 לטפנינו
 ו ואנחנו
 נהרץ
 חשים
 לפני
 בני
 ישראל
 עד א
 אשר
 אם
 הביאנם
 אל
 מקומם
 וישב
 טפננו
 בעיר
 המבצר
 מפני
 ישי
 הארץ
 ולא
 נשוב
 אל
 פתינו
 עד
 התנחל
 בני
 ישראל
 איש
 נחלתו
 כי
 לא
 ננחל
 אתם
 מעבר
 לירדן
 והלאה
 כי
 באה
 נחלתנו
 אלינו
 מעבר
 לירדן
 מורחה
 ו יאמר
 אליהם
 משה
 אם
 תעשו
 את
 הדבר
 הזה
 אם
 תחלצו
 לפני
 יהוד
 למלחמה
 ועבר
 לכם
 כל
 חרין
 את
 הירדן
 לפני
 יהוד
 עד
 הורישו
 את
 איבי
 מפניו
 ו נכבשה
 הארץ
 לפני
 יהוד
 ואחר
 תשובו
 והייתם
 נקיים
 מיהוד
 ומישראל
 והיתה
 ה
 הארץ
 הזאת
 לכם
 לאחזה
 לפני
 יהוד
 ו ואם
 לא
 תעשו
 כן
 הנה
 ח
 הטאתם
 ליהוד
 ויעו
 הטאתכם
 אשר
 תמצא
 אתם
 בני
 לכם
 ערים
 לטפכם
 וגדרות
 לצנאכם
 והוצא
 מפיכם
 תעשו
 ו יאמר
 בני
 גד
 ובני
 ראובן
 אל
 משה
 לאמר
 עבדיך
 יעשו
 כאשר
 אדני
 מצוהו
 וטפנו
 נשינו
 מקננו
 וכל
 בהמתנו
 יהיו
 שם
 בערי
 הגלעד
 ועבדיך
 יעברו
 כל
 חרץ
 צבא
 לפני
 יהוד
 למלחמה
 כאשר
 אדני
 דבר
 ו ויצו
 להם
 משה
 את
 אלעזר
 הכהן
 ואת
 יהושע
 בן
 נון
 ואת
 ראשי
 אבות
 המשות
 לבני
 ישראל
 ו יאמר
 משה
 אליהם
 אם
 יעברו
 בני
 גד
 ובני
 ראובן
 אתכם
 את
 הירדן
 כל
 חרץ
 למלחמה
 לפני
 יהוד
 ונכבשה
 הארץ
 לפניכם
 ונתתם
 להם
 את
 ארץ
 הגלעד
 לאחזה
 ו אם
 לא
 יעברו
 ח
 חרצים
 אתכם
 ונאחזו
 בתכם
 בארץ
 כנען
 ו יענו
 בני
 גד
 ובני
 ראובן
 לאמר
 את
 אשר
 דבר
 יהוד
 אל
 עבדיך
 בן
 נעשה
 ו נחנו
 כ
 נעבר
 חרצים
 לפני
 יהוד
 ארץ
 כנען
 ואתנחל
 אחזת
 נדלתנו
 מעבר
 לירדן
 ו יתן
 להם
 משה
 לבני
 גד
 ולבני
 ראובן
 ולחרצי
 שבט
 מנשה
 בן
 יוסף
 את
 ממלכת
 סיחן
 מרדך
 האמרי
 ואת
 ממלכת
 עוג
 מרדך
 הבשן
 הארץ
 לעריות
 בגבלת
 ערי
 הארץ
 סביב
 ויכנו
 בני
 גד
 את
 דיבן
 ואת

עטרת ואת ערער ואת עטרת שולץ ואת יעזר ויגבדה ואת בית
 נמרה ואת בית דורן ערי מבצר וגדלת צאן ובעני ראובן בנו את
 חשבון ואת אלעלא ואת קריתים ואת נבל ואת בעל מעון מוסכת
 שם ואת שבמה ויקראו בשמות את שמות הערים אשר בנו ויילכו
 בני מכיר בן מנשה גלעדה ולמדה וילוש את האמורי אשריבה ו
 ויתן משה את הגלעד למכיר בן מנשה וישב בה ויאיר בן מנשה
 הלך וילמד את חותיהם ויקרא אתהן חות יאיר ונכח הלך וילמד
 את קנת ואת בנתיה ויקרא לה נכח בשמון ו

אלה

33

מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים
 לצבאתם ביד משה ואהרן ויכתב משה את
 מוצאיהם למסעיהם על פי יהוד ואלה מ
 מסעיהם למוצאיהם ויסעו מרעמסס בחדש הראשון בחמשה ע
 עשר יום לחדש הראשון ממחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד רמה
 לעיני כל מצרים ומצרים מקברים את אשר רבה יהוד בהם כל
 בכור ובאלוהים עשה יהוד שפטים ויסעו בני ישראל מרעמסס
 ויחנו בסכת ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר ו
 יסעו מאתם וישב על פי החידת אשר על פני בעל צפון ויחנו
 לפני מגדל ויסעו מפני החידת ויעברו בתוך הים המדברה וילכו
 דרך שלשת ימים בכדבר אתם ויחנו במרה ויסעו ממרה וכאן
 ארמא וכבאלים שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שמו
 ויסעו מארלים ויחנו על ים סוף ויסעו מים סוף ויחנו
 במדבר סיני ויסעו ממדבר סיני ויחנו בדפקה ויסעו בדפקה ויחנו
 בארזים ויסעו מארזים ויחנו ברפידים ולא היה שם מים לעם
 לשתות ויסעו ברפידים ויחנו במדבר סיני ויסעו ממדבר סיני
 ויחנו בקברת התאוה ויסעו בקברת התאוה ויחנו בחצרת ו

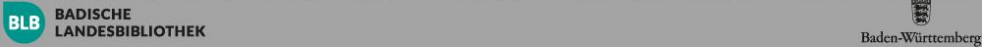

ויסעו מחצרות ויחנו ברתמה : ויסעו מרתמה ויחנו ברמן פרץ :
 ויסעו מרמן פרץ ויחנו בלבנה ויסעו כרמנה ויחנו ברמה :
 ויסעו ברמה ויחנו בקהלתה : ויסעו מקהלתה ויחנו בדרה שפר :
 ויסעו מדר שפר ויחנו בחרדה : ויסעו מחרדה ויחנו במקהלת :
 ויסעו מקהלת ויחנו בתחת : ויסעו מתחת ויחנו בתרח :
 ויסעו מתרח ויחנו במתקה : ויסעו ממתקה ויחנו בחשמנה :
 ויסעו מחשמנה ויחנו במסרות : ויסעו ממסרות ויחנו בכני יעקן :
 ויסעו בכני יעקן ויחנו בחר הגדגד : ויסעו מחר הגדגד ויחנו
 בישבתה : ויסעו מיטבתה ויחנו בעברנה : ויסעו מעברנה ויחנו
 בעצין גבר : ויסעו מעצין גבר ויחנו במדבר צן הוא קדש : ו
 ויסעו מקדש ויחנו בהר ההר בקצה ארץ ארם : ויסעו אהרן הכהן
 אר הר ההר על פי יהוד ומת שם בשנת הארבעים לצאת בני י
 ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחודש : ואהרן בן
 שלש ועשרים ומאת שנה במתו בהר ההר : וישמע
 הבכעני מלך ערד וחואי ישב בנגב בארץ כנען ככל בני ישראל :
 ויסעו מדור ההר ויחנו בעלמנה ויסעו מצלמנה ויחנו בפונן :
 ויסעו מפונן ויחנו באבת : ויסעו באבת ויחנו בעיי העברים
 בגבול מואב ויסעו מעיים ויחנו בדיבן גד : ויסעו מדיבן גד
 ויחנו בעלמן דבלתימה ויסעו מעלמן דבלתימה ויחנו בהר ה
 העברים לפני בני ויסעו מארץ העברים ויחנו בערבת מואב על
 ירדן ירחו : ויחנו על הירדן מבית השימת עד אבל השימת
 בערבות מואב :
 וידבר יהוד
 אל משה בערבת מואב על ירדן ירחו לאמר ודבר אל בני ישראל
 ואמרת להם כי אתם עברים את הירדן אל ארץ כנען והורשתם
 את כל יסבי הארץ מפניכם ואבדתם את כל משכיותם ואת כל
 צלמי מסכתם תאבדו ואת כל כמותם תשמדו : והורשתם את
 הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אתה :

מסעי

והתנחלתם את הארץ בגורל למשפחותיכם לרוב תרבו את נחלתו
 ולמעט תמעיט את נחלתו אל אשר יצא לו שמה הגורל לו וזה
 לכסות אבותיכם תתנחלו וואם לא תדרישו את ישבי הארץ מ
 בפניכם וזה אשר תותרו מהם לשכים בעיניכם ורצינים בפניכם
 וצדדו אתכם על הארץ אשר אתם ישבים בה וזה כאשר דמיתי
 לעשות להם אעשה לכם
 ודבר יהוד אל
 משה לאמר וצו את בני ישראל ואמרת אלהם כי אתם באים אל
 הארץ כנען זאת הארץ אשר תפל לכם בנחלה ארץ כנען ל
 לגבלתיה וזה לכם פאת נגב כמדבר צן על ידי אדום וזה
 לכם גבול נגב מקצה ים המלח קדמה ונסב לכם הגבול מנגב
 למעלה עקרבים ועבר צנה וזה תוצאתו מנגב לקדש ברנע ויצא
 הצר אדר ועבר עצמנה ונסב הגבול מעצמון נחלה מערים והיו
 תוצאתיו הימנה וגבול ים וזהו לכם היס הגדול וגבול זה יהיה לכם
 גבול ים וזה יהיה לכם גבול צפון מן דים הגדול תתאו לכם הר
 דהר מהר החר תתאו לבוא חמת והיו תוצאת הגבל צדד הוויצא
 הגבל ופרנה והיו תוצאתיו הצר עינן זה יהיה לכם גבול צפון
 והתאיתם לכם לגבול קדמה מחצר עינן שפמה וירד הגבל
 משפם הרבלה במקדס לעין וירד הגבל ומחה על כתף ים כנרת
 קדמה וירד הגבל וירדנה והיו תוצאתיו ים המלח זאת תהיה
 לכם הארץ לגבלתיה סביב ויצו משה את בני ישראל לאמר זאת
 הארץ אשר תתנחלו אתה בגורל אשר צוה יהוד לתת לתשעת ה
 המטות וחצי המטה כי לקחו משה בני דראובני לבית אבתם ו
 גמטה בני הגדי לבית אבתם וחצי משה מנשה לקחו נחלתם ושני
 המטות וחצי המטה לקחו נחלתם מעבר לירדן ירחו סדמה מירחה
 ודבר יהוד אל משה לאמר אלה שמות
 האנשים אשר ינחלו לכם את הארץ אלעזר הכהן ויהושע בן נון

3x

וכשיא אחו' נשיא אחו' כמטה תקחו לנחל את הארץ והיה שמות
האנשים למטה יהודה פלג בן יפנה והלמטה בני שמעון שמואל
בן עמוהוד והלמטה בנימין אלידד בן בסלון והלמטה בני דן נשיא
בקר בן גלוי ולבני יוסף הלמטה בני מנשה נשיא חניאל בן אפד
הלמטה בני אפרים נשיא קמואל בן שפטן והלמטה בני זבולון
נשיא אליצפן בן פרנך והלמטה בני יששכר נשיא פלטיאל בן עזון
הלמטה בני אשר נשיא אחיהוד בן שלמו והלמטה בני נפתלי נשיא
פרהאל בן עמוהוד והלמטה בני אשר צה יהוד לנחל את בני ישראל
בארץ כנען והדבר יהוד אל משה כערכת
מואב על ירדן ורחו לאמר : עו את בני ישראל ונתנו ללוים מ
מחלת אחותם ערים לשבת ומגדל לערים סביבתיהם נתנו ל
ללוים והיו הערים להם לשבת ומגדל יהיו להם חמם ולרכשם
ולכל חיתם ומגדל הערים אשר נתנו ללוים מקור העיר וחוצה
אלף אמה סביב ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים כ
באמה ואת פאת נגב אלפים באמה ואת פאת ים אלפים באמה ואת
פאת צפון אלפים באמה והעיר בתוך זה יהיה להם מגדל הערים
ואת הערים אשר נתנו ללוים את שש ערי המקלט אשר נתנו ל
לכס שמה הרצח ועליהם נתנו ארבעים ושתים עיר כל הערים
אשר נתנו ללוים ארבעים ושמונה עיר אתה ואת מגדל יהודה
והערים אשר נתנו מאחזית בני ישראל מאת הרב תרבו ומאת ח
המעט תמקטו איש כפי בחלתו אשר יבחרו יתן מעדיו ללוים
וידבר יהוד אל משה לאמר : דבר אל
בני ישראל ואמרת להם כי אתם עברים את הירדן ארצה כנען וה
הקרייתם לכם ערים ערי מקלט תהינה לכם ונס שמה רצח ככה
כפש בשגגה והיו לכם הערים למקלט מגאל ולא ימות הרצח
עיר עמוד לפני העדה למשפט והערים אשר נתנו שש ערי מקלט

34

שוֹכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיִּקְרְבוּ רֵאשֵׁי הָאֵבֶת
 לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי-גַלְעָד בֶּן-מְכִיר בֶּן מִנְשֵׁה מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי יוֹסֵף ו
 וַדְּבָרָו לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי הַנְּשָׂאִים רֵאשֵׁי אֵבוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 וַיֹּאמְרוּ אֶת אֲדֹנֵי צִוֵּה יְהוָה לָתֵת אֶת-הָאָרֶץ בְּנַחֲלָהּ בְּגוֹרָל לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאֲדֹנֵי צִוֵּה בִיהוּד לָתֵת אֶת-נַחֲלַת צֶלְפַחָד וְאֲחֵינוּ לְבַנְתָּיו
 וְזוּי לְאֹחֶז מִבְּנֵי שִׁבְטֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁים וְנִגְרַעָה נַחֲלַתָּן מִנַּחֲלַת
 אֲבֹתֵינוּ וְנוֹסֵף עַל נַחֲלַת הַמָּטָה אֲשֶׁר תְּהִיבָנָה לָהֶם וּמִגֹּרָל כֹּ
 נַחֲלַתֵנוּ יִגְרַע וְאִם יִהְיֶה הַיָּבֵל לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹסֵף נַחֲלַתָּן עַל-
 נַחֲלַת הַמָּטָה אֲשֶׁר תְּהִיבָנָה לָהֶם וּמִנַּחֲלַת מֹשֶׁה אֲבֹתֵינוּ יִגְרַע כֹּ
 נַחֲלַתָּן וַיַּצֵּו מֹשֶׁה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל-פִּי יְהוָה לֵאמֹר כֹּן מֹשֶׁה
 בְּנֵי-יוֹסֵף דְּבָרִים וְזֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוֵּה יְהוָה לְבַנְתּוֹ צֶלְפַחָד לֵאמֹר
 לְטוֹב בְּעֵינֵיהֶם תְּהִיבָנָה לְנָשִׁים אֶךְ לְמִשְׁפַּחַת מֹטָה אֲכִיחֶם תְּהִיבָנָה
 לְנָשִׁים וְלֹא-תִסַּב נַחֲלָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמָּטָה אֶל-מָטָה כִּי אִישׁ
 בְּנַחֲלַת מֹטָה אֲבֹתוֹ יִדְבְּקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְכֹל-בֵּת יִרְשֵׁת נַחֲלָה
 מִמָּטוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחַר מִמִּשְׁפַּחַת מֹטָה אֲכִיחָה תְּהִיבָה לְאִשָּׁה לְמַעַן
 יִרְשׁוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נַחֲלַת אֲבֹתָיו וְלֹא-תִסַּב נַחֲלָה מִמָּטָה לְ
 מִמָּטָה אַחֵר כִּי אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ מִטּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּכְאֲשֶׁר צִוֵּה
 יְהוָה אֶת מֹשֶׁה כֹּן עָשׂוּ בְנֹת צֶלְפַחָד וְתְּהִיבָנָה מִנַּחֲלָה תְּרִצָה וְחַגְלָה
 וּמַלְכָה וְנָעָה בְנֹת צֶלְפַחָד לְבְנֵי דְוִיזֹן לְנָשִׁים מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי-
 מִנְשֵׁה בֶן-יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וְתָהּ נַחֲלַתָּן עַל-מֹטָה מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן וְ
 אֵלֶּה הַמְּצֻוֹת וְהַמְּשֻׁפְּטִים אֲשֶׁר צִוֵּה יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּעֶרְבַת מֹזָבַע עַל יַרְדֵּן יְרֵחוֹ וְסָךְ פְּסוּקֵי דְסִפְרָא אֲרַפַּח

חזק

דברים

והכרז אתכם כאשר דבר לכם ואיכה אשא לכדי טרחכם ומשאכם
ויריבכם והכו לכם אנשים חכמים ונבנים וירעים לשבטיכם ואשימם
בראשיתם ותענו אתי ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות ו
ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וירעים ואתן אותם ראשים
עליכם שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות ושטרס
לשבטיכם וואצוה את שפטים בעת ההוא לאמר שמע בין אזיכם
ושפטתם צדק בין איש ובין אחיו ובין גרו לא ותכירו פנים במשפט
פקדן כגדל תשמעון לא תגורו מפני איש כי המשפט לאלים הוא
והדיבר אשר יקשה מכם תקרבון אלי ושמעתי ו ואצוה אתכם ב
בעת ההוא את כל הדברים אשר תעשו ונסע מחרב וכלך את כל
המדבר הגדול והגדול הוא אשר ראיתם דרך הר האמרי כאשר צ
צוה יהוד אלדינו אתנו ונבא עד קדש ברנע וואמר אליכם פאתם
עד הר האמרי אשר יהוד אלדינו נתן לנו ראה נתן יהוד אלדיך ל
לפניך את הארץ עלהרש כאשר דבר יהוד אלדי אבתיך לך אל
תירא ואל תחת ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו
ויהפרינו את הארץ וישבו אתנו דבר את הדרך אשר נעלה
בהואת הערים אשר נבא אליהן ווישב בעיני הדבר ואקח מכם ש
שנים עשר אנשים איש אחד לשבט ויפגלו ויעלו ההרה ויבאו עד
נחל אשכל וירגלו אתה ויקחו בידם מפרי הארץ וירדו אלינו
וישבו אתנו דבר ויאמרו טובה הארץ אשר יהוד אלדינו נתן לנו
ולא אבותם לעלת ותמרו את פי יהוד אלדיכם וזתרגנו באהליכם
ותאמרו כשנאת יהוד אתנו הוציאנו מארץ מצרים לתת אתנו ביד
האמרי להשמידנו ונאנה אנחנו עלים אחינו המסו את לבבנו ל
לאמר עם גדול ורם ממנו ערים גדלות ובעזרת בשמים גום בני ע
ענקים ראינו שם וואמר אליכם לא תערצון ולא תיראון מהם ו
יהוד אלדיכם הוודך לפניכם הוא ויהם לכם ככל אשר עשה אתכם

דברים

אל תתגרו בם כי לא אתן לכם מארצם עד מדרך כף רגל ביר
ירשה לעשו נתתי את הד שעייר ואל תשברו מאתם בכסף ואבלתם
וגם מים תכרו מאתם בכסף ושתיתם וכי יהוד אלדיך ברכך בכל
מעשה ידך ידע לכתך את המישר הגדל הזה והארבעים שנה
יהוד אלדיך עמד לא חסרת דבר ונעבר מאת אחינו בני עשו ה
הישיבים בשעייר מדרך הערבה מאילת ומעצין גבר ונפץ
ונעבר דרך מדבר מואב ויאמר יהוד אלי
אל תצר את מואב ואל תתגר בם מלחמה כי לא אתן לך מארצו
ירשה כי לבני לוט נתתי את ער ירש והאמים לפנים ושבו בה עם
גדול ורב ורם כענקים ורפאים יושבו אף הם כענקים והמאבים
יקראו להם אמים ובשעייר ישבו החרים לפנים ובני עשו ירשום
וישמדום מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה ישראל לארץ ירשתו
אשר נתן יהוד להם ועתה קמו ועברו לכם את נחל זרד ונעברו
את נחל זרד והימים אשר הלכנו מקדש ברנע עד אשר עברנו
את נחל זרד שלשים ושכנה שנה עד תם כל הירוד אנשי המלחמה
בקרב הבחנה כאשר נשבע יהוד להם וגם די יהודי היתה בם ל
להגם מקרב הבחנה עד תבוסו ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה
למות מקרב העם וידבר יהוד אלי לאמר
אתה עבר ויום את גבול מואב את ער וקרכת גול בני עמון אל
תצרם ואל תתגר בם כי לא אתן מארץ בני עמון לך ירשה כי לבני
לוט נתתי הירשה ארץ רפאים תחשב אף הוא רפאים ישבו בה
לפנים והעמנים יקראו להם זממים עם גדול ורב כענקים
וישמדום יהוד מפניהם וירשם וישבו תחתם כאשר עשה לבני
עשו הישיבים בשעייר אשר השמיד את החרי מפניהם וירשם ו
ישבו תחתם עד היום הזה והעמים הישיבים בחצרים עד עזה כ
כפתרים היצאים בכפתר השמידם וישבו תחתם וקומו סעו ועברו

דברים

את נחל ארזן ראה נתתי בידך את סיחון מלך חשבון האמרי ואת
 ארצו החל רש והתגר בו מלחמה ; היום הוה אחל לת פחדך ו
 ויראתך על פני העמים תחת כל השמים אשר ישמעון שמעך
 ורגזו וחלו מפניך ; ואשלח מלאכים ממדבר קדמות אל סיחון מלך
 חשבון דברי שלום לאמר ; אעברה בארצך בדרך בדרך אלך לא
 אסור ומין ושכנאול ואכל בכסף תשברני ואכלתי ומים בכסף תתן
 לי ושתיתי רק אעברה ברגלי ; כאשר עשו לי בני עשו הישבים
 בשעיר והמזאבים הישבים בער עד אשר אעכו את הירדן אל-ח
 הארץ אשר יהוד אלדינו נתן לנו ; ולא אבה סיחון מלך חשבון
 העברנו בו כדקשה יהוד אלדיך את דוחו ואמץ את לבבו למען
 תלח בידך ביום הזה ; ויאמר יהוד אלי ראה
 החדתי לת לפניך את סיחון ואת ארצו החל רש לרשת את ארצו ;
 ויצא סיחון לקראתנו הוא וכל עמו למלחמה יוצא ; ויתנהו יהוד
 אלדינו לפנינו וכך אתו ואת בנו ואת כל עמו ; ובלכד את כל ע
 עריו בעת ההוא ונחרס את כל עיר מתם והגשמים והטף לא ה
 השארנו שריד ; רק בהבמה בזונו לנו ושלל הערים אשר לכרנו ;
 מערער אשר על שפת נחל ארזן והעיר אשר בנחל ועד הגלעד
 לא היתה קריח אשר שוכה ממנו את הכל נתן יהוד אלדינו לפנינו
 רק אל ארץ בני עמון לא קרבת כל יד נחל יבק וערי ההר וכל אשר
 יצא יהוד אלדינו ; ובפן ועל דרך הבשן ויצא עוג מלך הבשן ל
 לקראתנו הוא וכל עמו למלחמה אדרעי ; ויאמר יהוד אלי
 אל תירא אתו כי בודך נתתי אתו ואת כל עמו ואת ארצו ועשית
 לי כאשר עשית לסיחון מלך האמרי אשר יושב בחשבון ; ויתן יהוד
 אלדינו בדינו גם את עוג מלך הבשן ואת כל עמו ונפדו עד כלתי
 השאר לו שריד ; ובלכד את כל עריו בעת ההוא לא היתה קריח
 אשר לא לקחנו מאתם ששים עיר כל חבל ארזב ממלכת עוג בבשן

3

עבר שמה : לא תראום כי יהוד ארדיכם הוא הנלחם לכם :

פ פ פ

ואתחנן

אל יהוד בעת ההוא לאמר וארני
 יהוד אתה החולת להראות את
 עבדך את גדלך ואת ירך החזקה
 אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורותך :
 אעברה נא ואראה את הארץ והטובה אשר בעבר הירדן הנה הטוב
 הזה והליכנן : ויתעבר יהוד כי למענכם ולא שמע אלי ויאמר
 יהוד אלי רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה : עלה ראש
 הפסגה ושא עיניך ימה ועצמה ותימנה ומוצחה וראה כעניניך כי לא
 תעבר את הירדן הזה ויצו את יהושע והזקנו ואמרו כי יהיא ועבר
 ל פני העם הזה והוא יבחיל אותם את הארץ אשר תראה : ונשב
 בגיא מול בית פעור :
 ועתה ישראל שמע
 אל החקים ואל המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם לעשות למען
 תחיו וכאתם וירשתם את הארץ אשר יהוד אלדי אבותיכם נתן
 לכם : לא תסיפו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו
 מפינו לשמר את מצות יהוד ארדיכם אשר אנכי מצוה אתכם :
 עיניכם הראות את אשר עשה יהוד כבעל פעור כי כל האיש אשר
 הלך אחרי בעל פעור השמידו יהוד אלדיך מקרבך ואתם הדבקים
 ביהוד ארדיכם חיים כלכם היום : ראה לפני אתכם החקים ו
 ומשפטים כאשר צוני יהוד אלדי לעשות בן בקרב הארץ אשר
 אתם באים שמה לרשתה : ושמרתם ועשיתם כי הוא חממתכם
 ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כל החקים האלה ואמרו
 רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה : כי מי גוי גדול אשר לו ארדים
 קרבים אליו ביהוד ארדינו בכל קראנו אליו : ומי גוי גדול אשר

x

פסל תמונת כל אשר צוה ייחוד אלדיך וכו' ייחוד אלדיך אש אכלה
 דוה אל קנא ו כי תוליד בנים ובני נשים ונלשנתם בארץ
 והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני יהוה א
 אלדיך לזכר סוהעוידתי בכם היום את השמים ואת הארץ כי
 אבדו תאבדון מהר מעל הארץ אשר אתם עבדים את הירדן שמה
 לרשתה לא תאריכו ימים עליהי השמד השמדון והפיץ יהוה
 אתכם בעמים ונשאתם כתי מספר בגוים אשר ינהג יהוה אתכם
 שמה ועבדתם עם אלדים מעשה ידי אדם עץ ואבן אשר לא
 יחיו ולא ישמעון ולא יאכלון ולא ידיוון ובקשתם משם את יהוה
 אלדיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך ו בצר לך ו
 ומצאך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ייחוד אלדיך
 ושמעת בקולו כי אל רחום יהוה אלדיך לא ירפק ולא ישחיתך
 ולא ישבח את פריית אבתך אשר בשבע להסוכי שאל נא לימים
 ראשנים אשר היו לפניך למן היום אשר ברא אלדים אדם על ה
 הארץ ולמקצה השמים ועד קצה השמים חנהיה כדבר הגדול הזה
 או הנשמע במוחי השמע עם קול אלדים מדבר מתוך האש כי
 באשר שמעת אתה ויחי או הנסה אלדים לבוא לקחת לו גוי מ
 מקרב גוי במסת באתת וכמופתים וכמלחמה וביד חזקה וכזרוע
 נטויה וכמוראים גדלים ככל אשר עשה לכם יהוה אלדיכם ב
 מצרים לעניןך אתה הראית לדעת כי יהוה הוא האלדים אין עוד
 מלבדו ומן השמים השמויעך את קולו ליסודך ועל הארץ הראך את
 אשו הגדולה ודבריו שמעת מתוך האש ותחת כי אהב את א
 אבתך ויבחר בזרעו אחריני ויצאך בפניו בכהו הגדל מצרים
 להוריש גוים גדלים ועצמים ממך מפניך להביאך לתת לך את
 ארצם נחלה ביום הזה וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה

הוא האלדים

בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד ושמרת את חקי ואת
 מצותיו אשר אנכי מצוה היום אשר יושב לך ולבניך אחריך למען
 תאריך ימים על הארמה אשר יהוד ארריך נתן לך כל הימים ;
 אז יברך משה שלש ערים בעבר הירדן מזרחה
 שמשו לנכס שמה רצח אשר ירצח את דעה בכלי דעת הוא לא
 שגאל לו מתמל שלשם וכס אל אחת מן הערים האל חי ו את בער
 במדבר בארץ המישר לראובני ואת דאמת בגלעד לגדי ואת ג
 גולן בבשן למנשיוחאת התורה אשר טס משה לפני בני ישראל ;
 אלה הערות וחוקים המשפטים אשר דבר משה אל בני ישראל
 בצאתם ממצרים ; בעבר הירדן בנאי מול בית פעור בארץ סיון
 מלך האמרי אשר יושב בחשבון אשר הכה משה ובני ישראל ב
 בצאתם ממצרים ויידשו את ארצו ואת ארץ עוג מלך הבשן שני
 מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מזרח שמש ; מערעד אשר על ש
 שפת נחל ארנן ועד דר שאן הוא חרמון ; וכל הערבה עבר
 הירדן מזרחה ועד ים הערבה תחת אשרת הפסגה ;

ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם שמע ישראל
 את החקים ואת המשפטים אשר אנכי דבר באזניכם היום ולמדתם
 אתם ושמרתם לעשתם ; יהוד ארדינו ברת עמנו ברית בחרב ;
 לא את אבתינו ברת יהוד את הברית הזאת כי אתנו אנחנו אלה
 מה היום כלנו חיים ; פנים בפנים דבר יהוד עמכם בהר מתוך ה
 האש ; אנכי עמו בין יהוד ובניכם בעת ההוא להגיד לכם את
 דבר יהוד כי יראתם מפני האש היא עליתם בהר לאמר ;

אנכי יהוד ארריך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית
 עכרים ; לא יהיה לך אלהים אחרים על פני ולא תעשה לך פסל
 כל תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים
 מתחת לארץ ; לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי יהוד א

4

אלדיך אל קנא פקד עון אבות על בנים ועל שלשים ועל רבעים
לשנאי ונעשה חסד לאלפים לאחבי ול שמרי מצותו :

לא תשא את שם יהוד אלדיך לשוא כי לא נקה יהוד את
אשר ישא את שמו לשוא :

שמור את יום השבת
למדתו כאשר צוה יהוד אלדיך : ששת ימים תעבד ועשית כל
מלאכתך : ויום השביעי שבת ליהוד אלדיך לא תעשה כל מלאכה

אתה ובכנך ובתך ועבדך ואמתך ושורך וחמורך וכל בהמתך וגרך
אשר בשעריך למען ינוח עבדך ואמתך כמוך : וזכרת כי עבד

היה ונתבארץ מצרים ויצאך יהוד אלדיך משם ביד חזקה וברוע
נטויה על כן צוה יהוד אלדיך לעשות את יום השבת :

כבד את אבך ואת אמך כאשר צוה יהוד אלדיך למען
יאריכו ימך ולמען יטוב לך על הארצה אשר יהוד אלדיך נתן לך :

לא תרצח : ולא תנאף : ולא תגנב :

ולא תענה ברעך עד שוא : ולא תחמוד אשת רעך
ולא תתאהב בית רעך שדדו ועבדו ואמתו שורו וחמרו וכל א

אשר דרעך : את הדברים האלה דבר יהוד אל
כל קהלכם בחד מתוך האש הענק והערפל קול גדול ולא יסף ו

ויכתבם על שני לוח אבנים ויתנם אלי : ויהי בשמעכם את הקול
מתוך החשך והחר בער באש ותקרבוני אלי כל ראשי שבטיכם

הקניזים : ותאמרו הן הראנו יהוד אלדינו את כבודו ואת גדלו
ואת קולו שמענו מתוך האש היום הזה ראינו כי ידבר אלדים את

האדם וחיוועתה למה נמות כי תאכלנו האש הגדלה הזאת אם י
יספס אנחנו לשמע את קול יהוד אלדינו עוד ומתנו : כי מי כל

בשר אשר שמע קול אלדים חיים מדבר מתוך האש כמנו ויהי :

קרב אתה לשמע את כל אשר יאמר יהוד אלדינו ואת יתבר א
אלינו את כל אשר ידבר יהוד אלדינו אליך

ושמענו ועשינו ושמע יהודי את קול דברכם בדברכם אלי ויאמר
 יהודי אלי שמעתי את קול דברי העם הזה אשר דברו אליך הטיבו
 כל אשר דברו מי יתן והיה לבכם זה להם ליראה אתי ולשנו
 את כל מצותי כל הדינים למען יושבו להם ולבניהם לעולם ו
 לדאמר להם שובו לכם לאת'יכם ואתה פה עמוד עמדי ואזכרה
 אליך את כל המצוה החקים והמשפטים אשר תלמדו ועשו כ
 בארץ אשר אנכי נתן להם לרשתה ושמרתם לעשות כאשר צ
 צוה יהודי אלדיכם אתכם לא תסרו ימין ושמאל וכל הדרך אשר
 צוה יהודי אלדיכם אתכם תלכו למען תחיון וטוב לכם והארכתם
 ימים בארץ אשר תירשון ואת המצוה החקים והמשפטים אשר צ
 צוה יהודי אלדיכם ללמד אתכם לעשות בארץ אשר אתם עבדים
 שמה לרשתה ולמען תירא את יהודי אלדיך לשמר את כל חקתי
 ומצותי אשר אנכי מצוך אתה ובכך וכך כנגד כל ימי חיך ולמען
 יאריכן יומך ושבעת ישראל ושמרת לעשות אשר יושב לך ו
 ואשר תרבון מאד כאשר דבר יהודי אליו אכתב לך ארץ זבת
 חלב ודבש ושמע ישראל יהודי אלדינו יהודי
 אחר וואכת את יהודי אלדיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מ
 מאורך והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך ו
 ושננתם לבבך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ו
 ובשבתך ובקומך וקשרתם לאות על ירך והיו לטפת בין
 עינך וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך ו
 והיו כי יביאך יהודי אלדיך אל הארץ אשר נשבע לאבתך ל
 לאכרסם ליעזק וליעקב לתת לך ערים גדולת וטובת אשר לא
 בנית ובתים מלאים פל טוב אשר לא מלאת וברת חצובים אשר
 לא חצבת כרמים ויתים אשר לא נטעת ואכלת ושבעת והשמר
 לך פן תשכח את יהודי אשר מצוהך מארץ מצרים מבית עבדים ו

את יהודי אלדיך תירא

6

200

ואתחנן

ואתו תעבד ובשמו תשבע ו לא תלכון אחרי אלדים אחרים מ
 כאלדי העמים אשר סביבותיכם כי אל קנא יהוד אלדיך ב
 בקרבך פן יחרה אף יהוד אלדיך בך והשמידך מעל פני ה
 האדמה
 לא תנסו
 את יהוד אלדיכם כאשר נסיתם במסה ושמור תשמרון את מצות
 יהוד אלדיכם ועדתו וחקיו אשר צדק ועשית הישר והטוב בעיני
 יהוד למען ישוב לך ונבאת וירשת את הארץ הטבה אשר נשבע
 יהוד לאבותיך ו להרף את כל איביך מפניך כאשר דבר יהוד
 כי ישאלך בנך בחר לאמר מה העדות
 והחקים והמשפטים אשר צוה יהוד אלדינו אתכם ו ואמרת לבנך
 עבדים היינו לפרעה במצרים ויצאנו יהוד ממצרים ביד חזקה
 ויתן יהוד אותה ומגותים גדלים ורעים במצרים בפרעה ובכל
 ביתו לעינינו ו ואזתנו הוציא משם למען הביא אתנו לתת לנו
 את הארץ אשר נשבע לאבותינו ו יצאנו יהוד לעשות את כל
 החקים האלה ליראה את יהוד אלדינו למוכ לנו כל הימים ל
 לחיתנו כהיום הזה ו יצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את
 כל המצוה הזאת לפני יהוד אלדינו כאשר צונו

1

כי יביא יהוד אלדיך אל הארץ אשר אתה בא שמה
 לרשתה ונשל גוים רבים מפניך החתי והגרשי והאמורי והכנעני
 והפרזי והחוי והיבסי שבעה גוים רבים ועצומים ממך ו נתנם יהוד
 אלדיך לפניך והביתם חרם חרם אתם לא יתכרת להם ברית
 ולא תחנסי ולא תחתן בסבתך לא תתן לבנו ובתו לא תקח
 לבנך כי יסיר את בנך מאחרי ועבדו אלדים אחרים וחרה אף
 יהוד בכם והשמידך מהר וכי אס כה תעשו להם מוזותיהם תתצו
 ומצבתם תשברו ואשיריהם תגדעון ופסליהם תשרפון באש כי
 עם קדוש אתה ליהוד אלדיך בך בחר יהוד אלדיך להיות לו לעם

כרם אל ואל
 ביד ארץ תש
 אל
 וכוונתו לאל
 עשר וארבע
 הלוטס קיש
 עשות בארץ
 כבוד יהוד א
 רבים הארטים
 כשנים אר
 ר אתם כרית
 את כל הק
 ויהי חק
 יר יב ל
 דן ארץ ו
 דר ארץ יהו
 נפסד ובריס
 ערד רכב ו
 סתק ברך ו
 לשפת
 ער אבדך
 כול אשר ל
 ת חכמים א
 שבעת וחס
 מות יבסי

סגלה מכל העמים אשר על פני הארמה : לא מרבכם
 מכל העמים חשק יהוד ככם ויבחר בכם כי אתם המעט מכל ה-
 העמים : כי מאהבת יהוד אתכם ומשמרו את השבועה אשר נשבע
 לאבותיכם הוציא יהוד אתכם כיד חזקה ויפודר מבית עבדים מיד
 פרעה מלך מצרים : וידעת כי יהוד אלוין הוא
 האלדים האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרו מצותו
 לארץ דרו ומשלם לשנאו אל פניו להאבירו לא יאחר לשנאו אל
 פניו ישלם לו : ושמרת את המצוה ואת החקים ואת המשפטים
 אשר אנכי מצוה היום לעשותם :

פ

פ

פ

והיה

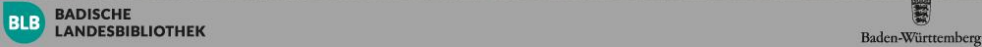
עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם
 ועשיתם אתם ושמר יהוד אלוין לך את ה-
 הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך : ו
 ואהבך וברכך וחרבך וברך פרי בטנך ופרי ארמתך דגנך ותירשך
 ויצהרך שגר אלפך ועשתרת צאנך על הארמה אשר נשבע ל
 לאבותיך לתת לך : ברוך תהיה מכל העמים לא יהיה כך עקר ו
 נעקרה ונבכה מתך : והסיר יהוד מפך כל חלי וכל מדוי מצרים ה
 פרעים אשר ידעת לא ישימם כך ונתנם בכל שנאף : ואכלת את
 כל העמים אשר יהוה אלוין נתן לך לא תחוס עינך עליהם ולא
 תעבד את אלהים כי מוקש הוא לך :
 בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם : לא תרא
 מהם וזכר תזכר את אשר עשה יהוד אלוין לפרעה ולכל מצרים
 : המסת הגדלת אשר ראו עיניך והאמת והמפתים והיד החזקה
 והרע הפשוטה אשר הוצאך יהוד אלוין כן ועשה יהוד אלוין
 לכל העמים אשר אתח ראו מפניהם : ונס את הצרעה ישלח יהוד
 אלוין בס ער אבד השארים והנסתרים מפניך : לא תערך

מפניכם ביהודי ארדיך בקרבך אל גדול ונורא ונשל יהוד א
 ארדיך את הגוים האל מפניך מעט מעט לא תוכל כלתם בחר פן
 תרבה עליך חית השרה וינתנם יהודי ארדיך לפניך והמם מהומה
 גדלה עד השמרם ונתן מלכיהם בידך והאבדת את שמם מתחת
 השמים לא יתיצב איש כפניך עד השמרך אתם ופסלי ארדיותם
 תטרפון באש לא תחמו כסף זהב עליהם ולקחת לך פן תנקש
 בו כי תועבת יהודי ארדיך הוא ולא תביא תועבה אל ביתך ו
 והיית חרם כמרו שקץ תשקצנו ותעב ותתעבנו כי חרם הוא

8

כל המצוה אשר אנכי מצוה היום תשמרון לעשות
 למען תחיון ורבייתם ובאתם ורשתם את הארץ אשר נשבע יהוד
 לאבותיכם וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך יהודי ארדיך זה א
 ארבעים שנה כמודבר למען ענתך לנסתך לדעת את אשר ב
 בלבבך החשומר מצותו אם לא ויענך וירעבך ויאכלך את המן
 אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך למען הודיעך כי לא על החרם
 לבדו יחיה האדם כי על כל מצוה פו יהוד יחיה האדם ושמלתך
 לא כלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה וידעת עס
 לבבך כי כאשר יסר איש את בנו יהוד ארדיך מוסרך ושמרת
 את מצות יהוד ארדיך ללכת בדרכיו וליראה אתו כי יהוד א
 ארדיך מכיאת אל ארץ טובה ארץ נחל מים עינת ותהמת יצאים
 כבקעה ובהר ו ארץ חטה ושערה נגון ותאנה ורמון ארץ וית שמן
 וירבש ו ארץ אשר לא בכיסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה
 ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת ו אכלת ושבעת
 וברכת את יהודי ארדיך על הארץ הטבה אשר נתן לך השמר
 לך פן תשכח את יהודי ארדיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו
 וחקתיו אשר אנכי מצוה היום פן תאכל ושבעת ובתים טובים

תבנה וישבת

ובקרבך ועאנך ירבו ויבסוף והוב ירבה לך וכל אשר לך ירבה ו ורם
 לבבך ושכחת את יהוד אלוך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים
 המוליךך במדבר הגדל והנורא נחש טרף ועקרב וצמאון אשר
 אין מים המוציא לך מים מצור החלמיש : המאכילך מן במדבר
 אשר לא ידעון אבתיך למען ענתך ולמען נסתתך להיטבך ב
 באחריתיך : ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה :
 הזכרת את יהוד אלוך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל למען ה
 הקים את בריתו אשר נשבע לאבתיך ביום הזה :

והוא ששכח תשכח את יהוד אלוך והלכת אחרי אלוים
 אחרים ועבדתם והשתחווית להם העדתי בכם ביום כי אבד ת
 תאבדון : כגוים אשר יהוד כאבד מפניכם פן תאבדון עקב לא ת
 תשמעון בקול יהוד אלוים :

ישראל אתה עבר היום את הירדן לבא לרשת גוים גדלים ו
 ועצמים ממני ערבים גדלת וכצרת בשמים : עם גדול ורם כני ע
 ענקים אשר אתה ירעת ואתה שמעת מי יתיצב לפני בני ענק :
 וידעת היום כי יהוד אלוך הוא העבר לפניך אש אכלה הוא י
 ישמידם והוא יכניעם לפניך והורשתם והאבדתם מהר כאשר דבר
 יהוד לך : אל תאמר בלבבך בהודף יהוד אלוך אתם ילפניך ל
 לאמר בצדקתי הביאני יהוד לרשת את הארץ הזאת וכרשעתה
 הגוים האלה יהוד מורשם מפניך : לא בצדקתך וכישר לבבך א
 אתה בא לרשת את ארצם כי ברשעת הגוים האלה יהוד אלוך
 מורשם מפניך ולמען הקים את הדבר אשר נשבע יהוד לאבתיך
 לאברהם ליצחק וליעקב וידעת כי לא בצדקתך יהוד אלוך נתן
 לך את הארץ הטובה הזאת לרשתה כי עם קשה ערף אתה : וכי
 אל תשכח את אשר הקצפת את יהוד אלוך במדבר למן היום
 אשר יצאת מארץ מצרים עד באכם עד המקום הזה כמרים ה

הייתם עם יהודי ו נבחרתם הקצפתם את יהודי ויתאנף יהודי בכס ל
 להשמיד אתכם ו בעלתי החרה לקחת לזאת האבנים לזאת הברית
 אשר כרת יהודי עמכם ואשב בדרך ארבעים יום וארבעים לילה לחם
 לא אכלתי ומים לא שתתי ו ויתן יהודי אלי את שני לזאת האבנים
 כתבים באצבע אלוים ועליהם ככל הרבנים אשר דבר יהודי ע
 עמכם בדרך מתוך האש ביום הקהל ויהיו מקץ ארבעים יום וארבעים
 לילה בתוך יהודי אלי את שני לזאת האבנים לזאת הברית ויאמר
 יהודי אלי קום רד בחר מזה כי שחת עמך אשר הוצאת במצרים
 סור בחר מן הדרך אשר צויתים עשו להם מסכה ויאמר יהודי אלי
 לאמר ראיתי את העם הזה והנה עם קשה ערף הוא ודרך כמבני
 ואשמידים ואניחה את שמם מתחת השמים ואעשה אותך לגוי ע
 עצום ורב כמבני ואפן וארד מן החרד וחרד בער באש ושני לזאת
 הברית על שתי ידי ו ארא והנה חטאתם ליהודי אלוים עשיתם
 לכם עגל מסכה סרתם מור מן הדרך אשר צוה יהודי אתכם ו
 ואתפש בשני הלחת ואשליכם מעל שתי ידי ואשברם לעיניכם ו
 ואתנפל לפני יהודי כראשנה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא
 אכלתי ומים לא שתיתי על כל חטאתכם אשר חטאתם לעשות
 הרע בעיני יהודי להכעיסו כי יגרתו מפני האף והחמה אשר קצף
 יהודי עליכם להשמיד אתכם וישמע יהודי אלי גם בפעם ההוא ו
 ובאחרן התאנף יהודי מאד להשמידו ואתפל גם בעד אחרן בעת
 ההוא ואת חטאתכם אשר עשיתם את העגל לקחתי ואשרף אתו
 באש ואכת אתו טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשליך את עפרו
 אל הנחל הירד מן החר ו ובתכערה ובכמה ובקברת התאוה מ
 מקצפים הייתם את יהודי ובשלח יהודי אתכם מקרש בדרך לאמר
 עלו ורשו את הארץ אשר נתתי לכם ותמרו את פי יהודי אלוים
 ולא האמנתם לדולא שמעתם בקולו ממרים הייתם עם יהודי מ

כיֹּס דַעְתִּי אֲחֹס וְאֶתְנַפֵּל לִפְנֵי יְהוָה אֶת־אַרְבַּעַיִם הַיּוֹם וְאֶת־
 אַרְבַּעַיִם הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפַּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְ
 אֶתְנַפֵּל אֶל־יְהוָה וְאָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֵל־תִּשְׁחַת עַמִּךָ וְנָחַלְתָּךְ אֲשֶׁר
 פָּדִיתָ בְּגִדְךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֹזֶק וְזָכַר לְעַבְדֶּיךָ לֵ^ל
 לְאֹבְדֵיהֶם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב אֶל־הַפֶּן אֶל־קְשֵׁי הָעַם הַזֶּה גֵּאֹל רִשְׁעוֹ וְ
 וְאֶל־הַטְּאֵתוֹ פֶּן־יֹאכְרֵךְ הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ מִמִּצְרַיִם מִכֹּחַ יְכִילֵת
 יְהוָה לְהַבְיִיאָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבַּר לְהַסְגִּיתָנוּ וְאֵתֶם הוֹצֵיאָם לִ^ל
 לְחַיִּיתָם בְּמוֹדֵכָה וְהֵם עִמָּךְ וְנָחַלְתָּךְ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ בְּכַחַךְ הַגּוֹלֵל
 וּבְזֶרַע הַנְּטִייהוּ 10
 פֶּסֶל־דָבָר שֵׁנִי לְחַוֵּת אֲבָנִים כְּרֹאשֵׁי וְעֹלָה אֵלֶי הַחֵרֶה וְעִשִׂיתָ לָךְ
 אֲרוֹן עֵץ וְאֶתְכַלְעַל הַלְּחֵת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלְּחֵת הַ^ה
 הָרֹאשִׁימִים אֲשֶׁר שָׁבַרְתָּ וְשַׁמְתָם בְּאֲרוֹן וְאָעַשׂ אֲרוֹן עֵץ שֵׁטִים וְ^ו
 יֹאפְסֵל שֵׁנִי לְחַוֵּת אֲבָנִים כְּרֹאשֵׁי וְאֶעֱלֶה הַחֵרֶה וְשֵׁנִי הַלְּחֵת בְּיַדִּי וְ^ו
 יִכְתֹּב עַל־הַלְּחֵת כַּמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן אֶת־עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבַּר
 יְהוָה אֵלֵיכֶם בְּהַר מִתּוֹן זֹאשׁ בְּלוֹסֵהֶמָּה לְיִתְנֶם יְהוָה אֵלֵי וְאָפֶן
 וְאֲרֹד מִן־הַהָר וְאָשֵׁם אֶת־הַלְּחֵת בְּאֲרוֹן אֲשֶׁר עִשִׂיתִי וְהָיוּ שָׁם כֹּ^כ
 כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִסְעוּ מִבְּאֵרֶת בְּנֵי־יַעֲקֹב מִלִּסְרֵהֶם שֵׁם
 כַּת אֲרוֹן וַיִּקְבֹּר שָׁם וַיִּכְהֵן אֶלְעָזָר בֶּן־נַחֲמִי וּמִשָּׁם נִסְעוּ הַגִּדְגָּה
 וּבֶן־הַגִּדְגָּה יִשְׁכַּתָּה אֶרֶץ נַחֲלֵי־מִיִּם בעת הוֹאֵה הַבְּרִיל
 יְהוָה אֶת־שִׁבְטֵהֶלְוִי לְשֵׁאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לְעַמֵּד לִפְנֵי יְהוָה
 לְשֵׁרְתוֹ וְלִבְרֶךְ בְּשֵׁמוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה עַל־כֵּן לֹא־הָיָה לְלוֹוֵי חֵלֶק וְ^ו
 נִחַלְהָ עִם־אֲחָיו יְהוּדִי הָיָה נַחֲלָתוֹ כְּאֲשֶׁר דִּבַּר יְהוָה אֲדֹנָיִךְ לְוַהֲאֵלֶי
 עַמִּוְתִי בְּהַר כִּי־מִיִּם הָרֹאשִׁימִים אַרְבַּעַיִם יוֹם וְאַרְבַּעַיִם לַיְלָה וַיִּשְׁמַע
 יְהוָה אֵלֵינוֹם בַּפֶּעַם הַהוּא לֹא־אָבָה יְהוָה הַשְׁחִיתְךָ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי
 קָם לָךְ דְּמַסַּע לִפְנֵי הָעַם וַיָּבֵאוּ יְהוּדִים אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לִ^ל
 לְאֲבֹתֶם לָתֵת לָהֶם וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מִהַ יְהוּדִי

אשר אתם עבדים שמה לרשתה; ולמען תאריכו ימים על האדמה
אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם ולזרעם ארץ זבת חלב ודבש
כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא-

כארץ מצרים הוא אשר יצאתם משם אשר תורע את זרעך והשקת
בגדלך כגן הירק; והארץ אשר אתם עבדים שמה לרשתה ארץ
הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים; ארץ אשר יהוה אלדיך
דרש אתה תמיד עיני יהוה אלדיך בה מרשית השנה ועד אחרית
שנה;

וזה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר
אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלדיכם ולעבדו בכל ל
לככם ובכל נפשכם; ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה וזמקוש
ואספת דגנך ותירשך ויצדק וזכותי עשב בשוך לבחמתך ואכלת
ושבעת; השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועברתם אלדים
אחרים והשתחיתם להם; וזרה אף יהוה בכם ועצר את השמים
ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יכולה ואכרתם מהרה מעל
הארץ הטובה אשר יהוה נתן לכם; ושמתם את דברי אלה על-
לככם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידיכם והיו למטופת
בין עיניכם; ולמדתם את בניכם לדבר בס בשבתך בתיך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך; וכחכתם על מוהות ביתך ו
ובשערך; למען זרכו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע
יהוה לאבותיכם לתת להם גימי השמים על הארץ;

כי אם שמור תשמרון את כל המצוה הזאת אשר אנכי
מצוה אתכם לעשותה לאהבה את יהוה אלדיכם לרבת בכל דרכי
ולדבקה כלו והוריש יהוה את כל הגוים האלה מפניכם וירשתם
גוים גדלים ועצמים מכם; כל המקום אשר תדרך כף רגלכם
כל לכם ויהי מן המדבר והלבנון מן הגהר נהר פרת ועד הים ה
האחרון ויהי גבלכם ולא יתיצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם יתן

יהודי אלדיכם על פני כל הארץ אשר תירכבו בה כאשר דבר לכם

פ פ פ

ראה

אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה ואת
הברכה אשר תשמעו אל מצות יהודי א
אלדיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום ו
והקללה אם לא תשמעו אל מצות יהודי אלדיכם וסרתם מן הדרך
אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלדים אחרים אשר לא
יהיה כי יביאך יהודי אלדיך אל הארץ
ידועתם ו
אשר אתה בא שמה לרשתה ונתתה את הברכה על הר גזרים ו
ואת הקללה על הר עיבל והלא הבה בעבר הירדן אחרי רדך
מבוא השמש בארץ הכנעני השכ בערבה מול הגלגל אצל אלוני
מורה ו כי אתם עברים את הירדן לכה לרשת את הארץ אשר
יהודי אלדיכם נתן לכם וירשתם אהה ושבתם בה ושבתם ל
לעשות את כל החקים ואת המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם ה
היום ואלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ אשר
נתן יהודי אלדי אבותיך לך לרשתה כל הימים אשר אתם חיים על
הארצה ו אבד תאבדון את כל המקומות אשר עבדו שם הגוים א
אשר אתם ירשים אתם את אלדיהם על ההרים הרמים ועל ה
הבצעות ותחת כל עץ רענן ונתעתם את מזבחתם ושבתם את
מצבתם ואשריהם תשרפון באש ופסולי אלדיהם תגדעון ואבדתם
את שמם מן המקום ההוא ו לא תעשוון בן יהודי אלדיכם כי אם
אל המקום אשר יבחר יהודי אלדיכם מכל שבטיכם לשום את
שמו שם לישכון תדרשו וכת שמה והבאתם שמה עליכם
ובחיכם ואת מעשרתיכם ואת תרומת ידכם ובדריכם ובדבתיכם
וככרת בקרכם וצאנכם ואת כלתם שם לפני יהודי אלדיכם וש

12

137

ושמתם ככלי משלח ידכם אתם ובתיכם אשר ברכך יהוה א
 אלדיך ו לא תעשון ככל אשר אנחנו עשים פה היום איש כל ה
 הישר בעיניו ו כי לא באתם עד עתה אל המנחה ואל הנחלה
 אשר יהוד אלדיך נתן לך ו ועברתם את הירדן וישבתם בארץ
 אשר יהוד אלדיכם מנחיל אתכם והניח לכם ככל איביכם מסכיב
 וישבתם בטח ו והיה המקום אשר יבחר יהוד אלדיכם כל לשון
 שמו שם שמה תביאו את כל אשר אנכי מצוה אתכם עולתיכם
 וזבחיכם מעשרתיכם ותרמת ידכם וכל מבחר נדריכם אשר ת
 תדרו ליהוד ו ושמתם לפני יהוד אלדיכם אתם ובניכם ובנותיכם
 ועבדיכם ואמהותיכם והלוי אשר בשעריכם כי אין לו חלק ונחלה
 אתכם ו השמר לך פן תעלה עלתוך בכל מקום אשר תראה ופני
 אם במקום אשר יבחר יהוד באחד שבטיך שם תעלה עלתך ושם
 תעשה כל אשר אנכי מצוה ו רק ככל אות נפשך תזבח ויאכלת
 בשר כברכת יהוד אלדיך אשר נתן לך בכל שעריך הטמא וחטהור
 יאכלנו בעבי וכאילו רק הדם לא תאכלו על הארץ תשפכו במים
 לא תוכל לאכל בשעריך מעשר דגנך ותירשך ויצהרך וכבדת
 בקרב וצאנך וכל נדריך אשר תדר ונדבתך ותרומת ידך וכי אם
 לפני יהוד אלדיך תאכלנו במקום אשר יבחר יהוד אלדיך בו א
 אתה ובגדך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך ושמתם לפני
 יהוד אלדיך בכל משלח ידך ו השמר לך פן תעזב את הלוי כל
 ימך על ארמתך ו
 כי ירחיב יהוד אלדיך
 את גבדך כאשר דבר לך ואמרת אכלה בשר כי תאנה נפשך ל
 לאכל בשר בכל אות נפשך תאכל בשר ו כי ירחק ממך המקום
 אשר יבחר יהוד אלדיך רשום שמו שם זבחת מבקדך ומצאנך
 אשר נתן יהוד לך כאשר צויתך ואכלת בשעריך בכל אות נפשך
 אך כאשר ואכל את הצבי ואת האיל

כן תאכלנו הטמא והטהור וחדו ואכלנו רק חוק לבלתי אכל הדם
 כי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר ו לא תאכלנו על-
 הארץ תשפכנו כמים ולא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחריך כי
 תעשה הישר בעיני יהוד ו רק קר שיק אשר יהיו לך וגדרך תשא
 וזאת אל המקום אשר יבחר יהוד ו ועשית עלתיך הבשר והדם
 על מזבח יהוד אלוך ורם זבחיך ישפך על מזבח יהוד אלוך ו
 והבשר תאכל ו שמר ושמעת את כל החרבים האלה אשר אנכי
 מצוה למען ייטב לך ולבניך אחריך עד עולם כי תעשה הטוב ו
 והישר בעיני יהוד אלוך ו כי יכירתי יהוד אלוך
 את הגוים אשר אתה בא שמה לרשת אותם מפניך ורשת אתם ו
 ושכנת בארצם ו השמר לך פן תנקש אחריהם אחרי השמים מ
 מפניך ופן תדרש לאלדיהם לאמר איכתי עבדו הגוים האלה את
 אלדיהם ואעשה יבן גם אני ו לא תעשה כן ליהוד אלוך כי לבלתי
 תועבת יהוד אשר שנא עשו לאלדיהם כי גם את בניהם ואת ב
 בנתיהם ושרפו באש לאלדיהם ו את כל הדבר אשר אנכי מצוה
 אתכם אתו תשמרו לעשות לא תסוף עליו ולא תגרע ממנו ו

13

כי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך אות
 או מופת ו ובא האות והמופת אשר דבר אליך לאמר נלכה אחרי
 אלדים אחרים אשר לא ירעתם ונעבדם ו לא תשע אל דברי ה
 הנביא והוא או אל חולם וחלום והוא כי מפסח יהוד אלדיכם
 אתכם לדעת הישכם אהבים את יהוד אלדיכם ככל לבבכם ובכל
 נפשכם ואחרי יהוד אלדיכם תלכו ואתו תיראו ואת מצותיו תשמרו
 ובקלו תשמעו ואתו תעבדו וכלו תרפקו והנביא והוא או חלם
 וחלום והוא יומת כי רבר סרה על יהוד אלדיכם המוציא אתכם
 מארץ מצרים והפדך מבית עבדים להדיחך מן הדרך אשר צוה
 יהוד אלוך ללכת בה וכערת הרע מקרבך ו

כי יפיתך אחיך בן אמוך או בנהך או בתך או אישת חיקך או
 רעך אשר כנפשך בסתר לאמר בלכה ונעברה אלוים אחרים א
 אשר לא ידעת אתה ואבתיך ; מאלדי העמים אשר סביבתכם ה
 דקרבים אליך או הרחוקים מבך בקצה הארץ ועד קצה הארץ ;
 לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עיני עליו ולא תחמל
 ולא תכסה עליו ; כי הרג תהרגנו ידך תהיה בל בראשנה לחמיתו
 ויד כל העם באחרנה ; וסקלתו כאבנים ומת כי בקש להרחיק מ
 מעל יהוד ארדיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים ; וכל
 ישראל ישמעו ויראו ולא יוסיפו לעשות כדבר הרע הזה בקרבך
 כי תשמע באחת עריך אשר יהוד ארדיך
 נתן לך לשבת שם לאמר ; יצאו אנשים בני בליעל מקרבך ו
 ויזיחו את יושבי עירם לאמר בלכה ונעברה אלוים אחרים אשר
 לא ידעתם ; ודרשת וחקרת ושאלת ודטב והנה אמת נכון הדבר
 נעשתה התועבה הזאת בקרבך ; הנה תכה את יושבי העיר הזאת
 לפי חרב החרם אתה ואת כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב ;
 ואת כל שללה תקבץ אל תוף רחבה ושרפת באש את העיר ואת
 כל שללה כליל ליהוד ארדיך והיתה תל עולם לא תבנה עוד ; ולא
 ידבק בידך מאומה מן החרם למען ישוב יהוד מחרון אפו ונתן
 לך רחמים ורחמך והרבך כאשר נשבע לאבתיך ; כי תשמע בקול
 יהוד ארדיך לשמור את כל מצותיו אשר אנכי מצוה היום לעשות
 הישר בעיני יהוד ארדיך ;
 ליהוד ארדיכם לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת ;
 כי עם קדוש אתה ליהוד ארדיך ובך בחר יהוד להיות לו לעם ס
 סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה ;
 לא תאכל כל תועבה ; זאת דבהמה אשר תאכלו שור שה
 כשבים ושה עזים ; איל וצבי וחמור ואקו ודישן ותאו חמור וכל-

12

בהמה מפרסת פרסה ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה בבהמה
 אתה תאכלו : אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי ה
 הפרסה השסועה את הגמל ואת הארנבת ואת השפן ברי מעלה
 גרה המה ופרסה לא הפריסו טמאים הם לכם : ואת החזיר ברי
 מפריס פרסה הוא ולא גרה טמא הוא לכם מפריס לא תאכלו ו
 ובנבלתם לא תגעו : את זה תאכלו מכל אשר
 במים כל אשר לו סנפיד וקשקשת תאכלו וכל אשר אין לו סנפיד
 וקשקשת לא תאכלו טמא הוא לכם : כל צפור
 טהרה תאכלו : וזה אשר לא תאכלו מהם הנשר והפרס והעוניו :
 והראיה ואת האיה והדיה למינה : ואת כל ערב למינו ואת בת
 היענה ואת התחמס ואת השחף ואת הנץ למינהו את הכוס ואת
 הינשוף והתנשמת : והקאת ואת הרחמה ואת השלך : והחסידה
 והאנפה למינה והדוכיפת והעטלף : וכל שרץ העוף טמא הוא ל
 לכם לא יאכלו : כל עוף טהור תאכלו : לא תאכלו כל בבלה ל
 לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה או מכל לנכרי פי עס קדוש
 אתה ליהוד אלדיך לא תבשל גדי בחלב אמו :
 עשר תעטר את כל תבואת זרעך ויצא השדה שנה שנה ושנאוכלת
 לפני יהוד אלדיך במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנך
 תירשך ויצהרך ובבלת בקרך וצאנך למען תלמד ליראה את יהוד
 אלדיך כל הימים : וכי ירבה ממך הדרך פי לא תוכל שאתו ברי
 ירוק ממך המקום אשר יבחר יהוד אלדיך לשום שמו שם כי
 יברכך יהוד אלדיך : ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך והלכת אל
 המקום אשר יבחר יהוד אלדיך בלו ונתתה הכסף בכל אשר תאוו
 נפשך בבקר ובצאן וכיין וכשכר וכל אשר תשאך נפשך ואכלת
 שם לפני יהוד אלדיך ושמת אתה וביתך : והלוי אשר בשעריך
 לא תעזבנו

פי אין לו חלק ונחלה עמך : מקצה שלש שנים ת
 תוציא את כל בעשר תבואתך בשנה הזאת והנחת בשעריך ובבא
 הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך והגדר והיתום והאלמנה אשר ב
 בשעריך ואכלו ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך בכל מעשה ידך
 אשר תעשה : מקץ שבע שנים תעשה שמיטה וזה דבר
 השמיטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה פרעו לא יגש את
 רעהו ואת אחיו כי קרא שמיטה ליהוד ואת הזכרי תגש ואשר יהיה
 לך את אחיך תשמש ידיו ואפס כי לא יהיה כף אביון כי ברכך וברכך
 יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה : רק אם ש
 שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את כל המצוה ה
 הזאת אשר אנכי מצוה היום : כי יהוד אלהיך ברכך כאשר דבר
 לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים ובן
 לא ימשלו : כי יהיה כף אביון מאוהד אחיך באחד
 שעריך בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תאמץ את לבבך ו
 ולא תקפץ את ידך מאחיק האביון : כי פתח תפתח את ידך לו
 והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו : השמר לך פן יהיה ד
 דבר עם לבבך בליעל לאמר קרבה שנת השבע שנת השמיטה
 ורעה עינך באחיק האביון ולא תתן לו וקרא עליה אל יהוה והיה
 כף חטא ונתן תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגללי הדבר
 הזה יברכך יהוה אלהיך בכל מעשיך ובכל משלח ידך : כי לא
 יחול אביון מקרב הארץ על בן אנכי מצוה לאמר פתח תפתח א
 את ידך לאחיק לעניך ולאבינך בארץ : כי ימכר
 לך אחיק העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעית
 תשלחנו חפשי מעמך : וכי תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו
 ריקס והעניק תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר ברכך יהוה
 אלהיך נתן לו : והזכרת כי עבד הוה בארץ מצרים ויפרד יהוה

אלדיך על-בן אבכי מצוק את הדבר הזה ויום / ויהי כי יאמר א
אלדיך לא אצא מעמד כי אהבך ואת ביתך מי טוב לו עמד / ולקחת
את המרצע ונתתה באזנו ובדלת ויהי לך עבר עולם ואף לאמתך
תעשה כן / לא יקשה בעיניך בשלחך אתו חפשי מעמד כי משנה
שכר שכיר עבדך שש שנים וברכך יהוד אלדיך בכל אשר תעשהו
כל-הפסוק אשר ילד בבקרך ובצאנך הזכר ת
תקדיש ליהוד אלדיך לא תעבד בכבד שורך ולא תגז בכור צ
צאנך / לפני יהוד אלדיך תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר
יהוד אתה וביתך / וכי יהיה כל מוס פסח או עור כל-מוטרע לא
תזכנו ליהוד אלדיך / בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יהודו
כצבי וכאל / רק את דמו לא תאכל על הארץ תשפכנו במים /
שמור את חודש האביב ועשית פסח ליהוד אלדיך
כי בחודש האביב הוציאן יהוד אלדיך ממצרים לילה / והבחת פסח
ליהוד אלדיך צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוד לשכן שמו שם
לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני כי
בחפזן יצאת מארץ מצרים למען תזכר את יום צאתך מארץ מ
מצרים כל ימי חייך / ולא יראה לך שאר ככל גבלך שבעת ימים
ולא ילח מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר / לא ת
תוכל לזבח את הפסח באחד שעריך אשר יהוד אלדיך נתן לך /
כי אם אל-המקום אשר יבחר יהוד אלדיך לשכן שמו שם תזבח
את הפסח בערב כבוא השמש מועד יצאתך ממצרים / ובשלת
ואכלת במקום אשר יבחר יהוד אלדיך בו ופנית בבקר והלכת ל
לאהליך / ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת ליהוד א
אלדיך לא תעשה מלאכה / שבעה שבעת הפסח לך

107

מהחל חרמש בקמה תחל לספור שבועה שבועות ועשית חג שבועות
 ליהוד ארדיך מסת כדבת דידך אשר תתן באשר יכרכך יהוד ארדיך
 ושמת לפני יהוד ארדיך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי
 אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר
 יבחר יהוד ארדיך לשכון שמו שם : והכרת כי עבד הוית במצרים
 ושמת ועשית את דוחקים האלה :
 חג הסכת
 תעשה לך שבעת ימים באספך מגרנד ומימקך : ושמת בחגך א
 אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה א
 אשר בשעריך : שבעת ימים תחג ליהוד ארדיך במקום אשר יבחר
 יהוד כי יכרכך יהוד ארדיך בכל תבואתך וכלל מעשה ידך ו
 והית אך שח : שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני י
 יהוד ארדיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבועות ובחג
 הסכות ולא יראה את פני יהוד ריקם : איש כמתנת ידו ככרכת
 יהוד ארדיך אשר נתן לך

שפטים

ושפטים תתן לך בכל שעריך אשר
 יהוד ארדיך נתן לך לשכטך ושפטו
 את העם משפט צדק : לא תטה מ
 משפט לא תכיר פנים ולא תקח שחד כי השוד יעור עיני חכמים
 ויסוף דברי צדיקים : צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את ה
 הארץ אשר יהוד ארדיך נתן לך :
 לא תטע לך
 אשרה כל עץ אצל מובח יהוד ארדיך אשר תעשה לך :
 ולא תקים לך מצבה אשר שנה יהוד ארדיך : לא תזבח
 ליהוד ארדיך שור ושה אשר יהיה בו כוּם כל דבר רע כי תועבת
 יהוד ארדיך הוא :
 כי ימצא בקרבך באחד

17

שפטים

שעריך אשר יהוד אלוך נתן לך איש או אשה אשר יעשה את
 הרע בעיני יהוד אלוך לעבר בריתו ואלך ויכבד אלוים אחרים
 וישתחו להם ולשמש או לירח או לכל צבא השמים אשר לא צו
 צויתו והגד לך ושמת ודרשת היטב וזכה אמת נכון הדבר נ
 בעשתה התועבה הזאת בישראל והוצאת את האיש ההוא אל את
 האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שעריך את האיש
 או את האשה וסקלתם באבנים ומתו על פיישנים עדים או ש
 שלשה עדים וזמת המת לא יזמת על פי עד אחד ו יד העדים ת
 מוהיבו בראשנה להמיתו ויד כל העם באחרנה ובערת הרע מ
 כי פלא ממך דבר למשפט
 מקרבך ;
 בין דמולדם בין דתלדין וכין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך וקמת
 ועלית אל המקום אשר יבחר יהוד אלוך בן וזכאת אל הכהנים
 הלויים ואל השפט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו לך את רבר
 המשפט וועשית על פי הדבר אשר יגדו לך מן המקום ההוא א
 אשר יבחר יהוד ושמת לעשות ככל אשר יורה על פי התורה
 אשר יורה ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן ה
 הדבר אשר יגדו לך מן ושמאל והאיש אשר יעשה בודון לבלתי
 שמע אל הבהן העמד לשרת שם את יהוד אלוך או אל השפט ו
 זמת האיש ההוא ובערת הרע מישראל וכל העם ישמעו ויראו ולא
 יזדון עוד ;
 כי תבא אל הארץ אשר
 יהוד אלוך נתן לך ודרשתה וישבתה בה ואמרת אשימה עלי מלך
 ככל הגוים אשר סביבתי ו טום תשים עליך מלך אשר יבחר יהוד
 אלוך בן מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש
 נכרי אשר לא אחיך הוא ו רק לא ירבה לו סוסים ולא ישיב את ה
 העם מצרימה למען הרבות סוס ויהוד אמר לכם לא תספון לשוב
 בדרך הזה עוד ; ולא ירבה לו נשים ולא יסור לכבו וכסף וחזב

לא ירבה לו מאד ו ודוה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את
 משנה התורה הזאת על ספר מלפני הכהנים הלויים ו והיתה עמו
 וקרא בו כל ימי חייו למען ילמד ויראה את יהוד ארצו לשמר
 את כל דברי התורה הזאת ואת החקים האלה לעשתם ו לבלתי
 דוס לכבול מאחיו ו לבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל למען יאריך
 ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל ו לא

יהיה לפהנים הלויים כל שבט לוי חלק ונחלה עם ישראל אשי יהוד
 ונחלתו יאכלן ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו יהוד הוא נחלתו
 זה יהיה משפט הכהנים מאת

כאשר דבר לו העם מאת זכוי וזבח אם שור אם שח ונתן לכתן הולע והלחים ו
 והקחה ו ראשית דגבך תירשך ויצהרך וראשית גז צאנך תתן לזבוי
 בו בחר יהוד ארדיך מכל שבטיך לעמד לשרת בשם יהוד הוא
 ובניו כל דימים ו וכיבא הלוי מאחד שעריך מ

מכל ישראל אשר הוא גר שם וכא בכל את נפשו או המקום א
 אשר יבחר יהוד ו לשרת בשם יהוד ארצו ככל אחיו הלויים ה
 העמדים שם לפני יהוד ו חלק בחלק יאכלו לכר ממבריו עליה
 האבות ו כי אתה בא אל הארץ אשר יהוד

ארדיך נתן לך לא תלמד לעשות כתועבת הגוים החסו לא ימצא
 בך מעביר בנו ובתו באש קסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף ו
 וחבר חבר ושאל אוכינד עני ודרש אל המתים כי תועבת יהוד
 כל עשה אלה ובגלל התועבת האלה יהוד ארדיך מוריש אתם
 מפניך ו תמים תהיו עם יהוד ארדיך ו

הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קסמים ו
 ושמעו ואתה לא בן נתן לך יהוד ארדיך ו נביא מקרבך מאחדיך
 במני יקום לך יהוד ארדיך אלו תשמעון וכל אשר שאלת מעם
 יהוד ארדיך בחרב ביום הקהל לאמר לא אסף לשמע את קולי

עפטים

יהוד אלדי ואת האש הגדלה הזאת לא אראה עוד ולא אמת
 ויאמר יהוד אלי המיכו אשר דברו ; נכיא אקיס להם מקרב א
 אחידם כמוך ונתתי דברי בפיו ודבר אליהם את כל אשר אצננו
 וזהו האיש אשר לא ישמע אל דברי אשר דבר בשמי אנכי אדרש
 מעמו ; אך הנביא אשר יודי לחבר דבר בשמי את אשר לא צ
 צייתיו לדבר ואשר ידבר בשם אלדים אחרים ומת הנביא הזואו
 ומי תאמר בלבבך איכה נדע את הדבר אשר לא דברו יהוד ;
 אשר ידבר הנביא בשם יהוד ולא יהיה הדבר ולא יכא הוא הדבר
 אשר לא דברו יהוד מזוין דברו הנביא לא תגור ממנו ;

19

כי יכירית יהוד אלדיך את הגוים אשר יהוד אלדיך
 נתן לך את ארצם וירשתם וישבת בעריהם ובכתייהם ; שלוש
 ערים תבדיל לך בתוך ארצך אשר יהוד אלדיך נתן לך לרשתהו
 תכון לך הדרך ושלשת את גבול ארצך אשר יבדילך יהוד אלדיך
 וזהו לנוס שמה כל רצח ; וזה חבר הרצח אשר ינוס שמה וחי א
 אשר יכה את רעהו כבל דעת והוא לא שנא לו מתמל ששם ;
 ואשר יכא את רעהו ביער לחשב עצים ונדהה ידו בגרון לכת
 העץ ונשל הכרזל מן העץ ומצא את רעהו ומת הוא ינוס אל א
 אחת הערים האלה וחי ; פן ירדף גאל הדם אחרי הרצח כי יחס
 לבכו והשיגו כי ירבה הדרך והכהו נפש ולו אין משפט מות כי
 לא שנא הוא לו מתמול שלשום ; עליכן אנכי מצנף לאמר שלש
 ערים תבדיל לך ; ואם ירחיב יהוד אלדיך את גבולך
 באשר נשבע לאכתיה ונתן לך את כל הארץ אשר דבר לתת ל
 לאבתיה ; כי תשמר את כל המצוה הזאת לעשתה אשר אנכי
 מצנף היום לאהבה את יהוד אלדיך וללכת בדרכיו כל הימים
 ויספת לך עוד שלש ערים על השלש האלה ; ולא ישפך דם נקי
 בקרב ארצך אשר יהוד אלדיך נתן לך נוהה והיה עריך דמים ;

שפטים

וכי יהיה איש שנא לרעהו וארב לו וקם עליו וזכרו
נפש ומת ונס אל אחת הערים האלו ושלחו קני עירו ולקחו אתו
משם ובתנו אותו ביד גאל הרם ומת ולא תחוס עינך עליו ובערת דם
דבקי מישראל וטוב לך ; לא תסוג

גבול רעהו אשר גבולו ראשונים בגבולתך אשר תגבול בארץ אשר
יהוד אלדיך נתן לך לרשתה ; לא יקום עד אחר באיש
לכל עון וכל חטאת בכל חטא אשר יחטא על פיו שני עדים או
על פיו שלשה עדים יקום דבר ; כי יקום עד חמס

באיש לענות בו סרה ; ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני
יהוד לפני ההכנים והשפטים אשר יהיו בימים ההם ; ודרשו ה
השפטים היטב והנה עד שקר העוד שקר ענה באחיו ; וועשיתם לו
כאשר זמם לעשות לאחיו ובערת הרע מקרבך וההשוארים ישמעו
ויראו ולא יספו לעשות עוד כדבר הרע הזה בקרבך ; ולא תחוס
עינך נפש בנפש עון בעון שן בשן וד כיד רגל ברגל ;

כי תצא למלחמה על איבך וראית טוס ורכב עם

רב ממך לא תירא מהם כי יהוד אלדיך עמך המעריך מארץ מצרים
; והיה בקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן ודבר אל העם ; ואמר
אלהם שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם אל-
ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם ; כי יהוד
אלדיכם והלך עמכם להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם ;
ודברו השטרים אל העם לאמר מי האיש אשר בנה בית חדש ולא
הכין ירך וישוב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר יחנכו ומי
האיש אשר נטע כרם ולא חללו ירך וישוב לביתו פן ימות ב
במלחמה ואיש אחר יחולנו ; ומי האיש אשר ארש אשה ולא ל
לקחה ירך וישוב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר יקחנה וינספ
השטרים לדבר אל העם ואמרו מי האיש הירא ורך והיבכ ירך

20

שפטים

וישב לביתו ולא ימס את לבב אחיו כלבכו : ויהי ככלת השפטים
 לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם :
 כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום :
 ויהי אם שלום תענה ופתחה לך ויהי כל העם הנמצא בה יהיו לך
 למס ועבדוך : ואם לא תשלים עמך ועשתה עמך מלחמה וצרת
 עליה ונתנה יהוד ארדיך בידך והכית את כל זכורה לפי חרב ורק
 הנשים והטף והבהמה וכל אשר יהיה בעיר וכל שללה תבו לך :
 ואכלת את שלל איבך אשר נתן יהוד ארדיך לך : כן תעשה לכל
 הערים הרחוקת ממך מאוד אשר לא מערי הגוים האלה הנה : רק
 מערי העמים האלה אשר יהוד ארדיך נתן לך כחלה לא תחיה כל
 נשמה : כי יחרסו תחרים חתני והאמרי הכנעני והפרזי החוי ו
 והיבסי כאשר צוך יהוד ארדיך : למען אשר לא ילמדו אתכם ל
 לעשות ככל תועבתם אשר עשו לארדיהם וחטאתם ליהוד א
 ארדיכם :
 כי תצור אל עיר ימים רבים
 להלחם עליה לתפשה לא תשחית את עצה לבדה עליו גרון כי
 ממנו תאכל ואתו לא תכרת כי האדם עץ השרה לבא מפניך ב
 במצור ורק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אתו תשחית וכרת
 ובנית מצור על העיר אשר הוא עשה עמך מלחמה עד דרדתה :
 כי ימצא חלל באדמה אשר יהוד ארדיך נתן
 לך לרשתה נפל בשדה לא נודע מי הכהו ויצאו זקניו ושפטיה
 ומדויו אל הערים אשר סביבת החלל : ויהי העיר הקרבה אל
 החלל ויקחו זקני העיר החוא עגלת בקר אשר לא עבד בה אשר
 לא משכה בעל : והורדו זקני העיר החוא את העגלה אל חל
 איתן אשר לא יעבד בו ולא חרע וערפרו שם את העגלה בנחל :
 ונגשו הפהגים בני חוי כי בס בחור יהוד ארדיך לשרתו ולברך ב
 בשם יהוד ועל פיהם יהיה כל ריב וכל נגע : וכל זקני העיר החוא

21

הקרבים אל החלל ורחצו את ידיהם על העגלה העדופה בכהל ו
וענו ואכרו ויינו לא שפכה את הדם הזה ועינינו לא ראו ו כפר
לעמך ישראל אשר פדית יהוד ואל תתן דם נקי בקרב עמך ו
ישראל וככפר להם הדם ואתה תכער הדם הנקי מקרבך כי תעשו
הישר בעיני יהוד :

כי

תצא למלחמה על איבך ונתנו יהוד אלדך בידך
ושבית שבו ו וראית בשביה אשת יפת תאר ו
והשקת בה ולקחת לך לאשה ו והבאתה אל תוך
ביתך ונגלחה אתך אשה ועשתה את צפרניה ו הסירה את שמלת
שביה מעליה וישבה בביתך ובכתה את אביה ואת אמה ירו ימים
ואחר כן תבוא אליה ובעלתה ויהיה לך לאשה ו והיה אם לא ח
חפצת בה ושלחתה לנפשה וכבר לא תמכרה בכסף לא תתעמר
בה חזת אשר עניתה ו
בשים האחת ארוכה והאחת שנואה וילדו ליו בנים והארוכה ו
והשנואה והיה הבן הבכור לשניא והיה ביום הפחילו את בניו את
אשר יהיה לו לא יוכל לכבר את בן הארוכה על פני בן השנואה
ובכר ו כי את הבכר בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר
ימצא לו פי הוא ראשית אבו לו משפט הבכרה ו

כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול
אמו וסרו אתו ולא ישמע אליהם ותפשו בו אביו ואמו והוציאו
אתו אל זקני עירו ואל שער מקמו ואמרו אל זקני עירו בננו זה
סורר ומורה איננו שמע בקולנו וזלל וסבאו ורגמהו כל אנשי עירו
באבנים ומת ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו ויראו
וכי יודה באיש חטא משפט מות והומת ותלית אתו

תצא

22

על עין ו לא תלין נבלתו על העץ כי קבור תקברו ביום ההוא כי
קללת אלוים תלוי ולא תשמו את אדמתך אשר יהוד אלויד נתן
לך נחיה ו לא תראה את שור אחיך או את
שני נדחים והתעלמת מהם השב תשיכם לאויד ו ואם לא קרוב
אויך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך ויהי עמך עד דרש
אחיך אתו והשבתו לו וכן תעשה לחמור וכן תעשה לשמלתו
וכן תעשה לכל אבדת אויך אשר תאבד ממנו ומצאתה לא תוכל
להתעלם ו לא תראה את חמור אחיך או שורו
נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו ו לא
ויהי כלי גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה כי תועבת
יהוד אלויד כל עשה אלה ו כייקרא קן צפורי
לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרחים או בעים והאם רבצת
על האפרחים או על הבעים לא תקח האם על הכנים ו שלח ת
תשלח את האם ואת הכנים תקח לד למען יטב לד והארכת ימים
כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא
תשים דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו ו לא
תזרע כרמך כל אים פן תקדש המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת
הכרם ו לא תחרש בשור ובחמור יחדו ו
לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדו ו גדלים
תעשה לד על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה ו
כי יקח איש אשה ובא אליה ושנאה ושם לה עלילת
דברים והוצא עליה שם רע ואמר את האשה הזאת לקחתי ואקרב
אליה ולא מצאתי לה בחולים ולקח אבי הנער ואמה והוציא את
בתולי הנער אל זקני העיר השערה ו ואמר אבי הנער אל הזקנים
את בתי נתתי לאיש הזה לאשה ושנאה ו

122

והנה הוא שם עלילת דברים לאמר לא מצאתי לכתך בתולים
ואלה בתולי בתי ופרשו השמלה לפני זקני העיר ולקחו זקני ה
העיר והוא את האיש ויסרו אותו ונעשו אתו מאה כסף וכתנו
לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל ולדתיה ל
לאשה לא יוכל לשלח כל ימיו ואם אמת היה

הדבר והיה לא נמצאו בתולים לנער והוציאו את הנער אל פתח
ובית אביה וסקלوه אנשי עירה באבנים ומתה כי עשתה ככלה ב
בישראל לזנות בית אביה ובערת הרע מקרבך

כי ימצא איש שכב עם אשה בעלת בעל ומתו גם שניהם
האיש השכב עם האשה והאשה ובערת הרע מישראל

כי יהיה נער בתולה מארשה לאיש ומצאה איש בעיר
ושכב עמה והוצאתם את שניהם אל שער העיר והוא וסקלתם
אתם באבנים ומתו את הנער על דבר אשר לא צעקה בעיר ואת
האיש על דבר אשר ענה את אשת רעהו ובערת הרע מקרבך

ואם בשדה ימצא האיש את הנער המארשה והחזיק
בה האיש ושכב עמה ומת האיש אשר שכב עמה לכו וולדער לא
תעשה דבר אין לנער חטא מות כי כאשר יקום איש על רעהו ו
ירצחו נפש כן הרבר היה ופי בשדה מצאה צעקה הנער המארשה
ואין מושיע לה

ארשה ותפשה ושכב עמה ונמצאו ונתן האיש השכב עמה לאבי
הנער חמשים כסף ולדתיה לאשה תחת אשר ענה לא יוכל ש
שדחה כל ימיו

לא יבא פצוע דבא וכרות שפכה
לא יבא ממזר בקהל יהוד

גם דור עשירי לא יבא לו בקהל יהוד
גם דור עשירי לא יבא להם בקהל יהוד

23

221

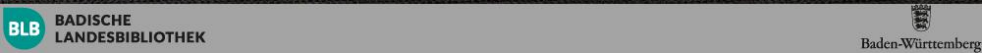
תצא

עד עולם | על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך
 בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם בן בעזר מפתור
 ארם נהרים לקללה | ולא אבה יהוד אלדיך לשמע אל בלעם ו
 ויהפך יהוד אלדיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יהוד אלדיך |
 לא תדרש שדמים ושבתם כל יומיך
 לא תתעב ארמי כי אחיך הוא לא
 לעולם |

תתעב מצרי כי גר היית בארצו | בניס אשר יולדו להם דור ש
 שלישי יבא להם בקהל יהוד |
 על איביך ונשמרת מכל דבר רע | כי יהיה כך איש אשר לא יהיה
 טהור מקרה לילה ויצא אל מחוץ למחנה לא יבא אל תוך המחנה
 ויהיה לפנות ערב ירחץ במים וכבא השמש יבא אל תוך המחנה
 ויד' תוהו לך אל מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ ויתד תוהו לך על
 אוזניך ויהי בשבתך חוץ וחפרתה בה ושבת וכסית את צאתך וכי
 יהוד אלדיך מתהלך בקרב מחנה להצילך ולתת איביך לפניך
 והיא מחנה קדוש ולא יראה כך ערות דבר ושב מאחריך |

לא תסגיר עבד אל אדניו אשר יבעל אליך מעם
 אדניו עמך ישב בקרבך במקום אשר יבחר באחד שעריך בטוב
 לו לא תזננו |
 ולא יהיה קדש כבני ישראל |
 ומיודי כלב בית יהוד אלדיך לכל נדר כי תועבת יהוד אלדיך
 גם שניהם |
 לא תשיך לאחיך נשך בסף נשך
 אכל נשך כל דבר אשר ישך | לנכרי תשיך ולא אחיך לא תשיך ל
 לפען יברכך יהוד אלדיך בכל משלח ירך על הארץ אשר אתה
 בא שמה לרשתה |
 כי תדר נדרי

ליהוד אלדיך לא תאחר לשלמו כי דרש ידרשנו יהוד אלדיך
 מעמך והיה כך חטא | וכי תחזיל לנדר לא יהיה כך חטא | פ

כי תצא

בוצא שפתיך תשמר ועשית כאשר נדרת ליהוד ארדיך נדבה א
אשר דברת בפיקי ; כי תנא בכרס רעד ואכלת ענינים

בנפשך שבקד ואל כליך לא תתן ; כי תנא בקמת
רעד וקטפת מלית בידך וחריבש לא תניף על קמת רעד ;

בי יקח איש אשה ובקלה והיה אם לא תמצא חן בעיניו
בימצא בה ערות דבר וכתב לה ספר ברית ונתן בידה ושלחה

מביתו ; ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר ; ושנאה האיש
האחרון וכתב לה ספר ברית ונתן בידה ושלחה מביתו או כי י

יבנת האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה ; לא יוכל בקלה ה
הראשון אשר שלחה לשנוב לקחתה להיות לו לאשה אחרי אשר

הטמאה כי תועבה הוא לפני יהוד ולא תחטא את הארץ אשר
יהוד ארדיך נתן לך נחלה ; בי יקח איש אשה חדשה

לא יצא בצבא ולא יעבר עליו לכל דבר נקי יהיה לכיתו שנה א
אחת ושמוח את אשתו אשר לקח ; לא יחבל רחיס ורכב

כי נפש הוא חבל ; כי ימצא איש גנב נפש מאחור מ
מכני ישראל והתעמר בו ומכרו ומת הגנב והוא ובערת הרע מ

קרבך ; השמר בנגע הצרעת לשמר מאד ולעשות
ככל אשר יוור אתכם הכהנים הלויים כאשר צויתם תשמרו

לעשות ; זכור את אשר עשה יהוד ארדיך למרים
ברך בצאתכם ממצרים ; כי תשה ברעד משאת

מאומה לא תנא אל ביתו לעבט עכטו ובחון תעמד והאיש אשר
אתה נשה בו יצא ארדיך את העבטו הוציאה ואם איש עני הוא לא

תשכב בעכטו ; השב תשיב לו את העבט כבוא השמש ושכב ב
בשלמתו וברכך ה' אלהיך ונתת צדקה לפני יהוד ארדיך ;

לא תעסק שכיר עני ואכיון מאחור או מגרד אשר בארצך
בשעריך ; ביומו מתן שכרו ולא תבוא עליו השקש כי עני הוא

22

ואליו הוא נשא את נפשו ולא יקרא עליך אל יהוד וזהו כך חטאו
לא יזמתו אבות על בנים ובנים לא יזמתו על

אבות איש בחטאו וזמתו
יתום ולא תחבל בגר אלמנה וזכרת כי עבד היית במצרים ויפדך
יהוד אלוך משם על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר הזה

כי תקצר קצריך בשרך ושכחת עמך בשויה לא
תשוב לקחתו לגר ליתום ולאמנה יהיה למען יברכך יהוד א
אלוך בכל מעשה ידך כי תחבט ויתק לא

תפאר אחריך לגר ליתום ולאמנה יהיה
תבצר כרמך לא תעולל אחריך לגר ליתום ולאמנה יהיה וזכרת
כי עבד היית בארץ מצרים על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר
זהו כי יהיה ריב בין אנשים ובגשו אל המשפט

29

ושפטום והצדיק את הצדיק והרשעו את הרשע וזהו אם בן
הכות את הרשע והפילו השפט והכירו לפניו כדו רשעתו במספר
ארבעים ופגול לא יסוף פן יסוף להכתו על אלה מכת רבה ונקלה
אחך לעיניך לא תחוסם שור בדישו כי

ישבו אחים יחדיו וזמת אחד מהם וכן אין לו לא תהיה אשת המת ה
הרוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה יבמה וזהו ה
הבבור אשר תלך יקום על שם אחיו המת ולא יפחה שמו מישראל
ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה
אל הזקנים ואמרה מאן יכמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה
יבמי ויקראו לו זקני עירו ויברו אליו ועמד ואמר לא חפצתי לקחתו
ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה בעלו מעל רגלו וירקה
בפניו וענתה ואמרה ככה ועשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו
ונקרא שמו בישראל בית חלרץ הפעל כי יבצע אנשים

יהיו איש ואחיו וקרבה אשת האחד להציל את אשה מיד מבוא

ושלחה ידה והחזיקה במכשיו וקצתה את כפה לא תחוס עיניך :

לא יהיה לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה :

לא יהיה לך בביתך אפה ואפה גדולה

וקטנה : אכן שלמה וצדק יהיה לך אפה שלמה וצדק יהיה לך ל

למען יאריכו ימך על הארמה אשר יהוד ארדיך נתן לך : כי ת

תועבת יהוד ארדיך כל עשה אלה כל עשה עול :

זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בעאתכם ממצרים :

אשר קרך בדרך ויחבב בך כל הפחשלים אחריך ואתה עוף ויגע

ולא ירא ארדים : והנה בהניח יהוד ארדיך לך מכל איבך מסביב

בארץ אשר יהוד ארדיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר

עמלק מתחת השמים לא תשכח :

פ פ פ

והיה

26

כי תבוא אל הארץ אשר יהוד ארדיך נתן

לך נחלה וירשתה וישבת בה : ולקחת

מראשית כל פרי הארמה אשר תביא מ

מארצך אשר יהוד ארדיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום

אשר יבחר יהוד ארדיך לשכון שמו שסוכבאת אל הפהן אשר יהיה

בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום ליהוד ארדיך כי באתי אל

הארץ אשר נשבע יהוד לאבותינו לתת לנו : ולקח הפהן הטבא

מידך והגידו לפני מוצח יהוד ארדיך : וענית ואמרת לפני יהוד

ארדיך ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתו מעט יודו שם

לגני גדול עצום ורב : וירעו אתנו המצרים ויעבדנו ויתנו עלנו

עבדה קשה : ונצטק אל יהוד ארדי אבותינו וישמע יהוד את קלנו

וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו : ויצאנו יהוד ממצרים ב

ביד חזקה וכוזרע נטהו וכמרא גדל ובאתות ובמופתים : ויבאנו

תבוא

אל המקום הזה ויתן לבנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש ו
 ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי יהוד
 והנחתו לפני יהוד ארדיך והשתחית לפני יהוד ארדיך ושמחת
 בכל הטוב אשר נתן לך יהוד ארדיך ולביתך אתה והלוי והגר א
 אשר בקרבך כי תכלה לעשר את כל מעשר ת
 תבואתך בשנה השליש שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום
 ולא למנה ואכלו בשעריך ושבעו ואמרת לפני יהוד ארדיך כ
 בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולא למנה
 ככל מצותך אשר צויתני לא עברתי ממצותך ולא שכחתי ולא
 אכלתי מאני ממנו ולא בערתי ממנו בטמא ולא נתתי ממנו למת
 שמעתי בקול יהוד ארדיך עשיתי ככל אשר צויתני והשקפה מ
 במעון מרשף בך השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה
 אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש ו
 היום הזה יהוד ארדיך מצוה לעשות את החקים
 האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל נ
 בפשך ואת יהוד האמרת היום להיות לך לארדים וללכת בדרכיו
 ולשמר חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע בקלו ויהוד האמריך ה
 היום להיות לו לעם סגולה כאשר דבר לך ולשמר כל מצותיו ו
 ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם תתפארת
 ולהיותך עסקך ליהוד ארדיך כאשר דבר
 ויצו משלוחי ישראל את העם לאמר שבו את כל המצוה אשר
 אנכי מצוה אתכם היום וזה ביום אשר תעברו את הירדן אלה
 הארץ אשר יהוד ארדיך נתן לך והקמת לה אבנים גדולות ושרת
 אתם בשיר וכתבת עליהן את כל דברי התורה הזאת בעברך למען
 אשר תבא אל הארץ אשר יהוד ארדיך נתן לך ארץ זבת חלב ו
 ודבש כאשר דבר יהוד ארדיך אכתוב לך וזה בעברכם את ה

2

27

הירדן תקיבו את האבנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם היום בהר
עיבל ושרת אתם בשיר ו ובנית שם מזבח ליהוד אלדיך מזבח א
אבנים לא תניף עליהם ברזל ו אבנים שלמות תבנה את מזבח ו
יהוד אלדיך והעלית עליו עולות ליהוד אלדיך ו הזבח שלמים ו
ואכלת שם ושמחת לפני יהוד אלדיך ו וכתבת על האבנים את
כל דברי התורה הזאת באר היטב ו

ודבר משלה
והבנים והיום אל כל ישראל לאמר הסכת ושמע ישראל היום
זהה כהיית לעם ליהוד אלדיך ו ושמעת בקול יהוד אלדיך ועשית
את מצותו ואת חקו אשר אנכי מצוה היום ו

יצו
משוואת העם ביום ההוא לאמר ו אלה יעבדו לכרך את העם
על הר גרוזים בעברכם את הירדן שמעו ולו יהודה ושכר חוסף
ובנימין ו ואלה יעמדו על הקל להבחר ע כל ראובן גד ואשר וזבולון
דן ונפתלי ו וענני הלויים ואמרו אל כל איש ישראל קול רם ו
ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת יהוד

מעשה חיי חרש ושם בסתר וענו כל העם ואמרו אמן ו
ארור מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמן ו

ארור מסידי גבול רעהו ואמר כל העם אמן ו
ארור ארור

משוגה עור כרדך ואמר כל העם אמן ו
ארור מטה

כשפט גר יתום ואלמנה ואמר כל העם אמן ו
ארור

שכב עם אשת אביו כי גילה כנף אביו ואמר כל העם אמן ו
ארור שכב עם כל בהמה ואמר כל העם אמן ו

ארור שכב עם אחתו בת אביו או בת אמו ואמר כל העם
ארור שכב עם חתנתו ואמר כל העם אמן ו

ארור מכה רעהו בסתר ואמר כל העם אמן ו
ארור לקח שוחד להכות נפש דם נקי ואמר כל העם אמן ו

ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות
אמן ו

אחרי
קול
אחרי
הכרת
מקו
שם
בבית
בני
עני
יש
בית
כח
הוא
היה
מדי
ושב
היה
לע
היה
אורי
היה
בית
בית
מדי
בבית

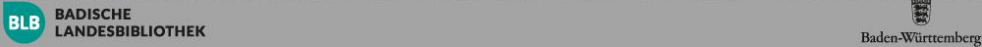
אותם ואמר כל העם אמן : והיה אם שמע תשמע
 בקול יהוד לשמר לעשות את כל מצותיו אשר אנכי מצוה
 היום ונתתך יהוד אלוהי עליך על כל גוי הארץ ונבא עליך כל
 הברכות האלה והשיגך כי תשמע בקול יהוד אלוהי : ברוך אתה
 בעיר וברוך אתה בשדה וברוך פרי בטנך ופרי אדמתך ופרי בהמתך
 שגור אלפיך ועשתרות צאנך : ברוך טנאך ומשאתך : ברוך אתה
 בבאך וברוך אתה בצאתך : יתן יהוד את איביך חקמים עליך כ
 נגפים לפניך בדרך אחר יצאו אליך ובשבעה דרכים ינוסו לפניך
 : יצו יהוד אתך את הברכה באסמך וכל משלח ידך וברכה ב
 בארץ אשר יהוד אלוהי נתן לך : יקמך יהוד לוי לעם קדוש א
 כאשר שבוע לך כי תשמר את מצות יהוד אלוהי והלכת בדרךיו :
 וראו כל עמי הארץ כי שם יהוד נקרא עליך וראו כבוד : והזתרך
 יהוד לשוכה בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך על הארמה
 אשר נשבע יהוד לאבתך לתת לך : יפתח יהוד לך את אוצרו
 הטוב את השמים לתת מטר ארצה בעתו ולברך את כל מעשה
 ידך וחלית גוים רבים ואתה לא תלוח : ונתתך יהוד לראש ולא
 לזנב והיית רק למעלה ולא תהיה למטה כי תשמע אל מצות יהוד
 אלוהי אשר אנכי מצוה היום לשמר ולעשות : ולא תסור מבר
 דוברים אשר אנכי מצוה אתכם היום ומן השמאל ללכת אחרי
 אלוהים אחרים לעבדם : והיה אם לא תשמע בקול
 יהוד אלוהי לשמר לעשות את כל מצותיו וחקתיו אשר אנכי מ
 מצוה היום ונבא עליך כל הקללות האלה והשיגך : ארוך אתה
 בעיר וארוך אתה בשדה : ארוך טנאך ומשאתך : ארוך פרי
 בטנך ופרי אדמתך שגור אלפיך ועשתרות צאנך : ארוך אתה ב
 בבאך וארוך אתה בצאתך : ישלח יהוד לך את המאדה את ה
 המזומה ואת המגערת בכל משלח ידך

אשר תעשה עד השמדך ועד אבדך מחר מפני רע מעלליך אשר
 עובתיו וירבקהווד בק את הרבר עד פלתו אתך מעל הארמה א
 אשר אתה בא שמה לרשתהויבכה יהוד בשחפת ובקדחת ובדלקת
 ובחרח ובחרב ובשדפון ובירקון ורדפון עד אבדך וזהו שמיך
 אשר על ראשך נחשת והארץ אשר תחתיך ברזל ויתן יהוד את
 כסו ארצך אבק ועפר מן השמים ירד עליך עד השמדך ויתנד
 יהודינגף לפני איביך בדרך אחד תצא אליו ובשבעה דרכים תנוס
 לפניו והיית לזועה לכל ממלכות הארץ ו והיתה נבלתך למאכל
 לכל עוף השמים ולבחמת הארץ ואין מחירד ו יבכה יהוד בשדון
 מצרים ובעפלים ובגרב ובחרס אשר לא תוכל להרפא ו יבכה
 יהוד בשגעון ובקערון ובתמהון ובכו והיית ממשש בצדעים כ
 פאשר ימשש הער' באפלה ולא תצליח את דרכך והיית אך ע
 עשוק וגזול כל הימים ואין מושיע ו אשה תארש ואיש אח' ו
 ישגלנה בית תבנה ולא תשבו בו כרס תטע ולא תחללנו שורף
 שוכח לעיניך ולא תאכל מפני חמרך גזול מדפניך ולא ישוב לך
 צאנך נתנחת לאיביך ואין לך מושיע ו בניך ובנותיך נתנים לעם
 אחר ועיניך ראות וכלות אליהם כל היום ואין לאל חידך ו פרי א
 אדמתך וכל זרעך יאכל עם אשר לא ידעת והיית רק עשוק ורצוף
 כל הימים והיית משגע ממראה עיניך אשר תראה ו יבכה יהוד
 בשחין רע על הברבים ועל השקים אשר לא תוכל להרפא מכף
 רגלך ועד מקרביך ו יורך יהוד אתך ואת מלכך אשר תקים עליך
 אל גוי אשר לא ידעת אתה ואבתיך ועבדת שם אלים אחרים עץ
 ונבל והיית לשמח למשל ולשנינה בכל העמים אשר ינהיך יהוד
 שמה ו זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף כי יחסלנו הארבה ו
 ברמים תטע ועבדת ויין לא תשתה ולא תאגר כי תאכלנו התלעתו
 ויתים יהוד לך בכל גבולך ושמן לא תסוך כי ישל ויתך ובנים ובנות

תהי' ולא יהי' לך כיו'לכו בשבוי' כל עצה ופרי אדמתך יירש ה
 ה צלצ' : הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה ואתה תרד
 בטח בטח : הוא ילך ואתה לא תלכו והוא ירש ואתה תהיה
 לזנוב ויבאו עליך כל הקלות האלה ודפן והטיגן עד השמדך
 כי לא שמעת בקול יהוד אלוך לשמר מצותיו וחקתיו אשר צוה
 והי' בך לאות ולמופת וכו' עד עולם : תחת אשר לא עבדת
 את יהוד אלוך בשמחה ובטוב ללב מרב כל : ועבדת את איביך
 אשר ישלחנו יהוד בך ברעב ובצמא ובערס ובחסר כל ונתן על
 ברול על צואריך עד השמידו אתך : ישא יהוד עליך גוי מרחק
 מקצה הארץ באשר יראה הנשר גוי אשר לא תשמע לשבועותיו עו
 פנים אשר לא ישא פנים לזקן ונער לא יחן : ואכל פרי כהמתך ו
 ופרי אדמתך עד השמדך אשר לא ישאר לך דגן תירוש ויצהר
 שגר ארפך ועשתרת צאנך עד ואבידו אתך : והצר לך בכל ש
 שעריך עד רדת חמתך הגבהת והבצלות אשר אתה בטח בהן כ
 בכל ארץ והצר לך בכל שעריך בכל ארץ אשר נתן יהוד א
 אלוך לך : ואכלת פרי בטנך בשר בניך ובנותיך אשר נתן לך
 יהוד אלוך במצור ובמצוק אשר יציק לך איביך : האיש תרד בך
 והענג מאד תרע עיניו באחיו ובאשת חיקו וביתר בניו אשר יותירו
 מתו' לאחד מהם כבשר בניו אשר יאכל מפרי השאר לו' כל כ
 במצור ובמצוק אשר יציק לך איביך בכל שעריך והרכה בך והענגה
 אשר לא נסתה בך דגלה היצג על הארץ מהתענג וטרך תרע עיניה
 באש חיקה ובכנה ובכבה : ובשלייתה היוצת מפין רגליה ובכניה
 אשר תרד כי תאכלם כחסר כל בפתר במצור ובמצוק אשר יציק
 לך איביך בשעריך : אם לא תשמר לעשות את כל דברי התורה
 הזאת הכתבים בספר הזה ליראה את השם הנכבד והנורא הזה
 את יהוד אלוך : והפלא יהוד את מלתך ואת מלות זרעך מכות

גדלת ונאמנות וחלים רעים ונאמנים : והשיב בך את כל בדות
מצרים אשר יגרת מפניהם ודבקו בך : גם כל הלוי וכל מבח אשר
לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם יהודי עליך עד השמדך :
ונשאתם לבתי מעט תחת אשר הייתם כבוכי השמים לרב כי
לא שמעת בקול יהודי אדירק : והיה כאשר שטי יהודי עליכם ל
לדושיב אתכם ולרובות אתכם כן ושיש יהודי עליכם להאביד א
אתכם ולהשמיד אתכם ונסחתם מעל האדמה אשר אתה בא שמה
לרשתה : והפיצה יהודי בכל העמים מקצה הארץ ועד קצה ה
הארץ ועבדת שם אלילים אחרים אשר לא ידעת אתה ואכתך עץ
ואבן וזבובים הם לא תרגיע ולא יהיה מנוח לך רגלך ונתן יהודי
לך שם לברגו וכליון עינים וראבון נפש : והיו חייך תלאים לך מפגד
ופחדת לילה ולומם ולא תאמין בחיך : בבקר תאמר מיתן ערב
ובערב תאמר מיתן בקר מפחד לבבך אשר תפחד וממראה ע
עינך אשר תראה : והשיבך יהודי מצרים פאניות בדרך אשר
אמרתי לך לא תסוף עוד לראתה וזתמכרתם שם לאיבך ל
לעבדים ולשפחות ואין קנה : אלה דברי הברית
אשר צוה יהודי את משה לכת את בני ישראל בארץ מואב מלבד
דברית אשר ברת אתם מזרוב : ויקרא משה
אל כל ישראל ויאמר אלכם אתם ראיתם את כל אשר עשה יהודי
לעיניכם בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו והמסות
הגדלת אשר ראו עיניך והאמת והמפתים הגדלים החסו ולא נתן
יהודי לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמע עד היום הזה :
ואורך אתכם ארבעים שנה במדבר לא בלה של מתיכם מעליכם
ונעלף לא בלתה מעל רגלך : לחם לא אכלתם ויין ושכר לא
שתיתם למען תדעו כי אני יהודי אלדיכם : ותבאו אל המקום הזה
ויצא סיחן מלך חשבון ועוג מלך הבשן לקראתנו למלחמה

ובסוף המק
הבשר והש
אתם
מדין סוד
חייך ויבא
היה חס
מכיל לא
כית שיה
עני עשי
ביתו
מדין חס
על מקו
בפיהו
לעני את
זה חס
היה חס
אבותיו
לו מן
השמיים
מקומו

זבכם : ונקח את ארצם ונתנה לנחלה לראובני וגרי ולחצי שבט
המנשי : ושמהם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען
תשכילו את כל אשר תעשון :

אתם

נצבים היום כלכם לפני יהוד אלוכם
ראשיכם שבטיכם וקניכם ושטריכם כל
איש ישראל : טפכם נשיכם ונרך אשר
בכרכ מחניך מחטב עציך עד שאב מימיד : לעכרד בברית יהוד
אלדיך ובאלתו אשר יהוד אלדיך כרת עמך היום : למען תקים
אתך היום לילועס והוא יהיה לך לאלילים כאשר דבר לך וכאשר
בשבוע לאכתיד לאברהם ליצחק וליעקב : ולא אתכם לכרכם אנכי
ברת את הברית הזאת והאלה הזאת : כי את אשר ישנו פה ע
עמנו עמד היום לפני יהוד אלוינו ואת אשר איננו פה עמנו היום
בראתם ידעתם את אשר ישכנו בארץ מצרים ואת אשר עברנו
בכרב הגוים אשר עברתם : ותראו את שקי ציהם ואת גלליהם
צץ ואכן כסף וזהב אשר עמדם : פניש בכס איש או אשה או מ
משפחה או שבט אשר לבנו פנה היום מעס יהוד אלוינו ללכת
לעכר את אלו הגוים היום פניש בכס שרש פרה ראש ולענה :
וזה בשמעו את דברי האלה הזאת והתכרך ברבכו לאמר שלום
יהיה לי בני בשררות לבי אך למען ספלת הרוה את הצמאה ולא
יאה יהוד סלח לו כי אז יעשן אף יהוד וקנאתו כאש והוא ורביצה
בל כל האלה הבתוכה בספר הזה ומחה יהוד את שכו מתחת ה
השמים והבדילו יהוד לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית
הבתוכה בספר התורה הזאת ואמר הדור האחרון בכיכם אשר יקומו
מאחריכם והנכרי אשר יבא

מארץ רדוקה וראו את מכות הארץ ההוא ואת תחולתה אשר יח
 זולה יהוד בהוגפרית ומלה שרפח כל ארצה לא תורע ולא תעמח
 ולא יעלה בה כל עשב כמהפכת סוס ועמרה אימה וצבאים אשר
 הפך יהוד באפו ובחמתו ; ואמרו כל הגוים על מה עשה יהוד כ
 בכח לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה ; ואמרו על אשר עובו
 את ברית יהוד אלדי אבתם אשר כרת עמם בהוציאן אתם מארץ
 מצרים ; וילכו ויעבדו אלדים אחרים וישתחוו להם אלדים אשר
 לא ידעום ולא חלק להם ; ויחזר אף יהוד בארץ ההוא להביא עליה
 את כל הקללה הכתובה בספר הזה ; ויתשם יהוד מעל אדמתם
 באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה ; ה
 הכסרת ליהוד אליבו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשת
 את כל דברי התורה הזאת ; והיה כי יבא
 עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך ו
 והשבת אל לבך בכל הגוים אשר הדיחך יהוד אלדיך שמה ; ו
 ושבת עד יהוד אלדיך ושמת בקלו ככל אשר אנכי מצוך היום
 אתה ובניך ככל לבך ובכל נפשך ; ושכ יהוד אלדיך את שבותך
 ורחמך ושכ וקבעך מכל העמים אשר הפיצך יהוד אלדיך שמה ;
 אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבעך יהוד אלדיך ומשם י
 יקחך ; והביאך יהוד אלדיך אל הארץ אשר ירשו אבתך ורשתה
 ודיטבך הרבה מאבתך ; ומל יהוד אלדיך את לבך ואת לבך ;
 זרעך לאהבה את יהוד אלדיך ככל לבך ובכל נפשך למען חייך
 ; ונתן יהוד אלדיך את כל האלות האלה על איבי ועל שנאיך א
 אשר דרפוך ; ואתה ושוב ושמת בקול יהוד ועשית את כל מ
 מצותיו אשר אנכי מצוך היום ; והותירך יהוד אלדיך ככל מעשה
 ידיך בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטבה כיושוב ;
 יהוד לטוש עליך לטוב כאשר שש על אבתך ; כי תשמע בקול

יהוד אלוך לשמר מצותיו וחקתיו הכתובה בספר התורה הזו
 כי תשוב אל יהוד אלוך בכל לבבך ובכל נפשך ו
 כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא נפלאה הוא'ממך ולא
 דחקה הוא ; לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה
 לנו ושמענו אתה ונעשנה ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר
 לנו אל עבר הים ויקחה לנו ושמענו אתה ונעשנה ; כדקרב
 אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשתו ;
 נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת חמות ואת הרע ואשר
 אנכי מצוה היום לאהבה את יהוד אלוך ללכת בדרכיו ולשמר
 מצותיו וחקתיו ומשפטיו וחיות ורבית וכרכך יהוד אלוך בארץ
 אשר אתה בא שמה לרשתה ; ואם יפנה לבבך ולא תשמע ונדחת
 והשתחית לאלילים אחרים ועבדתם ; הגדתי לכם היום כי אבד ת
 תאבדון לא תאריכון ימים על האדמה אשר אתה עבר את הירדן
 לבא שמה לרשתה ; העדתי בכס היום את השמים ואת הארץ ה
 וחיים וחמות נתתי לפניך הכרחה והקלה וכחירת בחיים למען
 תחיה אתה וזרעך ; לאהבה את יהוד אלוך לשמע בקלו ולדבקה
 בו כי היא חייך וארך ימך לשבת על האדמה אשר נשבע יהוד ל
 לאבתך לאכרהם לייצחם וליעקב לתת להם ;

31

וילך

שמה וידבר את הדברים האלה אל-כל
 ישראל ; ואמר אלהם בן מאה ועשרים
 שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא
 ויהוד אמר אל לא תעבר את הירדן הזה ; יהוד אלוך הוא עבר
 לפניך הוא יטמיד את הגלים האלה מלפניך וירשתם הולע הוא
 עבר לפניך כאשר דבר יהוד ;

ועשה יהוד' להם כאשר עשה לסיחון ולעוג מלכי האמורי והארצם
אשר השמיד אתם ונתתם והוד' לפניכם ועשיתם להם ככל
המצוה אשר צויתי אתכם חזקו ואמצו אל תיראו ואל תערצו
בפניהם כי יהוד' ארדיק הוא הולל עמוך לא ירפך ולא יעוכך
ויקרא משה ליהושע ויאמר אליהו לעיני כל-

ישראל חזק ואמץ בו אתה חבוא את העם הזה אל הארץ אשר נ
בשבע יהוד' ראבתם לתת להם ואתה תנחילנה אותם ויהוד' הוא
ההולך לפניך הוא יהיה עמוך לא ירפך ולא יעוכך לא תירא ולא
תחת ויכתב משה את התורה הזאת ויתנה

אל הכהנים בני לוי הנשאים את ארון ברית יהוד' ואל כל יקני
ישראל ויצו משה אתם לאמר מקץ שבע שנים במעד שנת ה
השמיטה בחג הסוכות ובבוא כל ישראל לראות את פני יהוד' ארדיק
במקום אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל ב
באזניהם והקדל את העם האנשים והנשים והטף נגד אשר ב
בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את יהוד' אלדיהם ו
ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת וכניהם אשר לא ידעו
ישמעו ולמדו ליראה את יהוד' אלדיכם כל הימים אשר אתם חיים
על האדמה אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשתה

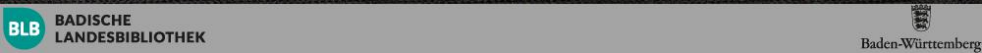
ויאמר יהוד' אל משה הן קרבו ימך למות קרא את
יהושע ואתייעבו כאהל מועד ואצונו וילך משה ויהושע ו
יתיעבו כאהל מועד וירא יהוד' כאהל בעמור עין ויעמד עמדי
העין על פתח האהל ויאמר יהוד' אל משה

הב שבע עם אבתך וקם העם הזה ונח' אחרי אלדי נכר הארץ
אשר היא בא שמה בקרב ועוכני והפר את בריתי אשר ברתי
אתו ונתרה אפי כו ביום ההוא ועוכתים והקמתיו פני מוס והיה
לאכל ומצאו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הוא על פי
אין ארדי בקרבי מצוני הרעות האלה

ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה בי פ
 פנה אל אלדים אחרים ועתה בתבכו לכם את השירה הזאת ולמדה
 את בני ישראל שימה בפיהם למען תהיה ליה השירה הזאת לעד ב
 בכני ישראל כי אביאנו אל האדמה אשר נשבעתי לאבותי וזת
 הלב ורכש ואכל ושבוע ודשן ופנה אל אלדים אחרים וטכורם ו
 נבאצנו והפר את בריתנו ויהי כי תמצאן את רעות רבות וצרות
 וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו כי ידעתי
 את יצרו אשר הוא עשה היום בטרם אביאנו אל הארץ אשר נ
 נשבעתי ויכתב משה את השירה הזאת
 ביום ההוא ולמדה את בני ישראל ויצואת יהושע בן נון ויאמר ח
 חוק ואמץ כי אתה תביא את בני ישראל אל הארץ אשר נשבעתי
 להם ואנכי אהיה עמך ויהי ככלות משה לכתב את דברי התורה
 הזאת על ספר עד תמס ויצו משה את
 הלוים נשאי ארון ברית יהוד לאמר לקח את ספר התורה הזוה
 ושמתם אתו מצד ארון ברית יהוד אל דיכם והיה שם בך לעד כי
 אנכי ידעתי את בריה ואת ערפך הקשה הבעורני חי עמכם היום
 מכרים היתם עם יהוד ואף כי אחרי מותי והקהילו אלי כל זקני
 שבטיכם ושטריכם ואדברה באזניהם את הדברים האלה ואעידה
 בם את השמים ואת הארץ וכי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחתון
 וסרתם מן הדרך אשר צוית אתכם וקראת אתכם הרעה כאחרית
 הדימים כי תעשו את הרע בעיני יהוד להכעיסו במעשה ידיכם
 וידבר משה באזני בל קהל ישראל את דברי
 השירה הזאת עד תמס

32

פ האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אכריפי
 יעורף כמטר לקחי תול בטל אמרתי בשעירים עליד

דשא וכרבימים עלי עשב : כי ישם יהוד אקרא הכו גדל לא לדינה :
 הצור תמים פעלו כי כל : דרכיו משפט אל אמונה
 ואין על צדיק ושר הואו שחת לו לא בניו מומם ד
 ה יהודי תגמלו זאת
 עס נבל ולא חכם הלוא הוא אביך קנך הוא עשך ו
 ויכנך : זכר ימות עולם
 אביך יגדך וצדיק ויאמרו לך : בהנחל עליון גוים
 בחפידו בני ארם יצב נבלת
 : כי חלק יהוד עמו יעקב חבל נחלתו : ימצאהו
 בארץ מדבר וכתהו לל
 יצרנהו באישון עינו : כנשר יעיד קנו על גוילהו
 ירחף יפרש כנפיו יקחהו
 בדר ינחנו ואין עמו אל נכר : ירכבהו על כמותו
 ארץ ויאכל תנוכת שדי
 בחלמש צור : חמאת בקר וחלב צאן עס חלב
 ברים ואילים בני כשן
 חטא ורס ענב תשתה חמר : וישמן ישרון ויבעט
 שכנת עבית כשית וישש
 ישעתו : יקנאדו בזרים בתועבת יכעיסוהו : יבהו
 לשדים לא ארץ ארזים
 באו לא שערסו אכתיכם : צור ילדך תשי ותשכח
 אל בחלוקי : יצא יהוד
 ויאמר אסתירה פני מהם אראה כה אוריהם כי דוד
 תהפלת רמה בניס לא
 אל כעסוני בהבליהם ואני אקניאם בלא עס בגוי
 נבל אבעסם כי אש קרחה
 באפי ותוקד עד שאול

האזינו

חתית ותאכל ארץ יובלה ותלהט מוסרי הרים ו
 אספה עלימו רעות חצי אכלה בסומי רעב ולחמי
 רשף וקטב מרירי וישן בהמת אשר חכם עם חמת
 זהלי עפר ומחוי' תשכל חרב ומחרים אימה גם
 בחור גם בתולה יזנק עם איש שיבה ו אמרתי א
 אפאיהם אשביתה מאנוש זכרם לולי פעם אויב
 אגור פן יזכרו צרימו פן יאמרו לוינו רמה ולא
 יהוד פעל כל זאת ו כי נוי אבד עצות המה ואין בהם
 תבונה ו לוחכמו ישכלו זאת יבינו לאחריתם ו
 איכה ירדף אחד אלף ושנים יניסו רבבה אם לא כי
 צורם מכרם יהודו הסגרים כי לא כעורנו צורם
 ואבינו פלילים כי מגפן סדם גפנס ומשרמת ע
 עמרה ענבימו ענבי רוש אשכלות מרדת למוחמת
 תנינם יינם וראש פתנים אכור ו הלא הוא כמם
 עמדי חתום באצותי לי נקם ושלים לעת תמוט
 רגלם כי קרוב יום אדם וחש עתידת למו כי
 דין יהוד עמו ועל עבריו יתנחם כי יראה כי אלת
 יד ואפס עצור ועוזב ואבד או אלדימו צור חסיו
 בו אשר חלב זכוימו יאכלו ישתו וין נסיכם יקובלו
 ויעזרכם יהו עליכם סתרה ראו עתה כי אני אני הוא
 ואין אלהים עמדי אני אמית ואחיה מחצתי ואני
 ארפא ואין מידי מציל וכי אשא אל שמים יד ו
 ואמרתי חי אנכי לעולם ואם שגותי ברק חרבי
 ותאחו במשפט ידי אשיב נקם לצרי ולמשנאי א
 אשלים ו אשכיר חצילי מדם וחרבי תאכל בשר מדם
 חלל ושביה כראש פרעות אויב ו דרכינו גוים עמו

כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצרו וכפר אדמתו עפ"י :

ויבא משה וידבר את כל דברי השירה הזאת באזני העם הוא והושע בן נון : וכל משה לדבר את כל הדברים והאלה אל כל י ישראל ויאמר אלהים שימו לבכם לכל הדברים אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצו את בניכם לשמר לעשות את כל דברי ה התורה הזאת : כי לא דבר רק הוא מכם כי הוא חייכם וכדבר הזה תאריכו ימים על הארמה אשר אתם עברים את הירדן שמה ל לרשתה : ודבר יהוראל משה בעצם היום הזה לאמר : עלה אל הר העברים הזה הרנבו אשר בארץ מואב אשר על פני ירחו ו ראה את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל לאחזה : ומת בהר אשר אתה עלה שמה והאסף אל עמך כאשר מת אהרן אחיך ב בהר החר ויאסף אל עמו : על אשר מעלתם כי בתוך בני ישראל במי מריבת קרש מבר צן על אשר לא קדשםס אותי בתוך בני ישראל : כי כנגד תראה את הארץ ושמה לא תבוא אל הארץ אשר אני נתן לבני ישראל :

הזכרה אשר ברוך משה איש האלדים את בני

וזאת

ישראל לפני מותו ויאמר יהוד מסיני בא הורח בשעירי למו הופיע מחר פארן ואתה מרכבת קדש מימינו אש דת למו : אף חבב עמים כל קדשו בידך הם חבו לרגלך ישא מדברתיך : תורה צוה לנו משה מורשה קהלות יעקב : ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יהוד שבט ישראל : יהי ראובן ואל ימת ויהי מתיו מספר : והאת ליהודה ויאמר שמע יהוד קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מ מצריו תהיה : וילוי אמר תמיד ואורוך לאיש חסדך אשר נסיתו כמטה תריבתו על מי מריבה : האמר לאביו ולאמו לא ראתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בנו לא ידע כי שמרו אמרתך ובריתך יצרו : וירג משפטך ליעקב ותורתך לישראל ושימו ק טורה באפיק וכליל על מיכה ובכר יהוד חילו ופעל ידיו תרעה כחץ מתנים קמו ובטנאיו בן יקובנו :

זאת הברכה

לכנימן אמר ידיד יהודי שכן לבטח עליו

אלפי עלי כל היום וכן כתפיו שכן ; וליוסף אמר

מברכת יהוד ארצו ממגד שמים משל ומתהום רבצת תחת ; ו

וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים ; ומראש הררי קדם ו

וממגד גבעות עולם ; וממגד ארץ ומלואה וציון שבני סנה ת

תבאתה לראש יוסף ולקרקד נזיר אחיו ; בכור שורו הדר לו

וקרני ראם קרניו בהם עמים ינבא יחדו אפי' ארץ והם רכבות

ולזבולן אמר שמו זבולן ; ואפרים והם אלפי מנשה ;

בצאתך ויששכר באהליך ; עמים הר יקראו שם יזכחו ויחיי צדק

כי שפע ימים יינקו ושפוני שמוני חול ; ולגד

אמר ברוד מרחיב גד כלביא שכן וטרף ורוע אף קרקד ; וירא

ראשית לו כי שם חלקת מחקק סגן ויתא' ראשי עם צדקת יהוד

עטה ומשפטיו עם ישראל ; ולרן אמר רן נגד ארז

יונק מן הבשן ; ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון

ומלא מברכת יהוד ים דרזים ירשה ; ולאשר אמר ברך

מבנים אשר יוד רצוני אחיו וטבל בשמן רגליו ברזל וכחשת מ

מנעליך וכימך דכאך ; אין באל יטרון לכב שמים בעזרך ו

ובנאותו שחקים ; מעונה אלדי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש

מפניך אויב ויאמר השמד ; וישכן ישראל בטח ברד עין יעקב א

אל ארץ דגן ותירוש אף שמו יערפו טל ואשריך ישראל מי כמותך

עם נושע ביהוד מגן עזרך ואשר חרב אותך ויחששו איביך לך

ואתה על במותינו תדרך ; ויעל משה מערכת

מזאב אל הר נבו ראש הפסגה אשר על פני ירחו ויראתו יהוד א

את מל הארץ מן הגלעד עד דרן ; ואת כל נפתלי ואת ארץ א

אפרים ומנשה ואת כל ארץ יהודה עד הים האחרון ; ואת הנגב

ואת הכמר בקעת ירחו עיר התמרים עד צוער ויאמר יהוד אליו

זאת הארץ אשר נשבעתי לאבותי ליתן לך ויעקב לאמר לזרעך

אחננה הראיתך בעיניך ושמה לא תעבר ; וימת שם

32

142

זאת הברכה

משה עבד יהוה בארץ מואב על פי יהוה ויקבר אתו בני בארץ
מואב מול בית פעור ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה ו
ומשה בן מאה ועשרים שנה במתו לא כרתה עינו ולא נס לחה
ויבכו בני ישראל את משה בערבת מואב שלשים יום ויתכו וימי
בכי אבל משה ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את
ידיו עליו וישמעו אלו בני ישראל והעשו כאשר צוה יהוה את
משה ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יהוד פנים אל
פנים לכל האתת והנפתים אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מ
מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו וליכל ימי החזקה
ולכל המזמרה הגדולה אשר עשה משה לעיני כל ישראל

וכתחוק

חוק

[Faint, mostly illegible text in the lower half of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

שור

השירים אשר לשלמה וישקני משמורת
 פיהו כישוכים דדיק מיון ו לריח שמכך
 טובים שמן תרוק שמך על בן עלמות א
 אהבך ו משכני אהבך נרצה וביאני המלך חוריו נגלה ונשמחה
 כך נזכרה דדיק מיון משירים אהבך ו שחורח אני ונאווה
 בנות ירושלם כאחלי קדר כיריעות שלמה ו אל תראוני שאני
 שחרחרת ששופתני השמש בני אמי נחרו כי שמני נטרה את
 הכרמים כרכי שלי לא נטרתני ו הגידה לי שאהבה נפשי איכה ת
 תרעה איכה תרביץ בצעהים שלמה אהיה כעטמה על עריו חבירך ו
 אם לא תדעי לך דיפה בנשים צא לך בעקבי הצאן ורעי את ג
 גדיתיך על משכנות הרעים ו לססתי ברכבי פרעה דמיתוך
 רעיתי ו נאוו לחיך בתרים צוארך בחרוזים ו תורי וזה נעשה
 לך עם נקודות הכסף ו עד שהמלך במסכו נרדי נתן ריחו וצרו
 המור דודי לי בין שדילקו ו אשכל הכפרי דודי לי בכרמי עין גזי
 הבך יפה רעיתי הבך יפה עיניך יונקים ו הבך יפה דודי אף
 נעים אף ערשנו רעננה ו קרות בתינו ארזים רחיטנו ברותים ו
 אני חביצלת השרון שושנת העמקים ו כשושנה בין החוחים בין
 רעיתי בין הבנות וכתפוח בעצי הערן בין דודי בין הבנים בצל
 חמדתו וישכתי ופריו מתוק לחי ו הביאני אל בית היום ודגלו עלי
 אהבה ו שמכני בלשונות רפודני בתפוחים כי חולת אהבה אני
 שמאלו מוח רראשי וימינו תחבקני ו השבעתי אתכם בנות
 ירושלם בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את
 האהבה עד שתחפץ ו קול דודי הנה זהבא מדרג על ההרים
 מקפץ על הגבעות ו דומה דודי ל צבי או לעפר האילים הנה זה
 עומד אחר כולנו משגיח מן החלונות מצץ מן החרקים ו ענה
 דודי ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך ו בידחה הסתו עבר

2

שיר השירים

הגשם חלף הלך לו : הנצינים נראו בארץ עת הזמר הגיע וקולו ה
 חתור נשמע בארצנו : התאנה חנטה פניה והגפנים סמדר נתנו
 ריח קובי לבי רעיתי יפתי ורטי לך : יזכתי כחגוי הסלע כסתרי
 המדרגה הראיתי את מראיך השמיעני את מולדך ביקולך ערב ו
 ומראך נאוה : אחזר לנבי שיעלים שיעלים קטנים מחבלים כ
 ברמים וכרמינו סמדר : דודי לי ואני לו דרעה בשושנים : עוד
 שיפוח היום ונסו הצללים סכ דמה לך דודי לעבי או לעפר האילים
 על הרי כתר : על משפכי ברילות בקשתי את שאהבה נפשי
 בקשתי ולא מצאתיו ואקומה נא ואסוככה בעיר בשוקים וברחבות
 אבקשה את שאהבה נפשי בקשתי ולא מצאתיו ומצאתיו בשכמים
 הסבכים בעיר את שאהבה נפשי ראיתם : כמעט שעברתי מהם
 עד שמצאתי את שאהבה נפשי אחזתי ולא ארפגו עד שהביאתני
 אל בית אמי ואל חדר הורתי : השבעתי אתכם בנות ירושלים ב
 בעבאות או באילות השדה אסתערו וואס תעוררו את האהבה ע
 עד שתחפזו מי זאת עלה מן המדבר כתימרות עשן מקשרת מר
 ולבונה מכל אבקת רוכל : הפה מטתו של שלמה ששים גברים ס
 סביב לה מגברי ישראל : כלם אחוזי חרב מלמדי מלחמה איש ח
 חרבן על ירכו מפחד ברילות : אפריון עשה לו המלך ש
 שלמה מעצי הלבנון : עמוריו עשה כסף רפיותו זהב מרכבו ו
 ארגמן תוכלו רציף אהבה מבנות ירושלים : צאנה וראינה בנות
 ציון במלך שלמה בעשרה שעטרה לו אפס ביום חתנתו וביום
 שמת לבו : הנך יפה רעיתי הנך יפה עניך ילנים מבוער ל
 לצמתך שטרך בעדר העוים שגלשו סדר גלעד : שפך בעדר
 והקצבות שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות ושבלה אין בהם :
 כחוט השני שפתותיך ומדברך נאוה כפלח הרמון רקתך מבוער ל
 לצמתך : כמגדל דודי צוארך בננו לתלפיות אלף המגן תלוי ע

3

e

עליו כל שלישי הגברים / שני שדוד כשני עפרים תאומי צביה
 הרועים בשושנים עד שיפוח היום ונסוהצללים אלה ללא דור
 הזור ואל גבעת הרבנוהכלך יפה רעיתי וגוים אין כך /
 אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי תשגורי מראש אמנה מראש
 שגור וחמון ממענות אריות מהררי נמיוסו / לבכתי אחתי כלה
 לבכתי באחר מעיניך באחד ענק מצרניך / מה יפוי דדיך אחתי
 כלה מה שכו דדיך / מין וריח שמנך מכל בשמים / נפת תטפנה
 שפתותיך כלה רבש וחלב תחת לשונך וריח שלמתך כריח לבנון
 / גן נעול אחתי כלה גל נעול מעין חתום / שלחך פרדס רמונים
 עם פרי מגדים כפרים עם נרדים / נרד וכרם קנה וקמון עם כל-
 עצי לבונה מר ואחרות עם כל ראשי בשמים / מעין גנים באר פ
 מים חיים ונזלים מן לבנון עירי / צפון וכלאי תימן הפיחו בני יולת
 כשמוי יבא דודו לגנו ויאכל פרי מגדיו / באתי לגני אחתי כלה א
 ארתי מורי עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי שתיתי / ייני עם חלבי
 אכלו רעים שתו ושכרו דודים / אני ישיבה ולבי ער קול
 דודי דלפק פתחי לי אחתי רעיתי / יונתי תמתי שראשי כמלא סל
 קוצתי רסיסי לילה / פשטתי את כתנתי איכבה אר בשנה רחצתי
 את רגלי איכבה אטפנס / דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עלי /
 קמתי אני לפתח דודי ודינטפו מור ואצבעתי מור עבר עלי כ
 כפות המנעול / פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי יצאה
 כדברו במשתחויו ולא מצאתיו קראתיו ולא ענני / מצאני ה
 השמרים הסבבים בעיר הבוני פעעוני כשאור את דודי מעלי שמרי
 החמות / השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי
 מה תגידו לו שחולת אהבה אכיו מה דודך כדוד היפה בנשים מה
 דודך כדוד שכבה השבעתנו / דודי צה וארום דגול מרכבה / ר
 ראשו בתם פז קוצותיו תלתלים שחרות בעורכו / עיניו כזונים על-
 אפיקי מים רחצות כחלב ישבות על מלא את / לחיינו כערוגת הבשם

שיר הטרדים

מגדלות מרקחים שפתותיל שושנים נטפות מור עבר : ידך גלילי
זהב ממלאים בתרשיש מעיו עשת שן מעלפת ספירים : שוקו
עמודי שש מיסדים על אדני פז מראהו כלכבון בחור בארזים :
חכו ממתקים וכלו מחמדים זה דודי וזה רעי כנות ירושלים : אנה
הלך דודך היפה בנשים אנה פנה דודך ונבקשנו עמך : דודי
ידך לגנו לערגות הבשם לרעות בגנים ולקט שושנים : אני
לדודי דודי לי הרעה בשושנים : יפה את רעיתי כתרצה
גאווה בירושלם אימה כנגדלות : הסבי עיניך מגדיו שהם הרחיבני
שערך בעדר העזים שגלשו מן הגלעד : שניך בעדר הרחלים
שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות ושכלה אין בהם כפלה הרמוץ
רקתך מבעד לצמתך וששים המה מלכות ושמים פלגשים ועלמות
אין מספר : אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה היא ל
ליל דתה ראוה כנות ויאשרוה מלכות ופילגשים ויהללוה :
ברואת הנשקפה כמל שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנגדלות
: אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי החזל לראות הפרחה ה
הגפן הנצו הרמנים : לא ידעתי נפשי שמתי מרכבות עמיניכי
שוכי שוכי השולמית שוכי וכחזה בך מה תחזו בשלמית
כמחלת המחנים : מה יפו פעמך בעעלים בת נדיכי חמוקי ירכו
כמו חלאים מעשה ידי אמן : שררך אגן הסהר אל יחסר המוג
בטנך ערמת חשים סוגה בשושנים : שני שדיך כשני עפרים ת
תאמי ציבה : צוארך כמגדל השן עיניך ברכות בחשבון על שער
בת רכים אפך כמגדל הלבנון צופה פני דמשק : ראשך עליך
כברמל ודלת ראשך פארגמן מלך אסור ברהטים ומה יפית ומה
נעמת אהבה בתענוסות זאת קומתך דמתה לתכר ושדיך לאשכולות
: אמרת אעלה בתמר אחוה בסנסניו ודודי נא שדיך באשכולות הגפן

6

7

שיר השירים

וריח אפך כתפוחים ו וחפך מין הטוב הולך לדודי למישרים דוכב
 שפתי ישנים : אני לדודי ועלי תשוקתו : לכה
 דודי בצא השדה בלינה בכפרים : נשכימה לכרמים נראה אם פרוחה
 חנפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם אתן את דודי לך : הדודאים
 נתנו ריח ועל פתחינו כל מגדים חדשים גם ישנים דודי צפנתי
 לך : מי יתנך פאח לי יונק שדי אמי אמיצאך בחוץ אשקך גם לא
 יבוז לי : אנהגך אביאך אל בית אמי תלמדני אשקך מין הרקח
 מעסיס רמני : שטאלו תחת ראשי ומינו תחבקני : השבעתי א
 אתכם בנות ירושלים מה תעירו ומה תעררו את האהבה עד ש
 שתפץ : מי זאת עלה מן המדבר כתרפקת על
 דודה תחת התפוח עזרתהך שמה חברתך אמך שמה חבלה י
 ילדתה שמיני בחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כמות
 אהבה קשה כשאלו קנאה רשפיה רשפי אש שלהבת יהומים רבים
 לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה אם יתן איש
 את כל הון ביתו באהבה כזו יבזו לו : אחזת לנו קטנה
 ושדים אין לה מה נעשה לאחתנו פיום שידבר בה : אם חומה
 היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז :
 אני חומה ושדי כמגדלות אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום
 כרם היה לשלמה כבעל המון נתן את דכרם לנטרים איש
 יבא כפריו ארץ כסף : כרמי שלי לפני האלף לך שלמה ומאתים
 לנטרים את פריו : היושבת בגנים חברים מקשיבים
 לקולך השמיעני : ברח דודי ודמה לך לצבי אן
 לעפר האילים על הרי בשמים :

8

בומי שפט השפטים יהי רעב בארץ וילך
 איש מבית לחם יהודה לגור בשדי מואב

ויהי

כאד : אני מלאה הלכתי וריקם השיבני יהודי למה תקראנה לי
 נעמי יהודי ענה כי ושדי הרע לי ותשב נעמי רות המואביה כ
 בלתה עמה השבה משדה מואב והמה באו בית לחם בתחלת קציר
 שעורים : והנעמי מידע לאשה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך
 ושמו בעז : ותאמר רות המואביה אל נעמי אלכה הא השדה
 ואלקטה בשבלים אחר אשר אמצא חן בעיניו ותאמר לה לכו
 בתי ותלך ותבא ותלקט בשדה אחרי הקצרים ויקר מקדה חלקת
 השדה לבעז אשר ממשפחת אלימלך : והנה בעז בא מבית לחם
 ויאמר לקוצרים יהוד עמכם ויאמרו לו ברכתך יהודי : ויאמר בעז
 לנערו הצב על הקוצרים למי הפערה הזאת ווען הנער הצב
 על הקוצרים ויאמר נערה מואביה היא השבה עם נעמי משדה מ
 מואב : ותאמר אלקטה נא ואספתי בעמרים אחרי הקוצרים ותבוא
 ותעמוד מאז הבקר ועד עתה זה שבתה הבית מעט : ויאמר בעז
 אל רות הלוא שמעת בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר וגם לא
 תעברו מזה וכה תדבקין עם נעמתי ועינד בשדה אשר יקצרון
 והלכת אחריהן הלוא צייתי את הנערים לבלתי נגעך וצמת ו
 והלכת אל הכלים ושתי מאשר ישאכון הנערים : ותפל על פניה
 ותשתחו ארצה ותאמר אליו מרנע מצאתי חן בעיניך להכירני ו
 ואנכי נכריה : ויען בעז ויאמר לה הגד לי כל אשר עשית את
 חמותך אחרי מות אישך ותעזבי אבדך ואמך וארץ מולדתך ו
 ותלכי אל עם אשר לא ידעת תמול שלשום : וישלם יהוד פלך
 ותהו משכרתך שלמה מעס יהוד אלדי ישראל אשר באת לחסות
 תחת כנפיו : ותאמר אמצא חן בעיניך אדני כי נחמתני וכי דברת
 על לב שפחתך ואנכי לא אהיה כאחת שפחתך : ויאמר לה בעז
 לעת האכל גשי תרם ואכלת מן הלחם וטבלת פתך בחמץ ותשב
 מצד הקצרים ויצבט לה קלי ותאכל ותשבע ותתר :

2

ותקם ללקט ויצל בעז את נעריו לאמר גם בין העמרים תלקט ולא
 תכלימהו וגם של תשלול לה מן העבתיים ועובתם ולקטת ולא ת
 הנערובה ותלקט בשדה עד הערב ותחבש את אשר לקטת ויהי
 באיפה שעורים ותשא ותבוא העיר ותרא חמותה את אשר לקטת
 ותוצא ותתן לה את אשר הותרה משבעה ותאמר לה חמותה
 איפה לקטת היום ואבה עשית ויהי מכירך ברוך ותגד לחמותה א
 את אשר עשתה עמו ותאמר שם האישה אשר עשיתי עמו היום ב
 בעז ותאמר נעמי לכלתה ברוך הוא ליהוד אשר לא עזב חסדו
 את החיים ואת המתים ותאמר לה נעמי קרוב לנו האישה מנא לב
 הוא ותאמר רות המואביה גם כן אמר אלי עם הנערים אשר לי
 תדבקין עד אם בלו את כל הקציר אשר ליו ותאמר נעמי אל רות
 כלתה טוב בתי כי תצא עם נערותיו ולא יפגעו כן בשדה אחר
 ותרכק בנערות בעז ללקט עד כלות קציר השעורים וקציר ה
 החטים ותשב את חמותה ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלא א
 אבקש לך מנחה אשר ייטב לך ועתה הלא בעז מדעתנו אשר
 היית את נערותיו הנה הוא זרה את גרן השעורים הלילה ורחצת
 וסכת ושמת שמלתך עליך וירדתי הגרן אל תורעי לאיש עד כ
 כלתו לאכל ולשתות ויהי בשכבו וירעת את המקום אשר ישכב
 שם וכאת ובלית מרגלותיו ושכבתו והוא יגיד לך את אשר תעשין
 ותאמר אליה כל אשר תאמרי אלי אעשה ותדד הגרן ותעש
 ככל אשר צוהתה חמותה ויאכל בעז וישת וייטב לבו ויבא ל
 לשכב בקצה הערמה ותבא בלש ותגל מרגלותיו ותשכב

3

ויהי בחצי הלילה ויחדד האישה וילפת
 חצי והנה אשה שכבת מרגלותיו ויאמר מי את ותאמר אנכי רות א
 אמתך וירשת כנפך על אמתך כי גאל אותה ויאמר ברוכה את
 ליהודר בתי הישכת חסדך האחרון מן הראשון לכלתי לכת אחרי

וּבְחֹרֵם אִם יָדָל וְאִם עֲשִׂיר ; וְעַתָּה בְּתִי אֶל-תִּירְאֵי כָל אֲשֶׁר-תִּתְּנֵה
 תֹּאמְרֵי אֲעֲשֶׂה לְךָ כִּי יִזְרַע כָּל שְׂעֵר עִמִּי כִּי אֲשֶׁת חֵיל אַתְּ וְעַתָּה
 כִּי אִמְנֶם כִּי אִם גֹּאֵל אֲנִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קְרוֹב מִמֶּנִּי ; לִינִי הַיְלִילָה
 וְהִיא כְּבָקָר אִם יִגְאֹלךָ טוֹב יִגְאֹל וְאִם לֹא יִחַפֵּץ לִגְאֹלךָ וְגִאֲלֶתְךָ
 אֲנִי חֵי יְהוּד שְׂכִבְי עַד הַבֶּקֶר ; וְתִשָּׁכֵב מִרְגְּלֹתָיו עַד הַבֶּקֶר וְתִקַּם
 בְּטָרוֹם יִכִּיר אִישׁ אֶת דַּעְדָּו וַיֹּאמֶר אֵל יִזְרַע כִּי בָאָה הָאִשָּׁה הַגֵּרָה ;
 וַיֹּאמֶר הִבִּי הַמַּטְפַּחַת אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְאַחֲזִי בָהּ וְתֹאחֲזֶנָּה וַיִּמַּד שֵׁשׁ-
 שָׁעִים וַיֵּשֶׁת עֲלֶיהָ וַיִּכֹּא הַעֲרִיר וְתִבְוֹא אֶל חֲמוּתָהּ וְתֹאמֶר מִי אַתְּ
 בְּתִי וְתַגִּד לִּי אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה לָּהּ הָאִישׁ ; וְתֹאמֶר שֵׁשׁ הַשָּׁעִים
 הַזֹּאת נִתְּנָה לִּי כִּי אָמַר אֵלֵי אֶל תִּבְוֹאִי רִיָּסָם אֶל חֲמוּתְךָ וְתֹאמֶר
 שְׂבִי בְּתִי עַד אֲשֶׁר תִּדְעִין אֵיךְ יִפֹּל דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקוּט הָאִישׁ כִּי אִם
 בְּלֵה הַדָּבָר הַזֶּה ; וּבָעֵץ עָלָה הַשָּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם הַחֵה הַגֹּאֵל עִבְרִי
 אֲשֶׁר דִּבֶּר-בְּעֵץ וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׂכֵחָ פֹּה פְּלִנִי אֶלְמִנִי וַיִּסַּר וַיֵּשֶׁב ;
 וַיִּקַּח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזְּקֵנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׂכַר פֹּה וַיִּשְׁכְּבוּ ; וַיֹּאמֶר
 לַגֹּאֵל חֲלַקְת הַטָּרָה אֲשֶׁר לֹא חִיבְנִי לֹא לִימְלֹךְ מִכְרָה נַעֲמִי הַשְׂכֵּחַ
 מִטָּרָה כְּזָבָב ; וְאִנִּי אָמַרְתִּי אֲנִלָּה אֲזַכֶּה לְאִמְרֵי קֵנָה כַּגִּד הַיֹּשִׁבִים
 וְכַגִּד זְקֵנֵי עַמִּי אִם-תִּגְאֹל גֹּאֵל וְאִם לֹא יִגְאֹל הַגִּידָה לִּי וְאֵדַע כִּי אֵין
 זִוְלַתִּי לִגְאֹל וְאֲנִי אַחֲרָיִךְ וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲגֹאֵל ; וַיֹּאמֶר בְּעֵץ בְּיֹסֶם-
 קְנֹלְתְךָ הַטָּרָה מִיָּד נַעֲמִי וְיָמַת רֹת הַמְּזֹאבֵיָה אֲשֶׁת חֲמוּת קְנִיתִי
 לְהַקִּים שָׁם הַבַּת עַל-בְּחֹלְתָהּ ; וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאֹל לִי
 פֶּן-אֲשַׁחֵת אֶת-בְּחֹלְתִי גֹאֵל לְךָ אַתָּה אֶת גִּאֲלִיתִי כִּי לֹא אוּכַל לִגְאֹל
 ; הֵאֵל לְפָנָיו בְּיִשְׂרָאֵל עַל-הַגֹּאֲלָה וְעַל-הַתְּכַנְיָה לְהַקִּים כָּל דָּבָר
 שֶׁלֶף אִישׁ נַעֲלוּ וְנָתַן לְרַעְיוֹ וְזֹאת הַתְּעִירָה בְּיִשְׂרָאֵל ; וַיֹּאמֶר הַ
 גֹּאֵל לְבָעֵץ קֵנָה לְךָ וַיִּשְׁלַף נַעֲלוּ ; וַיֹּאמֶר בְּעֵץ לְזֻקְמִים וְכֹל הַעֵס
 עֲרִים אַתָּה הַיּוֹם כִּי קְנִיתִי אֶת-כָּל-אֲשֶׁר לֹא לִימְלֹךְ וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר
 לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיָּד נַעֲמִי וְגַם אֶת-רֹת הַמְּזֹאבֵיָה אֲשֶׁת בְּחֹלֵן קְנִיתִי

+

רות

לִּי לְאִשָּׁה לְהִקָּים שֵׁם דְּבַתְּ עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא יִכְרַת שֵׁם דְּבַת מֵעַם
 אַחֲרָיו וּמִשְׁעַר מִקְוָמוֹ עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם : וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בְּ
 בִּשְׁעַר הַזְּקֵנִים עֲרִים יִתֵּן יְהוֹד אֶת־הָאִשָּׁה הַזֹּאת אֶל־בֵּיתְךָ כִּי־הִלְ
 וּכְלָאֵה אֲשֶׁר־בָּנוּ שְׂתִידָם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעָשָׂה חֵיל בְּאַפְרָתָה וּ
 וּקְרָא שֵׁם־בְּבוֹת לָהֶם : וַיְהִי בֵּיתְךָ כַּכֵּית פְּרִץ אֲשֶׁר־יִלְדֶה תִּמְרָ לִּי
 לַיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוֹד לְךָ מִן־הַזֶּרַע הַזֶּה :

וַיִּקַּח בָּעֵז אֶת־רוּת וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיִּבְאֵר אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוֹד לָהּ
 הַרְיוֹן וַתֵּלֶד בֶּן : וַתֹּאמְרֶנָּה הַנְּשִׁים אֶל־נַעֲמִי בְּרַחֵךְ יְהוֹד אֲשֶׁר־לָא
 הַשְּׂבִית לְךָ גֹּאֵל הַיּוֹם וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בִּישְׂרָאֵל : וַיְהִי לְךָ לְמִשְׁכֵּב נֶפֶשׁ
 וְלִכְלֹכַל אֶת־שִׁבְתְּךָ כִּי־כִלְתְּךָ אֲשֶׁר־אֶהְיֶת לְיִלְדוֹתָיו אֲשֶׁר־הָיָה
 טוֹבָה לְךָ מִשְׂבַּעֵה בָנִים : וַתִּקַּח נַעֲמִי אֶת־הַדָּלִד וַתִּשְׁתַּחֲוֶה בַּחֲזֵקָה
 וַתְּהִי לוֹ לְאִמָּת : וַתִּקְרָאנָה לָלוֹ הַשְּׂכָנֹת שֵׁם לְאִבְרָם יִדְּבָן לִ
 לְנַעֲמִי וַתִּקְרָאנָה שְׁמוֹ עֹזָבֵד הוּא אֲבִי־יֵשׁוּ אֲבִי־דָוִד :

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פְּרִץ פְּרִץ הַלְוִיִּם אֶת־חֲצֵרוֹן וְחֲצֵרוֹן
 הַלְוִיִּם אֶת־רֵם וְרֵם הַלְוִיִּם אֶת־עִמְיָדָב וְעִמְיָדָב הַלְוִיִּם אֶת־נַחֲשֹׁן
 וְנַחֲשֹׁן הַלְוִיִּם אֶת־שִׁלְכָה : וּשְׁלֹמֹן הַלְוִיִּם אֶת־בָּעֵז וּבָעֵז הַלְוִיִּם אֶת־
 עֹזָבֵד : וְעֹזָבֵד הַלְוִיִּם אֶת־יֵשׁוּ יֵשׁוּ הַלְוִיִּם אֶת־דָּוִד :

איכה

יֹשְׁבֵי בֵּד הָעִיר רִבְתוּ עִם הַיָּתֵם כַּאֲלֻמָּנָה
 רִבְתוּ בְּגוֹיִם שְׂרָתִי בַּמַּדִּינֹת הַיָּתֵם לְכֹס :
 כִּכָּה תִּבְכֶּה בְּלִילָה וְדִמְעָתְךָ עַל־לֶחְמֵי אֵין

לֶחֶם מִנַּחֵם מִבֶּל־אֶהְיֶה כֹּל־רַעִיָה כִּגְדוֹ כִּהִי הִיא לֶחֶם לְאִיִּים
 גִּלְתָּה יְהוּדָה מַעֲנִי וְכֹרֵךְ עֲכָדָה הִיא יֹשְׁבֵי בְּגוֹיִם לֹא מִצָּה מִנְלֹחַ
 כָּל־דְּדָפִיָּה הַשִּׁיגָה בֶּן־הַמְּצָרִים : דְּרָכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי
 בְּאִמְרוּעַז כָּל־שַׁעֲרֶיהָ שׁוֹמְמוֹן כִּהְנִיחָם נֶאֱמָרִים בְּתִגְלוֹתֶיהָ נֹגֹת
 וְהָיָה מִרְדֵּה : הִי צִיָּה לְרֹאשׁ אֲבֵי־שָׁלוֹם כִּי־יְהוֹד הִנֵּה עַל־רֶכֶת

פשעה עול ליהוה הלכו שבי לפני צרו ויצא מן בית ציון כל התייה
 ויהי טרחה בארץ לא מצא מרעה וילכו בלא כח לפני רודף ו
 זכרה ירושלים ימי עניה וזכרהיה כל מחמדיה אשר היו מימי קדם
 בנפל עמה ביד צר ואין עזרו לה ראה צרים שחקו על משבתה ו
 חטא חטאה ירושלים על כן לנידה היתה כל מכבדיה היללה ביד
 ראו עד הנה גם היא נאנחה ותשכ אחור ו טמאתה בשוליה לא
 זכרה אחריתה ותרד פלאים אין מנחם לה ראה יהוד את עני כי
 הגדיל אויב ו ידו פרש צר על כל מחמדיה כי ראתה גלים באו
 מקדשה אשר ציתתה לא יבאו בקהל לך ו כל עמה נאנחם
 מבקשים לחם נתנו מחמדיהם כאכל להשיב נפש ראה יהוד ו
 ובישה כי היתה זולה ו לוא אויבם כל עברי דרך הבישו וראו
 אס יש מכאוב כמכאבי אשר עולל לי אשר הוגה יהוד בלום חרון
 אפו ו ממרום שלח אש בעצמתי וירדנה פרש רשת לרגלי
 השיבני אחור נתנביל שממה כל היום דהו ו נשקד על פשעי
 בידו ישתרגו עליו על צוארי הכשיל כחו נתנביל ארני בידו לא א
 אוכל קום ו סלה כל אבידיו אדני בקרבי קרא עלי מועד לשבר
 בחרינת דרך יהוד לבתולת בת יהודה ו על אלהיאני בלכיה
 עיני עיני ירדה פים כי רחק ממני מנחם משיב נפשי יהו בני ש
 שנמסם כי גבר אויב ו פרשה ציון בידיה אין מנחם לה עמה
 יהוד ליעקב סביבו צרו היתה ירושלים לנדה ביניהם ו צדיק
 וראו יהוד כי פידו מרתי שמעו נא כל עמים וראו מכאבי כ
 בתולתי ובחרי הלכו בשכי ו קראתי למאחבי המה רמוני
 כדוני וקמני בעיד גועו כי בקשו אבל למו וישבו את נפשם ו
 ראה יהוד כי צר לי מעו חמרמו נהפך לבי בקרבי כי ברו מרתי
 מחנן שכלה חרב בבית כמות ו שמעו כי נאנחה אני
 אין מנחם לי כל אויבי שמעו רעתי ששו

כי אתה עשית הבאת יום קראת ויהיו כמני : תבא כלי רעתם לפניך ועולל למו כאשר עוללת לי על כל פשעי כי רבות

אנחת ורבי דוי :

איכה יעיב באפני אדני את בת ציון השליך בשמים ארץ תפארת ישראל ולא זכר הים רגליו ביום אפן :

בלע אדני לא חמל את כל נאות ועקב הרס בעברתו מבצרו בת יהודה הגיע לארץ חלל ממלכה ושריה :

גדע בחריצאף בל קרן ישראל השיב אחור ימיו מפני אויב ויבער בעוקב כאשר להכה אכלה סביב : דרך קשתו באויב נצב ימיו בצר ויהרג

כל מחמיו עין באהל בת ציון שפך באש חמתו : היה אדני כאויב בלע ישראל בלע מל ארמנותיה שחת מבצרו וירב בבת

יהודה תאניה ואניה : ויחמס בגן שבו שחת מעדן שכחיהודי בציון מעדן ושבת וינאץ בזעם אפן מלך וכהן : זנח אדני

מזבחו נאר מקדשו הסגיר ביד אויב חומת ארמנותיה קול נתגב בבית יהודי ביום מעדן : חשב יהודי להשחית חומת בת

ציון נשח קול לא השיב ידו מבלע ויאכל חיל וחומה יהודי אמללנו טבעו בארץ שעריה אבד ושפר בריחיה מלכה ושריה

בגוים אין תורה גם נביאיה לא מצא חזון מיהוד : ישבו לארץ ידמו זקני בת ציון העלו עפר על ראשם חגרו שקים הורויו

לארץ ראשן בתולת ירושלם : בלו בדמעות עיני חמרמרו מעי נשפך לארץ ככדו על שבר בת עמי בעשף עולל וינב ב

ברחבות קריה : לאמתם יאמרו איה דגן ויין בהתעטפם בחלל ברחכות עיר בהשתדף נפשם אל חיק אמתם : מה

אעריך מה אדמה לך הבת ירושלם מה אשנה לך ואנחמן בתולת בת ציון כי גדול פים שברך מי ירפא לך : נביאד חזו לך

שוא ותפל ולא גלו על עונך להשיב שביתך ויחזו לך משאות

שוא ומדוהים ו ספקו עליך כפיים כל עברי דרך שרקו

וינעו ראשם עליכת ירושלים האת העיר שאמרו כלילת יפי

משוש לכל הארץ ו פצו עליך פיהם כל איביך שרקו

ויחרקו שן אמרו בלענו אך זה היום שקריהו מצאנו ראינו ו

עשה יהוד אשר זכם בצע אמרתו אשר צוה מימי קדם היום

ולא חמל ושפח עליך אויב היום קרן צרדו ו צעק לבס אל

אדני חומת בת ציון הורדי כחל דמעה יומם ולידה אל תתני

פוגת לך אל תדם בת עינך ו קומי רבי בליל לראש

אשמרות שפכי כמים לבך נכה פני אדני שאי אליו כפך על

נפש עור לך העטופים ברעב בראש כל הוצות ו ראה יהודי

והביטה למי עוללת כה אם תאכלנה נשים פרים עללי טפחים

אם יהרג במקדש אדני הן ונביאו שכבו לארץ הוצות נער

תקן בתולתי ובחורי נפלו כחרב הרגת ביום אפך טבחת לא ח

חמלת ו תקרא ביום מועד מגורי מסכים ולא היה ביום אף

יהוד פליט ושריד אשר טפחתי ורביתי איבי כלם ו

אני הגבר ראה עני בשבט עברתו ואותי נהג וילך חשך ולא

אור ו אך בי ישב יהפך ירו כל היום ו בלה

כשרי ועורי שבר עצמותי ובנה עלי ויקף ראש ותלאהו במחשכים

הושיבני כמתי עולם ו גדר בעריו ולא אצא הכביד נחשתי ו

גם כי אזעק ואשוע שתם תפלתי ו גדר דרכי בניתי נתיבתי ענה ו

דב ארכ הוא לי אריה במסתרים ו דרכי סודר ופשחני

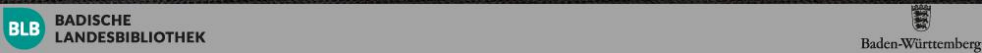
שמני שומם דרך קשתו ויצויבני ככטרא לחץ ו הביא

בכרתי בני אשפתו ו הייתי שחק לכל עמי נגיתם כל היום ו

השביעני כמוררים הרוני לענה ו יגרס בחצץ שני הכפישני

פאפר ו תזנח משלום נפשי נשיתי טובה ו ואמר אכר נצחי ו

ותזולתי מיהוד ו זכר עני וברודי לענה וראשו זכור תזכור

איכה

יועם זהב ישנא הפתם הטוב תשתפכה אבני קדש
 בראש כל חוצות בני ציון היקרים המסלאים
 כפו איכה נחשבו לנבלי חרש מעשה ידי יוצר גם תנין חלצו
 שד היגיקו גוריהן בת עמי לאכור פיענים במזכר דבק לשון
 יונק אל חכו בצמא עוללים שארו לחם פרש אין להם
 האכלים למעדינים נשמו בחוצות האמנים עלי תולע חבקו א
 אשפתות ויגדל עון בת עמי מחטאת סדם והפוכה כמו רנע
 ולא חלו בה ימים זכו נזיריה משלג צחו מתלב אדמו עצם
 מפנינים ספיר גזרתם חשך משחור תארם לא נכרו בחוצות
 צפר עורם על עצמם יבש הח כעץ טובים היו חללי חרב
 מחללי רעב שהם יזבו מוקרים מתנובות שריו ידי נשים
 רחמניות בשלו ילדיהן היו לברות למו בשבר בת עמי בלה
 יהוד את חמתו שפך חרון אפו ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה
 לא האמינו מלכי ארץ וכל ישבי תבל כיבא צר ואויב בשערי
 ירושלם מחטאות נביאה עונת פחניה השפכים בקרבה דם
 צדקים נעו עורים בחוצות נגאלו בדם בלא זכור יגעו
 בלבושיהם סורו טמא קראו למו סורו סורו אל תנעו כי נעו
 גם נעו אמרו בגוים לא יוספו לגור פני יהוד חלקם לא יוספו
 להביטם פני פחנים לא נשאו זקנים לא חננו עזיבה תכלינה
 עינינו אל עזרתנו זבל בצפינתנו צפינו אל גוי לא ישע צדו
 צעדינו מלכת פרחבתינו קרב קצנו מלאו ימינו כי בא קצנו
 קלים היו רדיפנו מגשרי שמים על ההרים דלקנו במדבר ארבו
 לגו רוח אפינו משיח יהוד נלכד בשחיתותם אשר אמרנו
 בעלי נחיה בגוים טישי ושמתו בת ארם ישבתי בארץ
 עין גם עליך מעבר כום תשכר ויתתער
 בת ציון לא יוספו להגלותך

פקד עונך פת ארזים גלה על חטאתך ;
 יהוד' מה דיה לני הביט וראה את' חרפתנו ; נחלתנו נהפכה ל'
 לזרים בתינו לנכרים ; יתמים חיינו ; אין אב אמתינו כאמנות ;
 מיומנו בכסף שתינו עינונו בכחיד יבאו ; על צארנו כרדפנו
 יגענו לא הנח לנו ; מצרים נתנו יד אשר לשבע לחם ; אבתינו
 חטאו אינם אנחנו עונתיים סבלנו עבדים' משלו' כנו פרק אין
 מידם ; כנפשונו' נביא לחמנו כפני חרב המדבר ; עורנו כתפור
 נכמרו מפני זלעפות רעב ; נשים בציון' ענו בתלת בערי יהודה
 שרים' בידם נתלו פני זקנים לא נהדרו ; בחורים' טחון טשאו ו'
 ובערים בעץ בשלו' זקנים' משער שבתו בחורים מנגנתם ו' שבת'
 כשוש לבנו נהפך לאכל מחלנו ; נפלה עטרת ראשנו אוי נא
 לנו כי חטאנו ; על זה היה דוח' לבנו על ארזה חשכו עינינו ;
 על הר ציון' ששמש שועלים הלכו בו ; אתה יהוד' לעולם תשב
 כסאך לדור ודור ; למה לצחל' תשכחנו תעזובנו לארץ ימים ; ה'
 השיבנו יהוד' אליך ונשוב' חדש וימונו בקדם ; כי אם מאס פ'
 מאסתנו קצפת עלינו ער מאד ;

השיבנו יהוד' אליך ונשוב' חדשימונו בקדם ;

דברי

קהלת בן דוד מלך בירושלם ו' הכל'
 הכלים אמר קהלת הכל הכלים הכל'
 הכל ; מה יתרון לאדם בכל עמלו ש'
 שיעמול תחת השמש ; דוד הלך ודור בא והארץ לעולם עמדת ;
 ורחק השמש ובא השמש ואר' כקולמו שואף וזרח הוא שמוהולך אל'
 דרום וסובב אל צפון סובב סובב הולך הרוח ועל סביבותיו שב'
 הרוחובל הגהלים הליכים אל היס והיס אינו מלא אל מקום ש'
 שהנהלים הליכים שם הם שבים ללכת ; כל הדברים יגיעים לא-
 יוכל איש לדבר לא תשבע עין לראות ולא תמלא און משמעו מ

בזה שיהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיטעו ואין כל חדש תחת
 השמש ויש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא כבר היה לעלמים אשר
 היה מלפננו אין זכרון לראשנים וגם לאחרנים שיהיו לא יהיה
 להם זכרון עם שיהיו לאחרנה ; אני קהלת הייתי
 בדרך על ישראל בירושלם ונתתי את לבי לדרוש ולתור בחכמה
 על כל אשר נעשה תחת השמים הוא ענין דעתן אלהים לבני
 האדם לענות בו ; ראיתי את כל המעשים שנעשו תחת השמש
 והנה הכל חבל ורעות רוח ; מעות לא יוכל לתקן וחסרון לא י
 יוכל להמנות ודברתי אני עם לבי לאמר אני הנה הגדלתי והוספתי
 חכמה על כל אשר היה לפני בירושלם ולפי ראה הרבה חכמה ו
 ודעת ואתנה לבי לדעת חכמה ודעת הוללת ושכלות ידעתי ש
 שגם זה הוא רעיון רוח ; כי ברוב חכמה רב בעם יוסיף דעת י
 יוסיף מכאוב ואמרתי אני בלבי לכה נא אנסכה בשמחה וראה ב
 בטוב והנה גם הוא חבל וישחוק אמרתי מהו לל ולשמחה מה זה ע
 עשהו תרתי בלבי למשוך ביין את בשרי ולפי מהו בחכמה ולאחו
 בסכלות עד אשר יראה איזה טוב לבני האדם אשר יעשו תחת
 השמים מספר ימי חייהם והגדלתי מעשי בניתי לי בתים נטעתי
 לי כרמים ו עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל פרי ;
 עשיתי לי ברכות מים להשקות מהם יער צלמח עצים ; קניתי ע
 עבדים ושפחות וכניתי בית היה לי גם בקנה בקר וצאן הרבה היה
 לי מכל שהיו לפני בירושלם ; נבנסתי לי גם בסף חזק וסגרת
 מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני האדם שדה
 ושדות ; וגדלתי והוספתי מכל שהיה לפני בירושלם אף חכמתי
 עמדה ליו וכל אשר שאלו עיני לא אצלתי מהם לא מנעתי את דבי
 מפל שמחה בילבי שכל מכל עמלי ומה היה חלקי מכל עמלי ;

קהלת

ופניתיו אני בכל מעשי שעשיתי ודי ובעמל שעמלתי לעשות והנה
הכל הבל ורעות רוח ואין יתרון תחת השמש : ופניתיו אני לראות
חכמה ודוללות וסכלות כימה האדם שיבוא אחרי המלך את אשר
כבר עשהו : וראיתי אני שיש יתרון לחכמה מן הסכלות ביתרון
האור מן החשך והחכם עיניו בראשו והבטיל בחשך הולך וידעתי
גם אני שמקרה אחד יקרה את כלם : ואמרתי אני בלבי כמקרה
הכסיל גם אני יקרני ולמה חכמתי אני אז יתרו ודברתי בלבי שגם
זה הבל : כי אין זכרון לחכם עם הכסיל לעולם כשכבר הימים
הבאים הכל נשכח ואיך ימות החכם עם הכסיל ושנאתי את החיים
כי רע עלי המעשה שנעשה תחת השמש כי הכל הבל ורעות רוח :
ושנאתי אני את כל עמלי שאני עמל תחת השמש שאניחני ל
לאדם שיחיה אחרי : ומי יודיע החכם יהיה או סכל וישלש בכל ע
עמלי שעמלתי ושחכמתי תחת השמש גם זה הבל וסבלותי אני ל
ליאש את לבי על כל העמל שעמלתי תחת השמש :

כי יש אדם שעמלו בחכמה וברעת ובכשרון ולאדם שלא עמל
בו יתננו חלקו גם זה הבל ורעה רבה : כי מה הוה לאדם בכל
עמלו וברעיון לבו שהוא עמל תחת השמש : כי כל ימיו מכאבים
ונכעס עניו גם בלי לה לא שכל רבו גם זה הבל הואו אין טוב
באדם שיאכל ושתה והראה את נפשו טוב בעמלו גם זה ראיתי
אני כי מיד הארדים היא כימי יאכל ומי יחוש חרץ ממנו כי לאדם
שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמהה ולחוטא נתן עניו לאסוף
ולכבוש לתת לטוב לפני הארדים גם זה הבל ורעות רוח : לכל
זמן ועת לכל חפץ תחת השמים : עת ללדת ועת לבות

עת לטעם	ועת לעקור בטאע	עת להרזו
ועת לרפוא	עת לפרוץ	ועת לבנות
ועת לבכות	ועת לשחוק	עת ספור

3

קהלת

ועת קודו :	עת להשליך אבנים	ועת בנוס אבנים
עת לחבוק	ועת לרחק מחבק :	עת לבקש
ועת לאבד	עת לשמור	ועת להשליך :
עת לקרע	ועת לתפור	עת לחנות
ועת לדבר :	עת לאהב	ועת לשנא
עת מלחמה	ועת שלום :	מה יתרון העשה

באשר הוא עמל ; ראיתי את הענין אשר נתן אלהים לבני האדם לענות בו ; את הכל עשה ופה כעתו גם את העלם נתן בלבם מ כבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף ; ידעתי כי אין טובבם כי אם לשמור ולעשות טוב כ בחייו ; וגם כל האדם שיאכל ושתה וראה טוב בכל עמלו מתת אלהים היא ; ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם עליו אין להוסיף וממנו אין לגרע והאלהים עשה שייראו מלפניו ; מה שהיה כבר הוא ואשר להיות כבר היה והאלהים יבקש את כ נרדף ויעוד ראיתי תחת השמש מקום המשפט שמה הרשע ומקום הצדק שמה הרשע ואמרתי אני בלבי את הצדק ואת הרשע ושפט האלהים בי עת לכל חפץ ועל כל המעשה שם ; אמרתי אני כ בלבי על דברת בני האדם לברם האלהים ויראות שהם בהמה המה להם ; כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה ומקרה אזור להם כמות זה כן כמות זה ורוח אזור לכל יומתר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל ; הכל הולך אל מקום אחד הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר ; מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הידדת היא למטה לארץ ; וראיתי בי אין טוב מאשר ;

ישמח האדם במעשיו כי הוא חלקו

כי מי יביאנו לראות כמה שיהיה אחריו : ושכתי אני ואראה את-
 כל העשקים אשר נעשים תחת השמש והנה דמעת העשקים
 ואין להם מנוח ומיד עשקיהם כח ואין להם מנוח ושכח אני את-
 המתים שכבר מתו מן החיים אשר המה חיים ערנה : וטובי מ
 משניהם את אשר עדין לא היה אשר לא ראה את המעטה דרע א
 אשר נעשה תחת השמש ווראיתי אני את כל עמל ואת כל כשרון
 המעטה בר הוא קנאת איש ברעהו גם זה הכל ורעות דוח : ה
 הכסול חובק את ידיו ואכל את כשרו : טוב מלא כף נחת ממלא
 חפנים עמל ורעות רוחו ושכתי אני ואראה הכל תחת השמש : יש
 אחר ואין שני גם בן ואח אין לו ואין קץ לכל עמלו גם עיניו לא
 תשבע עשר ולמיאני עמל ומחסר את נפשו מטובה גם זה הכל
 וענין רע הוא : טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב
 בעמלם : כי אם יפלו האחד יקום את חברו ואי לו האחד שיפל ו
 ואין שני להקימו : גם אם ישכבו שנים וחם להם ולאחד איך וחם :
 ואם יתקפו האחד השנים יעמדו בנדר והחוט המושלש לא במהרה
 ינתק : טוב ילד מסכן וחכם ממלך וקן וכסיל אשר לא ידע ל
 להזהר עוד : כי מביות הסורים יצא למלך כי גם כמלכותו נולד
 רש : ראית לאת כל החיים המהלכים תחת השמש עם הילד השני
 אשר יעמד חתמו : אין קץ לכל העם לכל אשר היה לפניו גם
 האחרונים לא ישמחו בו כי גם זה הכל ורעיון רוח : שמר רגליך
 כאשר תלך אל בית האלדים וקרוב לשמע מתת הכסילים וכן
 כי אינם יודעים לעשות רע : אל תכהל על פיך ולבך אל ימהר
 להוציא דבר לפני האלדים כי האלדים בשמים ואתה על הארץ
 על כן יהיו דברך מעטים : כי באהמלום ברב ענין וקול כסיל ב
 פרק דברים : כאשר תדר בדר לאלדים

אל תאחר לשלמו כי אין הפץ בכסילים את אשר תדר שלם טוב
 אשר לא תדר משתדור הוא תשלם ו אל תתן את פיד לחסיה
 את בשרך ואל תאמר לפני המלאך כי שגגה היא למה יקצף ה
 האלדים על קולך וחבל את מעטה ידך כי ברנ חלמות והבליים
 הדברים הרבה בי את האלדים ירא ו אם עשק רש וגזל משפט
 ועדק תראה במדינת אל תתמה על החפץ פי גבה מעל גבה שמר
 ונבחים עליהם ו ויתרון ארץ בכל היא מלך לטוה נעבד ו אהב
 כסף לא ישבע כסף ומי אהב בהמון לא תבואה גם זה הבל ו ב
 ברכת הטובה רבו אכריו ומה בשרון לבעליה כי אם ראית עיניו
 ו מתוקה שנת העבד אם מעט ואם הרבה יאכל והשבע לעשיר
 איננו מביח לו לשון ו יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר
 שמור לבעליו לרעתו ו אבד העשר הווא בענין רע והוליד בן
 ואין בידו מאומה ו כאשר יצא כבטן אמו ערום ישוב ללכת כ
 משכא ומאומה לא ישא בעמלו שילך בידו וגם זה רעה חולה כל
 עמת שבה בן זלך ומה יתרון לו שיעמל לרוח ו גם כל ימי ב
 בחשך יאכל וכעס הרבה וחליו וקצף והנה אשר ראיתי אני טוב
 אשר יפה לאכול ולשתות ולראות טובה ככל עמלו שיעמל תחת
 השמש מספר ימי חיו אשר נתן לו האלדים כי הוא חלקו גם כל
 האדם אשר נתן לו האלדים עשר ונכסים והשלישו לאכל ממנו
 ולשאת את חלקו ולשמח בעמלו זה מתת אלדים היא ו כי לא
 הרבה יזכר את ימי חיו כי האלדים מענה בשמחת לבו ויש רעה
 אשר ראיתי תחת השמש ורבה היא על האדם ו איש אשר יתן לו
 האלדים עשר ונכסים וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אשר י
 יתארה ולא ישליטנו האלדים לאכל ממנו כי איש נכרי יאכלנו
 זה הבל וחליו רע הוא ואם יוליד איש מאה ושנים רבות יחיה ורבי
 שידו ימי שניו ונפשו לא תשבע מן הטובה וגם קבורה לא היתה

לך אמרתי טוב ממנו הנפל וביבהכל בא ובחשך ילך ובחשך
 שמו יבסח ו גם שמש לא ראה ולא ידע נחת לזה מזה ו ואף היה
 אלוף שנים פעמים ושזכה לא ראה הלא אל מקום אחד הכל הולך
 כל עמל האדם לפירו וגם הנפש לא תמלא כי מה יותר לחכם
 מן הכסיל מה לעני יורע להלך נגד החיים טוב מראה עינים
 מהלך נפש גם זה הכל ברעות רוח מה שהיה כבר נקרא שמו
 ונדע אשר הוא אדם ולא יוכל לזין עם שקוף ממנו כי יש
 דברים הרבה מרבים הכל מה יותר לאדם כי מייורע מה טוב
 לאדם בחיים מספר ימי חי הכלו ויעשם בצל אשר מיעד ל
 לאדם מה יהיה אחריו תחת השמש
 טוב שם
 משמן טוב ויום המות מיום הולדו טוב ללכת אל בית אכל
 מלכת אל בית משתה באשר הוא סוף כל האדם והחיות אל לבו
 טוב כעס משחוק כירבע פנים ייטב לב לב חכמים בבית אכל
 ולב כסילים בבית שמחה טוב לשמע גערת חכם מאיש שמע
 שור כסילים כי כקול הסירים תחת הסיר כן שחק הכסיל וגם זה
 הכל כי העשק יחולל חכם ויאבד את לב מתנהו טוב אחרית דבר
 מראשיתו טוב אך רוח מגבה רוח אל תבהל ברוחך לבעוס
 כי כעס בחוק כסילים ינח אל תאמר מה היה שהימים הראשנים
 היו טובים מאלה כי לא מחכמה שאלת על זה ו טובה חכמה עם
 נחלה יותר לראי השמש כי בצל החכמה בצל הכסף ויתרון
 דעת החכמה תחיה בעליה ו ראה את מעשה האלדים כי מי יוכל
 לתקן את אשר עתה ו ביום טובה היה בטוב וביום רעה ראה גם
 את זה לעמת זה עשה האלדים על דברת שלא ימצא האדם אחריו
 מאומה ואת הכל ראיתי בימי הכלי יש צדיק אבד בעדלו ויש רשע
 מאריך ברעתו אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר למה ת
 תשומם ו אל תרשע הרבה ואל תהי סכל למה ונמות כלא עתה

קהלת

שוב אשר תאחז בזה וגם מזה אל תפח את ידך כי ירא אלודים יצא את
 כלם והחכמה תעז לחכם מעטרה שלישים אשר היו בעירוני אדם
 אין צדוק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחסא : גם לכל הדברים א
 אשר דברו אל תתן לבך אשר לא תשמע את עבדך מקלדך :
 כינס פעמים רבות ידע לבך אשר גם את קהלת אחים : כל
 זה נסיתי בחכמה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני : רחוק מזה
 שהיה ועמקי עמק מי ימצאנו סבותי אני ולבי לדעת ולתור ובקש
 חכמה וחשבון ולדעת רשע כסל והסכלות חוללות : ומוצא אני
 גור ממתנת האשה אשר היא מצוים וחרימים לבה אסורים ידיה
 טוב לפני האלודים ימלט כפנה וחוטא ולכד בה : ראה זה מצאתי
 אמרה קהלת אחת למצא חשבון : אשר עוד בקשה נפשי
 ולא מצאתי אדם אחד מאלף מצאתי ואשה ככל אלה לא מצאתו
 לכד ראה זה מצאתי אשר עשה האלודים את האדם ישר והמה ב
 בקשו חשבנות רבים ומי כהחכם ומי יודע פשר דבר חכמת אדם
 תאיר פניו ועז פניו ישנא : אני פי מלך שמר ועל דברת שבועת
 אלודים : אל תבהל מפניו תלך אל תעמד בדבר רע כי כל אשר
 יחפוץ ועשהו כאשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה :
 שומר מצוה לא ידע דבר רע ועת ומשפט ידע לכחכם : כי רכל
 חפץ יש עת ומשפט פי דעת האדם רבה עליו : כי איננו ידע מה
 שיהיה בו כאשר יהיה מי יגיד לו : אין אדם שלישי ברוח לכלוא את
 הרוח ואין שלטון ביום המות ואין משלחת במלחמה ולא ימלט
 רשע את בעליו : את כל זה ראיתי ונתון את לבי לכל מעשה א
 אשר נעשה תחת השמש עת אשר שלט האדם באדם לרע לו :
 ובכו ראיתי רשעים קברים וכאז וממקום קדושיה לכו וישתבחו
 בעיר אשר בן עשו גם זה הכל :

8

אשר אין נעשה פתכם מעשה הרעה מהרה על בן מלא לב בני
האדם בהם לעשות רע ואשר הוא עשה רע מאת ומאריך לו כי גם
יודע אני אשר יודה טוב ליראו האלדים אשר ידעו מלפניהם וטוב
לא יהיה לרשע ולא יאריך ימים כצל אשר איננו ידע מלפני ה
אלדים ויש הכל אשר נעשה על הארץ אשרו צדיקים אשר נ
מגיע אלם כמעשה הרשעים ויש רשעים שמגיע אלם כמעשה
הצדיקים אמרתי שגם זה הכל ושבחתי אני את השמחה אשר
אין טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכל ולשתות ולשמח והוא
ילכו בעמלו ימי חייו אשר נתן לו האלדים תחת השמש וכאשר
נתתי את לבי לרעת חכמה ולראות את הענין אשר נעשה על
הארץ כי גם ביום יבדיל שנה בעיניו איננו ראו וראיתי את כל
מעשה האלדים כי לא יוכל האדם למצוא את המעשה אשר נ
נעשה תחת השמש בשל אשר יעמל האדם לבקש ולא ימצא וגם
אם יאמר חכמים לרעת לא יוכל למצא ו כי את כל זה נתתי אל
לבי ולבדור את כל זה אשר הצדיקים והחכמים ועבדיהם ביד ה
אלדים גם אחבה גם שונאה אין יודע האדם הכל לפנים והכל
כאשר לכל מקרה אחד לצדיק ולרשע לטוב ולשהור ולטמא
ולדבך ולאשר איננו זבח פטוב כהטא הנשבע כאשר שבועה יראו
זה רע ככל אשר נעשה תחת השמש כי מקרה אחד לכל וגם לב
בני האדם מלא רע והוללות בלבכם בחייהם ואחריו אל המתים
בימי אשר יבחר אל כל החיים יש בשחון בי לכלב חיה הוא טוב
מן האריות המת כי החיים יודעים שימתו והמתים אינם יודעים
מאמה ואין עוד להם שכר כי נשכח זכרונם אהבתם גם שנאתם
גם קנאתם כבר אבדה וחלק אין להם עוד לעולם בכל אשר נ
נעשה תחת השמש ו לך אכל בשמחה לחמך ושתח
בלב טוב ויבך כי כבר רצה האלדים את מעשך ו בכל עת יהי

דברי פיהו סבלות ואחרית פיהו הוללות רעהו הסכל ירבה דברים
לא ידע האדם כה שויהו ואשר יהיה מאחוריו מי יגיד לו : עמל ה
הכסלים תועגנו אשר לא ידע ללכת אל עיר וארץ ארץ שמלכך
נער ושריך בבקר יאכלו אשריך ארץ שמלכך בן חורים ושריך
בעת יאכלו בנבירה ולא כשתינוכע צלתיים ימך המקרה ובשפלות
ידיים ידלף הבית : ולשווק עשים לחם ויון ישכח חיים והכסף יענה
את הכל וגם במדעך מלך אל תקלל ונחודרי כשכבך אל תקלל
עשיר כי עוף השמים יוליד את הקול ובעל הכנפים יגיד דבר :
שלח לחמך על פני המים כי ברכ הימים תמצאנו : מן חלק
לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע בהיחה רעה על הארץ : אם
ימלאו העבים גשם על הארץ וריקו ואם יפול עץ בדרום ואם
בצפון בקום שיפל העץ שם יהוא : שמר רוח לא ירע וראה ב
בעבים לא יקצור : כאשר אינך ידע מה דרך הרוח כעצמים ב
בבטן המלאה ככה לא תדע את מעשה האלדים אשר ועשה את-ה
הפל : בבקר זרע את זרעך ולערב אל תפח ידך כי אינך יודע א
איזה יכשר הזה או זה ואם שניהם כאחד טובים : ומתוק האור וטוב
לעניים לראות את השמש : כי אם שנים הרבה יהיה האדם בכלם
ישבח ויזכר את ימי החשך כי הרבה יהיו כל שבא הבל :
שכח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותיך והלך
בדרכי לבך וכבראה עיניך ודע כי על כל אלה יביאך האלדים
במשפט : והסר כעס מלבך והקטר רעה בבשרך כי הילדות ו
השחרות הבל והזכר את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבא
ימי הרעה והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ : עד אשר לא
תחשך השמש והאור והרחח והכוכבים ושכו העבים אחר הגשם :
כיום שיעזו שמרי הבית ותתענותו אנשי החיל ובטלו הטחנות
כי מעטו וחשכו הראות בארבות : וסגרו דלתים בשוק בשפל קול

11

12

קהלת

הטחנה וקום לקול הצפור וישחו כל בכנות השיר ; גסמנכה
 יראו וחתומים בדרך וינאץ השקר ויסתבל הזנב ותפר האכילונה
 כי הלך האדם אל בית עולמו וסכבו בשוק הסופרים ; עד אשר
 לא ירחק חבל הכסף ותרוץ גלת הזהב ותשבר בר על המבוע ; ו
 וכרץ הגלגל אל הבור וישב העפר על הארץ כשהיה והרהר תשוב
 אל האלדים אשר נתנה ; הכל הכלים אמר הקהלת הכל הכל ;
 ויתר שויה קהלת חכם עוד למד דעת את העם ואין וחקר תקן
 משלים הרבה ; בקש קהלת למצא דברי חפץ וכתוב ישר דברי
 אמת ; דברי חכמים בדרבנות וכמסמרות נטועים בעלי אסופות
 נתנו מרעה אחד ; ויתר מהמהבני הוהר עשות ספרים הרבה אין
 קץ ולהר הרבה ינעת בשר ; סוף דבר הכל נשמע את האלדים
 ירא' ואת מצותיו שמור כיה כל האדם ; כי את כל מעשה ה
 האלדים יבא במשפט על כל נעלם אם טוב ואם רע ;
 סוף דבר הכל נשמע את האלדים ירא' ואת
 מצותיו שמור כי זה כל האדם ; סימן יתקן

הכהן

יהדי

בימי אחשוורוש הוא אחשוורוש המלך יהודי
 ועד כוש שבע ועשרים ומאה מדינה ובימים
 ההם כשבת המלך אחשוורוש על פסא מ
 מלכותו אשר בשושן הבירה ; בשנת שלוש למלכו עשה משתה
 לכל שריו ועבדיו חלי פרס ומדי הפרתמים ושירי המדינות לפניו
 ; בהראתו את עשר בכבוד מלכותו ואת יקר תפארה גדולתו ימים
 רבים שמונים ומאת יום ; וכמלואת הימים האלה עשה המלך ל
 לכל העם הנמצאים בשושן הבירה למגודל ועד קטן משתה ש
 שבעת ימים בחצר גינת בית המלך ; חור וברפס ותכלת

107

מגלת אסתר

אחיו בחבל יכוין וארגמן על גלילי כסף ועמודי שש מטות וזהב
וכסף על רצפת בהט ושש ורר וסחרת ו והשקות בכלי זהב וכלים
מבילים שונים ויין מלכות רב כיד המלך והשתיה כדת אין אנס
ביכין יסד המלך על כל דב ביתו לעשות כרצון איש ואיש :

גם ושתי המלכה עשתה משהה נשים בית המלכות
אשר למלך אחשורוש ו ביום השביעי כטוב לב המלך בין אמר
לנורמן ברתא חרבונא בנתא ואכנת איתר וכרפס שבעת הסריסים
המשרתים את פני המלך אחשורוש להביא את ושתי המלכה
לפני המלך ככתר מלכות להראות העמים והשרים את יפיה כי
טבת מראה הוא ותמאן המלכה ושתי לבא בדבר המלך אשר
ביד הסריסים ויקצף המלך מאד וחמתו בערה בו :

ויאמר המלך לחכמים ידועי העתים כי כן דבר המלך
לפני כל ידועי דת ודין והקרב אליו כרשנא שתל אדמתא תרשיש
מדם מרסנא ממוכן שבעת שרי פרס ומדי ראי לפני המלך הישבים
ראשונה במלכות ו כדת מה לעשות במלכה ושתי על אשר לא

עשתה את מאמר המלך אחשורוש ביד הסריסים
ויאמר מוכמן לפני המלך והשרים לא על המלך לכדו עותה
ושתי המלכה כי על כל השרים ועל כל העמים אשר בכל מדינות
המלך אחשורוש כי יצא דבר המלכה על כל הנשים להבנות כ
בעליתן בעיניהן באמרים המלך אחשורוש אמר להביא את ושתי
המלכה לפניו ולא כאה והיום הזה תאמרנה שרות פרס ומדי א
אשר שמעו את דבר המלכה לכל שרי המלך וכדי ביזו וקצף :
אם על המלך טוב יצא דבר מלכות מלפניו וכתב כדתי פרס ו
ומדי ולא יעבור אשר לא תבא ושתי לפני המלך אחשורוש ו
ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה ו נשמע פתגם ה

המלך אשר יעשה בכל מלכותו כי רבו היא וכל הנשים יתנו יקר
 לבעליהן למגדול ועד קטן וישיב הדבר בעיני המלך והשרים
 ויעש המלך כדבר ממוכן וישלח ספרים אל כל מדינות המלך
 אל מדינה ומדינה בכתב ואל עם ועם כל שונד להיות כל איש
 שוורר בביתו ומדבר כלשון עמו
 אחר
 הדברים האלה כשך חמת המלך אחשוורוש זכר את ושתי ואת
 אשר עשתה ואת אשר נגזר עליה ויאמר בערי המלך משרתיו
 יבקשו למלך נערות בתולות טובות מראה ויפקד המלך פקידים
 בכל מדינות מלכותו ויקבצו את כל נערה בתולה טובת מראה
 אל שושן הבירה אל בית הנשים אל יד הנאסרים המלך שמר ה
 הנשים ונתון תמרוקיהן והנערה אשר תיטב בעיני המלך תכלוך
 תחת ושתי וישיב הדבר בעיני המלך ויעש כן :

איש יהונתן היה בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר
 בן שמעי בן קיש איש ימיני אשר הגלה מירושלים עם הגולה אשר
 הגלתה עם זכניה מלך יהודה אשר הגלה נכוכר נצר מלך בבל :
 ויהי אומן את הדסה היא אסתר בת דדו כי אין לה אבואם והנערה
 יפת תאר וטובת מראה ובמות אביה ואמה לקחה מרדכי לו לבת
 ויהי כהשמע דבר המלך ודתו ובהקבץ נערות רבות אל שושן
 הבירה אל יד הגי ותלקח אסתר אל בית המלך אל יד הגי שמר
 הנשים ותיטב הנערה בעיניו והשא חסד לפניו ויבהל את ת
 תמרוקיה ואת מנותה לתת לה ואת שבע הנערות הראיות לתת
 לה מבית המלך וישגיה ואת נערותיה לטוב בית הנשים ולא ה
 הגידה אסתר את עמה ואת מולדתה כי מרדכי צוה עליה אשר ל
 לא תגיד ובכל יום יום מרדכי מתחיל לפני חצר בית הנשים
 רדעת את שלום אסתר ומה יעשה בה ובהגיע תר נערה ונערה

108

מגלת אסתר

לבא אל המלך אחשורוש מקץ היות לה פדת הנשים שנים עשר
 חודש כי בן ימל או ימי כרוקיהן ששה חדשים בשמן המר וששה
 חדשים בבשמים ובתמרוקי הנשים ; וזכה הנערה באה אל המלך
 את כל אשר תאמר יתן לה לבא עמה מבית הנשים עד בית ח
 המלך ; בערבוהיא באה ובכקר היא שבה אל בית הנשים שני אל-
 יד ששנו סרים המלך שמר הפילגשים לא תבא עוד אל המלך
 כי אס חפץ בה המלך ונקראה בשם ; ובהגיע תר אסתר בת א
 אביחילייד מרדכי אשר לקח לו לבת לבא אל המלך לא בקשה
 דבר כי אס את אשר יאמר הני סרים המלך שמר הנשים ותחי
 אסתר נשאת חן בעיני כל ראה ; ותלקח אסתר אל המלך א
 אחשורוש אל בית מלכותו כחדש העשירי הוא חדש שבת בשנת
 שבע למלכותו ; ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים ותשא חן
 וחסד לפניו מכל הבתולות וישם בתר מלכות בראשה וימליכה
 תחת ושתי ; ויעש המלך משתה גדול לכל שריו ועבדיו את מ
 משתה אסתר והבחה למדינות עשה ויתן משאת כיד המלך ובהקבץ
 בתולות שנית ומרדכי ישב בשער המלך ; אין אסתר מגדת מ
 מולדתה ואת עמה כאשר צוה עליה מרדכי ואת מאמר מרדכי
 אסתר עשה כאשר היתה כאמנה אתו ; כימים ההם
 ומרדכי ישב בשער המלך קצף בנתן תרש שני סרים המלך
 משמרו חפץ ויבקשו לשלוח יד במלך אחשורוש ; ויגדע הדבר
 למרדכי ויגד לאסתר המלכה ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי ;
 ויבקש הדבר וימצא ויתלו שניהם על עץ ויכתב בספר דברי ה
 הימים לפני המלך ; אחרי הדברים האלה
 גדל המלך אחשורוש את המן בן המדתא האגני וינשאהו ושם את
 כסאו מעל כל השרים אשר אתו ; וכל עבדי המלך אשר בשער
 המלך כרעים ומשתחוים להמן כי כן צוה לו

3

מגלת אסתר

המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה : ויאמרו עבדי המלך אשר
בשער המלך למרדכי מדוע כרע' אתה עובר את מצות המלך : ויהי
באזכרם אליו יוסרום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות ה
הועמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי : וירא המן כי
אין מרדכי ברע ומשתחוה לו וימלא המן מחמויבו בעיניו לשלוח
יד במרדכי לבדו כי הגידו לו את עם מרדכי ויבקש המן להשמיד
את כל היהודים אשר בכל מלכות אחשוורוש עם מרדכי ובחדש
הראשון הוא חודש ניסן בשנת שתיים עשרה למלך אחשוורוש ה
הפיל פור הוא הגורל לפני המן מיום ליום ומחדש לחדש שנים
עשר הוא חדש אדר : ויאמר המן למלך
אחשוורוש ישנו עם אחד מפור ומפורד בין העמים בכל מדינות
מלכותך ודתיהם שונות מכל עם ואת דתו המלך אינם עשים ו
ולמלך אין טוה להניחם : אם על המלך טוב יכתב לאבדם ו
ועשרת אלפים ככר כסף אשקול' על ידי עשי המלאכה להביא א
אל בני המלך : ויסר המלך את טבעתו מעל ידו ויתנה להמן
בן המדתא האגני צרר היהודים : ויאמר המלך להמן הכסף נתון
לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך : ויקראו ספרי המלך בחדש
הראשון בשלטה עשר יום בו ויכתב בכל אשר צוה המן אלא
אחשדרפני המלך ואל הפחות אשר על מדינה ומדינה ואל שרי
עם ועם מדינה ומדינה ככת בה ועם ועם כל שוננו בשם המלך א
אחשוורוש נכתב ונחתם בטבעת המלך : ונשלח ספרים ביד ה
הרצים אל כל מדינות המלך להשמיר להוציג ולא בר את כל ה
יהודים במער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלטה עשר ל
לחדש שנים עשר הוא חדש אדר ושלחם לבונו : פתשגן הכתב
להפתח דת בכל מדינה ומדינה גלוי לכל העמים להיות עתירים
ליום הזה :

מגלת אסתר

הרעים יצאו דחופים כדבר המלך והדת נתנה בשושן הבירה ו
המלך והמן ישבו לשתות וחזקו שושן נבוכה ו
ומרדכי ידע את כל אשר נעשה ויקרע מרדכי את
בגדיו וילבש שק ואפר ויצא בתוך העיר ויועק ועקה גדולה וכמה
ויבא עד לפני שער המלך כי אין לבא אל שער המלך בלבוש
שק ו וככל מדינה ומדינה מקום אשר דבר המלך ודחו מניע
אבל גדולי היהודים יצאו וככי ומספד שק ואפר יצע לרבים ו ו
ותבואינה נערו לות אסתר וכריסה ויגידו לה ותחלחל המלכה
כאד ותשרח בגדים להלבש את מרדכי ולהסיר שקו מעליו ולא
קבל ו תקרא אסתר להתן מפרס המלך אשר העמיד לפניו ו
ותצווה על מרדכי לדעת מה זה ועל מה זה ו יוצא התך אל מ
מרדכי אל דחוב העיר אשר לפני שער המלך ו יגיד לו מרדכי
את כל אשר קרדו ואת פרשת הבסך אשר אמר המן לשקול על
גבו המלך ביהודיים לאדם ו ואת פתשגן פתב הדת אשר נתן
בשושן להשמידם נתן לו לראות את אסתר ולהגיד לה ולצוות
עליה לבא אל המלך להתחנן לו ולבקש מלפניו על עמה ו יבא
התך ו יגיד לאסתר את דברי מרדכי ו ותאמר אסתר להתך ותצווה
אל מרדכי ו כל עבדי המלך ועם מדינות המלך יודעים אשר כל
איש ואשה אשר יבא אל המלך אל החצר הפנימית אשר לא יקרא
אותו דתו להמית לכד מאשר ישיש לו ומלך את שרכיש ההוב
וחיה ואני לא נקראתי לבא אל המלך זה שלושים יום ו יגידו
למרדכי את דברי אסתר ו יאמר מרדכי להשיב אל אסתר אל
תדמי כנפשך להמלט בית המלך מכל היהודים כי אם חרש
תהישי בעת הזאת רוח והצלה ועמוד ליהודים כמקום אחר ואת
ובית אבך תאבדו ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות ו
ותאמר אסתר להשיב אל מרדכי ו לך כנס את כל היהודים ה

חמצימים בשושן ועצמו עלי' ואל' תאכלו ואל' תשתו שלשת ימים
 לילה ויום גם אני ונערתי אצום כן וככן אבא אל המלך אשר-
 לא כרת וכאשר אבדתי אבדתי ויעבר מרדכי ועש ככל אשר-
 צוהתה עליו אסתר ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות ו
 ותעמד בחצר בית המלך הפנימית נכח בית המלך והמלך ישב
 על כסא מלכותו בבית המלכות נכח פתח הבית ויהי כראות
 המלך את אסתר המלכה עמדת כחצר נשאה חן בעיניו וישטח
 המלך לאסתר את שרכיו וזהב אשר בידו ותקרב אסתר ותגע
 בראש השרכים ויאמר לה המלך מה לך אסתר המלכה ומה
 בקשתך עד חצי המלכות ונתן לך ותאמר אסתר אם על המלך
 טוב יבא המלך והמן היום אל המשתה אשר עשיתי לו ויאמר
 המלך מהרו את המן לעשות את דבר אסתר ויבא המלך והמן
 אל המשתה אשר עשתה אסתר ויאמר המלך לאסתר במשתה
 היין מה שאלתך ופתח לה ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש
 ותען אסתר ותאמר שאלתי ובקשתי ו אם מצאתי חן בעיני המלך
 ואם על המלך טוב לתת את שאלתי ולעשות את בקשתי יבוא
 המלך והמן אל המשתה אשר אעשה להם ומחר אעשה בדברי
 המלך ויניח המן ביום ההוא שמח ושוב לב וכראות המן את מרדכי
 בשער המלך ולא קם ולא זע ממנו וימלא המן על מרדכי חמה
 ויתאפק המן ויבא אל ביתו וישלח ויבא את אהביו ואת זרש אשתו
 ויספר להם המן את כבוד עשרו ויבן בניו ואת כל אשר גדלו ה
 המלך ואת אשר נשאו על השמים ועבדי המלך ויאמר המן אף
 לא הביאה אסתר המלכה עם המלך אל המשתה אשר עשתה כי
 אם אותי וגם למחר אני קרוא לה עם המלך וכל זה אינני שזה
 לי בכל עת אשר אני ראה את מרדכי היהודי ישב בשער המלך
 ותאמר לו זרש אשתו וכל אהביו יעשו עין גבוה חמשים אמה ו

9

מגלת אסתר

ובבקר אמר למלך ויתלו את מרדכי עליו ונא עס המלך אל א
 המשתה שמח וישב הדבר לפני המן ויעש העץ :
 בלילה ההוא נדרה שנת המלך ויאמר להביא את ספר הזכרונות
 דברי הימים ויהיו נקראים לפני המלך : וימצא כתוב אשר הניד מ
 מרדכי על בנתנא ותרש שני סריסי המלך משמרי הסף אשר א
 בקשו לשלח יד במלך אחשוורוש : ויאמר המלך מה נעשה יקר
 הגדרה למרדכי על זה ויאמרו נעדי המלך משרתיו לא נעשה עמו
 דבר : ויאמר המלך מי בחצר והמן בא לחצר בית המלך החיצונה
 לאמר למלך לתלות את מרדכי על העץ אשר הכין לו ויאמרו
 נעדי המלך אליו הנה המן עמו בחצר ויאמר המלך יבא : ויבא
 המן ויאמר לו המלך מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו
 ויאמר המן בלבו למי יחפץ המלך לעשות יקר יותר ממני ויאמר
 המן אל המלך איש אשר המלך חפץ ביקרו : וביאו לבוש מלכות
 אשר לבש בו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך ואשר נתן בתר
 מלכות בראשו : ונתון הרכוש והסוס על יד איש משרי המלך
 הפר תמים והלבישו את האיש אשר המלך חפץ ביקרו והרכיבוהו
 על הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו ככה יעשה לאיש אשר המלך
 חפץ ביקרו : ויאמר המלך להמן מהר קח את הרכוש ואת הסוס
 כאשר דברת ועשה כן למרדכי היהודי הושב בשער המלך אל
 תפל דבר מכל אשר דברת : ויקח המן את הרכוש ואת הסוס
 וילבש את מרדכי וירכבהו ברחוב העיר ויקרא לפניו ככה יעשה
 לאיש אשר המלך חפץ ביקרו : וישב מרדכי אל שער המלך והמן
 נדחף אל ביתו אבל וחפוי ראש : ויספר המן לזרש אשתו ולכל
 אהביו את כל אשר קרהו ויאמרו לו חכמו ורש אשתו אם כזרע
 היהודים מרדכי אשר החולת לגפול לפניו לא תוכל לו כי גפול
 תפול לפניו : עודם מדברים עמו וסריסי המלך הגיעו ויבדלוהו

6

18

להביא את המן אל המשתה אשר עשתה אסתר ויבא המלך
 והמן לשותת עם אסתר המלכה ויאמר המלך לאסתר גם ביום
 השני במשתה היין מה שאלתך אסתר המלכה ותנתן לך ומה
 בקשתך עד חצי המלכות ותעש ונתען אסתר המלכה ותאמר אם
 מצאתי חן בעיניך המלך ואם על המלך טוב תנתן לי נפשי כ
 בשאלתי ועמי בכקשתי וכי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ו
 ולאבד ואלו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי כי אין הצר
 ויאמר המלך אחשורוש ויאמר

שזה בכזק המלך :

לאסתר המלכה מי הוא זה ואי זה הוא אשר בלאו לבו לעשות כן
 ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה והמן נבעת מפני ה
 המלך והמלכה ו והמלך קם בחמתו במשתה היין אל גנת הבית
 והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר המלכה כי ראה כי כלתה אילו
 הרעה מאת המלך והמלך שב מגנת הבית אל בית המשתה היין
 והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה ויאמר המלך הגס לכבוש
 את המלכה עמי בבית הדבר יצא מפי המלך ופני המן חפז ויאמר
 חרבונה אחד מן הסריסים לפני המלך גם המה העץ אשר עשה
 המן למרדכי אשר דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבוה ח
 חמשים אמה ויאמר המלך תלהו עליו ו יתלו את המן על העץ
 אשר הכין למרדכי וחמת המלך שככה ו

נתן המלך אחשורוש לאסתר מלכה את בית המן צר היהודים
 ומרדכי בא לפני המלך כי הגידה אסתר מה הוא לה ו יסר המלך
 את טבעתו אשר העביר מהמן ויתנה למרדכי ותשם אסתר את
 מרדכי על בית המן ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותפל לפני
 רגליו ותכז ותתחנן לו להעביר את דעת המן האגני ואת מחשבתו
 אשר חשב על היהודים :

המלך טוב ינתן גם מחור ליהודים אשר בשושן לעשות כרת ח
 היום ואת עשרת בני המן יתלו על העץ ויאמר המלך להעשות
 כן ותנתן דת בשושן ואת עשרת בני המן תלו וויקהלו היהודים
 אשר בשושן גם ביום ארבעה עשר לחדש אדר ויהרגו בשושן
 שלש מאות איש ובבזה לא שלחו את ידם וישאר היהודים אשר
 במדינות המלך נקהלו ויעמד על נפשם ונזח מאיביהם והרוג'ם
 בשנאייהם חמשה ושבעים אלף ובבזה לא שלחו את ידם ו ביום
 שלשה עשר לחדש אדר ונזח בארבעה עשר בו ועשה אתו יום
 משתה ושמחה והיהודים אשר בשושן נקהלו בשלשה עשר בו
 ובארבעה עשר בו ונזח בחמשה עשר בו ועשה אתו יום משתה
 ושמחה על כן היהודים הפרוזים הישבים בערי הפרוזות עשים
 את יום ארבעה עשר לחדש אדר שמחה ומשתה ויום טוב ו
 ומשלח מנות איש לרעהו ויכתב מרדכי את הדברים האלה
 וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך א
 אחשוורוש הקרובים והרחוקים לקים עליהם להיות עשים את
 יום ארבעה עשר לחדש אדר ואת יום חמשה עשר בו בכל שנה
 ושנה כימים אשר נחו בהם היהודים מאיביהם וחדש אשר ר'ב
 נהפך להם מינון לשמחה ומאכל ליום טוב לעשות אותם ימי
 משתה ושמחה ומשלח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים וקבל
 היהודים את אשר החלו לעשות ואת אשר כתב מרדכי אליהם ו
 כי המן בן המדתא האגגי צרר כל היהודים חשב על היהודים ל
 לאבדם והפל פור הוא הגורל להמט ולאבדם ויבאה לפני ה
 המלך אמר עם הספר ישוב מחשבתו הרעה אשר חשב עליה
 והיהודים על ראשו ותלו אתו ואת בניו על העץ על כן קראו
 לימים האלה פורים על שם הפור על כן על כל דברי האגרת ה
 הזאת ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם וקימו וקבל היהודים

מגלת אסתר

עליהם ועל זרעם ועל כל הגוים עליהם ולא יעבור להיות ע
 עשים את שני הימים האלה בכתבם וכוזמם בכל שנה ושנה ;
 והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור משפחה ומשפחה
 מדינה ומדינה ועיר ועיר וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך ה
 היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם ;
 וכתב
 אסתר המלכה בת אביהיל ומרדכי היהודי את כל תקף לקים את
 אגרת הפרים הזאת השנית ; וישלח ספרים אל כל היהודים אל
 שבע ועשרים ומאה מדינה מלכות אחשורוש דברי שלום ואמת
 ; לקים את ימי הפרים האלה בזמניהם כאשר קים עליהם מרדכי
 היהודי ואסתר המלכה וכאשר קימו על נפשם ועל זרעם ודברי
 הצומות וזעקתם ; ומאמר אסתר קים דברי הפרים האלה וכתב
 בספר ;
 ויאוי הים ; וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדלת מרדכי אשר
 גדלו המלך הלוא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי מדי
 ופרס ; כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשורוש
 וגדול ליהודים ורצוי לרוב אחיו דרש
 טוב לעמו ודבר שלום
 לכל זרעו ;

ונתחזק

חזק

הפטרות בראשית ביטעיה

כה

אמר האל יהוד בורא השמים ונושיתם רקע הארץ
 וצאצאיה נתן בשמה לרעם עליה רוח להלכים בה
 אני יהוד קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרך ו
 ואתנך לברית עם לאור גוים : לפקח עינים עורות להוציא מ
 ממסגרי אסיר מבית בלא ישבי חשך : אני יהוד הוא שמי וכבודי
 לאחור לא אתן ותהלתו לפסילים : הראשנות הנה באו וחדשות
 אני מגיד בטרום תצמחנה אשמיע אתכם : שירי
 ליהוד שיר חדש תחלתו מקצה הארץ יודעי היס ומלאו איים ו
 וישביהם : ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר זרנו ישבי סלע
 מראש וזים יצחו ו ישיבו ליהוד כבוד ותחלתו באים יגידו :
 יהוד כבוד יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה ידע אף יצריך על
 איביו יתגבר : חושיתו מעולם אחריש אתאפק
 כילדה אפעה אשם ואשאף יחד : אחריב הרים ויבעות וכל
 עשבם אוכיש ושמתו נהרות לאיים ואנפים אוכיש : הוולכתי ע
 עגרים בדרך לא ידעו בנתיבות לא ידעו אדריכם אשים כחשך
 לפניהם לאור ומעקשים למישור אלה הרברים עשיתם ולא ע
 עזבתים : נסגו אחור יבשו בשת הבטחים בפסל האמרים למסכה
 אתם אלדינו : החרשים שמעו והעורים הביטו
 לראות : מי עור כי אם עבדי וחרש כמלאכי אשלח מי עור כ
 כמשלם ועור בעבד יהוד : ראית רבות ולא תשמר פקח אזנים
 ולא ישמע : יהוד חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

הפטרות נח ביטעיה

רני

עקרה לא יולדה פצחי רנה וצהל ללא חלה כד
 רבים בני שוממה מבני בעולה אמר יהוד :

ורחובי מקום אהלך וידועות משכנותיך ויפה אל-תחשבי הארצי
 מתוך ויתדתיך חזקו כי ימין ושמאל תפריצי ורעד גוים יי-
 ועדים נשמות יושיבו אל-תיראי כי לא תבושי אל-תכלמי כי לא-
 תחפדי כי כשת עלומך תשכחי וחרפת אלמנותך לא תזכרי
 עדובי בעלך עשיר יהודי צבאות שמו ואלך קדוש ישראל אל-
 כל הארץ יקרא : כי כאשר עזובה ועציבת רוח קראך יהודי ואשת
 נעורים כי תמאס אמר אליך : ברנע קטן עזבתך וברחמים ג
 גדלים אקבעך : בשצף קצף הסתרתני פני רנע מפך ובחסד עולם
 רחמתך אמר גאלך יהודי :

עניה סערה לא נחמה הנה אנכי מרביץ בפקד
 אבנך ויסדתיך בספידים ושמתי בדרכי שמשתך ושעריך לאבני
 אקדח וכל בברך לאבני חפץ וכל בניך למגורי יהודי ורב שלום
 בנך ובצדקה תבונני רחמי מעטקי כי לא תיראי וממחיתה כי
 לא תקרב אליך : הן גור יגור אפס מאותי מיגר אתך עליו יפלו
 הן אנכי בראתי חרש נפח באש פחם ומוציא כלי למעשהו ואנכי
 בראתי משחית לחבל : כל בלי יוצר עליו לא יצלח וכל דשון
 תקים אתך למשפט הרשיעיות זאת נחלת עבדי יהודי וצדקתם מ
 מאתי נאם יהודי :
 והשר אין לו כסף לכה שכרו ואכלו ולכו שכרו בלוא כסף ובלוא
 מחור יין וחלב : למה תשקלו כסף בלוא לחסויניעכם בלוא ל
 לשבעה שמעו שמוע אלי והאכלו טוב ותתענגו בדשן נפשכם חטו
 אזנכם ולכו אלי שמעו ותחי נפשכם ואכרתה לכם ברית עולם
 חסדי דוד הנאמנים : הן ער לאומים נתתיו בניד ומצוה לאמים :
 הן גוי לא תדע תקרא וגוי לא ידעה אליך ירוצו למען יהודי א
 אליך ולקדוש ישראל כי פארך :

למה

הפסרת לך לך בשעה

תאמר יעקב ותדבר ישראל נסתרה דרכי
מיהוד ומאלדי משפטי ועבורה לא ידעת
אם לא שמעת אלדי עולם יהוד בורא ק

קצות הארץ לא ייעף ולא ייגע אין חקר לתבונתו נתן לייעף בן
ולאין אונים עצמה ירבה וייעפו בערים ויגעו ובחורים כשול
יפשל וקווי יהוד יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירצו ולא ייגעו
דחרישו אלי אים ולאמים יחליפו
ילכו ולא ייעפו

בן גשאו ידברו יחדו למשפט נקרה : מי העיר ממזרח צדק
יקראוהו לרגלו ותן לפניו גוים ומלכים ירד יתן כעפר חרבו כקש
בדף קשתו ירד פס יעבור שלום ארח ברגלו לא יבוא : מי פעל
ועשה קרא הודות בראש אני יהוד ראשון ואת אחרנים אני ה

הוא : ראו אים ייראו קצות הארץ יחדו קרבו ויאתיון : איש
את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חוק : וחזק חרש את צרף מחליק
פטיש את הולם פעם אמר לדבק טוב הוא וחזקו במסמרים לא
יבוש :

ואתה ישראל עבדי יעקב אשר בחרתיך זרע
אברהם אהבי : אשר החזקתיך מקצות הארץ ומאציליה קראתיך
ואמר לך עבדי אתה בחרתיך ולא מאסתך : אל תירא כי ענף
אני אל תשתע כי אני ארדיך אמצתיך אף עזרתיך אף תמכתיך
בימין צדקי : הן יבשו יכלמו כל הנחרים בך יהיו כאין ויאבדו א

אנשי ריבך ותבקשם ולא תמצאם אנשי מצתך יהיו כאין וכאפס
אנשי מלחמתך כי אני יהוד ארדיך מחזיק ימינך האמר לך אל
תירא אני עזרתיך : אל תירא תולעת יעקב מתי
ישראל אני עזרתיך כאם יהוד וגאלך קדוש ישראל : הנה שמתיך

למורג חרוץ חוש פעל פיפיות תדוש הרים יתדק ונבעות כמץ
תשים : תזרם ורנח תשאם וסערה תפיץ אתם ואתה תגיל ביהוד

4.54.

pauclo
paft-pn.

פקודש ישראל תתהלל |

הפטרות וירא במלכים

ואשה

אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל
 אלישע לאמר עכרך אישי מת ואתה
 ידעת כי עכרך היה ירא את יהוד |
 והגשמה בא לקחת את שני ולדי לו לעבדים | ויאמר אליה אלישע
 מה אעשה לך הגידו לי מה יש לבי בבית ותאמר אין לשפתוך כל
 בבית כי אם אסוך שמן | ויאמר לבי שאלי לך פליס מן החנוך מ
 מאת כל שכניכי בליס רקים אל תמעיש | ובאת וסגרת הדלת ב
 בערך ובעד בניך ויצקת על כל הכלים האלה והמלא תסיעי |
 ותלך מאתו ותסגר הדלת בעדה ובעד בנייה חס מגישים אליה |
 והיא מציאת | והיו כמלאת הכלים ותאמר אל בנה הגישה אלי
 עוד כלי ויאמר אליה אין עוד כלי ויעמד השמן ונתכא ותגד לאיש
 הארזים ויאמר לבי מכרתי את השמן ושלמי את נשיכי ואת בניכי
 תחיי בגותר | והיו היום ויעכר אלישע אל שונם |
 ושם אשה גדולה ותחזק בו לאכל לחם והיו מדי עברו יסר שמה
 לאכל לחם | ותאמר אל אישה הנה נא ידעתי כי איש ארזים ק
 קדוש הוא עבר עלינו תמיד | נעשה נא עליית קיר קטנה ובשים
 לו שם מטה ושלחן וכסא ומנורה והיה בבאו אלינו יסור שמה והיה
 היום ויבא שמה ויסר אל העלית וישב שמה ויאמר אל גחזי ב
 נערך קרא לטונמית הזאת ויקרא לה ותעמד לפני | ויאמר לו
 אמר נא אליה הנה חרדת אלינו את כל החרדה הזאת ומה ל
 לעשות לך היש לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא ותאמר ו
 בתוך עמי אנכי ישבת | ויאמר ומה לעשות לה | ויאמר גחזי א
 אבל בן אין לה ואישה זקן ויאמר קרא לה ויקרא לה ותעמד בפתח
 | ויאמר למועד הזה בעת חיה אתי חבקת בן ותאמר אל ארבי א
 איש הארזים אל תכוב

175

בשפתך ותהר האשה ותלך בן למועד הזה כעת חיה אשר דבר
 אליה אלישע ; ויגדל הילד ויהי היום ויצא אל אביו אל הקצרים
 ויאמר אל אביו ראשיראשי ויאמר אל הנער שאהו אל אמו ; ו
 וישארו ויביאהו אל אמו והטב על ברכיה עד הצהרים וימת ;
 ותעל ותשכבו על משת איש הארדים ותסגר בעדו ותצא ; ו
 ותקרא אל אישה ותאמר שלחנה לא לי אחד מן הנערים ואחת ה
 האתנות וארצה עד איש הארדים ואשוכה ; ויאמר מדוע אתי
 הלכת אליו היום לא חדש ולא שבת ותאמר שלום ;

הפטר חיי במלכים

דוד זקן בא בימים ויכסוהו פגמים
 ולא חס לו ויאמרו לו עבדיו יבקשו
 לאדני המלך נערה בתולה ועמדה

והמלך

3. 8. 1.

לפני המלך ותהי לו סכנת ושכבה בחיקך וחס לאדני המלך ;
 ויבקשו נערה יפה בכל ישראל וימצאו את אבישג השונמית
 ויבאו אתה למלך ; והנערה יפה עד מאד ותהי למלך סכנת ;
 ותשרתו והמלך לא ידעה ; ואדניה בן חגית כתנשא לאמר אני
 אכלך ויעש לו רכב ופרשים וחמשים איש רצים לפניו ; ול אעצבו
 אביו מימיו לאמר כדוע פכה עשית וגם הוא טוב תאר מאד ותאו
 ולדה אחרי אב שלום ; ויהיו דבריו עם יואב בן צרויה ועם א
 אבי תר הכהן ויעזרו אחרי אדניה ; ועדוק הכהן ובניהו בן יהוידע
 ונתן הכבאי ושמעיה ורעי והגבורים אשר לדוד לא היו עם אדניהו ;
 ויזבח אדניהו צאן ובקר וקורא עם אבן הזולת אשר אצל עין רגל
 ויקרא את כל אחיו בני המלך ; ולכל אנשי יהודה עבדי המלך ;

ואת נתן הנביא ובניהו ואת הנבחרים ואת שלמה אחיו לא קרא :
 ויאמר נתן אל בת שבע אם שלמה לאמר הלא שמעת בני מלך
 אדניהו בן חגית ואדניהו דוד לא ידע : ועתה לכו אעצד נא עצה
 ונמלטי את נפשך ואת נפש בנך שלמה ולכי ובאי אל המלך דוד
 ואמרת אליו הלא אתה אדני המלך נשבעת לאמתך לאמר כיש
 שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על כסאי ומדיע מלך אדניהו
 הנה עורך מרברת שם עם המלך ואני אבוא אחריך ומלאתי את
 דבריך ונתבא בת שבע אל המלך וחזרה והמלך זקן מאד ואבישג
 השוכמית משרת את המלך : ותקד בת שבע ותשתחו למלך ו
 ניאמר המלך מה לך : ותאמר לו אדני אתה נשבעת ביהודי א
 אלריך לאמתך כי שלמה בנך ימלך אחרי והוא ישב על כסאי :
 ועתה הנה אדניה מלך ועתה אדני המלך לא ידעתו ויזבח שור
 ומריא וצאן לרב ויקרא לכל בני המלך ולאביתר הכהן וליאב
 שר הצבא ולשלמה עבדך לא קרא : ואתה אדני המלך עיני כל
 ישראל עליך להגיד להם מי ישב על כסא אדני המלך אחרי :
 והיה כשכב אדני המלך עם אבתיו והייתי אני ובני שלמה חשאים
 : והנה עודנה מרברת עם המלך ונתן הנביא בא : ויגדו למלך
 לאמר הנה נתן הנביא ויבא לפני המלך וישתחו למלך עד אפוי
 ארצה : ויאמר נתן אדני המלך אתה אמרת אדניהו ימלך אחרי
 והוא ישב על כסאי וכי ירד היזם ויזבח שור ומריא וצאן לרב
 ויקרא לכל בני המלך ולשרי הצבא ולאביתר הכהן והגם אכלים
 ושתיים לפניו ויאמרו יחי המלך אדניהו : ולי אני עבדך אל צדוק
 הכהן ולבניהו בן יהוידע ולשלמה עבדך לא קרא אם מאת אדני
 המלך נחיה הדיבר הזה ולא חזרעת את עבדיך מי ישב על כסא
 אדני המלך אחרי : ויען המלך דוד ויאמר קרא לי לבת שבע
 ותבא לפני המלך ותעמד לפני המלך :

תרי עשר

וישבע המלך ויאמר חי יהוד אשר פדה את נפשי מכל צרה ו כי
כאשר נשבעתי לך ביהוד אלוי ישראל לאמר כי שלמה בנך
ימלך אחרי והוא ישב על כסאי תחתי כי כן אעשה היום הזה ו
ותקד בת שבע אפיס ארץ ותשתחו למלך ותאמר חי אדני המלך
דוד לעולם :

הפטרת תולדות כתי עשר

דבר יהוד אל ישראל ביד מלאכי ו אהבתי
אתכם אמר יהוד ואמרתם בפה אהבתנו
הלוא אח עשו ליעקב נאם יהוד ואהב את

משא

mat. i.

יעקב ואת עשו שנאתי ואטום את הרי שממה ואת נחלתו לתנות
מדבר ו כי תאמר אדום רשטנו ונשוב ונבנה חרבות בה אמר
יהוד צבאות המה יבנו ואני אהרוס וקרא להם גבול רשעה וועם
אשר ועם יהוד עד עולם ו ועיניכם תראינה ואתם תאמרו יגדל
יהוד מעל לגבול ישראל ו בן יכבד אב ועבד אדניו ואם אב אני
איה כבודי ואם אדונים אני איה מוראי אמר יהוד צבאות לכם ה
הכהנים בלוי שמי ואמרתם בפה בוינו את שמך ו מגישים על-מ
מזבחי לחם מגאל ואמרתם בפה גאלנך באמרכם שלחן יהוד נ
נבזה הלאווכי תגישון עור לזבח אין רע וכי תגישו פסח וחולה אין
רע הקריבונו נא לפחתך הירצך או הישא פניך אמר יהוד צבאות
ועתה חלוי נא פני אל ויחננו מידכם ואתה זאת לכם הישא מכס'
פנים אמר יהוד צבאות ו מינם בכם ויסגר דלתים ולא תאירו מ
מזבחי חנם אין לי חפץ בכם אמר יהוד צבאות ומנחה לא ארצה
מידכם ו כי במזרח שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים וככל-מ
מקום מקטר מושל שמי ומנחה טהורה כי גדול שמי בגוים אמר
יהוד צבאות ואתם בחילים איתו באמרכם שלחן יהוד מגאל הוא
וגבול נבזה אכלו ו ואמרתם הנה מתלאה והפחתם אותו אמר יהוד
צבאות והבאתם גזול את הפסח ואת החלה והבאתם את

תרי עשר

המנחה הארצה אותה מידכם אמר יהוה ו
 כוכל ויש בעודו וכרונדר חכח משחת לאדני כי מלך גדול אני
 אמר יהוה צבאות ושמי נזרא בגוים ו ועתה אליכם המצוה הזאת
 הזהניסו אס לא תשמעו ואס לא תשימו על לב לתת כבוד לשמי
 אמר יהוה צבאות ושלחתי בכם את המארה ואורתי את ברכותיכם
 זנס אורתי כי אינכם שמים על לב ו הנני גער לכם את הזרע ו
 דורת פרש על פניכם פרש חגיכם ונשא אתכם אליו וידעתם
 כי שלחתי אליכם את המצוה הזאת להילת בריתי את לוי אמר
 יהוה צבאות ו בריתי היתה אהו החיים והשלום ואתנס לך מורא
 וייראני ומפני שמי נחת הוא ותורת אמת היתה בפיהו ועולה לא
 נמצא בשפתיו בשלום וכמישור הך אתי ורבים השיב מעון וכי
 שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך יהוה צבאות
 הוא

.osee. xii.

הפטרות ויצא בתרי עשר

ויברח

ועקב שרה ארם ויעבד ישראל באשה
 ובאשה שמר ו וכנביא העלה יהוה את
 ישראל ממערים וכנביא נשמר והכעיס אפרים תמורדים ודמיו
 עליו יטוש וחרפתו ישיב לו אדניו וברכר אפרים רתת נשא הוא
 בישראל ואשם בבעל וזמת ו ועתה יוספו לחטא ויעשו להם מ
 נוסכה מפספס כתבונם עצבים מעשה חרשים בלה להם הם א
 אמרים וכחי אדם עגלים ישקון ולכן יהיו בענין בקר וכטל משנים
 הך במץ יסער מגרן ובעשן מארבה וואנכי יהוה אלוך מארץ
 מצרים וארדים זולתי לא תדע ומלשע אין בלתי ואני ידעתיך כ
 במדבר בארץ תלאכות וכמרעיתם וישבעו שבעו וירס לכם על
 כן שכחוני ו ואהי להם כמו שחל כנמר על דרך אשור ו אפגשם
 כירוב שפול ואקרע סנור לבם ואכלם שם פלביא חית השדה ת
 תבקעם ו שחתך ישראל כי בני בעורף ו אהי ת

מלכך אפוא ויחשיבך ככל עריב ושפטיך אשר אמרת תנה לי
מלך ושרים : אתן לך מלך כאפי ואקח בעברתי :

צרו עון אפרים צפונה חטאתו וחבלי יולדה יבואו לו
הוא בן לא חכם כי עת לא יעמד במשכר בניו מיד שאל אפרים
ממות אנאם אוי דבריד מות אוי קטבך שאל נחם יסתר מעיני :
כי הוא בין אחים ופרא יבוא קדים רוח יהוד ממדבר עלה ויבלש
מקרד ויחריב מעיבו הוא ישסה אלצר כל כלי חמדה : תאשם ש
שמרון כי מרתה בארדיה בחריב יפרו ועווליהם ירששו והריותיה
יבקעו :

כשלת בעונך : קחו עמכם דברים ושוכו אל יהוד אמרו אליו
כל תשא עול וקח טוב ונשלמה פרים שפתינו ואשר לא יחשיבנו
על סוס לא נרכב ולא נאמר עוד אל דינו למעשה דינו אשר ב
בך ירחם יתום : ארפא משוכתם אדכם נדבת כי שכ אפי כמנו
אחיה כשל לישראל יפרח בשושנה רך שרשו כלבנון : ילכו
יננקתיו ויהי כזית הודו וריח לו כלבנון : ישכו ישבי כעלו זחוק
דגן ופרחו כגפן זכרו כיון לבנון : אפרים מה לי עוד לעצבים א
אני עניתי ואשפירנו אני כבדלש רענן כמני פריך נמצאו מוחכם
ויבן אלה נבון וידעם כי ישרים דרכי יהוד וצדקים ילכו כם
ופשעים יכשלו כם :

הפטרות ושלח בתרי עשר

Abdias forus

עבדיה כה אמר אדני יהוד לאדם שמועה
שמענו מאת יהוד ועיר בגוים שלח קובנו
ונקומה עליה למרחמה : והנה קטן נתתך כ
בגלים בזוי אתה מאד : ודון לבך השיאך שכני בחגור סלע מרום
שבתו אמר בלבו מי יורידני ארץ : אם תגובה בגשר ואם בין כ

חזון

בזבכים שים קנף משם אורידך נאם יהודי : אם גבכים באו לך
אם שודדי לילה אדך נדמיתה הלא יגבכו דים אם בצרים באו לך
הלא ישאירו עללות : אדך נחפשו עשו נבעו מצפניו : עד הגבול
שלחוק כל אנשי בריתך השואף וכלו לך אנשי שלמך לחמך
ישוכמו מזור' תחתיך אין תבונה בן : הלא ביום ההוא נאם יהודי ו
והאכדתי חכמים מאדום ותבונה מהר עשו : וחתו גבוריך
תימן למען יכרת איש מהר עשו בקטר :

מחמם אחיך יעקב תכסך נושה ונכרת לעולם : ביום
עמדך מגד ביום שבלת זרים חילו ונכרים באו שערו ויעל
ירושלם' ידו גורל גם אתה כאחד מהם : אל תרא ביום אחיך ב
ביום נכדו ואל תשמח לכני יהודה ביום אבדם ואל תגדל פיך ב
ביום צרה : אל תבוא בשער עמיל ביום אדם אל תרא גם אתה ב
ברעתו ביום אדו ואל תשלחנה כוזילו ביום אדו : ואל תעמד
על הפרק להכרית את פליטיו ואל תסגר שרדיו ביום צרתו כי
קרוכ יום יהוד על כל הגוים כאשר עשית יעשה לך גמולך ישוב
בראשך : כי כאשר שתיתם על הר קדשי ושתו כל הגוים סביב ו
ושתו ולעו וחיזו בלוא דווגבהר ציון תויה פליטה והיה קדש וירשו
בית יעקב את מורשיהם : והיה בית יעקב אש ובית יוסף רהבה
ובית עשו לקס ודלקו בהם ואכלום ולא יהיה שרוד לבית עשו כי
יהוד דבר : וירשו הגבב את עשו והשפלה את פלשתים וירשו
את שדה אפרים ואת שדה שמרון ובנימן את הגלעד : וגלת ה
החל הזה לבני ישראל אשר כבענים עד צרפת וגלת ירושלם
אשר בספרד וירשו את ערי הגבב ועליו מושיעים בהר ציון לשפט
את הר עשו והיתה ליהוד המלוכה :

Amos 2.

הפסרת וישב בתריעשר
אמר יהוד על שלשה פשעי ישראל ועל
ארבעה לא אשיבנו על מכרם

כה

כִּסְפָּה צְדִיק וְאֵבֶזֶר בְּעֶבֶר נְעִלִים : הַשֹּׁאֲפִים עַל-עַפְרֵי אֶרֶץ ב
 בְּרֹאשׁ דָּלִים וּדְרֹךְ עֲנִיִּים יִטּוּ וְאִישׁ וְאִשָּׁה יִלְכּוּ אֶל הַנְּעִרָה לְמַעַן
 חַלֵּל אֶת-שֵׁם קִדְשׁוֹ וְעַל בְּנֵי חַבְלִים יִטּוּ אֶצֶל כָּל-מִזְבֵּחַ וַיֵּן ע
 עֲנֻשִׁים יִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית אֱלֹהֵיהֶם : וְאֲנֹכִי הַשְׂמֹרֶתִי אֶת-הָאֹמְרִי מִפְּנֵיכֶם
 אֲשֶׁר מְנַבְּחֵי אֲרוֹמִים גְּבַחָהּ וְחֶסֶן הָיָה פֹּאֵר לָמִים וְאֲשֶׁר מִדְּרֹךְ פְּרִיל מִמַּעַל
 וְיִשְׁרִיטוּ מִתַּחַת : וְאֲנֹכִי הַעֲלִיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶלְרֹךְ אֶתְכֶם
 בְּמִדְבַר אַרְבַּעִים שָׁנָה לְרִשְׁתִּי אֶת- אֶרֶץ הָאֹמְרִי : וְאֶקִּים מִבְּנֵיכֶם
 לְנִבְיָאִים וּמִנְכַּחֲרֵיכֶם לְנָדוּרִים הֵאָף אֵין-זֹאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נֹאם יְהוָה
 : וְתִשְׁקֶנּוּ אֶת-הַנְּבִיָאִים יֵן וְעַל-הַנְּבִיָאִים צִוִּיתֶם לֵאמֹר לֹא תִנְבְּאוּ :
 הִנֵּה אֲנִי מַעֲיָק תַּחְתִּיכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲיֹק הָעֵגֹלָה הַמְלֵאָה לֶה עֵמִיד :
 וְאֲבֹד מִנֹּס־מִקָּד וְחֹזֵק לֹא יֵאֱמָר כִּחֹז וְגִבּוֹר לֹא יִמְלֹט נַפְשׁוֹ : ו
 וְתַפֵּשׁ הַקֶּשֶׁת לֹא יַעֲמֵד וְקַל בְּרַגְלָיו לֹא יִמְלֹט וּרְכַב הַסּוּס לֹא יִמְלֹט
 נַפְשׁוֹ : וְאֵמְרֵן לְבֹן בְּגִבּוֹרִים עֲרֹם יָנוּס בַּיּוֹם הַהוּא נֹאם יְהוָה :
 שְׁמַעוּ אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל-כָּל-חַמְסַפְחָה אֲשֶׁר הַעֲלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר :
 רַק אֶתְכֶם יִדְעִי מְכַל מִשְׁפַּחֹת הָאֲדָמָה עַל-כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֶת
 כָּל-עֲוֹנֹתֵיכֶם : הִלַּכְתֶּם שָׁנִים יַחְדוֹ בְּלִמְתִּי אִם-נִוְעַדְתֶּם הוֹשָׁאג אֲרִיה
 בַּיַּעַר וְטָרַף אֵין לוֹ הֵימָן כַּפִּיר קֹרְלוֹ מִמַּעֲנַתּוֹ בְּלִמְתִּי אִם-לֹכֵד :
 הַתַּפֵּל צִפּוֹר עַל-פֶּחַ הָאֶרֶץ וּמוֹקֵשׁ אֵין לֵה הַעֲלָה פַחֲמֵן הָאֲדָמָה
 וְלִכְוֹד לֹא יִלְכֹד : אִם-יִתְקַע שׁוֹפָר כַּעֲיֹד וְעַם לֹא יַחְדְּרוּ אִם תִּהְיֶה
 רֵעָה כַּעֲיֹד וְיִהְיֶה לֹא-עֲשׂוּחִי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנֵי יְהוָה דִּבֶּר בֵּן אִם גִּלְה
 סוֹדוֹ אֶל-עַבְדּוֹ הַנְּבִיָאִים : אֲרִיה שֹׁאג מִי-לֹא יִירָא אֲדֹנֵי יְהוָה דִּבֶּר

מי לא ינבא

3. 5. 7.

הפטרות מקץ במלכים

שלמה והנה חלום ויבא ירושלם ויעמד
 לפני ארון ברית יהוה ועל עולות

ויקץ

ויעש שלמים ויעש משתח לכל עבדיו !
 אז תבאנה שנים ששים זכות אל המלך ותעמדה לפניו ! ותאמר האשה ח
 האחת בן אדני אני והאשה הזאת ישבת בבית אחד ואלד עמה כ
 בבית ! והיבוס השלישי לדרתי ותלד גם היאשה הזאת ואנחנו
 יחדו יצודו אתנו בבית וזלתי שמים אכחנו בבית וימית בן היאשה
 הזאת לילה אשר שכבה עליו ! ותקם בתוך הלילה ותקח את ב
 בני מאצלי ואמתך ישנה ותשככוו כחיקה ואת בנה הפת ה
 השכיבה כחיקי ! ואקם בבקר להניק את בני והנה מת ואתבונן
 אלו בבקר והנה לא היה בני אשר ילדתי ! ותאמר האשה האחרת
 לא כי בני החי וכנך המת הזאת אמרת לא כי בנך המת וכני החי
 ותדברנה לפני המלך ! ויאמר המלך זאת אמרת זה בני החי וכנך
 המת הזאת אמרת לא כי בנך המת וכני החי ! ויאמר המלך קחו
 לי חרב ויבאו החרב לפני המלך ויאמר המלך גזרו את הילד החי
 לשנים ונתנו את החצי לאחת ואת החצי לאחת ! ותאמר האשה
 אשר בנה החי אל המלך כי נכמרו רחמיה על בנה ותאמר כי א
 אדני תנו לה את הילד החי והמת אל תמיתוהו והאת אמרת גם
 לי גם לך לא יהיה גזרו ! ויען המלך ויאמר תנו לה את הילד
 החי והמת לא תמיתוהו היא אמו וישמעו כל ישראל את המשפט
 אשר שפט המלך ויראו מפני המלך כי ראו כי חכמת אלוים כ
 בקרבן לעשות משפט ! והיו המלך שלמה מלך על כל ישראל !

31

הפטר רגש ביחזקאל

דבר יהודי אלי לאמר ואתה בן אדם קח לך
 עץ אחד וכתוב עליו ליהודה ולכני ישראל
 חברו ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליסר'ע
 עץ אפרים וכל בית ישראל חברו ! וקרב אתם אחד אל אחד לך
 לעץ אחד והיו לאחדים בידך וכאשר אמרו אליך בני עמך לאמר

ויהי

יחזקאל

הלא תגיד לנו מה אלה לך דבר אלהים כה אמר אדני יהוד הנח
אני לקח את עץ יוסף אשר ביד אפרים ושכני ישראל חברו ו
ובתתי אתם עליו את עץ יהודה ועשיתם לעץ אחד והיו אחד ביד
ו זהו העצים אשר תכתב עליהם כידך לעינינו ; ודבר אליהם
כה אמר אדני יהוד הנה אני לקח את בני ישראל מבין הגוים א
אשר הלכו שם וקבעתי אתם מסביב והבאתי אותם אל ארצתם ;
ועשיתי אתם לגוי אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהיה לכלם
למלך ולא יהיה עוד לשני גוים ולא יחזעו עוד לשתי ממלכות
עוד ; ולא יטמאו עוד בגלותיהם ובשקוציהם ובכל פשעיהם ו
והושעתי אותם מכל מושבתיהם אשר חטאו בהם וטהרתי אותם
והיו לי לעם ואני אחיה להם לאלדים ; ועבדי דוד מלך עליהם
ויועז אחד יהיה לכלם ובמשפטי ילכו וחקותי ישמרו ועשו אתם ;
וישבו על הארץ אשר נתתי לעבדי לועקב אשר ישבו בה אבותיהם
וישבו עליה הבה ובניהם ובני בניהם עד עולם ודוד עבדי נשיא
להם לעולם ; וכרתי להם ברית שלום ברית עולם יהיה אותם
ובתתים והרבתי אותם ונתתי את מקדשי בתוכם לעולם ; והיה
משכני עליהם והייתי להם לאלדים והמה יהוה לי לעם ; וידעו
הגוים כי אני יהוד מקדש את ישראל בהיות מקדשי בתוכם ל
לעולם ;

38.2

הפטרות ויחי יעקב במלכים

ויקרבו

ימי דוד למות ויצו את שלמה בנו ל
לאמר ; אנכי הולך בדרך כל הארץ
וחזקת והיית לאישושמרת את משמרת
יהוד אלודך ללכת בדרכיו לשמר חקתיו ומצותיו ומשפטיו ו
ועדותיו ככתוב בתורת משה למען תשכיל את כל אשר תעשה
ונאת כל אשר תפנה שם ; למען יקים יהוד את דברו אשר דבר
עלי לאמר אם ישמרו בניך את דרכם ללכת לפני באמת

בכל לבכם ובכל נפשם לאמר לא יזכרת לך איש מעל כסא
 ישראל וגם אתה ידעת את אשר עשה לך יהוה בן צרויה אשר
 עשה לשני שרי צבאות ישראל לאבנר בן נר ולעמשא בן יתור
 ויהרגם וישם דמי מלחמה בשלם ויתן דמי מלחמה בחזרתו אשר
 במתניו ובנעלו אשר ברגליו ועשית בחמתך ולא תזרז שיבתו
 בשלם שאל וולבני ברזי הגלעד תעשה חסד והיו באכלי ש
 שלחנך בירכן קרבו אלי בברחי מפני אבשלום אחיב והנה עמך
 שמעו בן גרא בן הימיני מבחרים והוא קללני קללה נמרצת ב
 ביום לכתו מחנים והוא ירד לקראתי והרדן ואשבע לו ביהוד
 לאמר אם אמיתך בחרב ועתה אל תנקדו כי איש חכם אתה ו
 ידעת את אשר תעשה לו והורדת את שיבתו בדם שאלו וישכב
 דוד עם אבתיו ויקבר בעיר דוד ויהימים אשר מלך
 דוד על ישראל ארבעים שנה בחברון מלך שבע שנים ובירושלם
 מלך שלשים ושלש שנים ושלמה ישב על כסא דוד אביו ותכן
 מלכתו מאד :

27

הפטרת ואלה שמות כושעיה
 ישרש ועקב יציץ ופרח ישראל
 ומלאו פני תכל תנוכה והפמכת
 מכרו הכרו אס כהרו הרגו

הבאים

הרגו בנסאפאה בשלחה תריבנה הגה ברחו הקשה ביום קדים
 לכן בזאת יכפר עון ועקב וזה כל פרי הסר חטאתו בשמו כל א
 אבני מזבח כאבני גר מנפצות לא יקמו אשרים וחפנים ו כי
 עיר בצורה בוד נזה משלח ובעזב פמויבר שם ידעה עגל ושם
 ירבץ וכלה סעפדו ביבש קצירה תשכרנה נשים באות מאירת
 אותה כי לא עם כינות הוא על כן לא ירחמנו עשהו ויצרו לא
 וזהו ביום ההוא יחבט יהוד משבלת הכהר
 יחננו :

180

עד נחל מצרים ואתם תלקטו לאחד אחד בני ישראל ו
והיה כולם הווא יתקע בשופר גדול וכאו האבדים בארץ
אשור והנודחים בארץ מצרים והשתחוו ליהוד בהר הקדש ב
בירושלם ו
היו עשרת גאות שכרי אפרים וציון
נבל צבי תפארתו אשר על ראש גיא שמנים הלומי ין והנה
חזק ואמץ לארני כזרם ברד שער קטב כזרם מים בכירים שטפים
הפיו לארץ ביד ו כרגלים תרמסנה עשרת גאות שכורי אפרים ו
והיתה ציצת נבל צבי תפארתו אשר על ראש גיא שמנים כ
כבכורה בטרם קוץ אשר יראה הראה אותה בעודה בכפו וכל ענה
ביום ההוא יהיה יהוד צבאות לעשרת צבי ולצפירת
תפארה לשאר עמו ו גלרוח משפט ליושב על המשפט ולגבורה
משיכי מלחמה שעררו וגם אלה ביתן שגו וכשכר תעור כהן וכביא
שגו בשכר נבלעו מן היין תעור מן השכר שגול בראה פקו פלוליה
כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום ו את מי יורה דעה
ואת מי יבחן שמועה גבול מחלב עתיקי משדים כי צו לצו צו
לצו קודקו קו לקו זעיר שם זעיר שם כי בלעני שפה ובלשון
אחרת ידבר אל העם הווא אשר אמר אליהם זאת המנוחה הניתנה
לעוף האת המרגעה ולא אבאו שמוע ו והיה להם דבר יהוד צו
לצו צו לצו קו לקו זעיר שם זעיר שם למען ולכן וכשלו
אחור יושברו ונוקשו וכל ברו

הפטרות וארא ביהזקאל

28. et. 29.

כה

אמר אדני יהוד בקבציאת בית ישראל מן
העמים אשר נפצעו גם ונקדשתי בס לעוני
הגוים וישבו על אדמתם אשר נתתי לעבדי

ליעקבו וישבו עליה לבטח ובנו בתים ונטעו כרמים וישבו לבטח
 בעשותי שפטים בכל השאטים אתם מסביבתם וידעו כי אני
 יהוד אלהים : בשנה העשרית בעשתי
 בשנים עשר לחדש היה דבר יהוה אלי לאמר : בן אדם שים פ
 פניך על פרעה מלך מצרים והבא עליו ועל מצרים כלהו דבר
 ואמרת בה אמרו אזני יהוה הנני עליך פרעה מלך מצרים התנים
 וגדול הרבץ בתוך יאריו אשר אמר לי יאריו ואני עשיתי ונתתי
 חיים בלחייך והדבקתי דגת יאריך בקשקשתיך והעליתך בתוך
 יאריך ואת כל דגת יאריך בקשקשתיך תדבקו ונטשתיך המדברה
 אתך ואת כל דגת יאריך על פני השדה תפל לא תאסף ולא תקבץ
 לחית הארץ ולעוף השמים נתתיך לאכלה : וידעו כל ידשבי מ
 מצרים כי אני יהוה יען היותם משענת קנה לבית ישראל ובתפשים
 בד בכף תרוץ ובקעת להם פל בתף ובהשענם עליך תשבר ו
 והעמרת להם כל מתנים : לכן בה אמר אזני יהוה
 הנני מבוא עליך חרב והכרתי ממך אדם ובהמה : והיתה ארץ מ
 מצרים לשממה וחרבה וירעו כי אני יהוה יען אמר יאר לי דני
 עשיתי : לכן הנני אליך ואל יאריך ונתתי את ארץ מצרים
 לחרבות חרב שממה ממגדל סונה ועד גבול כוש לא תעבר בה
 דגל אדם ודגל בהמה לא תעבר בה ולא תשב ארבעים שנה :
 ונתתי את ארץ מצרים שממה בתוך ארצות נשמות ועליה בתוך
 עדים מחרבות תהיינה שממה ארבעים שנה והפיצתי את
 מצרים בגלים וזריתים בארצות : ברכה אמר אזני
 יהוה מקץ ארבעים שנה אקבץ את מצרים מן העמים אשר נפצו
 שמה ושבתי את שכנות מצרים והשבתי אתם ארץ פתולם על
 ארץ מכורתם והיו שם ממלכה שפלה :

בן הממרכות תהיה שפלה ולא תתנשא עוד על הגוים והמעטחים
לכלתי דרות בגוים ולא יהיה עוד לבית ישראל למבטח למוכיר
עון בפנותם אחרים וידעו כי אני אדני יהוד וביזם יהוא אצמח
קרן לבית ישראל וקץ אתן פתחון פה בתוכם וידעו כי אני יהוד

הפטרות בא בשעיה צירמיהו

הדבר

אשר דבר יהוד אלי ומיהו הנביא לבוא
בבוכד ראצר מלך בבל להכות את ארץ
מצרים והגידו במצרים והשמיעו במגדול
והשמיעו בכף וכתחפנחס אמרו התיצב והכן לך כי אכלה
חרב סביב ומדוע נסחף אביריך לא עמד ביהוד הרפו הרבה
כושל גם כפל אש אל דעתו ויאמרו קומה ונשכה אל עמנו ואל
ארץ מולדתנו מפני חרב היונה קראו שם פרעה מלך מצרים
מצרים שאון העביר המועד חזי אני נאם המלך יהוד צבאות ש
שמו כי כתבור בהרים וככרמל בים יבואו בלי גולה עשיריך
יושבת בת מצרים כי נף לשמה תהיה ונצתה מאין יושב

עגלה יפהפיה מצרים קרץ מצפון בא בא גם שכריה
בקרבה כעגלי מרסק כי גם חמה הפנו נסו יחודו לא עמדו ביזם
אידם בא עליהם עת פקדתם וקולה כנחש וקץ כי בחיל ולכו
ובקדמות באו לה כחשבי עצים ורתגו יערה נאם יהוד כי לא
יחקר כי רב מארבת ואין להם מספר הכישה בת מצרים נתנה
ביד עם צפון אמר יהוד צבאות אלדי ישראל הנני פוקר אל א
אמון מא ועל פרעה ועל מצרים ועל אלדיה ועל מלכיה על
פרעה ועל הבטחים בו ונתתים ביד מבקשי נפשם וביד נבוכד
ראצר מלך בבל וביד עבדיו ואחריכן תשכן כימיקדם נאם
ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת
יהוד

ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים ושבי י
יעקב ושקט ושאנן ואין מחריד ו
תירא עבדי יעקב נאם יהודי פי אתך אני כי אעשה כלה בכל ח
הגוים אשר הדחתך שמה ואתך לא אעשה כלה ויסרתיה
למשפט ונקה לא אנקד ו

הפטרת כשלח בשפטים

ודבורה

4. S.

אשה נביאה אשת לפדות היא שפטה א
את ישראל בעת הודיא ו הודיא יושבת ת
תחת תמר דברה בין הרמה ובין ביתאל
בחד אפרים ויעלו אליה בני ישראל למשפט ו ותשלח ותקרא ל
לברק בן אבינעם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צוה יהוד א
אלדי ישראל לך ומשכת בחד תבור ולסחת עמד עשרת אלפים
איש מבני נפתלי ומבני זבולון ומשכתי אידך אל נחל קישון את
סיסרא שר צבא יבין ואת רכבו ואת המנו ונתתיהו בידך ויאמר
אליה ברק אם תלכי עמי והלכתי ואם לא תלכי עמי לא אדך ו
ותאמר הלך אדך עמד אפס כי לא תהיה תפארתך על הדרך אשר
אתה הולך כי ביד אשה ימכר יהוד את סיסרא ותקם דברה ו
ותלך עם ברק קדשה ו יזעק ברק את זבולון ואת נפתלי קדשה
ויעל בדגליו עשרת אלפי איש ותעל עמו דבורה ו וחבר הקיני
נפרד מקון מבני חתן משה ויש אהלו ער אילון בצעננים
אשר את קדש ויגדו לסיסרא כי עלה ברק בן אבינעם הר תבור
ו יזעק סיסרא את כל רכבו תשע מאות רכב ברזל ואת כל
העם אשר אתו מחרשת הגוים אל נחל קישון ו ותאמר דבורה
אל ברק קום כיוה היום אשר נתן יהוד את סיסרא בידך הלא
יהוד יצא לפניך וירד ברק מהר תבור ועשרת אלפים איש אחריו

ויהיו יהודי את סיסרא ואת כל הרכב ואת כל המחנה לפי חרב
 לפני ברק וירד סיסרא מעל המרכבה ויגס ברגליו : וברק רדף
 אחרי הרכב ואחרי המחנה עד חרשת הגנים ויפל כל מחנה ס
 סיסרא לפי חרב לא נשאר עד אחד : וסיסרא נס ברגליו אל
 אהל יעל אשת חבר הקיני כי שלום בין יבין מלך חצור ובין בית
 חבר הקיני : ותצא יעל לקראת סיסרא ותאמר אליה סורה אדני
 סורה אלי אל תירא ויסר אליה והאהלה ותכסהו בשמיכה : ויאמר
 אליה השקיני נא מעט מים פי צמאתי ותפתח את נאור החרב
 ותשקהו ותכסהו : ויאמר אליה עמד פתח האהל והיה אם איש
 יבא ושאלך ואמר השפה איש ואמרת אין : ותקח יעל אשת
 חבר את יתד האהל ותשים את המקבת בידה ותכבא אליה בלאט
 ותתקע את היתד ברכתו ותצנח בארץ והוא נרדם ויעץ נומת :
 והנה ברק רדף את סיסרא ותצא יעל לקראתו ותאמר לו לה
 ואראך את האיש אשר אתה מבקש ויבא אליה והנה סיסרא נפל
 מות והיתד ברכתו : ויכנע אלדיו ביום ההוא את
 יבין מלך כנען לפני בני ישראל : ותלך יד בני ישראל הלוחך ו
 וקשה על יבין מלך כנען עד אשר הבריתו את יבין מלך כנען :
 ותשר דבורה וברק בן אבינעם ביום ההוא לאמר
 בפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יהודי :
 שמעו מלכים דאונו רזנים אנכי ליהודי אנכי
 אשירה אומר ליהודי אלדיו ישראל : יהודי בעאתך
 משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה גם שמים
 נטפו גם עבים נטפו מים : הרים נולו מפני יהודי זה
 סיני מפני יהודי אלדיו ישראל : בימי שמגר בן ענת בימי
 יעל חדרו ארחות והלכי נתיבות ילכו ארחות ע

על קלות : חדלו פרוץ
 דבורה שקמתי אם בישראל : יבחר אדום חדשים
 או לחם שעדים כגן אם
 בישראל ו לבי לחוקי ישראל המתנדבים בעם
 כרמי יהוד ו רכבי אתגות
 חלכי על דרך שיחו : מקול מתצעים בין משאבים
 שם יתנו צדקות יהוד
 לשענים עם יהוד : עורי עורי רבורה עורי עורי
 רבדי שיר קום ברק ושכה
 שויד לאדירים עם יהוד יד לי בגבורים : מני
 אפרים שרשם בעמלק
 מבר ידוד מתקקס ומבולן משכס בשבט ספר :
 ושדי בששכר עם דברה
 שלח ברגליו בפלגות ראובן גדלים חקקי לב : למה
 ישבת בין המשפטים לשמע
 ראובן גדלים חקקי לב : גלעד בעבר הירדן שכן
 לדין למה יגור אניות אשר
 מפרציו ישבון וזבלון עם חורף נפשו למת ונפחלי
 על מרומי שרה : באו
 מלכי כנען בתענך על מי מגדו בצע בסף לא לקחו
 מן שמים בלחמו הכולכים
 סיסרא ו נחל קישון גרפס נחל קרומים נחל קישון
 מפסילותם בלחמו עם
 חורכי נפשי עז : אז הלכו
 אביריו : אורו מרזו אמר מלאך יהוד אורו אורו
 ישביה כי לא באו לעזרת
 ו תבורך משמים יעל אשת חבר הקני מ

מנשים באהל תכרד ומים
 אדירים הקריבה חמאה וידה ליתד תשלחנה וימנה
 להלמות עמלים והלמה
 סיסרא מחקה ראשו
 ומחצה וחלפה רקתו : בין רגליה כרע נפל שכב
 בין רגליה כרע נפל באשר
 ברוע שם נפל שדור ובעד
 החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא בעד האשכב מדוע בשש
 רכבו לבוא מדוע אחרו פעמי מרכבותיו וחכמות
 שרזתיה תעננה אף היא
 ימצאו יחלקו שלל רחם ורחמתיים לראש גבר שלל
 עבעים לסיסרא שלל
 לצוארי שלל : כן יאברו כל אויבי יהוד ואחיו בצאת
 השמש בנברתו ותשקט
 הארץ ארבעים שנה :

הפטרת ושמע יתרו בישיעה

6.

בשנת

מות המלך עזיהו ואראה את אדני יושב על
 כסא דם ונשא ושוריו כלאים את הוויכל
 : שרפים עמדים ממעל לו שש פנפים שש פנפים לאחד בשתים
 יבסו פניו ובשתים יבסו רגליו ובשתים יעופפו ויקרא זה אל זה ו
 ואמר קדוש קדוש קדוש יהוד צבאות מלא כל הארץ כבודו ויכעו
 אפולת הספים מסול הקורא והבית ימלא עשן : ואמר אויל כי
 נדמיתי כי איש טמא שפתיים אנכי ובחודך עם טמא שפתיים אנכי
 יושב כי את המלך יהוד צבאות ראו עיני : ויעף אלו אחר מן
 השרפים וכידו רצפה במלקחים לקח מעל המזבח : ויגע על פי
 ויאמר הנה נגע זה על שפתיך וסר עונך וחטאתך תכפרו ואשמע
 את קול אדני אמר את מי אשלח ומי ילך לנו ואמר הנני שלחני

ויאמר לך ואמרת לעם הזה שמעו שמועי ואל תכינו וראו ראו ואל
 תדעו ו השמן לב העם הזה ואזניו הכבד ועיניו השע פן יראה ב
 בעיניו ובאזניו ושמעו ולבבו ובין ושב ורפא לו ו ואמר עדי מתי
 אדני ויאמר עד אשר אם שאו עדים מאין ולשב ובתים מאין אדם
 והואמה תשאה שממה ו רחק יהוד את האדם ורחב העונבה ב
 בקרב הארץ ו ועוד בה עשירה ושבה והיתה לבער כאלה וכאלון
 אשר בשלכת מצבת בס זרע קדש מצבתה ו
 בימי אחז בני יותם בן עזיהו מלך יהודה עלה רצין מלך ארם ו
 ופקח בן רמליהו מלך ישראל ירושלים למלחמה עליה ולא יכול
 להלחם עליו ו יגד לבית דנו לאמר נחה ארם על אפרים ויבנע
 לבבל ולבב עמון בלוע עצי יער מפני רוח ו
 יהוד אל ישעיהו צא נא לקראת אחז ושארו ישוב בנך אל ק
 קצה תעלת הברכה העליונה אל מסלת שדה כובס ואמרת אליו
 השמר והשקט אל תירא ולבבך אל ירך משני זנבות האהדים ה
 העשנים האלה בחורי אף רצין וארם ובן רמליהו ו יען בייצען ע
 עליך ארם רעה אפרים ובן רמליהו לאמר נעלה כיהודה ו
 ונקיצנה ונבקייענה אלינו ונמליך מלך בתוכה את בן טבאל ו

34

הפטר משפטים בשעיה נירמיה

הדבר

אשר היה אל ירמיהו מאת יהוד אחרי ברות
 המלך צדקיהו ברית את כל העם אשר ב
 בירושלים לקרא להם דרו ו לשלח איש
 את עבדו ואיש את שפחתו העברי והעבריהו חפשים לבלתי ע
 עבד בם ביהודי אחיהו איש ו ושמעו כל השרים וכל העם אשר
 באו בכרית לשלח איש את עבדו ואיש את שפחתו חפשים ל
 לבלתי עבד בם עוד ושמעו וישלחו ו

וישבו אחרי כן וישיבו את העבדים ואת השפחות אשר שלחום
 חפשים וכבשום לעבדים ולשפחות : וידע
 דברי יהוד אל ירמיהו מאת יהוד לאמר : כה אמר יהוד אלדי
 ישראל אנכי ברתי ברתי את אבותיכם ביום הוציא אתם מארץ
 מצרים מבית עבדים לאמר : מקץ שבע שנים תשלחו איש את
 אחיו העברי אשר ימכר לך ועבדך שש שנים ושלחתו חפשי מ
 מעמדך ולא שמעו אבותיכם אלו ולא הטו את אזנם ותשבו אתם
 היום ותעשו את הישר בעיני לקרא דרוך איש לרעהו ותכרתו
 ברית לפני בבית אשר נקרא שמי עליו ו ותשבו ותחלו את ש
 שמי ותשיבו איש את עבדו ואיש את שפחתו אשר שלחתם ח
 חפשים לנפשם ותכבשו אתם להיות לכם לעבדים ולשפחות :
 לכן כה אמר יהוד אתם לא שמעתם אלי ל
 לקרא דרוך איש לאחיו ואיש לרעהו הנני קרא לכם דרוך נאם
 יהוד אל החרב ואל הדבר ואל הרעב ונתתי אתכם לזעוה לכל
 ממלכות הארץ ונתתי את האנשים העברים את ברתי אשר לא
 הקימו את דברי הבטית אשר ברתי לפני העגל אשר ברתי לשנים
 ועברו בין בתריו : שרי יהודה ושרי ירושלים הסרסים והכהנים
 וכל עם הארץ העברים בין כתי העגל ו נתתי אתם ביד איביהם
 וביד מכשפי נפשם והיתה נבלתם למאכל לעוף השמים ולבהמת
 הארץ ואת יצקיהו מלך יהודה ואת שריו אתן ביד איביהם וביד
 מכשפי נפשם וביד חול מלך ככל הערים מעליכם : והנני מצוה
 נאם יהוד והשבתים אל הטרד הזאת ונלחכו עליה ולכדתה ו
 ושרפה כאש ואת ערי יהודה אתן שממה מאין ישוב :
 כה אמר יהוד אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ
 לא שמתי : גם זרע יעקב ודוד עבדי אמאם מקחת מרעיה משלים
 אל זרע אברהם יצחק ויעקב בראשיב את שבותם ורחמתי :

יהוד

נתן חכמה לשלמה כאשר דבר לו יהוה
 שלם בין חירס ויבין שלמה ויברתו
 ברית שניהם ויעל המלך שלמה מס
 מכל ישראל יהוה המס שלשים אלף איש וישלחם לבנויה עשרת
 אלפים בחדש חליפות חדש יהוה בלבנון שנים חדשים בבית
 ואזנירם על המס : יהוה לשלמה שבעים אלף נשא
 סבל ושמנים אלף חצב כהן ולכד משרי הנצבים לשלמה אשר
 על המל אכה שלשת אלפים ושלוש מאות הרדים בעם העטים
 במלאכה ויצו המלך ויסעו אבנים גדולות אבנים קרות ליסד
 הבית אבני גזית : ויפסלו בני שלמה ויורסו ויבנו ויבנו ויבנו
 העצים והאבנים לבנות הבית : יהוה בשמונים
 שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים בשנה
 הרביעית בחדש זו הוא החדש השני למלך שלמה על ישראל ו
 ויבן הבית ליהוד והבית אשר בנה המלך שלמה ליהוד שלשים
 אמה ארכו ועשרים רחבו ושלשים אמה קומתו והאולם על פני
 היכל הבית עשרים אמה ארכו על פני רחב הבית עשר באמה ר
 רחבו על פני הבית : ויעש לבית וחלני שקפים
 אטומים : ויבן על קיר הבית יציע סביב את קירות הבית סביב ל
 להיכל ולדביר ויעש צלעות סביב : ויצוע התחנה חמש באמה
 רחבה והתיכנה שש באמה רחבה והשלישית שבע באמה רחבה
 כי מגרעות נתן לבית סביב חיצה לבלתי אחז בקירות הבית :
 והבית בהבנתו אכן שלמה מסע נכבה ומסכות והגרזן כל כלי
 ברזל לא ימשע בבית בהבנתו : פתח הצלע התיכנה אל כ
 פתח הבית הימנית ובלולים יעלו על התיכנה וכן התיכנה אל
 השלשים : ויבן את הבית וכלהו ויספן את הבית גבים ושדרת

בארזים

ויבן את היציע על כל הבית חמש אמות קומתו ויאזה את הבית
כעצי ארזים ויהי דבר יהוד אל שלמה לאמר
ובית הזה אשר אתה בנה אם תלך בחקתי ואת משפטי העשה
ושמרת את כל מצותי ללכת בהם והקמת את דברי אתך אשר
דברתי אל ידוד אביך וטכנתו בתוך בני ישראל ולא אעזב את
עמי ישראל

43

הפטרת ואתה תצוה ביחזקאל

אתה

בן אדם הגד את בית ישראל את הבית
ויכלמו מעונותיהם ומדרו את תכניתו
ואם נכלמו מכל אשר עשו צורת ה
בית ותכניתו ומוצאיו ונדבאיו וכל צורתו ואת חקתיו וכל
צורתיו וכל תורתו הודע אותם וכתב לעיניהם וישמרו את כל
צורתו ואת כל חקתיו ועשו אותם ואת תורת הבית על ראש
ההר כל גבלו סביב קדש קדשים הנה זאת תורת הבית
ואלה מדות המזבח באמות אמה אמה וטפח וזיק האמה ואמה
רחב וגבולה אל שפתה סביב ורת האחד זה גב המזבח ויחזיק
הארץ עד העזרה התחתונה שטים אמות ורחב אמה אחת ו
ומהעזרה הקטנה עד העזרה הגדולה ארבע אמות ורחב האמה
והארץ ארבע אמות ומהארץ ולמעלה הקרנות ארבע והארץ אל
שטים עשרה ארץ בשטים עשרה רחב רבוע אל ארבעת רבעיו
והעזרה ארבע עשרה ארץ בארבע עשרה רחב אל ארבעת ר
רבעיה והגבול סביב אותה חצי האמה והחזיק לה אמה סביב ו
ומעלתה פנות קדים ויאמר אלי בן אדם לה אמר אדני יהוד
אה חקת המזבח ביום העשותו להעלות עליו עולה ולזק עליו
רם ונתתה אל הכהנים הלויים אשר הם מזרע צדוק הקרבים
אלי נאם אדני יהוד לשרתני פד בן בקר לחטאת

ולקחת מדמו ונתתה על ארבע קרנותיו ואל ארבע פנות העזרה
 ואל הבול סביב וחטאת אותו וכפרתו ולקחת את הפר החטאת
 דשרכל במפקד הבית בחוץ למקדש וביום השני תקריב שיעיר
 עזים תמים לחטאת וחטאו את המזבח כאשר חטאו בפר ו כ
 בכלותה מחטא תקריב פר בן בקר תמים ואל מן הצאן תמים ו
 והקרבנם לפני יהוד והשליכו הבהנים עליהם מלח העלו אותם
 עלה ליהוד ו שבעת ימים תעשה שיעיר חטאת ליום ופר בן בקר
 ואל מן הצאן תמימים יעשו ו שבעת ימים וכפרו את המזבח
 וסדרו אתו ומלאו ידו ו ויכלו את הימים והיה כיום השמיני ו
 והראה יעשו הבהנים על המזבח את עולותיכם ואת שלמיכם
 ורצאתי אתכם נאם אדני יהוד

18

הפטרת כי תשא במלכים

וישלח

אחאב בכל בני ישראל ויקבץ אתי
 הנביאים אל הר הפרכל ויגש אליהו
 אל כל העם ויאמר עוד מתי אתם פ
 פסחים על שתי הפעפים אם יהוד האלדים לבו אחריו ואם הבעל
 לבו אחריו ולא ענו העם אתו דבר ו יאמר אליהו אל העם אני
 כולתתי נביא ליהוד לבדו ונביאי הבעל ארבע מאות וחמשים א
 איש ו ויתנו לבו שנים פרים ויבחרו להם הפר האחד וינתחפו
 דושימו על העצים ואש לא ישימו ואני אעשה את הפר האחד ו
 ונתתי על העצים ואש לא אשים וקראתם בשם אדיתכם ואני
 אקרא בשם יהוד והיה האלדים אשר יענה באש הוא האלדים ו
 ויען כל העם ויאמרו טוב הדבר ו יאמר אליהו לנביאי הבעל כ
 בחרו לכם הפר האחד ועשו ראשנה כי אתם הרבים וקראו בשם
 אדיתכם ואש לא תשימו ו יקחו את הפר אשר נתן להם ויעשו ו
 וקראו בשם הבעל מהבקר ועד הצהרים לאמר הבעל

180

מלכים

עבנו ואין קול ואין ענה רפסחו על המזבח אשר עשה ויהי
 כצהרים ויהתל בהם אליהו ויאמר קראו בקול גדול כי אלדים ה
 הוא כי שויה וכי שויה לו וכי דרדו לו אולי ישן הוא ויקץ ויקראו
 בקול גדול ויתגדדו כמשפטם בחרבות וברמחים עד שפרדס
 עליהם ויהי בעבר הצהרים ויתנבאו עד לעלות המנחה ואין קול
 ואין ענה ואין קשב ויאמר אליהו לכל העם גשו אלי וגשו כל-
 העם אליו וירפא את מזבח יהוד והרוס ו יקח אליהו שתיס ע
 עשרה אבנים כמספר שבט בני יעקב אשר היה דבר יהוד אליו
 לאמר ישראל יהיה שמך ו יבנה את האבנים מזבח בשם יהוד
 ויעש תעלה בכית סאתים ורע סביב למזבח ו יערך את העצים
 הנתח את הפר וישם על העצים ו יאמר מלאו ארבעה כדים מ
 בים ויצקו על העלה ועל העצים ויאמר שבו וישנו ויאמר ש
 שלשו וישלשו ו ואלכו המים סביב למזבח וגם את התעלה מ
 מלאו מים ו והויבעלות המנחה ויש אליהו הנביא ויאמר יהוד
 אלדי אברהם יצחק וישראל היום וידע כי אתה אלדים בישראל
 ואני עבדך וכרכיך עשיתי את כל הדברים האלה ו עגני יהוד
 עבני וירעו העם הזה כי אתה יהוד האלדים ואתה הסבת את ל
 לכם אחרנית ו תפל אש יהוד ותאכל את העלה ואת העצים ו
 ואת האבנים ואת העפר ואת המים אשר בתעלה לחכה וירא כל-
 העם ויפלו על פניהם ויאמרו יהוד הוא האלדים יהוד הוא האלדים

הפטר ויקהל במלכים

ויעש

ד א ת
-cc fine.

חירוס את הכירות ואת היעים ואת ה
 המורקות וכל הירם לעשות את כל-
 המלאכה אשר עשה המלך שלמה בית
 יהוד ו עמדים שנים וגלת הכתרת אשר על ראש העמודים

שתיס

והשכבות שתיים לכסות את שתי גלות הכתרת אשר על דאש ה
 העמודים ואת הרמנים ארבע מאות לשתי השכבות שני טורים
 רמנים לשכבה האחת לכסות את שתי גלות הכתרת אשר על
 פני העמודים ואת המכנות עשר ואת הכיורת עשרה על ח
 המכנות ואת היים האחד ואת הבקר שנים עשר תחת היים ואת
 הסירות ואת דויעים ואת המזרקת ואת כל הכלים האלה אשר עשה
 חזרם למלך שלמה בית יהוד נחשת מברש ובכבר הירדן יצקם
 המלך במועבה האדמה בין כמות ובין צרתן וינח שלמה את כל
 הכלים קרב מאד מאד לא נחקר בשקל הכחשת ויעש שלמה
 את כל הכלים אשר בית יהוד את מזבח הזהב ואת השלחן אשר
 עליו לחם הפנים זהב ואת המנרות חמש מימין וחמש משמאל
 לפני הדביר זהב סגור והפרח והמרת והמלקחים זהב והספלות
 והמזמרות והמזרקות והכפלות והמחלתות זהב סגור והפתות ל
 דלתות דבית הפנימי לקדש וקדשים לדלת הבית להיכל זהב ו

3. 8. 7. et. 8.

הפטרת אלה פקודי במלכים

והשלם

בל המלאכה אשר עשה המלך ש
 שלמה בית יהוד ויבא שלמה את
 קדש ירוד אביו את הכסף ואת הזהב
 ואת הכלים נתן באצרות בית יהוד ו
 שלמה את זקני ישראל את כל ראשי המטות נשיאי האבות
 לבני ישראל אל המלך שלמה ירושלים להעלות את ארון ברית
 יהוד כעיר דוד היא ציון ו
 כל איש ישראל בירח האתנים בחג

187

מלכים

הוא החדש השביעי ו יבאו כל זקני ישראל וישא הכהנים את
הארץ ו יעלו את ארון יהוה ואת אהל בועד ואת כל כלי הקדש
אשר באהל ויעלו אתם הכהנים והלוים והמלך שלמה וכל ע
עדת ישראל הנועדים עליו אתו לפני הארץ מזבחים צאן ובקר
אשר לא יספרו ולא ימנו מרב ו יבאו הכהנים את ארון ברית
יהוה אל מקומו אל דביר הבית אל קדש הקדשים אל תחת כ
כנפי הכרוכים כי הכרוכים פרשים כנפים אל מקום הארון וסנפי
הכרוכים על הארון ועל בדי מרמלה ו יארכו הבדים וראו
ראשי הברוס מן הקדש על פני הדביר ולא ראו החגיגה ויהיו שם
עד היום הזה ו אין בארון רק שני לחות האכנים אשר הכת שם
משח בחלב אשר ברת יהודי עם בני ישראל בעצתם מארץ מ
מצרים ויהי כעצת הבהנים מן הקדש והענן מלא את בית יהוה
ולא יכלו הכהנים לעמוד לשרת מפני הענן כי מלא כבוד יהוה את
בית יהוה ו אז אמר שלמה יהוה אמר לשכן בערפל
: ככה כנתי בית וכל לך מכוון לשבתך עזמים ו יסב המלך את
פניו וברך את מלך ישראל וכל קהל ישראל עמו ו יאמר
ברוך יהוה אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דוד אבי וכידו מלא
לאמר ו מן היום אשר הצאתי את עמי את ישראל ממצרים לא
בחרתי בעיר מלך שבטי ישראל לבנות בית להיות שמי שם ו
ואבחר ברוד להיות על עמי ישראל ו יהי עם לבב דוד אבי ל
לבנות בית לשם יהוה אלהי ישראל ו יאמר יהוה אל דוד אבי יען
אשר חיית לבבך לבנות בית לשמי הטיבת כי היה עם לבבך
רק אתה לא תכנה הבית כי אם בנך הוצא מתל ציף הוא וכנה הבני
לשמי ויקם יהוה את דברו אשר דבר ואקם תחת דוד אבי ואשב
עד כסא ישראל כאשר דבר יהוה ואכנה הבית לשם יהוה אלהי י
ישראל

הפטר ויקרא בישיעה

8

עם

ז' ויצרתי לי תולתי וספרו וז' לא אתי קראת יעקב
 כי יונעת בני ישראל / לא הבואת לי ש' על תיך ו
 וזכחך לא כבודתי לא העבדתיך כמנחה ולא ה
 הונעתך בלבונה / לא קנית לי בכסף קנה וחלב זכחך לא ה
 דריתני אך העבדתני בחטאתיך הונעתני בעונותיך / אנכי אנכי
 הוא מח' פשיעך למעני וחטאתיך לא אזכר / הזכירני נשפטה
 יחד ספר אתה למען מצדק / אביך הראשון חטא ומליצך פשעו
 בי / ואחלה שרי קדש ואתנה לחרם יעקב וישראל לגדופים /
 ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בלונה אפר
 יהוד עשך ויצרך מבטן יעזרך אל תירא עבדי יעקב וישראל בחרתי
 בו / כי אצק מים על צמא ונהלים על יבשה אצק רוחי על ירעך
 וברכתי על צאצאך / וצמחו בכין חציר כערבים על יבלי מים /
 זה אמר ליהוד אני זה יקרא בשם יעקב וזה יכתב דול ליהוד ו
 וכשם ישראל יכנה / כה אמר יהוד מלך ישראל
 וגאלו יהוד צבאות אני ראשון ואני אחרון וכבל עדי אין ארדים /
 ומי כמני יקרא ויגידה ויערכה לי משומי עם עולם ואותיות ואשכ
 תבאנה יגידו למו / אל תפחדו ואל תרהו הלא מאז השמעתיך
 והגדתי ואתם עדי הש אלוד מבל עדי ואין צור בל ידעתי / ויצרו
 פסל כלם תהו וחמודיהם בל יועילו ועדיהם הפה בל יראו ובל
 ידעו למען יבשו / מי יצר אל ופסל נסך לבלתי הועיל / הן כל
 חכריו יבשו וחרשים המה מאדם יתקבצו כלם יעמדו יפחדו
 יבשו יחדו / זכר אלה יעקב וישראל כי עבדי אתה יצרתך עבד
 לי אתה וישראל לא תנשני / מחיתי כעב פשיעך ובעבן חטאתך
 שוכה אלי כי נאל תיך / רפו שמים כי עשה יהוד הריעו תחתיות
 ארץ פצחו הרים רמה יעד וכל עץ בו כי גאל יהוד יעקב ו
 וכישראל יתפאר /

Handwritten note: אשת ה'...

כה

אמר יהודי צבאות אלוי ישראל עלתים ספר על
 זכותכם ואכלו בשרו כי לא דברתי את אבותיכם
 ולא ציויתים ביום הוציא אותם מארץ מצרים על
 דברי עולח וזבחון כי אם את הדבר הזה ציויתי אותם לאמר שמעו
 בקולי והיויתי לכם לאלדים ואתם תהיו לי לעם והלכתם בכל ה
 הררד אשר אצוה אתכם למען יושב לכם ולא שמעו ולא הטו את
 אזנם ילכו במעצות בשררות לבם הרע והיו לאחור ולא לפנים
 : למן היום אשר יצאו אבותיכם מארץ מצרים עד היום הזה
 ואשלח אליכם את כל עבדי הנביאים ויום השבס ושלה : ולא ש
 שמעו ולא הטו את אזנם וקשו את ערפם הרעו מאבתם :
 נדברת אליהם את כל הדברים האלה ולא ישמעו אריו וקראת ע
 אליהם ולא יעניבהו ואמרת אליהם זה הגוי אשר לא שמעו בקולי
 יהודי ארדיו ולא לקחו מוסר אבדה האמונה ונכרתה מפייהם :
 גזי נזרד והשליכי ושא על שפים קינה כי מאס
 יהודי וטש את דור עברתו : כי עשו בני יהודה הרע בעיני נאם
 יהודי שמו שקוצים בבית אשר נקרא שמו עליו לשמאן : ובנו
 את במות התפת אשר בגיא בן הנם לשרוף את בנייהם ואת ב
 בנתייהם באש אשר לא ציויתי ולא עלתה על לבי :
 כה אמר יהודי אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור
 בנבונתו ואל יתהלל עשיר בעשרו : כי אם כזאת יתהלל ה
 המתהלל השכל ורוע אתי כי אני יהודי עושה חסד משפט וצדקה
 בארץ כי כאלה חפצתי נאם יהודי :

הפטרות שמיני בשמאל

2. Bx. 6.

ויוסף

עוד דוד את כל בחור בישראל שלשים אלף
 : וינס וילך דוד וכל העם אשר אתו מבבל
 יהודה להעלות משם את ארון האלדים אשר נקרא שם שם יהודי

צבאות וישב הכרבים עליו וירבבו את ארון האלדים אל עגלה
 חדשה וישארו מבית אבינוכ אשר בגבעה ועזא ואחיו בני אבינוכ
 נהגים את העגלה חדשה וישארו מבית אבינוכ אשר בגבעה
 עם ארון האלדים ואחיו הולך לפני הארון וידוד וכל בית ישראל
 משחקים לפני יהוד בכל עצי ברנשים ובכנרות ובנבלים ו
 ובתפים ובכנענעים ובצל צלילים ויבאו עד גרן נכון וישלח ע
 עזה אל ארון האלדים ויאחו בו כי שמטו הבקר ויחר אף יהוד
 בעזה ובהג שם האלדים על השל וימת שם עם ארון האלדים
 ויחר דודו על אשר פרץ יהוד פרץ בעזה ויקרא למקום ההוא פ
 פרץ עזה עד היום הזה ויקרא דוד את יהוד ביום ההוא ויאמר איך
 בא אלי ארון יהוד וילא אבה דוד להסיר אלו את ארון יהוד על
 עיר דוד ויטהר דוד בית עבד אים הגתי וישב ארון יהוד בית
 עבד אים הגתי שלשה חדשים ויברך יהוד את עבד אים ואת
 כל ביתו ויגד למלך דוד לאמר ברך יהוד את בית עבד אים
 ואת כל אשר לו בעבור ארון האלדים וילך דוד ויעל את ארון
 האלדים מבית עבד אים עיר דוד בשמחה ויהי כי צעדו נשאו
 ארון יהוד ששה צעדים ויבוח שור ומריא ודוד מכרר בכל ע
 עז לפני יהוד ודוד הגור אפוד בד ודוד וכל בית ישראל מ
 מעלים את ארון יהוד בתרועה ובקול שופר ויהי ארון יהוד
 בא עיר דוד ומיכל בת שאול נשמה בעד החלון ותרא את הפרך
 דוד מפנה ומכרר לפני יהוד ותבו לו בלכה ויבאו את ארון י
 יהוד ויצגו אתו במקומו בתוך האהל אשר נטה לו דוד ויעל ד
 דוד עלות לפני יהוד ושלמים ויכל דוד מהעלות העלה והשלמים
 וכרר את העם בשם יהוד צבאות ויחלק לכל העם לכל המון
 ישראל למאיש ועד אשה לאיש חרות להם אחת ואשר אחד
 ואשישה אחת וילך כל העם איש לביתו

בַּחֲמָה וַיִּשְׁאוּ עִבְדָיו וַדְּבֹרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אֲבִי דָבַר גְּדוֹל הַכִּבְיָד
 דָּבַר אֱלֹהֵי הַלְוָא תַעֲשֶׂה וְאָפִי בִי אִמְרֵ אֱלֹהֵי רַחֵם וְשִׁהֵר וְיִגְדֵר וְיִשְׁבֹּל
 בְּיַדְךָ וְשִׁבְעַת פְּעָמִים כִּדְבַר אִישׁ הָאֱלֹדִים וְיִשְׁכַּח בְּשִׁרְוֹ כִבְשׁוֹ נַעַר
 קִטָן וַיִּשְׁהָרוּ וַיִּשְׁכַּח אֶל-אִישׁ הָאֱלֹדִים הוּא וְכָל מַחֲנֵהוּ וַיָּבֵא וַיַּעֲמֵד
 לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא יָדְעִיתִי כִּי-רָאִין אֱלֹדִים כִּכְלֵ-הָאָרֶץ כִּי אִם-
 בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קָח-נָא בְרַכָּה מֵאֵת עֲבָדְךָ וַיֹּאמֶר חֵי-יְהוָה אֲשֶׁר-
 עֲמַדְתִּי לְפָנָיו אִם-אֶקַּח וַיַּפְעִרְבוּ לִקְחַת וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר נַעֲמֹן וְלֹא-
 יִתְּנָא לְעֲבָדְךָ מִשָּׂא אֲצַמֵּד פְּרִדִים אֲדִמָּה כִּי-לֹא יַעֲשֶׂה עוֹד עֲבָדְךָ
 עוֹלָה וְזֹבֵחַ לְאֱלֹדִים אַחֲרַיִם כִּי אִם לַיהוָה וְלִדְבַר הוּא יִסְלַח יְהוָה
 לְעֲבָדְךָ כִּבְלֹא אֲדַבֵּר כִּי-רַמּוֹן לְהַשְׁתַּחֲוֹת שָׂמָה וְהוּא נִשְׁעַן עַל-יָדָיו
 וְהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רַמּוֹן בְּהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רַמּוֹן וְיִסְלַח יְהוָה לְעֲבָדְךָ
 בְּדַבַּר הַזֶּה וַיֹּאמֶר לוֹ לֶךְ לְשִׁלּוֹם וַיֵּלֶךְ מֵאֵתוֹ בְּכַרְתֵּי אֶרֶץ יְ

הַפְּטֵרָה מִצֹּרַע כַּמְלָכִים

487

וּאֲרַכְעָה

אֲנָשִׁים הָיוּ מִצֹּרַעִים פָּתַח הַשַּׁעַר
 וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ מַה אֲנַחְנוּ
 וַיִּשְׁכַּח פֶּה עַד-מִתְּנוּ וְאִם-אֲמַרְנוּ
 כִּבְלֵ הַעֵיר וְהָרֵעַב בְּעֵיר וּמִתְנוּ שֵׁם וְאִם-יִשְׁכַּח פֶּה וּמִתְנוּ וְעַתָּה
 לָכֵן וּבִפְלֵא אֶל-מַחֲנֵה אֲרָם אִם-יִחַיֵּנוּ נַחִיה וְאִם-יָמִיתְנוּ וּמִתְנוּ
 זִיקְמוּ בְּנִשְׁף לָכֹא אֶל-מַחֲנֵה אֲרָם וַיִּבְאוּ עַד-קֶצֶה מַחֲנֵה אֲרָם ו
 דִּבְרָה אִין שֵׁם אִישׁ וַאֲדָבִי הַשְּׂמִיעִי אֶל-מַחֲנֵה אֲרָם קוֹל רֹכֵב קוֹל
 סוֹס קוֹל חֵיל גְּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ הִנֵּה שָׂכַר עָלֵינוּ מִלֶּךְ
 יִשְׂרָאֵל אֵת מְלָכֵי הַחַתִּים וְאֵת מְלָכֵי מִצְרַיִם לָכֹא עָלֵינוּ וַיִּקְרְבוּ ו
 וַיִּנְסֹו בְּנִשְׁף וַיַּעֲזְבוּ אֵת אֲחֵיהֶם וְאֵת סוֹסוֹתָם וְאֵת חַמְרֵיהֶם ה
 הַמַּחֲנֵה כַּאֲשֶׁר הוּא וַיִּנְסֹו אֶל-בְּשָׂמִם וַיִּבְאוּ הַמִּצֹּרַעִים הָאֵלֶּה עַד
 קֶצֶה הַמַּחֲנֵה וַיִּבְאוּ אֶל-אֶחָד אֶחָד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂאוּ מִשֶּׁם כֶּסֶף

מלכים

והחב וכו' וילכו וישמרו וישבו ויבאו אל אהל אור וישאו מן
 משם וילכו וישמרו ויאמרו איש אל דעהו לא בואנחנו עמים
 היום הזה יום בשרה הוא ואנחנו מחשים וחכימו עד אור הבקר
 ומצאנו עין ועתה לכו ונבא ונעזרה בית המלך : ויבאו ויקראו
 אל שער העיר ויגידו להם לאמר באנו אל מחנה ארם והנה אין
 שם איש וקול ארם כי אם הכנס אסור והחמור אסור והאלים כ
 כאשר המה ויקראו השערים ויגידו בית המלך פנימה : וקם ה
 המלך לילה ויאמר אל עבדיו אגידה נא לכם את אשר עשו לנו
 ארם ודעו כי רעבים אנתנו ויצאו מן המחנה להחביא בהשדה
 לאמר כי יצאו מן העיר ונתפשט חיים ואל העיר נבא : ויען א
 אחד מעבדיו ויאמר ויקחו נא חמשה מן הסוסים הנשארים אשר
 נשארו בה הנם ככל החבוץ ישראל אשר נשארו בה הנם ב
 ככל המון ישראל אשר תמו ונשלחה ונראהו
 ויקחו שני רכב סוסים וישלח המלך אחרי מחנה ארם לאמר ל
 לכו וראו וילכו אחריהם עדי הירדן והנה כל הירדן מלאה כנדיש
 וכ לים אשר השלכו ארם כתפוזם וישבו המלאכים ויגדו למלך :
 ויצא העם ויבאו את מחנה ארם ויודו סאה סלת בשקל וסאתים
 שערים בשקל בדבר יהוד :

Amos 9. 11. mt.

הפטרות אחרי בתי עשר

הלוא

ככני כשלים אתם לי בני ישראל כאם יהוד
 הלוא את ישראל העלית מארץ מצרים ו
 ופלתים מפפתור וארם מקד : והנה עובי
 ארני יהוד כממלכה החטאה והשמדתי אתה מעל פני הארמה א
 אפס כילא השמיד אשמדי את בית יעקב כאם יהוד : כי הנה א
 אנכי מצוה והנעותי ככל הגוים

בתרי עשר

את בית ישראל כאשר יזוע בכבדו ולא יפול צרור ארץ ובהרב
 ימותו כל חטאי עמי האמרים לא תגיש ותקדים בעדינו הרעה
 ביום הווא אקים את ספת דויד הנפלת וגדרתי את פרציהו
 והרסתי אקים ובנותיה בימי עולם ולמען ירשה את שארית א
 אדום וכל הגוים אשר נקרא שמי עליהם נאם יהודי עושה זאת
 הנה ימים באים נאם יהודי ונגש חרש בקול צר
 ודרך ענבים במשך הורע וחטיפו החרים עסיס וכל הגבעות ת
 תתם וגגהו ושכתי את שכבת עמי ישראל וכבו ערים נשמות
 וישבו ונטעו כרמים ושתו את ייבם ועשו גנות ואכלו את פריהו
 ונטעו עתים על אדמתם ולא ינתשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי
 להם אמר יהודי אליהו

ופטרת קדושים ביחזקאל

יהודי

דבר יהודי אלי לאמר ואתה כן אדם הו
 התשפט התשפט את עיר הדמים וחדד עתה
 את כל תועבותיהו ואמרת גה אמר אדני
 יהודי עיר שפכת דם בתוכה לבוא עתה ועשתה גלגלים עליה ל
 לטמאהו בדמך אשר שפכת אשמת וכגור ליד אשר עשית טמאת
 ותקריכי יסיד ותבא עד שנותיד על כן נתתיד חרפה בגוים וקלסה
 לכל הארצות והקריבות והרחוקות מכן יתקל סובך טמאת השם
 רבת המהומה והנה נשיאי ישראל איש לירעו היו כן למען ש
 שפך דם אב ואם הקלו כן לגר עשו בעשק בתוכך יתום ו
 ואלמנה הולנו כן וקדשי בית ואת שבתתי חוללת ואנשי רביל
 היו כן למען שפך דם ואל יהודים אכלו כן זמה עשו בתוכך וע
 ערות אב גלה כן טמאת הנדה ענו כן ואישיאת אשת רעו ע
 עשהו תועבה ואיש את בריתו טמא בזמה ואיש את אחתו בת יא
 אביו ענה כן

22

192

שחזר לקחו בך למען שפך דם נשך ותרכיב לקחת ותבעני ר
לעין בעעש ואתי שכחת נאם אדני יהוד ו והנה הכיתי כפי אל
בצעד אשר עשית ועל דמך אשר היו בתוכך ו היעמד לנכר אם
תחזקנה ידי לימים אשר אני עשה אתך אני יהוד דברתי ועשיתי
והפיעולתי אותך בגוים וזריתך בארצות והתמתית טמאתך ממך
ונחלת בך לעיני גוים וידעת כי אני יהוד

הפטרות אמר ביהזקאל

44 ^ממח. פ

והכהנים

הלוים בני צדוק אשר שמרו

את משמרת מקדשי בתעוה

בני ישראל מעלי המה יקרבו

אלי לשרתני ועמדו לפני להקריב לי לחלב ודם נאם אדני יהוד
המה ובאו אל מקדשי והמה יקרבו אל ש לחני לשרתני ושמרו
את משמרתי ו והיה בבאם אל שערי החצר הפנימית כנגדי פשתים
ילבשו ולא יעלה עליהם צמר בשרתם בשערי החצר הפנימית ו
וכיתה פארי פשתים יהיו על ראשם ומכנסי פשתים יהיו על מ
בתניהם לא יחגרו ביצוע ובצאתם אל החצר החיצונה אל החצר
החיצונה אל העם יפשטו את בגדיהם אשר המה משרתם כס ו
והיהו אותם בלשכת הקדש ולבשו בגדים אחרים ולא יקדשו את
העם בבגדיהם וראשם לא יגדחו ופרע לא ישלחו ככוסם יכסמו
את ראשיהם ו יין לא ישתו כל כהן בבאם אל החצר הפנימית
ואלמנה וגרושה לא יקחו להם לבשים כי אם בתולת מזרע בית
ישראל והאלמנה אשר תהיה אלמנה מבחן יקחו ואת עמי יורו
בין מוש לחל ובין טמא לטהור יודעם ועל ריב המה יעמדו
למשפט במשפטו ישפטוהו ואת תורתו ואת חקתי בכל מועדי
ישמרו ואת שבתתי יקדשו ואל מת אדם לא יבוא לטמאה בני

אם לאב ולאם ולבן ולבת לאחול אחול אשר לא היתה לאיש
 וטמאין ואחרי שהרתו שבעת ימים יספרו דלו וביום באו אל ה'
 הקדש אל החצר הפנימית לשרת בקדש יקריב חטאתו כאם אדני
 יהודי ו היתה להם לנחלה אני נחלתם ואחזה לאיתכנן להם
 בישראל אני אחוזתם ו המנוחה וחחטאת והאשם חמה יאכלום כל
 חרם בישראל להם יהיה ו ראשית כל בכורי כל וכל יתרומת כל
 כל מכל תרומתיכם לכהנים יהיה וראשית עריסותיכם תתנו ל'
 לביתן להניח ברכה אל ביתך ו כל נבלה ושרפה מן העוף ומן
 בהמה לא יאכלו הכהנים

32

הפטרת בהר כירמיהו

ויאמר

ירמיהו היה דבר יהודי אלי לאמר ו הנח
 חנמאל בן שלם דוד בן אליהו לאמר
 קנה לך את שדי אשר בענתות כי לך
 משפט הגאלה לקנות ו יבא אלי חנמאל בן דוד כדבר יהודי אל
 חצר המטרה ויאמר אלי קנה נא את שדי אשר בענתות אשרי
 בארץ בנימין כי לך משפט הירשה ולך הגאלה קנה לך ואדע כי
 דבר יהודי הוא ו אקנה את השדה מאת חנמאל בן דודי אשר
 בענתות ואשקולה לו את הכסף שבעה שקלים ועשרה הכסף
 ואכתב בספר ואחתם ואעד עדים ואשקל הכסף במאונס ואקח
 את ספר המקנה את החתום המיעוט והחקים ואת הגלוי ו ואת
 את ספר המקנה אל ברוך בן נריה בן מחסיה לעיני חנמאל דודי
 ולעני העדים והכתבים בספר המקנה ולעני כל היהודים ה'
 הושבים בחצר המטרה ו ואצה את ברוך לעיניהם לאמר ו כל
 אמר יהודי עבאות אלוי ישראל לקח את הכפרים האלה את ספר
 המקנה הזה ואת החתום ואת ספר הגלוי והוונתם בכלי חרש
 למען יעמדו ימים רבים

בירכה אמר יהוד עבא את אלדי ישראל עור יקנו בתים ושדות ו
 וכרמים בארץ הזאת ואתפול אל יהוד אחרי תתי
 את ספר המקנה אל כרוך בן נריה לאמר ו אהה אדני יהוד הנח
 אהה עשית את השמים ואת הארץ בלחך הגדול ובזרעך הנטויה
 לא ופלא מנך כל דבר ו עשה חסד לאלפים ומשלם עון אבות
 אל חיק בנייהם אחרים האל הגדול הגבור יהוד עבא את שמו ו
 גדל העצה רוב העליות אשר עתיד פקוחות על כל דרכי בני
 אדם לתת לאיש פדמינו וכפרי מעליו ואשר שמת אותת ומופתים
 בארץ מצרים עד היום הזה ובישראל ובאדם ותעשה לה שם כ
 בים הזה ו ותעא את עמך את ישראל מארץ מצרים כאותה ו
 ובמופתים וכיד חזקה ובאורע נטויה ובבורא גדול ו ותתן להם
 את הארץ הזאת אשר נשבעת לאבתם לתת להם ארץ זבת ח
 חלב ודבש ו

16. et 17.

הפטרת בחקותי בירמיה

יהוד

עזי ומעזי ומנוסי ביום צרה אליך גוים
 ובאו מאפסי ארץ יאכרו אך שקר נ
 נחלו אבתינו הבל ואין בם מעיל ו ה
 ותעשה לו אדם אלדים וחבזה לא אלדיס ולכן הנני מודיעם בפעם
 הזאת אנדעים את ידי ואת גבורתי ודעו כי שמי יהוד ו חטאת
 וזנה כתובה בעט ברזל בצפרן שמיר חרשה על לוח לבם ו
 ולקרינות מוכחותיכם כזכר בנייהם מזבחתם ואשריהם על עץ
 דענן על גבעות והגבלות והררי בשדה חילך כל ארצותיך לבן
 אתן במתיך בחטאת בכל גבתיך ושכשתה ובך מנזלתך אשר
 בתתי לך והעברתיך את איבך בארץ אשר לא ידעת כי יש ק
 מדחתם באפי עד עולם תוקד ו
 כה אמר יהוד ארנה
 והבר אשר יבטח באדם ושם בשר ורועו ומן יהוד יסור לבן ו

והיה פוער ער בערכה ולא יראה כירבוא טוב ושכן חרדים במדבר
 ארץ מלחה ולא תשובו
 ברוך הגבר אשר יכטח ביהוד
 והיה יהוד מבטחו והיה בעץ שתול על מים ועל יוכל ישרח ש
 שרשו ולא יראה כירבוא חם והיה עליו רענן ובשנת בצרת
 לא ידאג ולא ימוש מעטות פרו עקב הלב מכל ואנש הוא מי
 ודענו: אני יהוד חקר לב בחן בליות ולת לאיש בדרכו כפרי
 קרא דגדג ולא ירד עשה עשר ולא במשפט
 מעליו
 בחצי ימי ועזבו ובאחריתו יהיה נבל ו כסא כבוד מרום מראשון
 מקום מקדשנו: מקוה ישראל יהוד כל עזובי יבשו יסורי ב
 בארץ יבתכו ביעזבו מקור מים חיים את יהוד ו רפאני יהוד
 וארפא הושיעני ואושעה בי תהלתו אתה:

ofec. i. et. 2.

הפסרת כמדבר כתרי עשר

והיה

מספר בני ישראל כחול חים אשר לא ימד ולא
 יספר והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי א
 אתם יאמר להם בני אל חי ונקבעו בני יהודה
 ובני ישראל יהודו ושמו להם ראש אחד ועלו מן הארץ כי גדול
 יום זרעאל ואמרו לאודם עמי ולאחתיכם רחמה וריבו באמכם
 דיבו כיהוא לא אשתי ואנכי לא אישה ונוסר ונוניה מפניה ו
 ונאפוניה מבין שדיה: פן אפשיטנה ערפה והצנתיה כיום ה
 הולדה ושמתיה כמדבר ושתי כארץ ציה והמתיה בצמא: ואת
 בניה לא ארחם כי בני זנונים המתוכי ונתה אמם הוכישה הורתם
 כי אמרה אלכה אחרי מאהבי נתני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני
 ושקוי: לכן הנני שך את דרכך בסידים וגדרתי את גדרה ו
 ונתיבותיה לא תמצא: ורדפה את מאהביה ולא תשוב אתם ו
 ובקשתם ולא תמצא ואמרה אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי
 טוב לי אז מעתה:

תרי עשר

והיא לא ידעה כי אנכי נתתי לה הדגן והתירוש והיצהור וכסף ה
 דרביתי לה וחרב עשו לבני : לכן אשוב ולקחתי דגני בעתו ו
 ותירשי במלעדי והצלתי צרכי ופשתי לכסות את ערותה וועתה
 אגלה את נבלתה לעיני מארביה ואיש לא יצלנה מידו והשבתני
 כל משושה חנה חדשה ושבתה וכל מועדה והשמתני גפנה ו
 ותאתנה אשר אמרה אתנה המה לי אשר נתנני לי מארבי ושמתים
 ליצר ואכלתם חית השדה : ופקדתי עליה את ימי הבעלים אשר
 תמסיר להם ותעדי נזמה וחלייתה ותלך אחרי מארביה ואחי שכחה
 נאם יהוד : לכן הנה אנכי מפתיח והלכתיה המדבר ודברתי על
 לבה ונתתי לה את כרמיה משם ואת עמק עכור לפתח תקוה ו
 וענתה שמה כימי בעוריה וכלום עלותה מארץ מצרים :

וזהו ביום ההוא נאם יהוד תקראי אישיו ולא תקראי לי ע
 עוד בעלי והסרתני את שמות הבעלים מפיה ולא יזכרו עוד
 בשמם : וכרתי להם ברית ביום ההוא עם חית השדה ועם עוף
 השמים ורכש האדמה וכשת וחרב וכלחמה אשוב מן הארץ ו
 השכבתים לבטח : ואר שתוך לי לעולם ואר שתוך לי בעדק ו
 ובמשפט ובחסד וברחמים ואני שתוך לי באמונה וידעת את יהוד :

13.

הפטרת נשא בשפטים

ויהי

איש אחד מצדעה במשפחת הרני ושמו
 כנזח ואשתו עקרה ולא ילדה וידיא מ
 מלאך יהוד אל האשה ויאמר אליה הברכני
 את עקרה ולא ילדת והרית וילדת בן ועתה השכרי נא ואל ת
 תשתי יין ושכר ואל תאכלי כל טמא כי הנך הרה וילדת בן ו
 ומורה לא יעלה על ראשו כי נזיר ארדים ויהי הפער מן הבטן
 והוא יחל להושיע

את ישראל ביד פלשתים ו נתבא האשה ותאמר לאשה לאמר א
 איש האלדים בא אלי ונראהו כמראה מלאך האלדים נראה מ
 מאד ולא שאלתינו אי מזה הוא ואת שמו לא הגיד לי ; ויאמר
 לי הכן הרה וילדת בן ועתה אל תשתוהו ושכר ואל תאכלי כל
 טמאה כי נזיר אלדים יהיה הפער מן הכתש עד יום מותו ;

ויעתר מנחם אל יהודי ויאמר בי ארזני איש האלדים
 אשר שלחת יבוא נא עזר אלינו ויורנו מה נעשה לפער היוולד ;
 וישמע אלדים בקול מנחם ויבא מלאך האלדים עזר אל האשה
 והיא ישבת בשדה ומנחם איש און עמה ; ותמחר האשה ותרוץ
 ותגיד לאשה ותאמר אליו הנה נראה אלי האיש אשר בא ביני אל
 ; ויקם וילך מנחם אחרי אשתו ויבא אל האיש ויאמר לו היתה
 האיש אשר דברת אל האשה ויאמר אני ; ויאמר מנחם עתה יבא
 דברתי מה יהיה משפט הפער ומעשהו ; ויאמר מלאך יהוד

אל מנחם מכל אשר אמרתי אל האשה תשמרו מכל אשר יצא מ
 מגפן ריזן לא תאכלי ויין ושכר אל תשת וכל טמאה אל תאכלי כל
 אשר צויתיה תשמרו ויאמר מנחם אל מלאך יהוד נעצרה נא אותך
 ונעשה לפנקי גדי עזים ; ויאמר מלאך יהוד אל מנחם אסת
 העצרה לא אכל בלחמך ואסתעשה עליה ליהוד תעלמה פי
 לא ידע מנחם כי מלאך יהוד הוא ; ויאמר מנחם אל מלאך יהוד
 מר שמך מי יבא דברך וכבודך ; ויאמר לו מלאך יהוד למה זה
 תשאל לשמי והוא פלאי ; ויקח מנחם את גדי העזים ואת דובמחה
 ויעל על הצור ליהוד וכפלא לעשות ומנחם ואשתו ראים ; ויהי
 בעלות הרוב מעל המזבח השמומה ויעל מלאך יהוד בלהב ה
 המזבח ומנחם ואשתו ראים ויפרו אל פניהם ארצה ויאמר עזר
 מלאך יהוד לרואה אל מנחם ואל אשתו אז ידע מנחם כי מלאך

יהוד הוא ;

תרי עשר

ויאמר מנחם אל אשתו מלת נבות כי אלדים ראינו : ותאמר לו
אשתו לו חפץ יהוד להמיתנל לא לקח מידנל עליה ומנחה ולא
הראנו את בל אלה וכעת לא השמוענו בזאת : ותלד האשה בן ו
ותקרא את שמו שמשון ויגדל הפער ויברכהו יהוד : ותחל רוח
יהוד לפעמו בכוחה דן בין צרעה ובין אשתאל :

Zath 2. 213

הפסרת בהעלותך בתרי עשר

רני

וטמחי בת צילן כי הנני בא ושכנתי בתוכך
נאם יהוד : וכלו גוים רבים אל יהוד פיוס
יהוא ותיו לי לעם ושכנתי בתוכך וידעת כי יהוד צבאות שרונה
אליך : ונחל יהוד את יהודה חלקו על אדמת הקדש ובחר עור
בירושלם : הס כל בשר מפני יהוד כי נעור ממעון קדשו ווי
ויראני את יהושע הבתן הגדול עמד לפני מלאך יהוד והשטן ע
עמד על ימינו לשטנו : ויאמר יהוד אל השטן יגער יהוד בך ה
השטן ויגער יהוד בך הבחר בירושלם הלוא זה אוד מצל מאש :
והושע היה לבש בגדים צאים ועמד לפני המלאך : ויען ויאמר
אל העמדים לפני לאמר הסירו הבגדים הצאים מעליו ויאמר א
אליו ראת העברתי מעליך עונך והלבש אתך מחלצות : ואמר
וישימו צניף טהור על ראשו וישימו הצניף הטהור על ראשו ו
וילבשו בגדים ומלאך יהוד עמד : ויען מלאך יהוד ביהושע
לאמר : בה אמר יהוד צבאות אם בדרכי תלך ואם את משמרתי
תשמר וגם אתה תדון את ביתי וגם תשמר את חצרי ונתתי לך
מהלכים בין העמדים האלה : שמע נא יהושע הבתן הגדול אתה
ורעוד הישכים לפניך כי אנשי מופת המה מיד הנני כביא את
עבדי צמו : כי הננה האבן אשר נתתי לפני יהושע על אבן אות
שבעה עינים הנני מפתח פתחה נאם יהוד צבאות ומשתי את

עַן הָאָרֶץ הָיְתָא בְּיָמָיו אֶחָד וּ בְיָמָיו הָיְתָא נֹאסִי יְהוָה עֲבָאוֹת תִּקְרֹא
אִישׁ לְרַעוּתוֹ אֶל-תַּחַת גַּפְנוֹ וְאֶל-תַּחַת תַּאֲנָהוּ וְיֹשֵׁב הַמְּלֶאךָ הַדֹּבֵר
בִּי וְעֵרֵכְנִי כַּאֲשֶׁר יַעֲזוֹר מִשְׁכַּתִּי וְיֹאמֵר אֵלַי מַה אַתָּה רֹאה וְ
וְיֹאמֵר רֹאיתִי וְהִנֵּה מִנְּעֻתִי זָהָב כְּלֵה וְנִגְדָה עַל-רֹאשָׁהּ וּשְׂבַעֲהָ בְּלִיתִיהּ
עָלֶיהָ שְׂבַעֲהָ וּשְׂבַעֲהָ מִצִּקְלוֹת לְנִרְזוֹת אֲשֶׁר עַל-רֹאשָׁהּ וְשָׁמַיִם
זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיָּמִין חֲגָלָהּ וְאֶחָד עַל-שְׂמֹאלָהּ וְנֹאסִי וְנֹאסִי אֶל-
הַמְּלֶאךָ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מַה אֵלֶיהָ אֲדֹנָי וְיַעֲזֵן הַמְּלֶאךָ הַדֹּבֵר בִּי
וְיֹאמֵר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מַה דִּמְהָ אֵלֶיהָ וְנֹאסִי לֹא אֲדֹנָי
יַעֲזֵן וְיֹאמֵר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דִּבְרֵי יְהוָה אֶל-זָרְבָבֶל לֵאמֹר לֹא בְחֹלִי
וְלֹא בְכַח כִּי אִם בְּרַחוּמֵי אֲמִיר יְהוָה עֲבָאוֹת וּ מִ-אֲתֵּה הַר-הַגְּדוֹל לְ
לְפָנָי זָרְבָבֶל לְמִישׁוֹר הַרְעִיבֹת אֶת-הָאֲבָן הַרְאֵשֶׁה תִּשְׁאוֹת חֲזִיוֹן לְהוֹ

הפטרות שלח לך ביהושע

וישלח

הַיּוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן מִן הַשְּׁטִיִּים שְׁנַיִם אֲנָשִׁים מִרְגְּלֵי הָרֶשׁ לֵאמֹר לְכוּ רֹאה
אֶת הָאָרֶץ וְאֶת-יְרִיחוֹ וְיָרְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית
אִשָּׁה זֹנֵה וְשָׂמְיָה רַחֵב וַיִּשְׁכְּבוּ שָׁמָּה וְיֹאמֵר לְמַלְךְ יְרִיחוֹ לֵאמֹר
הִנֵּה אֲנִישִׁים בָּאוּ הִנֵּה הִלִּילָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחַפֵּר אֶת-הָאָרֶץ וְ
וַיִּשְׁלַח מַלְךְ יְרִיחוֹ אֶל-רַחֵב לֵאמֹר הֲעִיבֹתִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֵלַי
אֲשֶׁר-בָּאוּ לְבֵיתְךָ כִּי לְחַפֵּר אֶת-כָּל הָאָרֶץ בָּאוּ וְתִקַּח הָאִשָּׁה
אֶת שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וְתַצְפֹּנֵנּוּ וְתֹאמְרֵנּוּ כִּי בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי
מֵאִין הֵבִיאוּ וַיְהִי הַשֹּׁעַר לְסֹגֵר בְּהִשָּׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצְאוּ לֹא יָדַעְתִּי אֶ
אֵנָה הֵלְכוּ הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מִחוּר אַחֲרֵיהֶם כִּי תִשְׁגֹּם וְהִיא הֶעֱלֵתָם
הַגָּגָה וְתִטְמְנֵם כַּפְּשֵׁתִי הָעֵץ הַעֲרֻכּוֹת לֶה עַל-הַגְּזוּזֵי הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ
אַחֲרֵיהֶם דְּרַךְ הַיַּרְדֵּן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשֹּׁעַר סָגְרוּ אַחֲרַי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ
הַרְדִּפְתִּים אַחֲרֵיהֶם וְהִמָּה טָרַם יִשְׁכְּבוּן וְהִיא עָלֵתָ עֲדֵיהֶם

2

136

על הגג ותאמר אל האנשים דעתו כי נתן יהודי לכם את הארץ
 וכי נפלה אימתכם עלינו וכי נמגו כל ימי השבי הארץ מפניכם וכי
 שמענו את אשר הוביש יהודי את בני ים סוף מפניכם בצאתכם
 ממצרים ואשר עשיתם לשני בלבי האמרי אשר בעבר הירדן
 לסוּחן ולעוג אשר החרמתם אתם ונשמעו יפס לבבנו ולא יק
 קמה עוד רוח באיש מפניכם כי יהודי אלויכם הוא אלדיכם בשמים
 במעל ועל הארץ מתחת ועתה השכעו נא לי ביהודי כי עשיתני
 עמכם חסד ועשיתם גם אתם עם בית אבי חסד ונתתם לי את אמת
 והחיתם את אבי ואת אמי ואת אחי ואת אחותי ואת כל אשר ל
 להם וחזלתם את נפשתינו ממות ויאמרו לה האנשים נפשנו
 תחתכם למות אם לא תגידו את דברנו זה וזהה בתת יהודי למי
 את הארץ ועשינו עמך חסד ואמת ותורדם בחבל בעד החלוץ
 כי ביתך בקיר החומה ובחומה היא יושבת ותאמר להם הרהר
 לכו פן יפגעו בכם הרדפים ונחבתם שמה שלשת ימים עד שב
 הרדפים ואחר תלכו לדרבכם ויאמרו אליה האנשים נקים א
 אנחנו משבעתך הוזה אשר השבעתנו יהנה אנחנו באים בארץ את
 תקות חוש השני הזה תקשרי בחלוץ אשר הורדתנו בו ואת אביך
 ואת אמך ואת אחיך ואת כל בית אביך תאספי אליך הביתה ו
 והיה כל אשר יצא מדלתי כיתי החוצה דמו בראשו ואנחנו נ
 נקים וכל אשר יהיה אתך בבית דמו בראשו אם יד תהיה בו ו
 ואם תגדי את דברינו זה והיינו נקים משבעתך אשר השבעתנו ו
 ותאמר כדבריהם כן יהיא ותשרהם וילכו ותקשר את תקות חוש
 השני בחלוץ וילכו ויבאו הרהר וישבו שם שלשת ימים עד שבו
 הרדפים ויבקשו הרדפים בכל הירדן ולא מצאו וישבו שני הא
 האנשים וירדו מהרה ויעברו ויבאו אל יהושע בן נון ויספרו לו
 את כל המצאות אותם ויאמרו אל יהושע כי נתן יהודי בדינו
 את כל הארץ גם נמגו כל ימי השבי הארץ מפנינו

ואמר

יהודי במלכות
 וכי אנשי
 יסורת וזה
 ברוך וקמה
 הם שחכם ואני
 ענינו יהו
 לקחתי את
 ענינו השני
 לקחתי שני
 חסד היה בדי
 יואמר ש
 חסד וקמה
 אתם לפני
 אונותיכם בא
 ותהיה
 היכם בדי
 יסורת ש
 גם ויקמה
 את דבתיכם
 ויקחתי
 אתם מדי
 ענינו יהו
 ארדיכם בדי
 וזה

וַיֹּאמֶר

הַפְּטֵרָה קִרַח בְּשֵׁמוֹאֵל

שְׂמוֹאֵל אֵל הָעַם וְכָל־כֹּהֵן וְכָל־כֹּהֵן הַגִּלְגָל
וַנְּחַדֵּשׁ שֵׁם הַמְלוּכָה וְיִזְכְּרוּ כָל־הָעַם
הַגִּלְגָל וַיִּמְלִיכוּ שֵׁם אֹתֵי שְׂמוֹאֵל לִפְנֵי

יְהוָה בְּגִלְגָל וַיִּזְבְּחוּ שֵׁם וּזְכוּיִם לִפְנֵי יְהוָה וַיִּשְׂמַח שֵׁם שְׂמוֹאֵל
וְכָל־אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל עִדְמָאָד וַיֹּאמֶר שְׂמוֹאֵל אֵל־כָּל־

יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְקוֹלְכֶם לְכָל־אֲשֶׁר־אָמַרְתֶּם לִי וְאִמְרִיד עֲלֵיכֶם
מִלֶּךְ וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם וְאֲנִי וְקַחְתִּי וְשָׂבַחְתִּי וּבְנֵי

הָעַם אֲתֹכֶם וְאֲנִי חֲתֹהֵל כְּתִי לִפְנֵיכֶם מִנְעָרִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וְהַבְנִי
עִנְיִי בְּיַד יְהוָה וּבְגַד יְהוָה אֶת־שׁוֹר מִלְּקַחְתִּי וְחִמּוֹר מִי־

לְקַחְתִּי וְאֵת מִי עֲשַׁקְתִּי אֵת מִי רִצְוֹתִי וְגִמְדִי מִי לְקַחְתִּי בְּפִרְוֵי הָעֵדִים
עִנְיִי בּוֹ וְהָשִׁיב לָכֵן וְיֹאמְרוּ לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רִצְוֵנוּ וְלֹא־

לְקַחְתָּ מִי־אִישׁ מֵאֹמֶת וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עַד יְהוָה בְּכֶם וְעַד מִשְׁחֹל
הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מֵעַתָּה בְיַד־יְהוָה מֵאֹמֶת וַיֹּאמֶר עַד וְ

וַיֹּאמֶר שְׂמוֹאֵל אֵל הָעַם יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֵת מֹשֶׁה וְאֵת אַהֲרֹן
וְאֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ וְאֲשַׁפְטָה

אֲתֶכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת מִלְּצַדִּיקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתֶכֶם וְאֵת אֲבֹתֵיכֶם
בְּאֲשֶׁר־בָּא יַעֲקֹב מִצְרַיִם וַיִּזְעַקוּ אֲבֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה

אֶת־מֹשֶׁה וְאֵת אַהֲרֹן וַיִּזְעַקוּ אֲבֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַיִּשְׁבֹּם בְּמִקְוֹם הַיָּם וַיִּשְׂכַּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְנַח אֶת־בְּיַד
יְסִיסָא שֶׁר־צָבָא חֲצוֹר וּבְיַד פִּלְשֵׁתִים וּבְיַד מִלְּךְ מִלֹּאֵב וַיִּלְחֲמוּ

בָּם וַיִּזְעַקוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר חֲטָאנוּ כִּי עֲבַגְנוּ אֶת־יְהוָה וְנִעֲבַד
אֶת־הַבְּעֻלִים וְאֵת הָעִשְׁתּוֹת וְעַתָּה הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֲיִבֵינוּ וְנַעֲבֹדְךָ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֵת יְרֵבֶעֶל וְאֵת בְּרוֹן וְאֵת יִזְבָּח וְאֵת שְׂמוֹאֵל וַיִּצַּל אֶת־כָּל־

אֲתֶכֶם מִיַּד אֲיִבֵיכֶם מִסָּבִיב וַתִּשְׁבוּ בְּטָח וְתִרְאוּ כִּי־נִחַשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־
עַמּוֹן בָּא עֲלֵיכֶם וְתֹאמְרוּ לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֵךְ עֲלֵינוּ וְיְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִלִּפְנֵיכֶם וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם אֲשֶׁר שָׂאֵלְתֶם

וְהִגֵּה בְּתוֹךְ יְהוָה עֲלֵיכֶם כֹּל וְאֵם תִּירָאוּ אֵת

182

יהוד ועבדתם אתו ושמעתם בקלו ולא תמרו את פי יהוד
והיתם גם אתם וגם הגדול אשר מלך עליכם אחר יהוד אלדיכם
ואם לא תשמעו בקול יהוד ומריתם את פי יהוד והיתהיד יהוד
בכם וקבאתיכם וגם עתה התיצבו וראו את הדבר הגדול הזה א
אשר יהוד עשה לעיניכם והוא קציר חטים היום אקרא אל י
יהוד ויתן קלות ומטר ודעו וראו כי דעתכם רבה אשר עשיתם
בעיני יהוד לשאל לכם מלך ויקרא שמואל אל יהוד ויתן יהוד
קלת ומטר ביום ההוא ויירא כל העם מאד את יהוד ואת שמואל
ויאמרו כל העם אל שמואל התפלל בעד עבדיך אל יהוד א
אלדיך ואל נמות בייספנו על כל חטאינו רעה לשאל לנו מ
מלך ויאמר שמואל אל העם אל תיראו אתם
עשיתם את כל הרעה הזאת אך אל תסורו מאחרי יהוד ועבדתם
את יהוד בכל לבבכם והוא תסורו בני אחיו יהוד אשר לא י
יועיל ולא יציל בני תחו המה כי לא יטש יהוד את עמו ב
בעבור שמו הגדול כי הואיל יהוד לעשות אתכם לו לעם

הפטרת חקת בשפטים

ויפתח

הגלעדי היה גבור חיל והוא בן אשה
זונה וילד גלעד את יפתח והלד
אשת גלעד לו בנים ויגדלו בני ה
האשה ויגרשו את יפתח ויאמרו לו לא תנהל בבית אבינו כי בן
אשה אחרת אתה ויברח יפתח מפני אחיו וישב בארץ טוב
ויתלקטו אל יפתח אנשים רוקים ויצאו עמו
מימים וילחמו בני עמון עם ישראל ויהי כאשר נלחמו בני עמון
עם ישראל וילכו זקני גלעד לקחת את יפתח מארץ טובו ויאמרו
ליפתח לכה והיתה לנו לקצין וכלחמה בבני עמון ויאמר יפתח
לזקני גלעד הלא אתם שנאתם אותי ותגרשוני מבית אבי ומדע
באתם אלי עתה כאשר צר לכם ויאמרו זקני גלעד אל יפתח

האמרי מפני עמו ישראל ואתה תירשנו והלא את אשר יורשך כ
כמוש אלדיך אתו תירש ואת כל אשר הוריש יהוד אלדונו מ
מפניו אתו תירש :

הפטרת בלק בתרי עשר

met. 4

והיה

שארת יעקב בקרב עמים רבים בטל מאת
יהוד כרביבים על-עשב אשר לא יקוה לו
לאיש ולא יחול לבני אדם :

והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים כאריות בבכמות

יער ככפור בעדרי צאן אשר אם עבר ורמס וטרף ואין מציל :

תמס ידך על צריך וכל איבד יכרתו והיה ביום

ההוא נאם יהוד והכרתי סוסך מקרבך והאכדתי מרכבתך ו

הכרתי ערי ארצך והרסתי כל מבצריך והכרתי כשפים מידך

ומעוננים לא יהיו לך והכרתי פסילך ומצבותיך מקרבך ולא

תשתחוה עוד למעשה ידך ונתשתו אשריך מקרבך והשמדתי

עריך ועשיתי באף ובחמה נקם את הגוים אשר לא שמעו :

שמעו נא את אשר יהוד אמר קום ריב את ההרים

ותשמענה הגבעות קולך ושמעו הרים את ריב יהוד והאתנים מ

מוסדי ארץ כי ריב ליהודים עמו ועם ישראל יתוכח ועמי מה

עשיתי לך ומה הלאיתך ענה ביוכי העליתך מארץ מצרים ומבית

עברים פדיתך ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים עמי וזכר נא

מה יעץ בלק מלך מואב ומה ענה אתו בלעם בן בעור מן השטנים

עד הגלגל למען ידעת צדקות יהוד ובמה אקדם יהוד אכף לאדני

מורם האקדמנו בעולות בעגלים בני שנה הורצה יהוד באלפי

אילים ברבבות נחלו שמן האתן בכורי פשעי פרי בטני חטאת נ

נפשך הגיד לך אדם מה טוב ומה יהוד דורש במקד בי אם עשית

משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלדיך :

הפטרת פנחס בירמיה

דברי

ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר
 בענתות בארץ בנימן אשר היה ד
 דבר יהוד אליו בימי יאשיהו בן א
 אמון מלך יהודה בשלש עשרה שנה למלכו ויהי בימי יהויקים
 בן יאשיהו מלך יהודה עד תמ' עשתי עשרה שנה לצדקיהו בן
 יאשיהו מלך יהודה עד גלות ירושלם בחדש החמישי
 ויהי דבר יהוד אלי לאמר וכטרם אצורך בכסוד עתיד
 וכטרם תצא מרחם הקדשתיך נביא לגוים נחתיך ויאמר אתה
 אדני יהוד הנה לא ידעתי דבר כי נער אנכי ויאמר יהוד אלי
 אל תאמר נער אנכי כי על כל אשר אשלחך תרד ואת כל אשר
 אצוה תדבר ואל תירא מפניהם כי אתך אני להצילך נאם יהוד
 ושלח יהוד את ידו ויגע על פי ויאמר יהוד אלי הנה נתתי ד
 דברי כפיך וראה הפך תיך היום הזה על הגוים ועל הממלכות
 לנתוש ולנחוצך ולחאביר ולהרוס לבנות ולנטע
 ויהי דבר יהוד אלי לאמר מה אתה ראה ירמיהו ואמר
 ממל שקד אני ראה ויאמר יהוד אלי היטבת לראות כי שקד א
 אני על דברי לעשותו ויהי דבר יהוד אלי שנית
 לאמר מה אתה ראה ואמר סיר נפוח אני ראה ופניו מפני צפונה
 ויאמר יהוד אלי מיפון תפתח הרעה על כל ישכי הארץ כי
 הנני קרא לכל משפחות ממלכות צפונה נאם יהוד ונבאו ונתנו
 איש בסאו פתח שערי ירושלם ועל כל הכתיה כביב ועל כל ערי
 יהודה ודברתי משפט איהם על כל רעתם אשר עזבוני וקטרתי
 לאלדים אחרים וישתחוו למעשי ידוים ואתה תאור בתוך
 וקמת ודברת אליהם את כל אשר אנכי אצוה אל תחת כפניהם
 פן אחתך לפניהם ואני הנה נתתיך היום לעיר כבצר ולעבוד
 ברזל ולחכות נחשת על כל הארץ למלכי יהודה ולשריה לכהניה

לעם הארץ ונלחמו אליך ולא יוכלו לך כי אתך אני נאם יהוה
להצילך : והיה דבר יהוה אלי לאמרו הלא זכרתי לך חסד נעוריי אהבת
פרה' הניח לכתך אחרי כמדבר בארץ לא זרעוהו קדש ישראל
ליהוה ראשית תבואתו כל אכליו ואשמו רעה תבא אליהם נאם
יהוה :

הפטרת משות בירמיה

שמעו

דבר יהוה בית יעקב וכל משפחות בית
ישראל : כה אמר יהוה מזה מצאו א
אבותיכם בלעול כי רחקו מעלי וילכו א
אחרי החבל ויהבלו : ולא אמרו אייה יהוה המעלה אתנו מארץ
מצרים המוליד אתנו במדבר בארץ ערבה ושוחה בארץ ציה ו
וצלמות בארץ לא עבר פה איש ולא ישב אדם שסוואביא אתכם
אל ארץ הפרמל לאכל פריה ושוכה ותבאו ותטמאו את ארצו ו
ונחלתי שמתם לתועבה ו הפהנים לא אמרו אייה יהוה ותפשי ה
התורה לא ידעוני והרעים פשעו כי והנביאים נבאו כבעל ו
ואחרי לא יועלו הלטו : לכן עד אריב אתכם נאם יהוה ואת
בני בניכם אריב כי עברו איי כתיים וראו וקדר שלחו והתבוננו
מאד וראו הן היתה כזאתו הוימיר גוי ארדים והמה לא ארדים
ועמי המיר בכבוד בלוא יועיל : שמו שמים על זאת ושערו ח
חרבו מאד נאם יהוה : בני שתים רעות עשה עמי אתי עובר מקור
מים חיים לחצב להם בארת בארת' בשברים אשר לא ימלו
המים : והעבד ישראל אם יליד בית הוא מדוע היה לבו : עליו
ישאנו כפירים נתנו קולם וישיתו ארצו לשמה עריו נצתה מ
מבלי וושב : גם כני נף ותחפחם ירעור קדקו : הלוואזאת ת
תעשה לך עובר את יהוה אלדיך בעת מולכך בדרך : ועתה מה
לך לדרך מצרים לשתות מי שחר וכמה לך לדרך אשר

לשתות מי
דע בני
צבאות
אנכי כפי
ואנכי נש
בנייהו
נאם אלה
המקור
פחד לכו
בבשר
בבשר
נב בני
ומדעם
פני אלה
אדק
עני הה
חור
שמעו
פסוק
עמי לא
בשר
ימה ת
תל

לשמות מי נודד : תסורך רעתך ומשכלותיך תזכרך דיעי ראימי
 דע וכר עזבך את יהוד אלדך ולא פחדתי אליך נאם ארני יהוד
 צבאות : כי מעולם שברתי ערך נתקמתי מוסדותיך ותאמרו לא
 אעבוד כי על כל גבעה נבזה ותחת כל עץ רענן את צעה זנה
 ואנכי נטעתוך שורק בלה ורע אמת ואיך נהפכת לי סודי דהפן
 נכריה : כי אם תבכסי בגתך ותרבי לך ברית נכתם עונך לפני
 נאם ארני יהוד : איך תאמרו לא נשמאתי אחרי הכעלים לא ה
 הלכתי ראי דרכך בגיא דעני מה עשית בכרה קלה משרכת דרכיהו
 פרוי למד מדרב צבאות נפשו שאפה רוח תאנתה מי שוכנה כל
 מבקשה לא ייעפו בחדשה ימצאנה : מנעי רגלך מיוחף וגורכך
 כיצמאה ותאמרו נואש לוא בי אובתי זרים ואחרים אך וכבשת
 נגב כי ימצא כן הובישו בית ישראל המה מלכהם שריותם ו
 ובהנחיהם ונביאיהם אמרים לעץ אבי אתה ולאבן את לידתני כי
 פנו אלי ערף ולא פנים ובעת רעתם יאמרו קומה הושיענו וואיה
 אלדך אשר עשית לך יקומו אם ושיעוד בעת רעתך כי מספר
 עריך היו אלדך יהודה

הפטר דברים בישעיה

חוק
 ישעיהו בן אמוץ אשר הזה על יהודה וירושלם
 בימי עזיהו ונתם אתו יחזקיהו מלכי יהודה :
 שמעו שמים והאזינו ארץ כי יהוד דבר בניס גדלתי ורממתי והם
 פשעו בי : ידע שור קנהו וחמור אבוכ פעלו ישראל לא ידע
 עמי לא התבונן : הויגוי הטא עם כבוד עין ידע מרעים בניס
 משחיתים עזבו את יהוד נאצו את קול ישראל נודד אחרו ועל
 מה תכו עוד תוסיפו סרה כל ראש לחלי וכל לבב דוי : מכף
 רגל ועד ראש אין כומתם פצע וחבורה ומכה טרייה לא זר ו

בישעיה

לא חבשו ולא רכבה בשמן : ארצכם שממה עדיכם שרפות
 אש אדמתכם לנגדכם זרים אכלים אתה ושכמה כמהפכת זרסו
 ונותרה בת ציון כסכה בכרם כמלוכה במקשה בעיר בצורה :
 לולי יהוד צבאות הוזהר לנו שריד כמעט כסדם היינו לעמרה
 דמינו : שמעו דבר יהוד קציני סדם האזינו תורת אלדינו
 עם עמרה : למה לי רב זכאיכם יאמר יהוד שכעתי עלות אילים
 וחלב מריאים ודם פרים וכבשים ועתודים לא חפצתי : כי תבאו
 לראות פני מי בקש זאת מידכם רמס חצרי : לא תוסיפו ה
 חבאי כנחת שוא קטרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא
 כקרא לא אוכל און ועצרה : חדשיוכם ומועדיכם שנאה נ
 נפשי היו עלי לטרח נלאיתי נשא : ובפרשכם כפיכם אעלים ע
 עיני מבס גם כי תרבו תפלה אינני שמע ידיכם דימים מלאו :
 רחצו ידכו הסירו רע מעל ירכם מנגד עיני חדרו הרע : למרו
 דחטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו יתום ריבו אלמנה :

לכו נא ונבכה יאמר יהוד אם יהיו חטאיכם בשנים
 בשלג ילבינו אם יאדימו בתולע בצמר יהיו : אם תאבו ושמעתם
 טוב הארץ תאכלו : ואם תמאנו ומריתם חרב תאכלו כי פי יהוד
 דבר : איכה היתה לזנה קריה נאמנה מלאתי משפט
 צדק ילן בה ועתה כרצחים : וכספן היה לסגים סכאך מזול ב
 במים : שרד סוררים וחברי נבבים כלו אוהב שחד ורדף שלמנים
 יתום לא שפטו וריב אלמנה לא יבוא אליהם :

לכן נאם האדון יהוד צבאות אביר ישראל הוי אנחס מצרי
 ואנקמה מאויבי וואשיבה ידו עליך ואצרף כבר סיגיד ואסירה כל
 בדיחך : ואשיבה שפטך כבר אשנה ויעציד כבתחלה אחריכן
 יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה : ציון במשפט תפדה ושבידו
 בצדקה :

הפטרת ואתחנן בישעיה

נחמ
 נפלים בכב
 בעתם כב
 ויהי עקב
 בטויהו
 מהאקרא
 עין כי יח
 דבר אלה
 כמדת צו
 אביר לעו
 ויהי מסו
 יתה מורע
 כסדרו נח
 בפלים כ
 ויהי ונש
 משפט ור
 ובחוסט
 ויהי און
 ויהו נח
 הפסד נח
 ובכח נח
 פבר ארמי
 הוה נח

נחמו

נחמו עמי יאמר אליכם ו דברו על-
 לב ירושלם וקראו אליה כי מלאה צ
 צבאה כי נרצה עונה בירלוקחה כי ייחוד
 כפלים בכל חטאתיה ו קול קורא במדבר פני דרך יהוד ישרי
 בערבה מסולה לארדינו ו כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישלחו י
 וזיה העקב למשור והרבסים לבקעה ונגלה כבוד יהוד וראו כל
 בשור יחדו כי פי יהוד דבר ו
 קול אכר קרא ואמר
 מה אקרא כל הבשר חציר וכל חסדו כציון השדה יבש חציר נכל
 ציון כי רוח יהוד נשבה בו אכן חציר העסיבש חציר נכל ציון
 על הר גבה על לך
 ודבר ארדינו יקום לעולם ו
 מבשרת ציון הרימי כח קולך מבשרת ירושלם הרימי אל תיראי
 אמרי לערי יהודה הגה אליכם ו הגה ארני יהוד בחזק יבוא ו
 וזרע משלה לו הגה שכרו אתו ופעלתו לפניו ו ברעה עדרו ו
 ירעה בזרעו יקבץ טלאים ובחיקו יטא עלות יבאל ו מי מדר
 בשערו בים ושמים בזרת תכן וכל בשלש עפר הארץ ושקל ב
 כפלים הרים וגבעות במאזנים ו
 מי תכן את רוח
 יהוד ואיש עצתו יודיענו ו את מי בנעץ ויבינהו וילמדוהו בארח
 משפט וילמדוהו דעת ודרך תכונות יודיענו הן גוים כמר מרלי
 ובשחק מאזנים נחשבו הן איים כדק יטול ו ולבנון אין די בער
 וזיתו אין די עורה ו
 כל הגוים כאין נגדו מאפס
 ותהו נחשבו לו ו אל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו ו ה
 הפסל נסד חרש וצרף באהב ירקענו ורתקות כסף צורף ו ה
 המסכן תרומו עץ לא ירקב ויחר חרש חכס יבקש לו להכין פ
 פסל לא ימוט והלוא תדעה הלוא תשמעו הלוא הגד מראש לכם
 הלוא תבינותם מוסדות הארץ ו הישב על חוג הארץ וישבוהו

201

כחובים הנוטה כדק' שמים וימתחם כאהל לשבת : הנותן רזונים
לאין שפטי ארץ בתהו עשה : אף בל נטעו אף בל זרעו אף בל-
שרש בארץ וזעם וגם נשף בהם ויבשו וסערה כקש תשאם : ואל-
כי תדמיני ואשוח יאמר קדוש : שאו מרום עיניכם וראו מי ברא
אלה המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא מרב אונים ואמין
כה איש לא נעדר :

49. 10 met.

הפטר עקב בישעיה

ותאמר

ציון עובני יהוד ואדני שכחניו חתשכח
אשה עולה מרחם בן בטנה גם אלה ת
תשכחנה ואנכי לא אשכחך : הן על-
כפים חקתיך חזמתך ננדי תמיד ומהור בניך מהרסיד ומחריבך
טמך יצאו : שאי סביב עיניך וראי פלם נקצו בארץ חי אני
נאם יהוד כי כלם כעדי תלכשי ותקשרים בכלה : כי חרבתך
ושטמתך וארץ הרסתך כי עתה תצרי ביושב ורחקו מכל עדי:
עוד ואמרו באוניך בני שכניך צר לי המקום גשה לי ואשכח
ואמרת' בלבבך מי יולד לי את אלה ואני שכולה וגלמדה גלה
וסורה ואלה מי גדל הן אני נשארתי לכדי אלה איפה הם :
כה אמר אדני יהוד הנה אשא אל גוים ירי ואל ע
עמים ארים נפי והביאו בניך בהצן ובכתיך על-פתך תנשאבו :
והיו מלכים אמניך ושרותיהם מיניקותיך אפים ארץ שתחזו לך
ועפר רגליך ולחכו וידעת כי אני יהוד אשר לא יבשו קרי :

היקח מגבור מלקוח ואם שבי צדיק ימלט וכי-
כח' אמר יהוד גם שבי גבור יקח ומלקוח ערין ימלט ואת ייריבך
אנכי אריב ואת בניך אנכי אושיע ויהאכלתי את מונך את בשרים
וכעס דמם ישכרן וידעו כל בשר כי אני יהוד מושיעך וגאלך
אכיר יעקב :

פירות
לו הן
באתי
אין בירבו
דעתם
כמתם
לענת את
אדני
נחתי
ואדני
ואני
בית
כיום
יהוד
אשכח
חובים
מדת
ציון
הפטר
אנ

פְּרִיטוֹת אַמְכֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיהָ אֶל מִי מִנּוֹשֵׁי אֲשֶׁר־מִכְרַתִּי אֹתְכֶם
 לִי הֵן בְּעֹנֹתֵיכֶם נִמְכַרְתֶּם וּבִפְשָׁעֵיכֶם שְׁלַחְתִּי אֹמְכֶם : מִדּוּעַ כֹּ
 בָאתִי וְאִין אִישׁ קְרָאתִי וְאִין עֹנָה הַקְצוֹר קִצְרָה יְדֵי מַפְלֹגַת וְאִם־
 אִין כִּי־יִחַח לְהַצִּיל הֵן בְּנִעְרַתִּי אַחֲרַיִב יָם אֲשִׁים נְהַרְוֹת מִי־בֵר הַכֹּאֵשׁ
 דָּגַתִּם מֵאִין מִים וְתַמַּת בְּצִמָּא : אֲלִבִּישׁ שְׂמִים קְדֻרוֹת וְשָׂק אֲשִׁים
 כְּסוּתִים : אֲדַנִּי יְהוּד נָתַן לִי לִשְׁנוֹן לַמְּגִידִים לְדַעַת
 לַעֲוֹת אֶת־יַעֲקֹב דָּבַר יַעֲרִיב־בְּקָר בְּקָר יַעֲרִי לִי אֲזִין לְשִׁמְעַת פְּלִמְרוּדִים
 : אֲדַנִּי יְהוּד פִּתַּח־לִי אֲזִין וְאִנְכִי לֹא מְרִיתִי אַחֲזֹר לֹא נִסְגַּתִּי : גְּנוֹי
 נִתְתִּי לַמְּכִים וְלִחְיִי לַמּוֹרְטִים פְּנִי לֹא הִסְתַּרְתִּי מִכְּלֹמֹת וְרַק :
 וְאֲדַנִּי יְהוּד יַעֲזֹר לִי עַל־כֵּן לֹא נִכְלַמְתִּי עַל־כֵּן שָׁמַתִּי פְּנִי כְּחֹלְמִישׁ
 וְאֲדַע כִּי־לֹא אִבְנֹשׁ : קְרַב מְצֻדִיקִי מִי־רִיב אֲתִי נִעְמַדָה יְהוּד כִּי־
 כָּעַל מִשְׁפָּטִי יִגֵּשׁ אֵלַי : הֵן אֲדַנִּי יְהוּד יַעֲזֹר לִי מִי־הוּא יִרְשִׁיעַנִי הֵן
 כָּל־סִבְבָּר יִבְלֹו עֵשׂ וְאִכְלִים : מִי כִכֶּם יֵאָדָּר
 יְהוּד שָׁמַע בְּקוֹל עֲבָדוֹ אֲשֶׁר יִהְיֶה חֲשִׁבִים וְאִין נִגְהַ לֹּו יִכְשֹׁחַ בְּשֵׁם
 יְהוּד וְיִשְׁעֵן בְּאֵלֵיָדָיו הֵן כָּל־כֶּם קָדְחִי אִשׁ מֵאֲזִרִי זִמְלוֹת לִכְוִי־בְּאוּר
 אֲשֶׁכֶם וּבְזִמְלוֹת לְעֵרְתֶם מִי־דֵי הֵיתָה זֹאת לָכֶם לְמַעַצְבָה תִּשְׁכַּבּוּן :
 שָׁמַעַנִי אֵלַי רַדְפִי צַדִּיק מִכְּשֵׁי יְהוּד הִבִּישׁוּ אֶל־עֵזֶר
 חֲצִבְתֶּם וְאֶל־מַקְבַּת בֹּרַךְ נִקְרַתֶם : הִבִּישׁוּ אֶל־אֲבֵרָהִם אֲכִיכֶם וְאֶל־
 שְׂרָה תַחֲזֹלְכֶם מִי־אֲחִי קְרָאתִיו וְאֲבֵרָכֶהוּ וְאֲרַבְּהוּ בִי נַחֵם יְהוּד
 צִיּוֹן נַחֵם כָּל חֲרַכְתִּיהָ וְיִשֶׁם מִדְּבָרָהּ כְּעֵזֶן וְעֵרְבַתָּה כֵּן יְהוּד שׁ
 שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצָא בָּהּ תוֹרָה וְקוֹל זְמֵרָה :
 הַפְּטָרָה רֵאָה עֲנִיהַ סוּעָרָה וְהִיא כְּתוּבָה כְּהַפְּטָרַת תּוֹלְדוֹת נַח
 עֹד וְצַדִּיקְתִּי לְהַגְלוֹת

מס. ס. 41

הַפְּטָרָה שׁוֹפְטִים בִּישְׁעִיהָ
 אִנְכִי הוּא מִנְחַמְכֶם מִי־אֵת וְתִרְאִי
 מֵאֲנִשׁ יִמּוֹת וּמִכֵּן אֲדָם ז'

אִנְכִי

הציר יתקן ויהשפח יהוד עשך כוטה שמים ויסד ארץ ותפחד ת
תמיד כל היום מפני חמת המצוק כאשר כונן להשחית ואיה חמת
המצוק : מהר צעה להפחת ולא ימות לשחת ולא יחסר להבול :
ואנכי יהוד אלדיך רגע הים ויהמו גליו יהוד צבאות שמו : וא
לאשים דברי כפך וכצל דוי כסיתך לנטע שמים ויסד ארץ ול
דאמר לציון עמי אמה : התעוררי התעוררי קומי

ירושלם אשר שתית מיר יהוד אתי כוס חמתו אתי קבעת כלם הת
התרעלה שתית מצית ואין מנהל להמכל בניס ירדה ואין מחזיק
בירא מכל בניס וירדה : שתים הנה קראתך מי יגיד לך השוד וה
השבר והרעב והחרב מי אנחכך : בניך עלפו שכבר בראש כל
הפוצות כתוא מכמר דמלאים חמת יהוד גזרת אלדיך

לכן שמעו נא זאת עניה ושכרת ולא מין : כה אמר
אלניך יהוד ואלדיך יריב עמו הנה לקחתי מידך את כלם החרעלה
את קבעת כלם חמתי לא תוספי לשחותה עוד : ושמתיה ביד מ
מוגיד אשר אמרו לנפשך שחי ובעברה ותשימי בארץ גוד ובחוצ
לעברים : עוד יעוררי לכשי עוד ציון לבשיבנתי

הפארהך וירושלם עוד הקרש בי לא יוסף יבא בך עוד ערל
ושכא התבערי מעפב קומי שבי ירושלם התפתחו מוסרי צוארך
שביה בת ציון : כי כה אמר יהוד חנם נמכרתם ולא
בכסף תגאלו : כי כה אמר אדני יהוד ביערים יד עמי

בראשנה לגורטם ואשור באפס עשקו : וענה מה לייח נאם
יהוד כי לקח עמי חנם משלוי יהלילו נאם יהוד ותמיד כל היום
שמי מנאץ : לכן דע עמי שמי לכן ביום ההוא ביי אני הוא המ
המדבר הבני : מה נאוו על ההרים לגלי מבשר
בשמיע שלום מבשר טוב בשמיע ישועה אמר לציון כרן אלדיך
קול צפוך נשא קול יהוד ורכנו ביי עין בעין יראו בשגב יהוד

עין ופגוע
ירושלם
אפס ארץ

קומי

וכבודו עין
שמי ככר
וכבודו
הפך עין
בכר כר
יהוד כר
עוד עין
וכונס א
הבאי ב
יהוד כר
בקנפי ה
והיה לא
הבכר
הבני
קמס ומ
על פאת
יהוד
עולם כש
יהוד

ציון ו פצחו רבנן יהודו חרבות ירושלם כי נחם יהודי עמו גאל
ירושלם ו השף יהוד את רוע קדשו לעיני כל הגוים וראו כל א
אפסי ארץ את ישועת ארצנו ו
הפטרת כי תצא רבי עקרו

סו. / Isais

כתובה בהפטרת תולדות נח

קומי

אורי כי בא אורך וכבוד יהוד עליך
זרח ו ביהנה תחשך יבסה ארץ וע
וערפל לאמים ועליך זרח יהוד
וכבוד עליך יראהו וחלבו גוים לאורך ומלטים לנגח זרחך ו
שאי סביב עיניך וראי כלם נקבעו באו לך בניך מרחוק יבאו
וכנותיך על צד תאמנה ו אז תראי ונהרת ופחד ורחב לבבך כי
יהפך עליך חמון חיל גוים יבאו לך ו שפעת גמלים חסכך ב
בברי מדון ועיפה כלם משבא יבאו זרב ולבונה ישאו ותהלת
יהוד יבשרו כל צאן קדרי יקבעו לך אולי נבולת ישראלונך
יעלו על רצון מוכחי ובית תפארת אפארומי אלה מעב תעופינה
וכינוים אל ארפתיהם וכי לראים יקונו נאניות תרשיש בראשנה
להביא בניך מרחוק כספם וזהבם אתם לשם יהוד ארדך ולקדוש
ישראל כי פארך וכנו בני נכר חמתך ומלכיהם ישראלונך כי
בקצפי הביתך וברצוני רחמתיך ו פתחו שעריך תמיד יומם
ולילה לא יסגרו להביא ארדך חיל גוים ומלכיהם נהוגים ו כי הגוי
והממלכה אשר לא יעבדוך יאבדו והגוים חרב יחרבו וכבוד ה
הרבנון אליך יבא ברזש תדהו ותאשור יחדו לפאר מקום מק
מקדשי ומקום רגלי אכבד וחרבו אליך שחח בני מעניך והשתחו
על כפות רגליך כל מנאציד וקראו לך עיר יהוד ציון קדוש
ישראל ו תחת היותך עזובה ושנאה ואין עובר ושמתך לגאון
עולם משוש דור ודור ויבנת' חלב גוים ושד מלכים תינקי לירעה
כי אני יהוד מושיעך וגאלך אביר יעקב ו תחת הנחשת אביא זרב

ותחת הכסף אביא כסף ותחת העצים נחשת ותחת האבנים ב
 ברזל ושמתו פקדתך שלום ונגשדך צדקה: לא ישמע עוד המס
 בארצך שו ושכר בגבולך וקראת ישועה חומתך ושעריך ת
 תהרה: לא יהיה לך עוד השמש לאור ולבם ולנה הירח לא יאיר
 לך והיה לך יהוד לאור עולם ואלדוד לתפארתך: לא יבוא עוד
 שמשך וירדך לא יאסף כי יהוד יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי
 אבדך: ועמך כלם צדוקים לעולם ירשו ארץ נצר כטעו מעשה
 ידי להתפאר: הקטן יהיה לארץ והצעיר לגוי עצום אני יהוד ב
 בעתה אחלשנה:

61. fine

הפטרת נצבים בשעיה

שוש

אישו ביהוד תגל נפשי באלהי כי הלבשוני
 בגדי ישע מעיל צדקה יעטני כחתן ויכה פ
 פאר וכבלה תעדה כליה: כי כארץ תוציא
 צמחה וכגנה זרועיה תצמיח בן אדני יהוד יצמיח צדקה ותהלה
 נגד כל הגוים: למען ציון לא אחשה ולמען ירושלים לא אשקוט
 עד יצא כפנה צדקה וישועתה כל פירי יבער: וראו גוים צדקך וכל
 מלכים כבודך וקרא לך שם חדש אשר פי יהוד יקבנו: והיית ע
 עטרת תפארת ביד יהוד וצנוף מלוכה בכף אלדוד: לא יאמר
 לך עוד עזובה וראצך לא יאמר עוד שממה כי לך יקרא חפצי
 בה ולא רצך בעולה כי חפץ יהוד לך וארצך תכעל: כי יבעל ב
 בחור בתולה יבעלך בניך ומשוש חתן על כלה ישיש עליך א
 אלדוד ועל חומתך ירושלים הנקדתי שמרים כל היום וכל ה
 הלילה תמיד לא יחשו המזכרים את יהוד אל דמי לבם: ואנ
 תתנו דמי לו עד יכונו ועד ישים את ירושלים תהיה בארץ:
 נשבע יהוד בימינו ובורע עוז אם אתן את דגבך
 עוד מאכל לא יביד ואם ישתו בני נכר תירושך אשר ינעת בל

כי מאספי ולאכלהו והללו את יהוד ומקציו ושתהו כחצרות ק
 קדשיו ;
 עברו עברו בשערים פנו דרך העם סליו
 כלו המסלה סליו מאכן הרימו נס על העמים ; הנה יהוד מ
 השמיע אל קצה הארץ אמרו לכת ציון הנה ישעך בא הנה שכלו
 אתו ופעלת לד לפניו ; וקראו להם עם הקדש גאולי יהוד ולך יקרא
 דרושה עיר לא נעזבה מי זה פא מאדום
 חמוץ בגדים מפצה זה חרור בלבושו צעה ברוב לחו אני מדבר
 בעדקה רב להושיע ; מדוע אדם ללבושך ובגדיך בדרך בנת
 ; פרה וירכתי לבדי ומעמים איך איש אתי ואדרכם באפי וא
 וארמסם בחמתי ויו נצחם על בגדי וכל מלבושי אנאמתי ; כי יום
 נקם בלבי שנת גאלי באה ; ואביט ואין עוד ואשתמש ואין סמך
 ותושע לירועי וחמתי היא סמכתי ונאכוס עמים באפי ואשכרם
 בחמתי ואוריד לארץ נצחם ;
 חסדי יהוד אזכיר
 תהלת יהוד פעל כל אשר גמלנו יהוד ורב טוב לבית ישראל
 אשר גמלם ברחמי ומכרם חסדיו ; ואמר אך עמי המה בניס לא
 ישקר ויהי להם מושיע וכל צרתם לא צר ומלאך פניו הושיעם
 באזבתו ובחמלתו הוא נאלם וינטלם רכשאם כל ימי עולם ;

osec vltio

הפטרות וילך בתרי עשר

שובה

ישראל עד יהוד אלדיך כי כשלת בעונך ;
 קחו עמכם דברים ושובו אל יהוד אמרו
 אליו בל תשא עון וקח טוב וגשלמה פרים
 שפתינו ; אשר לא יושיענו על סוס לא נרכב ולא נאמר עוד
 אלונינו למעשה ידנו אשר בך ירחם יתום ; ארפא משוכתם אזכרם
 נדבה כי טוב אפי ממנו ; אחיה כהל ישראל יפרח בשושנה ויך
 שרשיו כל בנותן ; ילכו וינקתיו ויומי כות יהודי וריח לו פר כנן ;
 ישכר ישבי בעליו יחיו דגן ויפרחו כגפן זכר כיון רבנון ; אפרים

מה לי עוד לעצבים אני ענית ואשרנו אני כברוש רענן ממצי
 פריך נמצא וימי חכם ויבן אלה נכון וידעם כי ישרים דרכי יהוד
 וצדקים ירכו בם ופושעים יבשלו בם : תקעו שופר
 בציון קדשו צלם קראו עצרה ו אספו עם קדשו קהל קבצו קנים
 אספו עולי לים ויונקי שדים יצא חתן מהדרו וכלה מחפתה : בין
 האלים ולמזבח יבכו הבהנים משרתי יהוד ויאמרו חוסה יהוד על
 עמך ואי תתן נחלתך לחרפה למשליבם גוים למה יאמרו בע
 בעמים איה ארדיהם : ויקנא יהוד לארצו ויחמר על עמו : ויען
 יהוד ויאמר לעמו הנני שלח לכם את הדין והתירוש והיצהר וש
 ושבעתם אתו ולא אתן אתכם עוד חרפה בגוים : ואת הצפוני
 ארחק מעליכם והרחתיו אל ארץ ציה ושממה את פניו אל היס
 הקדמי וספו אל היס האחרון ועלה באשו ותעל צחנתו בי הג
 הגדיל לעשות : אל תראי אדמה גדילי ושמוחי בי הגדיל יהוד לע
 לעשות : אל תיראו בהמות שדי כי דשא נאות מדבר פי עץ
 נשא פרוו תאנה וגפן נתנו חילם : ובני ציון גילו ושמחו ביהוד
 ארדיכם בינתן לכם את המורה לעדקה ויורד לכם גשם מורה
 ומלקוש בראשון : ומלאו הגרנות בר והשיקו היקבים תירוש
 ויצחרו ושרמתי לכם את השנים אשר אכל הארבה הילק והחסיל
 והגוס חילי הגדול אשר שלחתי בכם : ואכלתם אכל ושבעו וה
 והגלתם את שם יהוד ארדיכם אשר עשה עמכם להפליא ולא
 יבשו עמי לעולם : וידעתם כי בקרב ישראל אני ואני יהוד
 ארדיכם ואין עוד ולא יבשו עמי לעולם :

4. B. 12

הפטרה לפרשת שקלים במלכים

שבע שנים יהואש במלכו בשנת שבע
 ליהוא מלך יהואש

כי

כמלכים

וארבעים שנה מלך בירושלם ושם אמו צביה מבאר שבעו ויעש
 יהואש והשיר בעיני יהוד כל ימיו אשר הורגו יהודיע הבית : ורק
 וזכמות לא סרו עוד העם מזבחים ומקטרים בבמות : ויאמר י
 יהואש אל הכהנים כל כסף הקדשים אשר יובא בית יהוד כסף
 עובר איש כסף נפשות ערכו כל כסף אשר יעלה על לב איש
 להביא בית יהוד : ויקחו להם הכהנים איש מאת בכרו והם יחזקו
 את ברוק הבית לכל אשר ימצא שם ברוק : והיה
 בשנת עשרים ושלש שנה למלך יהואש לא יחזקו הכהנים את
 ברוק הבית : ויקרא המלך יהואש ליהודיע הכהן ולכהנים ויאמר
 אלהם מדוע אינכם מחזקים את ברוק הבית ועתה אל תקחו כסף
 מאת מכריכם פי לברוק הבית תתנוהו : ויאתו הכהנים לבלתי ק
 קחת כסף מאת העם ולבלתי חזק את ברוק הבית : ויקח יהודיע
 וזכה ארון אחד ויקב הר בדלתו ויתן אתו אצל המזבח כימת ב
 כבוא איש בית יהוד ונתנו שמה הכהנים שמרי הסף את כל
 הכסף המובא בית יהוד : והיה כראותם כירב הכסף בארון ויעל
 ספר המלך ויחכה הגדול ויצרו וימנו את הכסף הנמצא בית
 יהוד : ונתנו את הכסף המתכן על ידי עשי המלאכה המפקדים
 בית יהוד ויצאוהו לחרשי העץ ולכבים העשים בית יהוד : ו
 ולגדרים ולחצבי האבן ולקנות עצים ואבני מחצב לחזק את ב
 ברוק בית יהוד ולכל אשר יצא על הבית לחזקה : אך לא יעשה
 בית יהוד ספות כסף מזמרות מזרקות חיצרות כל כלי זהב
 וכלי כסף מן הכסף המובא בית יהוד : כי לעשי המלאכה יתנהו
 וחזקו בו את בית יהוד : ולא יחשכו את האנשים אשר יתנו את
 הכסף על ידם לתת לעשי המלאכה פי באמונה הם עשים : כ
 כסף אשם וכסף חטאות לא יובא בית יהוד לכהנים יהוד :

כה

אמר יהוד צבאות פקדתי את אשר עשה עמלק
 לישראל אשר שם לו בדרך בעלתו ממצרים
 עתה לך והכיתה את עמלק והחרמתם את כל א
 אשר לו ולא תחבל עליו והמתה מאש עד אשה מעלל ועד
 יונק משור ועד טה מגמול ועד חמור וישמע שאול

את העם ויפקדם כטלאים מאתים אלף רגלי ועשרת אלפים את
 איש דורה ויבא שאול עד עיר עמלק וירב בנחל ויאמר שאול
 אל הקניי לכו סרו רדו מתוך עמלקי פן אסיפך עמו ואתה ע
 עשיתה חסר עם כל בני ישראל בעלתם ממצרים ויסר קניי מתוך
 עמלק ויך שאול את עמלק מחוילה בואך שה אשר על פני מ
 מצרים ויתפש את אגן מלך עמלק חי ואת כל העם החריס לפי
 חרב ויחמל שאול והעם על אגן ועל מיטב הצאן והבקר ו
 והמשגשים ועל הכרים ועל כל הטוב ולא אבו החריכם וכל ה
 המלאכה נמכה ונמס אתה החרימו וידבר

יהוד אל שמואל לאמר נחמתי כי המלכתי את שאול למלך
 כי שב מאחרי ואת דברי לא הקים ויחר לשמואל ויועס אל יהוד
 כל הלילה וישכם שמואל לקראת שאול בבקר ויגד לשמואל
 לאמר בא שאול הכרמלה והנה מציב לו יד ויסכי ויעבר וירד
 הגלגל ויבא שמואל אל שאול ויאמר לו שאול ברוך אתה ליהוד
 הקימתי את דבר יהוד ויאמר שמואל ומה קול הצאן הזה באזני
 וקול הבקר אשר אנכי שמע ויאמר שאול מעמלקי הביאים א
 אשר חמל העם על מיטב הצאן והבקר למען זכר ליהוד אלו יך
 ואת היותר החרמנו ויאמר שמואל אל שאול הרף

ואגידה לך את אשר דבר יהוד אלי הלילה ויאמר לו דבר ו
 ויאמר שמואל הלווא אס קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה
 וימשחך יהוד למך על ישראל וישלחך יהוד בדרך ויאמר לך

ויחזקתה את החטאים את עמלק ונלחמת לו עד כלותם אתם ;
 ולמה לא שמעת בקול יהוד ותעט אל השלל ותעט הרע בעיני
 יהוד ; ויאמר שאול אל שמואל אשר שמעתי בקול
 יהוד ואלך בדרך אשר שלחני יהוד ואביא את אנג מלך עמלק ואת
 עמלק חזרמתי ויוקח העם מהשלל צאן ובקר ראשית החרס לזבח
 ליהוד אלדיך בגלגל ; ויאמר שמואל חוץ ליהוד בעלות הבהים
 בשמע בקול יהוד הנה שמע לזבח טוב להקטיב מחלב אילים ;
 כי חטאת קסם כרי ואון ותרפים הפצד וען מאסת את דבר יהוד
 וימאסך ממלך ; ויאמר שאול אל שמואל חטאתי כי עברתי את
 פי יהוד ואת דבריך כי ראתי את העם ואשמע בקולם ; ועתה
 שא נא את חטאתי ושוב עמי ואשתחה ליהוד ; ויאמר שמואל
 אל שאול לא אשוב עמך כי מאסת את דבר יהוד וימאסך יהוד
 מיהוד מלך על ישראל ; ויסב שמואל ללכת ויחוק בכנף מעילו
 ויסקע ; ויאמר אליו שמואל קרע יהוד את ממדנות ישראל מ
 בעליך היום ונתנה לרעה הטוב ממך וגם נצח ישראל לא ישקר
 ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם ; ויאמר חטאתי עתה כבודי נא
 בגד וקני עמי וכנני ישראל ושוב עמי והשתחויתי ליהוד אלדיך ;
 וישב שמואל אחרי שאול וישתחוו שאול ליהוד ;
 ויאמר שמואל הגישו אלי את אנג מלך עמלק וילך אליו
 אנג מעדנת ויאמר אנג אכן סר מר דמותי ; ויאמר שמואל כאשר
 שבלה נשים חרבך בן תשבל מנשים אמך וישפך שמואל את א
 אנג לפני יהוד בגלגל ; וילך שמואל חזקתה ושאול עלה אל ב
 ביתו גבעת שאול ;

הפטרה לפרשת פרה כחזקאל

ויהי

דבר יהוד אלי לאמר ! בן אדם הית ישראל
 ושבים על אדמתם וטמאו אותם בדרכם ו
 וכעלילותם כטמאת המדה היתה דרכם ל
 לפני ! ואשפך חמתי עליהם על הדם אשר שפכו על הארץ ו
 ובגלוייהם טמאוה ! ואפיץ אתם בגוים ויהו בארצות בדרכם ו
 וכעלילותם שפשתים ויבוא אל הגוים אשר באו שם ויהי לה את
 שם קדשי באמר להם עם יהוד אלה ונאמרצו יצאו ! ואחמל על
 שם קדשי אשר חללתו בית ישראל בגוים אשר באו שמה !

לכן אמרו לבית ישראל נה אמר אדני יהוד לא
 למענכם אני עשה בית ישראל כי אם לשם קדשי אשר חללתם
 בגוים אשר באתם שם : וקדשתי את שמי הגדול המחולל בגוים
 אשר חללתם בתוכם וידעו הגוים כי אני יהוד נאם אדני יהוד
 בהקדשי בכם לעיניהם : ולקחתי אתכם מן העמים וקבצתי א
 אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם על אדמתכם :

וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאתיכם
 ומכל גרולייכם אטור אזכם : ונתתי לכם לב חדש ורוח ח
 חדשה אתן בקרבכם והסרתיו את לב האבן מכשרכם ונתתי לכם
 לב בשר : ואת דוחי אתן בקרבכם ועשיתי את אשר בחקי תלכו
 וכשפט השמרו ועשיתם : וישבתם בארץ אשר נתתי לאבותיכם
 והייתם לילעם ואנכי אחיה לכם לאלדים : והושעתי אתכם מכל
 טמאתיכם וקראתי אל הדב והרביתי אתו ולא אתן עליכם רעבו
 והרביתי את פרי העץ ותנובת השרה למען אשר לא תקחו עוד
 חרפת רעב בגוים : וזכרתם את דרכיכם הרעים ומעלליכם אשר
 לא טובים ונקטתם בפניכם על עונותיכם ועל תועבותיכם : לא
 למענכם אני עשה נאם אדני יהוד ידע לכם בושו והבלמו מ
 בדרכיכם בית ישראל !

כה אמר אדני יהוד ביום

טהרו אתכם מכל עונתיכם הושבת את הערים ונבנו החריבות
והארץ הנשמה תעבד תחת אשר היתה שממה לעיני כל עובר
ואמרו הארץ הלזו הנשמה היתה בנן עדן והערים החריבות ו
הנשמות והנהרסות בצורות ושבו וידעו הגוים אשר ישאר
סביבתיכם כי אני יהוד בניתי הנהרסות נטעתי הנשמה אני יהוד
דברתי ועשיתי

49. חמ

הפטרת פרשת החדש בחזקאל

כה

אמר אדני יהוד בראשון באחד לחוד תקח פרין
בקר תמים וחטאת את המוקדש ולקח הכהן מדם
החטאת ונתן אל מזוזה הבית ואל ארבע פנות העזרה למזבח
ועל מזוזה שער החצר הפנימית וכן תעשה בשבעה בחודש מאש
שנה וכפתי וכפרתם את הבית בראשון בארבעה עשר יום ל
לחודש יהיה לכם הפסח חג שבעות ימים מצות יאכל וועשה ה
הנשיא ביום ההוא בערו וכעד כל עם הארץ פר חטאת ו
ושבעת ימי חג יעשה עולה ליהוד שבעת פרים ושבעת אילים
תמימם ליום שבעת הימים וחטאת שעיר עזים ליום וכןח
אופה לפר ואיפה לאל יעשה ושמן הין לאיפה ובשביעי בחמשה
עשר יום לחודש בחג יעשה כאלה שבעת הימים וחטאת כעלה
וכמנחה ובשמן
הפנימית הפנה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה וכלום השבת
יפתח וכלום החדש יפתח וכא הנשיא דרך אולם השער מחוץ
ועמד על מזוזה השער ועשו הכהנים את עולתו ואת שלמו
והשתחוה על מפתח השער ויצא והשער לא יסגר עד הערב ו
והשתחוה עם הארץ פתח השער ההוא בשבתות ובחדשים לפנ
יהוד

207

והעלה אשר יקרב הנשיא ליהוד ביום השבת ששה כבשים ת
 תמימים ואיל תמים ומנחה איפה לאיל ולכבשים מנחה מתת
 ידו ושמן הזין לאיפה ו
 וביום החדש פר בין בקר
 תמימים וששת כבשים ואיל תמימים יהיו ואיפה לפר ואיפה
 לאיל יעשה מנחה ולכבשים כאשר תשיג ידו ושמן הזין לאיפה
 ובכבוא הנשיא דרך אולם השער יבוא ובדרכו יצא ובכבוא עסיו
 הארץ לפני יהוד במועדים הבא דרך שער צפון להשתחות יצא
 דרך שער נגב והבא דרך שער נגב יצא דרך שער צפונה לא י
 וטוב דרך השער אשר בא בו פי נכחו יצאו והנשיא בתוכם כ
 בכזאם יבוא ובצאתם יצאו ובחגים ובמועדים תהיה המנחה
 איפה לפר ואיפה לאיל ולכבשים מתת ידו ושמן הזין לאיפה
 וכי יעשה הנשיא נדבה עולה או שלמים נדבה
 ליהוד ופתח לו את השער הפנה קדים ועשה את עלתו ואת ש
 שלמו כאשר יעשה ביום השבת ויצא וסגר את השער אחרי צ
 צאתו וכבש בין שנתו תמים תעשה עולה ליום ליהוד בבקר כ
 בבקר תעשה אתו ומנחה תעשה עליו בבקר בבקר ששית ה
 האיפה ושמן שלישית והזין לרס את הסלת מנחה ליהוד חקות
 עולם תמיד ועשו את הכבש ואת המנחה ואת השמן בבקר
 בבקר עלת תמיד

66

הפטר שבת וראש חדש בישיעה

כה

אמר יהוד השמים כסאי והארץ תרם רגלי איזה
 בית אשר תכנו לי ואיזה מקום מנוחתי ואת כל
 אלה ידו עשתה ויהיו כל אלה נאם יהוד ואל זה
 אביש אל עני ונכה רוח וחרד על דברי שוחט השור מה אש
 זוכה שהי ערף בלב מעלה מנחה רס חזיר מזכיר לבנה מברך
 און גם המת כחור ברביהם ובשקוציהם נפסם חפצה גם אני

אבחר בתעלליהם ומגורתם אביא להם יען קראתיו ואין עונה ד
 דברתי ולא שמעו ויעשו הרע בעיני ובאשר לא חפצתי בחרו :
 שמעו דבר יהודי התרדים אל דברו אמרו אחיכם
 שנאיכם מנדיכם למען שמי יכבד יהודי ונראה כשמחתכם והם
 יבשו : קול שאון מעיר קול מהיכל קול יהודי משלם גמול ל
 דאיביו : בטרם תחיל ילדה בטרם יבוא חבל לה והמליטה זכר :
 מי שמע כזאת מי ראה כאלה הוחל ארץ ביום אחד אם יולד גוי
 פעם אחת כי חלה גם ילדה צילן את בכיה : האני אשבור ולא
 אוליד ואמר יהודי אם אני המוליד ועצרתיו אמר אלו דרך :
 שמחו את ירושלים וגילו בה כל אהביה שישו אחת משוש
 כל המתאבלים עליה : למען תינקו ושבעתם משד תנחמיה ל
 למען תבצרו והתענגתם מזיו כבודי :
 כי כה אמר
 יהודי הנבי נטה אליה כבוד שלום וכחל שושף כבוד גזים ו
 וינקתם על צד תבשאו ועל ברכים תשעשעו : באיש אשר אמו
 תנחמנו בן אנכי אנחמכם ובירושלים תנחמו : וראתם ושש ל
 לבכם ועצמותיכם בדיא תפרחנה וגודעה יד יהודי את עבדיו ו
 חקם את איביו :
 כי הנה יהודי באש יבוא וכסופה
 מרכבותיו להשיב בחמה אפו ונערתו בלהבי אשוכי כאש יהוד
 נשפט ובחרבו את כל בשר ורבו חללי יהודי : המתקדשים ו
 והמטורים אל הגלות אחר אחד בפתח אכלי בשר החזיר והשקץ
 והעכבר יחדו יספו נאם יהודי : ואנכי מעשיהם ומחשבתיהם ב
 פאה לקבץ את כל הגוים והלשונות ובאו וראו את כבודי : ו
 ושמתי בהם אות ושלתתי בהם פליטים אל הגוים תרשיט פול
 ולוד משכי קשת תובל ויון האיים הרחקים אשר לא שמעו את
 שמעי ולא ראו את כבודי והגידו את כבודי בגוים :

298

הביאו את כל אחיכם מכל הגוים מנחה ליהודי בפסחים ובכרם
 ובצבים ובכפרדים ובכרכלות על הר קדשי ירושלם אמר יהודי
 באשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור בית יהודי וגם
 מהם אסח לכהנים ללוים אמר יהודי כי כאשר השמים החדשים
 והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאם יהודי בן יעקב
 זרעכם ושמכם וזהו מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא
 כל בשר להשתחות לפני אמר יהודי ויצאו וראו כפרי האנשים
 הפשעים בי כי תלעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון
 לכל בשר וזהו מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא
 כל בשר להשתחות לפני אמר יהודי סיבן יתקן

1. 20. 21. m.

הפטרה לשבת שלפני ראש חדש כשמואל

ויאמר

לו יהונתן מחר חדש ובפקדת בי יפקד
 מושבך ושלשת' תרד מאד וכאת' אל
 המקום אשר נסתרת שם ביום המעשה ושבת אצל האבן האול
 ואני שלשת החצים צדה אורה לשלח לי למטרהו והנה אשלח
 את הנער לך מצא את החצים אם אמר אמר לנער הנה החצים
 ממך והנה קחנו ונאח פי שלום לך ואין דבר חי יהודי ואם פח
 אמר לעלם הנה החצים ממך והלאה לך פי שלחך יהודי והנה
 אשר דברנו אני ואתה הנה יהודי ביני ובינך עד עולם ו
 ויסתר דוד בשדה ויהי החוש וישב המלך על הרחם
 לאבול וישב המלך על מושבו בפעם בפעם אל מושב המור
 ויקסי' הונתן וישב אבנר מצד שאול ויפקד מקום דוד ולא
 דבר שאול מאומה ביום ההוא כי אמר מקרה הוא בלתי טהור הוא
 פי לא טהור ויהי במחרת החדש השני ויפקד
 בקום דוד ויאמר שאול אל יהונתן בנו כדוע לא בא כן ישי גס
 אמול גס היום אל הרחם ויען יהונתן את שאול בשאל נשאל דוד

מעמדי עד בית לחם ויאמר שלחני נא כירובח משפחה לנו כי
 בעיר הוא צהר לי אחי ועתה אם מצאתי חן בעיניך אפרטה נא
 וראה את אחי על כן לא נא אל שלחן המלך ויחר אף שאול
 ביהונתן ויאמר לו כן נעות המרדות הלא ידעתי כי בחר אתה
 לבן ישי לבשתך ולבשת ערות אמן ו כי כל הימים אשר בן ישי
 חי על האדמה לא תבון אתה וימלכתך ועתה שלח נקח אתו אלי
 כי כן מות הוא ויען יהונתן את שאול אביו ויאמר אליו למה
 ימת מה עשה וישל שאול את החנית עליו להמתו וידע יהונתן
 כי כלה היא מעם אביו להמת את דוד ו יקם יהונתן מעם
 השלחן בחר אף ולא אכל ביום ההוא השני לחם כי נעצב אל
 דוד כי הכרמו אביו ויהי בבקר ויצא יהונתן השדה
 לבלעד דוד ונער קטן עמו ויאמר לנער רץ מצא נא את הח
 החצים אשר אנכי מורה הנער רץ והוא ירה החצי להעברו ו
 ויבא הנער עד מקום החצי אשר ירה יהונתן ויקרא יהונתן אחרי
 הנער ויאמר הלא החצי כפוך והראה ויקרא יהונתן אחרי הנער
 מורה הישה אל תעמד וילקט נער יהונתן את החצי ויבא אל
 אדניו והנער לא ידע מאומה אך יהונתן ודוד ידעו את הדבר ו
 ויתן יהונתן את כליו אל הנער אשר לו ויאמר לו לך הביאח
 העיר והנער בא ודוד קם מאצל הנגב ויפל לאפיו ארצה וישתחו
 שלש פעמים וישקו איש את רעהו ויכבו איש את רעהו עד דוד
 הגדיל ויאמר יהונתן לדוד לך לשלום אשר נשבענו שנינו ו
 אהנו בשם יהוה לאמר יהוה יהיה ביני ובניך ובין זרעי ובין
 זרעך עד עולם

בעת

הפטרה לחם ראשון של פסח
 והיא אמר יהוה אל יהושע עשה לך
 חרבת צורים ושגב מל את בני יש
 ישראל שנית וישע לוי יהושע חרבת

9

צורים וימל את בני ישראל אל גבעת הערלות וזה הדבר אשר
 מל יהושע כל העם היצא ממצרים הזכרים כל אנשי המלחמה
 מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים כי מלים היו כל העם ה
 היוצאים וכל העם היודים במדבר בדרך בצאתם ממצרים לא
 מלוכני ארבעים שנה הלכו בני ישראל במדבר עד תם כל הגוי
 אנשי המלחמה היצאים ממצרים אשר לא שמעו בקול יהוד א
 אשר נשבע יהוד להם לכלתי הראותם את הארץ אשר נשבע
 יהוד לאבתם לתת לנו ארץ זבת חלב ודבש ו זאת בנייהם הקים
 תחתם אתם מל יהושע כי ערלים היו כי לא מלו אותם בדרך ו
 יהוד כאשר תכו כל הגוי המולד וישבו תחתם במחנה עד חילתם
 ויאמר יהוד אל יהושע היום גרתי את דרפת מצרים
 מעליכם ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום הזה ויחנו בני
 ישראל בגלגל ויעשו את הפסח בארבעה עשר יום לחדש בערב
 בערבות יריחו ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח מצות ו
 וקרוי בעצם היום הזה וישבת המן ממחרת באכלם מעבור ה
 הארץ היא היה עוד לכני ישראל מן ויאכלו מתכונאת ארץ כנען
 בשנה ההיא ו יהוד בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא
 חנה איש עמד לנגדו וחרבו שלופה בידו וילך יהושע אליה ו
 ויאמר לו הלנו אתה אם לצרינו ו ויאמר לא בני אני שר צבא י
 יהוד עתה באתי ויפל יהושע אל פניו ארצה וישתחו ויאמר לו
 מה אדני מדבר אל עבדו ויאמר שר צבא יהוד אל יהושע של
 נעודך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו קדש הוא ו
 ויעש יהושע כן ויחדל סגרת וכסגרת מפני בני ישראל אין יצא
 ואין בא

חפסרה ליום שני של פסח במלכים

וישלה

המלך ויאספו אליו כל זקני יהודה
 וירושלם ועל המלך בית יהוד
 וכל איש יהודה וכל יושבי ירושלם
 אתו והכהנים והנביאים וכל העם למקטן ועד גדול ויקרא כ
 באזניהם את כל דברי ספר הברית הנמצא בבית יהוד ויעמד ה
 המלך על העמוד ויכלת את הברית לפני יהוד ללכת אחר יהוד
 ולשמר מצותיו ואת עדותיו ואת חקותיו בכל לב ובכל נפש ל
 להקים את דברי הברית הזאת הכתבים על הספר הזה ויעמד כל
 העם בברית ו יצו המלך את חלקיהו הכהן הגדול ואת כהני
 המשנה ואת שמרי הסף להוציא מהיכל יהוד את כל היכלים ה
 העשויים לבצע ולאשרה ולכל צבא השמים וישרפם מוויץ ל
 לירושלם בשדמות קדרון ונשא את עפרם ביתאל והשבית את
 הכמרים אשר נתנו מלכי יהודה ויקטר בכמות בערי יהודה ו
 ומספי ירושלם ואת המקטרים לבצע לשמש ולירח ולמזלות
 ולכל צבא השמים ו יצא את האשרה מבית יהוד מוויץ ל
 לירושלם אל נחל קדרון וישרף אתה בגחל קדרון וידם לעפר
 וישלח את עפרה על קבר בני העם ו יצו המלך את כל
 העם לאמר עשו פסח ליהוד אל זיכם ככתוב על ספר הברית ה
 זוה ו כילא נעשה בפסח הזה מימי השפטים אשר שפטו
 את ישראל וכל ימי מלכי ישראל ומלכי יהודה ו פי אם בשמנה
 עשרה שנה למלך ואשרה נעשה הפסח הזה ליהוד בירושלם ו
 וגם את האכות ואת הידענים ואת התרפים ואת הנדלים ואת
 כל השקצים אשר נראו בארץ יהודה ובירושלם בער ואשרה
 למען הקים את דברי התורה הכתבים על הספר אשר מצא ח
 חלקיהו הכהן בית יהוד וכמוהו לא היה לפניו מלך אשר שב אל
 יהוד בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאדו בכל תורת משה ו
 ואחריו לא קם כמוהו

הפטרת חול הכועד של פסח ביוזקאל

היתה

37

עליך יהוד וילציאני ברוח יהוד
וינחני בתוך הבקעה והיא מלאה
עצמות ו העבירני עליהם סביב

סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה ישלות מאד ו יאמר
אלי בך אדם התחיינה העצמות האלה ואמר אדני יהוד אתה ו
ידעת ויאמר אלי הנבא על העצמות האלה ואמרת אליהם ה
העצמות היבשות שמעו דבר יהוד וכה אמר אדני יהוד לעצמות
האלה הנה אני מביא בכם רוח וחיותם ו נתתי עליכם גידים ו
והעלתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח וחיותם
וידעתם כי אני יהוד ו נבאתי כאשר צויתי ויהי קול כהנבאי ו
הנה רעש ותקרו בו עצמות עצם אל עצמו וראיתי והנה עליהם
גידים ויבשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם ו

ויאמר אלי הנבא אל הרוח הנבא בן אדם ואמרת אל הרוח כה
אמר אדני יהוד מארבע רוחות באי הרוח נפחי בהרגים האלה
ויחיו ו הנבאתי כאשר צוני ותבוא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על
רגליהם חול גדול מאד ויאמר אלי בן אדם העצמות האלה
כל בית ישראל המה הנה אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו
נגזרנו לנו ו לכן הנבא ואמרת אליהם כה אמר אדני יהוד הנה
אני פתח את קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי והבאתי
אתכם אל ארצת ישראל ו ידעתם כי אני יהוד בפתחי את ק
קברותיכם ובהעלתי אתכם מקברותיכם עמי ו נתתי רוחי בכם
וחיותם והבאתי אתכם על ארצתכם וידעתם כי אני יהוד דברתי
ועשיתי נאם יהוד ו

הפטרה ליום אחרון של פסח

דוד ליהוד את דברי השירה הזאת
ביום הציל יהוד

וידבר

28g 22

ps 17

איתן מכף כל איכו ומכף שאול ויאמר יהוד סלע	ומצותי ומפלטי לך
אלרי צורי אח סה בן מנני	וקרן ישעי משגבר ומנסי מושיעי כחמס תושיעני
אשע ו כי אפני משברי	מהלך אקרא יהוד ומאיכו
לך אקרא יהוד ואל אלרי	מות בחי בליעל יבעתני חכלי שאול סבני ק
השמים ידגו ויתגעשו פי	קדמני מקשי מות ובצר
יהוד וערפל תחת רגליו	אקרא ושמע מהכלל קולי ושועתי באהתו ותתגעש
ורכב על כרוב ויעף וידא על כנפי רוח וישת	ותרעש הארץ מוסדות
השרת מים עבי שחקים	חרה לך ו עלה עשן באפן ואש מפיו תאכל גחלים
הצים ופירצם ברכ ויהמם	בערו מפני ו יט שמים
מברלס יקחני ימשי ממים	ורכב על כרוב ויעף וידא על כנפי רוח וישת
יהוד משען לי ו יצא ל	חשך סביבותי סבות
כי שמרתי דרכי יהוד	מכנה נגדו בערו גחלי אש ו ירעם מן שמים יהוד
לך כל משפטן לנגדי וחקתיו	ועליון יתן קולו ו ישלח
תמים לו ואשתמרה מעוניו	וראו אפקי ים יגלו מסודות תבל בנערות יהוד
לנגד עיניו עם חסד	מנשמת רוח אפלו ישלח
תתמם עם נכר תתכר	רבים ו יצילני מאיכו עז משנאי פי אמצו מפני
ועם עקש תתפל ואת עם עני תושיע ועיניך על	יקדמני ביום אודי ויהי
יהוד יהודי יגיה חשני	למרחב אתי חולצני כי חפץ בי ו יגמלני יהוד כ
	כצדקתי כבו ידי ויטיב
	לא רשעתי מאלדיו כי כל משפטן לנגדי וחקתיו
	לא אסור מפנה ואודה
	וישב יהוד לי כצדקתי כברי לנגד עיניו עם חסד
	תתחסד עם גבור תמים
	ועם עקש תתפל ואת עם עני תושיע ועיניך על
	רמים תשפיל וכי אתה נרד

פי ככה ארץ גדודי באלדי אדלג שור ו האל תמים
 דרכו אמרת יהוד צרופה כגן הוא לכל החסידים בל
 כי כר אל מבלעדי יהוד ומי צור מבלעדי אלדינו האל
 מעונו חיל ויתר תמים דרכו משה רגלי באילות ועל כמותי
 ועמדי כי כרמוד די לפרחמה ונחת קשת נחושה ורעתי וותתן לי
 כגן ישעך וענתך תרבוני ותרחיב צעדי תחתני ולא
 מעדו קרסלי ו ארדפה איבי ואשמידם ולא אשוב עד כלותם
 ואכלם ואכחצם ולא יקומון ויפלו תחת רגלי ו
 ותזרני חיל לבלחכה תבריע כמי תחתני ואולי תתה לי ערף
 משנאי ואצמיתם ישעו ואין מלשיע אל יהוד ולא
 ענסו ואשחקם כעפר ארץ כשט חצלת אדקם ארקעם ותפלטני
 מריבו עמי תשמרני לראש גוים עם לא ידעתי
 יעבדני בני נכר ותכחשו לירשמוע אזן ישמעו לי בני נכר
 יבלו ויחגרו במסגרותם הי יהוד וברוך צורי יורם אלדי
 צור ישעי האל הנתן נקמת לי ובריד עמים תחתני ומוציאי
 מאיבי ומקמי תרומבני מאיש המטס תצילני ועל
 כן אודך יהוד בגוים ולשמך אומר מגדיל ישועות מלכ ועשה
 חסד למשיחו לרוד ולזרעו עד עולם

10. 21. 11.

הפטרה לשמיני של פסח בישיעה

עוד

היום בנב לעמד ינפך ידו הר בתי ציון גבעת
 ירושלים וזנה האדון יהוד צבאות מסעף פארה
 במערצה ורמי הקומה גדועים והגבהים
 ישפלו ונקף סככי היער בברזל והלכבון באדיר יפול
 ויצא חטר מגזע ישי ונצר משרשי יפרה ונחה
 על ירוח יהוד רוח חכמה ובינה רוח עצה ונכורה רוח דעת ו
 רדת יהוד וזריוח ביראת יהוד ולא למראה עיניו ישפוט ו

ולא לשמע אזני יזכח ו לשפט בצדק דלים והזכח במישור ל
 לענוי ארץ והכה ארץ בשכט פיו וכרוח שפתיו ומית רשע והיה
 צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו וגר זאב עם כבש וכמר
 עם גוי רבץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג בס והפרה
 נדב תרעינה יחדו ורבעו ילדיהן ואריה כבקר ואכל תבן ושעשע
 יונק על חור פתן ועל מארת צפעני גמול ידו דחה לא ירעו
 ולא ישחיתו בכל הר קרשי כי מלאה הארץ דעה את יהוד כמים
 לים מכסים והיה כיום ההוא שרש ישי אשר
 עמר לבס עמים אליו גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד :

והיה כיום ההוא יסוף אנני שנית ידו לקנות את שאר עמל
 אשר ישאר מאשור וממצרים ומפחרוס ומכוש ומעילם ומשגער
 ומחמת ומאי הים ונשא נס לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצות
 יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ וסכה קנאת אפרים וצרי י
 יהודה יברתו אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא יצר את א
 אפרים ועפו ככחף פלשתים ימה יחדו יבוא את בני קדם אולם
 ומלאב משלוח ידם וכני עמון משמעתיס והחרים יהוד את לשון
 ים מצרים והניף ידו על הגר בעים רוחו והכרו לשבעה נחלים
 והדרוך כנעלים והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור
 כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים ואמרת ביום ה
 ההוא אורך יהוד כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמכי והנה אל ישועתי
 אבטח ולא אפחד כי עזי ומרת יה יהוד ויהי לי ישועה ושאתם
 מים בששון ממעיני ישועה ואמרתם ביום ההוא הודו ליהוד
 קראי בשמו הודיעו בעמים עלילותיו הזכירו בי נשגב שמו וזמרו
 יהוד כי גאות עשה מידעת זאת בכל הארץ וצהוי ורני יושבת
 ציון כי גדול כקרפך קדוש ישראל :

272

הפטרה ליום ראשון של שבועות

יהודי

בשלושים שנה ברביעי בחמשה לחדש ואני בתוך
הגולה על-נהר כבר נפתחו השמים ואראה מ
מראות אלהים ובחמשה לחדש היא השנה החמישית לגלות המלך
ויבין והיה היה דבר יהודי אל יחזקאל בן בוזי והיה כארץ בשמים
על נהר כבר ותהי עלי שם יד יהודי וארא והנה רוח סערה ב
באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת ונבה לו סביב ומתזכה
בעין החשמל מתוך האש ומתזכה דמות ארבעה חיות והי מ
מראהן דמות אדם והנה וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים
לאחת להם ורגליהם רגלי ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל ו
וכנפים כעין כחשת קלף וידו אדם מתחת כנפיהם על ארבעת
דבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעתם והברת אשה אל אחתה
כנפיהם לא יסבו בלכתן אש אל עבר פניו ילכו והדמות פניהם
פני אדם ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל ל
לארבעתן ופני נשר לארבעתן ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה
לאיש שטים הברות איש ושטים מכסות את גויתיהנה ואיש
אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא
יסבו בלכתן והדמות החיות מראיהם כנהלי אש בערות כמראה
הזפרים היא מתהלכת בין החיות ונבה לאש ומן האש יוצא ברק ו
והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק והתשאני רוח ואשמע אחרי ק
קול רעש גדול ברעש כבוד יהודי מקומולו

Abunuk

תפלה

הפטרה ליום שני של שבועות בתרי עשר
לחבקוק הנביא על שגיבות יהודי שמעתי
שמעך וראתי יהודי פעלך בקרב שנים
חיות בקרב שנים תודיע ברגו רחם ת
תזכור אלה מתומן יבוא וקדש מהר פארן סלה כשה שמים ה
הורו ותהלתו מלאה הארץ ונבה פאור תהיה קינים מידו לו

ושם חזינו עזה / לפניו ילך דבר ויצא רשף לרגליו עמדי וימדד
 ארץ ראה ויתר גוים ויתפצלו הררי עד שחו גבעות עלום ה
 הליכות עלום לו / תחת און ראיתי אהלי כושן ורגזון ודעות ארץ
 הבנחרים חרה יהוד אספנחרים אפק אס
 בים עכרתך כי תרכב על סוסך מרכבתך ישועהו עריה תעור
 קשתך שבעות משות אמר סלה נחרות תבקע ארץ / ראוך י
 יחלו הרים זרם מים עבר נתן תהום קולו רזם ידוה נשא / שמש
 ירח עמד זבלה לאור חציק יהלכו לנגה ברם חניתך / בועם
 תצעד ארץ באף תדרש גוים ויצאת לישע עמך לישע את משחך
 מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד עד צואר סלה /

נקבת במשור ראש פרוו יסערו להפיצני עליצתם כמלי
 לאכל עני במסתר / דרכת בים סוסך חמר מים רביס שמעתי
 ותרנו בטני לקול צללו שפתי יבוא רקב בעצמי ותחתי ארגז אשר
 אנהל ליום צרה לעלות לעם יגדרנו / כי תאנה לא תפרח ואין
 יכחל בגפנים כחש מעשה זית ושדמות לא עשה אכל גזר ממכלה
 צאן ואין בקר ברפתים ואני ביהוד אעלוה אגלה כאלדי ישעי /
 יהוד אדני חילי וישם רגלי כאילות ועל במותי ידרכני למנצח
 בניכותי /

8. m.

הפטרה לתשעה כאב בירמיה

אסיפם נאם יהוד אין ענבים בגפן ואין תאנים
 בתאנה והועלה נבל ואתן להם יעברום / על-
 מה אנהבו ישבים האספר ונבוא אל ערי ה
 המבצר ונדמה שם כי יהוד אלדיונה חדמנה וישקנו מיראש כי
 חטאנו ליהוד וקה לשלום ואין טוב לעת מרפא והנה בעתה /
 מרן נשמע נחרת סוסיו מקול מצהלות אכיריו רעשה כל הארץ
 ויבואו ויאכלו ארץ ומלואה עיר וישבי בה / כי הגני משרח בכס
 גושים צפענים אשר אין להם לחש ונשבו אתכם נאם יהוד

אסף

מכלי גיתי עלי גזון עלי לבי דגיו הגה קול שועת
בת עמי מארץ מרחקים יהודי אין בעיון אם מרבה אין בה מדוע
הכעיסוני בפסליותם בהבלי נכרו עבר קציר בלתי קציר ואנחנו לוא
נזשענו ועל שבר בת עמי השברתי קדרתי שמה החוקתנו העזרי
אין בנלעד אסדפא אין שם פי מדוע לא עלתה ארכת בת עמי
מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה ואבכה
יומם ולילה את חללי בת עמי ומי יתנני במדבר מלון ארזים
ואעובה את עמי ואלכה מאתם כי כלם מנאפים עצרת בניים
וידרכו את לשונם קשתם שקר ולא לאמונה גברו בארץ כי מ
מרעה אל דעה יצאו ואתי לא ידעו נאם יהודי איש מרעהו ה
השמורו ועל כל אח אלתבטחו כי כל אח עקוב יעקב וכל דע ר
רכיל חלון ואיש ברעהו יהתרו ואמת לא ידברו למדו לשונם
דבר שקר הענה נלאו ו שבתך בתוך מרמה במרמה מאנה דעת א
אלתי נאם יהודי
לכן כה אמר יהודי עבאות הנני
צורפם ובחנתים כי איך אעשה מפני בת עמי וחץ שחט לשונם
מרמה דבר בפיו שלום את דעהו ידבר ובקרבו ישים ארבו וה
העל אלה לא אפקד בם נאם יהודי אם בניו אשר בזה לא ת
תתקם בפשוט על החרים אשר בכי וזה ועל נאות
מדבר קינה כי נצתו מכלי אש עבר ולא שמעו קול מקנה מ
מעוף השמים ועד בהמה נדרו הלכו ונתתי את ירושלם לגלים
מעון תנים ואת ערי יזודה אתן שממה מכלי ישוב
מי האיש החכם ויכז את זאת ואשר דבר פריהוד אלו
יזדה על מה אברה הארץ נעתה כמדבר מכלי עבר
ויאמר יהודי על עזבם את תורת אשר נתתי לפנים
ולא שמעו בקולי ולא הלכו כהוילכו אחרי שררות לבם ואחרי
הבעלים אשר למדום אבותם לכן כה אמר יהודי

עבאנת אלדו ישראל חנני מאבילם את העם הזה לענה והשקיתם
 מיראש והפעלותם בגוים אשר לא ידעו המה ואבותם ושלחתי
 אחריהם את החרב עד בלתי אותם ו
 כה אמר יהוד
 עבאות התפוננו וקראו למקוננות ותבואינה ואל החכמות שלחו
 ותבואנה ותמהרנה ותשנה עלינו נהי ותרדנה עינינו דמעה ו
 ועפעפינו יזלמיים כי קול נהי נשמע מציון איך שדרנו בשנה
 מאד כי עזבנו ארץ כי השליכו משפנותינו כי שמענה
 נשים דבר יהוד ותקחאנכם דברי פיו ולמד ה בכחכם נהי ו
 ואשה רעתה קינה כי עלה מות בחלוצינו בא בארמנותינו ל
 להכרית עולל מחוץ בחורים מרחכות ו דבר נה נאם יהוד ו
 ונפלה נבלת האדם בזמן על פני השדה וכעמיד מאחרי הקצר
 ואין מאסף ו כה אמר יהוד אל יתהלל חכם
 בחכמתו ואל יתהלל הגבור בנבחרתו ואל יתהלל עשיר בעשרו
 כי אם בזאת יתהלל המתהלל השביל ידע אותי כי אני יהוד עשה
 חסד משפט וצדקה בארץ כי באלה חפצתי נאם יהוד ו

1-19-1

הפטרה ליום ראשון של ראש השנה בשמואל

ויהי

איש אחד מן הרמתיים צופים מהר אפרים ושמע
 אלקנה בן ירחם בן אליהוא בן תהו בן צוף א
 אפרתי ו ולו שתי נשים שם האחת חנה ושם ה
 השנית פננה ויהי לפננה ילדים ולחנה אין ילדים ו עלה האיש
 והוא מעיר ומימים ומימה להשתחות ולזבח ליהוד עבאות ב
 בשלה ושם שני בני עלי חפני ופנחס בתנים ליהוד ו ויהי היום
 ויזבח אלקנה ונתן לפננה אשתו ולכל בניה ובכתייה מנות ולחנה
 יתן מנה אחת אפים כי את חנה אהב ויהוד סגר רחמה ו וכעסתה
 צרתה גם פעם בעבור הרעמה בירסר יהוד בעד רחמה ו

3-17

וכן יעשה שנה בשנה כדו עלתה בכית יהוד כן תכעסנה ותכנה
 ולא תאכל ויאמר לה אלקנה אישה חנה למה תכבי ולמה לא ת
 תאכלי ולמה ירע לבבך הלא אנכי טוב לך מעשרה בניס ותקס
 חנה אחרי אכלה בשלה ואחרי שתה ועלי הנה ישב על הכסא
 על מזוזת היכל יהוד והיא כרת נפש ותתפלל על יהוד וכנה
 חכמה ותדר נדר ותאמר יהוד צבאות אם ראה תראה כעני
 אמתך והכרתני ולא תשבח את אמתך ונתתה לאמתך ורע אנשים
 ונתתני ליהוד כל ימי חינו ומורה לא ועלה על ראשו והיה כי ה
 הרבתה להתפלל לפני יהוד ועלי שמר את פיה וחנה היא מ
 מרבית על לבנה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע ויחשבה עלי
 לשכרה ויאמר אליה עלי עד כתי תשתכרין הסירי את יונק מ
 מעלך ותען חנה ותאמר לא אדני אשה קשת רוח אנכי ויין ו
 ושכר לא שתיתי ואשפך את נפשי לפני יהוד אל תתן את א
 אמתך לפני בת בליעל כי מרב שיחו וכעס דברתי עדהנה ו
 ויען עלי ויאמר לכו לשלום ואלדי ישראל יתן את שלתך אשר
 שאלת מעמו ותאמר תמצא שפחתך חן בעיניך ותלך האשה ל
 לדרכה ותאכל ופניה לא היו לה עוד וישכימו בבקר וישתחו
 לפני יהוד וישבו ויבא אל ביתם הרמתה וידע אלקנה את חנה
 אשתו וזכרה יהוד והיה לתקפות הימים ותהר חנה ותלד בן ו
 ותקרא את שמו שמואל כי מיהוד שאלתיו ויעל האיש אלקנה
 וכל ביתו לזבח ליהוד את זבח הימים ואת נדרו וחנה לא עלתה
 כי אמרה לאישה עד יגבר הנער והביאתיו ונראה את פני יהוד וישב
 שם עד עולם ויאמר לה אלקנה אישה עשי הטוב בעיניך שביעי
 במלך אתו אך יקם יהוד את דברו ותשב האשה ותנב את בנה
 עד גמלה אתו ותעדהו עמה כאשר גמלתו בפריים שלשה

ואיפה אחת קמו ונכל יין ותביאנהו בית יהודי שלו והנער נער :
וישחטנו את הדבר ויבאו את הנער אל עלי : ותאמר כי אדני חיב
בפשך אדני אני האשה הצצכת עמכה בזה להתפלל אל יהודי :
אל הנער הזה התפללתי ויתן יהודי לי את שאלתי אשר שאלתי
מעמו : וגם אנכי השאלתיהו ליהודי כל הימים אשר היה הוא ש
שאל ליהודי וישתחו שם ליהודי :

ותתפלל חנה ותאמר עלי לבי ביהודי רמה
קרני ביהודי רחב פיל על איבי כי שמחתי בישועתי : אין קדוש
כיהודי כראין בלתיך ואין צמר כאלדנינו : אל תדברו דברנו גבהה
גבהה יצא עתק מפיכם כי אל דעות יהודי ולא תכנו עללות :
קשת גברים חתים ונכשלים אורו חיל : שבעים בלחם נשכרו
ורעבים הרלו עד עקרה ילדה שבעה ורבת כנים אמלה יהודי
ממית ומחיה מוריד שאלו ועל יהודי מוריש ומעטיר משפיל אף
מרומם : מקים מעפר דל מאשפת ירים אכיון להושיב עם נ
נדיבים וכסא כבוד ינחלם כי ליהודי מצקי ארץ וישת עליהם
תבל : רגלי חסדו ישמר ורשעים בחשך ידמו כי לא בלח יגבר
איש : יהודי יחמו מריבו על בשמים ורעם יהודי ידון אפסר ארץ
ויחן עז למלכו וירם קרן משיחו :

31

הפטרה ליום שני של ראש השנה כירמיה

כה

אמר יהודי מצא חן במדבר עם שרדי חרב הלוח
להרגיעו ישראל : מרחוק יהודי נראה לי ואהבת
עולם אהבתיך עלי כן משפתך חסדו עוד אכניך
ונכבדת בתולת ישראל עוד תעדי תפך ויצאת במחול משחקים
עוז הטעי כמים בהרי שמרון נשעו נשעים וחללו : כי יש יום ס
קראו נצרים בחר אפרים קומנו ונעלה ציון אל יהודי ארדינו :

45

כי כח אומר יהוד רצו ליעקב שמחו וצחרו בראש הגוים
השמעו הללו ואמרו השע יהוד את עמך את שארית ישראל
הנני מביא אתם מארץ צפון ומבצתים מירכתי ארץ כס עור ופסח
הזה וילדת יחזיקהו גדול ישובו הנה : בככי יבאו ובתחנונים
אזכרים אזכרים אל נחלי מים בדרך ישר לא יכש לו בה כי הייתי
לישראל אב ואפרים בכורי הוא
שמעו דבר יהוד

גוים והגידו באיים ממרחק ואמרו מזרה ישראל יקבענו ושמרו
ברעה עדרו : כי פרד יהוד את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו ובא
ורבנו כמרזם ציון ונחזרו אל טוב יהוד על דגן ועל תירש ועל
יצהר ועל בני צאן ובקר וזיתה נפשם כגן רוה ולא יחספו ל
לדאכה עור : אז תשמח בתולה במחול ובחרים וקנים יחזרו
והפכתי אבלם לששון ובחמתים ושמחתים מיגונם : וריתי את
נפש הכהנים דשן ועמי את טובי ושבעו נאם יהוד :

בה אמר יהוד קול ברמה בשמעו נהי בכי תמרוים רחל
מכבה על בניה מאנה להנחם על בניה כי איננו :

כה אמר יהוד מנע קולך בככי ועיניך מודמעה כי יש שכר
לפעלתך נאם יהוד ושבו מארץ אויב : יש תקוה לאחריתך נאם
יהוד ושבו כנים לגבלם : ושמעו שמעתי אפרים מתנודד יסרתני
ואוסר כעגל לא למד השבני ואשובה כי אתה יהוד אלדי : כי
אחרי טובי נחמתי ואחרי הרעני ספקתי על ירך בשתי וגם ב
בבלמתי כי נשאתי חרפת נעורי : הן יקר לי אפרים אם ילד
שעשעים כי מדי דברי בו זכר אוכרנו עוד עד יבן המו מעי לו
רחם ארחמנו נאם יהוד :

41 et 48

הפטרה ליום הכפורים בשחרית בישעיה
סלו סלו פני דרך הרימו מבשול מדרך עמי
: כי כה אמר יהוד רם ונשא שוכן עד יקרש

ואמר

שמו מרשם וקדוש אשכנז ואת דבא' ושלל רוח להחיות רוח ש
שפלים ולהחיות לב נדבאים ו
כי לא רעזלם אריב
ולא לנצח אקצוף בי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי ו
בעון בעעו קצפתי ואכהו הסתר ואקצוף וילך שוכב בדרך לבו
דרכיו ראיתי וארפאוה ואנחהו ואשלם נחמים לו ולאבליו ו כ
בורא נוב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יהוד ו
ודפאתיו והרשעים כים נגרש בי השקט לא יוכל ויגרשו מימיו
דפש וטיט ו אין שלום אמר אלדי לרשעים ו
קרא כגרוז אל תחשוך בשופר הרם קולך והגד לעמי פשעם ו
ולבית יעקב הטאתם וואותי יום יום יירשון ודעת דרכי הפצון
בגוי אשר צדקה עשה ובשפט אדויו לא עזב ישראלוני משפט
צדק קרבת אלדים הפצון ו למה צמנו ולא ראית ענינו נפשנו
ולא תדע הן ביום צמכם תמצאו חפץ וכל עצביכם תנגשו ו הן
לריב ומצה תצומו ולהכות באגרף רשע לא תצומו ביום ל
להשמיע במרום קולכם ו הכזה יהיה צום אבחרהו יום ענות א
אדם נפשו הלכך פאגמן ראשו ושק ואפר יציע הלזה תקרא צ
צום ויום רצון ליהודו הלוא זה צום אבחרהו פתח הרצבות רשע
התר אנדות מוטה ושלח רצוצים הפשים וכל מוטה תנתקו הלוא
פרוס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית כי תראה ערם ו
וכסיתו ומבשרך אל תתערם ו אזיבקע כשחר אורך וארכתך
מהרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד יהוד יאספק ו אז תקרא
ויהוד יענה תשוע ויאמר הבני אם תסיר מתוכך מוטה שלח א
אצבע ודבר אין ו ותפק לרעב נפשך ונפש נענה תשביע וזרח
בשחר אורך ואפלתך בעהרים ו נחזק יהוד תמיד והטביע ב
בצחצחות נפשה ועצמת' יחליץ וחיית' בן רוח וכמלצא מים א
אשר לא יזכרו מימיו ו נבנו ממך חרבות עולם מוסדי דלי דוד

שעיה

תקומם וקרא לך גור פרץ משכב נתיבות לשבת ו אם תשיב
משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת ענג ל
לקדוש יהודי מכבד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא חפצך ו
ודבר דבר או התענג על יהודי והרכבתך על במותי אין ו
והאכלתי נחלת יעקב אביך כי פי יהודי דבר ו

Jonas. 1.

הפטרה לצום כפור למנחה בתרי עשר

יהודי

דבר יהודי אל יזנה בן אמתו לאמרו קום לך אל
בנינו העיר הגדולה וקרא עליה כי עלתה ר
דעתם לפני ו יקם וזנה לברח תרשישה מלפני יהודי וירד יפו ו
וימצא אניה ובה תרשיש ויתן שכרה וירד בה לבוא עמהם ת
תרשישה מלפני יהודי ו יהודי הטיל רוח גדולה אל הים ויהי ס
סער גדול בים והאניה חשכה להשברו וירא המלחים ויצעקו איש
אל אלו ויטילו את הכלים אשר באניה אל הים להקל מעליהם
ויזנה ירד אל ירכתי הספינה וישכב וירדם ו יקרב אליו רב ה
חבל ויאמר לו מה לך נרדם קום קרא אל אלו וידן אלו יתעשת
האלדים לנו ולא נאנו ו יאמרו איש אל רעהו לכו ונפילה נ
גורלות ונדעה בשלמי הרעה הזאת לנו ונפלו גורלות ויפל ה
גורל על יזנה ו יאמרו אלו הגידה נא לנו באשר לכו הרעה
הזאת לנו מה מלאכתך ומאין תבוא מה ארצך ואי מזה עם אתה
ויאמר אליהם עברי אצלי ואת יהודי אלו השמים אני ירא אשר
עשה את הים ואת היבשה ו יראו האנשים יד אה גדולה ויאמרו
אלו מה זאת עשית כי ידעו האנשים כי מלפני יהודי הוא ברוח
כי הגיד להם ו יאמרו אלו מה נעשה לך ושתק הים מעלינו
כי הים הולך וסער ויאמר אליהם שאנוי והטילני אל הים ושתק
הים מעליכם כי יודע אני כי כשלי הסער הגדול הזה עליכם ו
ויתחרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו כי הים הולך וסער

עליהם ויקראו אל יהודי ויאמרו אכה יהודי אל נא נאבדה כנפש
האיש הזה ואל תתן עלינו דם נקיא כי אתה יהודי כאשר חפצת
עשית וישאף את יונה וישלחו אל הים ויעמד הים כזעפו ו
יירא האנשים וראה גדולה את יהודי ויזכרו זכאים ליהודי ל
יודרו כדרים וימן יהודי דג גדול לכלע את יונה ויהי יונה במעי
הדג שלשה ימים ושלשה לילות :

ויתפלל יונה אל יהודי ארדיו במעי הדגה ו
יאמר קראתי מצרה לי אל יהודי ויענני מבטן שאול שועתי ש
שמעת קולי ותשליכני מצולה בלבכימים ונהר יסככני כל
משברך ונליך עלי עברו ואני אמרתי נגרשתי מגד עיניך אך
אוסף להביט אל היכל קדשך ואפפוני מים עד נפש תהום ו
יסככני סוף חבוש לראשי ולקעבי הרים ירדתי הארץ ברחיה
בעדי לעולם ותעל משחת חיי יהודי ארדיו בהתעטף עלי נפשי
את יהודי וזכרתי ותבוא אליך תפילתי אל היכל קדשך משמרים
הכלי שוא חסדם יעזבו ואני בקול תורה אזכחה לך אשר נדרתי
אשלימה ישועתה ליהודי ויאמר יהודי לדג ויקא את יונה אל היבשה
ויהי דבר יהודי אל יונה שנית לאמר קום
לך אל נינוה העיר הגדולה וקרא אליה את הקריאה אשר אנכי
דבר אליך ויקם יונה וילך אל נינוה כדבר יהודי ונינוה היתה
עיר גדולה לארלים מהולך שלשת ימים ויחל יונה לבוא בעיר
מהולך יום אחד ויקרא ויאמר עור ארבעים יום ונינוה כהפכת ו
ויאמינו אנשי נינוה פאלדים ויקראו צום וילבשו שקים בגדולם
ועד קטנם ויגע הדבר אל מלך נינוה ויקם מפסאו ויעבר אירתו
מעליו ויכס שק וישב על האפר ויזעק ויאמר בנינוה מטעם המלך
וגדליו לאמר תאדם והכחמה הבקר והצא אל ישעמו מאומה א
אל דרעו ויכסו אל ישתו ויתכסו שקים האדם והבהמה ויקראו אל

אלדים בחזקה השבו אל מדרכי הרעה ומן החמס אשר בכפיהם
 מי יודע ישב וכחם האלדים נשכ מחרון אפו ולא נאבד ויירא
 האלדים את מעשיהם כי שכר מדרכם הרעה ויכחם האלדים על
 הרעה אשר דבר לעשות להם ולא עשה וירע אל יונה רעה גדולה
 ויחר לו ויתפלל אל יהוד ויאמר אנה יהוד הלוא זה דברי
 עד היותי על אדמתי על כן קדמתי לברך תרשישה ביד עתי כי
 אתה אל חנון ורחום אך אפסי רוב חסד וכחם על הרעה ועתה
 יהוד קחינא את נפשי ממני כי טוב מותי מחיי ויאמר יהוד ה
 זהיטב חרה לך ויצא יונה מן העיר וישב מקדם לעיר ויעש לו
 שם סכה וישב חתיה בצל עד אשר יראה מה יהיה בעיר וימן
 יהוד אלדים קיקיון ויעל מעל ליונה להיות צל על ראשו להציל
 לו ברעתו וישמח יונה על הקיקיון שמחה גדולה וימן האלדים
 תודעת בעלות השחר למחרת נתן את הקיקיון ויבש ויהי כו
 כודח השמש וימן אלדים רוח קדים חרישית ותך השמש על ראש
 יונה ויתעלף וישאל את נפשו למות ויאמר טוב מותי מחיי ו
 ויאמר אלדים אל יונה זהיטב חרה לך על הקיקיון ויאמר היטב
 חרה לי עד מות ויאמר יהוד אתה חסתה על הקיקיון אשר לא
 עמלת בו ולא גדלתו שכן לילה היה וכן לילה אבד ואני לא א
 אחוס על גיבוה העיר הגדולה אשר יש בה הרבה משתים עשרה
 רבו אדם אשר לא ידע בין ימינו לשמאלו ובהמה רבה

Zach. 14.

הפטרה ליום ראשון של סכות בתרי עטר

הנה

יום בא ליהוד וחלק שלוך בקרבך
 ואספתיו את כל הגוים אל ירושלם
 למלחמה ונלכדה העיר ונשטפו הבתים
 והנשים תשגלנה ויצא חצי העיר בגולה ויתר העם לא יבית מן
 העיר ויצא יהוד ונלחם בגוים והם מיום הלחמו ביום קרב

בְּחֵרֵי עֶשֶׂר

וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא עַל הַר הַחַיִּים אֲשֶׁר-עַל-פְּנֵי יְרוּשָׁלַם מִקְדָּם וַנִּכְקַע הַר הַחַיִּים מִחֵצוֹ מִזְרָחָה וַיִּמְחַ גֵּיא גְדוֹלָה מֵאֵד וַיִּמַּשׁ חֵצֵי הַהָר צְפוֹנָה וַחֵצוֹ בְּגִבְהָ וַנִּסְתַּם גֵּיא הַרְי בֵּי-יַגְיעַ גֵּי-הַיָּם אֶל-אֶצֶל וַנִּסְתַּם כַּאֲשֶׁר נִסְתַּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בַּיּוֹם עֲזִיָּה מֶלֶךְ-יְהוּדָה וּבְאֵי הַיּוֹד אֶל-דֵּי בַל-קוֹשִׁים עִמָּד וְזוּה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא-יִהְיֶה אֹדֶר יְקוֹרֹת וְקַפְאֹן וְזוּה יוֹם אַחֵד הוּא יוֹדַע לִיהוּד לֹא-יִזַם לֹא לִילָה וְזוּה לַעַת עֶרֶב יִהְיֶה אֹדֶר וְזוּה בַּיּוֹם הַהוּא יִצְאָן מִיָּם הַיָּם מִירוּשָׁלַם חֲצִים אֶל-הַיָּם הַקְּדוּמֵי וְחֲצִים אֶל-הַיָּם הָאֲחֵרוֹן בְּקִץ וְכַהֲרָף יוּדָה וְזוּה יְהוּד לְמֶלֶךְ עַל-בַּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יוּדָה יוּדָה אַחֵד וְשִׁמּוֹ אַחֵד וְיִסְרָב בַּל-הָאָרֶץ בְּעֶרְכָה מִגִּבְעַ לְרִפּוּן בְּגַב יְרוּשָׁלַם וְרַאמָה וְשִׁכָה תַּחְתֶּיהָ לְמִשְׁעַר בְּנִימָן עַד-מִקּוֹם שְׁעַר הָרֵאשׁוֹן עַד-שְׁעַר הַפְּנִים וּמְגִדֹל חֲנַנְיָאֵל עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ וְיִשְׁבֹּן בָּהּ וְחֵרֶם לֹא-יִהְיֶה עֵדוּ וְיִשְׁבֹּה יְרוּשָׁלַם לְבִטּוֹן

וְזוּה תּוֹזִיה הַמִּגְפָּה אֲשֶׁר יִגּוֹף יְהוּד אֶת-כָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבֵאָן עַל-יְרוּשָׁלַם הַמֶּסַּךְ בְּשָׂרוֹ וְהוּא עִמָּד עַל-רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמְקַנָּה בְּחֵרֵיהֶן וְלִשְׁנֹנוֹ מִסַּךְ בְּפִיהֶם וְזוּה בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת-יְהוּד רַבָּה בְּהֶם וְחֲזוּיָם אִישׁ יָד רַעוּוֹ וְעַלְתָּה יוֹד עַל-יָד רַעוּוֹ וְגַם יְהוּדָה תִּלְחַם בִּירוּשָׁלַם וְאֶסְףָּ חֵיל כָּל-הַגּוֹיִם סָבִיב זֹהָב וְכֶסֶף וּבְנֵי־יָם לְרַב מֵאֵד וְכֵן תּוֹזִיה מִגַּפַת הַסּוּם הַפְּרִדִּי הַגְּמֹל וְהַחֲמוֹר וְכָל-הַכְּהֻמָּה אֲשֶׁר יוּדָה בְּמַחְנוֹת הַחֲמָה בְּמִגְפָּה הַזֹּאת וְזוּה כָּל-הַגּוֹתֶר מִכָּל-הַגּוֹיִם הַבָּאִים עַל-יְרוּשָׁלַם וְעַלֹ מוֹיֵי שְׁנָה בְּשִׁנָּה לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוּד צְבָאוֹת וְלַחֹן אֶת-חַג הַסְּכָוֹת וְזוּהִי אֲשֶׁר לֹא-יִעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפַּחוֹת הָאָרֶץ אֶל-יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוּד צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִיָּהּ הַנֶּשֶׁךְ

תרי עשר

ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תוהו המגפה
אשר יגף יהוד את כל הגוים אשר לא יעלו להג את חג הסוכות
זאת תהיה חטאת מצרים וחטאת כל הגוים אשר לא יעלו להג
את חג הסוכות : ביום ההוא יהיה על כצלות
הסוס קדש ליהוד והיה הסירות לבית יהוד כמזרקים לפני המזבח
: והיה כל סיר בירושלים וביהודה קדש ליהוד צבאות ובאו כל-
הזבחים ולקחו מהם ובשלו בהם ולא יהיה כנעני עוד בבית
יהוד צבאות ביום ההוא :

Ezechiel 38.

et 39.

הפטרה ליום שני של סוכות ותשלם כל המלאכה והוא הפטרה

הפטרת שבת בחולו של מועד בסוכות

פקודי

ביום ההוא ביום בוא גוג על אדמת ישראל

והיה

נאם אדני יהוד תעלה חמתי באפי :

ובקנאתי באש עכרתו דברתי אם לא ביום

ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל : ורעשו מפני דגי הים

ועוף השמים וחית השדה וכל הרמש הרמש על האדמה וכל ה

האדם אשר על פני האדמה ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות וכל-

חלמה לארץ תפול וזקראתי עליו לכל דרו הרב נאם אדני יהוד

חרב איש כאחיו תהיה : ונשפטי אתו בדבר ובדם וגשם שטף

ואבני אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל אנפיו ועל עינים

רבים אשר אתו : והתגדלתי והתקדשתי ונדעתי לעיני גוים רבים

וידעו כי אני יהוד : ואתה כן אדם הנבא על-

גוג ואמרת לה אמר אדני יהוד הנני אליך גוג בשיא ראש משך ו

ותכל : ושבכתך וששאתיך והעליתך מירכתי צפון והאתיך

על דרו ישראל : והביתו קשתך מוד שמאלך וחציך מיד מימך

אפול על דרו ישראל תפול אתה וכל אנפך ועינים אשר אתך

לעיש צפור כל כנף וחית השדה נתתיך לאכלה :

יחזקאל

על פני השדה תפל כראני דברתי נאם אדני יהוד : ושלחתי אש
במנוג ובישבי האיים לבטח וירעו כראני יהוד : ואת שם קדשי
אודיע בתוך עמי ישראל ולא אחר את שם קדשי עוד וירעו ה
הגוים כראני יהוד קדוש בישראל : הנה באה ובהיתה נאם אדני
יהוד הוא היום אשר דברתי : ויצאו ושביו ערי ישראל ובערו ו
והשיקו כבשק ומגן וצנה בקשת ובחצים ובמקל יד וברמח ו
ובערו בהם אש שבע שנים : ולא ישאר עצים מן השדה ולא י
יחשבו מן הערים כי כבשק ובערו אש ושללו את שלליהם וכוזו
את בלוייהם נאם אדני יהוד :

388.
ה.

הפטרה לשמיני עצרת במלכים

יהדי

בכלות שלמה להתפלל אל יהוד את כל
התפלה והתחנה הזאת קם מלפני מזבח י
יהוד מברע על ברכיו וכפיו פרשות השמים
: ויעמד ויברך את כל קהל ישראל קול גדול לאמר : ברוך יהוד
אשר נתמנוחה לעמו ישראל ככל אשר דבר לא נפל דבר אחד
מכל דבריו הטוב אשר דבר ביד משה עבדו : יהי יהוד אלונינו
עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו : להטות ל
לכבנו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטיו
אשר צוה את אבותינו : יהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני י
יהוד קרבים אל יהוד אלונינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו
ומשפט עמו ישראל דברי יום ביומו : למען דעת כל עמי הארץ
כי יהוד הוא האלדים אין עוד וזהו לבבכם שלם עם יהוד אלונינו
ללכת בחקיו ולשמר מצותיו כיום הזה והמלך וכל ישראל עמו
זכרים זבח לפני יהוד : ויזבח שלמה את זבח השלמים אשר
זבח ליהוד בקר עשרים ושנים אסף וצאן מאה ועשרים אסף ו
ויחנכו את בית יהודי המלך וכל בני ישראל :

מלכים

ביום ההוא קדש המלך אל תוך החצר אשר לפני בית יהוה כי עשה שם את העלה ואת המנחה ואת חלבי השלמים כי מוכח הבהשת אשר לפני יהוה קטן מהכיל את העלה ואת המנחה ואת חלבי השלמים ויעש שלמה בעת ההיא את החנו וכל ישראל ע עמו קהל גדול מלבוא חמת עד נחל מצרים לפני יהוה ארדינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום ו ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך וילכו לאחיהם שמחים ושיבי לב על כל הטובה אשר עשה יהוה לדוד עבדו ולישראל עמו ו

הפטרה לשמחת תורה ביהושע

ויהי

אחרי מות משה עבד יהוה ויאמר יהוה אל יהושע בן נון משרת משה לאמר ומשה עבדו מת ועתה קום עבר את הירדן הזה אתה וכל העם הזה אל הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל ו כל מקום אשר תדרך כף רגלכם בו לכם נתתיו פאשר דברתי אל משה ו מהמדבר והולכנון היה ועוד הנהר הגדול נהר פרת כל ארץ החתים ועד הים הגדול מכווא השמש יהיה גבולכם ולא יתיצב איש לפניך כל ימי חיך כאשר הייתי עם משה אהיה עםך לא ארפך ולא אעזבך חזק ואמץ כי אתח תנחיל את העם הזה אל הארץ אשר נשבעתי לאבתם לתת להם ו רק חזק ואמץ מאד ל לשמר לעשות ככל התורה אשר צוה משה עבדו אל תסור מ ממונו יבין ושמואל למען תשכיל ככל אשר תוך ולא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות ככל ובתוכ בו כי אז תצליח את דרכך ואז תשכיל והלא צויתוך חזק ואמץ אל תערץ ואל תחת כי עםך יהוה אלהיך ככל אשר תלך ויצו יהושע את שוטרי העם לאמר ו

עברו
שלוש
אשר
ורוצו
צוה או
לכס
נתלם
כל גמ
ככס
ושנת
יהוה
אשר
שמעו
באשר

ותשלם
מגלות
חזק
מבשר
בן החר

עברו בקרב המזונה וצו את העם לאמר הכינו לכם צדה כי בעוד
 שלשת ימים אתם עוזבים את הירדן הזה לבא לרשת את הארץ
 אשר יהוד ארדיכם נתן לכם לרשתה ו
 ולחצי שבט המנשה אמר יהושע לאמר ו זכור את הדבר אשר
 צוה אתכם משה עבד יהוד לאמר יהוד ארדיכם מניח לכם ונתן
 לכם את הארץ הזאת ו נשיכם טפכם ומקנכם ישבו בארץ אשר
 נתן לכם משה בעבר הירדן ואתם תעברו חמשים לפני אחיכם
 כל גבורי החיל ועזרתם אתם עד אשר יניח יהוד לאחיכם כ
 ככם וירשו גם המה את הארץ אשר יהוד ארדיכם נתן לכם ו
 ושבתם לארץ דשחכם וירשתם אתה אשר נתן לכם משה עבד
 יהוד בעבר הירדן מזרח השמש ו יענו את יהושע לאמר כל א
 אשר צויתנו בעשה ואל כל אשר תשלחנו נלך ו ככל אשר ש
 שמענו אל משה בן נשמע ארדי רק יהיה יהוד ארדיך עמך כ
 כאשר היה עם משה וכל איש אשר ימרה את פיך ולא ישמע אל
 דבריך לכל אשר צונו וימת רק חזק ואמץ

ותשלם כל המלאכה מלאכת ה ותורתו תורת ה תמימה עם חמיש
 מגילות והפטרות כפי מנהג בני אמונתינו אשכנזים וצרפתים
 היום יום בכד לחדש שבט רכב לפק פה כרישה אשר החת
 ממשלת השררה מוניזייה ירה על יד צעיר המהוקקים גרשם
 בן החר משהו צל זרע ישראל איש שונצ'נו ושם כינונו בלשון
 אשכנז נקרא מענצלאן שונצ'ין יצו

De 185

220